LA UMBRA ȚEVILOR DE TUN

KRUPP al 5-lea

Scurtă istorie a unei puternice „dinastii"

69 de fabrici, numeroase mine de cărbuni, de fier și de alte minereuri, zeci de întreprinderi (45 numai pentru vînzarea produselor și cumpărarea materiilor prime) mii de case, aproape 100.000 muncitori și o armată întreagă de ingineri, tehnicieni, funcționari, geologi, agenți comerciali. Un adevărat imperiu, valorînd peste 1 miliard de dolari, cu centrul la Essen, în inima Ruhrului. Peste toate domnește, asemenea unui monarh absolut, un singur om: KRUPP AL V-LEA.

Vlăstar al dinastiei „regilor tunurilor" — pe numele său întreg Alfried Felix Alwyn Krupp von Bohlen und Halbach — el este considerat cel mai bogat om din Europa. Asemenea averi fabuloase se string, desigur, din sudoarea muncitorilor exploatați, dar nu numai din atît. Imperiul Krupp s-a născut și din sînge omenesc, din munții de ruine și cenuse, rezultat al războaielor purtate și al răscoalelor și revoluțiilor înăbușite în ultimul secol în Europa și în alte continente, cu arme purtînd marca uzinelor Krupp. De la puști și tunuri pînă la tancuri și crucișătoare; de la războiul pruso-austriac din 1866 și cel franco-german din 1871, pînă la cele două războaie mondiale.

„Alfred cel Mare"

Friedrich Krupp — Krupp I — nu fusese încă rege al tunurilor, deși e socotit ca întemeietor al dinastiei. Negustor în Essen, el a început să fabrice oțel la început cu mijloace modeste, pe vremea cînd blocada lui Napoleon împotriva Angliei a tăiat continentul de sursa engleză de aprovizionare cu oțel. Cînd a murit, în 1826, i-a lăsat fiului său Alfred — Krupp al II-lea — în vîrstă de 14 ani, doar o fabrică puțin prosperă și obsesia oțelului. Din cauza acestei obsesii, familia l-a poreclit „Alfred prostul". Dar n-au trecut decît cîțiva ani și Alfred și-a schimbat porecla într-una cum poartă monarhii: „Alfred cel Mare". Devenise „rege" al tunurilor.

Din produsul turnătoriilor sale a început să fabrice tunuri de oțel, care în curînd s-au dovedit superioare strămoșilor lor de bronz. Făcîndu-și legături întîi cu lumea financiarilor și a politicienilor, apoi cu cea a militarilor și a junkerilor și în sfîrșit, cu cea a prinților de Hohenzollern, el a ajuns în relații directe și strînse cu prințul Wilhelm al Prusiei — mai tîrziu împăratul întregii Germanii, Kaiserul Wilhelm I. Kaiserul a fost de mai multe ori oaspele personal al lui „Alfred cel mare", în faimosul său palat cu 500 de camere — Vila Hügel — de lîngă Essen, „capitala" imperiului Krupp. Aceste relații s-au dovedit rentabile. Cînd Alfred a murit, în anul 1887, la rubrica profituri din bilanțul firmei au fost contabilizate pe lîngă două mari războaie (cu Austria și Franța), cîștigul de pe urma a 10.500 tunuri vîndute guvernului german și a 14.000 de tunuri vîndute peste hotare.

„Dicke Bertha"

Urcarea lui Krupp al III-lea — Friedrich Alfred — pe tronul regilor tunurilor, coincide cu pășirea capitalismului german în epoca imperialistă. Iată deci prilej pentru a contribui la pregătirea unui război „mai ceva" decît i-a fost dat părintelui său: primul război mondial. La produsele firmei Krupp el a adăugat cuirasate și alte nave de război, iar la prestigiul „împărăției sale", prietenia strînsă cu Kaiserul Wilhelm al II-lea. La înmormîntarea lui Friedrich Alfred, împăratul Germaniei a mers pe jos în urma dricului împreună cu patru miniștri ai săi. Kaiserul a fost și nașul unicei fiice a lui Friedrich Alfred, Bertha Krupp, care, la vîrsta de 16 ani, era cea mai bogată moștenitoare din Europa, posesoare a unei fabuloase averi de 273 milioane de mărci.

Din cauza vîrstei ei fragede, conducerea firmei i-a revenit la început „reginei-mame a tunurilor", Margaretha Krupp, eliberată în prealabil din balamuc, unde fusese închisă din ordinul lui Friedrich Alfred pentru că îi cam stînjenise în aventurile sale amoroase (se zice nu tocmai în concordanță cu legile naturii).

Bertha și-a „găsit" un soț în rîndul aristocrației de sînge, pe Gustav von Bohlen und Halbach, pînă atunci consilier al legației Reichului german pe lîngă Vatican. Și ca semn de „prietenie" pentru familia Krupp, Kaiserul Wilhelm al II-lea, oaspe de onoare și la logodna și la nunta tinerei perechi, l-a ridicat pe Gustav de la rangul de „print consort" la acela de al patrulea rege al tunurilor, conferindu-i, printr-o lege imperială — lui și oricărui viitor descendent al familiei care va avea să moștenească averea familiei — dreptul de a purta numele de Krupp. Și Gustav Krupp von Bohlen und Halbach a știut să se arate demn de solicitudinea imperială: a fost unul din colaboratorii cei mai de nădejde ai Kaiserului în promovarea politicii de pregătire și dezlănțuire a primului război mondial. Cu tunurile de mare calibru fabricate în uzinele Krupp și botezate „Dicke Bertha", în cinstea proprietarei firmei, au fost distruse forturile de la Liège și deschisă calea pentru invazia armatei Kaiserului în Belgia și Franța.

Primul război mondial e-a soldat pentru Germania și poporul ei cu o catastrofă de mari proporții. Pentru firma Krupp, conform cifrelor contabilizate, — desigur inferioare realității — cu un venit net de 200.000.000 mărci!

In spatele lui Hitler

Infrîngerea Germaniei n-a întunecat soarta imperiului Krupp. O dată cu încălcarea tratatului de la Versailles și cu ploaia de dolari ce s-a abătut în anii postbelici asupra Germaniei, firma Krupp a început o nouă ascensiune, de data aceasta în umbra lui Hitler, ale cărui ambiții de parvenire și dominație, Krupp al IV-lea le-a hrănit din gros și cu fonduri bănești și cu armament nou, fabricat în uzinele sale. Gustav Krupp a devenit membru al partidului nazist în anul 1939, iar gurile tunurilor de pe tancurile, crucișătoarele și submarinele fabricate în uzinele sale au propovăduit, pe calea celui de al doilea război mondial, principiile „noii ordini" înstaurate de Führer...

Pentru că Hitler n-a vrut să rămînă mai prejos decît înaintașul său imperial, Gustav Krupp von Bohlen und Halbach a ajuns, a doua oară în viață, beneficiarul unei legi create personal pentru el de un cap al statului german. „Lex Krupp", emisă de Hitler în anul 1943, acorda proprietarului întreprinderilor Krupp privilegiul de a numi, încă în cursul vieții sale, pe viitorul proprietar unic al averii, singur succesor la tronul împărăției tunurilor. Drept care, încă în același an, Gustav retrăgîndu-se din afaceri, pe tronul împărăției tunurilor s-a urcat prințul moștenitor, fiul său și al Berthei — Krupp al V-lea — stăpînul de azi al împărăției.

Criminalul de război

Alfried Krupp von Bohlen und Halbach s-a înscris în partidul nazist în 1938, cu un an înaintea tatălui său și l-a slujit cu credință pe „führer" pînă la ceasul acestuia cel de pe urmă. Slujise rentabil: războiul lui Hitler a sporit mult averea Kruppilor, iar împărăția lui Alfried se întindea peste 81 de întreprinderi industriale dintre care foarte multe pe teritoriile de peste granițele Germaniei, cotropite de hoardele lui Hitler. Dintre cei un sfert de milion de oameni care trudeau în aceste întreprinderi, 70.000 erau cetățeni din diferite țări invadate de hitleriști și deportați cu forța în Germania. 23.000 erau prizonieri de război și alte zeci de mii internați în lagăre de concentrare — proprietate particulară a firmei Krupp. În condițiile muncii silnice și a tratamentului neomenesc, cei mai mulți și-au pierdut viața.

Cînd trupele americane, înaintînd pe teritoriul Germaniei, au ocupat „capitala" Kruppilor, Alfried a fost ridicat din vila Hügel și dus la închisoare. Judecat la Nüremberg în decembrie 1947, a fost condamnat ca criminal de război la 12 ani închisoare și la confiscarea averii. În motivarea sentinței se spunea că s-a făcut vinovat de a fi sprijinit, cu uriașa sa putere financiară, venirea la putere a lui Hitler, că a folosit întreprinderile sale industriale pentru înarmarea armatei hitleriste, că a contribuit la pregătirea și ducerea unui război de agresiune, că a jefuit întreprinderile din teritoriile cotropite de germani și că a folosit în fabricile sale munca de sclavi a deportaților și prizonierilor politici.

Cu ajutorul lui Adenauer și al verilor americani

Dar n-au trecut decît 6 ani de la această sentință cînd, la intervențiile personale ale lui Adenauer și ale vărului său John J. Mc. Cloy, înaltul comisar al S.U.A. în Germania, americanii au deschis larg porțile închisorii din Landsberg în fața lui Alfried. I s-au cerut scuzele de rigoare, și vastul său imperiu, moștenit pe baza faimoasei „Lex Krupp" emise de Hitler, i-a fost restituit. Cu o condiție însă, formulată în așa-numitul „acord Mehlen": să vîndă după un termen de cinci ani, în „condiții rezonabile", patru din minele sale de cărbune, una de fier și uriașa oțelărie de la Rheinhausen. Termenul fixat va expira peste cîteva luni, în martie, dar Krupp n-a vîndut și nici nu vinde nimic. Adenauer și verii săi americani vor ști și de astă dată să-l scoată din încurcătură. În fond ce-i un biet „acord Mehlen" pe lîngă sentința de la Nüremberg?

Krupp își vede liniștit de treabă. El primește la sediul său de lîngă Essen capete încoronate și președinți de republici, diplomați și oameni de stat, reprezentanți ai cercurilor de afaceri din nenumărate țări, precum și conducători ai Republicii Federale. El însuși călătorește cîteva luni pe an în cele mai diverse țări din lume, unde e primit de șefi de guverne, miniștri și reprezentanți ai cercurilor economice, contractează afaceri pentru întreprinderile sale.

Dar nu neglijează nici piața internă. Germania occidentală se înarmează, ceea ce concordă cu interesele de totdeauna ale firmei Krupp. Oare Adenauer și verișorii săi americani l-au ajutat personal să scape din închisoare doar de florile mărului?

A. STANCIU

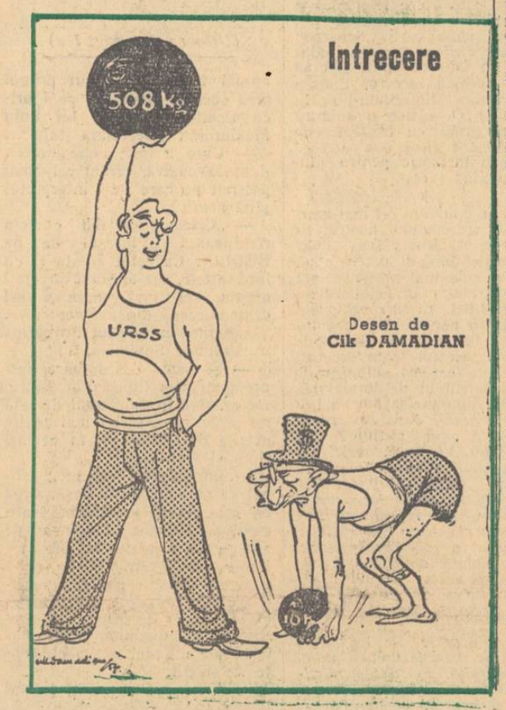

PATRIA LUI MAGELLAN

(Urmare din pag. I-a)

lui Congo. În cursul călătoriei pe care a făcut-o în 1486—87, Bartolomeo Diaz a ocolit Capul Bunei Speranțe și a pătruns în Oceanul Indian. Potrivit unui tratat semnat în 1494, Portugaliei i se recunoștea dreptul de stăpînire absolută a tuturor mărilor și pămînturilor de pe glob situate la răsărit de 50° longitudine vestică.

De la 2,5 la 50 de ducați

Exploatarea coloniilor, jefuirea bogățiilor lor naturale, comerțul cu sclavii și exportul de mirodenii, aduceau cîștiguri uriașe negustorilor portughezi. Un chintal de piper îi costa în India 2,5 ducați și se vindea la Lisabona cu 50 de ducați.

Și astăzi coloniile reprezintă pentru Portugalia o mare sursă de venituri. Vom arăta, desigur, în buzunarele cui intră însă toate acestea.

Guvernul portughez practică în colonii un sistem crunt de discriminare și asuprire rasială. Băștinașii primesc pentru munca lor între 1,5—2,5 scuzi pe zi, în timp ce pînă și cel mai prost plătit muncitor agricol din metropolă primește zece scuzi pe zi — care sînt însă foarte departe de a-i acoperi cele mai stricte nevoi de trai. Ziaristul burghez american Hunter, care a vizitat Africa, scrie în cartea sa „In Africa": **„Din toate cîte le vezi în Africa, mai rea decît orice este munca silnică; autoritățile portugheze recunosc că acolo se practică o asemenea muncă..."** Ziarul indian „Hindu" scria de curînd: **„Sclavilor nu le este ușor să se elibereze de sub acest jug, întrucît tirania sistemului colonial este absolută, iar poliția albă recurge la metode bestiale. Tocmai prin asemenea metode aproximativ 80.000 de portughezi își pot păstra dominația în Angola asupra a 4.000.000 de negri. Cine a studiat cu atenție metodele folosite de colonialismul portughez nu se va mira că în prezent în Angola sînt mai mulți sclavi decît cu 50 de ani în urmă".**

Dar parcă numai băștinașii din colonii suferă exploatarea colonialiștilor portughezi? Întregul popor portughez este supus unui regim de jaf și exploatare.

Interzis pentru desculți!

După o perioadă de cîteva decenii, deosebit de agitată, după primul război mondial, în Portugalia puterea a trecut în mîinile lui Salazar (1932) care exercită de atunci o dictatură cruntă, de tip fascist, asupra poporului portughez. În 1933 s-a proclamat o nouă constituție, care consfințea întronarea regimului dictatorial sub forma de „republică corporativă și autoritară". Activitatea tuturor partidelor de opoziție a fost interzisă. Sindicatele de clasă au fost desființate, iar în locul lor s-au creat așa-numitele sindicate corporații naționale („Asociația patronilor și muncitorilor") conduse de patroni. În politica sa externă, Portugalia stabilise legături strînse cu Germania fascistă și cu Spania lui Franco.

Teroarea anti-populară nu cunoaște limite. Legile pentru așa-zisa apărare a securității sînt foarte numeroase. Deși aceste legi se referă în special la comuniști, **„în practică sînt vizați toți acei care se opun guvernului"**, precizează ziarul englez „Manchester Guardian". Același ziar adaugă: **„Cei arestați de siguranță pot fi deținuți sau deportați".**

În urma politicii salazariste viața poporului s-a înrăutățit simțitor. Nivelul de viață al portughezilor este unul din cele mai scăzute din Europa. Revista engleză „News Statesman" a publicat un articol al corespondentului său Paul Johnston, cu privire la situația în Portugalia, intitulat „Dincolo de fațada lui Salazar". Johnston descrie situația grea a marii majorități a populației din Portugalia.

Întrebîndu-se cine se bucură de binefacerile vieții din Portugalia, autorul articolului răspunde: **„Se înțelege că cei 2000 de mari latifundiari, cărora li s-a îngăduit să reînvie multe din vechile obiceiuri feudale, marii comercianți și reprezentanți ai păturilor privilegiate ale populației".** Pentru menținerea puterii sale, scrie în continuare Johnston, **„Salazar a creat un regim polițienesc care se caracterizează printr-o deosebită cruzime".**

Salazar nu dorește însă ca mizeria să fie văzută de ochii străinilor. De curînd el a elaborat chiar un decret care interzice acelora care merg desculți să fie văzuți în „zonele turistice".

„Turiști" și turiști

Portugalia este vizitată de mulți turiști. Printre aceștia se găsesc însă și „turiști" de un gen special. Sînt oamenii de afaceri englezi și — în ultimii ani din ce în ce mai mulți — americani.

Sub presiunea S.U.A., guvernul portughez a luat în anul 1947 hotărîrea de a construi o serie de aerodromuri și porturi în coloniile sale din Africa. În 1949 s-a terminat construirea unui aerodrom pe insula Sal (una din insulele Capului Verde). În 1950—1952 au fost construite trei aerodromuri mari pe insula Sao-Tomi. Mari lucrări de construcție a unor aerodromuri s-au desfășurat și în Guineea portugheză. Capitalul american controlează în prezent bogățiile de petrol ale Mozambicului și Angoliei. Sub controlul băncii americane „First National Bank of New-York" se află calea ferată Beira-Umtali, care fusese în mîinile englezilor și care face legătura dintre portul Beira din Mozambic și rețeaua de linii ferate a Rodeziei de sud. În 1950 americanii au răpit englezilor controlul asupra importantei căi ferate Benghel, din care o bună parte se află pe teritoriul Angoliei. Infiltrarea intensă a capitalului american în coloniile portugheze din Africa continuă.

Legăturile nefericite ale Portugaliei cu cele două puteri imperialiste au efecte din cele mai negative asupra economiei țării. Potrivit ultimului raport al ministrului de Finanțe, în 1957 deficitul balanței comerciale portugheze este de 4.736.000 contos, depășind cu 1.446.000 contos deficitul din 1955. Tendința inflaționistă este încă un simptom al dezvoltării crizei. Circulația fiduciară a crescut de la 9.326.000 contos în 1951 la 11.075.000 contos în 1955.

Acestea nu sînt decît cîteva aspecte ale situației din Portugalia. S-ar mai putea scrie încă multe despre această țară care fără să fi suferit nimic de pe urma celui de-al doilea război mondial, este una dintre cele mai înapoiate din Europa, atît din punct de vedere economic, cît și social-politic. Masele populare din Portugalia își intensifică lupta împotriva acestei situații. Teroarea lui Salazar nu poate înfrînge hotărîrea de luptă a acestui mic popor, care nu dorește altceva decît să trăiască liber, într-o țară liberă.

Eugen PHOEBUS

Aspect dintr-un sat portughez.

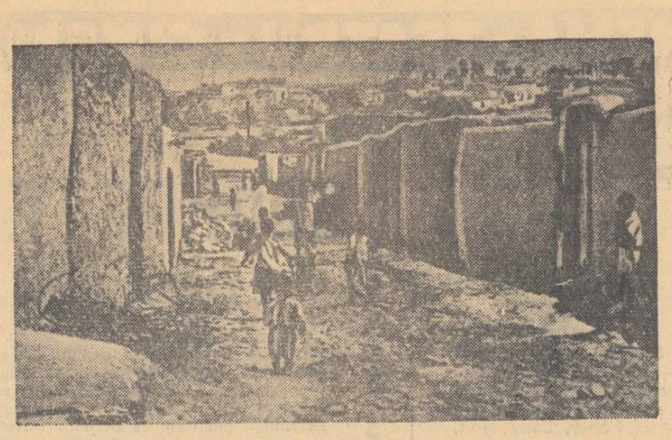

Intr-o periferie din orașul Tunis

„Operația Tunis"

Faptul că prima acțiune concretă a diplomației anglo-americane, după tratativele care au avut loc între Eisenhower și Macmillan, a fost „operația Tunis", demonstrează că pe fundalul relațiilor atît de agitate ale lumii capitaliste se profilează crearea unui super-comandament N.A.T.O., format din cele două țări de limbă engleză de pe malul Atlanticului. Înălțarea în grad a partenerului englez, în dauna celui francez, a fost făcută de către Washington pentru a se crea mai mulți sorți de reușită politicii americane de subordonare a celorlalți aliați din N.A.T.O., sub pretextul lărgirii „interdependentei". Date fiind intențiile cercurilor conducătoare americane, guvernanții de la Londra nu trebuie să fie însă prea liniștiți în privința poziției pe care ei au obținut-o. Fragilă și nestabilă, noua situație nu va dăinui decît atîta timp cît îi va fi necesar Washington-ului să „stringă șurubul" în relațiile cu țările de pe continentul european. Apoi, izolată și lipsită de sprijinul acestora, Anglia va fi „pusă la punct, după ce Departamentul de stat își va fi încheiat socotelile pentru crearea „interdependenței" mult visată de Dulles.

Dar să revenim la „operația Tunis". Iată cum au evoluat faptele:

14 NOIEMBRIE 1957. În noaptea de miercuri spre joi. Ambasadorul S.U.A. și însărcinatul cu afaceri al Angliei au avut întrevederi cu premierul francez. Acestuia i s-a comunicat că S.U.A. și Marea Britanie au hotărît să livreze arme Tunisiei.

14 NOIEMBRIE 1957. Joi dimineața. Un comunicat al Departamentului de stat a anunțat hotărîrea S.U.A. de a vinde Tunisiei, fără consultarea Franței și împotriva voinței acesteia, arme ușoare. Cantitatea: 500 de puști și 50.000 cartușe. În aceeași zi Ministerul de Externe britanic dă publicității un comunicat identic.

14 NOIEMBRIE. Tot joi dimineața. Christian Pineau, ministrul de Externe al Franței, anunță în Comisia pentru Afaceri Externe a Adunării Naționale că „nu poate considera hotărîrea anglo-americană drept compatibilă cu cerințele solidarității atlantice și că va prezenta observațiile sale în această privință la Washington și Londra".

15 NOIEMBRIE. În primele ore ale dimineții de vineri două avioane britanice au aterizat pe aeroportul din Tunis.

În aceeași zi, delegația franceză la conferința parlamentarilor din țările N.A.T.O. se retrage de la lucrări.

16 NOIEMBRIE. Chestiunea livrărilor de arme către Tunisia eclipsează în presa pariziană de simbătă dimineață dezbaterile parlamentare asupra problemelor economice și financiare. Presa este împărțită în aprecierile ei cu privire la „punerea la punct" făcută de Felix Gaillard.

Dacă unele ziare franceze califică atitudinea guvernului drept „viguroasă", cum face „Le Populaire" nu aceeași este părerea altor publicații. „L'Aurore" de exemplu, consideră că expresii ca „gest" sau „neprietenesc" nu sînt decît eufemisme.

17 NOIEMBRIE. — Se anunță că Pineau va pleca la New York pentru a conferi cu J. F. Dulles.

18 NOIEMBRIE. — Pineau sosește în S.U.A. Întrebat de ziariști ce acțiune va întreprinde guvernul francez în cazul cînd convorbirile dintre el și Dulles s-ar dovedi nesatisfăcătoare, Pineau a răspuns: „Sînt sigur că aceste convorbiri nu se vor solda cu un eșec".

19 NOIEMBRIE. Începerea tratativelor dintre Pineau și Dulles.

20 NOIEMBRIE. — Dulles declară la o conferință de presă: este necesar ca anumite condiții să fie îndeplinite de Franța pentru a se ajunge la un rezultat.

21 NOIEMBRIE. — După tratative, Associated Press vorbește despre „eșecul încercării de a rezolva disputa gravă care a dezbinat alianța atlantică, iar ziarul „Figaro" sublinia că „criza franco-anglo-americană subzistă".

„Un „condominiu" anglo-american se ridică din umbră, un consorțiu, ar trebui mai bine scris, dacă ne gîndim la petrol" — afirmă în legătură cu lovitura dată Franței ziarul „Combat". Crearea acestui „condominiu" pare a fi o realitate, după cum arată toate faptele. Momentul nu a fost ales întîmplător deoarece ne mai despart numai puține săptămîni de ziua în care la Paris se va deschide o reuniune a N.A.T.O. la cel mai înalt nivel.

S.U.A. doresc ca la Paris să stringă și mai mult chingile. S.U.A. au nevoie ca participanții la N.A.T.O. să-și pună toate resursele umane și materiale la dispoziție, în vederea realizării planurilor lor agresive. Aceasta cere însă nu aliați pe picior de egalitate, ci aliați docili, care să nu discute, ci să execute ordinele primite. S.U.A. au nevoie de Franța „ca mare putere doar atunci cînd în cadrul unor reuniuni internaționale se pune în discuție numărul participanților la tratative. Altfel, din punct de vedere politic și economic, Franța trebuie să joace rolul unei mici puteri. Printre altele și pentru a nu constitui o piedică în calea Germaniei occidentale.

Din cauza apartenenței sale la pactul N.A.T.O., aflat sub conducerea americană, Franța este însă împiedicată să-și spună cuvîntul, să ducă o politică externă proprie, în conformitate numai cu interesele sale. De aici și dificultățile care stau în fața cercurilor conducătoare franceze de a riposta eficace loviturii pe care Statele Unite au dat-o Franței pentru a-i submina poziția ei în arena internațională și de a-i ocupa locul în Africa.

E. GRECU

De pretutindeni

● IN APROPIERE de Taşkent (URSS.) la o adîncime de peste 2000 metri, au fost descoperite rezerve inepuizabile de apă caldă, cu o temperatură de 60 de grade. Această apă va fi folosită pentru satisfacerea diverselor nevoi ale economiei orașului.

● In orașul Murcia din Spania, trăiește un cetățean Pedro Bayona, care se mîndrește cu titlul de cel mai mare colecționar de scoici din lume. În 35 de ani el a reușit să strîngă 5.000 de specii de scoici de melci, împreună cu datele științifice necesare.

● Cel mai înalt om din lume cunoscut pînă în prezent pe pămînt a fost un american, John Hogart, care avea o înălțime de 2,73 m. și care a decedat în anul 1940, în vîrstă de 22 de ani.

● INSTITUTUL de cercetări sud-tropicale din Pekin a pus la punct un soi de herea (plantă producătoare de cauciuc) capabilă să reziste la temperaturi apropiate de zero grade.

● Iosef Czinge, funcționar la calea ferată în gara Szolnok (R. P. Ungară) se poate mîndri cu faptul că a reușit să realizeze cea mai mică vioară din lume.

Vioara sa are 4,5 cm. lungime și 2,5 cm. lățime și scoate sunete perfecte.

● Cetățeanul american Charles Michelson a făcut avere cu negustorie de... zgomote. Colecția lui cuprinde peste 10.000 piese dintre cele mai felurite, pe care le negociază cu televiziunea și radio-ul, pentru fondul de sunet al emisiunilor.

Dintre succesele sale cele mai remarcabile în materie de înregistrări pe bandă de magnetofon — deoarece aceasta-i este meseria — se numără

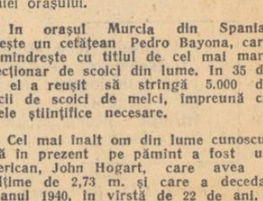

zgomotul pe care îl face slănina în timp ce se prăjește, bătăile de aripi ale unui fluture, strigătul victimei pe care asasinul o strangulează, behăitul mioarei ce-și cheamă mama. Se spune că Orson Welles, celebrul cineast american, își datorează în mare parte gloria lui Michelson, care i-a furnizat zgomotele pentru scenariul radiofonic, lucrat după un roman al lui H. G. Wells, „Debarcarea Marțienilor pe Pămînt". Această emisiune, care a răspîndit în America un val de panică și a fost urmată de numeroase sinucideri, i-a adus lui O. Welles un proces intentat de guvernul S.U.A. și de asemenea numeroase propuneri de contracte fabuloase.

● Cercetătorii de la Universitatea din Sofia au stabilit că urechile pisicilor disting sunete cu o frecvență de 60.000 de vibrații pe secundă, în timp ce pentru om 16.000 de vibrații pe secundă constituie limita perceptibilității.

● IN SIRIA, la 1½ km. distanță de localitatea Djeddah, se află un monument straniu. Aici se găsește îngropată — spune o legendă orientală — mama umanității: Eva. Dimensiunile minumentului funerar sînt: 160 m. lungime, pe 3 metri lățime.

● Directorul unui muzeu din Arnheim (Olanda) a publicat un anunț prin care atrage atențiunea că un tablou suprarealist al pictorului englez Ben Nicholson, intitulat „Vitrina", a fost expus invers (cu capul în jos) timp îndelungat. Cei mai prost se pare că s-au simțit o serie de critici plastici, care au lăudat — printre altele — și acest tablou așezat invers.

● In golful Napoli a fost prins un pește de o origină necunoscută. Peștele are o lungime de 70 cm. cîntărește 200 grame, avînd pe cap patru antene roșii, fiecare de peste un metru lungime. Corpul este gri, gura mică, fără dinți, ochii negri, capul foarte mic.

● Profesorul M. Taylor de la „University College" din Londra, a realizat un robot care este capabil să recunoască întregul alfabet, să spună diferite cuvinte în mod destul de inteligibil.

● CEA MAI INALTĂ șosea din lume este cea care unește Nepalul cu India. Șoseaua are numai 113 km. în schimb este situată la o altitudine de aproape 2500 m, într-una din regiunile cele mai accidentate din lume.

● Gaetano Magli din Bologna a inventat un limbaj interplanetar, care ar putea fi folosit cu prilejul unor eventuale comunicații între pămînteni și locuitori ai altor planete (bineînțeles dacă există). Acest limbaj se bazează pe matematici, cifrele fiind folosite pentru a transmite idei. Limba imaginată de Magli presupune însă un singur lucru: eventualii locuitori de pe celelalte planete să cunoască matematica...

● Mulți dintre savanți își continuă cercetările în vederea captării energiei soarelui. Lîngă Alger se află, de exemplu, un cuptor solar cu o oglindă parabolică de 50 m.p. care furnizează o temperatură de 3000 grade.

● BIRMANIA este țara pagodelor și a sanctuarelor. În orașul Rangoon există o pagodă a cărei înălțime măsoară, de la bază pînă la vîrf, nu mai puțin de 110 m. Acoperișul pagodei este acoperit de jur împrejur numai cu foi de aur, în timp ce vîrful pagodei este încrustat cu 4600 pietre prețioase: diamante, rubine, smaralde etc.

● Cu prilejul unor săpături efectuate în Franța, niște geologi au descoperit fosilele unor ouă de reptile gigantice, din era secundară, care aveau o capacitate de 40—50 de litri!...

MAGAZIN pag. 3-a

Vă povestim filmul

GERVAISE

O producție a studiourilor franceze după romanul „L'Assomoir" — Cîrciuma — de Emile Zola. Adaptare și dialoguri: Jean Aurenche și Pierre Bost. **Regia:** René Clément. **Muzica:** Georges Auric. **In distribuție:** Maria Schell, François Périer, Jany Holt, Suzy Delair.

Paris 1852. Primăvara. Un cartier mărginaș. O stradă întunecoasă și desfundată. Cîteva case strîmbe. Un cer plumburiu. Gervaise așteaptă în balcon. Il așteaptă pe Lantier, iubitul ei și tatăl celor doi copii care mai dorm, liniștiți, în pătucurile lor. E dimineață devreme. Bărbații aleargă înfrigurați după treburi, femeile, grăbite, la piață. Și Gervaise, micuța și blonda Gervaise, așteaptă pe bal-

con. Nu se îndură să plece la spălătorie unde, în fiecare dimineață, în aburii fierbinți și otrăviți, trudește alături de zeci de lucrătoare. Așteaptă. De ce nu vine Lantier? E prima noapte cînd lipsește, de ani și ani de cînd sînt împreună. Lantier, frumușelul Lantier, „cel mai frumos băiat din cartier", va reveni de data aceasta. Dar pentru scurt timp. Căci într-o bună zi, cu zîmbetul pe buze și inima ușoară, o va părăsi pentru o muierușcă durdulie ce locuiește peste drum. Anii trec. Gervaise s-a măritat cu mustăciosul Coupeau, tinichigiul. Nu-i un bărbat frumos, — nu seamănă cu Lantier, nici vorbă! — și n-are o lețcaie. Dar e bun, drăgăstos și o iubește pe Ger-

vaise. Chiar în ziua tulbure și cu soare nestatornic în care se căsătoresc, Gervaise, radiind de fericire și nădejde, îi împărtășește lui Coupeau dorința ei tainică, fierbinte și nemaipomenit de îndrăzneață, de a deschide o spălătorie. Se pun amîndoi pe muncă și reușesc să strîngă banii. In dimineața cînd Gervaise trebuie să preia prăvălia, Coupeau se află cocoțat pe un acoperiș. Repară ceva. Gervaise îl strigă. Au nevoie de iscălitura lui. Coupeau dă să coboare. Face un pas greșit. Alunecă și cade. Nu moare, dar își rupe un picior. Banii strînși cu atîta sîrg se duc: pe doctori, pe doctorii, pe spital. Dar Gervaise nu-și pierde curajul. Muncește cu sporită îndîrjire. Totuși, banii nu-i ajung. Și atunci, fierarul Goujet, prietenul lor tăcut și veșnic gînditor, le împrumută banii trebuincioși.

Iat-o pe Gervaise patroană. Treburile merg bine. Are trei lucrătoare și nu prididește cu comenzile. Coupeau s-a vindecat. Dar nu mai vrea să lucreze. Și circiuma lui moș Colombe e așa de aproape! Banii se duc toți, acolo. Gervaise e descumpănită la început. Apoi

scapă și ea frînele. Nu se mai poate împotrivi dezastrului. Clienții, nemulțumiți, se retrag unul cîte unul. Casa e într-un hal fără de hal, copiii murdari, neîngrijiți. O ultimă licărire de vanitate și mîndrie: Gervaise dă o masă. A invitat pe toată lumea: familie, vecini, lucrătoare. Au venit toți cei poftiți. Mai vine și unul, nepoftit: Lantier, frumosul Lantier, pe care Gervaise nu a încetat să-l iubească, să-l aștepte. Coupeau îl primește ca pe un frate. Îl invită la masă, îi oferă găzduire. Iat-o pe Gervaise, trăind în văzul lumii și al copiilor, în cea mai deplină promiscuitate: soție a celor doi bărbați ai ei și viitoare victimă a lui Goujet, fierarul. Dar Goujet, singurul om curat din acest tablou, aflînd dezgustătorul adevăr, o refuză. Gervaise mai primește o lovitură: în clipa în care, cu ultimele picături de energie, încearcă să-și păstreze prăvălia, Coupeau, stăpînit de o înfiorătoare criză de delirium tremens, distruge, sfarmă, devastează, calcă în picioare spălătoria și, transportat în cămașă de forță, moare la spital.

Micuța Nana, viitoarea „Nana", fiica lui Coupeau și a Gervaisei, se plimbă alene pe stradă. E neînchipuit de murdară, în zdrențe. Are cearcăne mari și părul despletit. Privește fascinată, cu ochii mari și aprinși, vitrina împodobită și atrăgătoare a unei cofetării. Pe vremuri, trecătorii vedeau aici chipul luminos al Gervaisei.. Cofetăria a luat locul spălătoriei. Nana capătă o bomboană și, pe deasupra, o fundă. Le ia și aleargă sprintenă peste drum. Deschide o ușă. A intrat în circiuma lui moș Colombe. Se îndreaptă spre o masă. Cu capul sprijinit în palmă, cu privirea aninată în gol, iat-o pe Gervaise. In fața ei, pe masă, o sticlă pe jumătate goală. Fetița îi oferă bomboana și apoi, cu pași ușori, fuge pe stradă. Într-o clipă, viitoarea „Nana" e înconjurată de o droaie de băieți și joacă începe, zgomotoasă.

DIN VIAȚA LUI GEORGE ENESCU

Cunoașterea, fie chiar anecdotică a vieții marilor creatori, ne spune uneori despre firea lor și despre natura operei pe care ne-au lăsat-o, mai mult decît tomuri întregi, savant alcătuite.

George Enescu, muzicianul nostru de geniu, se încadrează în seria figurilor care rămîn în istoria culturii nu numai prin creația lor, dar și printr-o excepțională calitate umană. Iată de ce vom încerca să prezentăm cîteva episoade, unele mai puțin cunoscute, din viața sa, extrase majoritatea din memoriile muzicianului, publicate de Bernard Gavoty.

Ne-am obișnuit să-l considerăm pe Enescu în lumina întreitei sale dăruiri artistice: ca violonist, dirijor și compozitor. In urmă cu peste 60 de ani, puțini știau însă că în mintea copilului care uimea Viena și Parisul, cîntînd la vioară, cresc ideile unei geniale creațiuni.

Pianistul Alfred Cortot relatează astfel prima sa întîlnire cu Enescu, pe sălile Conservatoru. lui din Paris.

— La ce cînți?

— La vioară.

— Deci poți merge la clasa lui Marsyck.

— Dar cînt și la pian.

— Atunci poți merge la Diémer.

— Dar am și compoziții!

— Și ce compui, mă rog? Melodii?

— Nu, simfonii! Am scris trei!

★

Și avea pe atunci, treisprezece ani. Ce-i drept, acestea au rămas „simfonii de școală". Au urmat însă altele trei, pietre de temelie ale muzicii românești.

Cu toate piedicile întîlnite, Enescu n-a renunțat la creație. Din munca sa îndîrjită și migăloasă s-au născut capodopere ale muzicii românești, ca cele două rapsodii, simfoniile, suitele și mai ales acel măreț „Oedip", despre care Enescu scria lui Emanoil Ciomac, încă înainte de primul război mondial, în timp ce lucra, probabil, la primele schițe ale operei:

„Ai văzut vreodată insulele din mările grecești? Se înalță numai pe țărmuri drepte, goale, aride, fără o pată, fără un copac. Siluete puternice se profilează pe cerul și pe marea nemărginit de albastre. Aș vrea să mă inspir de la natura aceia. Să scriu o muzică esențială, și mai sobră decît cea a lui Gluck, o muzică de contururi simple și măreț".

Este una din cele mai lapidare și mai exacte caracterizări ale muzicii din „Oedip", formulată cu mai mult de un deceniu înainte ca opera să capete forma definitivă. Intr-atîta intențiile compozitorului au fost perfect realizate!

Pe drept cuvînt Enescu a fost asemănat cu unele din figurile mari ale istoriei muzicii. Glumind, fiul Livenilor admitea doar comparația cu Mozart: aveam însă — spunea el, — un singur punct comun: memoria.

Era într-adevăr extraordinară memoria lui Enescu, și nimic nu o exemplifică mai izbitor decît faimoasa convorbire telefonică a maestrului cu compozitorul Ion Nona Ottescu, al cărui „Scherzo" voia să-i dirijeze într-un concert. Cum Ottescu ...nu știa să fi scris această lucrare, Enescu i-a amintit-o fluierîndu-i-o în întregime.! O auzise o singură dată, în urmă cu treizeci de ani. Suficient însă pentru a-i rămîne în memorie pentru întreaga viață.

★

Deși era unul din cei mai mari violoniști ai secolului nostru, Enescu a considerat vioara doar ca un mijloc de a-și cîștiga existența, iar cele mai prețioase ore ale maestrului erau cele dedicate compoziției. In memoriile sale, găsim o pagină de-a dreptul patetică, din care se desprinde sbuciumul acestui mare creator, împins spre cariera solistică de marele-i talent și de împrejurările vieții, aproape fără voia lui:

„Vă închipuiți oare ce poate fi existența unui virtuos? Eu unul, o știu. Virtuoșii, acești oameni invidiați și adulați, sunt în realitate, martiri, pușcăriași, sfinți! Nu din întîmplare cuvîntul virtuos, din latinul virtus, *face aluzie la forța sufletească, la virtute. Nu este oare virtuos, plin de virtute, omul care se privează de atîtea bucurii, pentru a-și distra spectatorii? Trebuie să trăiești în întîmpinarea virtuosului, pentru a cunoaște cele două aspecte ale existenței sale. Pe de o parte munca îndîrjită, nesfîrșită, exercițiile plictioase, de cealaltă parte o recompensă scurtă, efemeră".*

Cine oare, dintre zecile de mii de oameni care l-au aplaudat pe Enescu, ar fi putut bănui sfîșierile ascunse ale muzicianului-vrăjitor?

Radu GHECIU

Un nou teatru englez și-a închis porțile

Astîrnit multă vîlvă în Anglia plimbarea pe care o frumoasă actriță dezbrăcată și călare pe un cal, a făcut-o mai de mult pe străzile Londrei în semn de protest față de situația grea creată teatrului englez. O impresie puternică a stîrnit și intervenția neașteptată în parlament a celebrei actrițe Viviane Leigh. La aceste proteste s-au asociat mai multe ziare britanice și cercuri largi de cetățeni. Vrafuri de scrisori protestatare sosesc de asemenea pe adresa parlamentului englez. Dar, în ciuda protestelor opiniei publice, se pare că impozitele uriașe continuă să facă la fel de grea situația teatrului englez.

Cel puțin așa reiese din faptul că la sfîrșitul lunii octombrie a trebuit să-și închidă porțile unul din cele mai vechi teatre engleze, „Leicester Theatre Royal" din Birmingham. După cum anunță presa britanică, din anul 1938 și pînă în prezent numărul teatrelor din Anglia a scăzut cu 50 la sută.

LEGENDA DIN POLEZIA este transpunerea pe ecran a unei cunoscute povestiri a scriitorului ucrainean Vladimir Korolenko. Filmul înfățișează, cu multă poezie și căldură, o tragică poveste de dragoste petrecută în Rusia medievală și ai cărei eroi sînt frumoasa Oxana și iubitul ei, Opanas. In rolurile principale: ALLA LARIONOVA, I. PEREVERZEV; L. KADRO. Regia: VASILEVSKI. Filmul rulează actualmente la cinematograful „Lumina" din Capitală.

De vorbă cu VIRGINICA ROMANOVSKI

(Urmare din pag. I-a)

anului 1940 am obținut primul meu succes, dublînd-o pe Florica Demion în piesa lui Puiu Maximilian „Secretara tatei"...

— Care a fost, după părerea dumneavoastră, rolul cel mai potrivit pe care l-ați interpretat pînă acum?

— **„Crizantema" din opereta românească „Plutașul de pe Bistrița". Cu rolul acesta și cu încă altele, am obținut în anul acesta cel mai mare și mai drag succes din cariera mea. Și anume în turneul întreprins în Uniunea Sovietică.**

— Și acum o întrebare despre generația tînără din teatru. De ce oare în momentul de față nu avem pe scene mai multe actrițe de talent și în același timp și frumoase?

— **Intr-adevăr, iată un... articol de care se simte lipsă. Cred că încă nu se procedează suficient de judicios în munca de atragere a tinerelor talente spre lumea scenei. Ar trebui, după părerea mea, organizate concursuri în orașele din țară, concursuri chiar de frumusețe, concursuri de dicțiune, pentru a fi recrutate cît mai multe elemente de talent.**

— Cum vă petreceți timpul liber?

— **Timpul meu liber?** — și aici Virginica Romanovski a oftat — **este foarte calculat. O actriță trebuie să-și dedice profesiunii întreaga ei viață. Hai să vă fac programul unei zile. Deobicei am repetiții de la ora 9 dimineața la 4 după amiază, iar seara spectacol. In timpul liber, vocalizez, fac gimnastică și lectură.**

— Ce cărți v-au plăcut mai mult din literatura noastră?

— **„Desculț" de Zaharia Stancu și „Moromeții" de Marin Preda.**

— Care sînt actorii de film preferați?

— **Lawrence Olivier și Serghei Bondarciuc cu al său neuitat „Othello".**

— Sportul vă place?

— **Bineînțeles fotbalul și în special jucătorul Filoti de la Locomotiva.**

— Proiecte de viitor?

— **Aici urmează poanta pentru interviul dumitale. Aș vrea să joc... dramă. Și anume: „Pygmalion" și „Femeia îndărătnică". Ceea ce ți-am spus este o intenție serioasă. Dar cred că și dumneata te-ai apuca să faci dramă după... atîtea întrebări dificile cîte mi-ai pus. Vrei să vezi? Ce-ai zice să încerc să-ți iau și eu acum un asemenea interviu...**

N-am spus nimic și după ce i-am mulțumit, am plecat în grabă. Nu de alta; dar „proiectul" îi surîdea și n-ar fi fost de loc convenabil!

D. TABACU

Repetiții la „Maeștrii cîntăreți din Nüremberg"

Cîțiva din interpreți. Sus: George Mircea, Nela Dimitriu, Valentin Teodorian; jos: Al Enăceanu, N. Secăreanu, P. Ștefănescu-Goangă.

văzuți de DRĂGULESCU-DRAG.

Studenți și actori...

La cîțiva zeci de metri în spatele Operei se află o clădire mare, modernă... Urci cîteva trepte spre hall și apoi mai multe către etajul care dezvăluie o surpriză: o sală cochetă de spectacole, luminoasă și mai ales prietenoasă. Aici își are sediul echipa de teatru a Casei de Cultură a Studenților „Grigore Preoteasa".

Ar trebui un reportaj special pentru a cuprinde activitățile diverse, utilajul, oamenii acestei noi instituții de cultură. Ne-am oprit însă mai stăruitor asupra echipei de teatru.

Cînd și-a început activitatea Casa de Cultură, un concurs a triat pe cei care simțeau „chemarea scenei".

Viitorii profesori, arhitecți, medici (dar nu și viitorii actori, — studenții Institutului de Teatru fiind socotiți „profesioniști") s-au prezentat în fața unei comisii... Proba a adus bucurii, dar și dezamăgiri, chiar și lacrimi.

Regizorul Casei de Cultură, om cu experiență teatrală, Costel Ionescu, a început cu alfabetul teatral... Dicție, mișcare scenică și...

„După douăzeci de ani", poemul dramatic al lui M. Svetlov, jucat la Casa de Cultură a Studenților în seara zilei de 7 Noiembrie, a fost un frumos spectacol artistic. Publicul n-avea de unde să știe că 5 minute înainte de bătaia gongului, un interpret aprins la față ruga pe cineva de la Operă să-i împrumute „10 curele militare, pentru scena din actul II"...

Liric și eroic în egală măsură, spectacolul a adus mai ales un patos necontrafăcut, o trăire exuberantă, care suplinea uneori stîngăcia și chiar dicția incertă.

Aș vrea să amintesc cîteva talente deosebite: pe **Ion Grapini**, student al Institutului Maxim Gorki, un Sașka autentic, romantic și visător, cu un umor imperceptibil fluturat strengărește, pe **Puiu Avramsohn** de la I.S.E.P., un lucid și firesc rezoneur, „un cap de expresie" cum se mai spune, pe **Theodora Doina Ionescu**, expresivă și patetică, pe **Gim Antofi**, care știe să găsească soluții scenice mature, pe **Adrian Grigoriu**, admirabil interpret al unor compoziții fine. Nu poate fi trecută cu vederea nici colaborarea prețioasă a colegului mai mare — actorul **C. Gurită** de la Teatrul Armatei. Era acolo, în scena de la etaj, uneori prea strîmtă pentru elanul clocotitor al piesei, care cerea o desfășurare amplă, un suflu autentic de viață: se simțea mereu actualitatea mesajului lui Svetlov.

Cîteva minute în culise ne-au dezvăluit o minunată și camaraderească muncă colectivă, ne-au trădat unele mici secrete: de pildă că aproape fiecare interpret și-a procurat singur costumul și recuzita, că adesea după orele de curs, a repetat pînă la ziuă.

Mai există încă un spectacol mai vechi, jucat de studenți, un spectacol care și-a cîștigat o bună faimă în lumea universitară: „Acolo departe...", de Mircea Ștefănescu... Nu e de mirare că la întîlnirile studențești, pe săli, în amfiteatre, se aud asemenea șoapte: „Tu, aici e Marcela Popovici care joacă pe Ioana...". Sau: „Uite-l pe Silviu din „Acolo departe"... E Mălaj Nicu de la Maxim Gorki.

In seara spectacolului am zărit cîteva umbre la balcon. Era acolo și Paul Popescu Neveanu, directorul Casei de Cultură, mîngîindu-și emoționat mustața și Costel Ionescu, directorul artistic și regizorii D. Nelcanu și Virgil Sacerdoțeanu.

Neleanu a montat „Montserrat" la Nottara și „Acolo departe" la studenți. E la fel de mulțumit de ambele spectacole.

Sacerdoțeanu de la Teatrul Național a pregătit, în „condiții mai grele", „După douăzeci de ani" și totuși e bucuros. „Avem și proiecte de viitor, ne spune înimosul Costel Ionescu — un întreg repertoriu: „Mitică Popescu" de Camil Petrescu, „Repartizat în provincie", o spirituală comedie de I. Avian, pe care vrem s-o prezentăm în premieră absolută, un spectacol de estradă, pentru care am strîns texte din toate facultățile. Proiectăm un turneu în centrele universitare".

I-am întîlnit pe interpreți în seara aceea de noiembrie îndreptîndu-se spre casă. Erau bucuroși, dar poate și puțin melancolici... Ei nu vor fi actori. Sau cine știe?

Al. POPOVICI

TEATRUL NAȚIONAL I. L. CARAGIALE

SALA STUDIO

In cadrul „Lunii Culturii Românești" se va prezenta:

Arborele genealogic

de Lucia Demetrius

In distribuție: **Aura Buzescu**, artistă a poporului; **Eugenia Popovici**, artistă emerită; **Dina Cocea, Maria Voluntaru, Elena Sereda, Geo Barton**, laureat al Premiului de Stat, **Al. Demetriad** și **Alfred Demetriu.**

Regia: **M. Ghelerter**, artist emerit.

Decoruri: **A. Brătășanu**, Laureat al Premiului de Stat.

Costume: **Gabriela Nițescu**

TEATRUL PESTE HOTARE

● UN GRUP format din 17 actori ai Teatrului de Estradă din Moscova a poposit recent în Norvegia, unde va oferi un ciclu de spectacole. Turneul artiștilor sovietici în Norvegia va dura o lună.

● TAVISTOCK REPERTORY COMPANY, una dintre numeroasele formații de amatori ce activează pe teritoriul Angliei, a avut inițiativa organizării unui concurs de piese originale. Cîștigătorii vor fi răsplătiți cu importante premii. Totodată, regulamentul concursului prevede acordarea unor premii speciale lucrărilor dramatice inspirate din viața muncitorimii engleze.

● UNUL dintre evenimentele importante ale vieții teatrale sovietice l-a constituit recenta premieră a Teatrului Academic de Artă „M. Gorki", cu piesa **Caleașca de aur** de L. Leonov. Principalele roluri sînt deținute de N. Elanskaia, A. Gribov, P. Petker, F. Șevcenko, M. Prudkin (cunoscuți spectatorilor români datorită turneului M.H.A.T. în țara noastră), regia spectacolului fiind semnată de P. Markov, V. Orlov și V. Stanițin.

● RENZO RICCI considerat cel mai bun interpret italian al dramaturgiei shakespeariene, va deține rolul Ducelui din **Măsură pentru măsură** de Shakespeare, pe care Teatrul Stabil din Genova o va reprezenta în viitorul apropiat. Trebuie menționat că de la înființarea sa, Teatrul Stabil nu s-a adresat încă dramaturgiei shakespeariene. Așadar, e vorba de o primă încercare!

● MARCEL MARCEAU, care întreprinde un lung turneu în America de Sud, a poposit recent la Buenos Aires. Cunoscutul mim va susține în capitala Argentinei un ciclu de reprezentații, după care va pleca la New-York.

● LADY DUNGAVEL, americană de origine, soția lordului Dungavel, refuză să-i dăruiască soțului ei, cel de al 7-lea copil după ce în 9 ani de căsătorie a îmbogățit aristocratica familie britanică cu 6 copii. Refuzul soției, motivat de faptul că numai copiii au împiedicat-o să participe la viața mondenă unde și-ar fi putut exhiba frumoasă-i diademă de briliante, generează grave perturbații în sînul familiei. Pînă la urmă, autoritara aristocrație engleză își va impune punctul de vedere în fața parvenților americani, iar al 7-lea moștenitor se va naște, spre marea bucurie a întregii familii.

Iată pe scurt, subiectul noii comedii a lui Lesly Storne, **Mugind ca o porumbiță**, pe care o reprezintă Phoenix Theatre din Londra. Satira dramaturgului englez, îndreptată deopotrivă împotriva înaltei aristocrații britanice și parveniților mului american, a fost călduros primită de publicul spectator.

— Termină odată, că vreau s-ascult „Spărgătorul de nuci"...

Desen de PAVEN

Ecouri cinematografice

● **LA CENTRUL de producție cinematografică București au fost aprobate pentru intrarea în producție mai multe scenarii. Printre ele amintim: „Șapte arte" de Ion Popescu-Gopo, care va înfățișa într-un mod spiritual și original apariția fiecăreia dintre cele șapte arte: sculptura, poezia, pictura, teatrul, dansul, muzica și cinematograful.**

Un alt scenariu se intitulează „Fetița cu chibrituri" și constituie adaptarea cinematografică a unui basm de Andersen. Autorii acestui film de păpuși sînt Titel Constantinescu și Bob Călinescu.

„Prieteni la drum" este titlul unui film de păpuși și siluete decupate la care lucrează regizorul Olimp Vărășteanu.

In curs de finisare se află scenariile „Mingea", „Rechinul" și „64 de înțepături", semnate de regizorii Ivetici Sinișa și Andrei Blaier, autorii filmului „Ora H". Filmele de scurt metraj vor fi dedicate copiilor și jucate de actori-copii.

„Hîrtia buclucașă" înfățișează peripețiile unui creion năzdrăvan și are ca autori pe Aurora Dorobăț (scenariu) și Iulian Hermeneanu (regie).

In curînd vor apărea filmele pentru copii „Ursul păcălit de vulpe" (regizor Gheorghe Saidel) după povestirea cu același nume a lui Ion Creangă și „Tolănici". Scenariul acestui film este semnat de Ecaterina Ban și Liliana Filoti iar regia aparține lui Jean Moraru.

● MARIA FELIX și MAURICE RONET (eroul principal din filmul „Vrăjitoarea") sînt principalii interpreți ai noului film pe care-l realizează vestitul regizor spaniol Luis Bunuel. Filmul se intitulează „La fièvre monte à el Pao".

● MICHELINE PRESLE a început la 15 noiembrie turnarea filmului „Ami-ami", sub conducerea regizorului André Hunebelle.

● CINEAȘTI iugoslavi și cehoslovaci pregătesc a doua lor coproducție: comedia „Grandhotel Ștefan". Exterioarele vor fi turnate în Iugoslavia, iar scenele de studio la Barandov-Praga.

● REGIZORUL Henry King a realizat de curînd un film după romanul celebrului scriitor american **Ernst Hemmingway**, cu titlul **„The sun also rises"** („Și soarele răsare"). In rolurile principale: Tyrone Power, Errol Flynn, Mell Ferrer, Ava Gardner.

● STUDIOURILE DEFA din R. D. Germană vor turna un film în culori după piesa „Emilia Galotti", a marelui scriitor clasic german Lessing.

● CLAUDE AUTANT-LARA a început de curînd să lucreze la filmul „En cas de malheur" — o adaptare cinematografică a romanului lui Georges Simenon. In distribuție: Edwige Feuillère, Jean Gabin, Brigitte Bardot.

● STUDIOURILE chineze pregătesc, printre altele, filmele: „Fericirea", „Fata din Șanhai", „A Fu în căutarea comorii", „Șoimul în furtună".

● AVA GARDNER și Kirk Douglas (interpretul lui Ulise din filmul cu același nume, care rulează acum pe ecranele noastre), vor deține rolurile principale în filmul care se va realiza după romanul lui Sinclair Lewis „Elmer Gantry".

● CINEMATOGRAFIA NORVEGIANĂ pregătește transpunerea pe ecran a renumitei drame a lui Henrik Ibsen, „Strigoii". Regizor al filmului e Tancred Ibsen, un nepot al marelui scriitor, iar soția lui, Lillebil Ibsen, va juca rolul doamnei Alvig.

● DUPĂ capodopera lui Gorki, „Azilul de noapte", va fi realizat în Japonia un film în regia lui Akira Kurosawa.

Filmul francez, căruia în această săptămînă i-a fost consacrat un festival la cinematograful „Patria", a lansat în anii de după război cîteva vedete, printre care se numără la loc de frunte FRANÇOISE ARNOUL. In vîrstă de numai 26 de ani, Francoise Arnoul a jucat din anul 1949 și pînă astăzi într-un număr de filme egal cu vîrsta pe care o are. Tînăra actriță este bine cunoscută publicului spectator din rolurile interpretate în filmele „Amanții din Toledo", „Prietene de noapte", „Oameni fără importanță" și, în cadrul festivalului, „Oaia cu cinci picioare".

POVESTE DIN MĂRTIŞOR

Se spune că scriitorii, pictorii, marii actori şi alte categorii de „mari" au, mai mult sau mai puţin, curiozităţile lor, sau cum am spune-o mai simpu, sînt suciţi. Tocmai despre asta discutam mai zilele trecute cu un curios care bătuse de mai multe ori în Mărţişor. Voia cu orice preţ să afle „cum este actul de creaţie al maestrului Tudor Arghezi".

Am încercat mai întîi să-i spun că tătutului nu-i place cuvîntul „maestre", dar nerăbdătorul meu curios m-a copleşit cu o nouă întrebare: „cum gîndeşte marele nostru maestru?" Al doilea răspuns era cam greu de dat. Vrînd totuşi să-i fiu pe plac, i-am mărturisit că întrebarea asta nu i-am pus-o încă şi că nici n-am căutat vreodată s-o dezleg. El a mers mai departe: „atunci spune-mi cum scrie?"

— Dragul meu, în primul rînd scrie cum simte şi cum gîndeşte...

— A, nu se poate, pe semne că nu vrei să-mi spui! Maestrul trebuie să aibă un sistem de lucru foarte perfecţionat şi mi se pare că face studii filozofice. Probabil eviţi, ca să nu aflu şi eu mecanismul de creaţie...

Amicul meu, cu chică şi grav, a coborît vocea pînă la emoţie:

— ...Uite eu cînd scriu versuri mai întîi îmi caut subiect pentru inspiraţie, îl studiez în amănunţime, stabilesc floricelele de stil, apoi, transpus, intru în momentul de creaţie... acest moment e sublim — d-ta care nu scrii versuri nu-ţi poţi imagina această stare euforică! Uite, îţi las un manuscris pentru maestrul. Sînt patruzeci şi două de bucăţi şi altele acasă... astea sînt, după mine şi pentru stilul meu, cele mai reprezentative. Roagă-l să le citească şi să fie aspru în aprecieri, chiar foarte aspru...

Ne-am revăzut după cîteva zile. Citite, poeziile erau proaste.

— Nu-i aşa că i-au plăcut maestrului? m-a luat la sigur amicul.

— Taică-miu m-a întrebat cîte ai băgat la coş pînă le-ai scris pe astea?

— La coş? Versurile mele la coş! Creaţiile mele...

— Dragă poete, dacă vrei ascultă sfatul lui tata: ca să faci versuri trebuie să ai idee de cuvinte, de ritm şi mai ales trebuie să-ţi bată şi inima tare. Bagă-le pe astea în foc şi mai scrie-le o dată.

Curiosul meu s-a supărat.

— Şi eu încep să cred ceea ce se spune despre oamenii mari. Maestrul m-a deziluzionat!

„Scrisul"

Şi, pentru că veni vorba despre „creaţie" cititorul desigur că ar vrea să afle şi el cum este meşteşugul scrisului. Să ne permitem o discuţie liberă cu meşterul şi cu uneltele lui.

— Spuseşi mai sus că scriu cum simt. E-adevărat, Baruţule, să scrii nu-i un lucru tocmai uşor, mai ales dacă nu simţi în tine un clocot în care, zvîrcolirea lui să nu te înfioare. Printre noi sînt mulţi care scriu sau care vor să scrie, dar, vezi tu, prea repede se grăbesc să publice. „A scrie" nu înseamnă numai să faci dire cu creionul sau cu cerneală pe hîrtie. Trebuie să simţi o zvîcnire în condei. Scrisul, băiete, e o cazană, e ca firul de ghiocel, fraged şi minuscul, care sparge pămîntul şi gheaţa... Trebuie muncă multă, trudă, să zgîrii hîrtia mult, să arunci şi mai mult şi iar s-o iei de la început. Pentru mine fiecare rînd e un examen nou pe care îl dau.

Să ne scoborîm auzul pînă la vîrful peniţei şi să încercăm să-i pricepem scrîşnetul.

— Zmîngălesc hîrtia de aproape şaptezeci de ani, ne spune ascuţişul de aur. şi o împung fără ca să-mi fi albit cerneala pînă acum. Mă îmboldeşte o mînă neastîmpărată, cînd iute şi arzătoare, cînd mai înceată şi tremurată. Am scris de toate şi în proză şi în stihuri. Am împroşcat cu cerneală, am îmbiat, am murit şi am înviat. Cînd nu scriu stau urcat, pe dedesubtul hainei, la piept, lîngă inimă. O simt cum bate şi cum mă iubeşte...

Foaia albă de hîrtie tace. Ea nu vrea să vorbească, în schimb, discret, se lasă citită. Pe masa de lucru cîteva, mai proaspete: versuri, dialog teatral, pagini de proză. Mai vechi, o seamă dintre ele s-au adunat de curînd pentru tipar. Titlul „Lume veche, lume nouă". Mai noi: „Ana Fiesling" — Mutter Courage a lui Brecht pe rominește. Pentru mîine sau poimîine, un „Păcală".

O fotografie recentă a scriitorului Tudor Arghezi

Arhivă literară

Mărţişorul mai ascunde pe undeva prin rafturi manuscrise din toate timpurile. Multe sînt începuturi, proiecte şi intenţii.

Scuturînd pulberea anilor, găsim aproape isprăvite însemnări interesante asupra Bucureştilor şi care se cheamă „Cu bastonul prin Bucureşti". Fragmente de viaţă, uliţe, case, oameni. Poate că foarte curînd, revizuite, vor putea confrunta Bucureştii de azi la o depărtare de zeci de ani.

Pe coperta roşcată a unui dosar citim „Teatru" dar înlăuntrul lui nu găsim decît o fituică scrisă, pare-se în pripă, cu cerneală: treizeci de titluri ale lui Molière, piese date pe rominește pentru repertoriul Naţionalului. Anii de muncă: opt. Locul unde se găsesc: sub ruinele, astăzi curăţate, ale Teatrului din calea Victoriei ars pînă-n temelii pe timpul războiului la un loc cu alte sute de manuscrise şi cărţi de mare valoare. Biblioteca teatrului n-a mai putut fi evacuată nemaiavînd loc în lăzile şi vagoanele pline de stambe, zorzoane şi nimicuri. Au mai rămas din ele, refăcute, într-alt raft, una jucată „Mizantropul" şi alta pentru o stagiune nedecisă „Monsieur de Pourceaugnac".

Un alfabet în versuri, pentru fiecare literă, un catren, mai aşteaptă cîteva rime pe la „X" ori pe la „Z", perfect valabil pentru copii şi pentru oameni mari.

Un proiect de cărţi mici, ca pentru pitici, mai mari decît un timbru poştal, de cîteva grame fiecare, cu titlu, cu autor şi cu un fragment caracteristic, nu s-a putut realiza. Zace şi azi proiectul, îngropat în manuscris.

Aud un pas: e tata! O rup la fugă: dacă mă prinde că-i umblu prin manuscrise, cu toate că nu mai port pantaloni scurţi, mă ia de urechi.

Indiscreţie

Să vorbim în şoaptă şi numai între noi. Interviul lui taică-miu l-am luat pe de departe şi pe furiş: întrebat direct, el nu răspunde niciodată. M-am strecurat pînă acum de două ori în chilia lui şi i-am umblat printre hîrtii ca un şoarece. Lui îi plac şoarecii ca şi vrăbiile. Am ştiut că nu-l supăr şi am cules pentru cititor cîte ceva: trebuie să ştii şi d-ta, cititorule, că este o treabă grea să scrii despre taică-tu, mai ales dacă este şi scriitor. Comportă riscul dublu: să nu devii umbra celui dintîi sau să nu fii ridicol...

Baruţu T. ARGHEZI

DICŢIONAR

Simplex Simplicissimus

O istorie a militarismului german ar putea să umple uşor multe volume. Popoarele Europei au cunoscut de multe ori, de-a lungul secolelor, distrugeri şi suferinţe fără de seamăn provocate de acţiunile agresive ale claselor conducătoare germane. Şi n-am greşi dacă am recunoaşte că printre popoarele care au avut cel mai mult de pătimit de pe urma militarismului german se numără în primul rînd însuşi poporul german. Nu e deci de mirare că în Germania s-a dezvoltat şi o tradiţie a protestului sau chiar a luptei antimilitariste. Despre un monument literar inspirat de ură şi dezgust faţă de război vrem să ne ocupăm astăzi.

Războiul de treizeci de ani (1618—1648) a adus nenorociri îngrozitoare asupra Germaniei. Întreaga ţară a fost crunt devastată, o bună parte a populaţiei a fost exterminată datorită luptelor, foametei, bolilor, satele şi oraşele erau parcurse de bande de tîlhari care comiteau jafuri şi crime oribile, dezvoltarea politică şi economică a Germaniei a fost pentru multă vreme întîrziată.

Despre această epocă întunecată a lăsat scriitorul german Johann Christoph Grimmelshausen (1625—1676) un roman apărut în 1669 şi care se citeşte şi astăzi cu un deosebit interes: **„Aventurile lui Simplex Simplicissimus"**.

Eroul acestui roman este fiul unui sărman tăietor de lemne. Copil încă, el cunoaşte grozăviile războiului. Într-o noapte o bandă de soldaţi dau foc colibei părinteşti şi micul Simplex trebuie să fugă în pădure unde este adăpostit de un pustnic. Dar şi bordeiul pustnicului este devastat de soldaţi; copilul considerat drept spion este torturat şi apoi alungat. După o serie de aventuri, Simplex ajunge paj la curtea unui guvernator şi acolo primeşte porecla de Simplicissimus. Viaţa devine însă curînd imposibilă şi la castelul guvernatorului, căruia Simplex, prefăcîndu-se nebun, îi aruncă în faţă multe adevăruri. Răpit de către nişte ostaşi croaţi, Simplex îşi continuă seria aventurilor sale, din ce în ce mai palpitante. Pe rînd bufon, tîlhar, din nou bufon, militar aparţinînd cînd unei tabere cînd celeilalte, Simplicissimus străbate nu numai întreaga Germanie ci ajunge şi la Paris (unde are, bineînţeles, aventuri galante) şi chiar... în centrul pămîntului, în regatul Silfilor. Întîmplările fioroase se împletesc cu cele comice, autorul îşi ride şi de armatele catolice şi de cele protestante, şi de nobili şi de clerici. Sub aparenţa de naivitate şi chiar de prostie (acesta e şi sensul poreclei de Simplicissimus), Simplex reprezintă bunul simţ popular, omul simplu care încearcă să se descurce printre nenorocirile care s-au abătut asupra ţării sale, fără a-şi pierde niciodată optimismul.

Întregul roman, de la primul pînă la ultimul rînd, este o demascare viguroasă a absurdităţii şi cruzimii războiului, a oştilor puse pe pradă şi distrugere. Scris, spre deosebire de alte opere ale timpului, într-o limbă populară bogată şi colorată, romanul lui Grimmelshausen a cunoscut un succes imens. În scurt timp Simplicissimus a devenit un erou popular căruia fantezia folclorică i-a adăugat mereu noi şi noi aventuri, un fel de Till Buhoglindă al secolului al XVII-lea.

Îndelungata dominaţie a militarismului în Germania n-a reuşit să smulgă din inima poporului german imaginea năstruşnicului Simplicissimus. Trei secole după apariţia romanului lui Grimmelshausen, nenorocirile abătute asupra Germaniei în cursul războiului de treizeci de ani au inspirat marelui dramaturg revoluţionar Bertolt Brecht una dintre cele mai puternice opere ale sale, vestita „Mutter Courage".

Horia MEDREA

Vitrina cu cărţi

OTILIA CAZIMIR:

„Versuri"

Poezia Otiliei Cazimir, de o structură originală, degajă un lirism discret ce se distinge prin fineţe şi simplitate. Preferînd să înfăţişeze viaţa înconjurătoare, receptînd faptele izolate, poeta se pleacă cu dragoste asupra celor umili, analizînd drame ale universului mic, ale copilăriei sau lumii animalelor. („Melcul", „Liliacul" „Între flori" etc.).

De manieră picturală, poeziile de descriere a naturii sînt adevărate tablouri demne de un Grigorescu. Imaginaţia autoarei îmbogăţeşte şi dă viaţă celor mai simple şi banale peisaje („Toamnă pe şes", „Căpiţele de fîn" etc.).

Preferînd de obicei clar-obscurul, amurgul întretăiat de umbre, poezia Otiliei Cazimir este adesea nostalgică, de o tristeţe discretă şi fermecătoare. Obsesia morţii, amintirea celor dragi trecuţi în ţara umbrelor, apropierea iernii, toate acestea fac ca peste unele poezii să plutească vălul cenuşiu al tristeţii.

Pentru iubitorii de poezie, nefamiliarizaţi pînă acum cu poezia Otiliei Cazimir, recenta apariţie a volumului editat de E.S.P.L.A., prilejuieşte cunoaşterea uneia din valoroasele şi sensibilele personalităţi ale poeziei noastre.

Victor MAŞEK

MARIA ROVAN:

Destine

Cunoscută mai ales în ultima vreme, ca scriitoare pentru copii, (prin volumele „Fata apelor" şi „Cojoacele babei Dochia") Maria Rovan se prezintă cititorului cu un nou şi interesant roman, înfăţişînd aspecte din viaţa femeilor de astăzi. Eroinele Mariei Rovan îşi caută cu îndîrjire locul în viaţă, îşi cuceresc dreptul la fericire.

Original conceput — romanul foloseşte ca fundal salonul unei maternităţi. Între aceşti pereţi, în clipele de linişte, amintirile eroinelor fac să treacă prin faţa cititorului vieţile lor.

Urmărind destinul eroinelor sale — Maria Rovan a scris o carte vie şi optimistă — în care încrederea în viaţă lupta pentru fericire şi dragoste, înving.

M. VALERIU

GRAHAM GREEN:

Americanul liniştit

Ziaristul englez Thomas Fowler a venit în Vietnam să cunoască realităţile războiului colonialist dus de francezi. Înăbuşindu-şi orice opinii personale — cenzura franceză e foarte atentă — el îşi transmite notele de reporter cu un minim simţ al conştiinciozităţii. Singura bucurie o are acasă: ciripitul vesel al prietenei sale Phuong, vietnameza în tunici înflorate.

Dar apare Pyle, tînărul, corectul şi seninul cetăţean american, care din primul moment e cucerit de graţia vietnamezei. Pusă să aleagă ea îl preferă pe Pyle, care-i oferă un cămin şi mai presus de asta, mirajul fals al unei vieţi fericite, undeva într-un cartier din Boston.

Zilele trec. Întîmplarea face ca Fowler să prindă cîteva fapte mărunte, izolate, care dau însă în vileag adevărul. Pyle are o misiune importantă şi cu rezultate tragice, ascunsă sub masca ajutorului economic american. El dirijează actele teroriste ale unei bande de mercenari, convins fiind că ajută la instaurarea unei democraţii naţionale în Vietnam.

Reporterul englez nu poate desluşi inerenţa victoriei adevăratelor forţe populare, dar el înţelege că trebuie oprite crimele comise cu atîta inconştienţă în numele unui fals „umanitarism". De aceea, neutrul Fowler va acţiona pricepînd că sînt totuşi momente în viaţă cînd trebuie să-ţi spui cuvîntul. Indirect, el va pune capăt măcelului, fără însă ca soluţia găsită să rezolve posibilitatea apariţiei unor noi Pyle.

Rodica NICOLESCU

A. DOVJENKO: „Povestire din anii de foc"

Cineastul sovietic Alexandr Dovjenko, smuls de o moarte timpurie din mijlocul activităţii creatoare, era cunoscut pînă nu de mult ca regizor şi ca scenarist. În această calitate, Dovjenko a dat viaţă pe ecran unei serii de filme legate de trecutul apropiat şi de realităţile sovietice din locul său de baştină — Ucraina.

Cu cîtva timp în urmă, în revista sovietică „Zvezda" a apărut o scriere postumă a lui Dovjenko, intitulată **„Povestire din anii de foc"**.

Situată între scenariu de film şi roman, fără să se încadreze însă în vreun gen literar determinat, lucrarea lui Dovjenko înfăţişează una din cele mai înflăcărate pagini ale literaturii sovietice din cîte s-au scris pînă acum despre anii Marelui Război de Apărare a Patriei. Autorul îl poartă pe Ivan Orliuk, eroul povestirii, pe frontiurile războiului. Ivan suferă şase răniri grave şi amputarea unei mîini, ajungînd pînă la urmă să trăiască ceasul victoriei, bucurie la care se mai adaugă şi o mare satisfacţie în viaţa personală, nunta cu Uliana, o fată de care-l leagă o puternică dragoste, şi care a bătut şi ea drumurile războiului ca soră de caritate, îmbrăcată în uniforma aspră de soldat.

CARTEA STRĂINĂ

În raza biografiei celor doi tineri intră zeci de oameni, pe care nu ne stă în putinţă să-i încadrăm în jaloanele unui rezumat. De altfel, în cazul de faţă, o asemenea încercare este după cum spunea şi un critic sovietic, tot atît de zadarnică ca şi cum ai căuta să redai măreţia catedralei Isak din Leningrad, cu cuvintele: „Înaltă, largă, are o cupolă rotundă, iar înăuntru un altar..."

Scurgerea „anilor de foc" este urmărită potrivit unui sistem cinematografic: prin crîmpeie concise, cu succesiune caleidoscopică. Totuşi lucrarea nu este un scenariu de film. Alături de scene menite să capete, de îndată, în imaginaţia cititorului, o întruchipare plastică, conţinutul scriitorului face să apară pagini cu neputinţă de transpus în limbajul peliculei.

Dintre acestea fac parte o seamă de pasaje de fermecătoare poezie, cum ar fi de pildă cel închinat casei părinteşti, pasaje care amintesc de celebrele poeme în proză ale lui Gogol, în care este proslăvit Niprul ori troika rusească.

Şi sub alte aspecte decît cel al digresiunilor lirice propriu zise, se poate observa înrudirea dintre „Povestire din anii de foc" şi tradiţia marelui Gogol. De pildă, procedeele de îmbinare a realismului brutal cu reveria romantică, a realităţii cotidiene cu ficţiunea, ori a limbajului zgrunţuros, dur, din lumea soldătească, cu fraza ritmată menită să redea trăirile fetei care-şi aşteaptă iubitul, amintesc pe autorul „Mantalei". Dar alături de aceste procedee clasice, Dovjenko a cultivat cu îndrăzneală unele mijloace artistice profund inovatoare, prea cutezătoare poate la prima vedere, dar cărora ţesătura scrierii le acordă o desfăşurare firească, cu neputinţă de înlocuit.

Există de pildă în povestire personaje „meteorice", care nu mai apar nicăieri în altă parte şi pe care scriitorul îi denumeşte lapidar: un tată, un fiu, o mamă, un bunic (procedeul aminteşte piesele lui Maiakovski). Aceste personaje anonime rămîn însă puternic întipărite în mintea noastră, pentru că individualizarea lor este obţinută prin mijlocirea ideilor pe care le proclamă, a felului particular cum privesc viaţa. Atunci cînd proza propriu zisă nu-l satisface Dovjenko trece în alte sectoare artistice, de pildă, în cel al dramaturgiei: pagini întregi ni se înfăţişează ca nişte fragmente dintr-o operă destinată luminilor rampei.

În general, în construcţia personajelor cărţii scriitorul caută să împingă procesul de tipizare artistică spre semnificaţii care să depăşească tipul literar, propriu zis, apropiindu-se de simbol. Dintre acestea, cel mai puternic este însăşi figura lui Ivan Orliuk, soldatul neînfrînt şi păşnicul muncitor al pămîntului, omul sovietic, salvatorul omenirii de ameninţarea fascismului.

Critica sovietică apreciază apariţia cărţii lui Dovjenko ca o ripostă la adresa unor scriitori care-şi irosesc talentul alegînd din realitate numai acele laturi întunecate, nepersistente şi neesenţiale. În acelaşi timp „Povestirea din anii de foc" este un înălţător imn de slavă închinat omului nou, omului sovietic.

Boris BUZILĂ

Ştiinţa şi Viaţa

SUNETELE care ne ajută să vedem

Poate că aţi fost vreodată martorii unei întîmplări ciudate. Cîinele dv. s-a întors dintr-odată într-o anumită direcţie şi s-a pornit să latre, fără ca nimic aparent să-i fi provocat această reacţie. Care e explicaţia? Este foarte posibil ca animalul să fi auzit „ceva" — pe care urechea dv. nu a fost în stare să-l perceapă. Acest „ceva" a fost un sunet format din mai mult de 16.000 de vibraţii pe secundă. Urechea omului nu izbuteşte să-l audă, spre deosebire de cîini, care percep acest fel de sunete foarte înalte, denumite **ultrasunete**.

Liliecii — dibaci mînuitori ai radarului

Şi liliecii sînt în stare să audă ultrasunetele. Pe aceasta se bazează chiar sistemul lor de zbor. Ochii lor nu văd, în schimb însă aceste păsări se călăuzesc fără greş în întunericul cel mai deplin, cu ajutorul ultrasunetelor, pe care le folosesc ca pe un adevărat sistem „Radar". Cum procedează? Ultrasunetele emise de liliac se izbesc de obstacole — pereţi, obiecte — şi, reflectîndu-se se reîntorc la urechea sa. Cunoscînd timpul necesar pentru reîntoarcerea lor, liliacul „calculează" ca să spunem aşa, distanţa la care se găseşte de obiect şi ştie să-l ocolească!

Bine — ne veţi întreba — dar atunci cum se explică predilecţia pe care o au aceste zburătoare nocturne pentru părul femeilor? Cum de nu-şi dau seama de existenţa acestui obstacol? Nu e vorba de nici un fel de atracţie specială exercitată de coafură. Părul, fiind destul de rar, ultrasunetele sînt împrăştiate printre firele de păr şi nu se mai reflectă. Liliacul nu ştie deci că în faţa lui se află un obstacol.

Sunete în locul luminii

Să trecem însă la explicarea problemei propriu zisă.

Ultrasunetele, aceste „sunete care nu se aud", au numeroase utilizări industriale. Aţi auzit de defectoscopul construit de savantul sovietic S. I. Sokolov? Un fascicol de ultrasunete poate fi produs trecînd un curent de înaltă frecvenţă printr-o feliuţă de cuarţ tăiată într-un anume fel. Ultrasunetele astfel produse sînt în stare să străbată piese foarte groase de metal.

Pînă la această descoperire se foloseau în industrie razele X — aceleaşi care se utilizează şi pentru radioscopii umane. Acestea sînt însă periculoase pentru cei care le manipulează multă vreme. Pe lîngă aceasta, ele nu pătrund decît la o adîncime de 30—40 cm. în piesele metalice, în timp ce ultrasunetele ajung chiar la o adîncime de zece metri! Ele descoperă crăpături extrem de fine şi orice defecte ce se află înăuntrul unei piese metalice. În acest fel se înlătură aceste defecte şi se evită accidente grave.

Microscoape ultrasonore

Dar asta nu este încă totul. Ultrasunetele sînt folosite azi şi pentru construirea de microscoape ultrasonore, puse la punct tot de S. I. Sokolov. Astfel de microscoape sînt folosite pentru a vedea înăuntrul corpurilor opace prin care razele de lumină nu pot pătrunde. Şi tot cu ajutorul „sunetelor care nu se aud", savanţii au putut studia alcătuirea unor substanţe, sau chiar analiza amestecurile de gaze.

Aplicaţii în medicină

În sfîrşit, să nu uităm de utilizările ultrasunetelor în scopuri medicale, ca de pildă în tratamentul surdităţii, sau în unele cazuri de reumatism.

În Republica Populară Ungară se foloseşte în practica medicală un aparat pe bază de ultrasunete, care permite transformarea unor medicamente, ca de pildă penicilina, în aerosoli, adică în particule foarte fine de substanţă. Inhalarea lor are efecte foarte bune în multe boli.

Plantele şi ultrasunetele

Recolta plantelor iradiate cu ultrasunete... creşte simţitor! Primele experienţe în acest sens au fost făcute de cercetători sovietici şi americani. La noi în ţară, acad. Eugen Bădărău şi colaboratorii săi au făcut experienţe care au arătat că după o iradiere de cîteva minute, mazărea şi fasolea dau recolte de vreo două ori mai mari decît plantele neiradiate, cu alte cuvinte sporeşte numărul de boabe dat de o singură plantă. Cercetări similare s-au făcut şi pe alte plante; astfel, au fost tratate cu ultrasunete seminţele de cînepă, de ricin şi de porumb.

Aceste experienţe deschid perspective noi în agricultură. Gîndiţi-vă: trecerea unor seminţe timp de cîteva minute în faţa aparatului care produce sunete ar putea să dubleze recolta respectivă! Ar fi o realizare extraordinar de importantă!

C. I.

Trăznetul globular

O dată, o familie stătea liniştită la masă. Deşi era vreme de furtună, timpul era cald şi fereastra rămăsese deschisă. Deodată, un glob luminos de foc pătrunse pe fereastră. Începu să se plimbe prin odaie, în timp ce oamenii îl priveau îngroziţi, neîndrăznind să se mişte. Apropiindu-se de tavan, globul de foc explodă, lăsînd în urma lui un miros de ozon.

Nu e o poveste. Asemenea întîmplări sînt cunoscute în istoria ştiinţei, deşi rare. Ele se numesc „trăznete globulare".

Cauza formării acestor trăznete globulare nu prea era cunoscută. Un mare pas în această privinţă a fost făcut datorită cercetărilor academicianului sovietic P. L. Kapiţa.

După presupunerile sale, cauza trăznetului globular este dată de undele electromagnetice cu lungimea de 30 pînă la 70 cm, ce iau naştere pe timp de furtună. Un astfel de glob de foc — trăznet globular — poate avea diametrul de la 5 pînă la 70 de centimetri.

Cum funcţionează sistemul nervos

Cercetătorul englez W. K. Taylor a arătat de curînd că a izbutit să realizeze înregistrări ale impulsurilor electrice pe care le emit celulele nervoase ale omului. El a arătat că informaţiile pe care le conduce sistemul nervos sînt comunicate cu ajutorul unor impulsuri analoage cu „modulaţia de frecvenţă" folosită în transmisiunile radiofonice.

Pe această bază, cercetătorul a construit un aparat care reprezenta centrul vizual din creer şi care poate să recunoască forme simple ca: pătrate, dreptunghiuri, triunghiuri sau chiar vre-o şase litere din alfabet. Nu încape îndoială că un aparat mai complicat ar putea învăţa să recunoască întregul alfabet sau chiar şi cuvinte.

Aceste cercetări au mare importanţă pentru biologi care în felul acesta vor putea să studieze cu mult folos felul în care funcţionează sistemul nervos. Poate că unele boli grave ale nervilor socotite actualmente de nevindecat, vor putea fi tratate pe baza acestor noi cunoştinţe.

Bun pentru orice fel de drum

Să zicem că a căzut zăpadă multă şi în cerci să mergi cu cizmele. La fiecare pas te scufunzi pînă la genunchi. Dar dacă pe aceeaşi zăpadă înaintezi cu schiurile, mersul devine foarte uşor. De ce? Pentru că suprafaţa pe care te sprijini — suprafaţa schiurilor — e mult mai mare ca a tălpii cizmelor. Aceeaşi greutate (greutatea corpului tău) se repartizează acum pe o suprafaţă mai mare şi nu te mai scufunzi în zăpadă.

Această introducere a fost necesară pentru a explica principiul unei noi şi foarte interesante invenţii prezentată în Uniunea Sovietică, la Expoziţia unională agricolă şi industrială. Priviţi desenul nostru. Vedeţi cît de mică este suprafaţa pe care „calcă" un cauciuc atunci cînd e umplut cu aer la presiunea obişnuită (3 atmosfere). În asemenea situaţie, e foarte plăcut să călăreşti pe drumuri bune, asfaltate.

Dar iată că am trecut pe drumuri proaste, sau trebuie să trecem peste un cîmp, prin noroi. Ce-i de făcut? Şoferul împinge o manetă în acest fel, din cauciucuri este eliminat aer şi aceasta le face să devină mai moi. Ele se sprijină acum, după cum se vede în figură, pe o suprafaţă mult mai mare (avînd o presiune doar de 0,7 atmosfere). În felul acesta, printr-o manevră foarte simplă, presiunea aerului dinlăuntrul camerei poate fi scăzută şi camionul sau automobilul poate circula uşor pe drumurile cele mai proaste.

ANUL GEOFIZIC INTERNAŢIONAL — Cercetările legate de Anul Geofizic Internaţional continuă pe întreg globul. Iată, în fotografia noastră o puternică oglindă parabolică a Institutului Heinrich Hertz, din Republica Democrată Germană. Diametrul acestei instalaţii este de 36 metri. Cu ajutorul ei, astronomii captează semnalele radiofonice care sosesc din întreg universul, de la planete sau stele. Cu descifrarea lor se ocupă „radioastronomia".

Vor locui exploratorii în sfere plastice?

Sînt aproape gata proiectele şi pregătirile preliminare în vederea organizării unei expediţii în Groenlanda, cu scopul studierii calotei polare de gheaţă. Cunoscutul explorator francez Paul-Emile Victor, şef al viitoarei expediţii din Groenlanda, a făcut în vara aceasta două călătorii de recunoaştere.

Intenţia este de a se înfiinţa anul viitor o staţie centrală pe calota de gheaţă. S-au introdus elemente noi în construirea cabanei principale a expediţiei. Se va folosi o sferă (din fibră de sticlă) în locul cabanei dreptunghiulare convenţionale sau a celei de aluminium folosite de francezi în Antarctica.

Într-o regiune cu vînt şi însorită puternică forma rotundă ar putea prezenta avantaje importante. În cazul cînd se va îngropa sub zăpadă, aşa cum se întîmplă după mai multe luni forma sferică se va dovedi mai trainică decît oricare alta. Un avantaj e constituit şi de faptul că fibrele de sticlă sînt izolatoare pentru căldură.

Baloane... pătrate

Au trecut cîteva secole de cînd copiii se distrează fabricîndu-şi baloane rotunde de săpun. De curînd s-a descoperit că în natură există şi... baloane pătrate. Oamenii de ştiinţă au găsit baloane microscopice în formă pătrată şi dreptunghiulară în cristale de fluorură de litiu după ce această substanţă a fost iradiată cu neutroni într-un reactor atomic încălzit la o temperatură de peste 600 grade Celsius.

Această problemă prezintă un interes deosebit pentru cei ce se ocupă cu studiul alcătuirii materiei precum şi pentru cercetarea diferitelor probleme din metalurgie.

MAGAZIN
pagina 5-a

PAGINA FEMEII

VĂZUTE ŞI AUZITE

In „scop pedagogic"

Uşa dintre cele două încăperi stă larg deschisă, aşa cum a fost lăsată dinadins, în „scop pedagogic", cum se va vedea mai departe.

In odaia din stînga, Gheorghiţă s-a aşezat pe „scăunelul" lui în dreptul „mesuţei" lui — încărcată cu cărţi şi caiete, proaspăt şi impecabil costumate în hîrtie albastru marin — şi, bine intenţionat, vrea să îşi facă lecţiile. In odaia din dreapta, mămica lui Gheorghiţă vorbeşte tare — în scop pedagogic, cum se va observa mai departe — adresîndu-se Soficăi, prietena venită în vizită: — *Să ţi-l spun şi ţie, ca să nu-l mai iubeşti, să nu-i mai dai bomboane şi nici timbre, că nu merită!*

(La măsuţa lui, Gheorghiţă a avut o bruscă tresărire; dar atît, din vîrful peniţei înmuiate în cerneală o picătură s-a lăţit dizgraţios pe fila de caiet în pătrăţele).

— *Ascultă-mă pe mine, Sofico* — *repetă mămica* — *nu merită, e un copil rău!*

— *Vai de mine, cum poţi să spui una ca asta, tocmai despre Gheorghiţă?* — *intră sprinten şi abil în jocul cu scop pedagogic, prietena.*

— *Auzi, Sofico* — *băiatul meu, copilul meu, pentru care tu ştii cît mă sacrific, mi-a adus acasă un trei la aritmetică! Un trei! Cînd ce altă treabă are el, decît să înveţe, ce alte pretenţii avem* — *eu şi cu taică-său* — *de la el, decît să înveţe? Nici atîta răsplată nu ni se cuvine? E posibil?!*

(Gheorghiţă a rupt repede, cu îndeminare, fila cu gaură, a mototolit-o şi a vîrît-o în buzunar. Acum scrie din nou; dar mai urît decît adineauri: „Problemă").

Mămica n-a isprăvit, continuă:

— *Cum să nu te doară pînă în fundul sufletului, cînd tu, părinte, îi creezi copilului tău absolut toate condiţiile de linişte, de confort, ca să-şi poată face lecţiile, fără să-l deranjeze nimeni, fără să-l supere nimeni cu nimic* — *şi cînd în loc să-ţi vină acasă cu un zece sau barem cu un nouă, el îţi aduce un trei! Slavă domnului, are colţişorul lui, i-am aşezat măsuţa lîngă fereastră, are scăunelul lui, are tot ce-i trebuie să înveţe în tihnă, nimeni nu-l tulbură.* — *mă întreb, ce mai vrea? (Gheorghiţă n-ar vrea decît atît: să închidă mămica uşa).*

— *Vai, se poate Gheorghiţă, să le faci atîta supărare părinţilor tăi?* — *intervine Sofica, trasă de mînecă. Să ştii că la asta nu mă aşteptam din partea ta!*

— *Auzi ce spune tanti Sofica, auzi Gheorghiţă? (Băiatul tace. Repetă în gînd: Intr-un hambar sînt optzeci şi doi de saci cu grîu. Dacă în fiecare sac sînt şaizeci de kilograme de grîu... cîte kilograme sînt...).*

— *Răspunde, ce taci? strigă mămica.*

— *Fac, la aritmetică, mămăie Gheorghiţă.*

— *Ai văzut, şopteşte mămica* — *prinde bine morala!!!*

Mai soarbe odată din ceaşca cu cafea, apoi din nou — *în scop pedagogic* — *cu glasul tare:*

— *Sînt unii copii care au fraţi şi surori şi trebuie să înveţe cu toţii în aceiaşi odaie* — *unul vorbeşte, altul strigă, nu ca „domnul" Gheorghiţă, singurel, în colţişorul lui, în linişte, în tihnă, nimeni nu-i spune nici du-te mai încolo! Şi totuşi, sînt sigură că dintre copiii ăştia sînt foarte mulţi care aduc părinţilor lor numai zece şi nouă! Pentru că sînt copii care au simţul datoriei. (Degeaba: lui Gheorghiţă, simţul datoriei nu-i mai ajută deloc! Repetă* — *nu mai ştie nici el pentru a cîta oară* — *din ce în ce mai buimac: Intr-un hambar sînt optzeci şi doi de saci de grîu... Dacă în fiecare sac sînt şaizeci de kilograme de grîu... cîte kilograme sînt).*

Mămica lui continuă: Păi cînd eram eu elevă îndrăzneam să mă duc cu lecţiile nefăcute la şcoală? Şi crezi că părinţii mei stăteau să mă controleze dacă învăţ sau nu, dacă îmi scriu sau nu temele, cum trebuie să stau eu acum cu „domnul Gheorghiţă" al meu, în loc să-mi văd de treburile mele? E posibil?!...

— *Aşa şi e, o aprobă Sofia, întorcînd ceaşca de cafea cu gura în jos din obicei.*

Mămica şopteşte: — *trebuie dragă să-l faci să simtă, trebuie să-l zgîlţîi bine, altfel... Apoi tare:*

— *Copilul care nu învaţă de mic, care n-are tragere de inimă, dragoste pentru carte, ce poate să ajungă cînd e mare?! O să-ţi placă, Gheorghiţă, cînd mai tîrziu* — *strigă mama* — *tu o să fii un nimic, un pierdevară, un... Pe cînd alţi copii*

Ilustraţia: Beca RIND

legi de ai tăi... O să-ţi placă, răspunde?!... (Gheorghiţă repetă: Dacă în într-un sac sînt şaizeci de kilograme de saci... Nu, de grîu... Dacă într-un hambar sînt şaizeci de... Nu!... Dacă...

— *Cum, adică* — *se întreabă pedagogic mămica* — *numai noi părinţii, avem datorii, obligaţii, faţă de copiii noştri şi ei n-au nici una faţă de noi? Tu, părinte, îi creezi copilului tău toate condiţiile de linişte ca să înveţe* — *atît îi ceri* — *atît, să-ţi vină şi el acasă cu o notă bună şi el nici măcar bucuria asta să nu ţi-o facă? E posibil?*

...Gheorghiţă nu mai ştie — *cam de vreo cinci minute* — *ce e posibil şi ce nu e posibil. Cu bărbia în piept, cu tocul în mînă, a aţipit la datorie... năuc de atîta „linişte", „tihnă", „confort" şi „scop pedagogic"...*

In vis, încă mai repetă: Dacă în şaizeci de hambare...

In timp ce mămica lui repetă şi ea: — *Slavă domnului, are colţişorul, măsuţa lui, scăunelul lui...*

Sidonia DRĂGUŞANU

— *Cînd eram logodiţi erai foarte atent cu mine...*
— *Şi acum sînt atent... să nu-ţi cadă vreun lemn din braţe!...*

Desen de GH. CHIRIAC

MODA

1. Jachetă scurtă, cu mînecă trei sferturi, închisă la două rînduri. Buzunarele de pe piept se repetă şi la fustă. Jacheta fiind fără guler, se poartă cu o eşarfă de blană. Din aceeaşi blană, o beretă purtată pe o parte completează acest costum simplu.

2. Haină cu platcă, foarte largă, cu un mic guler de blană. Clapa buzunarelor este la fel cu platca de sus care închide haina.

3. Haină tinerească din tweed sau stofă în carouri strînsă în talie de un cordon trecut prin cutele hainei.

Tricotaje

1) Vestă elegantă din lînă subţire, decolteul pronunţat pe umeri şi mineca chimono. Poate fi lucrată din lînă culoare pastel sau, cu acelaşi succes, din lînă neagră.

2) Bluză fantezi în dungi. Se poate purta cu şi fără scampolo, care va fi din culoarea fondului.

3) Bluziţă sport cu buzunare şi mineca raglan. Se poate executa din toate culorile.

4) Vestă de lînă în dungi, închisă în faţă cu fermoar. Dăm cîteva combinaţii din cele trei culori ce se folosesc la acest model: — Alb, negru, gris; 2 — bleumarin, turcoise, galben; 3 — orange, maron, galben etc.

MEDICUL VĂ SFĂTUIEŞTE

A. D. din Bucureşti, ne întreabă ce este streptokinoza.

Streptokinoza reprezintă un extras din culturile unor microbi numiţi „streptococi hemolitici". El are însuşirea de a produce resorbţia puroiului. De obicei, streptokinoza e asociată cu un alt ferment extras din aceiaşi microbi, numit streptodornază. Acesta are însuşirea de a produce resorbţia puroiului. După cum vedeţi, chiar şi cei mai periculoşi microbi pot fi puşi în slujba sănătăţii omului!

NICULAE S., din Cîmpina, ne întreabă dacă-i sfătuim să-şi opereze apendicele.

In cazul în care diagnosticul de apendicită cronică a fost fixat, tratamentul chirurgical — adică tăierea şi eliminarea apendicelui — constituie singurul tratament care vă poate ajuta. Cu cît vă operaţi mai curînd, cu atît rezultatele vor fi mai bune. Trebuie să ştiţi că o apendicită cronică neglijată poate provoca o seamă de complicaţii: gastrite, colecistite, colite şi altele. In deosebi dacă apendicita cronică urmează după o criză acută, operaţia este obligatorie!

B. RADU ne întreabă ce trebuie să mănînce un bolnav care are febră.

Alimentaţia diferă, după organul care este atins şi după felul cum evoluează boala. Alimentaţia se va da mai ales în funcţie de poftă de mîncare a bolnavului şi de zilele în care temperatura sa este mai scăzută. In tot cazul, regimul va fi cît mai complet. El va cuprinde fructe cu zahăr, lapte (dacă bolnavul suportă), carne slabă fiartă, legume şi verdeţuri fierte. Lichide multe, dar nu alcool.

Indicaţiile noastre sînt doar generale, pentru că regimul variază după boală.

VASILE M., din Bucureşti, se plînge de faptul că are foarte mult păr pe faţă. Această „hipertricoză", cum îi spun specialiştii, nu are nimic neliniştitor. Este foarte greu să o înlăturaţi: medicamente în acest scop nu există, iar aplicarea de diferite soluţii „depilatoare" poate fi periculoasă. Vă recomandăm să vă purtaţi cu mîndrie această podoabă a feţei, dacă nu vreţi să o radeţi în modul cel mai simplu — cu briciul sau lama.

Dr. E. GR.

CE GĂTIM? CUM GĂTIM?

MENIUL SĂPTĂMINII

25 NOIEMBRIE—1 DECEMBRIE

1. Ciorbă acră de zarzavat, dreasă cu smîntînă; tocană naţională; spumă de mere.
2. Mîncare de iepure cu măsline; cartofi cu ouă răscoapte la cuptor; compot.
3. Ardei umpluţi cu orez; perişoare cu smîntînă; gutui coapte.
4. Crap rasol; budincă de clătite cu spanac; fructe.
5. Supă de conopidă; friptură de iepure; papanaşi prăjiţi.
6. Fasole verde cu unt (conserve) şi frigănele de piine; sarmale cu mămăliguă; strudel cu nuci.
7. Zacuscă de peşte; şniţel cu cartofi şi salată; budincă de orez cu mere.

Mîncare de iepure cu măsline

Se curăţă iepurele şi se marinează, după cum se arată în reţeta de mai jos. Se scoate bucata potrivită pentru friptură, iar restul se taie în bucăţi şi se prăjeşte în ulei încins. Se scoate carnea pe o farfurie şi, în acelaşi ulei, se pun 4 cepe tăiate mărunt, şi un morcov ras pe răzătoare. Se prăjesc uşor şi cînd începe ceapa să se îngălbenească se pun bucăţile de iepure, se adaugă cîte puţină apă caldă şi se lasă să fiarbă înăbuşit. Separat se prăjeşte în ulei 250 gr. de arpagic. Se toarnă în mîncare. La ultimele clocote, cînd iepurele este destul de fraged, se mai adaugă un păhărel de vin amestecat cu o lingură de bulion, 200 gr. măsline fierte separat în apă 10 minute şi slngele păstrat de la început, amestecat cu cîteva linguriţe de vin roşu. Dacă are chiaguri se trece prin sită. Se gustă de sare şi piper. Se potriveşte sosul să fie scăzut, dar nu de tot, deoarece mai scade cînd se răceşte mîncarea. Se aşează pe farfurie şi împrejur se pun felii de lămîie. Se serveşte rece.

Friptură de iepure

Pentru friptură se alege spinarea cu muşchii, la care se lasă şi pulpele dinapoi, dacă friptura trebuie să fie mai mare. După ce se scoate din marinată se svîntă cu un şervet. Se împănează apoi cu bucăţele mici de slănină, de 3 cm. lungime pe 1/2 cm. lăţime, introduse cu un ac special; sau cu ajutorul unui cuţitaş ascuţit se fac mici tăieturi la suprafaţă, în lungul fibrelor, şi se introduc bucăţile de slănină. Se întrebuinţează slănină afumată, fără carne. Dacă nu displace gustul de usturoi, se poate împăna friptura şi cu cîţiva căţei de usturoi. Slănina nu trebuie introdusă adînc, ea se poate rumeni la foc. Friptura se aşează într-o tavă lungă, cu spatele uns, cu două linguri de apă şi una de unt. Se dă la cuptor la foc potrivit şi se unge des cu untul din tavă.

Cînd este gata, friptura se taie şi se aşează pe farfurie.

Se serveşte cu sosul ei, strecurat în sosieră.

Budincă de orez cu mere

Se curăţă 500 gr. de mere, se taie felii şi se înăbuşă într-o cratiţă cu o lingură de unt şi 2 linguri de zahăr. Nu se ţin să scadă prea tare. Cojile spălate se pun la fiert şi se strecoară zeama. Se alege o ceaşcă de orez, se spală şi se fierbe cu două ceşti din zeama strecurată. Cînd este aproape fiert, se pune un praf de sare şi două-trei linguri de zahăr, după gust. Se unge o cratiţă cu unt, se presară pesmet şi se aşează rînduri alternînd de orez şi de mere. Primul şi ultimul rînd trebuie să fie de orez. Se coace la cuptor, la foc potrivit, pînă se rumeneşte. Se dă la o parte, pentru a se răci puţin, se răstoarnă şi se serveşte cu sos de vanilie sau orice sirop.

Pregătirea iepurelui

Iepurele nu trebuie lăsat multă vreme pentru fezandare, deoarece carnea se descompune uşor şi devine indigestă. Un iepure proaspăt are carnea roşie şi tare. Dacă este împuşcat mai de mult, carnea lui se înegreşte cu timpul şi devine moale. Iată cum se jupoaie:

Se taie blana în jurul labelor, se crestează în lungul picioarelor şi se face o tăietură pe burtă. Se atîrnă apoi cu picioarele dindărăt legate de două cuie, cu burta spre perete. Cu ajutorul cuţitului se desprinde blana, trăgînd de la coadă spre cap şi întorcînd-o pe dos ca pe o mănuşă. Se desprinde apoi cu un cuţit în jurul botului, se taie urechile şi se scot ochii. Se scot intestinele care se aruncă, apoi măruntaiele, care se pun la rece pînă la întrebuinţare. Se îndepărtează de la început fierea, cu grijă să nu atingă ficatul. Se strînge într-un castron tot sîngele, se amestecă cu 2—3 linguriţe de vin roşu şi se păstrează pentru pregătirea sosului la mîncare. Se curăţă carnea cu multă grijă, de pieliţele subţiri (sînt mai multe rînduri suprapuse). Astfel pregătit, iepurele este pus într-un castron de pămînt, împreună cu o marinată făcută dintr-o ceaşcă de oţet, slăbit cu puţină apă dacă este tare, o lingură de ulei, cîteva felii foarte subţiri de morcov şi de ceapă, cîteva fire de pătrunjel, de cimbru, două frunze de dafin sfărîmate, sare, piper. Mirodeniile şi zarzavatul sînt puse deasupra, iar iepurele trebuie udat des cu marinata. Se ţine aşa cel puţin cîteva ceasuri, iarna poate sta şi două zile.

Sanda MARIN

Curierul LAUREI

ELENA: Vom publica într-unul din numerele viitoare ale „Magazinului", scrisoarea d-tale. Ea ridică într-adevăr o problemă care merită să fie pusă în discuţia cititorilor noştri.

IOANA DUMITRIU — Domneşti, regiunea Bucureşti. — Dorinţa d-tale de a te califica într-o meserie şi de a continua în acelaşi timp să înveţi carte urmînd cursurile serale nu este greu de îndeplinit, toate condiţiile fiind dinainte create. In legătură cu secţia de învăţămînt a sfatului popular din localitatea în care te afli şi vei primi îndrumările necesare.

Incearcă să-ţi convingi părinţii: eşti la o vîrstă cînd poţi s-o faci şi cauza d-tale este dreaptă. Sînt sigură că dacă îţi vei urmări ţelul cu toată seriozitatea şi cu o neobosită perseverenţă, nu se poate să nu ajungi să ţi-l vezi realizat. Dacă o să te gîndeşti bine o să-ţi dai seama că în fond totul nu depinde totuşi decît de d-ta, de voinţa d-tale. Nimeni nu te poate căsători cu sila — şi acesta este un adevăr pe care trebuie să-l recunoşti în cele din urmă, nu-i aşa?

Şi de ce, pentru a urma o şcoală şi pentru a învăţa o meserie, trebuie să pleci la celălalt capăt al ţării? Cunosc răspunsul d-tale: pentru că altminteri voi fi împiedicată de familie! Iartă-mă, dar e greu să cred că familia poate împiedica astăzi o fată de 19 ani să-şi cîştige cinstit existenţa şi să urmeze o şcoală. Dacă ai totuşi o asemenea familie, te încredinţez că d-ta gîndeşti mai bine decît ea şi în consecinţă străduieşte-te să o faci să înţeleagă acest lucru. Vei izbuti dacă eşti foarte hotărîtă în ceea ce doreşti.

CAZ SIMILAR — T. Severin. — Cazul d-tale nu este chiar... similar cu cel la care te referi — respectiv cazul Ana-Dinu, care a făcut obiectul unor prelungite dezbateri în coloanele paginii care găzduieşte şi aceste rînduri.

Din expunerea foarte amplă şi amănunţită pe care ai făcut-o în scrisoarea trimisă, datele problemei pe care o expui, rezumate, sînt acestea: Te-ai căsătorit în urmă cu aproape zece ani cu o văduvă cu doi copii. Ţi s-a făgăduit — aceasta a şi fost condiţia pe care ai pus-o la căsătorie — că unul din cei doi băieţi va rămîne în îngrijirea părinţilor soţiei d-tale iar celălalt, va fi crescut de tatăl său. După un timp însă, soţia d-tale şi-a adus copilul — cel mai mare dintre ei — acasă, iar d-ta, deşi n-ai fost deloc bucuros, ai acceptat această situaţie şi, mai mult decît atît, afirmi — şi îmi place să te cred — ai început să te ocupi de creşterea şi educarea copilului. N-ai putut însă să ajungi la rezultate bune, pentru că soţia d-tale era prea slabă faţă de acest fiu al ei, îi cocoloşea greşelile, cusururile, coalizată chiar cu părinţii ei împotriva d-tale. Băiatul a rămas repetent în clasa a şaptea elementară. N-a vrut să înveţe. Iar acum se pune întrebarea: ce va ajunge, ce va deveni? Intre timp s-au ivit tot mai multe neînţelegeri între d-ta şi soţie, tocmai din pricina acestui copil, ca în cele din urmă el să fie din nou încredinţat socrilor d-tale, în îngrijirea cărora se află în momentul de faţă şi cel de-al doilea copil, cel care a fost atribuit la divorţ tatălui său. Acest de-al doilea copil a avut la tatăl său o îngrijire atît de proastă, încît a rămas complet lipsit de carte, analfabet.

Prin urmare, ca să sintetizăm acum, situaţia este următoarea: ambii copii, proveniţi din prima căsătorie a soţiei d-tale, se află la părinţii acesteia. Soţia d-tale îşi pune pe bună dreptate problema viitorului acestor doi copii şi ţi-o pui şi d-ta. In plus, căsnicia aceasta, care a fost destul de des zgîlţîită din temeliile ei din pricina deselor conflicte provocate de existenţa celor doi băieţi copii — pare destul de şubrezită. Iar d-ta te întrebi dacă ai procedat bine sau rău pînă acum şi cum ar trebui să procedezi de aci înainte.

Vreau să-ţi spun de la început că toată compătimirea mea merge spre cei doi copii, care sînt în fond, victimile nevinovate ale neînţelegerilor dintre părinţii lor — în primul rînd — şi apoi ale neînţelegerilor dintre mama lor şi soţul de-al doilea al acesteia, adică e vorba chiar de d-ta. Poate ai fost bine intenţionat, dar îmi vine să cred că ai făcut unele greşeli, pe care mi le explic din rezistenţa iniţială pe care ai avut-o. Dacă de la început ai fi pornit cu dragoste, cu generozitate faţă de ei — fără atitea rezerve — sînt convinsă că s-ar fi ajuns la cu totul alte rezultate. Faptul că astăzi copiii nu sînt lîngă mama lor, cum ar fi firesc, ci lîngă bunicii lor, mi se pare concludent. Şi dacă această situaţie va dăinui mai departe, să nu nădăjduieşti nimic bun nici în ceea ce priveşte căsnicia d-tale.

Dacă îţi iubeşti soţia trebuie să-i curmi chinul sufletesc pe care îl trăieşte. Trebuie să înţelegi că îi este necesar să-şi aducă ambii copii lîngă ea şi trebuie s-o ajuţi şi să o susţii ca să poată face oameni din ei, dacă d-ta eşti într-adevăr un om întreg.

Ştiu, poţi întreba de ce trebuie să ai d-ta mai multe obligaţii faţă de ei decît propriul lor tată. (Firească, împotriva tatălui lor se pot lua toate măsurile legale ca să fie adus să-şi îndeplinească barem obligaţiile de ordin material. Iar dacă este lipsit de suflet, de conştiinţă şi de caracter, cum s-a dovedit, se cuvine să-şi primească meritatele sancţiuni).

Intrebarea d-tale are un singur răspuns: cînd cineva vrea să facă o faptă bună, nu ia drept exemplu o faptă rea.

LAURA

Coltul COSMETICIANEI

Îngrijirea mîinilor

Venind în permanent contact cu mediul înconjurător, mîinile se murdăresc foarte uşor; deoarece în acest mod ele pot servi ca agent vehiculator al diverşilor microbi, e absolut necesar să evităm atingerea ochilor, a gurii, a nasului, cu mîinile murdare.

In mod obişnuit, mîinile se spală cu apă rece şi săpun dimineaţa şi seara, înainte şi după fiecare masă şi, în general, ori de cîte ori vin în contact cu un obiect murdar. Cînd însă mîinile sînt foarte murdare (praf, funingine, substanţe grase, etc.) se folosesc apa caldă şi săpunul. Dacă murdăria a intrat adînc în cutele pielei mîinile se ung şi se masează cu vaselină ori cu unt sau cu un ulei, iar apoi se spală cu apă caldă şi săpun, fricţionîndu-le energic cu peria.

Pielea mîinilor are tendinţa să se aspreas că şi să capete crăpături, în special în anotimpul rece; de asemenea se aspreşte din cauza unui săpun de mai slabă calitate, sau — în unele profesiuni — din cauza spălatului prea des. In gospodărie puteţi evita asprirea mîinilor, prin folosirea unei perechi de mănuşi vechi atunci cînd măturaţi, cărăţi lemne sau cărbuni, ori curăţaţi sobele de cenuşă.

Dacă aveţi mîinile aspre, faceţi-le seara o baie călduţă cu fiertură de

tărîţe de grîu, ştergeţi-le uşor şi fricţionaţi-le cu o loţiune făcută din: apă de roze 100 gr, glicerină 50 gr., tinctură benzoe 10 gr. plus zeamă de la o lămîie. In cursul zilei, după ce aţi isprăvit treburile gospodăriei şi v-aţi spălat, ungeţi mîinile cu glicerină, în care aţi pus cîteva picături de apă oxigenată sau de lămîie.

Dacă pielea mîinilor e foarte uscată şi are crăpături, folosiţi glicerolatul de amidon, pe care-l prepară orice farmacie, sau o cremă glicerinată: vaselină 20 gr, lanolină 8 gr., glicerină 8 gr.

Oamenii nervoşi, iritabili, surmenaţi, au de multe ori mîinile umede, ceea ce e foarte neplăcut, atît pentru ei cît şi mai ales pentru cei căror le dau mîna. In asemenea cazuri trebuie consultat medicul, care va prescrie calmante, tonice, etc. Local se fac spălături zilnice cu o infuzie de frunze de nuc, după care mîinile se fricţionează cu apă de colonie sau se pudrează cu un amestec compus din: talc 100 gr, amidon 10 gr, tanin 3 gr, acid salicilic 1 gr.

In legătură cu anotimpul rece şi cu degerăturile — foarte dureroase şi supărătoare — ce le fac la mîini unele persoane care au o circulaţie defectuoasă a sîngelui, vom da într-un articol viitor o serie de sfaturi pentru prevenirea acestui rău.

Sanda NOREANU

CAPCANA

Povestire pentru cei mici

DE PASCAL RĂDULESCU

Magazinul Universal
BUCUREŞTI
str. Bărăţiei 2
telefon 6.34.90

Sortimente bogate în:

- albituri, poplinuri,
- imprimeuri bumbac,
- stofe bărbăteşti şi pentru femei,
- tricotaje — încălţăminte,
- confecţiuni pentru copii, femei şi bărbaţi,
- articole de uz casnic,
- articole electrice,
- televizoare (în rate),
- aparate de radio,
- foto — sport — articole muzicale — frigidere — articole de menaj — pălării — articole de parfumerie — marochinărie — jucării.

NELL COBAR

— Le cumpăr pe toate! Îmi plac foarte mult!
— Cum? Toate tablourile?
— Nu, toate ramele!...

FRED GHENĂDESCU

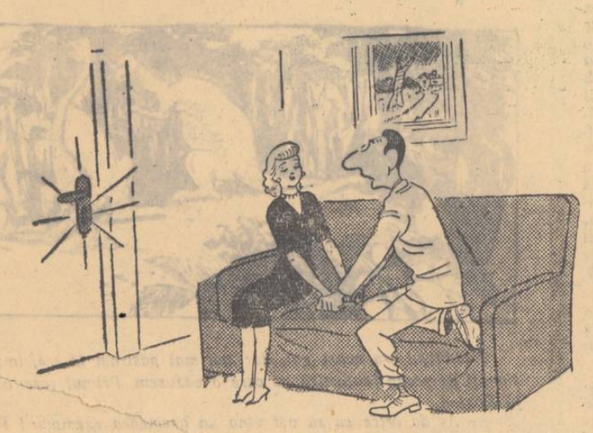

O VOCE DE DUPĂ UȘE: — Dă jos piciorul de pe canapea.

GH. CHIRIAC

LA „REMI": — Uite: tăticu' are doi „Baby"!...

GH. MARINESCU

— Clinele d-tale e inteligent?
— Cred și eu. De cîte ori te vede că ocheşti, se ascunde după pomi...

A. POCH

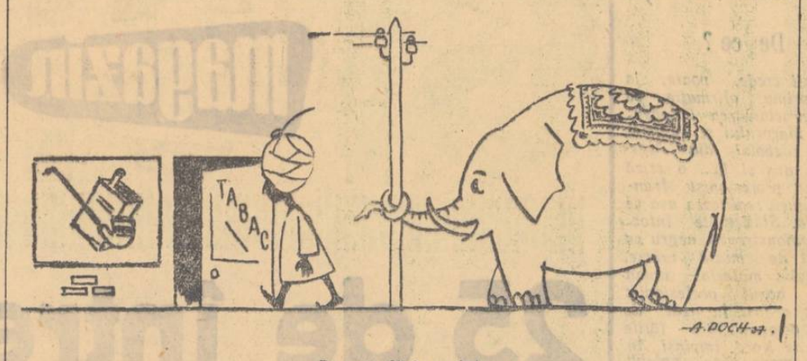

Poveste fără cuvinte

CR. NICOLCEANU

CĂLĂTORUL DISTRAT: — Tiii, ce faine agățători și încă la nivelul meu, au instalat ăștia de la I.T.B.!...

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

LA CULOARE

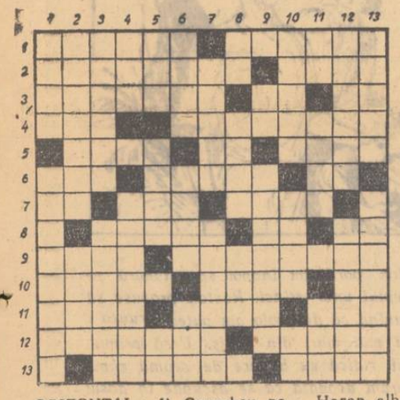

ORIZONTAL: 1) Curcubeu pe carton! — Pictor... la înălțime! 2) Alb ca neaua. — Albitură. 3) O combinație de alb și negru. — Învelișul alb ascunde miezul galben. — Bir. 4) Culoare la jocul de cărți. — De culoare alb strălucitoare. 5) Dă culoare ochilor. — Îndrăznește! — Așadar... 6) Campioni. — Lucra cu culorile! — Pronume. 7) Final de act! — Argila din care cei vechi făceau unele culori. — Culoare. 8) Culoare în calea vînătorilor. — Negație. Zece pe jumătate! 9) Arbore cu frunzele rotunde și flori verzui-roșietice. — Cu flori albe-n păr! 10) De culoarea purpurei — La intervale mari (pl.) — La intrarea circului! 11) Radical chimic. — Struguri verzi — Fără culori în obraz. 12) O coală de hîrtie albă cu dungi negre — Cercuri negre pentru gimnastică. 13) Poleită cu aur. — Te duce la Valea Albă, la Alba Iulia sau chiar la Negru Vodă.

VERTICAL: 1) Culoare la cărți. — Colorează cînd intră în apă! 2) Varietate de cuarț transparent de culoare violetă. — Învîrți. 3) Își leagănă galbenul spicelor în bătaia razelor de soare. — Fruct de culoare vișinie. 4) Constelație în emisfera astrală. — Albăstriu. 5) Negru din China! — Personaj din basmul „Harap alb". — Măsură de suprafață. 6) Uni. — Cu coarnele întinse în lături. — Armăsari. 7) A compus muzica filmului „Moulin rouge". — Alb și negru în dungi. 8) Zărit la început și la sfîrșit. — Am isprăvit! — Din an în an 9) Negre pe cîmp alb (Cin'-le paște le cunoaște). — Bat în alb. 10) Strat de vopsea albă cu care se acoperă scîndura înainte de a fi pictată. — Galbeni. — În cont! 11) Ruteniu. — „Culorile" pentru careul de față. — Pentru. 12) Continentul negru. — „Noaptea toate pisicile sînt negre" (pl). 13) A spot. — Albastru de metil.

B. STOIANOVICI

ARABESCURI

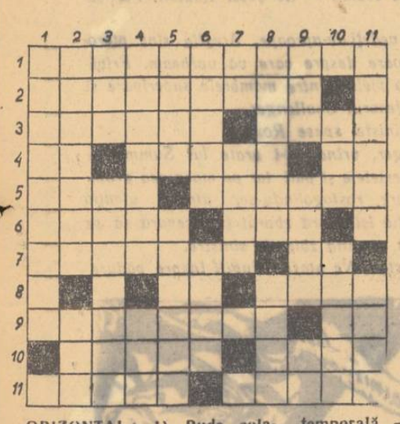

ORIZONTAL: 1) Rude colaterale ale fotoliilor 2) Maeștrii cîntăreți din Provence 3) Mîncătoare de fiare — 24 de ore căutate zadarnic 4) Formație de zar — Îmbracă hainele pe dos — Păstrez coada! 5) Glasul orelor — Ochii și urechile de pe casă 6) Declarații de bune intenții — Face dreptate în infern 7) S-a făcut de rîsul lumii — Limita pătrunderii cuțitului 8) Rece! — Exagerează tot ce „vede" 9) Zarzavat în premieră — Topor fără coadă. 10) Abatorul toreadorilor — Două linii dintr-o lovitură 11) Decor tomnatec... Intrat la apă pe viață.

VERTICAL: 1) Trecut și prin ciur și prin dîrmon 2) Hocus-pocus la plural — Pansament de fier pentru roți 3) Lemne pentru ars — Accese de generozitate 4) Renunț să-l definesc (Ca să nu spun prăpăstii...!) — Pălăria interesului. 5) Stop de forță majoră — Pereți pentru cai... tehnicolori 6) Imprecizie temporală — Solniță văzută la microscop 7) Veto! — Bătut cu pietre 8) Rivalitate tranșată corp la corp — Fac concurență frizerilor 9) În portul Constanței... Minge sonoră — Solist 10) Cerb exotic — Are darul beției 11) Cîmpii bătute post mortem — Hîrtii de încredere.

Iacomi BRÎNCUȘ

POȘTA REBUS

Deoarece mai există încă nelămuriri asupra participării la distribuirea premiilor concursului nostru de dezlegări precizăm:

● Un concurent care a participat la tragerea la sorți a premiului I (și n-a cîștigat) participă în continuare la tragerea premiilor următoare.

● Întîi se anunță premiul care se distribuie și după aceea se scoate din urnă numele concurentului.

● Tragerea premiilor — așa cum am mai anunțat — va fi publică. Participarea (în special a concurenților din provincie) nu este obligatorie! Avem toate motivele să credem că nici o sală din București nu va putea cuprinde pe toți participanții la concurs. Cei care nu vor fi în sală, nu trebuie să-și facă nici o grijă: absența nu duce la diminuarea șanselor la premiu.

E. GROZDEA. Vă rugăm să mai controlați odată dezlegarea.

Pentru ochii tăi

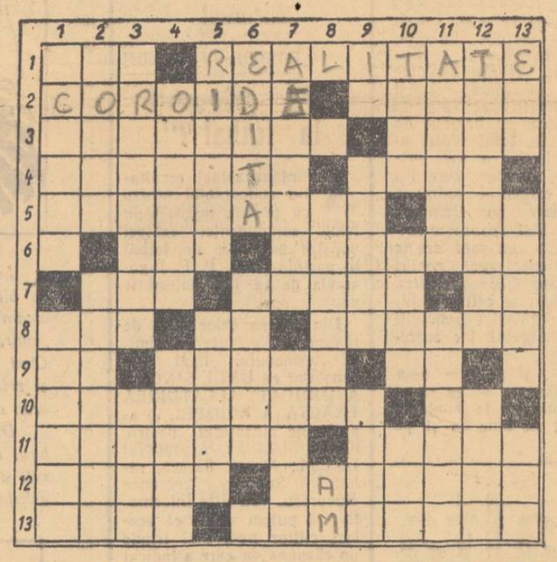

ORIZONTAL: 1) În temă, și totuși în afara ei! — Vis cu ochii deschiși. 2) Între sclerotică și retină (pl.) — Bine sărată poate stoarce lacrimi. 3) Membrană a ochiului de sticlă — Conform moralei. 4) Ochii infectați sau posesorul lor (fem. pl.) — Matematician grec (sec. IV). 5) Un fel de prevedere — Cu ochii încruntați (fem.) 6) Închizător de pleoape, marca Dinamo — Sare în ochi. 7) Aluzie optică la siropul altuia — „Ochiul dracului" și „Discipolul diavolului" — Primii pași în televiziune. 8) Cam din ochian — În ochi — Posesorul unui ochi magic (vezi broșura „Despre îngrășarea vițelor"). 9) Comună în Franța văzută în roz — Închizătorul de pleoape al lui Cupidon — Margini de lentile. 10) Ce n-a văzut Parisul (pl.) — Ultimele capitole din „Ochi de urs" 11) Cu fulgere în ochi (pl.) — Încrucișare pe tema „Ochi". 12) Colorat după ce-a lăsat ochii în jos — Martorii oculari ai durerii. 13) Floare la ochi (floare la ureche) — Operate la ochi.

VERTICAL: 1) Luată la ochi — Îți ia ochii și-ți fură mințile (pl.) 2) Vremea ochelarilor pentru apicultor — Cu ochii în patru 3) Orbul din proverb după ce-a ajuns la destinație — Martori oculari cu obligații. 4) Cu 2 ochi și 32 măsele — Scoate perlele la vedere. 5) Tu ești Mioara sau nu văd bine? (pl.) — Cu părul vopsit. 6) A face să vadă lumina tiparului — De obicei are un ochi acoperit... 7) Plantă cu ochii închiși... — Ochelari pentru miop (fem.) 8) Devii vizibil în țîrg — Posed. 9) „Tangentă" — Nu vede, dar crede... — A provoca. 10) Străjuită de irișsau de ochiul boului — Nu e munte dar se vede în Predeal — În lung și-n lat tot de 10 metri (pl.) 11) Cu rol de susținere și protecție a pupilei — Ochiul Orientului. 12) În curînd în fața ochilor — Văzul. 13) Judecător în lumea întunericului — Numai ochi și urechi — Ocheşte prada de la înălțime.

Nicolae ANDRONESCU
Timișoara

IOSEFINI VĂ PREZINTĂ

SCAMATORII DE SALON:

DISPARIȚIA MISTERIOASA A UNEI MONEDE

Așezați o monedă de nichel între trei bețe de chibrit, astfel distribuite încît să delimiteze un triunghi.

Peste moneda așezată în acest fel puneți o cutie de chibrituri (pe care în prealabil o arătați publicului atrăgîndu-i atenția că e plină cu bețe și nu e unsă cu vreo soluție lipicioasă).

În continuare, puneți peste cutia de chibrituri, un carton, de două ori mai mare decît cutia.

Faceți cîteva pase „misterioase", pronunțați o formulă „magică" — și apoi luați pe rînd cartonul și cutia.

Spre stupefacția publicului, moneda aflată sub cutie a dispărut. Ea poate reapare, la voința experimentatorului, dintr-un buzunar

Explicație

Pe fundul cutiei cu chibrituri se află instalat un mic magnet, acoperit de bețele de chibrituri ale cutiei. În momentul cînd se așează cutia peste monedă, aceasta e atrasă și aderă la cutie. Experimentatorul, ridicînd cutia, o așează în palmă și în acest moment reține moneda prin palmaj, apoi arată cutia de care nu e lipită nici o monedă.

Evident avînd moneda în palmă, o poate face să apară de oriunde.

Magazin-Concursul de dezlegări
Bon de participare Nr.7

100 DE ÎNTREBĂRI despre patria noastră

Un concurs cu premii organizat de „MAGAZIN"

100 de întrebări despre patria noastră, despre frumusețile și bogățiile ei, despre oamenii ei de seamă de ieri și de azi — aceasta este tema generală a interesantului concurs pe care-l organizează revista „MAGAZIN" și a cărui publicare va începe în numărul 8, adică la 30 noiembrie. Iată, în cele ce urmează, amănunte complete în legătură cu organizarea acestui mare concurs.

Concursul **„100 de întrebări despre patria noastră"** va consta din zece grupe de cîte 10 întrebări, care vor fi publicate în zece numere consecutive ale revistei noastre.

Cele zece grupe de întrebări se vor referi la următoarele teme:

1. Istoria R. P. Române
2. Geografia R. P. Române
3. Fauna și flora R. P. Române
4. Literatura română
5. Muzica noastră și interpreții ei
6. Plastica românească
7. Teatrul românesc
8. Sportul românesc
9. Figuri de seamă ale poporului nostru
10. București, capitala R. P. Române

Întrebările vor fi redactate de oameni de specialitate în domeniile respective, sub conducerea cărora se va face de altfel examinarea și trierea răspunsurilor.

După apariția ultimei grupe de întrebări vom anunța termenul pînă la care ne vor fi trimise răspunsurile la toate cele zece grupe de întrebări deodată însoțite de cele 10 bonuri de participare pe care le vom publica în fiecare număr. După expirarea acestui termen, juriul concursului va începe operațiile de triere.

Iată premiile oferite de redacția noastră celor care vor lua parte la acest concurs:

PREMIUL I (minimum 90 de răspunsuri exacte): un televizor.

PREMIUL II (minimum 80 de răspunsuri exacte): un aparat de radio.

PREMIUL III (minimum 70 de răspunsuri exacte): 3 m. de stofă de lînă.

PREMIUL IV (minimum 65 de răspunsuri exacte): o mașină de gătit „Aragaz".

PREMIUL V (minimum 60 de răspunsuri exacte): un răcitor.

5 MENȚIUNI: cîte un disc microril.

5 MENȚIUNI: cîte 3 plăci de patefon.

5 MENȚIUNI: în cărți literare.

5 MENȚIUNI: cîte un abonament pe 6 luni la „MAGAZIN"

(celor care au dat minimum 50 de răspunsuri exacte).

În cazul cînd vor fi mai mulți participanți la concurs care vor da răspunsurile exacte, premiile se vor decerna prin tragere la sorți, care se va face în mod public. Cei dintr-o categorie superioară care n-au fost extrași la sorți, vor concura și la tragerile la sorți pentru categoriile inferioare.

Prima grupă de zece întrebări despre „ISTORIA R.P. ROMÎNE" va apare așadar în numărul 8 al revistei noastre din 30 noiembrie.

Cititorii noștri sînt invitați să se pregătească...

I. C. S. FILATELIA

București, str. Biserica Enei 16, telefon 47975

CUMPĂRA

— Mărci poștale românești și străine, NEUZATE, în serii complete.

Prețurile la mărcile românești sînt indicate în listele aflate la magazinele și secțiile filatelice.

Prețurile la mărcile străine sînt cele indicate în cataloagele Zumstein și Yvert;

— mărci românești și străine UZATE, la pachet, în sortimentele și cu prețurile următoare:

10 buc. diferite	lei	12 mia
25 „ „	„	15 „
50 „ „	„	20 „
100 „ „	„	30 „
200 „ „	„	40 „
300 „ „	„	45 „
500 „ „	„	55 „
1000 „ „	„	100 „

Minimum 1000 bucăți.

Mărcile trebuie prezentate în pachete conținînd 10 pachetele a 100 bucăți de același fel, banderolate în celofan. Sortimentele de 500 și 1000 bucăți se vor prezenta în pachetele de cîte minimum 100 de același fel.

Mărcile fiind destinate colecționării este necesar să fie corespunzătoare.

Doritorii se vor adresa direct I.C.S. Filatelia sau prin intermediul regionalei C.L.D.C.;

— mărci poștale uzate, românești și străine, sortimente diferite, în CANTITĂȚI INEGALE, la prețuri care variază între 1—2 lei pachetul de 100 bucăți;

— mărci poștale pe FRAGMENTE DE PLIC (de pe corespondența primită), cu următoarele prețuri:

— pentru instituții și întreprinderi — 30 lei kg.;
— pentru particulari — 1 leu — 120 mărci.

ȘAH

Un sacrificiu judicios

Printre jucătoarele care au participat, pentru prima oară în acest an, la finala campionatului republican feminin de șah s-a aflat și tînăra Eleonora Gogîlea, de la Dinamo. Deși joacă șah de numai doi ani, Eleonora Gogîlea, studentă la Institutul Politehnic din Capitală, vădește o putere combinativă remarcabilă. Este semnificativă, în acest sens, partida pe care a disputat-o în runda a XIII-a, în compania unei jucătoare mai rutinate, Elisabeta Ionescu. Această partidă a avut o mare importanță pentru configurația clasamentului: în cazul unei victorii Gogîlea o egala pe Ionescu și candida pentru un loc fruntaș în clasament.

După ce în jocul de mijloc Gogîlea a reușit să cîștige un pion, înainte de mutarea 25-a a albului, s-a ajuns în poziția de mai jos:

Negru Eleonora Gogîlea

Alb Elisabeta Ionescu

Aici, spre surprinderea spectatorilor, Gogîlea a sacrificat o figură 25)... Nh6 !!

Elisabeta Ionescu a refuzat sacrificiul, jucînd 26), Nd2, dar după Dd3+ a pierdut o figură și apoi partida. Este interesant însă ce s-ar fi întîmplat dacă albul ar fi acceptat sacrificiul. La 26) N:h6 ar fi fost posibile următoarele variante:

I 26) ....Nc4 șah 27) Ce2. Dh1 mat

II 26) ...Nc4 șah 27) T1 e2, 2Dh1 mat.

III 26) ...Nc4 șah 27) T2e2, Dh1 șah

28) Rf2, D:h2 șah 29) Rf1 (f3) N:e2 șah, urmat de D:h6 cu poziție pierdută pentru alb.

6 distincții la un singur concurs internațional!

Anul trecut revista daneză de șah „Arbejder Skak" a anunțat organizarea unui concurs internațional de compoziție șahistă pentru probleme cu mat ajutor (unul din genurile problemelor feerice). La acest concurs, la care au fost invitați să la parte problemiști din toate țările, a participat și maestrul sportului ing. L. Loewenton din București, un excelent cunoscător al acestui gen de probleme.

Rezultatele concursului, publicate în ultimul număr al revistei sosit în țară, au scos în evidență succesul remarcabil obținut de reprezentantul țării noastre: inginerul Loewenton a obținut nu mai puțin de șase distincții, inclusiv premiul întîi! Performanța este cu atît mai valoroasă cu cît la concurs au fost prezentate 67 lucrări originale, aparținînd unor problemiști unguri, suedezi, germani, cehoslovaci, danezi etc.

MAGAZIN
pagina 7-a

SPORT magazin

Varietăți

De ce?

N-ați crede, poate, la prima afirmație că proclamarea independenței Marocului și Tunisiei, ca și războiul din Algeria au dus și la... o criză în boxul profesionist francez. Totuși, realitatea așa se prezintă. Statisticile întocmite demonstrează, negru pe alb, că de multă vreme, principalul material uman pentru boxul profesionist francez a fost furnizat de tinerii originari din țările Africii de Nord, împinși în număr mare spre „nobilul sport" de precara lor situație materială.

Restrîngerea cîmpului de recrutare a „nord-africanilor", revoltă mai mult pe organizatorii și managerii francezi de box. De ce? Mai ales pentru că recenta victorie a lui Alphonse Halimi, în meciul cu mexicanul „Raton" Macias, le-a reamintit că de la război numai trei boxeri au adus Franței, din străinătate, un titlu de campion mondial: Marcel Cerdan (Maroc), Robert Cohen și Alphonse Halimi (Algeria). Și, în socotelile lor figurează că Halimi a primit pentru proaspătul lui meci o bursă de 50.000 dolari, din care managerul lui și-a făcut copios parte.

Pentru 10 centimetri...

Atletul scoțian William Marnosh, aruncător de ghiulea, (este vorba de o bilă metalică) a depus — după Jocurile Scoțiene — o reclamație împotriva unui oficial, pe motivul că acesta l-a împiedecat să bată recordul Scoției. Marnosh a ratat încercarea pentru numai 10 cm. Oficialul în chestiune n-a putut însă să-și spună părerea. Era în spital. Într-adevăr, aflat pe cîmpul de lansări pentru a măsura aruncările, el a fost lovit la picior de ghiuleaua lui Marnosh. Iată pentru ce oficialul a căzut, iar recordul a rămas în picioare...

Taurul e mai iute

Un tînăr spaniol, Jose Larado, campion la alergări de viteză, a făcut o prinsoare cu cîțiva prieteni, afirmînd că nu va putea fi ajuns, pe distanța de o sută de metri, de un taur lăsat liber odată cu startul lui.

Rezultatul: tînărul spaniol a fost ajuns în apropierea sosirii, lovit de taur și proiectat pe o distanță de șase metri...

Invins prin K. O. de un cangur!

La Melbourne, în Australia, s-a făcut o interesantă experiență. Un cangur dresat și antrenat special a fost pus să boxeze cu un pugilist. Spre surprinderea generală, după numai două reprize, cangurul a reușit să obțină victoria prin K.O.!

Pe cînd un campionat profesionist al cangurilor? Sau chiar un cangur campion profesionist de box?

Dave Sime se mișcă încet...

Dave Sime, recordmanul mondial la 220 yarzi este unul dintre cei mai iuți oameni de pe globul pămîntesc.

Interesant este amănuntul că înainte de a fi ajuns sprinter de faimă mondială, Sime a jucat într-o echipă de baschet, unde n-a fost un element care să lasă din comun. Într-un rînd, antrenorul echipei l-a spus: „Dave, băiatule, e adevărat că tu lupți pentru fiecare minge, ai multă voință și ambiție, însă, din păcate, te miști prea încet ca să ajungi un bun baschetbalist". Asta nu l-a împiedicat, cum se vede, să ajungă recordman mondial la viteză.

25 de întrebări puse lui Boșkov

căpitanul echipei de fotbal a Iugoslaviei

1. Numele? — **Boșkov.**
2. Pronumele? — **Vuiadin.**
3. Vîrsta — **26 de ani.**
4. Profesia — **Student la Facultatea de literatură iugoslavă și redactor sportiv la ziarul „Dnevnic" din Novi Sad.**
5. Căsătorit? — **Da.**
6. Numele soției? — **Ielena.**
7. Profesia soției? — **Studentă la Facultatea de literatură engleză.**
8. Aveți copii? — **Da. O fetiță de 6 luni. O cheamă Alexandra.**
9. De cîți ani jucați fotbal? — **De 11 ani**
10. În ce echipă ați jucat prima oară? — **Ca junior la Voevodina din Novi Sad.**
11. Unde jucați actualmente? — **Tot la Voevodina. Dar, bineînțeles, nu ca junior..**
12. De cîte ori ați fost internațional? — **De 53 de ori.**
13. Care sînt, după dvs., cei mai buni jucători de fotbal iugoslavi? — **Beara, Milutinovici, Zebeț, Krstici, Trîncovici.**
14. Ce jucători romîni v-au plăcut? — **Petschowski, Neacșu, Bone, Călinoiu.**
15. Care a fost cel mai greu meci din cariera dvs.? — **Două. În 1952, la Olimpiada din Helsinki, meciul cu U.R.S.S. și recentul meci cu echipa romînă.**
16. Ce părere aveți de meciul cu echipa romînă? — **Jocul nostru a fost bun. Echipa romînă a jucat puțin prea școlărește.**
17. Unde ați jucat în fața celui mai numeros public? — **În 1956, la Budapesta cu: 112 mii de spectatori.**
18. Pe care arbitru îl considerați cel mai bun? — **Pe Ellis (Anglia).**
19. Care sînt țările cu cel mai bun fotbal? — **Ungaria, Anglia, Brazilia, Argentina.**
20. Cine credeți că va cîștiga campionatul mondial din 1958? — **Eu aș dori să fie Iugoslavia, însă cred că va fi una din cele patru echipe de mai sus.**
21. Practicați și alte sporturi în afara fotbalului? — **Da. Hochei pe gheață.**
22. Care e cea mai mare pasiune a dvs.? — **Vînătoarea.**
23. Distracția preferată? — **Spectacolele de teatru și de cinema.**
24. Ce țări străine ați vizitat? — **Cu excepția Americii de Nord și Australiei, toate țările.**
25. Care e cea mai mare dorință a d-voastră? — **Am trei: a) Echipa Iugoslaviei să intre în semifinalele campionatului mondial de fotbal; b) echipa mea, Voevodina să cîștige campionatul național; c) eu să fiu selecționat în echipa Europei care va juca împotriva Americii de Sud.**

Gh. IOSUB

Belgrad, noiembrie 1957.

Fază din meciul de fotbal Iugoslavia—Romînia, care evidențiază calitățile atletice ale lui Boșkov (primul din stînga).

cu Mșveniradze, jucătorul nr. 1 din lume la polo pe apă

Ancheta făcută la Jocurile Olimpice de la Melbourne pentru stabilirea celui mai bun jucător de polo pe apă din lume, a dat cîștig de cauză sovieticului Piotr Mșveniradze. Inegalabil în tehnica mînuirii balonului, tînărul jurist din Tbilisi este cel mai eficace înaintaș înregistrat în istoria acestei discipline sportive.

Mșveniradze (primul din stînga)
Foto: T. ROIBU

El uimește prin viteza acțiunilor și precizia cu care trimite balonul la poartă, făcînd inoportune și intervențiile celui mai talentat portar din lume: maghiarul Boroș de la „Dozsa"-Szolnok, titularul echipei R.P. Ungare. De aceea, o convorbire — fie ea chiar scurtă — cu Piotr Mșveniradze, sosit în București la turneul internațional de polo pe apă, ni s-a părut interesantă chiar și pentru cei care... despart fotbalul de toate celelalte sporturi.

Inotătorul Piotr Mșveniradze s-a dedicat cu trup și suflet, de la vîrsta de 15 ani, jocului de polo pe apă. Ca elev la liceul teoretic din Tbilisi și apoi ca student la Facultatea de Științe Juridice din aceeași localitate, el își împărțea timpul între sala de curs, bibliotecă și bazinul de înot. Ajuns în lotul reprezentativ, Mșveniradze a fost primul jucător sovietic care l-a făcut pe exigentul antrenor VitaliiUșakov să exclame: „Deajuns! Mai odihnește-te!" Aceasta ca o recunoaștere a pregătirii intense pe care el o face și care este superioară ca volum chiar și celeia a jucătorilor maghiari, renumiți pentru îndelungatul lor antrenament.

„La înot și polo — ne-a spus Mșveniradze — ca să ai succes, trebuie să te simți în apă tot atît de bine ca și pe uscat. De aceea, o bună parte din timp trebuie s-o petreci... în bazin".

— Ce părere aveți despre viitorul turneu olimpic de la Roma?, l-am întrebat pe interlocutorul nostru.

— **Mai întîi, cred și sper să fie cea mai reprezentativă Olimpiadă, pentru că orașul Roma va putea să întrunească un foarte mare număr de participanți, avînd o așezare geografică cu mult mai favorabilă pentru aceasta decît Melbourne sau Helsinki; în ceea ce privește competiția de polo, lupta directă pentru titlu cred că se va da între echipele Ungariei, Uniunii Sovietice, Italiei și Iugoslaviei. Dar abia sîntem în 1957, așa că...**

Piotr Mșveniradze a fost acum pentru a doua oară în București.

El a făcut cunoștință cu capitala țării noastre în 1953, la Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților. Îi place orașul și în special îi plac parcurile și Teatrul de Operă și Balet. De altfel, el are o mare pasiune pentru balet, apreciind-o pe Ulanova chiar mai mult decît pe maeștrii mondiali la polo: maghiarul Marcovics și iugoslavul Rejic. Îi apreciază mult și pe tinerii noștri jucători de polo. Cum ne-a mărturisit, l-a entuziasmat Aurel Zahan: **„Aveți mulți sportivi buni. Cu antrenori de valoare ați putea ajunge și la sportivi mari".**

Florin ȘERBAN

Concursul nostru cu premii

„Vă pricepeți la fotbal?"

Anunțăm astăzi rezultatul concursului nostru cu premii, instituit pe tema componenței echipei noastre naționale de fotbal în partida cu R. P. F. Iugoslavia de la 17 noiembrie a.c.

Din trierea celor 4672 de răspunsuri primite în limitele termenului fixat, s-a constatat că UNUL SINGUR A INDICAT ALCĂTUIREA EXACTĂ A ECHIPEI, el aparținînd cititorului nostru, IONEL BUZDUGAN, șantierul I.S.E.M., Moara Săracă, raionul Snagov, regiunea București. Cu titlu informativ vă putem spune că același cititor ne-a mai trimis un răspuns, în care a indicat zece dintre titularii echipei naționale (lipsindu-i din formație portarul Toma, căruia l-a preferat — în acest răspuns — pe Voinescu). Alți 33 de cititori au avut, de asemenea, răspunsuri care indicau zece dintre titularii echipei naționale, alături de care au preferat fie pe Voinescu, fie pe Brînzei, fie pe Apolzan, care n-au jucat.

Prin aplicarea regulamentului concursului, tovarășului IONEL BUZDUGAN, singurul cîștigător în concursul nostru, I S-A ATRIBUIT CEL MAI IMPORTANT DINTRE PREMIILE STABILITE PENTRU CONCURS ȘI ANUME, UN ECHIPAMENT COMPLET DE SCHI (bocanci, pantaloni, hanorac, schi), pe care i-l ținem la dispoziție la redacția noastră din Piața Scînteii, București.

De la o săptămînă la alta

● **ECHIPA națională de fotbal și-a încheiat anul la Belgrad cu o înfrîngere care i-a închis drumul spre turneul final al campionatului mondial din Suedia.**

Multe învățăminte și de preț pot și trebuie trase după acest eșec, care ar necesita ample comentarii și critici. Dintre toate la cîte am fost martori în pregătirile pentru acest joc, socotim că trebuie să dispară, în primul rînd „mentalitatea" că fotbalul începe și sfîrșește cu 2-3 echipe, cu 2-3 jucători. Asta înseamnă că trebuie lărgit cadrul selecționabililor, că trebuie încercați cît mai mulți jucători noi, că trebuie să li se acorde mai multă încredere, fără teama eșecului care ar putea întovărăși — pentru început — asemenea încercări. Să dispară „ideea" existentă că fără Alexandrescu, Ene I, Ozon, Zavoda I, nu se poate alcătui o bună echipă națională și, mai ales, să se ia aminte că împrospătarea și întinerirea echipei naționale se impune ca o necesitate; că nu e vorba, deci, de un lucru care să se facă numai ca să ne aflăm în treabă. În sensul acesta vedem și inițiativa recent anunțată de forul de specialitate pentru găsirea de noi jucători.

Ne permitem și o sugestie: Să fie premiați antrenorii echipelor care vor da jucători noi (în special atacanți) loturilor echipelor reprezentative. Ar fi și o recompensă meritată și un stimulent puternic.

O performanță neobișnuită!... **Desen de CLENCIU**

● **DACĂ e limpede acum că echipa noastră reprezentativă de fotbal nu va participa la turneul final al campionatului mondial din Suedia, tot atît de limpede e că asta nu va constitui o piedică să-și facă un bun calendar internațional pentru anul viitor. Ba, paradoxal, s-ar putea ca neparticiparea amintită să constituie un ajutor în acest scop. Și iată de ce: regulamentul campionatului mondial de fotbal prevede că echipele calificate pentru turneul final n-au dreptul să joace între ele o perioadă de timp de circa trei luni de zile înaintea începerii competiției. În această situație se vor găsi minimum 11 țări europene, printre care, astăzi, se numără: Franța, Ungaria, Cehoslovacia, Anglia, Austria, Scoția, Iugoslavia, R. F. Germană și Suedia.**

Credem, de aceea, că cu mai multă insistență din partea forului de specialitate și fără idei preconcepute asupra rezultatelor ce pot fi obținute în aceste dispute, se va alcătui un calendar „tare", oarecum consolator pentru neparticiparea fotbaliștilor noștri în turneul din Suedia.

B. BERCEANU

Ancheta noastră

Ce propuneți pentru ridicarea nivelului fotbalului nostru?

Am primit la redacție numeroase scrisori în care, într-un fel sau altul, sînt aduse în discuție aspecte legate de actuala valoare a fotbalului nostru. Mulți dintre cititori ne-au propus o discuție publică pe marginea acestei probleme, căreia să i se găsească cea mai corespunzătoare dezlegare pentru un viitor apropiat. De aici a pornit ideea anchetei noastre „CE PROPUNEȚI PENTRU RIDICAREA NIVELULUI FOTBALULUI NOSTRU?".

Ancheta e deschisă tuturor iubitorilor acestui sport, cărora le solicităm să ne spună părerile lor, propunerile lor, pentru remedierea deficiențelor existente. Fragmente din aceste răspunsuri sau chiar răspunsuri complete le vom insera în coloanele noastre.

Scrieți-ne părerile dvs., propunerile dvs., ca împreună să contribuim la ridicarea calitativă a fotbalului nostru.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

Redacția și administrația Piața Scînteii tel. 7.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 7.60.10, interior 1400.

ROMANUL NOSTRU

Lumea dispărută

Adaptare după CONAN DOYLE

Desene de ROMEO VOINESCU

CE S-A ÎNTÎMPLAT PÎNĂ ACUM

Frumoasa Gladys a hotărît să nu-și dea mîna și inima decît aceluia care va face „un act de eroism". Mînat de acest îndemn, Edward Malone, reporter la Daily Gazette, pleacă împreună cu prof. Summerlee și cu exploratorul John Roxton să verifice afirmațiile profesorului Challenger în legătură cu existența unor animale preistorice pe un platou din America de Sud. Izolați de restul lumii pe acest platou, cei patru oameni descoperă urmele unor animale uriașe, dinosaurii.

Mergînd pe urmele lăsate de dinosauri, ajunseserăm la marginea unui luminiș. Cu multă băgare de seamă, Roxton dădu la o parte ramurile unui tufiș și atunci ne-a fost dat să vedem un spectacol de neînchipuit.

Imaginați-vă cinci animale, din care doi adulți și trei puișori: puișorii de mărimea unor elefanți, iar adulții cît o casă cu un etaj. Trupul lor era parcă îmbrăcat într-o armură de plăci osoase, lucitoare. Își luau micul dejun. Sprijiniți pe coadă și pe picioarele dinapoi, ei rupeau cu labele din față, mai scurte, crengi din vîrful pomilor. La un moment dat, una din aceste reptile gigantice smulse cu rădăcini cu tot un arbore, care se prăbuși peste ea. Animalul se sperie și fugi urlînd, urmat de celelalte reptile.

Luminișul era acum gol, dar noi mai păstram tăcere, impresionați de scena fantastică pe care o văzusem. Primul care vorbi fu Roxton.

— Aș da orice ca să pot vîna un asemenea exemplar! Pentru moment, sînt însă mulțumit cu fotografiile pe care le-am făcut!

Summerlee se apropie de Challenger și-i strînse mîna.

— Ei, profesore, — zise Challenger, — acum mă crezi! Ți-am dat ocazia să vezi cinci iguanodoni vii, reptile despre care lumea crede că au dispărut de mult!

— Acum oamenii de știință din Londra te vor crede! — zise Summerlee.

— Te înșeli! Se vor găsi alți douăzeci la fel ca tine care vor pune la îndoială spusele noastre.

— Bine, dar fotografiile?

— Vor spune că sînt trucate!

La propunerea lui Roxton, pornirăm înapoi spre tabără pe un alt drum. Trecînd în dreptul unor stînci, Roxton propuse să urcăm pînă în vîrful lor, spunînd că de acolo am putea arunca o privire asupra unei porțiuni mai mari din podiș. Urcă primul. Cînd ajunse în vîrful stîncii, ridică cu băgare de seamă capul și privi înaintea sa. Îl văzurăm deodată că se ascunde în dosul unui colț de stîncă și că ne face semne să înaintăm în tăcere.

Dincolo de stînci se întindea o groapă uriașă, probabil craterul unui vechi vulcan. În această scobitură își făcuseră cuibul sute de exemplare de păsări uriașe de mărimea unor vulturi, care exhalau un miros greu.

— Umblați cu băgare de seamă — ne șopti Roxton. Par să fie destul de periculoase!

— Iată, acum puteți să-i vedeți de-aproape. Aceștia sînt pterodactilii, acele reptile zburătoare despre care vă vorbeam. Priviți-le aripile membroase, cu o pieliță între membrele superioare și ele inferioare!, — zise profesorul Challenger.

— Vă rog să păstrați liniște, spuse Roxton.

Dar... ghinion! Challenger, vrînd să-i arate lui Summerlee că în fundul gropii stăteau femelele și puii, iar pe marginea gropii masculii, atinse o piatră care, rostogolindu-se, atrase atenția pterodactililor masculi. Aceștia își luară zborul și începură să se rotească pe deasupra noastră, scoțînd zbierete sinistre.

— Să fugim! strigă Roxton. Ne tăiem! Fugiți înspre pădure

Distanța care ne despărțea de pădure era însă destul de mare. Pterodactilii începură să se abată asupra noastră, iar ciocurile lor ascuțite să ne izbească și să ne muște din carne.

La un moment dat, Summerlee scoase un țipăt, iar pe față sîngele începu să-i curgă șiroaie. Eu simți o lovitură puternică în ceafă. Cu un strigăt gutural, Challenger se prăbuși la pămînt.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin București

BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

10 INTREBĂRI DESPRE ISTORIA R. P. ROMÎNE

In pagina 7-a, prima etapă a noului nostru concurs cu premii

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE UNIȚI-VĂ!

magazin

ANUL I — Nr. 8 ★ Simbătă 30 noiembrie 1957 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

CĂLĂTORIE ÎN SUBTERAN

De la Cluj, avionul zboară pe linia unei săgeți oblice aruncate spre nord-est, către punctul terminus al cursei noastre: Baia Mare. Curînd dealurile pe deasupra cărora zburăm își schimbă dimensiunile, coloritul. Penelul bogat al toamnei tîrzii se contopește treptat într-o singură culoare ruginie, virstată ici-colo de albul imaculat al căsuțelor înșirate pe fir șerpuit. Parcă totul s-ar fi învelit, în așteptarea iernii, cu blana unui urs uriaș, zgribulit.

Sub noi se întinde imensă, neregulată, aproape încremenită de presiunea munților Gutinului, vechea regiune a Băii Mari. În încremenirea asta ai zice că totul e așa de cînd lumea, că nimeni și nimic n-a zguduit, n-a tulburat firea acestor lucruri. Aparențe înșelătoare pentru cel ce rămîne la simpla lor contemplare. În epoca terțiară s-au petrecut aici evenimente ale naturii dintre cele mai extraordinare. Lava scăpată din strînsoarea pămîntului a izbucnit fierbinte, incandescentă. S-au produs astfel cele mai ingenioase și năstrușnice combinații chimice, care au dat naștere filoanelor de minereuri. Aici, în munții Gutinului, dincolo de încremenirea aceasta tulburătoare de la suprafață, în adîncimile subterane, oamenii smulg din încleștarea milenară a stîncilor, minereurile. Aici, în munții Gutinului, datează din vechi timpuri așezările oamenilor care au scormonit munții în căutarea aurului și a argintului și mai apoi a plumbului, a zincului, a piritei, etc. etc. La una din aceste așezări vom merge noi astăzi.

O FEMEIE COBOARĂ ÎN MINĂ

Contraste

Urcăm sus, la Herja. Am lăsat în urmă cătunul cu case înșirate pe marginea drumului. Unele au pereții coșcoviți și lemnăria și acoperișurile negre. Sînt case vechi. Case ale minerilor durate cu mulți ani în urmă. Femeile le-au vopsit pereții în culori vii,

La lumina lămpilor cu carbid, minerii urmăresc pas cu pas filoanele de minereu...

au crescut în ferestre mușcate roșii ca să le alunge, parcă, aerul trist, resemnat. Așa sfioase, îngrămădite pe o palmă de loc, sub acoperișurile țuguiate, cu ferestrele minuscule de parcă minerii s-ar fi temut că într-o bună zi ar putea fi puși să plătească și lumina soarelui pătrunsă prin ele, casele acestea vechi exprimă o anumită stare a minerilor — trecută, dar nu uitată. Sînt în cătunul acesta și case noi. Case durate din cărămidă sau din piatră, încăpătoare, cu ferestre largi, ca să pătrundă multă, multă lumină. Felul cum au fost croite le dă ceva din semeția munților, ceva din firea, din obiceiurile ce și le capătă acuma oamenii.. Contrastul e izbitor. Poate de aceea noului venit prin partea locului îi este ușor să descopere subtilitățile înnoirilor ce se petrec.

Acum drumul nostru cotește în serpentine scurte, tăiate grăbit. Jos, dincolo de marginea prăpăstioasă a drumului, sare peste pietre și frunze o șuviță de apă roșie-gălbuie, adunată din picăturile scurse printre stîncile din galeriile și orizonturile subterane. E primul semn ce ni-l trimite în întîmpinare mina.

Exploatarea și-a orînduit gospodăria de la suprafață, atît cît i-a îngăduit strînsoarea munților. Totul dau munții aici cu zgîrcenie.

Ne echipăm pentru coborîrea în mină

După frigul de afară, căldura teracotei mi se pare deosebit de îmbietoare. Dar în biroul șefului minei nu e nimeni. Pe masă, ziare proaspete stau nedesfăcute. Probabil nici nu sosiseră cînd inginerul Clej a intrat în mină.

Vrem să intrăm și noi. Doar pentru asta am venit. O femeie tînără, cu ochi și sprîncene negre frumoase, cu obrazul de o delicatețe grigorească, ne pregătește lămpile cu carbid. Ne echipăm. Pentru mine nu s-au găsit haine tocmai pe măsură (minerii noștri de astăzi sînt oameni voinici). Am niște cizme, pe cinste! La fiecare pas dau să-mi iasă din picior. Mă gîndesc cît o să-mi dea de furcă în mină, dacă vom avea de trecut „suitoare" multe. (Suitoarele sînt niște scări înguste — doar cît să pui piciorul — așezate vertical, și care fac legătura între orizonturi). Dar nu trebuie să-mi fac prea multe griji. Acum au rămas în mină putine suitoare, ele fiind instalate numai în mod excepțional. (Înainte vreme, minerii coborau în mină numai pe asemenea scări, firește — nu în mod excepțional. Coliviile erau păstrate doar pentru „domni"). Pentru transportul materialelor și uneltelor s-au introdus azi, atît la Herja cît și la alte mine din munții Gutinului, troliile — aceste mașini binefăcătoare, care mecanizează operațiile, scutind pe mineri de o grea trudă.

Însfîrșit, sîntem gata. Îl luăm cu noi și pe geologul minei. Ce ghid original!

Mergem întîi pe galeria săpată în granitul muntelui. Întunericul ne cuprinde din toate părțile. Umbrele noastre iau forme caraghioase. Apropii flacăra de pereții boltiți. Vreau să-mi dau seama cum a fost săpată aici galeria. E de-a dreptul uluitoare exactitatea cu care oamenii au reușit să rupă bucățile de stîncă din trupul muntelui. Unul dintre interlocutorii mei, un inginer înalt, își virâ capul între umeri. Probabil instinctiv. Galeria pe care mergem e înaltă — 1 metru 80, poate mai mult. În mină, dimensiunile în timp și spațiu își pierd adevăratele valori. Mă gîndesc la gestul instinctiv al inginerului și îmi răsare în minte „galeria piticilor" existentă aici, la Herja. Cer amănunte geologului minei. Firește, la Herja n-au fost niciodată pitici autentici. Galeria și-a luat numele de la dimensiunile sale

Elisabeta PETREANU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

LA FABRICA „BUCUREȘTI" DE MASE PLASTICE

S-a întîmplat un accident? Dar cum s-a petrecut? Se pare că din grămada de ligheane încărcate în mașină, unul a rămas uitat pe asfalt. Nu se știe cum s-a făcut, dar tocmai peste acesta s-a nimerit să treacă mașina ce pleca în cursă, încărcată cu marfă. Fotoreporterul nostru a izbutit să surprindă momentul în care roata grea a mașinii trecea nepăsătoare peste ligheanul rămas stingher. (Clișeul nr. 1).

Spre surprinderea și în același timp bucuria noastră, victima accidentului nu a suferit însă nici o leziune. Tot fotoreporterului nostru i-a revenit misiunea să înregistreze pe peliculă victima (se citește ligheanul) așa cum arăta ea imediat după accident: în bună stare, parcă nu ar fi trecut peste ea o roată de automobil, ci doar adierea vîntului. (Clișeul nr. 2).

Vă amintiți, poate, că într-un număr trecut al revistei noastre ne-am ocupat de masele plastice. Ceea ce vedeți în cele două clișee nu reprezintă altceva decît o ilustrare a calităților minunate pe care le au obiectele din mase plastice. Ligheanul cu pricina — victima „regretatului" accident — nu este deci un lighean obișnuit, ci unul din mase plastice. Așa se explică rezistența lui chiar sub roata unei mașini. Cu unul de acest gen puteți repeta chiar și dvs. experiența. Nu de altceva dar ligheanul de masă plastică ce a fost supus unei atît de grele probe, este de fabricație românească. Păcat că în fotografie nu se poate desluși, dar pe el se poate citi marca întreprinderii care l-a produs: fabrica de mase plastice „București".

Pentru amănunte în plus, trebuie să urmăriți însă și fotografiile din pagina 5-a.

Tudor GHEORGHIU
Fotografiile: Nicu VASILE

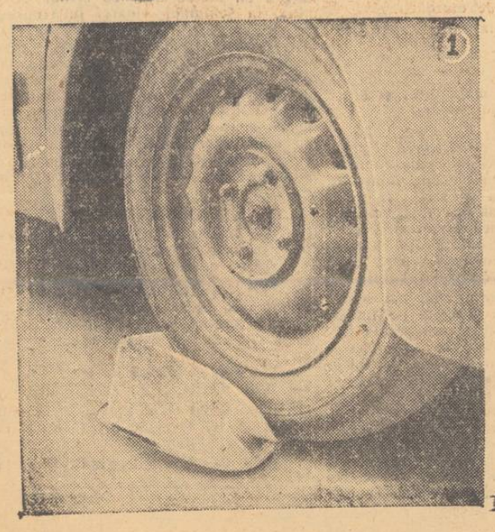

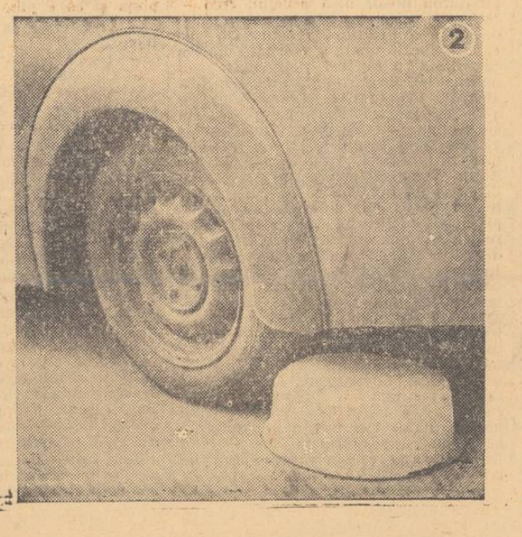

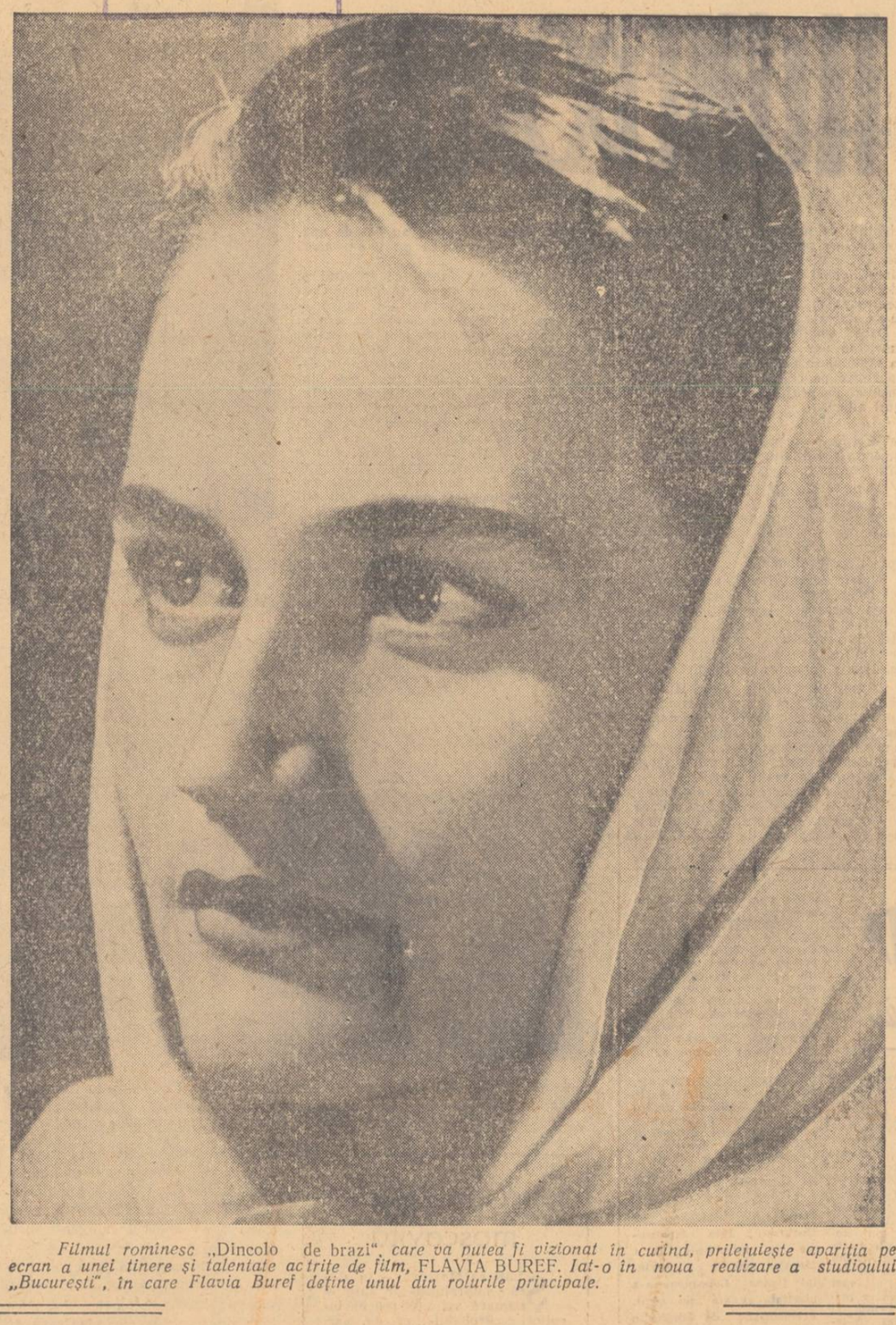

Filmul românesc „Dincolo de brazi", care va putea fi vizionat în curînd, prilejuiește apariția pe ecran a unei tinere și talentate actrițe de film, FLAVIA BUREF. *Iat-o în noua realizare a studioului „București", în care Flavia Buref deține unul din rolurile principale.*

ÎNCEPE LUNA CULTURII

Luni, zi de relache în viața artistică a Capitalei, a fost prilejul unei activități febrile în redacția revistei „Magazin". În vreme ce se pregătea numărul pe care astăzi îl aveți în mînă, m-am retras într-una din încăperile redacției în așteptarea vizitei celor cinci oameni de artă care au răspuns cu bunăvoință solicitării noastre.

In jurul orei 5 după amiază (după cum vedeți și cifrele s-au pus de acord) i-am primit în calitate de gazde pe artistul poporului I. ISER, membru al Academiei R.P.R., pe criticul de artă K.H. ZAMBACCIAN, membru corespondent al aceluiași înalt for de știință, pe scriitorul ION MARIN SADOVEANU, director general al Teatrului Național „I. L. Caragiale", pe maestrul emerit al artei ALFRED MENDELSOHN, secretar al Uniunii Compozitorilor din R.P.R. și pe regizoarea SORANA COROAMĂ, laureată a Premiului de Stat.

La masa rotundă cu tovarășii I. Iser, K. H. Zambaccian, Ion Marin Sadoveanu, Alfred Mendelsohn și Sorana Coroamă

Cînd am început discuția, ne-am dat seama că, de fapt, nu era chiar o zi de relache. Scriitorul Ion Marin Sadoveanu conferența la orele 18, în sala Teatrului Armatei, iar Sorana Coroamă trăia emoțiile spectacolului de gală cu piesa **„Hotel Astoria"**, care avea loc la orele 19.30, în prezența lui Alexandr Stein, sosit în acest scop de la Moscova. Inevitabil, trebuia să ținem seama de factorul timp. Ceea ce am și făcut.

— Spuneți-ne tovarășe Sadoveanu, ce veți dărui cititorilor în „LUNA CULTURII"?

— Chiar în primele zile ale lunii decembrie va apărea noul meu roman „Ion Sîntu". După cum știți, este continuarea unei cărți mai vechi, reeditată și... epuizată, nu de mult: **„Sfîrșit de veac în București".**

— Vara trecută la Mamaia, mi-ați vorbit de un roman pentru tineret...

— Într-adevăr. Lucrez din plin în clipele libere (sînt atît de puține!), pe care mi le lasă ocupația de director al Naționalului, la **„Taurul mării"**, primul roman, după cîte știu, al unei cetăți grecești din Dobrogea. Este un roman de aventuri dedicat tineretului. Urmăresc desfășurarea luptei de clasă în secolul IV înaintea erei noastre, pe teritoriul cetății Histria, cu formele specifice religioase și de tradiție elenă în care se manifestă lupta dintre exploatați și exploatatori.

— Dacă îmi permiteți, — intervine Alfred Mendelsohn. Nu credeți, tovarășe Sadoveanu, că **„Taurul mării"** ar putea deveni un excelent libret de operă?

— Desigur. Mai întîi însă va trebui să termin romanul și — de ce n-aș spune-o? — aceasta cere încă destulă vreme. Răgazul foarte limitat pentru scris pe care-l am în prezent...

— Aș vrea totuși să rețineți că mă interesează în mod deosebit această posibilitate.

Părăsind perspectiva nelipsită de interes pentru o operă cu titlul „TAURUL MĂRII" pe care discuția noastră la masa rotundă a oferit-o celor doi creatori, revenim asupra problemelor absolut imediate, din spirit de economie a minutelor.

— Ați vorbit, tovarășe Sadoveanu, de ocupațiile dvs. teatrale. Ce pregătește Naționalul pentru „Luna Culturii"?

— „Arborele genealogic" de Lucia Demetrius la Studio

— O părere critică înainte de premieră?

— De vreme ce o joacă teatrul pe care-l conduc precis este bună.

Tovarășa Coroamă, aflîndu-se pe teren propriu, solicită o infor-

Eugen ATANASIU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

In acest număr:

SAHARA

NOUL ELDORADO

CONSTANTIN VASILACHE despre sport și sportivi

PIEPTANATURA

MODERNA

CETĂȚI HUNEDORENE

Stăteam zilele trecute la Deva, în biroul profesorului Octavian Floca, directorul muzeului regional, cercetînd Cartea de Aur a muzeului. Mari personalități își așternuseră aici impresiile și semnătura: dr. Petru Groza, dr. Johannes Dickman, savanți japonezi, chinezi, coreeni și mulți alții din cele patru colțuri ale lumii. Cuvinte calde, emoționante, aduceau prinos de laudă acestui lăcaș de cultură, vestit în întreaga țară prin colecțiile sale.

Profesorul Octavian Floca, acest entuziast cercetător al meleagurilor hunedorene, descoperitor al multor mărturii arheologice despre trecutul de luptă al poporului nostru, îmi vorbea despre ultimele sale lucrări ce vor lua drumul Academiei Republicii Populare Romîne. Îi știu și îi voi fi mereu recunoscător: îndrumările profesorului Octavian Floca, date în cele cîteva ore de discuție, mi-au călăuzit pașii spre locuri minunate, despre care auzisem doar în treacăt, iar explicațiile lui mi-au ajutat să cunosc, în toată splendoarea lor, multe pagini din istoria țării.

Împreună cu cititorii „MAGAZINULUI" voi răsfoi doar cîteva din acestea și anume, pe cele referitoare la cetățile hunedorene. Nu le-am ales la întîmplare, ci îndemnat de faptul că pe pitorestile meleaguri dintre munții Apuseni, Retezatul, Poiana Ruscă și Paringului se mai păstrează și azi, unele chiar în întregime, faimoasele cetăți medievale: Deva, Hunedoara, Colț, Cîlnic, Gîrbova.

Zînele cu părul de aur

Istoria cetății Deva se pierde mult în urmă, în anii veacului al XIII-lea. Imaginația populară a creat și de data aceasta o legendă care circulă și azi, asupra ridicării acestei cetăți. Se spune că cetățile Deva, Uroiu și Colț au fost ridicate în același timp de trei fete ale unui uriaș, zînele cu părul de aur. Fiecare zînă locuia într-una din cetăți, care erau legate între ele printr-un mare pod de aur. Mulți ani au trăit aceste frumoase surori în cea mai deplină armonie, pînă într-o zi, cînd zîna din cetatea Colț a intrat în dușmănie cu surorile ei. Zîna din cetatea Uroiu s-a înfuriat amarnic și vrînd să distrugă cetatea Colț a aruncat spre ea mistria cu care fusese clădită cetatea. Furia ei a fost atît de mare, încît a aruncat uriașa mistrie mai departe decît era nevoie și a retezat muntele din partea cealaltă a cetății. De atunci muntelui i s-a dat numele de „Retezat".

Stan VLAD

• *(Continuare în pag. 2-a)*

De VORBĂ cu...

„COANA CHIRIȚA"

Interviul care urmează n-a fost luat — așa cum se obișnuiește — în jurul „clasicelor cești de cafea". Noi, Coana Chirița și cu mine, n-am băut cafea — ci ne-am cinstit, așa cum moldovenește se obișnuiește, cu un vin dulce-amărui, în măsură să dreagă glasurile și să dea glas amintirilor. Și cum „între noi femeile", nu există indiscreții, am trecut, în timp ce „dumneaei" își făcea, în fața oglinzii, sprîncenele ca tipitorile, direct la „subiect":

— Cîți ani ai Coană Chirițo?

— Păi să vezi... După actul de naștere semnat de Vasile Alecsandri, să tot am vreo sută. După celălalt, semnat de Aurel Ion Maican vreo douăzeci și șapte.. Mai e un act de naștere semnat de un oarecare ofițer de stare civilă și care atestă că aș avea 60 tocmai împliniți. Da' acela nu-i pe numele meu, e pe al lui Miluță Gheorghiu.

— Și cum se face că după ce împliniseși aproape 75 de ani, te-ai născut din nou — și încă aici în Iași și nu pe moșia matale de la Birzoieni?

— Povestea renașterii — sau — nu crezi că e mai bine să zic întîmplării mele? — e destul de lungă. Acum o sută și ceva de ani, Vasile Alecsandri scrisese Chirițele, adică „Chirița în Iași sau două fete și-o neneacă", „Chirița în provincie" și monologul „Chirița în voiaj", special pentru Matei Millo — și, într-adevăr, în interpretarea acestui mare actor, Chiriței au făcut epocă. Mai tîrziu însă, au fost uitate și cînd se vorbea de

Mariana PÎRVULESCU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

CETĂȚI HUNEDORENE

(Urmare din pag. 1-a)

Aceasta nu este însă singura legendă. Nu vi le voi povesti și pe celelalte, fiindcă ridicarea cetății Deva are și ea un trecut istoric înscris în multe documente ale vremii. Se scrie în unele din acestea că cetatea Devei a fost construită ca punct de sprijin și apărare împotriva tătarilor. În secolele XIV-XVI, cetatea a folosit drept sediu pentru vicevoevodul Ardealului. Astfel a ajuns ea în posesia Corvinilor. Începînd din secolul XVI, stăpînii cetății se schimbă mereu. Din 1504 trece în mîna regilor maghiari, apoi în posesia lui Castaldo și a Isabelei, pentru ca mai tîrziu, la 1687, să fie ocupată, împreună cu alte 11 cetăți ardelene, de trupele împăraților Habsburgi de la Viena.

Mai stă scris în hrisoavele vremii că pe la 1800 cetatea a fost vîndută la licitație, dar din întîmplare a fost salvată de împăratul Francisc I, care văzînd-o și plăcîndu-i poziția, a dat ordin în 1817 să fie reparată. Viața cetății nu mai avea să dăinuie însă mult, fiindcă în 1849, explodînd magazia de praf de pușcă de aici, ți aruncă zidurile în aer.

Cetatea Devei constituie un capitol de seamă în istoria poporului nostru. Un document al vremii arată că în timpul răscoalei lui Horia, Cloșca și Crișan, nobilii s-au refugiat în cetatea Devei. Țăranii răsculați fac planul de cucerire a cetății și dau un ultimatum nobilimii, pe care-l reproducem aici pentru valoarea lui socială și istorică:

„Nobilul comitat, împreună cu toți stăpînii de moșii și cu toată seminția lor să jure pe cruce; nobilii să nu mai fie, ci fiecare dacă va putea găsi vreo slujbă să trăiască din aceea. Nobilii stăpîni pe moșii să părăsească odată pentru totdeauna moșiile nemești. Și ei să plătească dare ca poporul de rînd.

Dacă comitele și nobilii stăpîni de moșii se vor învoi la aceasta, țăranii le făgăduiesc pace, iar în semnul păcii să ridice pe cetate, pe la marginile orașului, pe prăjini cît mai înalte, steaguri albe".

Țăranii n-au primit răspuns și la 7 noiembrie 1784, au atacat cetatea, dar fără succes.

Ultimele file ale istoriei cetății Deva, ne arată că în timpul revoluției din 1848—1849, s-a refugiat aici generalul revoluționar Bem, care a pornit străbătînd munții și apoi Muntenia, spre Constantinopol.

Urmele cetății Deva, podoaba orașului Deva, străjuiesc și azi de la înălțimea lor toate împrejurimile. Turiștii veniți din toate colțurile țării și mulți străini o vizitează cu plăcere și interes, aflînd aici mărturii ale zbuciumatei istorii a poporului romîn.

Pe unul din zidurile cetății Hunedoara sau Castelul Corvinilor, cum i se mai spune, stă scris: **„Apă aveți, dar suflet nu".** De această inscripție este legată una din legendele acestui impresionant monument istoric, situat într-o pitorească regiune pe malul Cernei. Se spune că niște prizonieri turci au fost puși să sape în stîncă o fîntînă adîncă de 50 de metri. Acestora li s-a promis libertatea, dacă vor da de apă. După o muncă grea, prizonierii au dat de apă, dar libertatea promisă nu li s-a acordat.

Cert este însă faptul că trecutul și viața cetății sînt legate de familia Corvinilor. Unele urme rămase indică existența aici, înaintea castelului, a unui fort roman. Spre deosebire de cetatea Devei, castelul Corvinilor se păstrează și azi în întregime, cu toate că în decursul anilor a suferit cinci mari incendii. Lucrările de restaurare și îndeosebi cele din perioada 1907—1917, au căutat să păstreze neatinse stilurile arhitectonice din cele trei epoci de edificare (sec. XIII, XIV și XVII). Dintre cele trei stiluri arhitectonice predomină stilul gotic. Sînt însă aici și multe elemente caracteristice renașterii sau stilului baroc.

Sălile castelului impresionează vizitatorul prin aspectul lor monumental. Sala cavalerilor, construită în stil gotic în timpul lui Ioan de Hunedoara, era folosită pentru recepții. Coloanele octogonale împart sala în două nave. Deasupra acesteia se află sala Dietei, pe pereții cărora sînt pictate și figurile lui Matei Basarab și Vasile Lupu. De aici se ajunge la turnul Capistrano, numit astfel după celebrul călugăr franciscan Ioan Capistrano.

Merită îndeosebi a fi reținute picturile din aripa Loggia, care reprezintă succesiv legenda despre originea lui Ioan de Hunedoara. Se pare că picturile au fost executate din ordinul Elisabetei Szilaghi, ca să justifice pretențiile lui Matei, fiul ei, la tronul Ungariei.

În toate sălile se află mărturii despre figura mărcată a lui Ioan de Hunedoara, „cel mai mare viteaz și cel mai mare soldat al vremii sale", cum îl numește Bonfinius, istoricul Corvinilor.

În anii noștri, castelul Corvinilor se bucură de îngrijirea deosebită a statului. În prezent se fac aici mari lucrări de restaurare după criterii științifice, respectîndu-se în totul mărturiile despre istoria acestui măreț monument. Este în proiect să se deschidă aici și o vastă expoziție muzeală.

Castelul Corvinilor, alături de marele gigant al fierului, combinatul metalurgic Hunedoara, reprezintă laolaltă mărturii ale unei trecute și prezente istorii de luptă a poporului nostru.

★

Pe meleagurile hunedorene, prin țara Hațegului, prin ținutul Sebeșului, întîlnim cetățile Colț, Cînic, Gîrbova, fiecare cu legenda ei, dar și cu mărturiile ei istorice asupra unor episoade din zbuciumata istorie a poporului nostru. Lăsăm locul unor istorici ca profesorul Octavian Floca din Deva să cerceteze mai departe aceste mărețe monumente, să ne aducă noi pagini din istoria glorioasă a unui popor care, după lupte de multe veacuri, și-a văzut împlinit visul său de libertate.

Stan VLAD

Sus: *Ruinele cetății Deva, văzută din parcul central al orașului cu același nume; în prim plan statuia lui Decebal;* jos: *Cetatea Hunedoarei sau Castelul Corvinilor, cum i se mai spune.*

Cea mai bătrînă moscovită

Știați că Moscova — în afara împrejurimilor sale — numără azi 5.000.000 de locuitori? Probabil că da, căci capitala Uniunii Sovietice a devenit în anii puterii sovietice una din marile metropole ale lumii. Ceea ce se știe mai puțin, este că cel mai bătrîn locuitor al Moscovei este o femeie, Liubov Pujak, care a împlinit „arhispectabila vîrstă de 154 ani. Dacă o astfel de vîrstă matusalemică este în sine ceva neobișnuit, atunci starea aceleia care o poartă este și ea neobișnuită. Căci Liubov Pujak este încă foarte vioaie și în deplinătatea facultăților sale mintale. Ea se ocupă regulat de diferite îndeletniciri casnice, croșetează (fără ochelari!) și introduce cu mînă sigură ața în acul de cusut. Memoria ei este excelentă. Îi ține bine minte pe Cehov și pe Lev Tolstoi. Bătrîna își face zilnic promenada de 2-3 ore și chiar dacă se sprijină într-un baston (cadou primit de la Kalinin) nimeni n-ar bănui că poartă în spinare peste un secol și jumătate. Uneori Liubov Pujak călătorește prin țară, la Leningrad și în Ucraina. Un frate al ei, Luka, în vîrstă de 121 ani, locuiește la Sevastopol, sora sa — cea „tînără" — de 112 ani, locuiește la Kiev.

Oamenii de știință specialiști în problemele longevității vizitează deseori casa din str. Zagorodnaia nr. 3, unde locuiește Liubov Pujak. Ei se îngrijesc permanent de sănătatea celui mai bătrîn locuitor al Moscovei.

POȘTA Redacției

MARIN ȘT. SORESCU, de la Universitatea „Al. I. Cuza". Iași, ne trimite cîteva epigrame. Iată prima, adresată unuia care fumează mult și bea mult:

„La servici, la meci,
pe drum,
Toată ziua scoate fum.
De aceea, pe-nserat,
Vine-acasă... afumat".

Și alta, adresată unui student:

„Examenul, adeseori,
Dînsul îl dă de două ori...
Căci procedează cam așa:
Intîi îl dă, apoi... îl ia".

ALEX. WACHTER, spl. Tudor Vladimirescu 28, Timișoara: **Caricatura primită nu ne satisface nici ca desen nici ca spirit. Sperăm că pe viitor va fi mai bine...**

AURELIA M., com. Topleț, regiunea Timișoara: **Pentru o întrebare atît de nevinovată ați fi putut semna cu numele întreg. Dar aceasta n-are nici o importanță. Răspunsul nostru este: toate jocurile fac parte din concurs.**

Prof. TUDOR AFRODISIU, Pitești: **Cuprinzătoarea Dv. scrisoare ne-a făcut plăcere, atît prin aprecierile elogioase, cît și prin sugestiile judicioase. Vă mulțumim.**

IVAN JAKOBOVITZ, Lugoj: **Toate jocurile au aceeași valoare și deslegările pot fi trimise în forma pe care o preferați.**

MILICA CHIRIBAȘA, str. Apusului 6, Bacău: **Din păcate, e prea tîrziu ca să mai putem scoate un almanah. Poate anul viitor...**

DOREL ȘTEFANESCU, str. Craiovei 71, Pitești: **Luăm act de sugestiile dvs. Pe măsura posibilităților, vom încerca să le realizăm.**

AUREL VARHANIOVSCHI U.R.C.C., Șomcuța Mare: **Minimul este de 25 jocuri deslegate. Dv. puteți deslega oricîte. La a doua întrebare nu vă putem răspunde. Nu ne permit regulile concursului...**

CONSTANTIN M. BIVOL, str. Pictor Andreescu 16, Craiova: **Puteți trimite deslegările sub forma care vă convine mai bine.**

SERGIU P., din Satu Mare (ne roagă să nu-i dăm numele întreg): **Cred că sentimentul Dv. se numește dragoste, și anume, prima dragoste. Faptul că aceasta vă dă aripi în activitatea școlară este cît se poate de pozitiv: așa și trebuie să fie dragostea, să stimuleze munca și creația. În rest, împărtășesc felul Dv. de a vedea lucrurile. Cît privește cunoștința și prietenia fetei despre care ne scrieți, aceasta vine de la sine, dat fiind faptul că aveți aceleași preocupări extrașcolare. În orice caz să nu uitați nici o clipă că, la vîrsta Dv. învățătura trebuie pusă pe primul plan.**

Cineva care semnează „UN MARE CITITOR AL MAGAZINULUI" din Reghin, ar dori să afle părerea noastră asupra felului cum să dobîndească un vocabular bogat și cît mai multe cunoștințe. În ce privește vocabularul, citiți cît mai multă literatură. În legătură cu cunoștințele, depinde către ce se îndreaptă interesul Dv. Nu vă sfătuim să adunați din toate cîte puțin, ci să vă fixați asupra unui domeniu pe care să încercați să-l aprofundați.

TATIANA NETCU, str. Maiacovski 78, Ploești: **Dorințele Dv. sînt legitime și vom încerca să le îndeplinim.**

GEMMA, din Arad: **Deși sînteți foarte tînără, din scrisoarea Dv. reiese atîta înțelepciune încît de la bun început trebuie să vă adresez felicitări. Felicitări pentru felul cum îi priviți pe bărbații preocupați numai de obscenități, dar mai ales felicitări pentru concluzia Dv. în legătură cu tînărul care — așa cum reiese din scrisoare — a avut o comportare nedemnă. Scriind că a-i cere o explicație este „inutil și dăunător", ați caracterizat foarte bine situația. La vîrsta Dv. și cu calitățile pe care le aveți, puteți avea toată încrederea că viața vă va aduce în cale o dragoste adevărată, care să vă înfrumusețeze și să vă bucure existența. Și atunci vă veți aminti de prietenul cu năbădăi din prezent cu o doză de ironie amestecată cu dispreț. Vă doresc succes.**

MIRCEA PASCU, str. Romînă 1, Medgidia: **Ne cereți să vă răspundem Da ori Ba. Nefiind așa de categorici vă comunicăm că deocamdată formatul revistei noastre nu se poate schimba.**

CONSTANTIN PAUNESCU, str. Negru Vodă 43, Caracal: **Jocurile trimise pentru concurs trebuie să fie integral deslegate. Trimiteți jocurile în forma care vă convine mai bine. La propunerea Dv., am răspuns anticipat introducînd noul concurs: „100 de întrebări despre patria noastră".**

VASILE NETEDU, str. Păcurari 107 Iași: **Șapte zile sînt suficiente pentru trimiterea deslegărilor, chiar pentru cel mai îndepărtat colț de țară, deoarece se socotește data de pe ștampila poștei. Vom ține cont de sugestiile Dv.**

AUREL DAMIAN, str. Maior Al. Cîmpeanu 39, București: **Iată răspunsurile la întrebările Dv.: Maestra emerită a sportului Ileana Colesnicov s-a măritat și are un copil. Preocupările de familie o împiedică deocamdată să apară în competiții sportive. Îi urăm și în numele Dv., bineînțeles, cît mai multă fericire și... grabnică reintoarcere pe terenul de sport, desigur dacă aspiră încă la aceasta. Maestrele emerite ale sportului Mora Windt și Ana Stark n-au abandonat handbalul, așa cum pretindeți Dv. Ele au jucat în actualul campionat de handbal în cadrul echipei „Progresul"-Orașul Stalin și au participat și la campionatul de baschet în cadrul echipei „Voința" din același oraș. În legătură cu Raj Kapur, într-adevăr, în timpul Festivalului de la Moscova, artistul indian își exprimase dorința de a vizita țara noastră cu o ocazie viitoare. Ocupațiile sale multiple l-au împiedicat s-o facă pînă acum. În orice caz, recent încheiatul acord cultural între țara noastră și India creează noi posibilități de vizite reciproce de artiști ai ambelor țări. Nu ne îndoim că în acest cadru, îl vom putea vedea într-o zi în mijlocul nostru și pe Raj Kapur.**

Năravuri și moravuri

„Oricum, tot trebuie spălate!"

Acest răspuns l-am primit mai zilele trecute, într-un magazin din Capitală, pe cînd doream să-mi cumpăr niște cămăși. Faptele s-au petrecut cam așa: atras de vitrina frumos aranjată, am intrat în magazin.

— Aveți cămăși numărul X?
— De care vreți?
— De care aveți...
— Mai știu și eu? De toate...
— Se pot vedea?

Nici un răspuns. În schimb, vînzătoarea s-a aplecat și a scos dintr-un raft niște... Aici sînt nevoit să mă opresc, fiindcă e greu de cuprins într-un singur cuvînt ceea ce vedeam înaintea mea pe tejghea. Într-adevăr, aveau guler, mîneci, nasturi, indicii deci că mă aflam înaintea unor cămăși. În schimb, multiplele încrețituri și neregularități mă îndemnau să cred că e vorba de cîrpe de bucătărie, iar numeroasele pete de noroi îmi îndreptau imaginația spre unele ustensile folosite în general pentru curățatul podelelor. Nu m-am putut opri să cer cuvenita lămurire:

— Ce-s astea?

Vînzătoarea s-a uitat la mine cu coada ochiului. Întrebarea i se părea nelalocul ei.

— Ce să fie? Cămăși — răspunse ea, puțin enervată.

A fost rîndul meu să mă mir.

— Cămăși? Dar de ce-s așa de murdare?

Se pare că logica mea se depărta în din ce în ce mai mare măsură de judecata firească O.C.L.-istă. Fiindcă fata din spatele tejghelii îmi zvîrli enervată următoarele cuvinte:

— Oricum, tot trebuie spălate!

Începusem să mă lămuresc. E ca și cînd tutungiul ar vinde în locul țigărilor, numai mucuri: oricum, tot trebuie fumate! Sau, la Alimentara, s-ar vinde cutii de conserve golite: oricum, tot trebuie mîncate! S-ar părea chiar că în felul acesta ți se face un mare serviciu. Din moment ce „oricum, tot trebuie spălate", de ce să te ostenești singur să le murdărești în acest scop, cînd magazinul însuși ți le poate oferi gata murdare?!

Încăpățînat din fire, am stăruit să aflu ce stă la baza acestui sistem „avantajos" de prezentare a mărfurilor. Și am aflat că obiectele din rafturi, care în mod cu totul calomnios purtau denumirea de cămăși, pleacă de la fabrici neambalate, doar legate cu sfoară, că astfel călătoresc pe căile ferate sau cu alte mijloace de transport, că în asemenea condiții așteaptă uneori pe peroanele gărilor, că în această situație rămîn în depozite și că, dacă magazinul are posibilitatea să le aranjeze, bine, dacă nu... oricum, tot trebuie spălate de către cumpărător.

Ascultînd această explicație, am luat hotărîrea de a căuta un alt magazin care, fie că vinde cămăși de la o fabrică mai grijulie unde marfa se ambalează de obicei, fie că are cele trebuincioase aranjării mărfii într-o formă acceptabilă. Am părăsit așa dar magazinul, nu înainte însă de a fi fost apostrofat de vînzătoare fiindcă am ținut-o zadarnic de vorbă.

...Iar aceste rînduri le-am scris nu pentru a atrage atenția forurilor de resort asupra faptului că produsele de îmbrăcăminte trebuie să se prezinte în magazine cel puțin curate și călcate. Nu. Am scris de fapt articolul spre a-mi exprima regretul că am reținut cîteva minute o vînzătoare de magazin cu o problemă care... oricum, trebuia rezolvată de mult....

Al. CORNESCU

CĂLĂTORIE ÎN SUBTERAN

(Urmare în pag. 1-a)

neînchipuit de mici. Jumătate de metru în lărgime și încă odată pe atît, sau mai puțin, în înălțime. A fost săpată cu daltа și cu ciocanul centimetru cu centimetru. E cizelată. Este o operă a răbdării. E o relicvă a chinului la care erau supuși oamenii. Încerc să-mi imaginez cum mergeau minerii pe această galerie. Pe brînci, sigur că da. Cu sculele, cu traista sau burduful, cu minereu în spate. Sute de metri. Cum puteau să meargă așa? E de neînchipuit. Și totuși au mers.

Mi se pare că mina are o înrîurire extraordinară asupra oamenilor, asupra psihicului lor. Iată: inginerul cel înalt cu care am pornit de la suprafață, are o figură destul de comună, dar aici în mină parcă e altul. Cu totul altul. I s-a schimbat expresia ochilor, a obrazului! Poate tot așa m-am schimbat și eu? Sau poate numai mi se par toate astea? Poate!

De „suitoare" n-am scăpat, ne anunță ghidul și se uită semnificativ la cizmele mele. Scap totuși ieftin: sînt doar numai cîteva.

Cel mai apropiat abataj, cel al lui Anton Bokor. Zgomote înăbușite se aud de acolo. De după un cot, apare un vagonet împins de un muncitor. Pe rostogol se aud cum vin la vale, din cînd în cînd, bulgări de minereu rupți din stîncă. De la abatajul lui Bokor pînă la noi, răzbate învălmășeală de glasuri. Cîți oameni o fi având Bokor în echipă?

Vizita la locul de muncă al minerului Anton Bokor ne-a prilejuit cred — cel puțin mie — cea mai autentică și originală consultare a minerilor pe care mi-am închipuit-o vreodată. Facem cunoștință cu toți cei aflați aici: șeful minei, Clej, Eugen Mihai Pop, Adalbert Mistrig, Ion Crăciun, Clara Nagy, și alții. De jur împrejur, pe pereți, în stîncă, au fost agățate lămpi. Altele au fost puse jos, în cerc. Ce iluminație! În centrul atenției tuturor — Bokor și cei doi tovarăși ai săi. Anton Bokor e un om voinic, cu mușchi puternici pe care îi ghicești elastici sub pielea ușor înegrită de praful minereului. Ceilalți doi sînt mai zvelți. Au niște trăsături extrem de regulate (poate și lumina de aici dă această impresie) sînt mai tineri, dar pe semne tot atît de puternici ca și Bokor. Despre noul sistem de salarizare, despre tehnica securității muncii, despre mecanizare, despre metode de lucru, despre tot ce vrei și ce nu vrei se discută de-a valma în ungurește, în romînește. Conducerea minei a început o largă consultare a minerilor și cercetarea amănunțită a locurilor de lucru și această discuție înfiripată în abatajul lui Bokor nu este altceva decît un crîmpei din această acțiune.

Dar Bokor mai trebuie să și lucreze azi. De aceea ne pregătim de plecare. Ospitalier, dă să ne conducă. Din grupul consultanților, Clara Nagy de la cabinetul medical îl întreabă pe Bokor de sănătate. N-a făcut-o numai din politețe. Întrebarea aceasta m-a izbit nu pentru că fusese pusă, că doar ceea ce se discutase pînă atunci era unul și același lucru — viața și sănătatea minerilor — ci pentru felul cum fusese pusă. Glasul femeii trăda grijă, atenție. Cînd au mai fost minerii întrebați de sănătate? Cînd? Niciodată în trecut.

Ne pregătim de plecare și o pornim pe galeria pe care am venit. Acum sîntem mai mulți și nu mai e atîta liniște. Ion Crăciun și Francisc Tărșianski, amîndoi șefi de sectoare, unul la 2 altul la 3, fac socoteala vagoneților de minereu duse în dimineața aceasta la suprafață și se tot necăjesc unul pe altul pe socoteala unei întreceri ce se dispută între cele două sectoare. Adalbert Mistrig își tot privește ochelarii pe nas și rîde din cînd în cînd încet, de hîrjoana celor doi. Înfiripăm repede o discuție. Știe multe. E miner vechi și cunoaște mina probabil ca pe propriile-i buzunare. De aceea reușește atît de repede să-mi redea tabloul transformărilor petrecute aici în ultimii ani. Îl întreb ce crede despre perspectivele pe care le are mina pentru viitor. Nu-mi răspunde direct. Spune că el de la Herja o să iasă la pensie. Aproape fără să vreau îl privesc. Mistrig nu-i bătrîn. E ceea ce se cheamă un om în puterea vîrstei. Poate și filoanele de minereu de la Herja sînt așa. Dar nu vreau să anticipez nimic. Zic și eu ca inginerul Clej: surprizele pot fi multe. Mai ales în subteran unde nu poți să știi pînă unde au mers capriciile naturii.

Un cerc luminos, mai întîi așa cum se vede soarele după o perdea de nor, și apoi din ce în ce mai strălucitor se lărgește și se apropie. Am ajuns la zi.

Elisabeta PETREANU

TELEVIZOR Micul

CUM SE FABRICĂ O PROBLEMĂ

De la început țin să declar că întîmplarea pe care o voi povesti nu-i adevărată, e născocită de la un capăt la altul pentru emisiunile micului televizor. Întîmplarea nu s-a produs niciodată și dacă am născocit-o, a fost pentru a crea o schiță-ipoteză, său o schiță-instructaj, adică o schiță care să-i învețe pe oameni cum să nu procedeze.

Să presupunem că un mare cinema — „Republica" să zicem — are trei uși prin față și două uși de ieșire laterală. Din aceste 5 uși, cînd e înghesuială mare, la plecare, unul dintre îngrijitori trebuie să lase deschisă o singură ușă. În felul acesta, publicul va fi înghesuit, strivit și laminat timp de o jumătate de oră pînă să iasă din sală și — lucru important — se va naște problema. Din această clipă, cele 4 uși închise nu mai sînt 4 uși închise: ele au devenit problema ușilor.

Dacă le-ar deschide, atunci problema ar fi închisă. De aceea, prima grijă a administrației cinematografului va fi să nu deschidă ușile. Apoi, la primul raport de activitate, ea va arăta forului tutelar că publicul nostru este necivilizat, că se înghesuie la ieșire, că nu-i disciplinat, n-are răbdare să aștepte nici măcar trei șferturi de oră, deși, la sosire, așteaptă înghesuit uneori și jumătate de oră.

După o vreme, unul dintre salariați, nemulțumit de viață, va susține că „în ce privește problema ușilor", evacuarea publicului din sală s-ar putea produce de două ori mai repede în caz că s-ar mai deschide o ușă. Un altul văzînd în această propunere o încercare de a submina felul în care este organizată munca, va răspunde că prea deasa folosire a cîrligelor de la ușă poate duce la o uzare timpurie a lor; că trebuie comandate cîrlige de rezervă, și anume cîrlige neapărat din import, plătite în valută forte și asigurate în cantități de trei ori mai mari decît cele necesare — ca să fie.

Într-un raport festiv, responsabilul cinematografului ar putea arăta, drept o inovație, că încă una dintre cele cinci uși a fost dată în folosință și că această metodă nouă și ingenioasă ar putea fi generalizată la toate ușile; dar, fiind vorba de o hotărîre foarte importantă, el nu-și poate asuma singur răspunderea și cere aprobarea direcției: de asemenea, solicită, direcției cîrlige de rezervă.

Trimițînd cererea de cîrlige la diferite resorturi, direcția respectivă își va programa, în planul de muncă pentru următoarele șase luni, vizita cîtorva referenți la fața locului pentru examinarea practică a problemei ușilor. Totodată, ea va respinge cererea de a se plăti ore suplimentare unui salariat care ar urma să stea pînă la 11—11,30 noaptea ca să deschidă cea de a 2-a ușă și s-o păzească pînă la plecarea publicului. Cît privește ușile 3, 4, 5, precum și cîrligile respective, rezolvarea definitivă a problemei se va putea produce atunci cînd direcția va căpăta răspuns la cele 11 adrese și 17 reveniri pe care, într-o rafală de mitralieră, le-a împroșcat în toate direcțiile.

Observînd că problema este în studiu și că nu se știe încă bine dacă inițiativa va fi apreciată pozitiv sau nu, responsabilul va hotărî, pentru orice eventualitate, închiderea ușii nr. 2: dacă publicul se obișnuiește să iasă pe 2 uși — va arăta el — atunci se creează un precedent primejdios, i se deschide gustul și mîine i-ar putea veni poftă să iasă pe 3 uși dintr-odată.

În acest timp, un funcționar zelos de la finanțe va observa că pentru a se asigura locuri la spectacole cronicarilor cinematografici, se irosesc fonduri foarte importante cu care s-ar putea achiziționa 6 sau chiar 7 cîrlige, sau cu care unul dintre referenții ministerului ar putea fi distins lunar printr-o primă. Ce nevoie avem de cronici și de cronicari, de vreme ce publicul se înghesuie și așa să vadă filmele? În plus, silindu-i pe cronicari să stea la coadă, și silind și personalul de conducere din cinematografie să stea la coadă, putem să ne ferim de inspecțiile rapide și inopinate.

Unii ar putea răspunde că nu există nici o legătură între problema ușilor — complexă problemă economico-tehnico-organizatorică, aflată în studiu — și problema, recent fabricată, a cronicarilor cinematografici. Legătură există totuși, pentru că în felul acesta numărul problemelor aflate în studiu se mărește, ceea ce oferă incontestabil avantaje. Astfel, într-un alt raport festiv, direcția difuzării filmelor, zisă și direcția rețelei cinematografice, funcționarul de la finanțe și societatea pentru protecția porumbeilor călători, vor putea analiza pe cîteva pagini noua problemă, avantajele obținute, cîrligile în curs de pregătire, ușile ce se vor deschide în cel de-al doilea trimestru al anului 1958 și vor putea recunoaște autocritic că mai există și lipsuri, și anume că continuă totuși să apară cîteva cronici cinematografice și să vină spectatori la cinema.

Pășind la organizarea unor festivaluri ale filmului, directorul direcției respective, ori nu știu care discipol al Academiei Mihăilene din secolul trecut, din vremea cînd nu existau cinematografe și nici cronici și totuși nu murea nimeni din această pricină, va sublinia autocritic că din cauza unui cîrlig stricat, un cronicar și un regizor au izbutit să se strecoare în sală, dar au fost identificați și s-au luat măsuri de reparare a ușii — căci există o problemă a ușilor la ieșire, dar și o altă problemă, separată, a ușilor la intrare. Dacă vrei să repari o ușă în vederea ieșirii, problema o pui în alt capitol al raportului, decît problema reparării unei uși în scopuri de intrare. Repet că toate astea sînt născocite, simple ipoteze, dar dacă s-ar găsi cineva să le ia în serios și să le aplice, lucrul ar fi minunat.

Cu ocazia aniversării a 2300 de ani de la decesul poetului Aristițos, care a fost în felul său unul dintre precursorii cinematografiei — căci n-ar putea face asta tam-nesam, fără un prilej festiv — în raportul festiv întocmit cu acest prilej s-ar putea prezenta o inovație cu totul nouă și foarte interesantă: cronicarii cinematografici să poată intra la spectacole, 2 uși să se deschidă, spectacolul să înceapă la ora anunțată, iar ceasul cinematografului să corespundă, dacă nu cu ora observatorului, cel puțin cu ținuta unui ceas convalescent, controlat odată pe lună. Cîmpul problemelor care se pot naște și rezolva este însă infinit, iar în acest timp leafa diferiților referenți zeloși și responsabili meditativi merge mai departe.

Culmea e că, laminat, înghesuit, sicanat în fel și chip la unele cinematografe, publicul nici nu știe pe cine să pomenească seara în rugăciunile sale. De multe ori chiar greșește adresa. Eu unul, pentru precizie, aș afișa în holul fiecărui cinematograf, alături de numele actorilor din film, pe acelea ale personalului din cinematograful respectiv și al forului imediat superior care răspunde de sala respectivă. Că doar nu-i nevoie de cine știe ce ca să știe să deschidă o ușă. Ba — știu că propunerea e zguduitoare, că problema achiziționării materialului necesar este dintre cele mai dificile — aș pune totuși în holul cinematografelor, după vilda multor alte instituții din această țară, un creion „Republica", și un caiet cu titlul „Condica de realizări". În care spectatorii să-și poată exprima multumirile sau chiar... criticile! Pentru că — e un fenomen ciudat, inexplicabil chiar — se întîmplă citeodată, e drept, nu prea des, — să mai existe și critici.

Sergiu FARCAȘAN

CRONICA GASTRONOMULUI

Oul lui Columb

La o masă retrasă de la „Musca văduvă", Bubi arheologul (porecla asta are cîntec!), bea pelin profir și surîdea sardonic, urmărind discuția aprinsă care se încinsese între Dina și Mița asupra celei mai potrivite metode de a fierbe un ou. Mița susținea că oul trebuie introdus în apă clocotită și ținut un minut. Dina obiecta că în felul acesta, focul nu pătrunde gălbenușul și preconiza apa rece, pretinzînd că atunci cînd dă în clocot oul e gata.

— Eram sigur că nici un ou nu știți să fierbeți! sări Bubi.

— Știi dumneata mai bine? se solidarizară spontan cele două blonde platinate.

— Nu afirm, demonstrez, răspunse sentențios Bubi, cu melodiosul său glas de bas cantabil. Mă adresez matale, dudue Dina, care zici că ești mare gospodină.

— Dina, gospodina, — se alintă ea.

— Iaca, să zicem că-ți dau un ou să mi-l fierbi, dar vreau ca albușul să fie moale și gălbenușul tare. Cum procedezi?

— Îl pun, cum spuneam, în apă rece...

— Stai puțin, că pînă la fiert mai este...

— Ce să fie?

— Presupun că oul e atunci adus din piață și că e plin de murdării.

— Se înțelege de la sine că mai întîi îl spăl.

— Cum?

— Cu apă!

— Poți să-l speli mata mult și bine cu apă, că el tot așa rămîne.

— Atunci, cum?

— Uite cum: iei o cîrpă jilavă și presari pe ea sare, freci oul pînă rămîne alb ca hîrtia velină și numai atunci îl pui, cum spuneai, în apă rece. În momentul în care apa dă în clocot, retragi recipientul (Bubi ținea la termenii științifici) și mai lași oul în apă 6 minute. Numai în modul acesta obții un ou așa cum doream eu să-l mănînc.

Aici ajunsese discuția cînd am sosit și eu cu Gogu, care îl căuta pe Bubi. După ce fusese reformat din școala de cavalerie din Tîrgoviște în urma unei căzături în cap la un obstacol, doctorii recomandîndu-i o viață liniștită, Gogu devenise pescar cu undiță și arheolog amator. Bubi îi procura, pe prețuri derizorii, piese în adevăr rare. Așa, pentru modica sumă de 15 lei, i-a vîndut o dată, într-o eprubetă cu dop, un smoc de fire din părul lui Samson, o aschie din călciiul lui Achile și o pietricică ar-

Cuplătoarea de vagoneți Alexandrina Cerkez din sectorul 3 al minei Săsar, își face meseria

să din templul Dianei din Efes, incendiat după cum se știe, de netrebnicul Erostrat, tocmai în noaptea în care se născuse Alexandru Macedoneanul (cum trece timpul!). De data aceasta Gogu voia să cumpere nici mai mult nici mai puțin decît oul lui Columb, care se afla în colecția lui Bubi. Acesta îl încredințase pe Gogu că la acel ospăț legendar, cînd descoperitorul continentului care nu-i poartă măcar numele (Columbia ar fi trebuit să-i zică), a sfărîmat oul pe masă ca să șadă, în focul discuției a uitat să-l mănînce. Un comesean înzestrat cu o remarcabilă intuiție istorică (numele său exact provoacă și acum aprinse controverse), bănuind că oul va deveni epocal și l-a însușit (nu era mare lucru!). Din generație în generație, oul a ajuns în stăpînirea unui strănepot al mai sus nenumitului, Sir Oliver Gumm, care, avînd nevoie de bani, în ajunul unei alegeri parțiale din Scoția, l-a vîndut contra 17 mii de lire la British-Museum. Era ținut în sala în care se păstra butoiul lui Diogene și cel al Danaidelor, într-o vitrină specială, frumos așezat pe-o catifea stacojie între un pinten al cavalerului Bayard și un fragment-miniatură al abisului lui Pascal. De aici a fost ciordit de Iani Scarvulis și cedat lui Bubi, după cum afirma el, făcînd ușor cu ochiul către mine, în schimbul vioarei lui Ingres, pe care o achiziționase pentru un pianist spaniol. Trebuie să-ți atrag însă atenția, spuse Bubi, asupra unui amănunt: relicva a fost pîngărită! Ai să vezi. Ajungînd ca să zic așa amîntrei la domiciliul său, Bubi a deschis o cutie de abanos incrustată cu fildeș și din mai multe pături de vată a scos prețiosul ou. Cineva scrisese pe el cu tuș chinezesc, următoarea inscripție în versuri:

Columb, istorică mazetă,
De stau și mă gîndesc un pic,
În locul tău mîncam omletă
Și nu descopeream nimic.

— Măgăria asta mi-a făcut-o Al. O. Teodoreanu, la un chef, spuse Bubi.

— Ce profanare, ce sacrilegiu! răspunse Gogu... Dar asta îi scade valoarea.

— Ți-l dau pe-o sută de lei.

— Bate palma.

O dată cu oul la el acasă, pe cînd îl spăla cu sare, așa cum învățase de la Bubi, Gogu exclamă:

— Cum de nu s-o fi gîndit Bubi la asta? Ce naiv!

PĂSTOREL

Shqiperi

Ţara vulturilor

Acolo, pe ţărmul însorit al Adriaticii, viteazul şi harnicul popor albanez îşi construieşte o ţară înfloritoare, demnă de numele ce-l poartă: Shqiperi — Ţara vulturilor.

În văile munţilor, unde cu ani în urmă răsunau doar cîntecele de jale şi luptă ale unui popor obidit de veacuri, şuieră sirenele fabricilor, se înalţă turlele sondelor, iar în cîmpie tractoarele taie brazdă nouă în pămîntul pe veci unit al ţăranilor.

La sfîrşitul acestui an producţia industrială a Albaniei populare va fi de 14 ori mai mare decît a fost aceea a regatului albanez în 1938. În acelaşi perioadă suprafaţa însămînţată a ţării a crescut cu 75 la sută.

IN CLIŞEU: o stradă principală din Tirana, capitala Albaniei.

Argumente

Sarrsin, primul ministru al Tailandei, a găsit un argument nou pentru a justifica refuzul său de a duce o politică de neutralitate.

Neutralitatea — a explicat acesta — atrage după sine sacrificarea libertăţii cuvîntului, dat fiind că un stat neutru nu poate să-şi permită să critice pe un altul.

Şi pentru a nu sacrifica libertatea cuvîntului, atît de dragă guvernului, ministrul de interne al ţării a reeşnintit că nici nu se poate pune problema ridicării legii marţiale.

Pentru a se apăra libertatea cuvîntului, bineînţeles!

Proorociri pedepsite

La 30 iunie 1957, un oarecare colonel John Nickerson din aviaţia americană, a fost judecat de o curte marţială pentru „divulgarea de secrete militare".

El a fost condamnat la 1500 dolari amendă, degradare şi scoatere din cadrele armatei.

Motivul?

A denunţat incapacitatea serviciilor ştiinţifice ale armatei şi a declarat: Rusii ne-au luat-o înainte în ceea ce priveşte rachetele intercontinentale. Sîntem pe punctul de a fi depăşiţi de ruşi şi pentru a doua oară — în domeniul satelitilor artificiali.

Într-un stat în care conducătorii politici fac dovada lipsei de clarviziune, unui militar îi este de-a dreptul interzis să se folosească de acea parte a corpului care se găseşte între umeri...

Furt?

Faptele s-au petrecut într-un mare magazin din Nisa. La ora 9 dimineaţa, într-un moment cînd înăuntru se găseau foarte puţini cumpărători, un om s-a îndreptat spre un raft şi după ce s-a asigurat că este văzut de către cei dimprejur, a luat două cupoane şi cu un pas lent s-a îndreptat spre ieşire.

Un inspector care l-a văzut a pus imediat mîna pe el. Omul a suspinat liniştit.

La comisariat a fost întrebat pentru ce a furat cupoanele.

Transcriem mai jos răspunsul său:

„Sînt tuberculos şi nu am de lucru. Mi-ar trebui cel puţin 600 de franci pe zi pentru a locui la hotel şi a mînca un pic. Nu am nici un ban. La închisoare, cel puţin, va fi cald".

Şi cîţi asemenea lui, nu mai sînt azi în Franţa...

SAHARA - nou ELDORADO

- *O ţară rîvnită, dar necîntată de poeţi*
- *Gigantic burete îmbibat în petrol*

Inchipuiţi-vă o ţară uriaşă, cît întreaga Europă, adormită sub acoperămîntul de nisip, pîrjolită ziua de arsiţa a 50 de grade şi biciuită noaptea de geruri. Inchipuiţi-vă un vast pustiu, în care oamenii scormonesc adîncurile, descoperind bogăţii fabuloase, în jurul cărora se ţes apoi cele mai încîlcite intrigi financiare şi diplomatice. Această imensitate adormită, care se trezeşte, săracă şi totuşi bogată, rîvnită dar necîntată de poeţi, este Sahara.

Nemărginita ţară a Saharei — denumire sub care înţelegem partea nordică a Africii, ocupată de zona stepelor uscate, de semi-deşerturi şi deşerturi, nu aparţine unui singur stat. Prin nisipurile ei nestatornice se resfiră hotarele Marocului, Tunisiei, Algeriei, Sudanului, Libiei şi ale celor două Africi franceze: Ecuatorială şi Occidentală. Cît despre locuitorii Saharei, ei îşi poartă cu stoicism titlul de cetăţeni ai pustiului, — şi tuaregii din masivul Hoggar, şi maurii din Apus, şi berberii, şi negrii, şi arabii. O populaţie neomogenă, de nici două milioane de suflete.

În fierbinţeala sahariană, care la nivelul cel mai scăzut, din lunile aşazise „reci", întrece cu multe grade pînă şi căldura medie din toiul verii noastre, cetăţenii pustiului au o singură consolare. Insule într-un ocean de nisip, se află pe alocuri — acolo unde apa este aproape de suprafaţă — binefăcătoarele oaze cu pădurici de palmieri şi curmali, popas slăvit pentru caravanele care străbat deşertul.

Sahara ascunde în adîncurile sale uriaşe bogăţii. Situată la aceeaşi latitudine geografică cu Texasul şi Orientul Mijlociu, bogate în regiuni petrolifere, şi avînd o structură geologică asemănătoare cu ele, Sahara este un gigantic burete îmbibat în petrol. După date sumare, apărute în presă, hidrocarburile se găsesc pe terenuri întinse, puţin accidentate. Rezervele depistate pînă acum — în regiunea Hassi Meesaud, la Ouargla, la Djebel Berga şi în alte ţinuturi — sînt apreciate la cîteva miliarde tone de petrol.

Deşertul saharian ascunde şi uriaşe avuţii carbonifere. După unele prospecţiuni incomplete, rezervele de cărbune cocsificabil ating impresionanta cifră de 1 miliard de tone. Adăugaţi zăcămintele de minereu, care conţin peste 56,6 la sută fier, de la Tindouf, apreciate la peste 2 miliarde tone. Adăugaţi zeci de milioane tone cupru. Adăugaţi gazele de sondă. Adăugaţi manganezul şi cositorul, uraniul, în jurul căruia s-a aşternut discreţia, dar despre care se ştie încă din anul 1954 că există. Adăugaţi încă multe altele care n-au apucat a fi temeinic cercetate şi atunci vă veţi da seama cît de bogat e acest continent de nisip, atît de sărac în aparenţă. Iar din aceste bogăţii se exploatează astăzi doar o infimă parte...

Memoraţi bogăţiile Saharei şi priviţi o hartă a lumii. S-a extins lumea socialistă. Asia s-a eliberat şi luptă pentru independenţă. Independenţa de stat a poposit şi în mai multe regiuni ale continentului african. An de an s-a redus suprafaţa teritoriilor ocupate sau aflate sub influenţa imperialiştilor. Aceasta i-a determinat să-şi îndrepte atenţia spre ultima lor rezervaţie: spre Africa, spre Sahara.

Ziarele şi revistele, posturile de radio şi agenţiile de presă se ocupă cu insistenţă în ultimii ani de Sahara. De Sahara îşi leagă planuri şi conplanuri trusturile şi serviciile diplomatice ale multor ţări occidentale, care-şi dispută bogăţiile deşertului într-o luptă surdă. Iar în această luptă surdă nimeni nu ţine seamă de interesul ţărilor africane, de năzuinţele saharienilor, care-s folosiţi, în cel mai bun caz, doar ca nişte pioni pe un mare eşichier de nisip...

După ce au eşuat diferite proiecte de creare a unui stat autonom Sahara, de naţionalizare, internaţionalizare sau europenizare a deşertului, colonialismul francez, care deţine poziţiile cele mai puternice, a creat „Organizaţia comună a regiunilor din Sahara", care include întreaga Algerie de sud, regiunile nordice ale Nigeriei, Sudanului şi Ciad — în total o suprafaţă de 3.600.000 km. p. — adică de peste şase ori mai mult decît teritoriul Franţei... Prin crearea acestei organizaţii, care are şi un statut militar special, populaţia Saharei e practic lipsită de orice control sau administrare a bogăţiilor deşertului.

O luptă surdă

Pentru că investiţiile care se cer pentru valorificarea Saharei nu pot fi suportate doar de Franţa, sînt cooptate şi trusturi străine. Dar, în timp ce colonialiştii francezi vor să ofere cît mai puţin din ospăţul pe care se pregătesc să-l savureze în Sahara, trusturile engleze, vest-germane şi, mai ales americane atrase de mirajul petrolului şi al uraniului, de zăcămintele de fier şi de manganeziu, se zbat să zmulgă cît mai mult. Din ştirile care răzbat în presa burgheză se vede bunăoară că monopolurile vest-germane vor să se folosească de Euratom şi de „piaţa comună" pentru a participa, cu drepturi cît mai mari, egale chiar, la exploatarea în folosul lor a resurselor sahariene. Ziarul britanic „Daily Telegraph" nota luna trecută că în timp ce societatea anglo-olandeză „Royal Dutch Shell" s-a şi instalat în terenurile petrolifere sahariene, asigurîndu-şi o participare substanţială, anumite societăţi americane pretind un procentaj mai mare decît sînt dispuşi francezii să acorde.

Dar lupta pentru acapararea Saharei nu se duce numai prin tendinţa de a asigura o cît mai mare participaţie la prospecţiuni şi exploatări. Se duce o luptă acerbă şi pentru cucerirea influenţei în ţările africane care au teritorii în Sahara. Războiul colonialist din Algeria, conflictul dintre Franţa, Anglia şi S.U.A. în problema Tunisului sînt aspecte ale aceleiaşi lupte pentru bogăţiile Saharei.

Există însă cîteva puncte asupra cărora imperialiştii se înţeleg întru totul. Cu toţii vor să exporte în stare brută bogăţiile miniere ale Saharei cu un profit cît mai ridicat. Cu toţii vor să facă din Sahara o zonă „si-

Sub soarele dogoritor al deşertului, oamenii cutreeră nisipurile în căutarea bogăţiilor imense ale subsolului saharian.

gură" politiceşte, tampon izolant între Africa de nord revoluţionară şi Africa Neagră. Cu toţii vor să facă din Sahara un bastion al colonialismului.

U. VĂLUREANU

CANOANELE 855 ŞI 2357

Anul 1083. Miez de făurar geros, cu nopţi ca sticla şi zile fără de sfîrşit. În faţa unei fortăreţe, un om în zdrenţe, desculţ, frămîntă zăpada, tinguindu-se, cerşind mila. În spatele unei ferestre de la catul de sus, mascat de o perdeluţă, un alt om priveşte scena. În colţul gurii îi înfloreşte un surîs, un amestec de satisfacţii, ură şi ambiţie.

Fortăreaţa se numeşte Canossa. Cel ce se tîrîie prin zăpadă e împăratul Germaniei, Henric al IV-lea. Spectatorul din spatele perdeluţei este vestitul papă Grigore al VII-lea.

Papa a venit aci în odihnă la contesa... iar împăratul a trecut Alpii desculţ, în plină iarnă, pentru a cerşi umil îndurarea papei. Adică ridicarea excomunicării şi rechemarea miilor de agenţi clericali care îi transformaseră ţara într-un cîmp de revolte. Va mai aştepta însă împăratul trei zile şi trei nopţi pînă se va îndura înaltul pontif să-l ierte. Nu însă înainte de a-l scutura bine şi a-i arăta că dacă a fost chemat în faţa tribunalului papal, cel mai înalt for de judecată de pe pămînt, datoria lui era să se prezinte şi nu să alunge pe împuterniciţii acestuia.

S-au scurs de atunci nouă veacuri...

Anul 1957. Miez de iarnă geroasă cu nopţi ca sticla şi zile fără de sfîrşit. Un tribunal de astă dată laic judecă o afacere penală. Acuzaţi: două înalte feţe bisericeşti. Acuzatorii: doi tineri italieni Mauro Belandi, Loriana Nunziati şi copilul lor Lelio. Cele două figuri bisericeşti sînt episcopul Fiordelli din Prato care de la începutul activităţii sale a hotărît să convertească cu orice preţ oraşul „ateu şi dominat de partide areligioase" şi Danilo Aiazzo, preotul parohiei din Santa Maria del Soccolso. Ei au fost daţi în judecată penală (este primul episcop chemat în faţa unei judecăţi lumeşti după concordatul — vechi de sute de ani — dintre stat şi Sfîntul Scaun) de către cei doi simpli cetăţeni ai Italiei şi copilul lor pentru insulte aduse dragostei, cinstei şi demnităţii lor.

Cei doi, adică fostul partizan Mauro Belandi şi Loriana Nunziati s-au căsătorit civil în faţa primarului oraşului şi în prezenţa prietenilor şi invitaţilor. Şi pentru că atît el cît şi dînsa nu prea cred în cele sfinte şi n-au vrut să accepte „ipocrizia unei cununii în faţa unui popă" emisarii domnului, adică episcopul Fiordelli şi monseniorul Aiazzo, au hotărît să-i bage, cum s-ar zice, în rai cu bita. De aci, o pastorală citită în toate bisericile episcopiei şi apoi tipărită în Gazeta Parohială prin care cei doi sînt declaraţi — în virtutea canoanelor 855 şi 2357 ale Codului Dreptului Canonic — concubini publici, li se refuză Sfînta Cuminecătură şi eventuale funeralii religioase. Adică, excomunicare în toată regula.

Au aşteptat pare-se urmaşii lui Grigore al VII-lea să se întoarcă pocăiţii în genunchi şi să ceară iertare. Şi-au greşit însă socotelile. Pentru că metafizica lor dogmatică şi opacă i-a făcut să piardă noţiunea timpului.

Şi s-au trezit la judecată. La o judecată lumească în care ştiinţiile lor vor trebui să răspundă de calomniile proferate la adresa unor oameni demni.

M. RADIAN

Triumful răbdării

Atunci cînd faimosul Ferdinand de Lesseps a pornit construcţia canalului ce-i poartă numele, adică acum un secol, Hussein Mohamed Ali Ajad era un adolescent naiv şi plin de speranţă. Atît de naiv încît şi-a închipuit că de pe urma construcţiei şi-ar putea agonisi o sumă care, pentru el, biet copil de felahi săraci, ar fi însemnat o adevărată avere. Plin de speranţă, Hussein a apucat tîrnăcopul şi s-a aşternut virtos la lucru.

Ce-i drept, tînărul a avut mare noroc. În sensul că dacă n-a scăpat de sărăcie, în schimb a scăpat teafăr din această operaţie care a costat viaţa a mii şi mii de alţi egipteni. Tot timpul cît a lucrat, societatea nu i-a dat decît mîncarea zilnică. Drămuită atent ca nu cumva lucrătorii să devină obezi şi deci improprii muncii. Simbria urma să şi-o capete — ca şi alţii — la capătul lucrărilor. Procedeu foarte avantajos pentru întreprinzătorii străini care ştiau că angajaţii au toate şansele să ajungă repede la capătul propriilor zile.

Ceea ce nu s-a întîmplat însă cu eroul nostru. S-au terminat lucrările, s-a inaugurat cu pompă noul canal, au sosit şi primele nave. Dar simbria lui Hussein n-a sosit. Hussein este însă un om foarte calm, foarte răbdător şi foarte optimist. Calităţi foarte preţioase sănătăţii omului. Drept care, Hussein a împlinit de curînd 110 ani de viaţă şi s-a înfăţişat cu o cerere în faţa noii administraţii egiptene a Canalului de Suez. Cererea de a i se plăti simbria datorată din fondurile confiscate ale fostei Companii şi anume 550 lire egiptene. Evident, i s-a făcut dreptate. Lucru pe care acum un veac nu şi l-ar fi putut închipui constructorii canalului.

Dar cîte lucruri nu şi-au închipuit ei şi urmaşii lor şi tot s-au întîmplat în zilele noastre...

Mai lipseşte un buton

Într-unul din ultimele sale discursuri, preşedintele Eisenhower a făcut tot ce a putut pentru a contrabalansa uriaşul ecou pe care l-a stîrnit ştiinţa sovietică în întreaga lume, în urma lansărilor celor doi sateliţi artificiali ai pămîntului.

El a anunţat că savanţii americani au izbutit să pună la punct un sistem de readucere a unui satelit pe pămînt printr-o simplă apăsare pe un buton. Preşedintele a neglijat însă faptul că, pentru a readuce un satelit pe pămînt, trebuie mai întîi lansat. Or, pentru aceasta, savanţilor americani le lipseşte deocamdată butonul.

Numai Nielsen este vinovat?

Un mic orăşel din Danemarca a trăit cîteva săptămîni la rînd într-o atmosferă de panică teribilă, potrivit unor relatări ale cotidianului elveţian „Voix Ouvriere".

Cel care a provocat-o a fost ofiţerul de poliţie din respectiva localitate, Nielsen. Într-o bună zi acesta a deschis o discuţie cu unii oameni despre care el ştia că au mulţi bani la bancă.

„Mari evenimente se pregătesc" a explicat acesta interlocutorilor săi. Se prevede că războiul va izbucni peste puţin timp... Oraşele aşezate între canalul Kiel şi Kongesen vor fi rase de pe suprafaţa pămîntului. Spre vest nu va putea fi evacuat decît un foarte mic număr de locuitori, cu avionul sau cu submarinul".

După această neliniştitoare introducere, Nielsen a explicat că o organizaţie ultra-secretă a fost înfiinţată sub numele „operaţia-evacuare Albert". A început să se recruteze membri pentru facerea preparativelor. Trebuie păstrat însă un secret absolut asupra operaţiei. Orice vorbă rostită despre aceasta ar fi pedepsită cu moartea. Toţi cei care vor avea însă cartea de membru a organizaţiei, vor fi evacuaţi. Nielsen a fost însărcinat cu recrutarea membrilor printre oamenii cei mai de vază ai localităţii. Cartea de membru trebuia însă plătită. Organizaţia este atît de secretă, încît organizaţia N.A.T.O. nu poate vărsa nici un ban...

Cam acestea le-a spus Nielsen.

Neliniştiţi, dar totodată măguliţi de încrederea ce li s-a acordat, „oamenii bine" din respectiva localitate au început să scoată mari sume de bani. Apoi au început să aştepte ziua fatală, cînd submarinele şi avioanele vor veni să-i salveze.

Aceasta pînă într-o bună zi, cînd vălul secretului a fost rupt.

În marea sală a tribunalului din Abenra, localitatea de care am vorbit, ofiţerul de poliţie Nielsen a primit şi marele premiu al muncii pe care a depus-o: patru ani de închisoare pentru escrocherie. În acelaşi timp, victimele lui îşi plîngeau banii pierduţi şi se acopereau de ridicol.

Poliţistul danez Nielsen a primit 4 ani. Dar numai el este vinovat?

Oare afiţătorii la război, cei care zi de zi pregătesc planuri de agresiune, stăpînii lui Nielsen precum şi cercurile imperialiste de la Washington nu sînt cu nimic vinovaţi pentru crearea acestei atmosfere de isterie, proprice escrocării celor mai slabi din fire?

De pretutindeni

● *ÎN GRĂDINA staţiei experimentale pentru culturi subtropicale şi sudice din Soci (U.R.S.S.) se poate vedea o plantă cu adevărat uimitoare: pe crengile ei se coc 25 de soiuri citrice diferite. F. Azorin, şeful secţiei de selecţie, studiază pe arborele acesta influenţa reciprocă a soiurilor altoite. Or, această influenţă este considerabilă. Fructele îşi schimbă culoarea şi forma, perioada de coacere, gustul, devin rezistente la ger. Noua plantă, obţinută din sămînţa florilor polenizate ale acestui arbore, a prezentat caractere ale diferitelor soiuri*

De acest arbore rar se interesează şi oamenii de ştiinţă străini. Examinînd această plantă originală, un grup de biologi străini a hotărît să pună un altoi în coroana lui în amintirea vizitei lor în Soci. Asemenea altoi au fost puşi după aceea de către biologi şi agronomi ai multor ţări care au vizitat staţia experimentală. Această plantă remarcabilă a fost denumită „arborele prieteniei"

● **ÎN ŢARA CRIZANTEMELOR**, Japonia, există un templu construit în anul 1132 de către împăratul Toka, în interiorul căruia se află un număr de 33.333 statui ale zeiţei Kwannon (zeiţa milei). Toate aceste statui sînt aurite, fiecare dintre ele avînd o altă poziţie, în aşa fel că nu există două statui care să semene una cu alta.

● **ÎN UNIUNEA SOVIETICA** au fost puse de curînd la punct noi materii plastice. Una din ele, de două ori mai uşoară decît aluminiul şi mai rezistentă decît oţelul, îşi păstrează proprietăţile la o temperatură de 300 grade şi poate fi folosită tot atît de bine sub forma unei ţesături suple, ca şi sub aceea — de exemplu — a unei cărămizi.

● *MARIA TOFFOLON este numele unei fetiţe din Melbourne. În vîrstă de 6 ani, care a murit de două ori în decurs de şase zile. De fiecare dată doctorii au reuşit s-o salveze, masîndu-i inima. În prezent, fetiţa este sănătoasă.*

● **LA COPIII egipteni poţi găsi o jucărie ingenioasă — peştele-minge.** Cu acest peşte uscat, complet rotund, copiii joacă volei, baschet şi alte jocuri. Peştele-minge nu suportă numai loviturile jucătorilor de fotbal. Cînd oamenii de ştiinţă au văzut pentru prima oară peştele, ei s-au mirat: un asemenea peşte rotund nu poate înota!

Într-adevăr, umflîndu-se ca un balon, peştele „fagak" nu poate înota. Asemenea unui balon cu gaze el iese repede la suprafaţă şi pluteşte pe apă cu burta în sus. Gazele care i-au umflat corpul se volatilizează treptat şi peştele se lasă din nou la fund unde se ascunde în graba prin vegetaţia din fundul apei.

● **ÎNTR-O PEŞTERA** din apropierea oraşului Kuangsi, un grup de paleontologi chinezi a descoperit trei dinţi aparţinînd unui uriaş care a trăit acum 500 milioane de ani.

● **JULES DUMONT**, un francez care a trăit la începutul secolului nostru, a stabilit un record mondial, care pînă în prezent nu a fost întrecut. Barba lui, cea mai lungă din lume, a măsurat 3,65 m.

● **DOI SAVANŢI** suedezi au inventat un instrument care îngăduie să se stabilească vîrsta copacilor şi să se calculeze exact gradul lor de creştere anuală. O bucată de măduvă a unui copac este tăiată şi introdusă într-un aparat compus dintr-o maşină de calculat electrică, combinată cu un microscop. Maşina numără inelele concentrice ale lemnului şi măsoară în acelaşi timp grosimea lor, care reprezintă creşterea anuală a copacului.

● **CEL MAI MIC** tablou din lume a fost realizat de un cunoscut pictor specialist în acest domeniu: Piero Busaneva. Dimensiunile tabloului sînt de 2,8 mm pe 2,6 mm. Tabloul, care cuprinde opt personaje, este atît de mic încît ar trebui 49 de bucăţi pentru a acoperi un timbru poştal de format obişnuit.

● **MULTE specii de animale sînt pe cale de dispariţie. O misiune ştiinţifică U.N.E.S.C.O a propus ca primele animale care urmează să fie salvate de la pieire să fie rinocerul indian şi antilopa arabă (oryx) al căror număr este extrem de redus: cîteva zeci de exemplare.**

● **UN SAVANT** olandez, dr. B. J. Colette, care a făcut numeroase şi îndelungate cercetări, a declarat că Olanda se scufundă cu 25 de centimetri la 100 de ani.

● **LA COPENHAGA se găseşte un** ceas astronomic gigant, care va funcţiona neîntrerupt pînă în anul 3.000 fără să fie necesară vreo intervenţie. Precizia sa este extraordinară, apreciindu-se că în 25.000 de ani s-ar putea ca el să aibe un avans sau o întîrziere de maximum 10 secunde.

● **UNA** din curiozităţile celebrei grădini botanice din Calcutta (India), este un smochin uriaş, al cărui trunchi împreună cu ramificaţiile respective, acoperă o suprafaţă mai mare de 1 hectar.

● **PRODIGIOASA** natură a fost foarte darnică şi cu insula Ceylon, patria arborilor de cauciuc. În grădina botanică din Kandy există un bambus înalt de 20 m. şi cu o circomferinţă de peste 40 m. Se numeşte Dendrocalmus Giganteus.

● **ŞTIŢI** care sînt cele mai înalte catedrale din lume? În ordinea mărimii: Catedrala din Ulm Würtenberg 161 m., catedrala din Colonia 154 m. şi cea din Strassburg 142 m.

● **CEL MAI MARE** clopot din lume se află în Kremlin. El are o înălţime de 6 m., circomferinţa de 20 m. şi o greutate de 198 tone. În interiorul lui se pot adăposti foarte comod 20 oameni.

● **PE MASA** este aşezată o carte de dimensiuni modeste, cu o scoarţă castanie de piele, pe care se poate citi cuvîntul „Festival". Pentru ce a fost expusă această carte în sectorul Industriei radiotehnice al Expoziţiei Industriale Unionale? Iată cum se explică aceasta: În locul primei pagini vizitatorii pot vedea capacul metalic strălucitor al unui aparat de radio portativ. În partea inferioară a cărţii sînt montate două butoane mici din masă plastică.

Aparatul de radio „Festival" este unul dintre primele aparate de radio sovietice construite pe bază de triode cu semiconductori. El este alimentat de la o baterie uscată de lanternă de buzunar. Cu o singură baterie aparatul poate funcţiona aproximativ 25 de ore, fără întrerupere. El poate recepţiona staţiile de radio care lucrează pe unde medii.

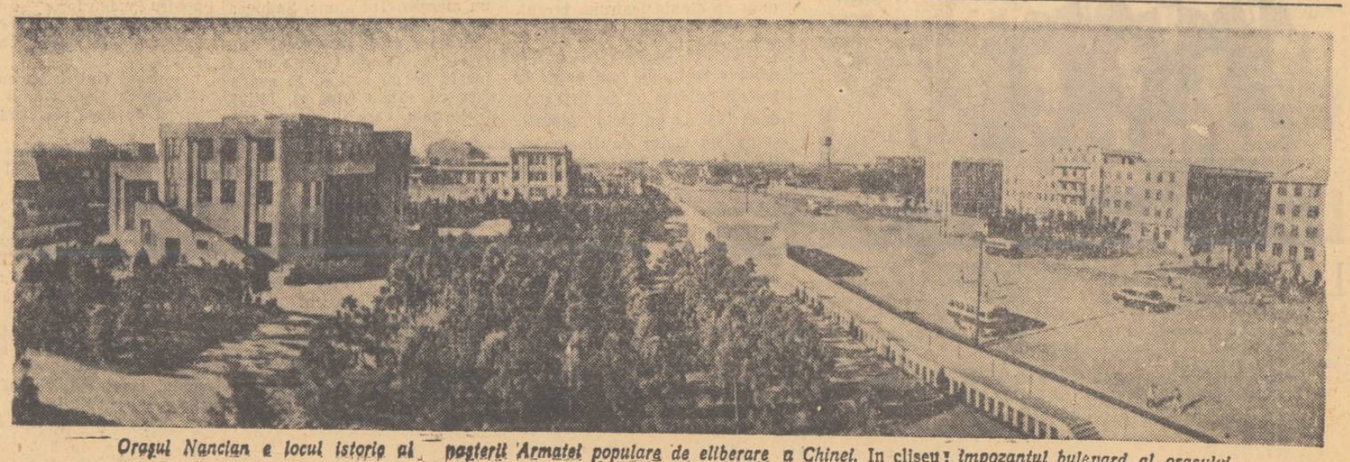

Oraşul Nanciang e locul istoric al păsterii Armatei populare de eliberare a Chinei. In clişeu: *impozantul bulevard al oraşului.*

La masa rotundă — în preajma „Lunii Culturii"

De la stînga la dreapta: Compozitorul Alfred Mendelsohn, maestru emerit al artei, secretar al Uniunii Compozitorilor din R.P.R., pictorul I. Iser, artist al poporului, K. H. Zambaccian, membru corespondent al Academiei R.P.R., scriitorul Ion Marin Sadoveanu, directorul Teatrului Național „I. L. Caragiale", colaboratoarea noastră Mariana Pîrvulescu, regizoarea Sorana Coroamă, laureată a Premiului de Stat și colaboratorul nostru Eugen Atanasiu.

Fotografia: Mihai POPESCU

(Urmare din pag. I-a)

mare precisă asupra premierei.

— Este adevărat, răspunde Ion Marin Sadoveanu, că vom prezenta la 23 decembrie, la Cluj, premiera cu **„Arborele genealogic"**. Faptul însă că spectatorii clujeni vor avea posibilitatea să vadă o premieră a Naționalului bucureștean nu cred că trebuie să supere publicul din Capitală. Vă asigur că vom rezerva o ...premieră și Bucureștiului, tot atît de bine jucată ca toate piesele cu care noi pornim la drum în turneul programat la Cluj și Tg. Mureș în luna viitoare.

In aceeași clipă, tovarășul Sadoveanu a ridicat de pe masă ceașca cu cafea, așa încît... ne-am adresat maestrului Iser.

— Înainte de plecarea dvs. la Viena mi-ați spus într-un interviu acordat ziarului „ROMINIA LIBERĂ" că nu doriți să faceți nici un pronostic. Tot atunci însă mi-ați promis că la reîntoarcere...

— Acum pot să vă spun tot. Primirea mea (înțeleg prin aceasta afecțiunea și prețuirea acordată unui artist din Romînia nouă) a fost dintre cele mai bune. În deosebi publicul vienez a manifestat un mare interes pentru arta românească. Numărul vizitatorilor care colindau sălile unde am expus cele 80 de lucrări, a fost în creștere de la o zi la alta. Nu atît o popularizare oficială, cît mai ales „gura lumii" aducea la expoziție mereu alți vizitatori.

— La retrospectiva „Zece ani de artă plastică" din cadrul „Lunii Culturii" știu că expuneți PORTRETUL LUI GALA GALACTION, TĂRANCA CITIND și un AUTOPORTRET. De ce numai atît?

— Fii liniștit. Mi s-au mai cerut trei desene.

— Ce vor reprezenta?

— Primul, un grup de patru țărănci în marame, cum se poartă la Cîmpulung. Îți voi face și o confidență: după mine aș impune acest costum minunat tuturor femeilor. Celelalte două sînt: chipul unei muncitoare și un grup de două muscelence.

— Și... după „Luna Culturii"?

— Deschid în Brezoianu o expoziție de desene.

— Sînt multe?

— Vor ocupa trei săli. Sînt 80.

— Cînd le-ați lucrat și cînd le expuneți?

— Din iunie anul trecut lucrez la ele. La 2 martie 1958 le veți putea vedea.

— Așa dar, ne vom întîlni din nou — intervine tovarășa Coroamă. La începutul anului viitor se termină renovarea sălii mari din Șărindar, cu una dintre cele mai frumoase scene din București. Amatorii de artă vor fi ispitiți atît de spectacolele noastre, cît și de expoziția dvs. Mă întreb atunci de ce nu am colabora ca... niște buni vecini?

— Cum adică?

— Să lucrați decoruri pentru teatru. Nu v-ați gîndit niciodată sau nu vă atrage ideia?

— Aș putea spune că nu am fost solicitat. Probabil că am nevoie de un... stimulent. Pînă acum însă, n-am lucrat nimic pentru teatru.

— Nu-i adevărat — spune **K. H. Zambaccian.** Amintește-ți, dragă Iser, că prin 1908 l-ai desenat pe Victor Eftimiu cu un pompier alături, în culise.

— Da, **zîmbește Iser.** Mi-l ceruse „Flacăra". După cum vezi și pe atunci aveam nevoie de un... stimulent. În sfîrșit, cine știe? Poate că mă voi întoarce la apucături din tinerețe...

Încă o perspectivă. Masa noastră se dovedește a fi nu numai rotundă, dar și... fermecată: cei din jurul ei întineresc. Ce păcat că minutele zboară atît de repede!

— Tovarășe Zambaccian, în „Luna Culturii" veți vorbi, după cîte știm, despre activitatea muzeistică în anii Republicii. Cîteva impresii din contactul cu noul public care vă vizitează colecția donată acum zece ani statului, ați vrea să împărtășiți cititorilor?

— Aș fost la mine acum cîteva luni și ai citit impresiile celor sosiți de peste hotare. Vizitatori din Praga, din Belgrad, din Londra, din Moscova, care au fost pe-aici și mi-au văzut colecția, mărturiseau că au știut despre ea încă de-acasă. Este un fapt cert că muzeele și colecțiile de artă românești sînt tot mai cunoscute în străinătate. Pînă și în Australia s-a dus faima lor. Să ne mîndrim cu Grigorescu, Luchian, Aman și atît a creatori de artă națională, care îndreaptă astăzi spre noi admirația străinătății. Totodată să ne mîndrim și cu faptul că ei au fost redați poporului și așezați la locul de cinste pe care-l merită. Eu urmăresc adesea, în sălile muzeului ce-mi poartă numele, pe tinerii vizitatori. Ei stăruie îndelung asupra fiecărui tablou, încearcă să-i deprindă meșteșugul. Acesta e un lucru bun. Înseamnă că truda noastră de a aduna la loc sigur comorile înaintașilor, nu se irosește în zadar. Generațiile tinere le prețuiesc cum se cuvine.

Din nou, tovarășa Coroamă își dezvăluie pasiunea intimă pentru arteie plastice.

— A fost interesantă retrospectiva organizată la muzeul Zambaccian, cu prilejul împlinirii celor zece ani de cînd ați donat statului colecția. De altfel, trebuie să vă mărturisesc că **„Insemnările unui amator de artă"** sînt foarte căutate și de oamenii de teatru. La noi în teatru, cartea dvs. s-a epuizat într-un timp record de la standul care ne aprovizionează cu noutăți. Este, după părerea mea, o veritabilă introducere în istoria artelor plastice românești.

— Există desigur o explicație aici — **răspunde K. H. Zambaccian.** Am scris însemnările așa cum le-am trăit și le-am simțit. De altfel, ceea ce îmi spui dumneata mi se confirmă într-alt fel, prin telegrama primită zilele trecute de la Moscova. Dangulov, redactorul revistei „Literatura străină", intenționează să traducă însemnările în limba rusă și să le tipărească.

— N-am vrea să vă supărați — ne adresăm tovarășei Coroamă — dar avem o întrebare despre... teatru. Ce pregătiri se fac în culisele studioului „Nottara", înainte de ridicarea cortinei pentru „Luna Culturii"?

— O premieră va fi „Acolo, departe" de Mircea Ștefănescu în regia lui Mihail Raicu. Piesa pe care o voi pune eu în scenă este comedia americană „Ceainăria din Tobiki", de John Patrick. Această piesă are mult haz.

— Pe cînd premiera?

— În ianuarie. Dar tot p... tru „Luna Culturii" colegii mei de la alte teatre pregătesc mai multe premiere. Teatrul Armatei, de pildă, a anunțat în fiecare zi, timp de o lună, numai spectacole cu piese românești și vreo 6—7 premiere. Teatrul Municipal va prezenta o piesă foarte interesantă de Al. I. Ștefănescu și una de Ana Novak intitulată **„Ce fel de om ești tu".**

— Cum apreciați căutările în regie, care s-au manifestat tot mai frecvent în ultimii ani?

— Mi se pare că s-au făcut pași mari prin reluarea unor încercări mai vechi, dintre care, firește, unele au dus la realizări fericite, altele au fost o bătaie a pasului pe loc. Cred însă că s-a încercat în ultimii doi ani ceva în plus: descoperirea unei modalități mai complexe de montare a spectacolului, adică utilizarea simultană a tuturor factorilor scenici care corespund spiritului modern.

— După părerea mea, spune tovarășul Mendelsohn, aceste forme noi nu sînt aplicabile oriunde. Și, în domeniul operei, încercăm să aplicăm tehnica nouă la realizările scenice și muzicale. În acest sens îmi imaginez prezentarea unei opere-spectacol închinată vieții lui Spinoza pe care o proiectez în momentul de față pe un libret de Paul Sterian.

— Dar muzica?

— Nu este încă scrisă. Spectacolul va trebui să fie creat în spiritul celui mai autentic teatru realist. Adică nici imitație a vieții, nici iluzie. Vizita recentă pe care am făcut-o în Germania m-a apropiat foarte mult de esența teatrului brechtian. Aici, în teatrul brechtian, se desemnează cu adevărat o cale nouă a teatrului, prin aceea că teatrul nu vrea să fie mai mult decît teatru: un factor educativ și nu un factor de iluzionare. Recunosc însă că formula lui Brecht nu este aplicabilă oricărui dramaturg. Acest mare om de teatru a creat stilul spectacolului ce-i poartă numele, pe o dramaturgie scrisă de el însuși și concepută într-o deplină unitate cu caracterul inovațiilor scenice pe care le introduce.

Din nou, tovarășa Coroamă:

— Mă bucur că vă pasionați de teatru.

— Am cu adevărat senzația că în momentul de față sînt foarte puternic prins de teatru.

— Ceea ce doresc eu să vă propun este ca să ne dați concursul în acest sens. Teatrul Național a organizat conferințe de istoria teatrului. Noi intenționăm să organizăm, sub egida Teatrului Nottara, un ciclu pe problemele spectacolului, care să lămurească publicului anumite probleme actuale. Bineînțeles că ne vom referi la dramaturgia și la teatrul modern, dar nu-i vom exclude pe clasici. Vom începe cu un ciclu despre Brecht pe care-l va ține Florin Tornea.

— În problema Brecht doresc chiar să fiu solicitat — **răspunde Alfred Mendelsohn.** Am multe de spus, întrucît am urmărit îndeaproape spectacolele de la „Berliner Ensemble" în timpul vizitei despre care aminteam.

— Despre ceea ce aveți pe pupitru nu ne-ați vorbit nimic.

— Ba, da. Voi spune. În „Luna Culturii" se va executa „Glasul lui Lenin". De asemenea baletul „Călin" va fi reluat într-o montare nouă la Opera Maghiară din Cluj. În legătură însă cu săptămîna muzicii românești vreau să adaog că sînt și alți compozitori care au avut multe idei și foarte interesante. Nu întîmplător ele înfloresc într-o atmosferă de sărbătoare. Paul Constantinescu a terminat un admirabil concert pentru vioară și orchestră, care va fi cu siguranță o revelație. Ion Dumitrescu a terminat de curînd Simfonietta, o lucrare excepțională. Vreau, de asemenea, să atrag atenția asupra unei lucrări interesante și nostime, o suită de Paul Constantinescu: „Din cătănie". Nu e de mirare că această lucrare a avut mai de mult un succes extraordinar... la ofițeri. Cum pentru o uvertură sportivă a primit „Meritul Sportiv", acum cred că așteaptă cu emoție... o insignă de fruntaș în pregătirea de luptă.

— Mi se pare însă că nu ne-ați spus totuși: ce aveți pe pupitru?

— E adevărat. Am compus un concert pentru vioară, care va fi cîntat de un copil.

— Un copil minune?

— Nu cred în copii minune. O vorbă din bătrîni zice: „I-ai trezit prea devreme, rămîne nedormit toată viața". Cred în copiii muzicanți. Talentul lor se dezvoltă tot mai deplin astăzi și noi compozitorii avem datoria să le dăruim lucrări cît mai melodioase. Concertul meu este făcut în așa fel încît un copil inteligent și muzical să-l poată cînta fără dificultăți de tehnică deosebite. În afară de concert am scris o simfonie pentru șase instrumente.

— Nu este un sextet?

— Din punct de vedere al formației, da. Compoziția muzicală a părților corespunde însă unei simfonii. Drept motto am folosit cuvintele lui Tudor Arghezi din „Cîntare omului": „Așa e înălțarea și prețul se plătește cu chin și suferință și slavă, omenește".

★

E greu și inexact să scrim: aici s-a terminat discuția. Nu, nu s-a terminat. S-a terminat doar timpul, să recunoaștem, mult mai grăbit chiar decît cititorul. Oaspeții noștri au continuat să povestească amintiri și anecdote, să ne împărtășească dorințe și planuri mai îndepărtate. Mai înainte însă, tovarășul Mendelsohn a avut prudența să întrerupă activitatea stenografiei. Cînd am aflat, în fine, stratagema, era prea tîrziu: discuția însuflețită se curmase și despărțirea urmă în chip firesc. Deci: pe curînd, din nou, în jurul mesei rotunde!

Eugen ATANASIU

NOUTĂȚI CULTURALE DIN R.P.F. IUGOSLAVIA

● **Editura „Naucina Kniga" (cartea științifică) din Belgrad, care s-a specializat în editarea de manuale și publicații științifice, a împlinit zece ani de la înființare. În cei zece ani de activitate această instituție a editat 3.486 volume, 1.299 de manuale pentru învățămîntul superior și 2.187 publicații științifice.**

● **Editura „Svjetlost" (Lumina) din Sarajevo tipărește un nou roman umoristic intitulat „Coloniști", scris de Branko Ciopici. Autorul romanului descrie drama unor eroi în timpul războiului.**

● **Cu prilejul celui de-al doilea Tîrg internațional al cărții, editura „Svjetlost" a editat zece noi opere, care au fost expuse la acest tîrg. În afară de aceste volume editura „Svjetlost" tipărește și alte lucrări, cum sînt „Pictura contemporană franceză", „Antologia prozei contemporane indiene", romanul „Americanul liniștit" de scriitorul englez G. Green și altele.**

● **Anul acesta artiștii plastici iugoslavi participă cu operele lor la mai multe expoziții de artă organizate în străinătate. Între altele, ei participă la a doua bienală a țărilor mediteraneene, care va fi organizată la Alexandria, la a 29-a bienală din Veneția și la altele. Comisia pentru legăturile culturale cu străinătatea va organiza în străinătate o serie de expoziții cu lucrări ale pictorilor și sculptorilor iugoslavi. Anul viitor vor fi organizate în Uniunea Sovietică, Republica Populară Chineză și Republica Cehoslovacă mari expoziții colective ale artiștilor plastici iugoslavi.**

● **Recent, s-au împlinit 25 de ani de la înființarea Universității Populare „I. M. Kolarat" din Belgrad. În 25 de ani, la această universitate au fost ținute 7.266 conferințe din diferite domenii ale științei. Cel mai mare număr de auditori au participat la conferințe din domeniul științei naturii, științelor sociale, medicinei etc. La diferite manifestații culturale organizate în cursul celor 25 de ani, în cadrul acestei universități au participat aproape 6.500.000 persoane.**

Săptămîna artelor plastice și a muzeelor

În cadrul „Lunii Culturii" săptămîna dintre 1—7 decembrie este închinată artelor plastice și muzeelor. În acest răstimp vor avea loc numeroase manifestări, menite să facă cunoscute succesele artelor noastre plastice în ultimii zece ani, să popularizeze creația marilor noștri maeștri-pictori, sculptori și graficieni, să facă bilanțul activității muzeelor din țara noastră.

Din calendarul acestei săptămîni am spicuit cîteva momente din cele mai însemnate.

EXPOZIȚII

În sălile Muzeului Simu, colaboratorii Muzeului de Artă al R.P.R. desfășoară o activitate febrilă. La 1 decembrie, prima zi a săptămînii artelor plastice și muzeelor, se va deschide aici expoziția „10 ANI DE CREAȚIE PLASTICĂ" (1947-1957). Vizitatorului i se va oferi o adevărată panoramă a artelor plastice în anii Republicii, un prilej de a reîntîlni cele mai reprezentative lucrări create de artiștii noștri în anii din urmă. Citîm cîteva dintre ele: CAMIL RESSU; Semnarea Apelului pentru pace, Autoportret și recentul Portret al lui Tudor Arghezi; CORNELIU BABA: Portretul lui Mihail Sadoveanu, Autoportret, Odihnă în cîmp; IOSIF ISER: Acad Gala Galaction, Țărancă citind și Autoportret; lucrări de THEODOR PALLADY, MARIUS BUNESCU, SCHWEITZER CUMPĂNĂȘU, AL. CIUCURENCU, LUCIAN GRIGORESCU, M. H. MAXY, C. MEDREA, I. JALEA, GH. ANGHEL, C. BARASCHI, BORIS CARAGEA ș. a.

Se vor întîlni în sălile expoziției maeștrii încercați ai penelului și ai dalței, a căror creație a cunoscut o nouă înflorire în anii regimului democrat popular, cu creatori tineri ridicați în ultimul deceniu.

La Muzeul de artă populară al R.P.R. se va deschide la 3 decembrie „EXPOZIȚIA DE ARTĂ POPULARĂ A NAȚIONALITĂȚILOR CONLOCUITOARE DIN R.P.R.".

Săptămîna artelor plastice și muzeelor va antrena viața artistică din întreaga țară. În mai multe capitale de regiuni se vor deschide, odată cu tradiționalele „Expoziții regionale" și expoziții retrospective închinate diferitor artiști. Dintre orașele din țară, Sibiul deține un adevărat record. În fiecare zi în bătrînul oraș ardelean, cu o bogată tradiție artistică, vor avea loc vernisaje de expoziții: „Realizările muzeului Bruckenthal în ultimii 10 ani", „Sibiul vechi în grafică", „Creații artistice și meșteșugărești în sudul Transilvaniei" și altele.

CONFERINȚE ȘI SIMPOZOANE

Cei mai apreciați oameni de artă se pregătesc să vorbească despre dezvoltarea artelor plastice și a muzeelor în R.P.R., despre clasicii artelor plastice românești.

Despre „DEZVOLTAREA MUZEELOR IN ULTIMII 10 ANI" conferențiază la 2 decembrie acad. prof. G. OPRESCU. Maestrul K. H. ZAMBACCIAN vorbește la 3 decembrie despre „CREAȚIA ARTIȘTILOR ROMÎNI DE LA NICOLAE GRIGORESCU". Alți vorbitori vor conferenția despre Th. Aman, I. Andreescu, Tattarascu etc.

O serie de conferințe vor avea loc în incinta muzeelor fiind ținute de colecționari cunoscuți. La 1 decembrie de pildă, BARBU SLĂTINEANU va vorbi despre „ORIGINEA CERAMICII ROMÎNEȘTI".

Cu concursul Uniunii Artiștilor Plastici vor avea loc în această perioadă simpozioane publice pe teme de creație. Unul dintre ele se va desfășura la 2 decembrie, pe tema „TRADIȚIE ȘI CONTEMPORANEITATE", cu subiectele „ACTUALITATEA LUI GRIGORESCU" (vorbește N. ARGINTESCU AMZA), „PERMANENTA PREOCUPĂRII COMPOZIȚIEI IN PICTURA NOASTRĂ" (vorbește PETRE COMARNESCU), „SPIRITUL CONTEMPORANEITATII" (vorbește EUG. SCHILERU).

SERI PLASTICE

Așa au numit organizatorii manifestărilor închinate artelor plastice discuțiile libere pe marginea unor probleme de artă. În cursul acestor seri, care vor avea loc în localurile muzeelor și colecțiilor cunoscute, vor lua cuvîntul vorbitorii legați prin activitatea lor de mișcarea artistică din țara noastră.

C. CUTESCU STORCK, la Muzeul Storck, va evoca în ziua de 4 decembrie „AMINTIRI ASUPRA MIȘCĂRII ARTISTICE BUCUREȘTENE DIN PRIMELE DECENII ALE ACESTUI VEAC'. Tot la Muzeul Storck, GABRIELA STORCK va vorbi despre „VIAȚA ȘI OPERA CELOR TREI SCULPTORI STORCK".

Sculptorul C. MEDREA va avea două întîlniri cu iubitorii artei sale. Una din aceste întîlniri este organizată cu participarea micilor pictori și sculptori din cercul de artă plastică al Palatului Pionierilor.

În prima săptămînă a Lunii Culturii vor avea loc manifestări ale tuturor instituțiilor muzeistice din țară. Vor lua ființă noi muzee printre care: Muzeul etnografic al Moldovei, Muzeul de istorie al Moldovei, Muzeul de Științele Naturii — toate la Iași. Se va deschide expoziția „Literatura română de la Coressi la Arghezi" — bazele viitorului Muzeu al literaturii române.

În cadrul Săptămînii artelor plastice și muzeelor vor apare numeroase tipărituri, menite să înlesnească vizitatorilor cercetarea expozițiilor și muzeelor din țară.

V. BALTAG

Ecouri cinematografice

● *DINTRE diafilmele produse de Studioul de diafilme „Ion Creangă" din București, care vor putea fi vizionate în curînd, amintim:* „Castelul Peleș" *(redactor Octav Ioniță), diafilm în două serii care descrie bogățiile și frumusețea bătrînului castel românesc; un diafilm închinat lui* Barbu Delavrancea *pregătit de scenarista Carmen Antonescu. Diafilmul va înfățișa viața marelui nostru prozator, precum și activitatea lui literară. La baza scenariului au stat documente inedite despre activitatea de critic literar a scriitorului; un alt diafilm biografic e închinat lui* Topîrceanu. *Redactorul diafilmului este Savin Sotir.* Delta Dunării *formează obiectul unui diafilm în trei serii și care va înfățișa fauna și flora Deltei noastre, bogățiile cu care este înzestrată, precum și un scurt istoric al formării ei. Redactor: Carmen Antonescu. Tot studioul de diafilme „Ion Creangă" a realizat un diafilm închinat* „Monumentelor de artă ale epocii brîncovenești" *(redactorul diafilmului: Alice Bally).* „Ocolul pămîntului în 80 de zile" *este adaptarea pentru diafilm a cunoscutului roman al lui Jules Verne. Acest diafilm științifico-fantastic are două serii. Scenariul aparține lui Carmen Antonescu. Un alt diafilm științifico-fantastic realizat de studioul „Ion Creangă" se intitulează „Prin cosmos" și constituie povestirea hazlie și ingenioasă a peripețiilor unor copii care fac o călătorie prin cosmos cu ajutorul unei rachete pregătite pentru un zbor de încercare.*

● UN FILM *plin de fantezie și originalitate va realiza studioul cinematografic București:* „Șfetnicul șahului", *adaptarea cinematografică a unei cunoscute povestiri a maestrului Sadoveanu, care se intitulează* „Aventurile șahului". *Scenariul aparține regizorului Traian Fericeanu, care va semna de altfel și regia filmului. Rolurile principale vor fi deținute de actori adevărați și „păpuși vii" (e vorba de o metodă nouă și originală de animare a păpușilor).*

● *CU GARNIZOANA NEMURITOARE s-a încheiat de curînd la Colombo (Ceylon) Festivalul filmului sovietic, care s-a bucurat de un mare succes.*

● „POPA CIȚA ȘI POPA SPIRĂ" *este titlul primului film în culori iugoslav, realizat la studiourile Avalafilm din Belgrad. Scenariul filmului are la bază romanul-comedie scris de unul din cei mai cunoscuți scriitori sîrbi de la sfîrșitul secolului trecut, Stevan Sremac.*

● *MAURICE CHEVALIER, renumit prin farmecul său și prin... pălăria sa de paie, va apare pentru prima oară pe ecran în joben. „Gigi" e primul film pe care „marele actor francez îl realizează după 22 de ani, la Hollywood.*

● *LA CINEMATOGRAFUL „HOLLYWOOD din Beyrut a rulat de curînd cu mult succes filmul sovietic „Ai 41-lea".*

● *REGIZORUL bulgar Hristo Piskov lucrează la un film intitulat „Laura", după scenariul lui Radoi Raima. Filmul înfățișează povestea de dragoste a unui tînăr bulgar, care se îndrăgostește de o frumoasă italiancă, pe care a întîlnit-o la Festivalul Tineretului de la București.*

● *CINEAȘTII iugoslavi și cehoslovaci vor întreprinde în curînd o interesantă experiență. Documentariștii iugoslavi vor realiza un film despre Praga, iar cehii vor închina un film capitalei iugoslave.*

● *CU PRILEJUL vizitei la Budapesta a unei delegații de cineaști sovietici, s-a hotărît realizarea într-un viitor apropiat a* trei filme coproducție ungaro-sovietică. *Unul dintre ele va transpune pe ecran marele roman al binecunoscutului scriitor ungur Illés Béla,* „Rapsodia Carpaților".

● *JOAN CRAWFORD, care cu vreo 20 de ani în urmă era renumita vedetă a nenumărate filme americane de mare succes, apare acum zilnic pe ecranul televiziunii americane pentru a face reclamă unor produse ale întreprinderilor soțului ei, fabricant de limonadă.*

De vorbă cu... „Coana Chirița"

(Urmare din pag. I-a)

creațiile lui Milo se vorbea mai ales de „lipitorile satelor", de „Iorgu de la Sadagura" sau de „Baba Hîrca" Prin 1930 Chirița apărea doar în fragmente prin manualele școlare și tot atunci maestrul Sadoveanu, membru în consiliul artistic al Teatrului Național din Iași, a propus să reluăm Chiriițele, ca pe un fond permanent al teatrului nostru. Scriitorul Ionel Teodoreanu, care era atunci director, a îmbrățișat propunerea cu entuziasm și Aurel Ion Maican s-a apucat să plăsmuiască, după aproape 75 de ani de la prima reprezentație, o nouă Chiriță.

— Și, mă rog, cum te-ai născut matale?

— Vezi, Maican începuse să caute între actrițe pe una care să poată juca Chirița. Le chema pe rînd în biroul său de director de scenă și le punea să citească textul. Dar nici una nu mergea. Tot atunci Sadoveanu a atras atenția că tradiția Chiriițelor ar fi respectată numai dacă Coana Chirița ar fi jucată de un bărbat. Și așa se face că, într-o bună zi, Miluță Gheorghiu, care jucase cu cîtăva vreme în urmă un mic rol în travesti, a nimerit și el în biroul lui Maican. A citit textul și a devenit... Chirița cu care matale stai de vorbă azi.

Coana Chirița își smulse peruca și în fața mea, cu paharul în mîna plină de inele, cu umerii goi în rochia decoltată, stătea rizînd, artistul emerit Miluță Gheorghiu.

— De atunci, draga mea, Miluță nu are voie să meargă la mare, ca nu cumva să i se bronzeze umerii. Vezi mata, Coana Chirița avea umeri rotunzi și albi. Taman ca ai mei. De atunci Miluță intră în scenă călare și sînt, ba nu, au fost la 9 septembrie, douăzeci și șapte de ani de cînd cîntă în fiecare stagiune cupletele Chiriței pe muzica originală a lui Flechtenmacher, aceeași care i-a folosit și lui Millo.

— Și cum a fost premiera?

— Cu emoții — dar nu din cauza premierei, cît din cauza faptului că toată lumea se temea că scîndurile șubrede și putrede ale scenei se vor rupe sub greutatea calului pe care intram în scenă. Prin nu știu ce minune nu s-au rupt. Dar cînd am coborît de pe cal, atît sala cît și culisele au răsuflat ușurate. Dar mi-te eu...

— Cum a primit-o publicul pe Chirița reînviată?

— Romanța „Toată lumea-i o țigară" a trebuit s-o cînt de trei ori. Iar un editor, Askenazi mi se pare că-l chema, a tipărit-o a doua zi cu cuvinte și muzică pentru „piano forte" și o vîndea la fiecare reprezentație ca pe un program. Și cîștiga bani, nu glumă...

— Dar (întreb eu, cunoscînd „tradițiile" Naționalului ieșean) agapa de după premieră cum a fost?

— Acolo eu ieșisem din rol și intrase pe la sfîrșitul agapei, Păstorel. Cum venise aproape de spartul tîrgului, nu se mai găsea nici vin, nici mîncare. S-a pus atunci cu un genunchi înaintea mea și în hohotele de rîs ale tuturor, mi-a cerut: „Fă-ți miluță și pomană și dă-mi și mie din chifteaua ta"...

— Nene Miluță, nu știu dacă vinul cel dulce-amărui sau tentația de a-ți spune cum îți spune tot Iașul, mă face să-ți zic așa — nene Miluță, dar la spune, drept cucoană te-a luat cineva? În afară de scenă, vreau să zic? Dar curte ți s-a făcut?

— Cum de nu. Povestea că în timpul unui turneu un ziar a relatat: „D-na Miluța Gheorghiu"... o știi, că ați scris despre ea în „Magazin". Dar că tot atunci o fată, care să-ți spun drept și între patru ochi, îmi plăcea grozav, mi-a oferit flori și mi-a sărutat mîna ca unei mari actrițe și că eu, ca s-o conving că sînt bărbat n-am găsit alt mijloc de convingere decît s-o sărut apăsat pe gură acolo pe scenă, în rochia malacov a Coanei Chirița, asta n-o mai știi. Și nu știi desigur că acum cîțiva ani, în unul din turneele obișnuite la țară cu „Coana Chirița în provincie", a venit, la cabina mea improvizată, un popă. Avea nasul cam roșu, ca în balada lui Topîrceanu și a cerut să vorbească cu Coana Chirița. Eu am scos prin ușa cabinei numai mîna plină de inele, pe care popa mi-a sărutat-o și l-am rugat să mă aștepte după spectacol. Cînd la sfîrșit am ieșit din cabină cu chipul meu obișnuit, în pantaloni și cu pălăria în cap, popa s-a repezit înainte-mi: „Unde-i cucoana?"

— A plecat cu trăsura, zic eu, cu un boier mare"...

— Fir-ar a dracului, zice părintele și se bate peste gură — adică ce, eu nu eram bun?

E tîrziu. Nenea Miluță e încă, deși fără perucă. Coana Chirița. Părăsesc cabina cu intenția să-i previn pe eventualii admiratori ai „d-nei Miluța Gheorghiu", povestindu-le pățania popii. Dar nu-i găsesc. Ieșenii știu bine cine e coana Chirița. Chiar dacă fotografia care însoțește aceste rînduri pledează împotriva evidenței.

Mariana PÎRVULESCU

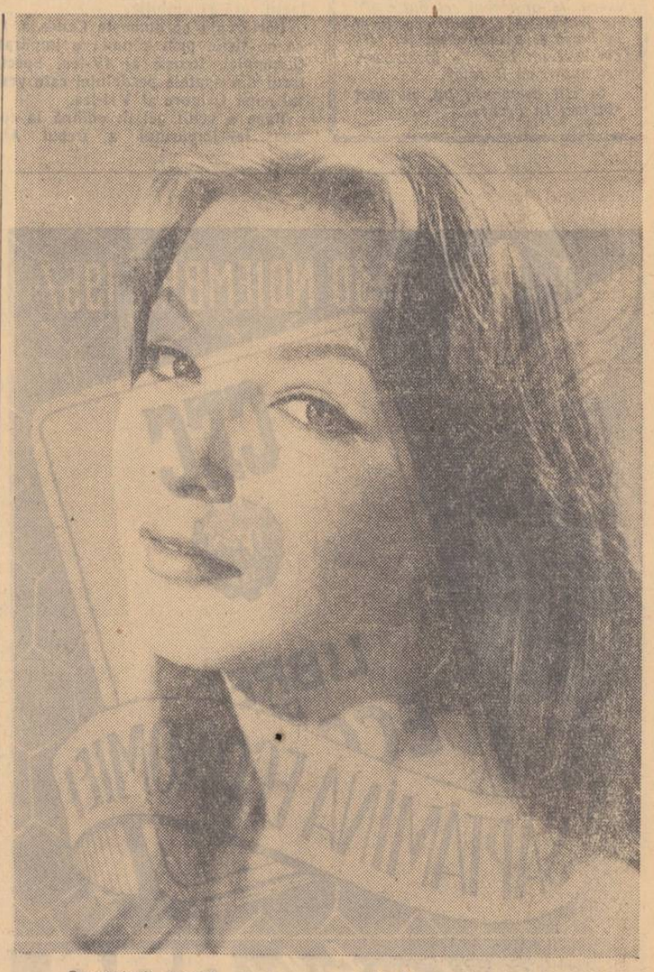

Spectatorii români care au apreciat farmecul și sensibilitatea MARINEI VLADY *în filmul* „Vrăjitoarea", *o vor revedea în curînd în* „Simfonia dragostei" *— un frumos film în culori, închinat vieții și creației artistice a lui Schubert. Alături de Marina Vlady apare un nume strălucitor al filmului italian: Lucia Bose.*

FILMUL ROMÎNESC ÎN JAPONIA

La 12 noiembrie 1957 s-a deschis la Tokio Festivalul Filmului documentar din țările de democrație populară. Festivalul a avut loc în sala „Prince Okhuma" din Universitatea Waseda, sub auspiciile Comitetului Japonez al Filmului Cultural Internațional. Au participat: Bulgaria, Cehoslovacia, Polonia, Romînia. Țara noastră a prezentat filmul *„Insemnări din Deltă"*, — o producție a Studioului „Alexandru Sahia", care s-a bucurat de un binemeritat succes.

În fotografie: *Membrii Comitetului de organizare a standului românesc.*

Colțuri bucureștene

Fîntîna duelului

Lîngă clădirea Teatrului de Operetă, pe cheiul Dîmboviței, în fața fostului Azil de noapte, se află o cișmea curioasă, din marmoră, cu trepte, deasupra căreia, între patru colonete, se află bustul unui bărbat „gen 1900" cu mustățile strengar țuguiate în sus. Cișmeaua curge într-una, zi și noapte, iarna și vara, alimentată de întreprinderea apă-canal din București. Ca să ajungi la ea, trebuie să urci cîteva trepte. În zilele calde de vară, nu puțini sînt aceia care-și astîmpără aci setea.

Fîntîna aceasta, destul de pitorească, poartă o inscripție care, de fapt, nu spune mare lucru. E o donație făcută în amintirea unei rude: George Emanoil Lahovary, și doar o dată: 1903. Fără alte explicații. Trecătorul e mirat; nici autorul fîntînei-cișmea nu și-a pus semnătura pe cele patru laturi de marmoră, ceea ce e curios. Dar toate indiciile arată că este vorba de opera unui sculptor francez, cel puțin în ce privește bustul de deasupra cișmelei. Sculptorul a lucrat după o fotografie, fiindcă pe vremea aceea nu se luau măști mortuare.

Ce reprezintă această fîntînă așezată la răscruce de drumuri? Urmările unui duel între doi politicieni ai vremii. Doi latifundiari, din același partid al boierilor din partidul conservator, au avut o polemică. Și boierii au găsit că altă soluție nu există decît să se bată în duel cu spada. Și s-au bătut amîndoi, aproape de locul unde e astăzi fîntîna. Unul dintre ei, mai arțăgos, mai tumultos, Nicolae Filipescu, a lovit pe adversarul său, Lahovary. Dar l-a lovit în așa fel încît nici directorul luptei nu l-a putut opri: spada a trecut prin trupul adversarului, care a murit. Bineînțeles, Filipescu n-a pățit nimic.

După cîtva timp de la întîmplarea aceasta, o rudă a lui Lahovary a ridicat fîntîna de care am vorbit mai sus, pe care n-a săpat decît numele celui ucis și anul morții lui.

Și apa curge într-una din cișmeaua din apropierea teatrului unde atîția eroi de operetă își spun în fiecare seară povestea lor veche și totuși veșnic tînără...

A. DRAGOMAN

ACTUALITATEA FAȚĂ CU ANTICHITATEA

În astă dimineață, secretarul de redacție al „MAGAZINULUI" a venit foarte devreme, ca să poată încheia numărul. Mai privi odată macheta și dădu să iasă din birou, cînd un cetățean, cu o servietă subțioară, îi apăru înainte. Era un colaborator necunoscut.

(A urmat bineînțeles întrebarea: „Aici e „Magazinul?", răspunsul afirmativ al secretarului și multe alte întrebări auxiliare).

Omul se așeză pe scaun, scoci în servietă și scoase cîteva foi pătrurite. Mai înainte ținu să facă unele complimente în legătură cu calitatea revistei și intră, încetul cu încetul în subiect.

— V-am adus și eu ceva. Cred că o să vă placă. E interesant.

— Ce anume?

— Un istoric al batistei. Nu vă surîde?

Secretarului de redacție se vede treaba că nu-i surîdea propunerea:

— Nimic de spus, îi replică el, dar pe noi ne interesează mai mult problemele de actualitate. Probleme ale zilelor noastre. Acestea sînt pe primul plan.

— Înțeleg, înțeleg spuse celălalt, luînd aerul de om convins. Despre batistă nu, dar un istoric al cravatei cred că ar fi totuși interesant.

— Din moment ce nu ne interesează nici istoricul batistei...,

— Dar istoricul fularului? E un obiect de actualitate...

— Regret, dar...

Cetățeanul și-a închis servieta și a plecat, minunîndu-se de ce subiectele propuse de dînsul nu au căutare.

Nu ieși bine însă și, ca un făcut, veni altul. Un om spătos, cu conformație atletică.

(Urmează cele scrise la paragraful al doilea).

— Eu am să încep cu o critică la adresa dumneavoastră, zise el. Sper să nu vă supărați.

— Din contra.

— Uite ce este. În revistă văd că scrieți despre cinema, teatru, dar despre unele din celebrele teatre de război nu suflați nici un cuvînt. Or, aceasta interesează o mare masă de cititori. Imaginați-vă cele două tabere. Aici tabăra amică (și în locul ei așează pe birou o servietă doldora) și dincoace inamicul. Dar inamicul n-avea cu ce îi marcat. De aceea căută cu ochii un obiect. Îl găsi. Era scrumiera, pe care o așeză de partea cealaltă.

Noul venit ținu o adevărată lecție de tactică militară și încheie:

— Aș vrea să vă scriu, de pildă, despre campaniile cartaginezilor. Despre toate peripețiile, mai abitir decît o face Flaubert în Salambo.

Secretarul de redacție se simți nevoit să-i explice și lui punctul de vedere al revistei.

— Actualitate? — spuse tacticianul. Dar actualitatea nu se bazează pe trecut? Cum pot eu considera că...

Începu să caute din nou obiecte ajutătoare.

— Cum pot eu să mențin scrumiera asta la o anumită înălțime, dacă dedesubt nu pun servieta?

— E adevărat ce spuneți, dar despre aceste lucruri s-a mai scris. De ce să nu prezentăm lucruri noi? Sînt atîtea care se petrec în jurul nostru, atîtea realizări frumoase ale oamenilor noștri.

— Realizări? strigă interlocutorul. De ce nu spui așa? Păi, să vă scriu despre piramide. Sînt niște realizări colosale. Ramses, Tutmes...

După o jumătate de ceas de sporovăială, discuțiile s-au încheiat, cînd ce credeți? A apărut al treilea. De data aceasta era un iluzionist. Un om simpatic și prietenos, o volubilă persoană care intră pe ușă ca o vijelie, împroșcînd o ploaie de cuvinte, strîngîndu-ți mîna pentru a constata că ți-a luat ceasul, pe care ți-l oferă apoi grațios cu două degete, cu statul de a fi mai atent în asemenea ocazii.

— Bine că te găsesc în sfîrșit mai liber.

Telefonul sună. Oaspetele ridică pîlnia și răspunse:

— Cine? Tipografia? E ocupat tovarășul secretar. Sunați mai tîrziu. Am spus bine?

— Fiindcă te cunosc, pot să-ți spun deschis: nu! Trebuia de mult să merg în tipografie. Numărul nu e încă terminat.

— Bine, atunci voi fi scurt. Ți-am adus... Ghicești? Una, două, trei!

— Un articol?

— Exact! spuse oaspetele. Dar nu un articol oarecare. Colectivul dumneavoastră de conducere cînd l-o citi îmi va strînge mîna.

— Numai să nu faci din nou figura cu ceasul.

— Nu! Sînt și altele, rise iluzionistul, la fel de senzaționale. Îți promisesem însă să fiu scurt. Am adus un articol despre boxul în antichitate.

— De ce despre cel din antichitate și nu despre cel de astăzi?

— Pentru că eu nu mă duc la box. Simplu! Și iluzionistul rise, degajat.

— Îmi pare rău, dar așa ceva nu pot prezenta spre lectură conducerii. Noi dorim să situăm revista în plină actualitate. Or, cu boxul în antichitate nu facem nimic.

— În adevăr, ai dreptate — spuse iluzionistul. Mă pricep și eu ceva la gazetărie. Voi căuta cîteva subiecte actuale și am să scriu, fiindcă îmi place. Ce vrei? O a doua pasiune.

Telefonul sună din nou. Un nou apel al tipografiei.

— Prin urmare, despre actualitate? — căută să se încredințeze pasionatul după gazetărie. Te-am înțeles. E și normal. Aș vrea însă să-ți las alt ceva pînă atunci, ceva de actualitate. Știu că ești grăbit, de aceea dă-mi voie să ți le pun în sertar. Să le citești cu atenție și cu dragoste. Mai ales cu dragoste. Am plecat!

Ușa se închise și liniștea reveni.

Din sertar, secretarul de redacție a scos o suită de reportaje despre... istoricul circului.

Ce noroc că nu sînt numai astfel de colaboratori, care să dea actualității înțelesuri atît de diferite.

Înainte de a încheia, se cuvine o mențiune. Aceasta nu ține loc de „poștă a redacției"... Dar dacă e cazul atunci... fie!

Const. SÎRBU

Vitrina cu cărți

Tudor Arghezi: Din drum...

...E un volumaș cu scoarțe verzi, apărut de curînd în librăriile bucureștene. El cuprinde impresiile de călătorie ale maestrului Tudor Arghezi, prilejuite de vizita întreprinsă în vara anului 1956 de marele nostru contemporan prin „continentul Uniunii Sovietice", acest „vast univers de miracole nebănuite", cu ocazia preluării tezaurului nostru, predat spre păstrare în Rusia, pe vremea primului război mondial și înapoiat acum țării românești.

Primele trei articole maestrul le închină „strălucitului tezaur" „miilor de odoare de aur, de argint, de pensulă și de ac, unele unice în toată lumea, din tezaurul socotit pierdut și pe care socialismul sovietic, cu o dărnicie egală cu un simț politic istoric epocal, îl restituie, poporului nostru, întact". Trei scrieri, în care emoția profundă și recunoștința răsar la tot pasul.

Pe paginile următoare, scriitorul povestește despre Moscova. Moscova, văzută de Tudor Arghezi apare în toată strălucirea ei, grandioasă, adevărat „tărîm de basme revărsate unele în altele" și tălmăcite de scriitor în cuvinte încîntate, ce răsună ca un „ecou al unui entuziasm de bucurie". „Văzut" de Tudor Anghezi, Leningradul — în comparație cu Moscova — e mai liniștit, cu zgomote în surdină, are o arhitectură mai potolită, „o catifelare".

Volumașul mai cuprinde — între alte scrieri — o splendidă „miniatură în creion, schițată în sala turnurilor de la Kremlin, pe ceață" și dedicată lui Ilia Ehrenburg, un emoționant „Mesaj către Cehov", o meritată prețuire a artei lui Obraztov, acest „profet (care) a realizat lumea visată de filozofi", o grandioasă tălmăcire a cuvîntului „Revoluție".

Cititorul care nu a avut încă prilejul să viziteze Uniunea Sovietică, capătă astfel un dar neprețuit: putința de a vedea țara și oamenii sovietici în prezentarea măiastră a lui Tudor Arghezi.

Silvia KERIM

Eusebiu Camilar: Cărțile Săgetătorului

O înmănunchere de articole izvorîte din vechea patimă a scrisului la gazetă, după cum mărturisește autorul. Pe de-o parte dezvăluirea de idealuri scumpe, de prețuire care ajunge pînă la adorare pentru tot ce a dat și va da deapururi geniul omenesc întru descoperirea sensului și frumuseților vieții, iar pe de altă parte, sentimentele încercate în călătoriile pe meleaguri străine, în fața nașterii lucrărilor valoroase, a victoriei muncii tenace, a apărării drepturilor vieții și libertății.

Cele mai înalte cuvinte de laudă și toată recunoștința sînt închinate creatorilor de înalte bunuri spirituale; numele rapsozilor noștri, de la Anton Pann la maestrul Sadoveanu, cărora li se adaugă cele ale lui Petőffi, Dostoievski și mulți alții, sînt lumini aprinse pe drumul culturii.

Veșnic treaz la mișcarea din jur, la preocupările și faptele oamenilor, Eusebiu Camilar nu poate să nu elogieze ce e pus în slujba binelui: prietenia sinceră, lupta pentru progres și cultură, să înfiereze categoric pornirile distrugătoare ale atițătorilor la război. Săgeți usturătoare lovesc și în cei ce încearcă să transforme scrisul în speculațiuni murdare, sau în acei autori și critici literari care nu caută în realitățile imediate sursa inspirației.

Rodica NICOLESCU

La fabrica „București" de mase plastice

Indicația din pagina 1 este destul de vagă, căci numele fabricii de mase plastice „București" nu este încă prea cunoscut. Sarcina fotoreporterului nostru de a vă prezenta noua marcă de fabricație este indiscutabil îngreunată de faptul că trebuie să vă prezinte în același timp și o producție nouă. În vizita făcută în lumea produselor din mase plastice, create de cîtva timp la fabrica „București", a trebuit deci să începem cu... începutul.

Zahăr tos? Orez? Nici una și nici alta. Polietilenă, granule de polietilenă. Acesta este conținutul sacului care este deșertat în pîlnia aceia mare (**clișeul nr. 1**). Aceasta este una din masele plastice care se prelucrează la fabrica „București".

Cum s-au transformat granulele acelea mici în țeava care iese continuu din mașina din **clișeul nr. 2**, asta este și mai greu de ghicit. Principalul este că aceste țevi de polietilenă vor înlocui foarte curînd conductele de plumb, utilizate de pildă în instalațiile sanitare, în bucătăria sau baia dvs. Nu numai că instalațiile făcute cu țevi de mase plastice vor avea un aspect mai plăcut, dar vor fi și mult mai ieftine. Unde mai puneți că o astfel de țeavă este foarte ușoară și în același timp durabilă. Nici frigul pînă la minus 30 grade și nici căldura pînă la plus 80 grade, nu-i provoacă stricăciuni.

Alimentată bine cu granule de polietilenă, mașina din **clișeul nr. 3** se dovedește foarte ascultătoare. În funcție de matrița care i s-a montat, ea produce în mod automat obiectele din mase plastice. Cînd a fost luată fotografia se produceau pe această mașină găleți.

Nu vă speriați! Farfuria din mîna tovarășei din **clișeul nr. 4**, nu va avea nimic de suferit. Ați uitat că aveți de-a face cu obiecte din mase plastice? Toate obiectele ce se văd în clișeu — farfurii, căni, pahare, coșuri, savoniere, găleți, cutii pentru truse de bărbierit, piepteni — pot suporta chiar și năzdrăvăniile copiilor. De altfel, de un astfel de obiect din masă plastică, mai curînd te plictisești decît să apuci să se strice. Și după spusele celor din întreprindere, produsele din mase plastice purtînd marca fabricii „București" vor începe foarte curînd să ne „plictisească".

Tudor GHEORGHIU
Fotografiile: Nicu VASILE

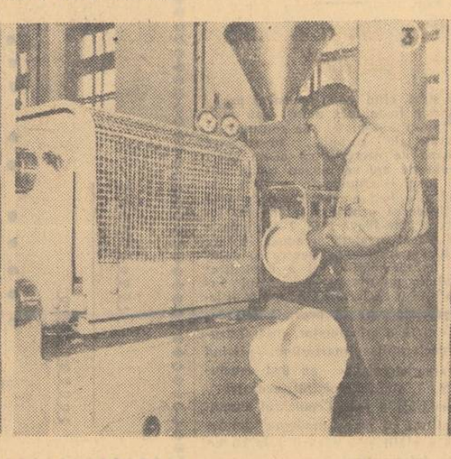

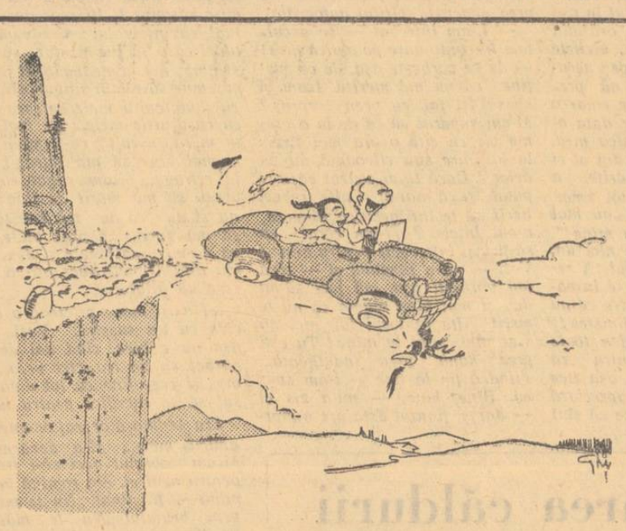

— Uraaa! Gata cu sdruncinăturile! Am intrat pe asfalt!

Desen de GHIGORȚ

Știința și Viața

Luna așteaptă vizitatori

Cei doi sateliți artificiali ai pămîntului lansați de Uniunea Sovietică se rotesc în jurul bătrînului glob terestru, ca un simbol al geniului uman biruitor al forțelor naturii, dezvăluitor al tainelor ei.

Cînd se va ivi pe cer racheta interplanetară, corabia astrală cu destinația „Lună", oamenii se vor gîndi cu admirație la făuritorii ei, vor aplauda această măreață realizare, dar nu se vor mira. Problema lansării unei rachete spre Lună a încetat să mai aparțină domeniului fantastic. Ea a devenit o simplă etapă de dezvoltare a tehnicii lansării rachetelor.

Este adevărat că pentru astronomi Luna a încetat de mult să mai fie o „necunoscută". Nici un alt corp ceresc nu ne-a oferit pînă în prezent atîtea date ca satelitul Pămîntului. Încă acum 100 de ani, astronomul Julius Schmidt a întocmit o hartă a Lunii, pe care erau însemnate 32856 de cratere. Azi și copiii știu că Luna are un diametru de 3473 kilometri, că se află la 384.395 kilometri de Pămînt, că e de 81,35 ori mai ușoară decît globul terestru...

Atunci, veți întreba, pentru ce să mai trimitem o rachetă în Lună? Există motive suficiente! Ultimele cercetări ale astronomilor au ridicat noi probleme, lumea științifică este antrenată într-o dispută pasionantă. Iată cîteva din „tainele" Lunii, pe care vor trebui să le dezlege astronauții.

Viață pe Lună?

Există păreri că în Lună sînt anumite forme de viață. În interiorul craterelor au fost observate pete care-și schimbă conturul și dimensiunile. Ar putea fi vorba de muschi, de licheni sau poate de niște organisme care nu seamănă cu cele cunoscute nouă. Iată un prim obiectiv pentru astronauți.

Cratere vulcanice sau de origine meteorică?

Astronomii au stabilit de mult că suprafața Lunii este acoperită cu un strat gros de praf. Ce fel de praf este acesta? S-a format oare prin descompunerea unor stînci sau e de origine vulcanică? Deoarece suprafața Lunii este plină de cratere, am fi înclinați să credem că e vorba de cenușă vulcanică. Să nu tragem însă concluzii pripite. După ultimele cercetări, aceste pîlnii nu ar fi cratere vulcanice, ci ar avea cu totul altă origine.

Unii oameni de știință susțin că aceste cavități circulare s-au format în urma ciocnirii cu meteoriții. O serie de astronomi susțin că meteoriții, sosind cu viteză supersonică și neîntîmpinînd nici o rezistență, (știut fiind că Luna nu are, ca Pămîntul, un înveliș atmosferic protector) ar fi provocat aceste cratere.

De ce însă nu au înregistrat astronomii în ultimele sute de ani asemenea fenomene? Și la această întrebare așteptăm răspuns de la primii astronauți.

Luna nu este rotundă!

De curînd s-a mai descoperit că Luna nu este perfect sferică și că are un... pîntece îndreptat spre Pămînt. Explicația ar fi următoarea: într-un trecut îndepărtat, cînd Luna era un corp lichid și incandescent, puterea de atracție a Pămîntului i-ar fi provocat această diformație inestetică.

Luna nu este satelitul Pămîntului!

Știm cu toții, încă din școala elementară, că Luna este satelitul globului terestru. Astăzi unii oameni de știință contestă acest lucru. Ei susțin că Luna este o planetă independentă, că a fost cantată de atracția Pămîntului și că formează, împreună cu Pămîntul, un astru geamăn. În sprijinul teoriei lor, ei aduc argumentul că Luna ar fi mult prea mare și prea grea pentru ca să se fi format prin rupere din masa globului terestru.

Dacă credeți cumva că problema originii Lunii a fost rezolvată, vă înșelați. În explicarea cauzelor formării satelitului Pămîntului s-au emis și se emit numeroase teorii. Ultimele sînt așa-zisele teorii „calde" și „reci". După teoria „caldă", Luna este un astru bătrîn, născut prin condensarea prafului cosmic, care încălzindu-se pînă la incandescență, s-a răcit apoi repede. După teoria „rece", Luna s-a format tot prin condensarea prafului cosmic, dar masa ei se încălzește treptat din pricina radioactivității interne.

După cum vedeți, mai există un vast teren de cercetare pentru primii exploratori ai Lunii.

Zmeul savanților

Iată, în fotografia noastră, un „zmeu" uriaș. Nu e o jucărie. Acest aparat de zburat construit dintr-o țesătură plastică, servește savanților din R. D. Germană în cadrul cercetărilor întreprinse de aceștia în cursul Anului Geofizic Internațional, actualmente în plină desfășurare. „Zmeul savanților" a fost pus la punct de Observatorul aerologic din Lindenberg. El servește în primul rînd la cercetarea stratului de aer apropiat de pămînt (pînă la cel mult 2000 de metri înălțime). De coada zmeului sînt agățate și instrumente de măsură dintre cele mai sensibile.

Pentru cicliștii meloman

Dintr-un singur punct de vedere cel puțin, cicliștii nu-i vor mai invidia pe automobiliști. Vor putea să-și instaleze și ei un aparat de radio pe ghidonul bicicletei și să-și agrementeze astfel orele de rulaj pe șosea, ascultînd un program de muzică.

Pe cînd biciclete cu paturi, duș și aragaz?

Aparat pentru acordat instrumente muzicale

Unic în lume este acest instrument electro-optic, construit de uzinele din Zwönitz (R.D.G.), cu ajutorul căruia pot fi acordate toate instrumentele muzicale.

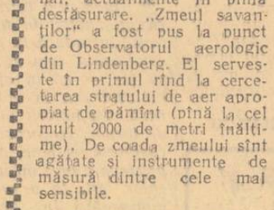

În timp ce microfonul recepționează sunetul emis de instrument, folosindu-se de un amplificator pentru dirijarea unei raze catodice, pe ecranul aparatului apare frecvența diferențială între cea a sunetului instrumentului și cea a oscilatorului etalonat.

Noi surse de sulf în Anglia: GURILE DE CANAL DIN LONDRA

Cercetătorul englez Kenneth Butlin de la laboratorul de cercetări chimice din Taddrigton, a descoperit niște bacterii anaerobe, capabile să transforme cu ușurință și în orice cantitate sulfații aflați în apă, în hidrogen sulfurat.

Aceste bacterii vor fi puse la treabă în noroaiele canalurilor din Londra, cărora li se va adăuga ceva gips. Se speră că din hidrogenul sulfurat produs de ele se vor obține pînă la 45 tone de sulf pe zi.

Noul televizor sovietic „Moskva"

De curînd, industria radiotehnică sovietică a oferit în dar cluburilor, școlilor și căminelor de odihnă, televizorul „Moskva". La acest aparat imaginea este proiectată de pe ecranul unui mic kineskop, pe un ecran distanțat, avînd dimensiunile de 900/1200 mm.

În acest fel, sala în care va fi instalat un asemenea televizor va constitui un „teleteatru" permițînd unui număr de 150—200 de spectatori o bună vizionare a programului.

Ecranul televizorului este confecționat din tablă de aluminiu. El are forma unei suprafețe cilindrice concave — ceea ce asigură o repartiție mai uniformă a luminii. Ecranul se instalează la distanța de 2,5 metri de televizor. Imaginea poate fi reglată de la distanță cu ajutorul unui mic pupitru unde se află butoanele pentru claritate, focalizare și volum acustic.

Pentru consolidarea straturilor petrolifere

Sonda 179 Cobia, prezenta dificultăți prin faptul că sfărîmarea deseori infiltrații de nisip în stratul de țiței. Recent, specialiștii au injectat în strat un amestec de coji de nucă și rășină sintetică, consolidîndu-l astfel temeinic. Pînă acum operațiunea se făcea numai cu rășină sintetică, care consolida doar în parte nisipul din strat. Prin adăugirea cojilor de nucă se creează un strat rigid de susținere a nisipului în jurul găurii de sondă. Acest strat fiind poros permite totuși trecerea țițeiului cu ușurință.

După aplicarea acestui procedeu simplu și economic sonda 179 Cobia a fost pusă în producție în cursul acestei luni. Experimentată astfel pentru prima dată la noi în țară de un colectiv al Institutului de Cercetări din Cîmpina și dînd rezultate foarte bune, metoda va fi aplicată pe scară largă în regiunile Băicoi și Tintea, adecuate pentru acest procedeu.

Fachirul radio-ului

Cei ce au radio-ul pe noptieră sau pe lada studio-ului, desigur că nu pot înțelege neplăcerile acelora ale căror aparate se află instalate pe o măsuță din colțul opus patului. Ei nu știu, din fericire, ce înseamnă să cobori din patul cald pentru a minui butoanele. Ceilalți însă, cei în cauză, suduie și se culcă în fiecare seară cu picioarele reci.

Acum însă, chinul lor se apropie de sfîrșit. S-a lansat de curînd un dispozitiv denumit „fachirul radio-ului".

Odată cu aparatul de radio vi se înmînează o mică pompă de cauciuc, care, la apăsare, scoate un fluierat.

Dacă vreți să deschideți ori să închideți aparatul, puteți rămîne liniștiți în patul dumneavoastră. Nu aveți decît să stringeți balonul de cauciuc și dorința vă este satisfăcută. Secretul? Aparatul de radio este prevăzut cu un sistem de relee care răspunde la frecvența fluieratului. Bieții fachiri indieni! De fluierul lor nu ascultă decît niște șerpi chinuiți, pe cînd de-al nostru ditai aparat cu 10—15 lămpi electronice, două difuzoare, ochi magic și extensie de bandă...

Cărbunele roșu

În afara cărbunelui negru obișnuit, oamenii au învățat să-i folosească pe cel alb — căderile de apă — și pe cel albastru — adică energia vîntului în centralele eoliene. Acum se plănuiește folosirea intensivă și a cărbunelui roșu, — adică a căldurii subterane a pămîntului.

Trei academicieni sovietici, întorși dintr-o cercetare făcută în insulele Kurile și în peninsula Kamceatka, regiune în care se găsesc peste 60 de vulcani în activitate, nenumărați geyseri cu gaze supraîncălzite și izvoare fierbinți au arătat că folosind această energie poate fi termolicat întregul oraș Petropavlovsk, se poate construi o mare centrală electrică în sudul Kamciatkăi, se pot construi sere gigantice și pot fi exploatate substanțe minerale rare, conținute în apele fierbinți ale izvoarelor. Pînă acum, cărbunele roșu este folosit, însă pe scară mult mai mică, tot în U.R.S.S. — în Daghestan — în Italia și în Islanda, la Reykjavik.

Din otravă, medicament prețios

În America de Sud, în ținutul fluviului Amazon — acolo unde se petrece acțiunea romanului nostru foileton, „Lumea dispărută" — există încă și astăzi numeroase regiuni misterioase, despre care nu se cunosc decît foarte puține amănunte. Exploratorii care au cercetat printre primii tinuturile din ținutul Amazonului au povestit adeseori despre o otravă îngrozitoare, în care indigenii își înmoaie săgețile. O simplă zgîrietură — și victima înțepenește pe loc, paralizată.

CURARE — așa se numește această otravă în limba localnicilor. Transmisă din tată în fiu, taina acestei otrăvi provine, se pare, de la vechii incași, purtătorii unei civilizații de mult apuse. Indigenii știu să aleagă dintre diferitele plante, pe acelea — foarte rare — care conțin otrava. „Curare" trebuie apoi extrasă, concentrată, transformată în pastă.

„Curare" în 1957

Anul acesta, doctorul Bovet a primit premiul Nobel de medicină și fiziologie, pentru lucrările sale. O bună parte din aceste lucrări s-au ocupat tocmai de transformarea ucigătoarei otrave a indienilor într-un prețuit medicament.

Astăzi, curare nu mai este extrasă din plante, ci se obține pe cale sintetică. Această „otravă" se folosește actualmente atunci cînd este nevoie ca mușchii să nu mai rămînă contractați, ci să se relaxeze. În lumbago, în cazurile de „ceafă teapănă", în rupturile musculare sau la elongațiile ce apar la sportivi, injecțiile cu curare sînt mereu mai mult utilizate. De asemenea, această substanță e întrebuințată și ca substanță antispasmodică, în colite și gastrite. În bolile mintale, unde se practică adeseori electrosocul (adică trecerea unui curent electric prin creier) bolnavul prezintă adesea contractări foarte violente. Pentru a le înlătura, bolnavul primește înainte de electrosoc o doză de curare.

Cum s-a transformat curare în medicament

Studiile științifice asupra vechii otrăvi a incașilor au început încă din veacul trecut. Atunci s-a izolat substanța activă din curare, denumită „curarină". Marele fiziolog francez Claude Bernard a arătat că această substanță împiedica trecerea prin nervi a „comenzii" care făcea mușchii să se contracteze. Încă de pe atunci, oamenii au găsit multe aplicații acestei substanțe, dar din nefericire, ele nu puteau fi puse în practică. Odată cu mușchii bolnavi erau paralizați și mușchii respirației și omul murea asfixiat. Curare a fost atunci părăsită. Era prea primejdioasă.

Abia după 1935 s-au obținut în laborator substanțe asemănătoare cu curare naturală. Substanțele sintetice se folosesc mult mai lesne, pentru că doza lor este cunoscută cu mare precizie.

Curare în chirurgie

Chirurgii aplică astăzi mereu mai mult curarina. În felul acesta ei suprimă la bolnav orice mișcări, care i-ar putea împiedica în cursul operațiilor. Anestezicele pot fi date în doze mai mici, și în acest fel starea generală a bolnavilor nu mai este înrăutățită.

După cum se vede, medicina a izbutit să transforme vechea otravă a incașilor într-un medicament cu nenumărate utilizări importante.

Dr Leonid PETRESCU

MAGAZIN pagina 5-a

PAGINA FEMEII

Fiți totdeauna îngrijită

Sînteți foarte ocupată și ezitați să folosiți puținul timp liber de care dispuneți pentru a vă îngriji frumusețea. Vă dăm cîteva sfaturi ușor de pus în practică și care nu vă vor răpi decît puțin timp.

● Obișnuiți-vă să mîncați cu coajă, mușcînd din ele. Vă întăriți gingiile și împiedicați formarea pietrei pe dinți.

● In timpul ocupațiilor de dimineață, înaintea plecării la servici, umblați în vîrful picioarelor. E o gimnastică excelentă pentru abdomen, picioare, pentru tot corpul.

● De fiecare dată cînd vă spălați pe mîini, ștergeți-le împingînd pielea din jurul unghiilor cu prosopul.

● Așteptați uneori multă vreme autobusul sau tramvaiul? Profitați de acest răstimp pentru a respira de cîteva ori adînc și ritmic. Acest exercițiu care acționează asupra mușchilor abdomenului, vă va ajuta să vă mențineți o talie suplă.

● Pentru a avea spatele drept și a evita formarea bărbiei duble, culcați-vă fără pernă, pe o saltea mai tare.

● Dacă aveți varice sau vi se umflă gleznele, dormiți cu picioarele ușor ridicate, pe o pernă așezată între cearceaf și saltea.

CE GĂTIM? CUM GĂTIM?

Găluște de brînză pentru supă

Se freacă într-un castron o jumătate de lingură de unt cu 4 linguri pline de șvaițer sau caș-caval ras. Se adaugă miezul de la o felie de pîine muiat în lapte și stors, două gălbenușuri, două linguri de făină și sare. Se amestecă bine la un loc. La urmă se pun cele două albușuri spumă.

Se strecoară o parte din supă într-o cratiță destul de mare, ca să nu vină găluștele unele peste altele și să se sfărîme. Cînd supa clocotește se ia cu o linguriță din pasta de brînză și se dă drumul în supă.

Se acoperă cratița și se lasă să fiarbă la foc mic. Într-un sfert de oră sînt fierte. Cînd sînt gata, se iau cu lingura de spumuit, se pun în castron cu grijă să nu se sfarme, și se strecoară deasupra supa în care au fiert, adăugînd și restul de zeamă pe care l-am tinut la cald.

Sos de hrean pentru rasol

Rasolul de vacă se poate servi în felurite chipuri: cu sos de smîntînă, cu sos de roșii, cu mujdei de usturoi sau numai cu murături. Foarte gustos este cu sos de hrean.

Se rade o bucată potrivit de mare de hrean, ca să avem două linguri pline cu hrean ras. Se freacă într-o ulcică un gălbenuș cu trei linguri de smîntînă. Se adaugă hreanul, sare și puțin oțet, după gust. Se ține la foc în alt vas cu apă fierbinte, fără să fiarbă, pînă se încălzește. Se servește pe lîngă rasol.

Colțunași cu carne la cuptor

Se face un aluat de tăiței din 250 gr. făină, două ouă, două linguri cu apă și sare.

MENIUL SĂPTĂMINII

2—8 DECEMBRIE

Supă cu găluște de brînză.
Rasol cu sos de hrean.
Frigănele de mere.

Colțunași cu carne la cuptor.
Mîncare de prune (fără carne).
Orez cu lapte.

Saramură de carp, cu mămăligă.
Varză cu carne.
Compot.

Supă de chimen.
Musaca de tăiței.
Halva.

Sufleu de spanac.
Mîncare de țelină
Prăjitură cu marmeladă.

Ciorbă de fasole uscată.
Pirjoale moldovenești, cu piure de cartofi.
Tăiței cu nuci.

Conopidă cu smîntînă.
Friptură împănată, la cuptor.
Cremă de griș.

Se trece prin mașină 250 gr. carne și se prăjește într-o tigaie, cu o lingură de unt. Se toarnă o ceașcă de zeamă de carne și se adaugă o linguriță de făină și sare. Se lasă să scadă și se dă la o parte să se răcorească.

Se întinde foaia de aluat foarte subțire și se taie în patrate. În fiecare pătrat se pune cîte o linguriță de carne, se întoarce în două, astfel încît să formeze triunghiuri și se strîng bine marginile între degete, ca să se lipească aluatul. Colțunașii se opăresc 20 minute în apă clocotită cu sare (să nu fiarbă) se scurg și se așează într-o formă rezistentă la foc, punînd între ei o lingură de brînză, o lingură de unt și puțin piper. Se toarnă deasupra două cești cu zeamă de carne și se dau la cuptor trei sferturi de oră, la foc potrivit. Se servesc în formă.

Cremă de griș

Se pun la fiert două cești mari de lapte, cu o bucată de vanilie sau puțin zahăr vanilat. Cînd laptele clocotește se toarnă în ploaie trei linguri de griș. Se lasă să fiarbă. Separat se freacă bine două gălbenușuri cu două linguri de zahăr, pînă se leagă ca o cremă. Se amestecă cu laptele cu griș și se ține pe mașină să mai fiarbă cîteva minute. Se dă deoparte. Intre timp se bat două albușuri spumă cu două linguri de zahăr, se amestecă cu crema de griș cît este încă foarte fierbinte și se adaugă puțină coajă rasă de lămîie. Se toarnă crema în cești și se dă la rece.

Sfaturi folositoare

● ORICE mîncare cu sos este mai gustoasă, dacă se ține o jumătate de oră la cuptor înainte de a fi servită la masă.

● SUPELE, sosurile, zarzavaturile, capătă un gust mai bun dacă li se adaugă puțin unt proaspăt după ce au fost luate de pe foc.

● VERDEAȚA tocată, adăugată cînd mîncarea este gata, dă gust bun mîncării și o îmbogățește în vitamine.

Sanda MARIN

Trei frumoase modele de jachete din lînă pentru femei și bărbați.

„Moda actuală este, din fericire, simplă!"

spune CELLA VOINESCU

Moda! Veșnică și controversată temă. Un subiect uneori de critică la adresa femeii și o preocupare socotită de unii ca o dovadă de frivolitate... Totuși, din discuția purtată cu pictorița CELLA VOINESCU, cunoscuta creatoare de costume, s-a dovedit din nou că moda, departe de a fi subiect de frivolitate, reprezintă o preocupare ce trebuie să fie în atenția femeii de azi.

— O preocupare veșnică a femeii — ne spune Cella Voinescu — o grijă permanentă de a fi plăcută ție însuți și celor din jur. A. b. c-ul în modă este formarea unei ținute corecte, îngrijite. Garderoba unei femei trebuie judicios alcătuită. Întotdeauna, cînd a fost lansată o modă, pînă ce și-a găsit așa zisul echilibru ea a cunoscut o tendință de exagerare. A fi la modă nu înseamnă acceptarea acestei tendințe pentru că, pare bizar, dar riști cu siguranță să fi demodată... In ultimele jurnale de modă venite din străinătate întîlnești, de pildă, rochii care s-au mai purtat în anul 1926, cu talia foarte coborîtă. O asemenea exagerare nu prinde în modă. Garderoba unei femei care se îmbracă cu gust, trebuie alcătuită din lucruri așa zise clasice, simple, care respectă în același timp moda nouă.

— Moda nouă, iată un lucru care interesează cititoarele „MAGAZINULUI". In ce constă ea?

— Moda actuală este din fericire simplă, feminină. Extremele adică umerii largi sau căzuți, fuste foarte largi sau excesiv de strîmte, nu mai sînt de actualitate. Dar de ce să vorbim prea mult despre moda nouă? Nu acest lucru aș vrea să-l transmiteți cititoarelor. Esențialul nu e să respecți moda nouă, ci să înveți să te cunoști pe tine însuți foarte bine.

In general ne cunoaștem prea puțin. Ne închipuim că sîntem așa cum am dori să fim. Să-ți recunoști „lipsurile", fie numai cele fizice, nu e tocmai ușor. Recunoscîndu-ți imperfecțiunile corpului, le poți ascunde, atenua. Obișnuindu-te să te privești cu pătrundere și obiectivitate, vei reuși să găsești soluțiile vestimentare cele mai potrivite cu fizicul tău, vîrsta ta, viața și felul tău de muncă.

— Ce părere aveți despre legătura dintre profesiune și felul de a te îmbrăca?

— Dacă am face o discuție de amănunt pe această temă, ar fi multe de spus. Petrecîndu-și jumătate din timp la locul de muncă, femeia de azi are tendința de a se îmbrăca sport. Tendință firească, corespunzătoare cerințelor activității ei. Aceasta nu însemnează însă neglijarea feminității și a grației. O femeie îngrijită, proaspătă, înveselește pe cei din jur, răspîndește optimism și voie bună. Indiferent de profesiunea ei, femeia nu trebuie să uite acest lucru.

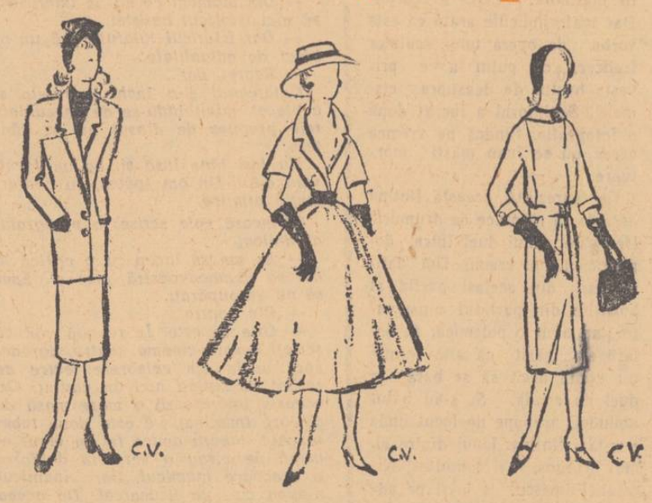

1945 *Vara 1957* *Toamna 1957*

— Cum vi se pare aspectul exterior al femeilor noastre?

— Pe stradă, întîlnești femei îmbrăcate foarte variat și cu gust. In magazine se găsesc lucruri frumoase. Tocmai remarcam zilele acestea abundența și frumusețea tricotajelor, o componentă importantă a îmbrăcămintii din acest sezon. De asemenea, bijuteriile de fantezie, care costă ieftin, sînt accesibile oricui.

— Și pentru că a venit vorba de accesibilitate, credeți că pentru a fi bine îmbrăcat, e nevoie de sume considerabile?

— Hotărît că nu. Cele cîteva piese vestimentare, dacă sînt bine alese după fizicul tău, pot căpăta oricînd o notă nouă, printr-un amănunt aparte. Accesoriile, începînd de la un guleraș scrobit, un cordon, o mănușă, pînă la un pantof și o pălărie adecuată, contează foarte mult. Atenție însă la formă și la culoare!

— Vă referiți la armonizarea elementelor ce constituie îmbrăcămintea noastră?

— Intocmai. Un pantof cu talpă groasă, cu o formă lată, nu poate fi în armonie cu moda actuală. La ea merge armonios un pantof cu toc, de o formă mai îngustă, deși poate ochiul nu e încă obișnuit cu el. Am mai spus și cu alte ocazii și țin să recomand călduros și cu acest prilej: e foarte importantă armonia în modă. Imbrăcămintea se poate asemăna cu o compoziție în care trebuie să fie respectată unitatea, atît în elementele vestimentare, cît și între acestea și forma trupului. Există așa zisa „prejudecată a modelului". Dacă se poartă pliseu, broderiile și bluzeul, deși fiecare în parte aduc o notă nouă, puse împreună devin discordante.

★

I-am mulțumit tovarășei Cella Voinescu pentru amabilitatea avută și cu promisiunea că vom reveni într-un articol viitor asupra acestei importante probleme a femeilor, m-am despărțit.

Ștefania BARBU

Pieptănătura modernă

Convorbire cu maistrul coafor Michael Fries din R. D. Germană

O discuție despre coafură, despre felul cum trebuie întreținut părul, poate stîrni interes în rîndul femeilor. Ne-am folosit de un prilej cum nu se poate mai bun. Anume acela de a adresa cîteva întrebări lui *Michael Fries*, maistru coafor, lector la o școală profesională a fabricii „Wolfen" din R. D. Germană, care se găsește în momentul de față la București, în schimb de experiență cu coaforii noștri.

Prima întrebare pe care am pus-o se referă la *linia coafurii în momentul de față*.

— Linia modernă a coafurii — ne-a spus maistrul Michael Fries — este dată de părul tăiat scurt. Sînt două tipuri de coafuri caracteristice acestei linii moderne, cunoscute sub denumirea de „ocarina" și „belami". La ambele tipuri părul la spate este tăiat pînă la 3—4 centimetri cel mult, în nici un caz mai lung de 5 cm. și din ce în ce mai scurt spre creștetul capului. Părul din creștetul capului este puțin mai lung și anume de 6—7 cm. Este greșit să se creadă că numai părul lung poate fi frumos aranjat. Realitatea ne arată că părul tăiat scurt se așează mai bine. Purtînd părul scurt, femeia nu numai că reușește să se găsească în actualitatea modei dar are și un avantaj practic, cu atît mai mult că ea se află în cîmpul muncii. Coafurile care pot fi frumos aranjate într-un timp relativ scurt și dintr-un simplu pieptănat sînt cele aplicate la părul tăiat scurt.

— Coafura înfrumusețează femeia cu condiția ca să fie bine aleasă și să se potrivească figurii persoanei respective. Ce ne puteți spune în această direcție?

— Intr-adevăr, coafura face din părul femeii o podoabă, cu condiția ca ea să fie bine aleasă. Deși nu există o rețetă în acest sens, sînt totuși anumite condiții de care trebuie să se țină seamă la alegerea coafurii: figura persoanei, tenul, vîrsta, profesia, temperamentul și îmbrăcămintea. Ca un exemplu se poate arăta că unei persoane cu figură ovală i se va potrivi o coafură care să-i împlinească figura, iar unei persoane cu figura rotundă o coafură care s-o alungească. Sînt însă cazuri — și aici intervine măiestria coaforului și a femeilor — cînd aceste caracteristici ale feței se cer subliniate tocmai prin coafură. Există și un alt considerent de care trebuie ținut seamă la alegerea coafurii și anume culoarea părului. In general părul blond se coafează mai mult ondulat spumos, spre deosebire de cel negru, acaju sau șaten închis, care se adaptează mai bine unei coafuri cu suprafețe mai întinse.

— Unele femei socot că părul lung bogat, dă mai multă feminitate și eleganță.

— Părul este frumos, indiferent dacă este scurt sau lung. Trebuie însă subliniat faptul că și într-un caz și în altul el trebuie îngrijit la fel ca și pielea, pentru a-i menține prospețimea și caracteristicile.

Cl. RĂDULESCU

COLȚUL COSMETICIANEI

Folosirea lămîii în cosmetică

Prețuită de toată lumea și mult folosită din cauza conținutului ei bogat în vitamina C, lămîia — ignorată ca mijloc de frumusețe de majoritatea femeilor — are în cosmeticâ multiple întrebuințări.

Cînd vă spălați pe cap puneți în ultima apă cu care vă clătiți părul, o jumătate lingură. oțet, plus zeama de la o lămîie. Părul va deveni suplu, moale, lucios.

Preparați din vreme o loțiune demachiantă și răcoritoare, excelentă pentru tenul gras, în special în timpul verii, cînd e foarte cald. Iată rețeta: o jumătate litru alcool, 3 albușuri bătute și zeama de la o jumătate lămîie. Albușurile se bat bine, apoi se incorporează încet alcoolul și zeama de la lămîie, se amestecă energic și se păstrează în sticle perfect închise. Loțiunea se conservă timp îndelungat din cauza alcoolului.

Aveți porii dilatați? Puneți la fiert un pumn de tărîțe de grîu cu puțină apă. După ce ați răcit și strecurat apa care a fiert, la un pahar de apă de tărîțe adăugați zeama de la o jumătate de lămîie. Se lotionează fața, se lasă să stea o jumătate de oră, apoi se clătește cu apă rece.

Pistruii pălesc dacă veți șterge porțiunile respective cu următoarea loțiune: apă distilată 80 gr., alcool 15 gr., zeamă de lămîie 20 gr. (Loțiunea nu va fi folosită la un ten sensibil deoarece va irita pielea).

Vreți să combateți lenea intestinală și să aveți un ten strălucitor? Beți, dimineața, pe nemîncate, un pahar cu apă călduță în care ați stors zeama de la o jumătate de lămîie, sau beți apa în care au macerat o noapte coji de lămîie.

Mîinile pătate și înnegrite de curățatul cartofilor, fructelor și zarzavaturilor se curăță și se albesc dacă le frecăm cu o bucățică de lămîie. Apoi le spălăm cu apă caldă și săpun și le masăm ușor cu glicerină, la care am adăugat cîteva picături de zeamă de lămîie.

O mască astringentă care convine tenului gras: un albuș de ou bătut, plus 10 picături zeamă de lămîie la care se adaugă 5 picături glicerină. Se lasă 10 minute, apoi fața se spală cu apă rece.

Adăugată la gargară, zeama de lămîie ajută uneori — datorită vitaminei C — la evitarea infecțiilor incipiente din gură și git.

Mulți oameni crezînd că fructele citrice au o atitudine decalcifiantă și demineralizantă, evită consumul lor. Cercetările medicale din ultimii ani însă au demonstrat că dimpotrivă, acidul citric ajută la fixarea elementelor minerale și în special a calciului.

Sanda NOREANU

N. R. — Intrucît redacția „MAGAZINULUI" nu dispune de spațiu pentru „Poșta cosmeticienei" rugăm cititoarele noastre care cer sfaturi cosmetice să-și indice adresa exactă pentru a li se răspunde personal.

VĂZUTE ȘI AUZITE

Pentru că nu o merită...

Tînăra mea prietenă — aceeași care în urmă cu o lună m-a trezit din somn, cu un telefon în toi de noapte, ca să-mi aducă la cunoștință — emoționată cum se și cuvenea să fie — că în sfîrșit, dinsul, cu care era în vorbă cam din vară, s-a hotărît acum, în prag de iarnă... irevocabil, să o ia în căsătorie, ei bine, aceeași tînără prietenă a mea mi-a bătut în ușă chiar ieri, la o primă oră din dimineață. In genere, vizitele intempestive și aproape necuviincios de matinale, nu prevestesc nimic bun. Nu e chiar o regulă generală, dar de data aceasta se confirmă. Amica mea, care la cei douăzeci de ani ai ei ține neapărat să se mărite, a venit să-și plîngă, pe un umăr ospitalier, durerea: — „nu mai vrea să se însoare cu mine!" — a izbucnit ea, fără nici un, inutil de altfel, preambul. A repetat: nu mai vrea să se însoare cu mine. Dar nu pentru că nu mă mai iubește (mă liniștea!) — dimpotrivă (imi dădea toate asigurările) tocmai pentru că ține prea mult la mine, așa zice el și tocmai pentru că apreciază toate calitățile mele, zice că sînt plină de calități și n-a mai întîlnit o fată ca mine și e sigur că nici nu o să mai întîlnească. Vrea să mă lase liberă, să-mi găsesc un om care să mă merite, că el — așa spune mereu de la un timp! — nu mă merită!(Am întotdeauna anumite aprehensiuni cînd în relațiile sentimentale cu o femeie, unul bărbat începe să-i funcționeze, prea brusc și prea generos, spiritul autocritic).

— L-am întrebat — (o ascultam în continuare pe amica mea) — de ce vorbește așa, de ce susține că nu mă merită. I-am și spus: Îți fac eu vreun reproș? M-am supărat eu că de la o vreme vii cu cîte o oră mai tîrziu la întîlnire sau citeodată nu vii deloc? Dacă te-ai scuzat că n-ai putut și că mai ai și alte treburi decît să te întîlnești cu mine, ce, n-am înțeles? Ți-am cerut eu să-ți lași interesele pentru mine? Vezi — mi-a răspuns el — cînd îmi vorbești așa, mă faci să-mi dau și mai bine seama că nu te merit. Alta în locul tău nici nu s-ar mai uita la mine! Tu ești prea bună, prea indulgentă... Fiindcă țin la tine — i-am spus eu. Bine, bine, — mi-a zis el — dar și ținutul ăsta are o mare gîne, crede-mă: n-ai să fii fericită cu mine, mă cunosc, sînt plin de cusururi — sînt bărbați mult mai buni decît mine! Dar înainte îmi jurai că așa cum o să mă iubești tu toată viața, n-o să mă iubească nici un alt bărbat de pe lume — i-am adus eu, dinadins aminte, făcînd aluzie la declarațiile lui de dragoste dinainte de logodnă. Mi-a răspuns, știi ce mi-a răspuns? Îți reproduc textual cuvintele lui: Credeam atunci că o să fiu în stare să mă schimb, dar degeaba! Sînt sortit pesemne să rămîn singur, singur, cu ciudățeniile mele de caracter, cu cusururile mele... Ce mai, nu te merit, ascultă ce-ți spun eu. E mai bine să mă retrag! Nu te retrage, l-am rugat eu — vreau să mă mărit cu tine! El nu și nu: că nu mă merită și că mă apreciază prea mult, ca să nu-mi vrea binele și deaceea îmi lasă drumul liber, să-mi găsesc un altul...

...Tînăra mea prietenă a conchis cu un suspin: Vezi, nici așa nu e bine, cînd dai de un bărbat cu un caracter prea frumos și care ține cu tot dinadinsul să se sacrifice pentru tine...

Era înduioșător rafionamentul amicii mele... M-a dezarmat! M-am abținut deci să-i traduc pentru uzul ei, din română în română — filistinul „Nu te merit" prin brutalul „Nu te mai iubesc"...

Să recunoaștem, știu unii oameni să-și ascundă cu ...eleganță lașitatea!

Sidonia DRĂGUȘANU

Moda, acum o sută de ani

Astăzi, cînd moda feminină prescrie fuste mai mult sau mai puțin apropiate de contururile naturale ale corpului, ni se pare aproape de necrezut că acum exact o sută de ani se purtau rochii atît de largi — crinolinele — încît la Londra a fost necesară o ordonanță polițienească pentru a le îngrădi folosirea. Intr-adevăr, la 7 septembrie 1857 a fost arestată și adusă în fața justiției o trecătoare, pentru că datorită îmbrăcămintii ei a împiedicat circulația pe trotuarele orașului. Judecătorul a declarat că nu există o lege specială care să prevadă extinderea exactă a crinolinelor, însă, întrucît declarațiile martorilor privind blocarea circulației au fost concludente, i s-a administrat acuzatei o amendă de 5 lire. Cronicarul timpului afirmă că prea „moderna" londoneză a plătit și a părăsit sala cu un surîs dulce-amărui.

Păstrarea căldurii în camera de locuit

Inainte de a se răci vremea, sobele de teracotă trebuie revizuite, ca să tragă bine și să nu aibe funingine. De aceea, punem că se curețe coșurile și „fumurile" sobei și controlăm interiorul sobei să nu aibe cărămizi căzute. La o sobă bine căptușită cu cărămizi refractare căldura nu se pierde inutil. Cărămizile căzute le repunem la loc, iar cele fărîmițate le înlocuim, lipindu-le cu șamot sau cu o plămădeală groasă de pămînt galben, amestecat cu apă și sare. Tencuim odată cu interiorul sobei și focarul, în jurul grătarului, apoi lăsăm să se usuce bine, cel puțin 24 ore înainte de a face focul. Prin tencuire locul pentru lemne se micșorează, pereții se îngroașe și astfel căldura se menține vreme mai îndelungată.

Pentru a păstra jăratecul în sobă de seară pînă dimineață, îl împingem în fundul sobei și-l acoperim cu cenușe, iar dimineața eliberăm de cenușe numai focarul, lăsînd de la o zi la alta cenușa caldă în fundul sobei. Scoatem cenușa cu băgare de seamă într-o găleată, pe care o ducem afară. Numai cenușa de lemn este bună pentru ieșie, cea de cărbune mineral fiind inutilizabilă în gospodărie.

Dacă ne servim și de brichete la încălzit, este bine să le umezim puțin înainte de a le pune pe foc. După ce brichetele s-au roșit, închidem ambele portițe ale sobei, ca să nu tragă căldura afară.

Seara, la culcare, să nu uităm să închidem bine ușițele sobei. De la un cărbune căzut neobservat din sobă se poate propaga un incendiu care să ne distrugă tot avutul.

Magazinul Universal
BUCUREȘTI
str. Bărăției 2

telefon 6.34.90

Sortimente bogate în:

- albituri, poplinuri,
- imprimeuri bumbac,
- stofe bărbătești și pentru femei,
- tricotaje — încălțăminte,
- confecțiuni pentru copii, femei și bărbați,
- articole de uz casnic,
- articole electrice,
- televizoare (în rate),
- aparate de radio,
- foto — sport — articole muzicale — frigidere — articole de menaj — pălării — articole de parfumerie — marochinărie — jucării.

CAPCANA

Povestire pentru cei mici

DE PASCAL RĂDULESCU

100 DE INTREBĂRI DESPRE PATRIA NOASTRĂ

Azi publicăm prima grupă de 10 întrebări

Incepem azi — așa cum am anunțat — noul nostru concurs cu premii: **„100 de întrebări despre patria noastră".**

Prima grupă de zece întrebări la care sînteți chemați să răspundeți se referă la date și noțiuni din istoria țării noastre.

Iată care sînt aceste zece întrebări:

1. Ce legătură este între un picior de pod pe Dunăre de la noi din țară și... Damasc?

2. Care a fost domnitorul Țării Românești din secolul al XIV-lea, care pentru a-și vedea două din fiicele sale trebuia să treacă Dunărea și de ce?

3. „La trecerea rîurilor peste un pod se plătea o taxă chiar pînă în zilele noastre", — scrie Calistrat Hogaș cînd povestește cum a trecut Bistrița lîngă Piatra. Cum se numea această taxă?

4. Cine a fost guvernatorul Transilvaniei în vremea răscoalei lui Horia, Cloșca și Crișan?

5. Un umorist a pus următoarea întrebare: De ce Țara Românească, între anii 1718—1739, se plînge de lipsa banilor? Vă punem și noi aceeași întrebare.

6. In ce ani oamenii muncii din Romînia au fost „binecuvîntați" de guvernele burghezo-moșierești cu „curbe de sacrificiu" asupra salariilor?

7. Care au fost domnitorii celor două principate românești după convenția de la Balta Liman?

8. Cărui eveniment îi este închinată placa comemorativă din Piața Teatrului Național din București?

9. Ce evenimente din istoria țării noastre sugerează data de 11 iunie?

10. Ce momente din istoria patriei noastre evocă romanele „Mitrea Cocor" de Mihail Sadoveanu, „Zorii robilor" de V. Em. Galan și piesa „Cumpăna" de Lucia Demetrius?

Răspundeți acestor întrebări și păstrați răspunsurile. Ni le veți trimite la sfîrșitul concursului, o dată cu răspunsurile la celelalte 9 grupe de întrebări ce vor apare în numerele viitoare. Aveți de asemenea grijă să decupați din josul acestei pagini BONUL NR. 1 de participare la concurs.

De altfel, socotim nimerit să repetăm, în cele ce urmează, amănuntele complete ale organizării concursului nostru.

Concursul **„100 de întrebări despre patria noastră"** va consta din zece grupe de cîte 10 întrebări, care vor fi publicate în zece numere consecutive ale revistei noastre.

Cele zece grupe de întrebări se vor referi la următoarele teme:

1. **Istoria R. P. Romîne.**
2. **Geografia R. P. Romîne.**
3. **Fauna și flora R. P. Romîne.**
4. **Literatura română.**
5. **Muzica noastră și interpreții ei.**
6. **Plastica românească.**
7. **Teatrul romînesc.**
8. **Sportul romînesc.**
9. **Figuri de seamă ale poporului nostru.**
10. **București, capitala R. P. Romîne.**

Intrebările vor fi redactate de oameni de specialitate în domeniile respective, sub conducerea cărora se va face de altfel examinarea și trierea răspunsurilor.

După apariția ultimei grupe de întrebări vom anunța termenul pînă la care ne vor fi trimise răspunsurile la toate cele zece grupe de întrebări deodată, însoțite de cele 10 bonuri de participare pe care le vom publica în fiecare număr. După expirarea acestui termen juriul va începe operațiile de triere.

Iată premiile oferite de redacția noastră celor care vor lua parte la acest concurs:

PREMIUL I (minimum 90 de răspunsuri exacte): un televizor.

PREMIUL II (minimum 80 de răspunsuri exacte): un aparat de radio.

PREMIUL III (minimum 70 de răspunsuri exacte): 3 m. stofă de lînă.

PREMIUL IV (minimum 65 de răspunsuri exacte): o mașină de gătit aragaz.

PREMIUL V (minimum 60 de răspunsuri exacte): un răcitor.

5 MENȚIUNI: cîte un disc microrii.

5 MENȚIUNI: cîte 3 plăci de patefon.

5 MENȚIUNI: în cărți literare.

5 MENȚIUNI: cîte un abonament pe 6 luni la „Magazin" (celor care au dat minimum 60 de răspunsuri exacte).

In cazul cînd vor fi mai mulți participanți la concurs, care vor da răspunsurile exacte, premiile se vor decerna prin tragere la sorți, care se va face în mod public. Cei dintr-o categorie superioară care n-au ieșit la sorți, vor concura la tragerile la sorți pentru categoriile inferioare.

FILATELIE

Abecedar filatelic (4)

CELOFAN — se folosește de către filateliști pentru a confecționa *poșete*, benzile de la *clasoare* etc.

CENTRAJ — așezarea desenului unei mărci în așa fel încît marginile albe ale mărcii să aibă lățimea perfect egală;

— *centru* — desenul central al unei mărci încadrat de un chenar sau cadru.

— *descentrat* — desen central imprimat deplasat, în raport cu chenarul sau cadrul.

CLASOR FILATELIC — caiet cu file de carton, pe care sînt fixate fîșii orizontale și paralele din hîrtie străvezie sau celofan, late de cca 1½ cm.; sub aceste fîșii se așează (clasează) mărcile fără a se mai lipi, deci fără a se deteriora.

Unii filateliști preferă clasorul albumului, socotindu-l mai practic, mai comod; alții îi reproșează că păstrează prost mărcile.

Este bine să folosim clasorul pentru păstrarea provizorie a mărcilor, spre a le avea ușor la îndemînă pentru schimb. Mai cu seamă începătorul trebuie să folosească numai clasorul, pînă se familiarizează cu mărcile. In clasor el poate schimba mereu ordinea mărcilor, ceea ce nu va putea face în album.

Noi emisiuni peste hotare

U.R.S.S.: vederi din Moscova (4 valori); expoziția filatelică internațională de la Moscova (1 valoare); anul geofizic Internațional (1 valoare); pentru apărarea păcii (2 valori); centenarul morții poetului francez P. Beranger (1 valoare); 100 ani de la nașterea revoluționarei germane Clara Zetkin (1 valoare); 75 ani de la nașterea poetului bielorus J. Kupala (1 valoare).

R.P. UNGARĂ: aniversarea poetului Arany Janos (1 valoare).

R.D. VIETNAM: chipul președintelui Ho-Și-Min (2 valori).

SIRIA — 5 mărci cu prilejul celei de-a XI-a aniversări a evacuării trupelor franceze de ocupație; 5 mărci de poștă aeriană cu prilejul Tîrgului internațional de la Damasc.

JAPONIA — 2 mărci pentru a XII-a întîlnire națională de atletism; o marcă cu prilejul Săptămînii filateliei.

ȘAH

Marele maestru Filip și maestrul Șaitar despre jocul lui Gh. Mititelu

Ultimul număr al revistei FIDE (Revista trimestrială a Federației Internaționale de Șah) publică, sub semnătura maestrului ceh Șaitar, vicepreședintele Federației, un amplu comentariu asupra turneului zonal, care a avut loc în acest an la Sofia. Referindu-se la reprezentantul nostru în acest concurs, Gh. Mititelu, Șaitar scrie: *„O mare surpriză a constituit-o excelentul randament al celui mai tînăr participant al turneului, reprezentantul romîn Mititelu. El s-a lansat în fiecare partidă, curajos și fără să se compromită... Tînăr cum este, Mititelu reprezintă una din speranțele șahului românesc și cu siguranță că la viitoarele turnee internaționale se va mai auzi de el".*

Marele maestru ceh Miroslav Filip, cîștigătorul concursului de la Sofia, a scris și el, în revista vest-germană „Schach Eco", un comentariu pe marginea competiției în care a avut cuvinte de laudă la adresa reprezentantului nostru. *„Ca o mare speranță* — a scris el între altele — *îl consider pe tînărul maestru romîn Mititelu, care s-a dovedit posesorul unui joc pozițional matur".*

Iată, fără comentarii, o partidă cîștigată de Mititelu la Sofia, la jucătorul cehoslovac Zita:

Mititelu—Zita 1. d4, d5 *2.* c4, d:c4 *3.* Cf3, Cf6 *4.* e3, g6 *5.* N:c4, Ng7 *6.* Cc3, o-o *7.* o-o, Cbd7 *8.* e4, Cb6 *9.* Ne2, c6 *10.* Nf4 Ng4 *11.* h3, N:f3 *12.* N:f3, Dd7 *13.* a4, Tad8 *14.* a5, Cc8 *15.* Db3, Ce8, *16.* Tfd1, e6 *17.* d5, c:d5, *18.* e:d5, e:d5 *19.* T:d5, Ced6 *20.* Tad1, De7 *21.* Dc4 Tfe8 *22.* Ce4 Td7 *23.* C:d6, Ted8 *24.* Dd2 C:d6 *25.* N:d6 și negrul cedează.

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

OPT VÎNT

ORIZONTAL: 1) Un „8" de postav, pentru baluri costumate. — 8—0! 2) A opta din opt. 3) Jumătatea lui 8! — Acoperă circa 80% din suprafața globului. 4) A ajunge de la 8—7 la 8—8. — 8+3. arab sau 8: 4 roman. 5) Lipsit de cei opt incisivi (zool.). 6) Optimi! — Lac în Sudan. 7) Intre 4 și 4, pentru a ajunge la 8. — Anagramă a lui „opt". 8) Un „8 orizontal", cu valoare nemăsurat mai mare decît cel „vertical" (pl.)

VERTICAL: I. Tradiționalele „8"uri cu miere și cu nuci pisate. II. A opta! — 8: 8. III. Are numărul 8 la a patra poartă pe dreapta. IV. Circulă pe un „8" culcat, cu camere, lanțuri și... pene (pl.). V. Optativ. — Ion cu sarcină negativă (chim.). VI. Una, aita... — Intră în 8 cam de două ori și jumătate. VII Posesorul mai multor octave (negru pe alb). VIII. VIII (neart.).

Mariana C.

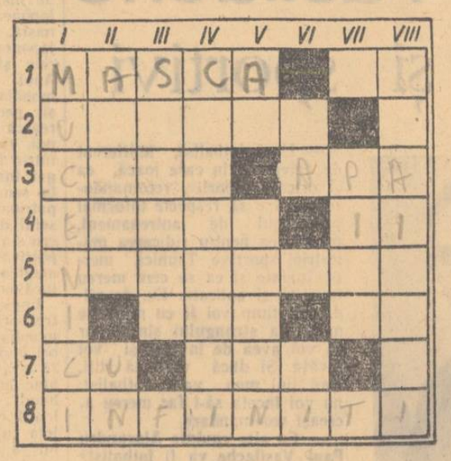

Pămînt

ORIZONTAL: 1) Pămîntul! — Pămînt sterp. 2) Care conține pămînt galben — Stau cu ochii-n pămînt... 3) General turc — Pămîntul în miniatură — Incep de la sfîrșit! 4) Deasupra pămîntului — Îi arde pămîntul sub picioare... 5) Murdară de noroi — În jurul pămîntului 6) Capriciu — Gelu Solomonescu — Crapă pietrele! 7) Pămînt și apă. — De la nivelul ei se socotește înălțimea pămîntului 8) Exclamație — Ridicătură de pămînt 9) Vere — Se ocupă cu studiul scoarței pămîntului — Două litere din sapte! 10) Odinioară, măsură de lungime — Sesime! — Rocă pămîntoasă calcaroasă 11) Brîul pămîntului! — Sprijină vița de vie 12) Mase topite din interiorul pămîntului — Interval muzical (pl.)

VERTICAL: I A se înclina servil pînă la pămînt — „Noi... pămînt" de George Cosbuc 2) Populația globului pămîntesc — Pămîntul descoperit de Columb 3) Care a luat contact cu pămîntul coborînd din zbor — Mănînc pămîntul! 4) Umbrela pămîntului! — Unesc — Posed 5) S — Poet romîn, autorul volumului „Ne chiamă pămîntul" — Există. 6) Pămînt fertil — Lac în Italia 7) Duce pămîntul pe umeri — Pămînt... muzical — Literă grecească 8) Țăran aservit stăpînului feudal al pămîntului — Intindere de pămînt 9) Amîndoi — A părăsit pămîntul natal, stabilindu-se în altă țară 10) Jumătate de rimă — Lucrează pămîntul — Perioadă din vîrsta pămîntului. 11) I-au fost nefaste lui Cezar — Fișie de pămînt pe care se cultivă un singur fel de plante 12) La capătul pămîntului — Porumbelul pămîntului!

Șt. IONESCU

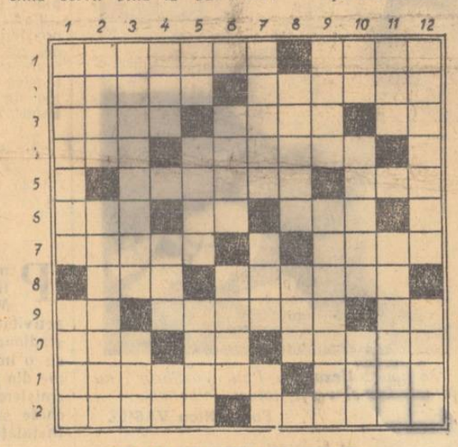

PERECHI

ORIZONTAL: 1) Sare din cracă-n cracă — Hai să dăm mînă cu mînă 2) Cot la cot — Zero la zero 3) Cu chiu cu vai, perechea lui grăpiș — Circulă din gură-n gură 4) Din lac în put — Pieptar țărănesc — Primul între primii 5) Mii și mii de kilograme — Odinioară 6) Din cînd în cînd — Sinur, singurel 7) Îi trece os prin os — Rege al francilor 8) Ploaie și iar ploaie — Care pe care 9) Dă tonul — Casă peste casă — Lucru (lat.). 10) Un copac și un oraș — Ce mai tura-vura, omul e jignit 11) Gînd la gînd cu bucurie.

VERTICAL: 1) Doi ori doi — Noroc! Noroc! 2) A merge mînă-n mînă — Stau față-n față 3) Gură-n gură — Mililitru 4) Cai rebusiști — Ceas de ceas 5) A face fete-fete — Te oprește vrei, nu vrei 6) Erbiu — Pronume — N-o vezi decît în oglindă 7) A apărea — Mult în centru! — Te primește brat la brat 8) Pune ban pe ban — Mars! 9) Hectogram în Olanda — Fel de fel 10) Tot pe drum, pe drum, pe drum — Aici e aici 11) Numai unul și unul — A înceta.

Iacomi BRÎNCUȘ

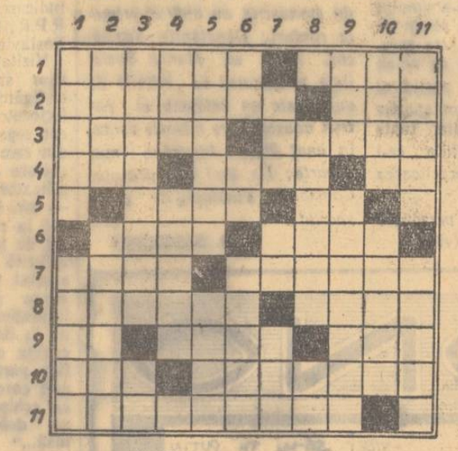

Vîntul

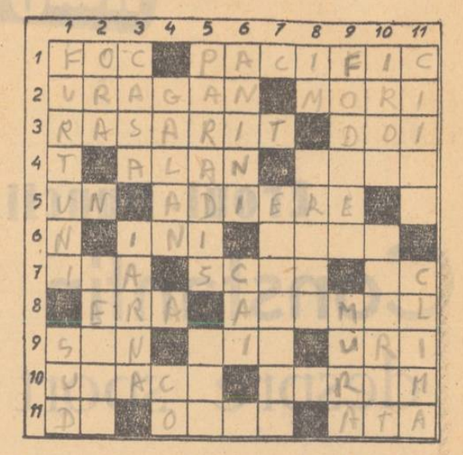

ORIZONTAL: 1) Vîntul dinal 2) Diviziune de timp — „Fluieră vînt" 3) Suferă de pe urma unui vînt puternic — Anotimpul vînturilor reci 4) Autorul romanului „Bărăgan" — Colombiu 5) Rai — Nume chinezesc 6) Își leagănă frunzele în bătaia vîntului — Cei năzdrăvani sînt iuți ca vîntul 7) Uzină proprie de vînt 8) Vîntul deseori îl zbicește — În exercițiul funcțiunii colaborează cu vîntul! 9) Vorbește vîntul printre frunze — Fruct 10) Prostănac — În teatru există și unul pentru vînt 11) „Ce te legeni codrule, fără ploaie fără vînt?" (Eminescu) — Diviziune a geografiei tratînd și despre vînturi.

I. LOKAR

...Și ploaie

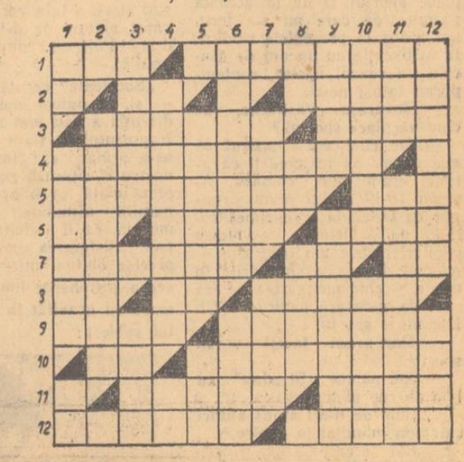

PE DIRECȚIA VÎNTULUI: 1) Aversă locală. pornită și oprită prin... robinet. — Pur și simplu: apă de ploaie. 2) Teme. — Din nou apă de ploaie. 3) Umbrelă cu mîneci — Presupusa supraviețuitoare a unui presupus potop. 4) La oriviti: roua a fost înlocuită de sora ei mai rece și mai... albită. 5) Compromis meteorologic: nici ploaie, nici ninsoare. — Sunetul instrumentului numit... de două ori așa. 6) Satul vrăjitorului dintr-un vechi film — Viermișor postpluvial. — Aparători cu spade! 7) De pe vremea potopului! — În mijlocul adunării! — V. 8) Vesmînt rustic. — Ploioasă ori senină. — O plouată proverbială. 9) Produce uneori ploi de foc și nori de cenușă. — Monotona ploaie autumnală. 10) Merg la ora de latină! — Vinilin în subiect. 11) A ploua din senin! — Pseudonimul fontei. 12) Plouată în inimă și... pe la gene. — Gheață!

PE DIRECȚIA PLOII: 1) Între apă și ploaie! — Cădere de apă!!! — Operă 2) Acompaniament de efect, cu baterie... electrică!!! (pl.). 3) Ploaie la singular! — Ambasadorii aeroportați ai ploii. 4) A învăța... ca pe apă. — În ton. 5) Începători. — Titirezul bunicii. 6) Ploaie cu emoții! — Esantion de ploaie. 7) Picătură! — Boltă... fără nori. 8) Un vîrf mai mititel — Apă în Franța, Elveția, Belgia, Olanda, etc. — Verb pentru unele ploi. 9) Intins înălțuri (mold.) — Ploile... cu găleata! 10) Ventilate. — Specie de nori... persani. 11) Una din urmările ploii. — De apă. 12 Contrastant preludiu al simfoniei furtunii. — Crește pe lîngă ape.

Călin ARMEANU

Concursul nostru cu premii

Cînd și cum se trimit dezlegările

Cu numărul de față se încheie concursul nostru de dezlegări.

După cum am mai anunțat, dezlegările, însoțite de cel puțin șapte cupoane diferite, se vor trimite în maximum 15 zile de la sfîrșitul concursului, socotindu-se data poștei, pe adresa: Revista MAGAZIN, cu mențiunea „PENTRU CONCURSUL „REBUS-MAGAZIN".

Distribuirea publică a premiilor — la care participă toți concurenții care au dezlegat cel puțin 8 jocuri — se va face prin tragere la sorți, în cadrul unui spectacol artistic, la o dată care va fi anunțată într-unul din numerele noastre viitoare.

Medicul vă sfătuiește

M. D. Galați: Singurul remediu împotriva „bonțului" la picioare este operația. Este adevărat că aproximativ o lună după operație mersul este mai dificil, dar după acest interval bolnavul se simte mult mai bine că înainte de intervenție. Prin purtarea unor pantofi comozi, veți putea evita formarea acestor nepăcute creșteri ale oaselor.

M. CONST., București: Vă sfătuim să lăsați timiditatea la o parte și să vă adresați unui medic. Și alți oameni au suferit la fel ca și dvs. și au putut fi vindecați. Indicațiile date de dvs. sînt prea vagi și prea generale pentru a putea pune, prin corespondență, un diagnostic și pentru a indica un tratament.

MARIA G., din București, ne întreabă ce tratament să urmeze pentru a se vindeca de „miastenia gravis".

Boala „miastenia gravis" este o stare de oboseală excesivă a unor grupe musculare și care se accentuează cu mișcările. Afecțiunea se datorește unor turburări chimice și hormonale ale organismului. S-au incriminat în ultimul timp și unele tumori ale unei glande numite timus. Extirparea acestei tumori în cazuri de miastenie, a adus uneori vindecări sau ameliorări importante. Tratamentul actual se face pe bază de prostigminâ. Este preferabil ca prostigmina să fie luată sub formă de tablete, pentru că injecțiile dau obișnuință.

In cazurile mai ușoare se întrebuințează cu succes efedrina, în cantități de 0.05 gr. pînă la 15 centigrame pe zi. De asemenea, calciul și insulina, în doze mici, au dat rezultate în unele cazuri. Tratamentul nu poate fi efectuat decît sub control medical direct.

A. B. din Alud ne întreabă care ar fi cauza unei amorțeli pe care o simte în fiecare dimineață în degetele de la mîna dreaptă.

Aceste simptome pot fi provocate, așa cum ar rezulta din descrierea dvs. fie dintr-o apăsare asupra nervilor brațului în timpul nopții, fie dintr-o apăsare pe nervi printr-o coastă supranumerară sau un proces osos la nivelul coloanei vertebrale.

Pentru a preciza natura suferinței dvs. este necesar atît un examen medical de specialitate (de către un medic neurolog) cît și o serie de examene ca: radiografie, examen de lichid cefalo-rahidian, etc. preferabil făcute într-o clinică de specialitate.

Dr. N. P.

C. MUSTEȚEA

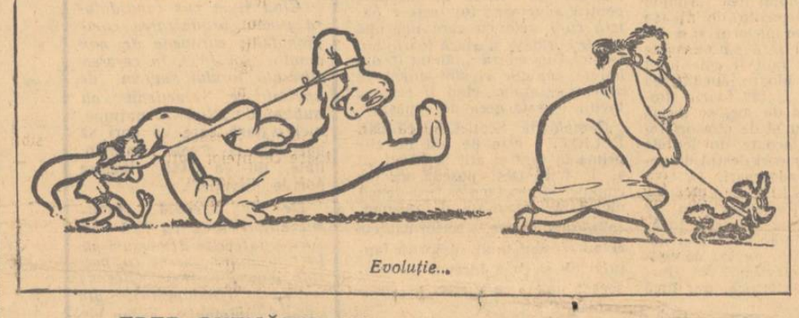

Evoluție...

FRED GHENĂDESCU

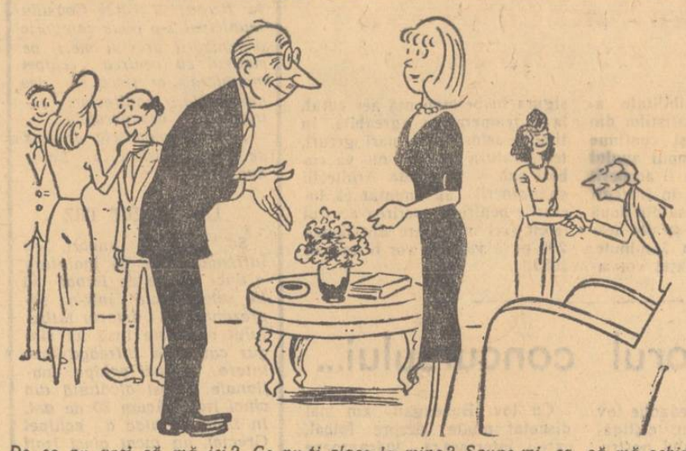

— De ce nu vrei să mă iei? Ce nu-ți place la mine? Spune-mi, ca să mă schimb...

L. DARIAN

— Crezi că are rost să-i spunem acum că a cîștigat la loto?...

GH. CHIRIAC

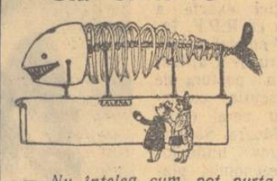

— Nu înțeleg cum pot purta unii balene la guler!...

STEM

Fără cuvinte.

ST. CONSTANTIN

Fără cuvinte...

RIK AUERBACH

Aoleu!... Să știi că „Aida" e mîine...

IOSEFINI PREZINTA

SCAMATORII DE FAMILIE

Puneți pe o masă șase sticle goale, prevăzute cu dopuri și numerotate vizibil de la 1 la 6. Alături aveți o altă sticlă, a șaptea, nenumerotată, dar plină cu un lichid oarecare.

Rugați pe cineva din asistență să toarne din sticla plină puțin lichid într-una din cele șase sticle goale, pe care apoi le ascundeți. Rugați-l în continuare să prezinte sticla din care a turnat unul „mediu" care nu a văzut operația, deoarece a stat cu spatele la masă, sau mai bine, se află într-o cameră învecinată.

Acesta va putea indica imediat și fără greșeală în care din cele șase sticle s-a turnat lichidul. Numărul este de mare efect și deosebit de amuzant.

EXPLICAȚIA:

Cele șase sticle numerotate au indicat numărul de ordine respectiv și pe partea inferioară a dopului printr-un număr de puncte corespunzător: sticla cu numărul unu are pe dop un punct, sticla numărul doi, două puncte, sticla numărul trei, trei puncte și așa mai departe.

In momentul cînd spectatorul toarnă lichidul din sticla a șaptea într-una din cele șase sticle numerotate, să zicem de pildă în sticla numărul trei, operatorul are grijă ca după aceea să schimbe dopurile, punîndu-l pe cel de la sticla a treia în gura sticlei a șaptea, cea care conține lichidul, iar dopul acesteia să-l pună la sticla numărul trei.

După aceea, operatorul trimite sticla a șaptea la așazisul „mediu". Insoțită de mesajul dopului care conține indicația numărului de ordine al sticlei asupra căreia s-a făcut operația. Nimic mai simplu pentru așa zisul „mediu", care în realitate este un colaborator al dvs. ca, scoțînd dopul sub pretext de a mirosi sticla, să citească numerotația punctată pe el și în felul acesta să uimească asistența cu remarcabilul său „simț" ce-i permite să ghicească de la distanță o operație pe care n-a văzut-o.

100 DE INTREBARI DESPRE PATRIA NOASTRA
BON Nr. 1

Concursul de dezlegări
Bon de participare Nr. 8

SPORT magazin

Eroul Muncii Socialiste

Constantin Vasilache

despre sport și sportivi

Constantin Vasilache, Erou al Muncii Socialiste, strungarul cu „mîinile de aur", este un cetățean al patriei noastre care trăiește astăzi în anul 2018. La Tîrgoviște, unde l-am vizitat deunăzi, am constatat însă că omul acesta, aflat înaintea noastră cu mai bine de jumătate de veac, are și preocupări cotidiene, care nu-l singularizează de ceilalți cetățeni. Își clădește, de pildă, o casă nouă, mai încăpătoare, pentru familia ce i se înmulțește; își crește cu dragoste și grijă de părinte — îndrăgostit de odraslele lui — fiica, Mihaela Doina, în vîrstă de 5 ani și pe Alexandru-Paul, un chipeș băiețaș numai în vîrstă de un an; frecventează meciurile de fotbal cu pasiunea unui adolescent; are preferințe pentru sportivi și sport ca oricare altul, etc., etc. Da, da! Tovarășului Constantin Vasilache îi place sportul și de la această pasiune, de care nu s-a ferit, am ajuns la prezentele rînduri, la o discuție cu un om de dincolo de veacul nostru, contemporan totuși nouă.

— Tovarășe Vasilache, de cînd vă place sportul?

— De cînd am început să aud de el. Să nu credeți că atunci eram de-o șchioapă. Aveam 18-19 ani și eram strungar cu faimă la o schelă petroliferă de la Ochiuri. Pe vremea copilăriei mele am trăit zile — pe care le am vii întipărite în minte — cînd nici cartea nu era socotită necesară pentru copii. Dar mi-te sportul...

— Dar acum faceți vreun sport?

— Joc popice... Și „dau" cu bila de rup pămîntul...

— Cum de n-ați ajuns atunci campion mondial la popice?

— Păi de care să mă fi ocupat mai mult? De popice sau de strung?

Discuția pornită vijelios, ca strungul ce-l mînuiește Constantin Vasilache, a înșirat parcă de la sine întrebările și răspunsurile.

— Ce sport vă place mai mult?

Fără introduceri și ocolișuri: fotbalul. Și să nu mă întrebați de ce.

— Atunci ce jucători preferați aveți?

— Toți care joacă bine, fie că sînt din echipa Energia Tîrgoviște (n.n.: marea „slăbiciune" a lui Constantin Vasilache), fie de la Locomotiva Constanța, fie din echipa națională.

— Nume nu vreți să dați?

— Dacă credeți că e nevoie, da: Avasilichioaia și Sever de la Locomotiva Constanța, pentru meciul jucat recent la Moreni cu echipa locală Energia, în campionatul categoriei B; Nicușor, Ene I, Neacșu, care e tot din Ploiești...

„Acest „tot din Ploiești" a adus vrînd-nevrînd întrebarea:

— Parcă trageți spre ploieșteni?

— Nici pomeneală. Trag spre cei mai vrednici, fie ei de oriunde. Dar și cînd nu sînt vrednici... De pildă, Ozon. Am avut bune aprecieri pentru jocul lui, pentru talentul lui. Dar astăzi am impresia că l-a cam năpădit îngîmfarea, că nu se mai uită nici înapoi, nici înainte. Îi pun, de aceea, prin dumneavoastră, o întrebare. Eu, de pildă, numai la uzina din Tîrgoviște am peste 80 de elevi, toți fruntași în producție, iar unii dintre ei decorați cu Ordinul Muncii sau Medalia Muncii: Vasile Niculae, Petrișor Gheorghe, Gheorghe Grigorescu, Alexandru Chiru, de la Colibași, etc. Îl întreb pe Ozon: Care sînt elevii d-tale, cei care au învățat alături de d-ta și de la d-ta? Poți să numești vreunul?

„Socoteala" cerută lui Ozon — și vă putem confia că aici discuția a fost mai amplă decît fragmentul ce l-am redat — ne-a arătat că interlocutorul nostru îl situează pe sportiv în plină viață, că îi pretinde o anumită atitudine, o anumită morală, că îi solicită fără cruțare satisfacerea unor stricte și precise obligațiuni. Poate, de aceea, întrebările imediat următoare au gravitat în jurul acestui subiect:

— Ce credeți că i se cere unui sportiv?

— Indiferent de sportul ce vrea să-l facă, se cere să aibă hotărîrea și voința să construiască ceva, să realizeze ceva pentru statul nostru, așa cum se petrec lucrurile în fiecare loc de muncă. Vreau să dau un exemplu: în 1956, la un schimb de experiență la o uzină din Șanhai, am reușit o depășire de 4000 la sută a normei existente acolo. Cînd mi s-a comunicat rezultatul, inima mi s-a umplut de bucurie pentru că știam că realizarea cinstește țara mea, condițiile de muncă ce ne-au fost create de către partid și guvern. Socot că și un sportiv trebuie să răspundă din toate puterile lui la condițiile ce-i sînt create pentru practicarea sportului.

— Ce recomandare personală le-ați putea face sportivilor?

— Unui fotbalist, indiferent de categoria în care joacă, ca și oricărui sportiv, recomandarea mea e să respecte întocmai programul de antrenament, pregătirea pentru ridicarea măiestriei sportive. Tehnica merge înainte și ea se cere mereu însușită și aplicată. Eu, de pildă, cît timp voi fi cu mîna pe manivela strungului sînt sigur că voi avea de învățat și voi învăța. Și dacă vreți să știți, cînd fiul meu va fi fotbalist, nu voi înceta să-i fac mereu aceeași recomandare.

— Cu alte cuvinte Alexandru Paul Vasilache va fi fotbalist?

— Categoric va fi fotbalist, pentru că sigur o să-i placă și lui... Mai ales că la vremea lui, probabil, echipa națională îi va produce mai puține supărări decît mie.

— E vorba aici de înfrîngerea suferită la Belgrad în jocul cu R. P. F. Iugoslavia?

— Întocmai. După ce mi-a oferit satisfacția cîtorva rezultate bune, echipa noastră națională a pierdut tocmai cînd îmi era lumea mai dragă, căci mă gîndeam că voi pleca s-o văd jucînd în Suedia.

O discuție, oricît de mult te interesează, trebuie să aibe, mai devreme sau mai tîrziu, un sfîrșit. Cu aceste gînduri am ajuns la ultima întrebare, ultima numai pentru că de astădată ne-am oprit aici:

— Ce doriți să aducă anul 1958 sportului nostru?

— Un progres de 100 la sută față de tot cît s-a realizat pînă acum, pentrucă posibilități sînt și condițiile asigurate. Iar fotbalul... să-și creeze un drum viguros pentru viitorul campionat mondial, unde să pot felicita echipa noastră națională pentru meritele deosebite dovedite.

★

Un surîs larg, o viguroasă strîngere de mînă, cîteva urări de o parte și de alta și apoi ne-am văzut fiecare de rosturile noastre. Și pe prima filă de manuscris au apărut primele rînduri: Constantin Vasilache, Erou al Muncii Socialiste, strungarul cu „mîinile de aur", este un cetățean al patriei noastre care trăiește astăzi în anul 2018... Iar ceva mai departe: Da, da! Tovarășului Constantin Vasilache îi place sportul...

B. BERCEANU

Mingea cu care se joacă Alexandru Paul Vasilache nu e, cum se vede, de fotbal. Dar el va fi, totuși, fotbalist...

Foto: **Nicu VASILE**

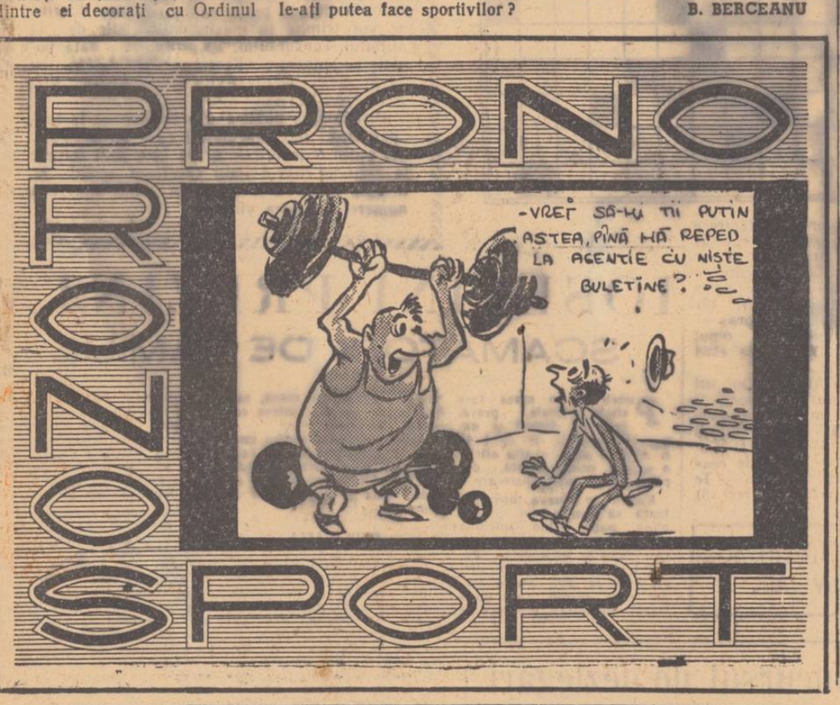

O mare jucătoare

Angelica Rozeanu

vă prezintă protagonistele tenisului de masă mondial

Acum cîțiva ani o revistă austriacă de tenis de masă „TISCH-TENNIS MAGAZIN", publica un articol cu titlul: „Cele mai bune zece femei din lume". Dacă n-ar fi fost vorba de o revistă de specialitate, te-ai fi putut gîndi la cine știe ce, cum de altfel scria și autorul la începutul articolului că nu este vorba nici despre Rita Hayworth, Danielle Darieux sau despre vreo altă stea cinematografică, ci este vorba pur și simplu despre cele mai bune zece jucătoare de tenis de masă din lume. Cam același lucru mi l-a cerut și mie acum „MAGAZIN" și anume să prezint primele jucătoare din lume care consider eu că vor avea un cuvînt greu de spus în competițiile viitorului sezon internațional.

Voi începe cu FUJIE EGUKI, actuala campioană a lumii; o fată de 23 de ani, zveltă, destul de masivă și atletică pentru o japoneză și o foarte bună gimnastă. Joacă în forță stilul tipic japonez, prizînd toc și atac continuu și puternic din „forhand". Anul acesta, la campionatele mondiale de la Stockholm a reușit pentru prima oară să cucerească titlul de campioană a lumii. Cu toate că s-a prezentat într-o formă foarte bună, a cîștigat însă „pe muchie de cuțit": în semifinală a dispus de compatrioata ei Watanabe cucerind setul decisiv la 19 și același lucru s-a întîmplat și în finală, împotriva Annei Haydn. Cu toate acestea ea a fost cea mai bună jucătoare a campionatului

Englezoaica ANN HAYDN, de trei ori finalistă în campionatul mondial din 1957 și tot de atîtea ori învinsă, este o tînără fată de 18 ani, posesoare a unui joc de atac bazat pe lovitura din „forhand". Are două mari avantaje: joacă cu mîna stîngă și cu paletă cu burete. Datorită „buretelui" a reușit într-un timp foarte scurt să se afirme considerabil și în doi ani să ocupe un loc de frunte printre cele mai bune jucătoare ale lumii. Fără „burete" însă valoarea ei ar fi mult redusă. În Anglia folosirea paletei cu burete a fost interzisă și la ultimul concurs la care a participat jucînd cu rachetă obișnuită Ann Haydn a fost învinsă de jucătoarea Jones din Țara Galilor.

Cea de a doua titulară a echipei Japoniei, KIIKO WATANABE se bazează pe un joc în forță în genul jucătorului nostru Paul Pesch, dar cu priză toc. Cînd îi merge jocul este extraordinară, cînd nu... poate fi depășită de jucătoare lipsite de valoare. Astfel, ea a fost în stare în 1954, la Londra, să o „mănînce" pe Gizi Farcaș și în schimb să piardă la o oarecare austriacă, Lauber; sau la Tokio, în finala campionatului mondial de simplu fete, să fie depășită de Okasa care-și scrîntise piciorul și a jucat tot timpul fără să se miște — și care de fapt îi este mult inferioară ca valoare. Jucătoarea niponă face o „față" foarte simpatică la masa de joc, se mișcă ca argintul viu și de cîte ori lovește mingea scoate un fel de sfîșiit „Issa", uneori destul de neplăcut pentru adversari.

Pe ELLA ZELLER cred că o cunoașteți toți. Partenera mea a devenit în ultima vreme o jucătoare foarte bună. Posedă o defensivă excelentă, un joc de mijloc sigur și o lovitură din „forhand" foarte puternică, dar încă nesigură. Ceea ce o caracterizează pe Ella Zeller este că are „zile"; poate să joace bine și calm, s-o bată extrem de ușor de pildă pe Eva Kocsian, iar alteori să fie complet depășită în fața unor pure „tăcăniste" ca Schwartzova, Ivanova sau Tompa. La ultimele două campionate mondiale a ocupat locul trei și se pregătește intens să urce curînd și mai sus.

EVA KOCSIAN este de cîțiva ani una din speranțele tenisului de masă maghiar. Ea posedă un joc complet, o apărare „tăiată", de lîngă masă și lovituri de atac de pe ambele părți; Este mereu în frunte și uneori cîștigă cîte o competiție internațională.

ANGELICA ROZEANU
maestru emerit al sportului

Dar nu a reușit încă să depășească în vreun campionat mondial pe primele jucătoare japoneze.

O altă speranță a ungurilor este LIDIA MOSOCZI; ea practică un joc extrem de incomod pentru adversar; folosește o paletă cu burete cu care imprimă efecte curioase și atacă foarte puternic. Din cauza „tăieturii" din burete, mingile ei sînt dificil de atacat și atunci cînd îi reușesc loviturile este greu de depășit.

Campioana Scoției, HELENE ELLIOTT este de ani de zile prima în țara ei atît la băieți cît și la fete. Deși posedă un joc complet și spectaculos, n-a reușit niciodată rezultate de răsunet. În ultima vreme, performanțele ei au crescut mult, datorită faptului că și ea a început să folosească paleta cu burete.

Micuța coreeană WIE SANG SOOK s-a afirmat cu ocazia campionatelor mondiale din 1956, de la Tokio; bineînțeles și ea joacă în stilul asiatic, folosind priza toc. A progresat foarte mult de anul trecut și cred că la viitorul campionat mondial va fi una din principalele pretendente la titlu.

Campioana Chinei, SUN MEI IU, care a evoluat anul trecut la București, joacă de asemenea cu priza toc și folosește o rachetă cu saft. Este foarte rapidă, are o lovitură foarte puternică și este un adversar extrem de periculos pentru oricine; este însă prea pripită și aceasta de multe ori îi dăunează și îi scade din valoare. La mondialele din 1957 de la Stockholm nu și-a putut apăra șansele în proba de simplu femei, deoarece a fost accidentată la mîna dreaptă și a fost nevoită să abandoneze; aceasta după ce jucase foarte bine în proba de echipe și contribuise la eliminarea echipei engleze învingînd pe Ann Haydn și pe Diana Rowe.

★

Acestea cred eu că sînt jucătoarele care vor deține supremația în tenisul de masă mondial în sezonul 1957/1958. Bineînțeles, surprizele nu sînt excluse și poate că va mai „răsări" vreo jucătoare pe care am omis să v-o prezint aici.

Cel mai mare teren acoperit din lume

Pentru a da posibilitate atleților și fotbaliștilor din Moscova să-și continue activitatea în tot timpul anului stadionul Dinamo va fi acoperit cu o imensă cupolă, în întregime din sticlă, compusă din două emisfere mobile care se pot deschide sau închide în 5 minute. Instalațiile de ventilație vor asigura în permanență aer curat, la o temperatură agreabilă. În timpul celor mai mari geruri, temperatura minimă nu va coborî sub + 14 grade. Arhitecții și inginerii au anunțat că lucrările pentru acoperirea acestui teren (cel mai mare din lume: 280 m × 180 m.) vor fi gata în 1959

Cîștigătorul concursului...

Ne-a vizitat la redacție tov. Ionel Buzdugan, cîștigătorul concursului nostru cu premii „Vă pricepeți la fotbal?". A venit să-și ridice premiul — un echipament complet de schi — ce i-a revenit pentru indicarea formației exacte a R.P.R., în partida cu R.P.F. Iugoslavia, de la 17 noiembrie a.c.

Vizitatorul nostru ne-a apărut ușor stînjenit în postura de cîștigător, dar discuția cu interlocutorul nostru ne-a edificat repede. La Moara Săracă, din raionul Snagov, unde locuiește — fiind economist planificator pe șantierul I.S.U.M., — tov. Ionel Buzdugan a ascultat la radio desfășurarea jocului de la Belgrad. Înfrîngerea suferită de echipa noastră l-a afectat mult, i-a anihilat plăcerea reușitei în desemnarea formației noastre pentru jocul de la Belgrad: **„Am dorit ca echipa ce-am indicat-o să cîștige partida cu Iugoslavia. Sau mai corect spus, aș fi preferat ca echipa să cîștige și eu să nu dobîndesc premiul. Așa însă..."**

Cu tov. Buzdugan am mai discutat multe despre fotbal, care-l interesează îndeaproape și pe care-l pricepe. Cînd ne-am luat rămas bun, după ce și-a

ridicat premiul cuvenit, ne-am dorit reciproc ca la viitoarea întîlnire să ne bucurăm de succesele internaționale ale fotbaliștilor noștri.

Ancheta noastră

Ce propuneți pentru ridicarea nivelului fotbalului românesc?

Am primit la redacție numeroase scrisori în care, într-un fel sau altul sînt aduse în discuție aspecte legate de actuala valoare a fotbalului nostru. Mulți dintre cititori ne-au propus o discuție publică pe marginea acestei probleme, căreia să i se găsească cea mai corespunzătoare dezlegare pentru un viitor apropiat. De aici a pornit ideea anchetei noastre „CE PROPUNEȚI PENTRU RIDICAREA NIVELULUI FOTBALULUI ROMINESC?"

Ancheta e deschisă tuturor iubitorilor acestui sport, cărora le solicităm să ne spună părerile lor, propunerile lor, pentru remedierea deficiențelor existente. Fragmente din aceste răspunsuri sau chiar răspunsuri complete le vom insera în coloanele noastre.

Scrieți-ne părerile dvs., propunerile dvs., ca împreună să contribuim la ridicarea calitativă a fotbalului nostru.

ROMANUL NOSTRU

Lumea dispărută

Adaptare după CONAN DOYLE

Desene de ROMEO VOINESCU

CE S-A ÎNTÎMPLAT PÎNĂ ACUM

Frumoasa Gladys a hotărît să nu-și dea mîna și inima decît aceluia ce va face un „act de eroism". Mînat de acest îndemn, Edward Malone, reporter la „Daily Gazette", pleacă împreună cu profesorul Summerlee și cu exploratorul John Roxton să verifice afirmațiile prof. Challenger în legătură cu existența unor animale preistorice pe un platou din America de Sud. Ajungînd pe platou, ei sînt atacați de niște pterodactili.

Ne găseam într-o situație foarte grea; aproape toți eram răniți. În acel moment, îl văzui pe Roxton ducînd pușca la ochi. O bubuitură... și unul din pterodactili se prăbuși la picioarele noastre. Speriate de zgomot, reptilele zburătoare se îndepărtară. Profitînd de acest răgaz, îl sprijinirăm pe Challenger, ajutîndu-l să fugă spre pădure.

Era și timpul, căci pterodactilii își reîncepuseră atacul. Încă cîteva salturi și pătrunserăm în pădure, care ne oferea un adăpost sigur. Bestiile, furioase că le scăpase prada, continuau să se rotească deasupra pădurii, făcînd un zgomot infernal.

Făcurăm un scurt popas, în cursul căruia ne-am pansat rănile. Nu puteam spune că din punct de vedere științific această zi nu adusese rezultate frumoase pentru expediția noastră. Mai grav era însă faptul că focul de pușcă tras de Roxton, deși ne salvase viața, ne trădase în schimb prezența.

De aci înainte trebuia să fim atenți la cea mai mică mișcare.

Dar foamea ne dădea ghes. Grăbiți, o pornirăm spre tabără. Scufundați într-o discuție aprinsă în legătură cu caracteristicile pterodactililor, cei doi profesori o luară înainte. Roxton mergea îngîndurat alături de mine. Deodată, mă întrebă:

— Ai observat bine locul unde se găseau pterodactilii?

— Da, era craterul unui vulcan.

— Dar solul?

— Mi s-a părut albăstrui... O argilă albăstruie.

— Exact. Un cămin de vulcan cu argilă albăstruie.

— Ei și? am întrebat eu.

Roxton nu-mi răspunse. Însfîrșit ajunserăm la tabără. Dar vai! necazurile din ziua aceea nu luaseră încă sfîrșit. În lipsa noastră, un vizitator necunoscut și probabil foarte puternic, pătrunsese în tabără, răscolise totul și rupsese în bucăți cîteva cutii de conserve. Corturile erau răsturnate, lăzile cu muniții sparte.

Ne uitarăm unii la alții. Mirarea și în același timp, teama, pusese stăpînire pe noi.

Primul care își reveni fu Roxton. El începu să facă ordine în tabără.

Se lăsă noaptea. După ce mîncarăm în tăcere, obosiți, ne culcarăm în jurul focului. Dar somnul nu se lega de nici unul dintre noi. Aveam impresia că din junglă ochi dușmănoși ne iscodesc. La un moment dat, liniștea fu spartă de niște zgomote îngrozitoare. Puteam distinge răgetul furios al unui animal și un urlet de groază.

Într-o clipă toți eram sculați și fiecare își luase în mînă arma. Sgomotele deveniră din ce în ce mai puternice.

— Ce se întîmplă? întrebă Summerlee.

— Se luptă probabil două animale, răspunse Roxton în șoaptă. Mai auzirăm urletul acela de groază odată, apoi totul se liniști.

— Sîntem martorii auditivi ai unei tragedii preistorice — spuse Challenger, grav. Un animal mai puternic a devorat probabil pe un altul mai slab.

— Liniște! strigai eu. Mi se pare că se aude ceva!

În tăcerea care se lăsă, auzirăm clar niște pași grei, crengi care trosneau, gîfîituri. Animalul se apropia de tabără noastră.

Trecură cîteva clipe de așteptare groaznică. Fiecare dintre noi supraveghea un alt sector al taberei.

În clipa aceea, din desișul care ne înconjura apăru un animal fioros, care se pregătea să ne atace.

— În nici un caz nu trageți! ne ordonă Roxton. Zgomotul împușcăturii se poate auzi în liniștea nopții pînă la multe kilometri. Păstrați armele ca pe o ultimă pavăză.

(Va urma)

Varietăți

Luptele și... cafeaua turcească

În Suedia întîlnirile de lupte între amatori sînt dotate cu premii în natură. De pildă, la campionatele regionale fiecare învingător prin „tuș" a primit... 125 grame de cafea turcească.

Aceasta, probabil strict ca... stimulent pentru noi victorii.

Cum se scrie istoria sportului

Cînd și-au pus candidatura pentru organizarea campionatelor europene de box amator din 1959, în cererea adresată forului suprem de specialitate, elvețienii au subliniat: „Nici o națiune, nici o țară care va dori să participe la aceste campionate, nu va găsi închise porțile Elveției".

De ce această „sublimiere"? Firește ca să se facă uitate cîte demersuri au fost necesare recent ca partida Young Boys (Berna) — Vasas (Budapesta), din „Cupa campionilor europeni" la fotbal să se poată disputa la Berna, al cărei Consiliu municipal s-a opus categoric organizării acestui meci, pe motivul că venirea echipei maghiare ar risca să dea naștere la... manifestări extrasportive dezagreabile.

...Și campionatele de box se vor desfășura la Lausane.

Un singur caz

Se întîmplă uneori, ca întreaga linie de înaintare a unei echipe de fotbal să fie selecționată într-o reprezentativă. Istoria fotbalului cunoaște însă un singur caz cînd întreaga înaintare a unei echipe naționale a fost alcătuită din cinci frați. Acum 20 de ani, în linia de atac a echipei Greciei, au jucat cinci frați Adrianopolus — fotbaliști de la clubul sportiv „Olimpiakos" din Pireu.

Lovitura unei spectatoare

În timpul unui meci de „catch" desfășurat la San Francisco unul din luptători era pe punctul de a termina victorios cînd o spectatoare a sărit pe ring și, cu o lovitură puternică și bine plasată, l-a obligat să-l „slăbească" pe adversar și să scape victoria printre degete.

Cîteva clipe după aceasta, organizatorul galei a oferit un contract... amîntitei spectatoare.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația Piața Scînteii tel. 7.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 7.60.10, interior 1400.

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin București

BIBLIOTECA CENTRALA SIBIU

10 întrebări despre geografia R. P. Romînă

In pagina 7-a, a doua etapă a noului nostru concurs cu premii

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

magazin

ANUL I — Nr. 9 ★ Simbătă 7 decembrie 1957 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

In acest număr:

VĂ POVESTIM FILMUL

„DINCOLO DE BRAZI"

NĂRAVURI ȘI MORĂVURI: „STIMABILII"

PE CURIND

LA POIANA STALIN

MODA

CURIERUL LAUREI

COLȚUL COSMETICIANEI

Cine a auzit pînă anul acesta de baritonul Ladislau Konya? Cîțiva prieteni și colegi de la Conservatorul din București... Iată însă că astăzi numele lui Ladislau Konya a făcut ocolul țării, cucerind aprecieri binemeritate și peste hotare. Pentru a vă convinge de lucrul acesta este suficient să răsfoim cîteva cărți de vizită: Premiul I la concursul de muzică vocală de la Moscova... Premiul I la concursurile de la Geneva și Toulouse... Acestea pînă acum... Ce va urma?... Noi îi dorim noi succese acestei tinere și mari speranțe a muzicii din țara noastră.

Fotografia **Liana GRILL**

UN COSTUM — 40 SECUNDE!

N-am mai fost pe la fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej" de nouă ani. La drept vorbind, cînd am fost eu pe acolo, fabrica nici nu exista. Numai noi, copilandrii de 16 ani care veneam să muncim voluntar în orele libere după ziua de școală, ne-o și închipuiam terminată. Ce repede trec anii! O fabrică cum sînt atîtea în toată țara, cu clădiri și utilaje moderne, cu mii de muncitori tineri sau virstnici lucrează acum gospodărește după plan.

Am crezut că prezența unui gazetar în incinta fabricii va trezi un interes deosebit. Aș, de unde. Muncitorii de aici sînt obișnuiți cu vizitele ziariștilor. Sînt atît de dese încît... și-au profilat chiar o însoțitoare: tovarășa Victoria Cătin, conducătoarea cabinetului tehnic îmi stă, amabilă, la dispoziție.

— Nu doriți să vedeți un grafic? Sau să mergem mai întîi la birou să culegem cifrele de care aveți nevoie?

— Depășiri, economii, rezultatele metodelor Ciutkih și Lidia Korabelnicova...?

— Nu. Vreau să văd atelierele. Ne lămurim acolo cum stă producția.

Însoțitoarea mă privește oarecum ciudat.

— Mă surprinde. Am condus atîția ziariști. Chiar și pe domnul Raymond de la „New York Times"...

Nu e timpul să-i explic a cui este vina că cei din fabrică s-au obișnuit să vorbească întîi de cifre și apoi despre viața lor. Aș fi nepoliticos față de confrații care vizitează zilnic fabrica. Mă opresc doar asupra numelui pronunțat.

— Și domnul Raymond ți-a cerut să vadă grafice?

— S-a oprit chiar la primul grafic și a întrebat „ce-i asta?". I-am explicat, dar el a cerut unui muncitor care trecea întîmplător pe sală să-i răspundă la aceeași întrebare...

— Controla?

— Probabil. De altfel ne-a spus el însuși că nu a venit ca prieten în fabrică.

— Și apoi?

— Tot timpul își alegea interlocutorii la întîmplare.

— Prudență?

— Nu. Obișnuință. Cred că era nemulțumit.

— De ce?

— Nu găsea ce căuta.

— Aha!

Îmi vine o idee:

— Ce-ar fi să mergem cam prin aceleași sectoare pe unde a fost domnul Raymond?

— Cu plăcere.

— Mai întîi însă la atelierul de creație. E o dorință personală.

Discut cu tovarășa Magdalena Cherciulescu, tehniciană.

— Îmi închipui că o fabrică mare ca a dvs., trebuie să aibă multe dificultăți în stabilirea liniei model.

— Aveți dreptate. Cu 2—3 ani în urmă linia model era mult mai durabilă. De vreo doi ani încoace... se schimbă de la un sezon la altul.

— Oamenii trăiesc mai bine. Să le dăm ce le trebuie.

— Așa cred și eu.

— Totuși, vedeți dvs., demiurile cu guler șal au apărut pe piață după multe luni de la introducerea lor în jurnalele de modă.

— Aveți dreptate.

— Cum se explică întîrzierea?

— Doresc să previn o confuzie pe care ați putea s-o faceți între fabrica noastră și cooperație. Produsele noastre sînt executate în cantități mari. Zilnic, noi fabricăm 20.000 bucăți îmbrăcăminte. Deci linia noastră trebuie să fie oarecum mai stabilă. Publicul consumator căruia îi adresăm produsele reprezintă masa covîrșitoare a cumpărătorilor. Ei își doresc o îmbrăcăminte practică, leftină și durabilă. De aceea, noi sîntem obligați să prevenim un eventual abuz de excentrități. Cumpărătorului nostru sîntem datori să-i oferim numai acele modele care, realizînd o îmbinare a cerințelor clasice cu dezvoltarea modernă a tăieturii, să-i permită purtarea îmbrăcămintii fără a se demoda strident circa 2—3 ani. Pentru ceilalți care vor să urmărească în amănunțime, de la sezon la sezon, schimbările de tăietură, există atelierele cooperației. Noi nu ne vom supăra pe cumpărătorii care au nu numai gustul, dar și posibilitățile

Eugen ATANASIU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

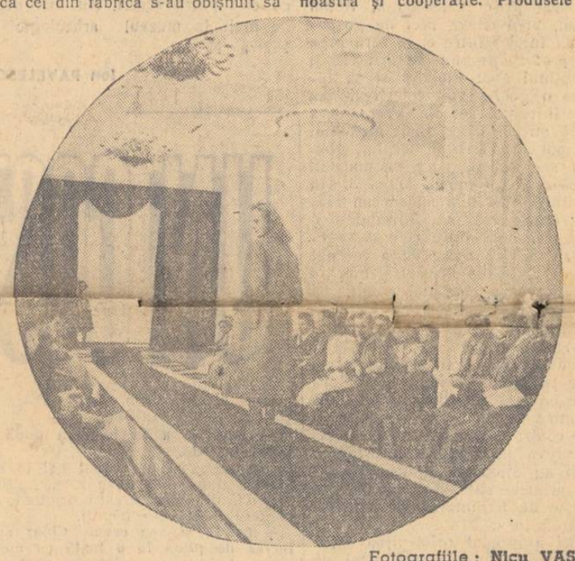

Fotografiile: **Nicu VASILE**

CARRIOCA

In clișeu, colaboratorul nostru N. Moraru, în mijlocul unui grup de ziariști brazilieni.

BRAZILIA VAZUTA CU OCHII UNUI FOTOREPORTER AMATOR

În luna octombrie 1957 am avut onoarea de a reprezenta pe ziariștii romîni, în cadrul delegației O.I.Z., la cel de al șaptelea congres național al presei braziliene. Perioada care s-a scurs apoi și contactele pe care le-am avut cu oamenii de acolo, mi-au prilejuit diferite ocazii de a cunoaște atît frumusețile și bogățiile naturale ale acestei țări vaste cît un continent, cît și posibilitatea de a înțelege viața oamenilor simpli, necăjiți și pasionați, harnici și încercători în viitor. Ca orice ziarist care se respectă, am avut la îndemînă aparatul fotografic, pe care nu am pretenția să-l numesc ca și condeiul. Am realizat însă o serie de imagini, pe care le supun cititorilor în speranța că vor fi un mic aport, palid desigur, pentru cunoașterea unora din laturile multiple ale realităților sud-americane.

N. MORARU

(Urmăriți fotoreportajul nostru din pagina 3-a)

MOȘ GERILĂ DE CIOCOLATA

Aș fi vrut ca în acea zi să nu am mai mult de 8 ani. Aceasta mi s-a părut vîrsta cea mai potrivită pentru călătoria pe care am întreprins-o nu demult în minunata lume a dulciurilor. Pînă la urmă, mi-am dat seama că acest lucru nu m-a împiedicat totuși să pot aprecia așa cum se cuvine produsele fabricii „Desrobirea".

Căci, am uitat să vă spun, lumea dulciurilor pe care am cutreierat-o recent, nu este alta decît fabrica „Desrobirea" din Orașul Stalin. Cu toată ambianța dulce, am căutat pe cît mi-a fost posibil ca notațiile pe marginea acestei călătorii să nu fie prea „zaharisite".

Prima dată m-au impresionat în această lume cifrele. În deosebi cele care oglindesc uriașele cantități de produse zaharoase pe care le livrează fabrica. Noi, cumpărătorii, cerem, de obicei, într-o cofetărie 100 sau 200 grame de bomboane. Închipuiți-vă însă această lume a dulciurilor din care ies zilnic 4—5 vagoane cu astfel de produse. Numai din secția caramelei

Tudor GHEORGHIU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

44.000 CAI PUTERE!

A fost lansat primul spărgător de gheață atomic din lume

Din îndepărtatul Leningrad ne-a sosit vestea unui nou și strălucit succes al tehnicii sovietice. La 5 decembrie, primul spărgător de gheață atomic din lume, purtînd numele marelui Lenin, a fost lansat, fiind astfel gata să-și înceapă călătoriile prin ghețurile nemărginite ale Arcticei. Este un eveniment de o deosebită însemnătate, care vine să confirme locul de frunte pe care Uniunea Sovietică îl ocupă în momentul de față în știința mondială.

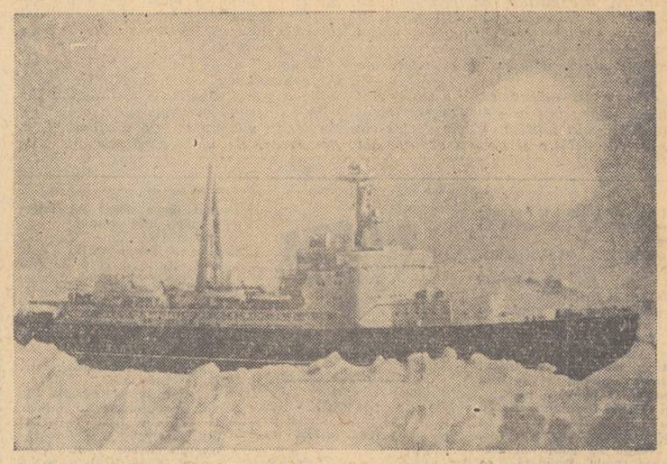

Primul spărgător de gheață atomic construit în U.R.S.S. este cea mai puternică navă de acest gen din lume. O simplă comparație cu ultimul spărgător de gheață american „Glacier" — de cel mai modern tip occidental — este edificatoare. În timp ce acesta din urmă este înzestrat cu un motor de numai 22.000 cai putere, nava „Lenin" atinge 44.000 cai putere.

Datorită puterii de care dispune, SPARGATORUL DE GHEAȚA ATOMIC VA PUTEA STRABATE STRATURI DE GHEAȚA GROASA DE PESTE 2 METRI. El va naviga timp de peste un an, fără a fi nevoit să-și întrerupă călătoria pentru a-și completa stocul de combustibil.

Spre deosebire de celelalte spărgătoare de gheață care folosesc ca sursă de energie cărbunele, NOUA NAVA SOVIETICA VA FUNCȚIONA PE BAZA ENERGIEI FURNIZATE DE UN REACTOR ATOMIC. Acest element esențial merită toată atenția căci el explică numeroase particularități de construcție ale navei.

Datorită faptului că nava nu mai are nevoie de mii de tone de cărbune, încăperile sale (care ar fi trebuit să depoziteze combustibil) sînt folosite pentru a spori confortul echipajului. Marinarii vor locui în cabine de 1—2 persoane prevăzute cu climă artificială. La bordul spărgătorului de gheață va funcționa un club, un cinematograf și o mare bibliotecă. Insfîrșit, pe bordul spărgătorului de gheață atomic se vor găsi și două helicoptere.

Construcția primului spărgător de gheață atomic de către Uniunea Sovietică reprezintă o uriașă contribuție adusă la dezvoltarea științei și tehnicii mondiale. Lansarea navei în ziua în care popoarele sovietice au sărbătorit glorioasa aniversare a constituției sovietice va face odată mai mult ca această victorie a U.R.S.S. să rămînă de neuitat.

Nicolae N. LUPU

DE VORBĂ CU...

scriitorul Șűto András

Interviul nostru de azi l-am cerut scriitorului SÜTO ANDRAS.

— Cum ai devenit scriitor? — *a fost prima noastră întrebare.*

— Nu știu... Cum anume devine cineva scriitor e greu de arătat. În clasa a III-a de gimnaziu, la Aiud — unde m-a dat tata să învăț carte după terminarea școlii primare din Cămărașul de Cîmpie — am scris o teză, o povestire pe care profesorul de literatură a publicat-o într-o revistă fără să-mi spună ceva. Așa am început. Acum însă știu că trebuie să lucrez încă foarte mult ca să pot scrie ceva care să-mi placă cel puțin mie.

— ...

— Totuși... Dacă insiști îți povestesc cum am început să scriu. Eram flămînd. La început — ca să spun așa — am încercat să așternpe hîrtie acest simț: foamea. Am încercat să mă consolez.

— Cu un cuvînt la dumneata dorința de a scrie a pornit din dorința de a te consola?

— Am putea spune și așa. Mai tîrziu însă mi-am dat seama că nu numai eu, ci și mulți alții flămînzeau în preajma anului 1942 și că și acești oameni trebuie consolați. Ciudat însă, scrierile mele nu i-au consolat pe oameni, ci dimpotrivă i-au îndîrjit. Azi, însă scriitorul are altceva de spus decît aveam eu pe vremea aceea. Viața s-a schimbat cu totul.

V. KONTA

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Din frumusețile patriei

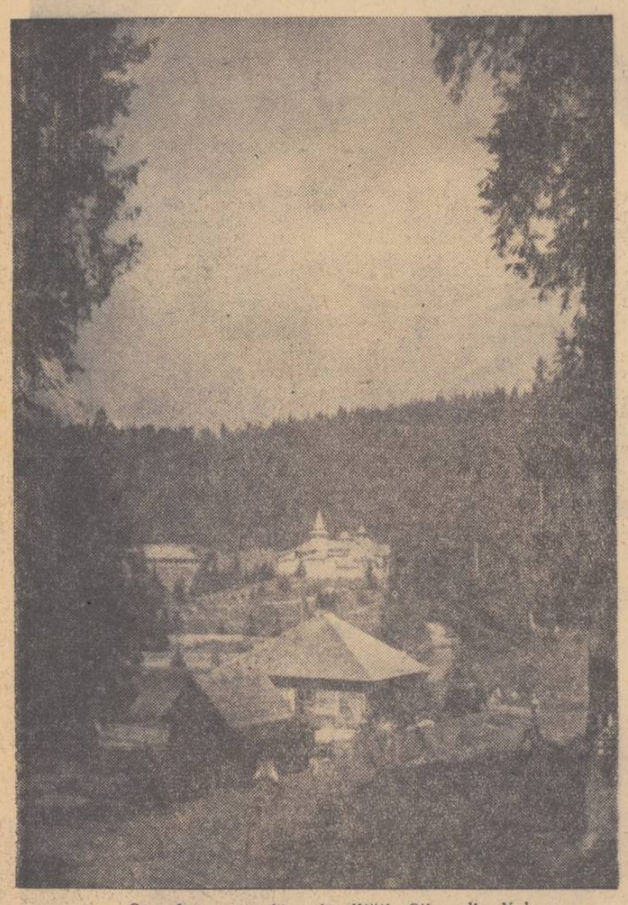

O vedere generală a localității Stîna din Vale

(Fotografie primită de la cititorul nostru FRANCISC VARGA din Salonta)

SATUL ÎNTINERIT

Îndată ce trece de Girov, drumul care duce de la Piatra la Roman se desface în două. De aici, de la această răscruce, la o depărtare de jumătate de ceas cu piciorul, se află satul Serbești. Numele lui nu spune poate altuia nimic, dar mie, care îi cunosc bine istoria, îmi aduce aminte de multe.

Acum 16—17 ani, bunăoară, s-a petrecut aici o întîmplare pe care n-am s-o uit niciodată. Era prin luna lui martie. Pe cîmpurile aburinde de pe coastă, oamenii arau pe-ntrecute. Deodată unul auzi fierul plugului scrîșnind și văzu ceva, ca niște cioburi, ivindu-se de sub brazda reavănă și afînată. Scormoni cu degetele și dădu de niște seceri. Mici, mîncate de rugină, știrbe la dinți și boante la vîrf, păreau să aibă vîrsta dealurilor și a pietrelor. Numaidecît se adunară curioși și începură să le cerceteze. Le întorceau pe-o parte și pe alta, le încercau cu unghia, le ciocăneau de cîte o pietricică să vadă cum sună. Ba unul a avut ideia să cate să taie cu ele niște pae din zăbălul cailor. **„Nu-ți mai bate capul de pomană"**, l-a potolit un gospodar care urmărea scena zîmbind. **„Is de cînd lumea și pămîntul și n-ai ce face cu ele. Noi numai de de-alde astea avem parte".** Și ca pentru a aduce o mărturie care să nu mai îngăduie replică, omul a arătat spre sat, spre casele cu cușme negre de pae, spre drumurile nepietruite și glodoase, spre zaplazurile roase de putregai zăcînd într-o rînă. Da, întreaga viață a Serbeștilor părea rînduită să se desfășoare sub zodia îmbătrînită și săracă a celor patru seceri din alt ev.

Către acest sat cu iz de cronică și cu aspect de stampă mă îndreptam mai deunăzi, Ardeam de dorința de a vedea ce-au mai făcut și ce s-a mai întîmplat cu oamenii în lungul răstimp care s-a scurs. Amurgea. De departe casele, livezile, grădinile, ocoalele, toate păreau învăluite într-o pulbere de oțel și de aramă. Se auzeau glasuri înnăbușite și zgomote care se stingeau înainte de a-și lua zborul. Pînă să ajung, cu toată graba mea, s-a înnoptat de-a binelea. Încercam să ghicesc drumul și să descopăr din nou locurile știute. Iată în stînga silueta masivă și posomorită a hanului. Niciodată n-a dus lipsă de locatari baterul rateș. Prin încăperile lui s-au perindat, de-a lungul puzderiei de ani, inși fără număr, de la pîrcălabi și soli domnești și pînă la negustători de oale, de la oieri încotoșmănați în tohoarce din cîte șase berbeci, pînă la pîrpirii vînzători de păcură. Dar atîta îi erau de mari hraiurile și atît de întunecoase nenumăratele cotloane, că oaspeții, de cum îi treceau pragul, se și topeau în beznă, iar uriașa clădire părea sălășluită întotdeauna doar de bufnițe și de lilieci. **„Așa a fost și așa a rămas"**, mă gîndeam, privind prin întuneric. Deodată însă am auzit niște sunete ciudate. Semănau cu icniturile motoarelor de moară și veneau chiar din interiorul hanului. Pînă să mă lămuresc, pînă să-mi închipui ce-i, pe drum și prin casele din jur se aprinseră becuri și se lumină ca ziua. Nu mai încăpea nici o îndoială: bătrînul rateș adăpostea sub acoperișul său secular o modernă uzină electrică. Curiozitatea făcu loc uimirii și amîndouă îmi dădură și mai mult ghes să caut să aflu ce s-a petrecut și pe ce cale a apucat în acești ani satul.

A apucat pe o cale bună. Acum cinci ani, vreo cîteva zeci de gospodari s-au înțeles între ei și fără prea multe protocoluri au hotărît să-și pună puținul avut laolaltă și să întemeieze o gospodărie colectivă. Au avut de înfruntat destule. Vrerea le-a fost însă atît de mare, încît nici unul nu s-a poticnit. Treptat, treptat, gospodăria s-a închegat, iar mănunchiul de îndrăzneți s-a mărit. După 3 sau 4 ani, lîngă el a mai apărut un mănunchi: în Serbești s-a înființat și o întovărășire. Apoi între cele două odrasle ale zilelor noastre a început un fel de cursă de urmărire. Fiecare se străduia să facă mai mult, să strîngă roade mai bogate. Sectia întovărășirea 2.000 de kilograme de porumb pe hectar, gospodăria răspundea numaidecît cu o medie de 2.500 de kilograme, ducea una 10 vagoane de grîu de pe cîmp, cealaltă sălta fără aminare pînă la 18. Pînă la urmă această întrecere tacită, nepreväzută în nici un contract, a avut un deznodămînt nepreväzut, însă destul de logic: Serbeștii au ajuns să se numere azi printre primele sate din raion care se apropie de terminarea cooperativizării agriculturii.

De aici a început primenirea satului. Electrica a fost ultimul strai pe care și l-a pus. Actul de intrare în stăpînirea ei datează doar din 13 iunie 1957. Dar pînă la această perlă șirag n-a rămas deloc gol. El s-a umplut de pietre, care mai de care mai strălucitoare și mai prețioase. Iată drumul care tăia altă-dată în două moșia neamțului Riegler. În dreapta și-n stînga lui se rînduiesc, zvelte și chipeșe, tot una și una casele noi. Un cartier, un adevărat sat nou. Cei care locuiesc în această parte își denumesc colțul „cotul lui Ivan". Spusa lor are o semnificație de puține știută. Pe locurile acestea, altă-dată ale boierilor, a căzut în 1944, într-o luptă cu nemții, un soldat rus. Nimeni n-auzise de el, nimeni nu știa cum îl cheamă. La numai un an după această întîmplare însă, moșia s-a împărțit și, din trupul ei, oamenii au primit atît de rîvnitele, atît de căutatele și — înainte — atît de puțin avutele locuri de casă. Legătura dintre cele două fapte a apărut astfel în chip firesc, cum firească a fost pornirea oamenilor de a imortaliza, fie și-ntr-un chip atît de naiv, jertfa necunoscutului Ivan. Dar în vremea din urmă nu numai aici au apărut asemenea „coturi". Cartiere întregi de case noi s-au ivit și „sub stîncă" și de-a lungul șoselii și lîngă holm.

Sau clădirea aceea mare acoperită cu țiglă roșie... Altă-dată era destinată, chipurile, să slujească de local pentru pretură. Dar autoritățile îi găseau cele mai neașteptate întrebuințări. Unul îi transformase cea mai mare încăpere într-o adevărată creșcătorie de pui, pentru uzufruct propriu, bineînțeles. Alții, mai puțin practici, socoteau camerele drept minunate saloane de bal și le foloseau ca atare. Acum, casa și-a găsit o valorificare sigură și, după cum te asigură serbeștenii, de lungă durată: a fost transformată în maternitate. I-am pășit pragul cu sfială. Înăuntru am găsit o întreagă lume de prunci dolofani, înfofoliți în scutece și înveliți în cearceafuri albe ca laptele, cum neam de neamul lor n-a îndrăznit vreodată să viseze. Dar biblioteca! M-am oprit și i-am cercetat cu atenție cartotecile. Tot căutînd așa am dat de un nume cunoscut, de numele lui Costică Băieșu. Curios tip acest Costică. Odinioară ședea într-o casă prin care ploua ca afară și nu citea decît cărți de rugăciuni și alte lucruri sfinte. Am vrut să văd în ce ape se scaldă acum și am rămas nespus de uimit. Pe lista lui interminabilă se aflau trecute cele mai bune cărți din bibliotecă, de la „Ion" și pînă la „Pămînt desțelenit" și de la „Răscoala" pînă la „Mitrea Cocor". Care nu mi-a fost bucuria cînd întîlnindu-l am aflat că și-a clădit casă nouă, că s-a înscris în întovărășire și că face parte chiar din conducerea ei. Așa urcuș numai timpul nostru poate zămisli.

M-am luat însă cu vorba și am uitat să mai spun ce s-a întîmplat cu cele patru seceri. Au fost depuse de mult la muzeul arheologic din Piatra Neamț.

Ion PAVELESCU

Năravuri și moravuri

„STIMABILII"

Mi se întîmplă uneori să mă întreb: unde-or fi „stimabilii" și „onorabilii" sau, cum s-ar zice, ce-or fi făcînd cei ce sînt os din osul și sînge din sîngele „stimabililor" și „onorabililor" pe care i-a încondeiat la vremea sa Caragiale. Fiindcă, — dacă putem prespune că, de pildă, Tipătescu sau Cațavencu, aveau să devină cîțiva ani mai tîrziu după aventura cu scrisoarea pierdută, miniștri, că Trahanache avea să devină, să spunem, președinte al senatului — e greu să ne imaginăm că ei au dispărut cu totul în zilele noastre, că n-au urmași sau măcar imitatori. Și așa, pornind de la această judecată, i-am căutat și i-am găsit.

Mai întîi, sînt mai puțin semeți ca în trecut, dar, mă-ntelegi, plini de principuri. În al doilea rînd, nu rîvnesc nici la scaune de deputați, nici la primării sau prefecturi, nu de alta, dar poate fiindcă au ajuns la concluzia că nimeni n-are de gînd să li le dea. În al treilea rînd, sînt de diferite profesiuni și, mai ales de profesiune: fără.

La nouă trecute fix, are n-are treabă, urmașul lui Farfuridi e în tîrg. Ascultă ici, ascultă colo, vorbește cu unul sau cu altul. N-aude bine, dar o potrivește și se-ntoarce rapid acasă. La coșul plin cu sticle goale, trece pe drum pe la stimabilul domn Trahanache, îi bate-n poartă și-i șoptește doar atît: Ulei.

Stimabilul o strigă la rîndul său pe coana Zoițica, căreia îi spune tot un cuvînt: Ulei. String în grabă cîte sticle au prin casă, le pun în coșuri, pornesc și se abat și pe la conu Fănică, fantele bine cunoscut, de care nu se putea să n-aibă grijă coana Zoițica, damă bună — vorba cetățeanului turmentat —, și-i spun tot numai: Ulei.

Pornește, așadar și conu Fănică, purtînd în servietă — că doar el e becher și nu se cuvine să iasă cu coșul — cîteva sticle goale. Pe drum Fănică se întîlnește cu Dandanache, care, după cum se știe nu prea se omoară cu deșteptăciunea încă de pe vremea cînd l-a zguduit diligența și, spunîndu-i: ulei, acesta, pînă să ajungă acasă nu și-a mai amintit decît că trebuie să stea la coadă la Alimentara.

Firește n-au rămas străini de această procesiune nici alții. Ca de pildă domnul Nae Cațavencu, care, fiind liber-schimbist, după o scurtă ședere la răcoare pentru fraude și sperț, a hotărît să-și deschidă o negustorie pe cont propriu de legume, brînzeturi și ce mai pică. N-a rămas indiferent nici veșnic tînărul studinte în drept și publicist Rică Venturiano, care schimbă idei înalte la cafenea, zvonuri în mahala și vinde prin restaurante stilouri de fabricație proprie drept stilouri provenite din import. Și alții, și alții... N-o să mai lungesc lista mai departe.

Se-ntîmplă ca dumneata, iubite cititor, sau eu, sau altul, să avem nevoie exact în aceeași zi de nu știu ce de la magazinul asupra căruia s-au năpustit caragialeștile figuri reînviate. Ne pierdem vremea, ne enervăm, așteptînd să ne vie rîndul. Și rîndul vine greu, deoarece „stimabilii" cumpără, cară acasă și se-ntorc iar. Isteria „onorabililor" durează zile și uneori chiar săptămîni. Ei au timp, ei găsesc la iuțeală și banii necesari să cumpere în neștire, să blocheze ușile magazinelor cuprinși de o caraghioasă febră a cumpărăturilor inutile. Precum se știe, această febră trece ca un foc de paie. Cei păgubiți rămîn naivii care s-au luat după „stimabilii" și „onorabilii" descinși parcă din comediile lui Caragiale. Dar, într-o măsură, păgubim cu toții, căci trebuie să pierdem un timp prețios pentru a cumpăra ceea ce avem nevoie și se găsește din belșug.

Ar trebui să nu le îngăduim „stimabililor" și „onorabililor" să-și mai facă mendrele. Firește, nu-i putem împiedica nemijlocit. Dar putem crea în jurul lor un asemenea curent de opinie publică încît să le fie rușine să mai scoată altă-dată în lume figura lor ce aparține trecutului.

Al. CORNESCU

Moș Gerilă de ciocolată

(Urmare din pag. I-a)

pleacă zilnic spre ambalaj peste 23.000 kg. bomboane. Tot așa, depășirile de plan se socotesc aici în tone. Pînă acum, de pildă, peste 1.100 tone au fost livrate peste plan.

Mai mari peste această lume, în care bomboanele și ciocolata se măsoară cu tonele, sînt maiștrii bombonari. Ei sînt aceia care se îngrijesc de calitatea produselor, care chibzuiesc rețetele pentru noile sortimente. Să nu credeți că treaba aceasta este cumva ușoară. Păcat că nu pot reproduce aici lista celor 36 de sortimente noi din acest an. Mihai Kiss, șeful producției, și el maistru bombonar, care mi-a dat această listă ar fi fost în stare că pentru fiecare sortiment în parte să-mi dea toate amănuntele necesare. Cît sirop folosește, cum se pun alunele sau mucile, ce fel de cremă, cît zahăr și în sfîrșit, tot ce trebuie pentru o rețetă completă. M-am gîndit totuși că și fără cunoașterea rețetei putem foarte bine aprecia calitatea drageurilor de ciocolată cu stafide, a bomboanelor umplute cu praline, a tabletelor cu vanilie, cacao sau cafea, a pastilelor de nuci crocante sau chiar a banalei ciocolate de menaj.

Trebuie să adaug că acestea sînt numai cîteva din cele 300 de sortimente produse în fabrică. Unele dintre ele au fost solicitate și pentru export. Am asistat chiar la expedierea unei comenzi de bomboane cu destinația India. La această adresă foarte îndepărtată se pot adăuga orașele Leipzig, Moscova, Londra, Damasc, Salonic, Zagreb și Poznan, locurile tîrgurilor și expozițiilor internaționale, unde produsele fabricii au stat la loc de cinste.

Vizita în secția ciocolată trebuie să recunosc că a fost cea mai grea. Poate și din cauza mirosului pătrunzător de ciocolată, care-ți gîdilă în mod insistent nările. Este de-a dreptul neverosimil la cîte supliciii sînt supuse boabele de cacao pînă ajung în forma pastei de culoare maro închis, bună de turnat în forme. Ca să vă dau doar un exemplu, în mașina de „concșare" pasta de ciocolată este amestecată timp de 36 de ore, fără contenire.

Am asistat în această secție și la nașterea unui Moș Gerilă. Eugenia Costin, o fată blondă, îmbrăcată complet în alb, introducea cu grijă, în forme metalice, pasta de ciocolată. Formele erau apoi trimise la răcit. Deschise apoi cu aceeași grijă, ele lăsau liberi nenumărați moși Gerilă de ciocolată, gata să-și ia sacul în spinare și să pornească la drum. Să pornească că la drum în primul rînd prin această lume a dulciurilor, să-și umple bine sacul cu toate bunătățile destinate copiilor. Pentru aceasta, Moș Gerilă va trebui să poposească mai mult în secția de ambalaj. Aici va avea într-adevăr, de unde să-și aleagă. Va face desigur, mai întîi o comandă serioasă din așa-numita „ciocolată poveștei", la care fiecare pachețel este însoțit de o mică istorioară Dar din care povești să aleagă? Balada unui greier mic? Ursul călător? Vulpea și ulcica? Sau poate Cocoșul și cîinele?

O altă comandă destinată îndestulării sacului lui Moș Gerilă se va referi apoi la trei sortimente ce poartă numele a trei fetițe: Mioara, Doina și Rodica. Una este ciocolată cu cremă de lămîie, alta de alune și ultima cu nucă. Dar figurile de ciocolată au fost uitate? Nu se poate. Se vor supăra schiorii, călușii, ursuleții și elefanții dacă vor auzi așa ceva. În cele din urmă, sacul lui Moș Gerilă este completat pînă la vîrf cu gustoase bomboane ce-i poartă chiar numele. Numai atunci sania îl va purta pe Moș Gerilă din această lume a dulciurilor spre copiii de pe fiecare stradă, de pe fiecare uliță.

Tudor GHEORGHIU

Cronica gastronomului

ICRE BLONDE

Imi vine să rîd ori de cîte ori aud pe cîte unul susținînd, cu toată seriozitatea, că pisica lui nu mănîncă decît pește proaspăt și pe altul că a lui refuză carnea dacă nu e de viței, sau că preferă regimul lactat. În ce mă privește, am văzut cotoi mîncînd măsline, iar în anul de bejenie 1916, am văzut cu ochii mei, ceea ce se cheamă văzut, în urbea mea de baștină, Iași, mulți concetățeni și mulți bejeniți mîncînd cu mare poftă pisică á la grec. E drept că acei hămesiți consumatori erau încredințați că mănîncă iepure, așa cum scrie pe listă, dar vorba e au mîncat pisică? Au mîncat! Asta este!

Belșugul și huzurul fac și din om și din dobitoc făpturi pretențioase și cu moșturi. Lipsa stîrnește ingeniozitate. Veacuri de-a rîndul au rîs francezii de italieni, pentru că mănîncă broaște, iar acum că le-au dat și ei de gust, nu mai știu bucătarii francezi ce să mai născocească pentru a le varia modul de preparație. Așa cu icrele de crap și de știucă. Occidentul le disprețuiește, pentru că nu le cunoaște. Dar mulți străini și în special francezi aflători în țară pe vremea primului război mondial, le-au adoptat, ducînd cu ei la înapoiere un obicei nou. Pînă în clipa de față însă, francezii nu le acordă încă titlul de caviar, rezervat icrelor negre. În cărțile lor de bucate nu se vorbește decît de ouă de crap și de știucă, de cele mai multe ori cu indicația că sînt nocive. Acest amănunt nu i-a scăpat elegantului Gigi Tînjală, fost mare proprietar de terenuri petrolifere cu sonde în erupție. Era proaspăt înapoiat dintr-o croazieră care i-a dat fericitul prilej de a sta săptămîni în Franța, timp care i-a fost deajuns să-și însușească gusturi subțiri, o samă de expresii noi și un pronunțat accent exotic în vorbire. Scena de care vă pomenesc a avut loc la vechiul restaurant „Continental", condus, acum vreo două decenii, de regretatul și simpaticul Andrei Cernea. Gigi Tînjală se instalase la o masă vecină cu aceea la care luasem loc cu amicul meu Costache. La vederea lui Gigi, Costache îmi făcu semn cu ochiul:

— Ia te uită la el cum e îmbrăcat! Parcă e un manechin fugit din vitrină. Nu-i lipsește pe veston decît cartonul cu prețul costumului.

Gigi Tînjală examina lista de la distanță, așa cum obișnuiesc presbiții, în timp ce ospătarul așteptă comanda. După o amănunțită și prelungă examinare, se hotărî:

— Aș dori neștе... ouă de crap salată...

Și după un vizibil efort de memorie:

— Cu asta... cum se cheamă?... dignon haché.

La mesele vecine se schimbau priviri înveselite. Costache însă rămăsese impasibil. Cînd s-a apropiat ospătarul de masa noastră a rostit cu glas tare și foarte răspicat:

— Mie să-mi dai două icre de găină.

Ospătarul, care înțelesese aluzia, îl întrebă cu un indiscernabil surîs:

— Fierte?

— Nu, la capac... Și cu unt proaspăt.

PĂSTOREL

Corvoadă atomică pentru soldații americani

Isteria războinică ia forme din ce în ce mai avansate și variate în Statele Unite. Urmașii lui Forrestall întru întețirea războiului rece se pregătesc de zor, pentru a crea condiții tot mai favorabile în vederea transformării acestuia într-unul cald.

De curînd, Pentagonul a făcut apel la 300 „voluntari" din cadrul forțelor armate americane, pentru a minca numai alimente iradiate. Încercările vor fi făcute în această iarnă. Soldații vor minca legume, carne, fructe, tratate cu radiații nucleare și în special raze gamma.

Vor oare conducătorii armatei americane să vadă cum poate fi apărat organismul împotriva acestor radiații, sau, dimpotrivă, ce ar trebui să se facă pentru ca infectia să fie cît mai puternică?...

Întrebarea se impune, deoarece pentru ocrotirea oamenilor ar fi suficient să se pună capăt experiențelor termonucleare și cercurile conducătoare americane să-și dea consimțămîntul pentru încarcarea în mare a tuturor armelor atomice.

Atunci nu ar mai fi nevoie nici de transformarea oamenilor în cobai ai isteriei atomice.

UN COSTUM — 40 SECUNDE!

(Urmare din pag. I-a)

materiale, de a se îmbrăca după ultimul jurnal...

— Totuși, eu am văzut și la dvs. modele după, cum se zice, „ultimul jurnal", deși sînt creații originale ale atelierului în care lucrați.

— Există și așa ceva. Chiar acum lucrez de pildă la o fustă cu motive naționale, cu un galon în partea de jos care se repetă în talie.

— Cine comandă asemenea modele?

— Sînt execuții speciale pentru expozițiile internaționale la care participăm.

— Care este ultima la care ați participat și care va fi următoarea?

— Ultima a fost la Moscova, în vară, cu prilejul celui de-al 7-lea Congres Internațional al Modei. Noi participam acolo pentru a treia oară. În mai sau iunie 1958 va avea loc la București un nou Congres Internațional al Modei. Data precisă și condițiile de participare se stabilesc peste două zile la Praga.

— Cine vor fi oaspeții?

— Țările socialiste.

— Și China?

— China a participat la Moscova cu un observator. Moda lor e complet diferită de cea europeană.

— Ați (sau am) avut succes la Moscova?

— Mare succes a avut un costum de sport compus din șort și o fustă deasupra cu un galon în motive naționale.

— Alte exponate de inspirație națională?

— Am prezentat rochii de seară din marame, fuste din galoane înguste, plisate...

— Pentru comerț nu lucrați și modele mai deosebite?

— Desigur. La comandă. Am făcut nu de mult pentru „Romarta" pardesie din catifea căptușită cu balonseide.

— Vă mulțumesc. Să mergem, tovarășă Călin, în ateliere.

Cea mai mare fabrică din lume

În atelierul de confecții bărbătești (mai bine zis un sector). Mă minunez: peste tot, mașinării care taie automat stofa după tipare dinainte desenate. Le zice bandzeguri. Vreau să mă arăt cunoscător:

— Aici lucrează o brigadă?

— Nu. Pe grupuri.

— ...și banda rulantă unde-i?

— Aici nu se lucrează pe bandă rulantă. În alte sectoare funcționează banda rulantă.

— Dar aici? Ce metodă?

— Sistemul prodsincron.

— Ce rezultate dă?

— Foarte bune. Productivitatea a crescut cu 35 la sută.

Mi se pare că am sezisat o lipsă.

— Și, mă rog, de ce nu-i întrebuințați atunci în toată fabrica?

— Nu dă rezultate.

Nu mai pricep nimic.

— La urma urmei ce înseamnă prodsincron?

— Producție sincronizată.

Acum, parcă m-am mai ușurat. Este cazul să fiu sincer. Altfel nu voi putea scrie nimic.

— Vedeți, eu nu lucrez în domeniul industrial. Dacă puteți să-mi explicați...

— E foarte simplu. Acolo unde intervin schimbări dese de model, prodsincronul își pierde eficacitatea. Sistemul acesta este bun la un volum mare de produse. Realizăm cu el 950 costume în 8 ore, adică la fiecare 40—45 de secunde se confecționează un costum. La banda rulantă lucrează cîte 40—60—80 de lucrători, cu posibilitatea de a schimba, să zicem, la 2.000 de bucăți, modelul. Economisim timpul.

— Acum nu pricep altceva. Dacă eu, de pildă, mă angajez la dvs. și sînt repartizat în sectorul cu prodsincron, ce se întîmplă dacă nu am îndemînarea să lucrez atît de repede ca ceilalți?

— Prodsincronul preîntîmpină o asemenea posibilitate. Din stocurile de produse croite, fiecare lucrează cît poate. Acordul individual este cel mai bun stimulent în acest sistem.

— Este deci adevărat ce a scris domnul Raymond că fabrica dvs. este cea mai mare din lume?

— Firește. Cu o precizare: în ramura confecțiilor.

Cum se ajunge milionar

În fabrică, femeile dețin majoritatea absolută: 75%. Ne-am supus majorității și... am luat un interviu tovarășei Victoria Popescu:

— Am auzit că faceți economii.

— Cam 20.000 lei lunar.

— De unde scoateți banii?

— Din materialul croit.

— Nu respectați miniatura*)?

— Mă ghidez după ea, dar caut să folosesc cît mai rațional materialul.

În secția de lingerie

Petre Tîrnă, dansator și... călcător, mi-a răspuns tot atît de simplu:

— De trei ani sînt fruntaș.

— La călcat?

— De ce nu? Depășesc regulat norma.

— Și ce-ai cîștigat?

— În întrecerea pentru 23 August un aparat de radio „Zvezda". Alții au plecat la Moscova, în excursie... O să plec și eu.

***) Aflasem în prealabil că miniatura este harta de amplasament privind așezarea tiparului în raport cu direcția firului și alți factori deosebit de importanți.**

Mergem în alt atelier. Vreau să văd un om deosebit. Un milionar.

— Vasile Nedelcu.

— Îmi pare bine. Ești milionar?

— Nu singur.

— Doi milionari?

— Da. Împreună cu tov. Gheorghe Oprea am strîns într-un an un milion.

— Cum? Și pentru cine?

— Pentru fabrica noastră. O inovație.

— Mă interesează.

— Iată: am așezat fața de guler, la gulerul șal, în așa fel încît rezultă o economie masivă de material.

— Nu dăunează stofei?

— S-a cercetat. Nicidecum.

Îi strîng mîna. Milionarul cu care stau de vorbă n-are mîinile încărcate de inele. Ține șapca dată pe spate. E grăbit... ca orice milionar.

Intermezzo culinar

Bucătăria restaurantului și a cantinei strălucește de curățenie. Niște cazane emailate în care poți intra cu totul, prepară cu gaze sau electric mîncarea pentru 4.000 de clienți.

— Vi-l recomand pe bucătarul șef Franz Bereschi.

Ca orice bucătar, e roșu, gras și... zîmbitor.

— Utilizați cartea de bucate?

— Eu vreau ca muncitorii să mănînce mîncăruri bine gătite.

— Așa dar, refuzați teoria?

— Deloc. Studiez manuale dietetice.

— Gătiți scump?

— Lista de prețuri vă poate spune că aici servim unul dintre cele mai ieftine meniuri din țară.

— Adică?

— La cantină 1 leu masa (întreprinderea mai adaugă 50 de bani).

— Și bolnavii de stomac?

— Au două meniuri dietetice.

— La restaurant, care e cel mai scump fel de mîncare?

— Toate costă între 1 leu și 2 lei. Șnițelul 3 lei.

— Cum realizați ieftinirea?

— Avem gospodărie anexă pe lîngă întreprindere. Ne creștem singuri... materia primă.

Tovarășa Călin mi-a comunicat discret invitația de a lua masa pe loc. Într-adevăr, se făcuse ora prînzului, dar mă grăbeam spre redacție. I-am cerut favoarea să ne depărtăm urgent de ispită.

*

Înainte de plecare, tovarășul director Iuju Steinbach m-a primit cu proteste:

— Adineaori parcă a mai fost un gazetar. Săptămîna cealaltă televiziunea... Nu-mi prea place reclama asta.

Observ niște mostre pe masă.

— O singură întrebare, tovarășe director: cîtă stofă înghite fabrica într-o zi?

— Îți trebuie exact?

— Știți, o asociație interesantă cu un covor care se întinde din București pînă la... ar fi bună pentru reportaj.

— Și cu ce-ai să mergi pe covor? N-ai să obosești?

— Cu trenul, nu.

— Atunci urcă-te d-ta în tren și mergi dincolo de Sinaia... Ai să vezi un peisaj splendid acuma iarna.

— Am văzut destule lucruri splendide și aici. Aveți oameni minunați.

— Atunci scrie despre ei.

— După cîte știu, a scris și domnul Raymond...

— Da, a scris despre „Fabrica roșie". N-a prea avut însă timp să cunoască oamenii. Poate nici nu-l interesau. N-avem lucruri senzaționale.

Tovarășul director se înșeală: lucrurile senzaționale există aici cu duiumul. Dar despre care să scrii mai întîi?

Eugen ATANASIU

POȘTA Redacției

ANCA IONESCU, București: Se trimit numai deslegările, fără textele jocurilor.

MINA DOLHEȘTEANU, B-dul Republicii 72, București: Este foarte bine că o parte a revistei corespunde gusturilor dvs. Cît privește restul, nu trebuie condamnat chiar atît de tare. Există cititoare și cititori care au păreri diametral opuse și trebuie să ținem seama și de exigențele lor.

UN GRUP DE CITITORI DIN SIBIU: După cum am mai scris în revista noastră, artista de cinematograf Maria Felix trăiește și turnează în momentul de față. Filmul „Camelia" este inspirat după „Dama cu camelii". Nu cred că are vreo legătură cu viața personală a Mariei Felix. Totuși, s-ar putea. Celelalte dorințe ale dvs. în legătură cu rubrica de cinema se realizează și se vor realiza în continuare.

NATAN MAIER, str. Lascăr Catargiu 30, Botoșani: Da, există literați-amatori și, uneori, publicăm materiale mai reușite provenite de la aceștia, dacă corespund specificului revistei.

VALERIA MIRIANU, București: Pentru a cunoaște posibilitățile de vindecare vă sfătuim să vă consultați cu unii din medicii noștri de specialitate și numai după aceea să întreprindeți alte acțiuni.

EMILIA din Chișineu Criș: Răspunsurile date mai sus unui grup de cititori din Sibiu și tov. Natan Maier lămuresc și problemele ridicate de dvs. Vă mulțumim pentru bunele cuvinte adresate revistei noastre.

MARCEL IONESCU, str. Zolta Simion 7, Craiova: Puteți trimite fotografii. Ele vor fi publicate în funcție de calitatea lor. Pentru aceasta, trimiteți-ne fotografia, nu clișeul. Pentru concursul rebus sînt necesare cel puțin 7 bonuri. La ultima întrebare, nu vă putem răspunde. Nu permite regulamentul concursului.

PETRE GERAN, str. Ciprian Porumbescu 13, București: Cifrele comunicate de dvs. au mai apărut. De asemenea, anecdota ni se pare cunoscută.

I. HAGIAC, calea Mărășești 34, Bacău: Lămuririle cerute de dvs. au apărut între timp în revistă.

FLORICA DOBRIN, str. Republicii 28 Brăila, pare a fi laolaltă cu colegele sale de clasă, foarte pasionată după cinematograf. Preocupare cît se poate de pozitivă. Cît privește amănuntele cerute despre unii cineaști, acestea apar pe rînd, pe măsură ce sînt de actualitate.

A. BAGHINA, str. Bolintineanu 55, Tr. Severin, ne trimite din nou cîteva epigrame. Iată una dedicată reînvierii militarismului german, în legătură cu faptul că unii recruți din Germania occidentală se opun încorporării:

— Ăsta ce defect mai are? Haide doctore, vorbește!...

— Păi, defectul lui cel mare.

Să trăiți, e că... gîndește!

FL. GHIUZELI: Am supus sugestiile dvs. celor în drept.

GABRIEL GRUNBERG, str. Al. Tolstoi 5, Ploești: O parte din propunerile dvs. au și fost realizate anticipat. Gînd la gînd cu bucurie...

MARIA LEVENTER, București, ne scrie că s-a măritat în ziua cînd a apărut primul număr al revistei noastre și ne cere următorul sprijin: soțului său îi place mult mazărea și, ea neștiind cum s-o gătească, ne roagă să publicăm asemenea rețete. Promptă, ca totdeauna, poșta redacției îi și servește tovarășei Leventer o primă rețetă: În mod obișnuit, mazărea verde se pregătește înăbușită cu unt sau rece, gătită cu ulei și puțin mărar. Mai deosebită este mîncarea de mazăre cu smîntînă, care se prepară astfel: se fierbe un kilogram de mazăre în apă cu sare și, cînd este gata, se scurge (la vremea aceasta se folosește mazărea din conserve). Separat, se prăjește ușor în unt sau în untură o ceapă tocată mărunt, cu o lingură de făină. Se stinge cu apa în care a fiert mazărea, amestecată cu o lingură de oțet. Se lasă să fiarbă 20 de minute. Se toarnă sosul peste mazărea fiartă, se adaugă o linguriță de zahăr și o jumătate ceașcă de smîntînă. Se lasă să fiarbă 20 de minute la cuptor și se servește fierbinte.

În încheierea scrisorii, cititoarea noastră ne roagă să-i răspundem la poșta redacției, astfel încît soțul său să vadă că vrea să învețe să-i gătească ceea ce-i place. Și această ultimă dorință a fost îndeplinită. Poftă bună!

Spre folosul dvs. depuneți cu regularitate economiile pe librete sau obligațiuni C. E. C.

CARRIOCA

Brazilia - văzută cu ochii unui fotoreporter amator

1. Orașul Rio de Janeiro, capitala federală a Braziliei, se întinde pe 40 km., strîns între munții înalți și malul însorit al Atlanticului.

6. După ce i-a țintuit pe loc o vreme, semnalul roșu „pare" se schimbă în verdele „siga". Fuga, fuga! Altfel șirul amețitor de mașini te va duce la spitalul de urgență, dacă nu chiar direct la morgă.

10. Viața ți-o trăiești cum poți. Și așa...

15. La Rio e o minunată grădină zoologică. Te incintă aci urșii...

2. Orașul e mereu înverzit. Bulevardele, străzile, casele, sînt înecate realmente în policromia unei vegetații luxuriante, tropicale...

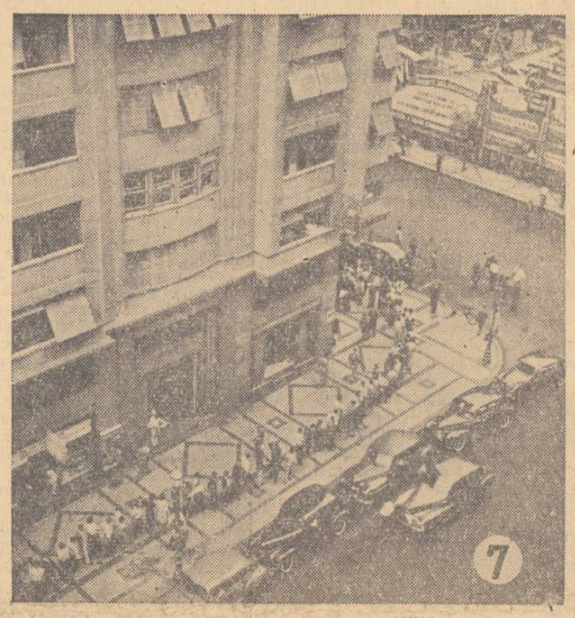

7. Pasionat și neastîmpărat, cetățeanul „carrioca" este însă disciplinat. Iată șirul nesfîrșit care așteaptă „onibusul" și „micronibusul". Numai dacă va veni „papa filho", — autobuzul cu trei remorci — coada va dispare ca prin minune.

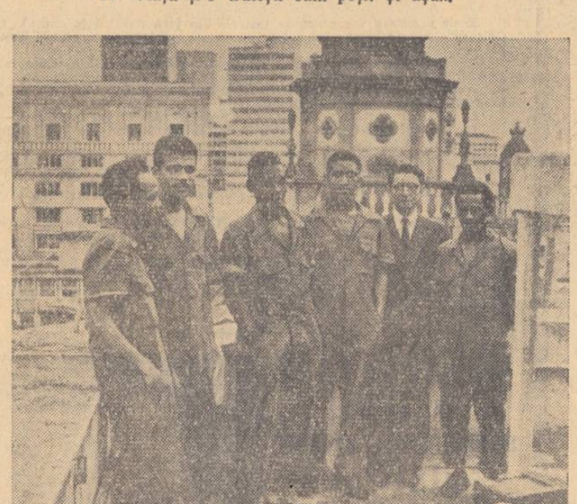

11. ...și ca acești muncitori constructori, care mi-au strîns mîna la etajul al 17-lea al binalei și mi-au povestit ce înseamnă șomaj și grevă.

16. ...și te sperie șarpele boa.

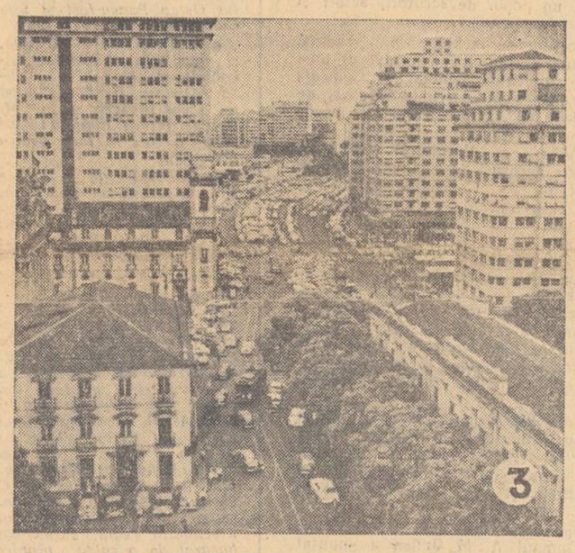

3. ...ceea ce nu răpește totuși orașului aspectul unei mari metropole, cu edificii uriașe, cu nenumărate autovehicule, cu o circulație trepidantă.

8. Mamă și fiu. Tip specific brazilian. Senora de Souza e ziaristă și funcționară la primărie. Nelson are 13 ani și urmează la școală. E unul dintre copiii fericiți, — mama cîștigă 23.000 cruzeiros pe lună.

12. Fata e frumoasă, iar băutura pe care o servește, „abacate", e un răcoritor minunat. Și totuși, fata e tristă. Acasă-s necazuri, iar viața e grea.

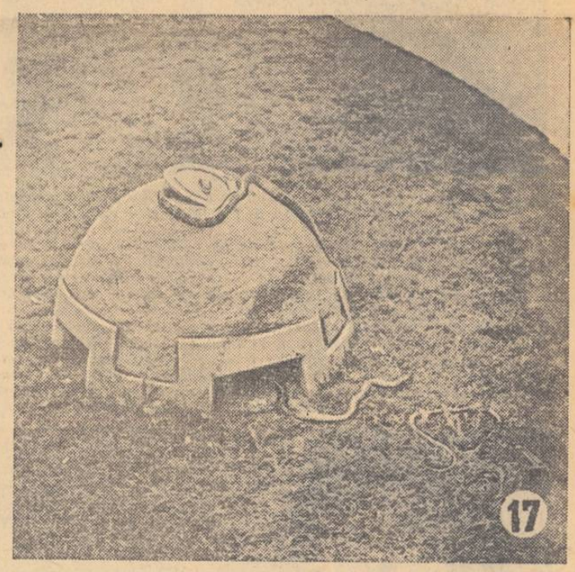

17. Iar la Institutul de șerpi din Sao Paolo găsești colonii uriașe de „Jararaca", cei mai veninoși. Numai că din veninul lor omul produce aci substanțe tămăduitoare.

4. Viața politică în Brazilia nu e de fel molcomă. În această clădire, care adăpostește Senatul, au loc zilnic ciocniri între reprezentanții intereselor naționale și cei care se află în slujba imperialismului nord-american.

9. Acest'a însă sînt copii din favelas. Acolo cîștigul omului e de 3—4.000 cruzeiros. „Casele" sînt din resturi de lăzi de ambalaj. Nu e nici lumină, nici canalizare. E numai foame. Și le locuiesc 600.000 de oameni, din cele 3 milioane din Rio.

13. Cartea e scumpă aci. Reviste și ziare sînt însă multe. Aci decid reclamele.

18. Un colț al orașului, care pînă și înnourat aduce a Făt-Frumos. Oraș al contradicțiilor. Oraș al frumuseților. Oraș al tristeții. Oraș al speranței...

5. Țară relativ tînără, Brazilia adăpostește oameni de diferite religii. Libertatea cultelor e relativă, nu sînt admise cultele păgîne, venite din Africa. Biserici frumoase, catedrale, găsești multe la Rio.

14. Minunați sînt munții din jurul orașului. Sîntem la 850 m. deasupra nivelului mării, în fața unei pagode... chinezești.

...Căci oamenii aici luptă. Vor în țară bogată să nu mai fie săraci. Vor să fie stăpîni pe 8½ milioane km². Vor să întindă mîna prieteniei și înțelegerii tuturor popoarelor lumii. Vor să se audă departe, peste mări și țări, zvîcnirea inimii lor calde, să se audă cuvîntul lor, rostit în gura mare: Vrem pace! Iată de ce le-au răpit nord-americanii insulele Fernando de Naronha și au instalat acolo o bază militară. Dar glasul păcii e mereu mai puternic. L-am auzit chiar acolo, pe malurile estice ale Americii de Sud, în interiorul țării, peste tot unde mi-am purtat pașii și unde am fost primit cu dragoste și prietenie.

Text și fotografii: N. MORARU

Vă povestim filmul

„Dincolo de brazi"

O producție a studioului cinematografic „București" — 1957. Scenariu și regia: MIRCEA DRAGAN și MIHAI IACOB. Imaginea: ANDREI FEHER — laureat al Premiu lui de Stat. Muzica: EDGAR COSMA. In distribuție: COLEA RAUTU, FLAVIA BUREF, CONSTANTINESCU LIPOVAN, FLORIN PADUREANU.

Soarele apune undeva, în geana dealului. Un convoi nesfîrșit de căruțe militare se tîrăște, fără încetare, pe un drum desfundat de munte ce duce spre Ardeal. Un regiment românesc își trăiește ultimele clipe, dintr-o viață trudită și fără de speranță. Sîntem în primele zile ale lui august 1944.

Obrazul chinuit, scăldat în sudoare, ochii stinși și înecați de praf, hainele ponosite ce atîrnă în zdrențe pe trupurile vlăguite ale soldaților, totul, totul, trădează o sfîșietoare resemnare. Din cînd în cînd, o ultimă licărire de curaj îndeamnă pe cîte unul să fugă. Dezertorul e împușcat pe loc. Căci „vajnicul" maior Serbeanu veghează. Lui nu-i poate scăpa nimeni. Curînd, în jurul căruțelor rămîne doar o mînă de oameni care se tîrăsc, istoviți, mai departe, tot mai departe, spre Ardeal. Dar cei care au mai rămas, trebuie

să trăiască, să meargă înainte, căci — după spusele maiorului — într-una dintre căruțe, ascunsă și ferită de o prelată, se află arhiva și mai ales drapelul regimentului. Conducătorul căruței — din ordinul maiorului Serbeanu — e numit Oprea Oprișan, un biet țăran romîn, plecat — ca milioane de frați ai lui — să lupte într-un război pe care nu l-a dorit, pe care-l urăște. Ca și tovarășii lui, are fața înșeprită de brazde adînci, întunecat vestigiu al vieții de front. Însoțitorul lui, — din ordinul maiorului — e sublocotenentul Marinescu.

Și convoiul merge mai departe. Oprea stă pe capră. Ține hățurile, strîns, în mînă. Lîngă el, Marinescu. Sublocotenentul e ursuz, zgîrcit la vorbă. Ce-o fi gîndind oare? Deodată, Oprea tresare puternic: vede piatra de hotar. Numai la 5 kilometri depărtare e satul lui, satul în care s-a născut: Grădiștea. Și Oprea Oprișan, țăranul care a plecat de patru ani de acasă, se simte cuprins deodată de

un dor nebun, sfîșietor, după satul în care a copilărit, după nevasta lui, Voica, după copii. Ar vrea să dea o fugă, să-i vadă. Dar ce-o să spună Marinescu?

Din urmă se aude huruit puternic de motoare. Vin mașinile și motocicletele unui detașament hitlerist. Romînii abia prididesc să le facă loc. Căruța lui Oprea dă să se răstoarne într-un șanț. Prelata se desprinde. În fața ochilor lărgiți de uimire ai oamenilor, răsare la lumină adevărată încărcătură a căruței: blănuri, covoare, sfeșnice, tablouri. Vasăzică asta era prețioasa încărcătură? Într-o clipă, oamenii înțeleg ce n-au înțeles poate ani și ani, înțeleg că s-au chinuit zi și noapte pe front, că au îndurat gerul cumplit și arșița nemiloasă, foamea, setea, că au fost ciuruiți de gloanțe și și-au primejduit viața, pentru ca cei de teapa maiorului Serbeanu să poată jefui, după pofta inimii, în acest „război sfînt".

Și convoiul merge mai departe. Au ajuns într-un sat, aproape de Grădiștea. Îi întîmpină cîteva ruine. Se aud împușcături răzlețe, comenzi scurte, nemțești. Din cînd în cînd, un vaiet. Oprea dă să fugă. Și atunci cînd se așteaptă mai puțin, Marinescu îl ajută. Dezleagă un cal și-i poruncește lui Oprea să dea o fugă pînă-n satul lui. Sublocotenentul rămîne singur să-l aștepte. Și-l așteaptă înfrigurat. Se aude tropăit aprig de copite. La cotitură, călare, într-un galop nebun, apare maiorul Serbeanu. E furios. Crede că i s-au furat comorile. Vrea să acționeze. Și atunci, sublocotenentul Marinescu îl împușcă.

Oprea a ajuns în sat. Dar casa e pustie. Nevasta și copiii nicăieri. Pesemne uciși. Înnebunit de ură, se întoarce la căruță. Sublocotenentul Marinescu e alături de el. Coloana germană se apro-

pie tot mai mult. Și, deodată, o luptă aprigă inegală, dramatică, începe. Sublocotenentul moare. Oprea a rămas singur, dar continuă lupta cu nemții.

Voica, nevasta lui, trăiește. L-a văzut în sat, dar n-a apucat să-l strige. Aude răpăit de gloanțe, și, de pe o culme de deal, vede lupta. Într-o clipă adună oamenii din sat. Oprea nu mai e singur. Ajutat de sute de țărani înarmați cu sape, cu topoare, cu bolovani continuă o luptă ce se va sfîrși victorioasă.

Pe ecrane — în „Luna Culturii"

Mai întîi premiera filmului **Două lozuri** — film artistic în culori, realizat de studioul București — ecranizare a cunoscutei nuvele a lui Ion Luca Caragiale — care aduce pe ecran nume mari ale teatrului și filmului românesc: **Gr. Vasiliu-Birlic, Marcel Anghelescu, Al. Giugaru, Ion Iancovescu.** Scenariul aparține lui **Jean Georgescu, Gh. Nagy, Aurel Micheles.** Imaginea: **Ștefan Horvath,** regia: **Gh. Nagy** și **Aurel Micheles.**

O altă nouă și așteptată producție românească este **Erupția** — filmul lui **Liviu Ciulei,** care prilejuiește debutul în regia de film a cunoscutului și apreciatului actor, decorator și regizor de teatru. Filmul va apărea pe ecranele bucureștene la 30 decembrie, în cinstea celei de a zecea aniversări a Republicii noastre.

Cît despre filmele documentare ce vor putea fi vizionate de publicul romînesc în cadrul „Lunii Culturii", amintim doar cîteva: **Jurnal de bord, Hunedoara, 10 zile în R.P.R., Pe muntele Retezat, Farmecul adîncurilor, Cu fața spre public** (Braborescu), **Amintirea unei artiste** (Maria Filotti), **Theodor Aman, Un artist al poporului — Ion Manolescu, Nicolae Grigorescu, Oltul traversează Carpații.** Precum și filmele: **Scurtă istorie** — desenul animat românesc aparținînd lui Ion Popescu-Gopo, care a fost premiat la Festivalul Internațional al Filmului de la Cannes din anul acesta, **Rățoiul Mac-Mac, Galateia,** un alt film al lui Ion Popescu-Gopo apreciat la Festivalul Filmului de la Veneția din vara 1957, **Ursul păcălit de vulpe** etc.

O privire indiscretă în mapele Direcției Difuzării Filmelor ne-a dat putința să informăm cititorii asupra filmelor străine pe care vor avea prilejul să le vizioneze în luna decembrie. Iată cîteva titluri:

SIMFONIA LENINGRADULUI — o producție a Studioului „Mosfilm" — noul film artistic sovietic, care prezintă cu multă sobrietate și măiestrie povestea simfoniei Leningradului, celebra compoziție a lui Șostakovici, executată pentru prima oară în Leningradul înșingerat, sub apriguul bombardament al avioanelor naziste. Scenariul și regia: **Z. Agranenko.** In distribuție: **V. Soloviov, O. Malko, E. Stroeva.**

Din îndepărtata Japonie, țară cu o dezvoltată producție cinematografică (circa 300 de filme pe an), a sosit filmul **Godzilla,** care va fi vizionat desigur cu legitim interes. Regia aparține lui **I. Honda.** In rolurile principale: **Raymond Bur, Akiro Takarata, Akihiko Hirata.**

Giuseppe de Santis, reputatul regizor italian căruia îi datorăm filme ca **Nu-i pace sub măslini** și **Roma orele 11,** este autorul filmului **Zile de dragoste.** Actorii? **Marina Vlady** — artista care a cucerit de mult aprecierea publicului romînesc, **Marcelo Mastroianni** (turmentatul erou din **Bigamul**) și **Lucien Gallas.**

Iată și un film francez: ȘTRENGARIȚA, — adaptarea pentru ecran a cărții lui **Louise Vilmorin,** aparținînd regizorului **Marc Allégret.** In rolurile principale: **Jean Marais,** celebrul actor francez pe care nu mai e nevoie să îl prezentăm spectatorilor și în special spectatoarelor, **Nicole Berger** (blonda parteneră a lui Gérard Philipe din filmul **Till Buhoglindă**), **Dany Robin** (una dintre cele mai talentate actrițe de film din tînăra generație), **Jeanne Moreau** etc.

Pentru spectatorii — foarte mulți — care au apreciat VAGABONDUL, o veste bună: regizorul **Raj Kapoor** ne-a trimis un nou film: ARTICOLUL 420 — o producție a studiourilor indiene. In rolurile principale: **Raj Kapoor, Nargis, Nadira.**

Filmul cehoslovac IMPOTRIVA TUTUROR, este semnat de regizorul **Otakar Vavra.** Scenariul: **Milos Ktatochvil** și **Otakar Vavra.** Cu: **Zdenek Stepanek, Gustav Hilmar,** și **Vladimir Raz** (pe care l-am apreciat mai demult în filmul **Prințesa mofturoasă**).

După cum am mai anunțat într-un număr trecut, tot în luna aceasta, vom avea prilejul să vizionăm filmul italian în culori SIMFONIA DRAGOSTEI, în regia lui Glauco Pelle-

NARGIS este o vedetă de renume mondial. Farmecul și gingășia frumoasei actrițe indiene au conferit și mai multă autenticitate personajului Rita din filmul „Vagabondul", care a rulat anul trecut — cu atîta succes — pe ecranele noastre. Spectatorii romîni vor avea în curînd prilejul să o revadă pe Nargis, în noua producție indiană „Articolul 420".

grini. Filmul — povestea vieții și creației artistice a lui Schubert — prilejuește apariția pe ecran a actorilor **Marina Vlady, Claude Laydu, Gino Becchi,** precum și a **Luciei Bosé,** frumoasa și talentata actriță italiană care, nu demult, spre regretul spectatorilor din lumea întreagă, a renunțat la ecran. Un bun prilej pentru a o revedea într-unul din ultimele ei filme.

Studiourile sovietice au transpus de curînd pe ecran celebrul roman al lui N. A. Ostrovski „ASA S-A CALIT OȚELUL". Filmul a împrumutat numele eroului cărții și se intitulează PAVEL KORCEAGHIN. Scenariul aparține lui **K. Isaev** iar regia filmului e semnată de **A. Alov** și **V. Naumov.** In rolurile principale apar **Vasili Lanovoi, Elsa Lejdei, Tatiana Stradina.**

Tot în luna decembrie vom viziona filmul iugoslav S-A INTIMPLAT LA BELGRAD, în regia lui George Skrigin, după un scenariu de **Slobodan Glumac** și **Toso Popovski.** Cu: **Vasa Pantelic, Lybisa Jovanovic, Milena Syacki.**

Silvia KERIM

PREMIERE TEATRALE

35 de premiere vor prezenta teatrele din țara noastră în cadrul „Lunii Culturii". Aceste piese sînt scrise de autori romîni și aparținînd naționalităților conlocuitoare.

Printre acestea se numără: La Teatrul Național „I. L. Caragiale": „ARBORELE GENEALOGIC" de Lucia Demetrius (premiera acestei piese va avea loc în cadrul turneului Național la Cluj); „VISUL NOPȚILOR NOASTRE" de Eugen Naum.

La Teatrul Nottara: „ACOLO DEPARTE" de M. Ștefănescu.

La Teatrul Tineretului: „ÎNȘIR-TE MĂRGĂRITE" de V. Eftimiu; „SUFLETE TARI" de Camil Petrescu.

La Teatrul Armatei: „PRĂBUȘIREA" de Al. Șahighian; „PUPAZA DIN TEI" de I. Damian; „MEȘTERUL MANOLE" de Laurențiu Fulga; „UMBRA BARONEI" de Tiberiu Vornic.

La Teatrul Evreesc de Stat: „GENERAȚIA DIN PUSTIU" de L. Bruckstein.

La Teatrul Național Cluj: „CONȘTIINȚA FURATĂ" de T. Bușecan.

La Teatrul Național Iași: „ARBORELE GENEALOGIC" de L. Demetrius.

La Teatrul Național Craiova: „MORMOLOCUL" de C. Sîncu și V. Nițulescu; „SFÎRȘITUL PĂMÎNTULUI" de Victor Eftimiu.

La Teatrul de Stat Satu Mare: „JOCUL DE-A VACANȚA" de M. Sebastian.

Manifestări în cadrul săptămînii artelor plastice

Retrospectiva Aurel Ciupe

Muzeul de Artă din Cluj găzduiește în sălile sale expoziția retrospectivă a unuia dintre cei mai fecunzi și mai apreciați artiști plastici clujeni, pictorul AUREL CIUPE, maestru emerit al artei din R.P.R. Cele o sută de lucrări expuse reprezintă rodul muncii artistului de mai bine de trei decenii.

In clișeu: **Schiță pentru „Țăranca din Sic".**

De vorbă cu scriitorul Süto András

(Urmare din pag. 1-a)

— Despre aceste schimbări vorbesc lucrările dumitale actuale...

— Da. Aceste schimbări sînt pentru mine cele mai zguduitoare impresii. Bunăoară, cum devine țăranul individualist luptător pentru cauza comună. Iată una din cele mai frumoase și interesante aspecte ale vieții noastre de azi.

— Dar ce spun ai dumitale despre ceea ce lucrezi?

— Acasă, în familie, n-am fost înțeles la început. Cum este îndeobște cunoscut, țăranii sînt oameni practici. Și părinții mei sînt la fel. Nu-și puteau închipui că a te gîndi la o comparație sau la o metaforă înseamnă a munci. Drept care, tata, considera că feciorul său — adică eu — a devenit un „neisprăvit".

— Acum însă e probabil încîntat.

— N-aș putea spune că e peste măsură de fericit. In sinea lui — știi, bătrînul e mecanic la gospodăria de stat din comună — o înovație tehnică, o mașină bine reparată, îl încîntă mai mult decît nuvelele mele... Deși anul trecut, cînd a fost trimis la Vatra Dornei în concediu de odihnă, mediul înconjurător i-a pricinuit sentimente atît de romantice, încît s-a încumetat să-mi scrie o carte poștală în care zugrăvește priveliștea pitorească a munților... S-ar putea ca în cîțiva ani să-l cîștig de partea mea și pe tata...

— E greu să fi profet în satul tău...

— Nu-i tocmai așa. In sat foștii prieteni, vecinii și aproape toți cunoscuții, au citit scrierile mele și mă îndeamnă mereu să scriu. Majoritatea nuvelelor pe care le-am scris au ca eroi oameni din Cămăraș. Deseori ei îmi povestesc pățanii de-ale lor, cum s-ar spune: îmi dau teme de scris. Intr-adevăr satul natal e un izvor nesecat de teme. In „Pachetul de tutun" eroul principal e tocmai unul din bunicii mei.

— Cînd ți-au apărut primele scrieri?

— Schițele și nuvelele mi-au apărut întîi în reviste și ziare, iar în 1952 a fost publicat primul volum: „Pornesc oamenii". După doi ani a văzut lumina tiparului culegerea „Pachetul de tutun". Micul roman „Felrejáro Salamon" (Rătăcirile lui Solomon), din care regizorul Gheorghe Turcu a făcut filmul „Mica întîmplare", — a apărut în 1955.) In prezent pregătesc o nouă culegere de schițe și nuvele, din cele pe care le-am publicat în ultimii doi ani în reviste.

— Planuri de viitor?

— Am început să scriu o povestire mai mărișoară despre rolul și răspunderea comuniștilor de la sate în făurirea vieții noi. Aș vrea să prelucrez cu profunzime procesul lăuntric care se desfășoară în mintea și sufletul unora dintre acei oameni care încearcă să slujească un „pic" socialismul, a cărui înfăptuire îi leagă de partid, un „pic" proprietatea privată, de care e legat prin tradiție, și cum anume se rezolvă această contradicție din sufletul țăranului individual. A doua temă pe care o prelucrez necesită încă o deplasare la Cămăraș. In satul meu, ca de altfel în toată cîmpia ardeleană, traiul comun al țăranilor romîni și unguri este multisecular. La Cămăraș aproape toți țăranii unguri știu românește, și invers. Au fost și sînt multe căsătorii mixte. In viitorul meu roman, „Szep Linuška" (Frumoasa Lenușca), vreau să prezint soarta omului — a unei țărăncuțe romînce din satul nostru — în cursul luptei duse împotriva naționalismului care a bîntuit Transilvania între anii 1940—1947. Abia aștept să mă pot reîntoarce la Cămăraș, să-mi termin povestirea.

V. KONYA

Stagiunea teatrală pariziană

Am regăsit Parisul, așa cum l-am cunoscut cu ani în urmă, învăluit în ceața transparentă, cu arabescul copacilor desfrunziți, cu acea subtilă vibrație de griuri, cu terasele cafenelelor adăpostite, cu vînzătorii de castane fierbinți la colțul străzilor.

Locuiesc într-una din laturile celebrului ansamblu de arhitectură de la Palais Royal. Fereastra mea dă spre grădina cu pajiștea încă verde, unde, printre crengile desfrunzite, se văd statuile și joaca zgomotoasă a copiilor. Porumbeii și vrăbiile și-au găsit aici de mult un adăpost. La a cincea fereastră din stînga a trăit și a murit Colette, iar în aripa din dreapta mai locuiește și azi Jean Cocteau. Ansamblul de la Palais Royal cuprinde două teatre, „Comedia Franceză" și Teatrul de la „Palais Royal", Consiliul de Stat, un restaurant celebru fondat în secolul al XVIII-lea, galerii de pictură, librari, anticari, gravori, un popor de scriitori, actori și pictori.

Seara, sulițele aurite ale porților se închid spre grădină, iar arcadele galeriilor seamănă mai mult cu pridvorul unei mînăstiri. Un punct rămîne totdeauna animat: „Comedia Franceză". Publicul așteaptă disciplinat deschiderea casei de bilete pentru reluarea lui „Bayazed". Spectacolul va începe cu piesa „Ursul", de Cehov.

După succesul lui Jean Mayer cu „Burghezul gentilom", iată o nouă înscenare a lui, cu decoruri de Suzanne Lalique: „Amphitrion" de Molière precedat de „Critică la Școala Femeilor". Spectacol de un stil desăvîrșit, de un suflu nou, de o eleganță, o rostire și o mișcare inegalabile. Corneille, Racine, Molière, Marivaux, Musset, își împart repertoriul cu Bourdet, Monthèrlant, Claudel și Cocteau.

La Opera Mare, Serge Lifar a reluat, într-o nouă coregrafie, „Martiriul Sfîntului Sebastian" de Gabriele D'Annunzzio muzica de Debussy, apoi „Pasărea de foc" de Stravinsky și baletele, mereu pline de farmec, ale lui Ceaikovsky.

Elvira Popescu joacă în fiecare seară în piesa lui Andre Roussin, „Mama". Este uimitoare ca putere de expresie, dinamism, dăruire, concentrare și convingere. Publicul, fermecat, o răsplătește cu ovații.

Jean Louis Barrault și Madeleine Renaud, înapoiați după un turneu triumfal în cele două Americi și în Anglia, joacă la Teatrul „Sarah Bernard" Ei pregătesc acum pentru anul nou premiera „Madame Sans Gêne", de Victorien Sardou, cu Madeleine Renaud în rolul titular și Jean Louis Barrault în rolul lui Fouché.

„Teatrul Națiunilor" își va începe activitatea anul viitor, mai devreme ca de obicei. Domnul A. M. Julien a anunțat participarea probabilă a „Teatrului Academic de Artă" din Moscova, cu strălucitele lui creații: „Unchiul Vania", „Trei surori" și „Livada cu vișini", de Cehov. In acest scop, directorul Teatrului Națiunilor va pleca la Moscova în luna ianuarie.

Pregătirile pentru noul an au și început. De altfel iarna e aproape. In dreptul ferestrei a trecut în diagonală un stol rapid de vrăbii. Umbrele lor au jucat un moment pe hîrtie. Grădina are oaspeți tot mai rari.

W. SIEGFRIED

Paris, 5 decembrie 1957.

Ecouri cinematografice

● *SECȚIA de desen animat și păpuși a Studioului cinematografic „București" e în pas cu vremea: o dată cu căderea primilor fulgi de zăpadă, a intrat în producție filmul de păpuși Iarna pe uliță, ecranizarea cunoscutei poezii a lui G. Cosbuc. Acest nou film de păpuși va fi realizat de regizorul Gh. Șaidel. Aranjamente muzicale: Paul Urmuzescu.*

● *TOT de la sectorul filmului de păpuși aflăm că regizorul Bob Călinescu, care lucrează acum la filmul* Regele Cront al II-lea *va începe în curînd filmările pentru filmul de păpuși și desen animat* Băiețelul de pe gard. *Scenariul aparține lui Octav Pancu-Iași și Bob Călinescu.*

● *B 2 nu este o vitamină, ci noul titlu al filmului* Bivolițele, *pe care îl va realiza regizorul H. Boroș după un scenariu scris de... H. Boroș. Autorii filmului sînt acum plecați în țară pentru prospecții.*

● *ECHIPA de filmare care a lucrat la filmul* Ciulinii Bărăganului *— adaptarea pentru ecran a romanului lui Panait Istrati în regia lui Louis Daquin — a încheiat zilele acestea filmările.*

● *PUBLICUL parizian a avut prilejul să vizioneze recent cîteva filme sovietice prezentate la Paris cu ocazia sărbătoririi celei de a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. Astfel, în cadrul unui spectacol festiv organizat în sala „Pleyel", a fost prezentat filmul lui Alexei Kapler și Vladimir Busov* O vară neobișnuită, *după opera cu același nume a lui Konstantin Fedin, care s-a bucurat de o caldă primire din partea spectatorilor. Un alt film, care înregistrează un mare succes, este capodopera lui Pudovkin,* Furtună deasupra Asiei.

● *TOT la Paris rulează acum filmul* Une manche et la belle. *Regizorul filmului este Henri Verneuil, iar în rolul principal apare Henri Vidal, reprezentanți de frunte ai cinematografiei franceze, care de curînd ne-au vizitat țara cu ocazia Festivalului Filmului Francez în celelalte roluri: Mylène Demongeot, (actrița de renume mondial, care a debutat pe ecran în rolul lui Abigail din filmul* Vrăjitoarele din Salem, *alături de Yves Montand și Simone Signoret) precum și cunoscuta vedetă italiană Isa Miranda.*

● *S. SAMSONOV, tînărul și talentatul regizor sovietic, autorul apreciatului film* Zvăpăiata, *a realizat un film cu titlul* Drumul de foc *după un scenariu de N. Figuruski, care a obținut recent premiul al II-lea la un concurs al celor mai bune scenarii organizat în U.R.S.S.*

● *COMUNISTUL — așa se intitulează filmul regizorului sovietic I. Raizman, care înfățișează construirea primei centrale electrice de la Șapura, în condițiile deosebit de grele ale primilor ani ai construcției socialismului. In rolul lui Lenin apare marele actor sovietic B. Smirnov.*

● *NOUL film al lui Vladimir Petrov, un tînăr regizor sovietic, se intitulează* Duelul *și prilejuiește reapariția pe ecran a Irinei Skobțeva, tînăra și talentata actriță sovietică apreciată în rolul Desdemonei din filmul* Othello, *la Festivalul Internațional al Filmului de la Cannes 1956.*

● *AFACEREA DREYFUS apare din nou pe ecran. E vorba de filmul* J'accuse. *Regizorul filmului este José Ferrer (talentatul actor pe care publicul bucureștean l-a putut aprecia interpretînd rolul lui Toulouse-Lautrec din filmul* Moulin Rouge). *In rolurile principale apar José Ferrer și Viveca Lindfors.*

● *DE CURÎND regizorul Walter Lang a terminat un film cu titlul* Une femme de tête, *care întrunește în distribuție două nume mari ale ecranului american: Spencer Tracy și Katharin Hepburn.*

UN NOU FILM ARTISTIC ROMINESC

la cinematografele: „PATRIA" și „BUCUREȘTI"

cu *Gr. Vasiliu-Birlic, Marcel Anghelescu și Al. Giugaru*

O PRODUCȚIE A STUDIOULUI CINEMATOGRAFIC „BUCUREȘTI"

DOUĂ LOZURI

după nuvela „DOUA LOTURI" de Ion Luca Caragiale

ION IANCOVESCU, DORINA DONE, MARGARETA POGONAT. Scenariul: JEAN GEORGESCU, GH. NAGY și AUREL MICHELES. Regia: GH. NAGY și AUREL MICHELES. Imaginea: ȘTEFAN HORVATH. Muzica: MIRCEA CHIRIAC. Decoruri: GIULIO TINCU. Costume: ILEANA OROVEANU

completări:

la „PATRIA"

— „SUB SOARELE SUDULUI". Film documentar sovietic în culori pentru CINEMASCOP cu sunet STEREOFONIC

la „BUCUREȘTI"

— „AMINTIREA UNEI ARTISTE" (MARIA FILOTTI)
Scenariul: SAVEL ȘTIOPUL și REMUS NASTU
Regia: SAVEL ȘTIOPUL
Imaginea: GHEORGHE ZIMMERMANN

PRELUDIUL CRIZEI

Dacă pînă mai acum cîteva luni unii economiști americani mai vorbeau, cu o reținută timiditate, despre perspectivele încă bune ale economiei S.U.A., iar unii politicieni, cu o simulată voioșie, dezmințeau zvonurile despre apropierea unei noi crize, astăzi lucrurile s-au schimbat. Numeroși observatori occidentali vorbesc acum tot mai des despre „stagnare", „declin" și chiar despre „preludiul crizei". Apoi, faptul că președintele Eisenhower a vorbit recent despre posibilitatea unui buget dezechilibrat în viitor, nu a fost decît o confirmare la „cel mai înalt nivel" a faptului, știut de unii, intuit de alții : criza economiei americane se adîncește.

Unii experți oficiali vorbeau, pe la mijlocul anului acesta, despre o „pauză" care ar fi intervenit în afaceri și afirmau că la toamnă „boom"-ul va continua.

Iată însă că toamna a trecut și situația economiei americane nu s-a îmbunătățit.

Reducerea producției este primul fenomen care se observă în economia americană. Potrivit unor statistici oficiale, în comparație cu producția medie din 1955—1956 producția de automobile și aparate de radio a scăzut cu 30 la sută, producția de mobile cu 15 la sută, cea de textile cu 10 la sută. Numeroase întreprinderi, printre care 20 de uzine de asamblare a automobilelor ale firmei „General Motors", au fost închise. În industria constructoare de mașini, comenzile s-au redus cu 63 la sută, atingînd nivelul cel mai scăzut din ultimii șapte ani. Continuă să se reducă producția în industria oțelului. Capacitatea de producție a întreprinderilor metalurgice este folosită în proporție de numai 79,9 la sută.

Un alt fenomen care se observă este acela al reducerii investițiilor în diversele sectoare ale economiei americane. Pe baza datelor publicate de 523 societăți industriale americane, s-a constatat reducerea cu un miliard dolari a investițiilor.

Strîngerea șurubului

În S.U.A. se mai constată apoi creșterea șomajului. Lucrul este recunoscut chiar și de diferitele instituții oficiale americane de specialitate. Șomajul ar fi crescut în cursul primului semestru al anului cu un milion de oameni. Aceasta se referă însă numai la șomajul total. „Vom fi plăcut surprinși — a declarat un expert guvernamental american — dacă pînă în februarie (1958 n.n.) numărul șomerilor va crește numai pînă la 3.500.000".

Un lucru ar părea curios la prima vedere. O parte a reprezentanților marelui business din partidul republican, de guvernămînt, doresc izbucnirea unei depresiuni economice. Motivul ? Ei doresc ca prin aceasta să fie agravat șomajul. Mărirea numărului șomerilor, afirmă aceste cercuri „ar pune pe muncitori la locul lor", împiedicîndu-i să mai formuleze revendicări de mărire a salariilor. În concepția marelui business aceasta ar fi soluția pentru a se obține stabilizarea prețurilor și oprirea inflației. Revista „New Republic" citează în acest sens o declarație a lui Carroll Shanks, președintele marii societăți „Prudential Insurance Company", care a spus că Banca federală de rezerve ar trebui „să stringă și mai mult șurubul" la acordarea de credite „chiar dacă aceasta ar implica riscul de a se mări numărul șomerilor și chiar de a ne cufunda într-o depresiune economică".

Desigur că la eventualitatea scăderii producției se gîndesc cu plăcere (oricît ar părea de ciudat) industriașii și din punctul de vedere al lichidării marilor stocuri de mărfuri care s-au strîns ca urmare a îngustării pieții interne și a luptei de concurență pe piața internațională.

Inflație artificială

„New York Times" afirmă că în S.U.A. a fost stabilit un nou record. Este vorba despre faptul că luna august a fost cea de-a 11-a lună consecutivă de creștere a prețurilor. Acest „record" sui generis nu este privit însă de toată lumea cu îngrijorare. Nu este desigur vorba despre populația muncitoare, care este prima victimă a inflației, ci de cercurile monopoliste.

Imposibilitatea de a face față presiunii inflaționiste și gravelor consecințe decurgînd din aceasta, a determinat cercurile conducătoare să preconizeze o nouă „soluție". Este vorba de a „canaliza", ba chiar de a grăbi cursul inflaționist, spre a provoca o depresiune economică „mai blîndă" în speranța de a se evita o criză economică gravă. Astfel, fostul ministru al finanțelor George Humphrey, a declarat că **„cel mai bun lucru care s-ar putea întîmpla în Statele Unite ar fi scăderea nivelului producției".**

Barometrul afacerilor

În ceea ce privește atmosfera din lumea de afaceri, presa se referă de obicei la bursa din New York, pe care agenția „United Press" o consideră drept „barometrul activității de afaceri". Situația de la bursă a dus la instaurarea unei atitudini de neîncredere în rîndul întreprinzătorilor americani. „Nu încape nici o îndoială, **scrie agenția „United Press",** că pierderea a aproximativ 40 miliarde dolari din cauza scăderii cursului acțiunilor în ultimele trei luni a zdruncinat în mod radical încrederea întreprinzătorilor și a investițiilor pentru viitor. Se consideră, **adaugă comentatorul agenției,** că situația existentă pe piață va determina unele societăți industriale să-și revizuiască „planurile". **La rîndul ei, comentînd aceeași problemă, revista „Business Week" scrie :** „Fantoma unei mari depresiuni începe să urmărească un număr tot mai mare de experți financiari din Washington și din capitalele occidentale. Cursul acțiunilor americane, engleze și canadiene a scăzut atît de mult încît pretutindeni în lume **(în lumea capitalistă — N.N.)** se ivesc greutăți. Dacă în economia americană va avea loc un declin mai serios, lovitura pentru numeroase țări va fi catastrofală..."

Ca și în alte prilejuri, cînd se semnala o depresiune în conjunctura economică, marile monopoluri recurg la mijlocul clasic de a încerca să evite loviturile crizei : intensificarea cursei înarmărilor.

Producția de armament, laolaltă cu investițiile de capital în străinătate, aduc — fiecare în parte — 25 la sută profit marilor monopoluri din S.U.A. Luate la un loc, după cum arată cunoscutul economist american Victor Perlo, aceste profituri constituie jumătate din toate veniturile ; această parte a profiturilor marilor monopoluri este strîns legată de politica militaristă, expansionistă, a cercurilor conducătoare americane. În ceea ce privește politica externă americană trebuie să spunem că ea este sensibil influențată de lupta dintre marile grupuri financiare. De la începutul acestui secol, grupul Morgan se afla în frunte și ca stăpîn absolut al Wall-Street-ului și ca forță ce exercita principala influență asupra multor probleme fundamentale de politică externă. Iată însă că grupul lui Rockefeller a înaintat cu pași uriași și a început să aibă cuvîntul hotărîtor în politică. După cum se știe, acest grup este interesat în special în extragerea și prelucrarea petrolului, în timp ce Morgan este interesat în producția de oțel. Or, în momentul de față capitalurile companiilor petrolifere depășesc de aproape trei ori capitalurile marilor companii ale oțelului.

Începînd din 1940 profiturile companiilor petrolifere din investițiile de capital în străinătate au crescut de 12 ori. În 1956 companiile petrolifere au declarat că lor le revine 62 la sută din exportul de capital nou și că au obținut 80 la sută venit pe seama investițiilor de capital anterior.

Dacă luăm în considerație aceste cifre, dacă ne gîndim că alături de Departamentul de stat societatea „Standard Oil" își are propriul său aparat diplomatic, dacă știm că J. F. Dulles și fratele său Allan Dulles, șeful spionajului american, au lucrat timp îndelungat pentru familia lui Rockefeller, nu este greu să ghicim că cercurile guvernante promovează politica agresivă dictată de interesele marilor trusturi petrolifere, în primul rînd. Potrivit afirmațiilor fostului adjunct al secretarului de stat al S.U.A., Bearle ; **„Statul american predă în mîinile conducătorilor de corporații principala răspundere, atît pentru problemele de politică externă cît și internă".**

Cercul vicios

Marile monopoluri caută să găsească în intensificarea cursei înarmărilor o alternativă la criza economică ce amenință să se declanșeze cu putere. Pe de altă parte este limpede pentru oricine că sporirea înarmărilor, creșterea impozitelor și deci scăderea puterii de cumpărare a populației nu poate duce decît tot la adîncirea contradicțiilor din sînul societății capitaliste și la agravarea crizei. Conducătorii destinelor economiei americane nu găsesc o soluție pentru a ieși din acest cerc vicios. Singurele soluții sînt găsite tot în exploatarea oamenilor muncii, pe umerii cărora este așezată principala povară a cursei înarmărilor.

Eugen PHOEBUS

De pretutindeni

LA INSTITUTUL unional de cercetări pentru industria sticlei din U.R.S.S., a fost obținută o sticlă care poate înlocui oțelul. Noua sticlă poate suporta variațiile brusce de temperatură cu o diferență pînă la 100 grade, este rezistentă la operații chimice și posedă înalte calități dielectrice.

●

INDUSTRIA de automobile din Cehoslovacia a construit automobilul-miniatură, „Vizitka". În ciuda proporțiilor sale minuscule, automobilul poate circula cu o viteză de 70 km. pe oră. Exteriorul este frumos și elegant. Conducerea este aceeași ca la automobilele obișnuite.

●

O EXPOZIȚIE care s-a deschis de curînd la Lausanne prezintă într-un mod original structura anatomică a corpului omenesc. O „piele" fabricată din materie plastică, luminată din interior, permite să se vadă prin transparență toate organele interne ale corpului omenesc. Planșe alăturate informează pe vizitatori că scheletul omului e format din 243 de oase, care sînt legate prin 150 de articulații. Cei cinci litri de sînge care se găsesc într-un corp omenesc circulă în toate părțile printr-o rețea de diverse vase, în lungime totală de 560.000 km. În mijlociu, inima este capabilă să depună o muncă echivalentă cu 3 miliarde de pulsații în decursul unei vieți.

●

DOI INVENTATORI din Moscova au propus o metodă ultrasonică de combatere a coroziunii. O placă de oțel acoperită cu un strat gros de rugină este așezată într-un bazin cu apă. Deasupra se montează un vibrator ultrasonic. Sub influența vibrațiilor produse, rugina „se scurge" de pe placă.

●

POMPIERII unui oraș din Japonia, Tokusima, au plecat cu tot efectivul lor într-un sat din apropiere, pentru a face o demonstrație în fața locuitorilor. În lipsa lor, un foc a distrus 40 de case din Tokusima.

●

IN AFRICA DE SUD, un amator a cumpărat o gravură pentru suma de o livră (monedă locală). Mai tîrziu a constatat cu ajutorul experților că este un autoportret autentic al lui Rembrandt. Gravura, conservată în perfectă stare, are dimensiunile de 10 cm. pe 7 cm. Experții au apreciat valoarea lucrării la mai multe zeci de mii de livre.

●

„CAUT UN ADEVARAT „GENTLEMEN", care să-mi ceară mîna în genunchi". Acest mic anunț a apărut într-un jurnal din S.U.A. și trei candidați s-au și prezentat. Cel mai tînăr are... 73 ani, iar cel mai în vîrstă 88. Credem că nu le va fi prea greu să îngenuncheze. Mai greu le va fi cînd vor trebui să se ridice !...

●

IN CURIND, în Cehoslovacia, publicul va putea vedea cum se folosesc laminatele de sticlă în industria de automobile. A început să se fabrice din sticlă caroseria automobilului de curse „Skoda" (care cîntărește numai 35 kg.), plăcile pentru „Tatra R 706", portierele pentru automobilul sport „Skoda 450", atașe de motociclete etc.

●

STOCKHOLMUL vrea să atragă atenția lumii. Acolo va fi pusă în scenă o operă. Aniara, în care va fi vorba de un voiaj interplanetar și despre roboți cîntăreți.

●

DL. BOURGES-MAUNOURY, fostul prim ministru și noul ministru de interne al Franței a luat o hotărîre pe care a comunicat-o presei :

— Mă voi ocupa în primul rînd de problemele algerienilor din Franța.

Evident, este mult mai ușor decît să se ocupe de problemele algerienilor din Algeria.

●

PE FUNDUL lacului Sevan din R.S.S. Armeană, arheologii sovietici au descoperit ruinele unui oraș. Au fost găsite schelete umane, oase de boi, o căruță, etc.

Se apreciază că urmele acestei așezări datează din secolul XI înaintea erei noastre.

●

COMPANIA aeriană „Air France" se poate lăuda că a stabilit un record unic, vînzînd un bilet cu cel mai lung parcurs aerian. Acest bilet era valabil pentru o călătorie de 40.000 km., reprezentînd 120 ore de zbor. Tichetele de călătorie aveau o greutate de 1,500 kgr.

●

INTR-O veche albie a unui rîu din China au fost găsite în niște zăcăminte de turbă, semințe de lotus. Plantate în grădina botanică din Pekin, aceste semințe au încolțit și au dat flori.

●

UN NOU HELICOPTER „de buzunar" și-a făcut apariția. Realizatorii sînt mai mulți ingineri sovietici. Helicopterul în miniatură poate decola de pe pămînt, apă, vas. Viteza medie : 120 km. pe oră.

Talente din popor

Sîntem la operă. A început baletul. O liniște deplină domnește în sală. Ochii tuturor se îndreaptă spre scenă. Din cînd în cînd se aud exclamații de entuziasm, iar sfîrșitul spectacolului este marcat prin aplauze prelungite. Cortina se ridică de nenumărate ori, aplauzele nu mai contenesc. Astfel înțeleg spectatorii să-și arate satisfacția pentru scenele de balet la care au asistat, astfel îi răsplătesc ei pe dansatori.

V-ați gîndit oare, văzînd o scenă de balet, cine sînt cei care dansează atît de frumos, cine sînt cei care ne încîntă privirile și cum au devenit ei baletiști ?

Credem că nu.

Ei bine, vă vom satisface curiozitatea.

Iată-l pe micul Ion Lovrea, de 11 ani, fiu de țăran din comuna Rucăr-Făgăraș, care execută acum mișcări grațioase de balet. Cu un an în urmă el făcea parte din echipa de dansuri a căminului cultural din satul său. Astăzi el este elev în anul II al școlii de coregrafie. Nu va trece mult timp și micul Ionel va debuta pe una din scenele operelor noastre, ca balerin.

Nu mulți dintre spectatori cunosc faptul că o mare parte din dansurile executate în cadrul scenelor de balet de la Opera Română sau de la Opera Maghiară din Cluj sînt susținute de elevii școlii de coregrafie. Astfel, la baletul „Esmeralda" de la Opera Română sau la baletul „Șuraleː" de la Opera Maghiară, colaborează numeroși elevi ai acestei școli.

Dar nu numai cu Ion Lovrea se mîndrește școala de coregrafie din Cluj. Pînă astăzi, deși nu este înființată de mult timp, au absolvit trei serii de dansatori. Elemente demne de remarcat sînt Eva Macsai, fiica unui muncitor mecanic din Reghin, absolventă a școlii, care la Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților de la Moscova, a luat premiul II la balet, iar Andrei Santor, fiul unui tîmplar din Satu Mare și Maria Lucaci au devenit prim-balerini. De asemenea, Ion Rușu, copil de țăran muncitor și Grigore Vintilă, orfan de părinți, — care a venit dintr-un orfelinat din Roman — fiind deosebit de talentați, au fost trimiși să studieze la școala de coregrafie din Leningrad.

Se caută talente din popor. Așa ar trebui intitulat afișul-prospect pe care școala de coregrafie îl trimite în toate reședințele de raion, la cămine culturale și în orașe, pe acolo pe unde va trece comisia examinatoare. Cîci, an de an, o comisie formată din profesori de dans și de muzică, cutreieră țara în lung și-n lat în căutare de talente, pentru a descoperi pe cei apți să devină artiști dansatori ai teatrelor de operă și balet și ai teatrelor muzicale.

Anul acesta — de exemplu — o comisie a școlii de coregrafie din Cluj a vizitat regiunile Cluj, Baia Mare, Oradea, Timișoara, Regiunea Autonomă Maghiară, Stalin, Suceava, Iași și Bacău și a examinat peste 2000 de candidați, dintre care au fost aleși 40 de elevi și anume aceia care au întrunit toate condițiile, atît din punct de vedere fizic și estetic, cît și din punct de vedere al sănătății.

Odată veniți în școală, li se predă o educație complexă — și anume o pregătire pe linia dezvoltării disciplinei artistice, precum și noțiuni de cultură generală.

Școala primește elevi care au absolvit cel puțin 3 clase elementare, iar durata învățămîntului este de 9 ani. Ei au la dispoziție echipamentul necesar pentru studii, iar cei merituoși primesc burse. O asistență medicală deosebită cercetează cu atenție starea lor, alcătuindu-se fișe pentru urmărirea dezvoltării elevilor din punct de vedere fizic.

Profesori recrutați dintre cei mai buni artiști dansatori se ocupă de educația viitorilor balerini. Astfel Roman Moravschi maestru de balet la Opera Română, Maria Imre, primă balerină și Octavian Stroia, profesor de dans popular, care este în același timp și directorul școlii, muncesc zi de zi pentru ridicarea noilor cadre artistice.

Dese schimburi de experiență îmbogățesc nivelul artistic al elevilor. A devenit o tradiție ca cele două școli de coregrafie — cea din București și cea din Cluj — să se întîlnească cel puțin odată pe an. De asemenea, examenele de diplomă și spectacolele date cu acest prilej se țin împreună, fie la Cluj, fie la București.

Iată dar cum munca asiduă a unui mic colectiv a reușit să scoată la lumină multe dintre talentele care altfel ar fi rămas necunoscute.

Simion SĂVEANU

Sus : **Tov. Octavian Stroia, directorul școlii elementare și medii de coregrafie din Cluj primește bucuros cererea de înscriere a micului Ion Lovrea, fiu de țăran din Rucăr ; Jos : Lucia Zubcu și Francisc Zsigmond, elevi în anul VII al școlii medii de coregrafie, în timpul orei de duo clasic.**

Foto : Ion MICLEA-Cluj

Știința și VIAȚA

O instalație de televiziune submarină

Un grup de ingineri din R.P. Polonă a construit o instalație submarină de televiziune, care ușurează considerabil munca scafandrilor din portul Gdynia. Cu ajutorul acestui aparat pot fi verificate instalațiile subacvatice ale portului. Aparatul permite de asemenea determinarea mai precisă a poziției vaselor scufundate. Imaginile captate de instalația de televiziune sînt transmise pe un ecran aflat la suprafață. Aici, ele sînt urmărite de diferiți specialiști.

Un nou medicament românesc

Publicațiile de specialitate ne aduc știrea despre prezentarea în țara noastră a unui nou medicament, cunoscut sub numele prescurtat de A.D.C. Despre ce este vorba ?

Deasupra rinichilor se află niște glande micuțe, dar a căror importanță pentru viață este deosebit de mare : suprarenalele. Printre numeroșii hormoni pe care-i varsă în sînge (vreo 40 în total !) suprarenalele prepară și „desoxicorticosteronul".

Laboratoarele de chimie s-au luat la întrecere cu glanda suprarenală și au reușit s-o ajungă din urmă: desoxicorticosteronul a putut fi preparat în mod sintetic. Rolul său este de a influența folosirea apei în organism. De asemenea, el are influență și asupra tensiunii arteriale.

Medicamentul românesc „A.D.C." (denumirea nu are nimic misterios : vine de la „acetat de desoxicorticosteron") se prezintă sub forma unor injecții uleioase. El va putea fi folosit în primul rînd în bolile datorite unei proaste funcții a glandelor suprarenale (maladia lui Addison). De asemenea, după boli infecțioase, după gripa asiatică, medicamentul întărește organismul. ADC se mai recomandă în tensiune arterială scăzută, în operațiile de orice fel, în arsuri, degerături, la copiii prematuri, în cazuri de ulcere ale stomacului, boli de ficat, etc.

Medicamentul nu poate fi însă administrat celor ce suferă de hipertensiune arterială. În general, ADC va putea fi luat doar sub supravegherea medicului.

Lampă de buzunar... la priză

O fabrică din Würtenberg produce o lampă de buzunar de un tip cu totul neobișnuit. Lampa nu are nici baterie, nici dinam, ci un acumulator. Cu ajutorul unui redresor, acumulatorul poate fi încărcat la orice priză cu curent de circuit.

Această lampă nu cîntărește decît 100 de grame.

Un soare artificial deasupra pămîntului

Spre apus ultimile raze ale soarelui se vor stinge în curînd. De la răsărit se ivesc de pe-acum alte raze, parcă mai luminoase. În scurtă vreme, la orizont va apare un alt soare tot atît de strălucitor ca și cel de adineauri !...

...E oare un pasaj dintr-o povestire științifico-fantastică ? Deocamdată ar putea fi vorba despre asta. Este însă foarte posibil ca, înainte ca secolul al XX-lea să-și încheie strălucita sa existență, fanteziile de mai sus să devină realitate. Ziarele au publicat de curînd răspunsurile unor oameni de știință sovietici la întrebarea : „Cum va evolua tehnica în 40 de ani ?" Iar inginerul Grigoriev a arătat posibilitatea „ca în 1997 să existe un al doilea soare — de astă dată, un soare creat de mîna omului, un „soare artificial !"

Primele încercări

În anul 1941, la începutul blocadei Leningradului, profesorul G. I. Babat lucra la experiențele sale în legătură cu curenții de înaltă frecvență — curenții electrici formați din oscilații foarte rapide. El a obținut o „flăcără de înaltă frecvență". Sub influența undelor radiofonice, flacăra a început să fremure, să devină cînd mai mare, cînd mai mică, după cum glăsuia programul transmis de radio. Flacăra cînta... ca un adevărat difuzor. Iar inventatorul, ca vrăjit, nu-și mai putea dezlipi ochii de la ea. Asculta neîncetat această flacără, acest soare care cînta...

Experiențele au fost întrerupte brusc. Din cauza blocadei, Leningradul nu mai avea curent electric !

Un tablou feeric

Astăzi, profesorul Babat vede mai limpede nenumăratele posibilități de aplicare a curenților de înaltă frecvență. Printre cele mai uluitoare, este acest soare artificial despre care vă vorbim

„Peste 30—40 de ani", scrie prof. Babat, „moscoviții vor vedea un tablou feeric... Soarele artificial creat de om și adus la o înălțime de 20—30 km. va inunda cu razele sale Moscova și regiunea înconjurătoare. Nu va fi un bec uriaș și nici un reflector purtat de vreun aerostat. Razele electromagnetice emise de către oglinzile suspendate de la cele patru stații emițătoare de înaltă frecvență din jurul Moscovei se vor încrucișa sus, deasupra Pieței Roșii. Ele vor face ca moleculele de azot și oxigen din atmosferă să devină luminoase... În flacăra soarelui artificial se vor forma oxizi de azot, care vor cădea pe pămînt odată cu ploaia și vîntul, constituind prețioase îngrășăminte".

Soarele deasupra Arcticii

Soarele, pe care-l descrie profesorul Babat plutind deasupra cerului Moscovei, va sărbători cea de a 80-a aniversare a Marii Revoluții din Octombrie. Acest soare va sta însă suspendat mereu în același loc, conform concepției autorului. El nu se va roti în jurul pămîntului.

Într-adevăr, deocamdată soarele pe care savanții sovietici vor să-l creeze va fi fix. Acesta nu este un dezavantaj. Un soare călduros deasupra Siberiei, deasupra Polului Nord, iată cum s-ar putea valorifica terenuri întinse, s-ar putea face navigabile suprafețe imense de apă. Firește, soarele acesta artificial va acționa cu prudență. Altminteri, uriașele cantități de apă rezultate din topirea ghețarilor de la poli ar putea provoca mari inundații. Ținîndu-se seama de această elementară precauție, se vor putea obține cu ajutorul soarelui artificial rezultate care pînă acum nici nu puteau fi visate, în ce privește agricultura pe întreg cuprinsul pămîntului.

Nu este totul fantezie

În 1956, academicianul sovietic Igor Kurceatov a vorbit despre încercările făcute de cercetătorii sovietici de a ține suspendată în atmosferă o sferă gazoasă, încălzită la temperaturi extrem de ridicate, de milioane de grade. Gazele care alcătuiesc această sferă, din cauza temperaturii fantastice, sînt formate din atomi lipsiți de înveliș electronic. Starea lor este de fapt asemănătoare cu starea în care se găsește materia în soare. Se știe că în interiorul soarelui temperatura este de peste 20 de milioane de grade, datorită reacțiilor nucleare ce au loc în mod neîntrerupt.

Am intra în prea multe amănunte tehnice dacă am vrea să explicăm mai de aproape cum va fi alcătuit noul soare al pămîntului. De altfel, detaliile nu sînt accesibile decît fizicienilor de înaltă specialitate. Cu ajutorul lor, s-ar putea ca, în anul 2000, un alt soare decît acela pe care-l cunoaște pămîntul de miliarde de ani, — soarele artificial — să răsară la orizont !

ing. I. T. PREDESCU

Telefon prin cablu electric de iluminat

Pînă acum se socotea posibilă transmisia telefonică numai cu ajutorul unui cablu special. Doi ingineri sovietici au construit recent un aparat care îngăduie utilizarea în acest scop a cablului electric de iluminat.

Aparatul are dimensiunea unei serviete. Un fir este introdus în pămînt, celălalt se conectează la rețeaua de 110 sau 220 V și legătura telefonică poate fi stabilită.

Invenția este de mare folos în comunele mici, îndepărtate, la cabanele turistice, posturile sanitare, etc.

Cel mai mic rulment cu bile

O întreprindere elvețiană a pus pe piață cel mai mic rulment cu bile din lume. Bilele au diametrul de 0.4 mm.

Acești rulmenți vor fi întrebuințați mai întîi în micromotoarele electrice pe care le conține, spre exemplu, aparatele electrice de ras.

Ngauruhoe spune... treizeci și trei

Ngauruhoe este un vulcan în Noua Zeelandă, care are prostul obicei să erupă din cînd în cînd. În craterul acestui vulcan au fost instalate de curînd aparate înregistratoare, legate prin cablu de o stație aflată la o depărtare de 10 kilometri.

În realitate, Ngauruhoe nu spune „treizeci și trei", ca pacientul pe pieptul căruia medicul aplică stetoscopul. Dar din zgomotele înregistrate, observatorii își pot da seama de apropierea unei erupții și, dacă nu-i pot prescrie vulcanului vreun antidot, pot în schimb lua măsuri pentru evacuarea populației din împrejurimi.

Un furnal de răcire prin evaporare

La uzina din Stalino a fost pus în aplicare, pentru prima oară în practica siderurgică, principiul răcirii prin evaporare. Acest sistem a fost realizat la un nou furnal cu un volum de 1.033 m.c. Sistemul prin evaporare a fost elaborat de Serghei Andoniev, doctor în științe tehnice, laureat al Premiului Lenin.

Potrivit evaluărilor făcute, consumul de apă pentru răcirea furnalului se reduce de peste 100 de ori și nu va depăși 12—15 m.c. Apa chimic pură exclude depunerea de crustă, care este dăunătoare, ceea ce va prelungi durata de funcționare a agregatului. Economiile rezultate vor totaliza 2.500.000 ruble anual la un singur furnal.

Escalatoare în piramide !

Excursioniștii care vor dori în viitor să viziteze celebrele piramide din Egipt, vor avea la îndemînă tot confortul necesar. Ei nu vor trebui să mai oboseaască, urcînd sau coborînd scări nesfîrșite.

Într-adevăr, în scurtă vreme, după cum anunță ziarele, se vor instala în piramide escalatoare — adică scări cu trepte, acționate de un motor, care ridică automat la înălțimea dorită pe cel care și-a pus piciorul pe prima treaptă.

Gîndiți-vă ce contrast : piramide construite cu patru mii de ani înaintea erei noastre și înzestrate cu confortul veacului al 20-lea !

Un caz unic

În cercurile științifice din lumea întreagă se discută cu mult interes un caz unic, petrecut recent în R. D. Vietnam.

La clinica Universității din Hanoi a fost internat nu de mult un tînăr în vîrstă de 18 ani, care se presupunea că are o tumoare în abdomen. După ce l-au examinat, medicii au pus diagnosticul — o tumoare a pancreasului — și au indicat urgent o intervenție chirurgicală. Pe masa de operație, chirurgii au avut o mare surpriză. În spatele stomacului, într-o capsulă, se afla un fetus, ale cărui membre aderaseră la diferite organe ale tînărului. Fetusul a putut fi extras în urma unei lungi și extrem de complicate intervenții. El avea capul mare pe un trup mic, iar mîinile și picioarele erau nedezvoltate.

Pe față — care era turtită — se puteau distinge clar ochii, nasul, urechile iar în cavitatea bucală se puteau vedea cîteva dinți bine dezvoltați. Atît capul cît și trupul fetusului, care era de sex masculin, erau acoperite cu păr. S-a stabilit că el se hrănea prin vasele sanguine din apropierea ombilicului, aparatul său circulator fiind independent.

Cazul a produs o mare și firească senzație întrucît este pentru prima oară cînd s-a descoperit în regiunea abdominală a unui bărbat un fetus care poseda toate organele interne.

MAGAZIN pagina 5-a

PAGINA FEMEII

FILE DE SCRISOARE

„Imi lipsește curajul să trec la acțiune"

O poveste adevărată, cuprinsă în filele unei scrisori sosită la redacția noastră — scrisoare pe care o transcriem întocmai, așa cum urmează :

...Sînt căsătorită și am doi copii ; băiatul, a intrat anul acesta în clasa șasea, fetița e mai mică, e abia la grădiniță.

De la început am fost nefericită în căsnicie, pentru că de la început mi-am dat seama că soțului meu îi place să bea, — nu așa ca oricărui om sănătos, din cînd în cînd un pahar de vin — dar că îi place peste măsură de mult băutura și viața de circiumă și de local de noapte.

Eram tînără și lipsită de experiență, totuși dragostea mea pentru el și pentru căminul nostru mă înarma cu răbdare, cu blîndețe și căutam prin toate mijloacele să-l fac să înțeleagă că viața pe care o duce îl distruge și mă distruge și pe mine. Toate strădaniile mele au fost însă zadarnice. De multe ori am vrut să mă despart de el. Dar mi-a lipsit puterea, voința, curajul. Și apoi, pe vremea aceea, — la începutul căsniciei noastre — soțul meu se arăta adesea plin de remușcare pentru suferințele la care mă supunea. Își cerea iertare, făgăduia să se îndrepte. Și eu îl credeam și îl iertam. De fiecare dată cînd greșea, eu nădăjduiam că este pentru ultima oară.

Pe urmă totul a mers din ce în ce mai rău : tot mai multe nopți prin localuri, tot mai mulți bani risipiți pe băutură, tot mai puțină grijă și răspundere față de mine, față de casa noastră și față de copilul nostru. Barem însă pe vremea aceea — cu toate că încetase să se mai căiască, să-și ceară iertare— se purta într-un fel mai omenesc cu mine. Nu mă insulta și nu mă lovea, așa cum o face astăzi — cum o face de cîțiva ani încoace.

Copiii noștri sînt mărișori — mai ales băiatul este la vîrsta cînd începe să-și dea seama destul de bine de ceea ce se întîmplă în jurul lui. Oricît de mult m-aș strădui eu să-mi cruț copiii, să-i țin departe de scandalurile care se petrec aproape zi de zi în casa noastră, nu reușesc. Viața lor este chinuită și pentru că trebuie să asiste la gravele schimburi de cuvinte dintre mine și soțul meu (nici eu nu mai pot să tac și să rabd ca altă dată) și pentru că de multe ori sînt lipsiți chiar de strictul necesar. E de la sine înțeles că bărbatul meu, cheltuind cea mai mare parte din salariul său pe băutură, ne rămîne prea puțin pentru întreținerea casei. Eu de mult am vrut să-mi iau o slujbă, dar soțul meu se împotrivește cu înverșunare — căci pe deasupra mai este și foarte gelos ! Fără nici un motiv, bine înțeles.

În condițiile acestea, firește că mă gîndesc tot mai mult la despărțire, la divorț. Dar de cîte ori rostesc aceste cuvinte, dezlănțui furia sălbatecă a soțului meu. Pe de altă parte, aproape toți cei din jurul meu — familia, prietenii — mă sfătuiesc să mai rabd, să mai aștept pînă ce se vor face copiii mai mari... Dar e prea mult de așteptat și puterile mă părăsesc. Eu cred că dacă aș obține divorțul, și mi-aș lua o slujbă, aș putea să trăiesc o viață mult mai bună și mai demnă, împreună cu copiii mei. Și sînt sigură că le-aș putea da și o educație mai îngrijită decît o au acum.

Știu toate acestea, dar îmi lipsește curajul să trec la acțiune, la fapte. Într-o mare măsură — sînt convinsă — lipsa mea de curaj se datorește sfaturilor pe care le primesc de la cei din apropierea mea. De aceea aș vrea ca de data aceasta sfaturile să-mi vină din partea unor oameni complet din afara vieții mele ; poate că aceștia vor putea fi mai obiectivi și astfel mă vor putea ajuta mult mai bine.

ELVIRA T.

Ce soluție propun cititoarele și cititorii noștri pentru rezolvarea cazului din această „poveste adevărată" ?

LAURA

PANĂ DE ELECTRICITATE

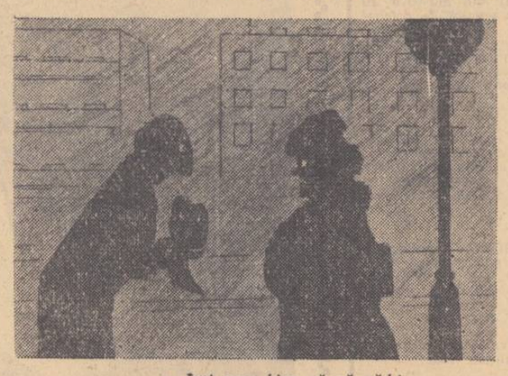

— Îmi pare bine că vă văd !
— Vai, ce bine arătați !

Desen de Fred GHENĂDESCU

Ușor de pus în practică

● Acele de cusut, precum și cele cu gămălie, ruginite, se fac ca și noi dacă le punem într-o sticluță cu petrol (gaz lampant) cît să le acopere. Astupăm sticla și o lăsăm să stea 10—12 ore, în care timp o mai scuturăm ușor de cîteva ori. După acest timp scurgem petrolul și frecăm acele între două foi de hîrtie groasă, ca să-și recapete luciul

● Dacă s-a slăbit un cui bătut în perete, iată un mijloc ușor pentru a-l fixa : înfășurați vîrful cuiului cu puțină vată și muiați-l în ipsos subțiat cu apă. Puneți-l la loc în gaura din perete și nu atîrnați nimic de dînsul, pînă nu se usucă bine ipsosul.

● Pentru ca să pătrundă ușor șurubul într-un lemn care opune rezistență, ungeți-l cu puțin săpun.

Tot cu săpun (sau cu un rest de luminare de stearină) se freacă pe dos sertarele care merg greu, de la vreo masă sau dulap.

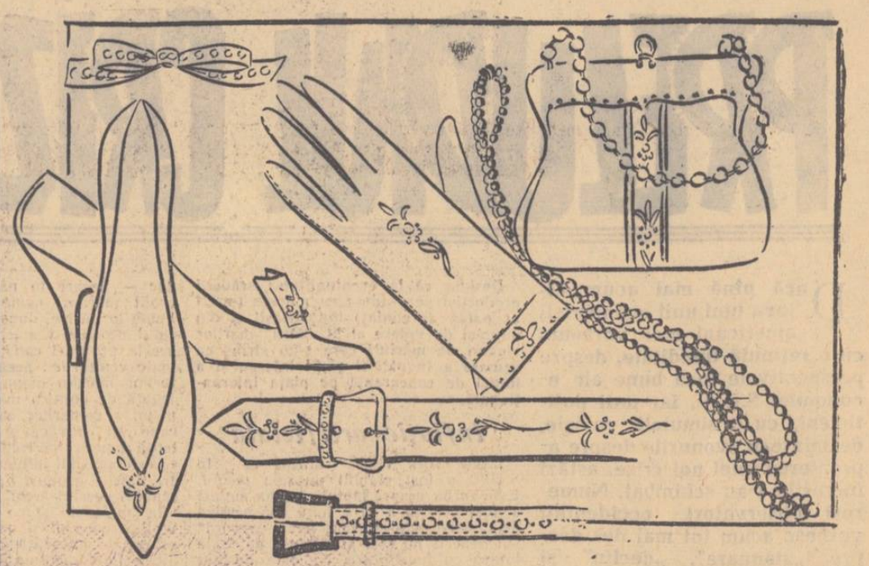

Strasurile, perlele și pietrele false sînt foarte la modă. Cu aceste mărunțișuri strălucitoare, care se găsesc ușor și la îndemîna oricui, puteți garnisi poșete, pantofi, mănuși, cordoane, bluze și altele. Vă prezentăm în desenul nostru cîteva modele și sugestii.

Desen de Tanți PFENNINGS

CE GĂTIM ? CUM GĂTIM ?

MENIUL SĂPTĂMINII

9—15 DECEMBRIE

1. Papară de mămăliguță cu brînză la cuptor
   Șnițel de zarzavat cu salată
   Compot
2. Supă deasă de cartofi (cremă)
   Tocană vînătorească
   Mere coapte
3. Clătite cu varză
   Chiftele marinate
   Sarailie
4. Sufleu de conopidă
   Mîncare de carne cu castraveți
   Salată de fructe
5. Ciorbă țărănească
   Macaroane cu brînză
   Tartă cu prune uscate
6. Ochiuri pe spanac
   Musaca de cartofi
   Plăcintă cu brînză
7. Supă de pasăre cu zdrențe
   Anghemahț de pasăre
   Budincă de griș.

Tocană vînătorească

Se taie 750 gr. de carne de porc în bucăți potrivite. Se prăjesc ușor cu puțină untură. Se pune sare. Se curăță de coajă și se taie felii 4-5 cartofi mijlocii. Se taie ca fideaua o varză mică și 3-4 cepe. Se așează într-o cratiță ceapa, deasupra se pune carnea, apoi rînduri alternînd de varză și cartofi. Se adaugă o lingură bună de untură și 2 linguri de bulion subțiat cu o ceașcă de apă, în care s-a muiat un praf de făină. Se potrivește de sare. Se pune cratița pe mașină și se ține pînă începe să fiarbă. Se presară puțină verdeață, se acoperă și se dă la cuptor să fiarbă înăbușit. Nu se amestecă cu lingura. Dacă este nevoie se mai adaugă o lingură, două, de apă. Mîncarea se servește scăzută.

Clătite cu varză

Se face un aluat de clătite din 2 ouă, o ceașcă de făină și o ceașcă și jumătate de lapte. Se taie mărunt o varză mică (de preferință se rade pe răzătoarea cu găuri mari). Se dă puțină sare și se amestecă cu aluatul de clătite. Se fac clătite obișnuite, care se rumenesc pe amîndouă părțile într-o tigaie cu puțin unt. Se țin la cald pînă ce sînt toate gata. Se servesc fierbinți, așezate unele peste altele, ca o budincă cu smîntînă.

Plăcintă cu brînză (poale-n brîu)

Se moaie într-un castron o bucățică de drojdie mare cît o nucă (10 gr.) cu puțină apă abia călduță. Se pune un pumn de făină cernută, puțin cîte puțin, amestecînd pînă se face ca o smîntînă groasă. Se presară cu făină și se lasă la cald să crească. Se cerne 450 gr. de făină într-un vas mai mare, se face loc la mijloc și se pun 2 ouă bătute cu o linguriță rasă de sare, o lingură cu unt topit și una de ulei. Se adaugă și plămădeala crescută și se frămîntă bine de tot, pînă ce aluatul se desprinde de pe mîini și de pe vas. La frămîntat se pune atîta lapte sau apă călduță, încît să obținem un aluat potrivit de moale.

Pentru umplutură se frămîntă 150 gr. brînză de vaci sau de oi (sau amestecată brînza de vaci și de oi) cu unt proaspăt cît o nucă, se adaugă un ou, o linguriță de făină, 2 linguri de lapte, sare și zahăr după gust (facultativ). Se întind pe rînd foi potrivit de groase, se taie pătrate de 15 cm. Se umplu cu brînză și se întorc colțurile spre mijloc, în formă de plic. Colțurile plicului se mai aduc odată către mijloc și se lipesc bine ca să nu iasă brînza. Se ung pe deasupra cu ou bătut și se coc în tavă la foc potrivit. Se servesc calde.

Tartă cu prune uscate

Se spală 500 gr. de prune uscate și se țin în apă să se umfle, de cu seara pînă dimineața. A doua zi se fierb 10 minute cu puțin vin roșu îndoit cu apă, în care s-a pus 100 gr. zahăr. Cînd zeama este scăzută, se dă cu totul de o parte și după ce s-a mai răcorit se scot prunele, se taie pe rînd în lungime și li se scot sîmburii.

Într-o timp se pregătește repede aluatul pentru tartă ; cu cît va fi mai puțin frămîntat, cu atît va fi mai fraged odată copt.

Se cerne pe masa de aluat 250 gr. făină. Se face loc la mijloc, se pune 1 ou, o lingură de zahăr, un praf de sare, o bucată de unt proaspăt de mărimea oului și o jumătate pahar de apă. Se amestecă totul repede fără să se frămînte, se adună în formă de mingie, se acoperă cu un șervet și se lasă să se odihnească o oră. Se întinde o foaie potrivit de groasă și se îmbracă o formă dreptunghiulară pentru tarte. Deasupra se așează prunele fierte și se dă la cuptor la foc iute. Cînd tarta este gata, se toarnă deasupra siropul foarte scăzut, în care au fiert prunele și se taie după ce s-a răcorit.

Vin de măcieș

(Rețetă cerută de o cititoare)

Cantități : 1 kgr. măcieș, 40 gr. drojdie, 3 kgr. zahăr, o lămîie tăiată felii, 12 l. apă.

Se fierbe apa, se topește zahărul în apă și se lasă să se răcească. Se spală măcieșul în cîteva ape, se scurge și se pune într-un borcan (de preferință de pămînt). Se toarnă deasupra siropul de zahăr și drojdia muiată cu puțină apă. Se adaugă lămîia. Se așează borcanul la un loc ferit, cu o temperatură mijlocie (18-20 grade) și se acoperă cu un tifon.

Se amestecă în fiecare zi, timp de trei săptămîni. Dacă temperatura camerei este mai mare, amestecul va fermenta mai repede. După ce a fermentat, se strecoară printr-o pînză și se trece în sticle.

O frunză de pelin adăugată de la început, îi dă un gust plăcut, amărui de Vermut.

Sanda MARIN

Medicul vă sfătuiește

MARINO P. din T. Severin, ne pune mai multe întrebări :

În legătură cu coșurile am mai dat un răspuns, nu de mult, la această rubrică. În continuare, ne întrebați **„care sînt medicamentele cu care se poate trata conjunctiva."** Vă sfătuim să nu încercați să vă tratați singur, deoarece conjunctiva este un țesut foarte sensibil al ochiului și de aceea riscăm adesea să-i facem mai mult rău decît bine. Oculistul va ști să utilizeze de preferință colirul cu sulfatiazol, ungmentul oftalmic, etc. A treia întrebare : **simptomele hipertensiunii arteriale.** Sînt numeroase, variate și diferă după stadiul bolii. Dureri de cap, ameteli, gîfîială, mai tîrziu emoragie (pe nas și gură) și mai tîrziu emoragii retiniene, accidente renale, etc. Vom reveni cu un articol despre această boală răspîndită.

I. R. din Vișeul de Sus, ne întreabă cărui organ îi dăunează în mai mare măsură fumatul.

Fără îndoială că plămînul este cel mai atins. Statistice fără putință de tăgadă demonstrează că groaznica boală care este cancerul pulmonar este de 10 ori mai frecventă la fumători decît la nefumători. Tutunul poate provoca o intoxicație generală, precum și bronșite foarte supărătoare, cu tuse, expectorație, etc. Pentru a vă lăsa de tutun, singura metodă sigură este folosirea voinței dv. **Nu** vă lăsați treptat, scăzînd numărul țigărilor, această metodă nu poate da rezultate. Lăsați-vă dintr-o dată, complet, de fumat.

Dr. N. P.

MODA

1) Bluză de vînt din balon, cu gîtul tricotat. Are o croială care se lărgește mult în partea de jos. Spatele este și el foarte bogat. În față are două buzunare mari, care se opresc în cusăturile laterale. Pantalonul, din stofă în dungi.

2) Din nou o bluză de vînt, cu croială largă. Se poate lucra din balon sau diftină. Gluga este intercalată între cele două tăieturi din față. Pe piept, un buzunar mare. Pantalonul, dintr-o casa de culoare mai închisă.

3) Costum de schi din stofă tweed. Jacheta cu guler de blană, se închide în față cu un fermoar. De la clapele de pe piept pornesc două cute tighelite care prinse la tiv, îngustează linia în partea de jos. Pantalonul din aceeași stofă.

4) Pulover din lînă groasă, cu gluga demontabilă. Pantalonul din stofă ecosez.

Rochie din jerseu, combinată cu tricotaj la gît și mînecte. Rochie din stofă pepită sau în carouri. Mineca bufantă, croiala raglan, terminată într-o bantă în formă de plateă. Aceeași lățime a benții se repetă și în talie. Corsajul e larg în spate, pînă în mijlocul feții. Fusta strîmtă.

Dialog

Văzute și auzite...

Amica mea X, măritată nu de multă vreme, a avut deunăzi cu soțul ei o discuție foarte... instructivă, la care am participat pasiv, prin simplă prezență.

Memoria mea a înregistrat-o aproape magnetofonic... O reproduc, precum urmează :

EL (ușor vexat) : Dar, draga mea („draga mea" — cu tonul și subtextul : „ascultă madam !") dacă e într-adevăr așa cum spui tu... (concesiv) și îmi place să cred că nu exagerezi — dacă se întîmplă uneori...

EA (sec) : Nu uneori : foarte des.. Din ce în ce mai des...

EL : Fie cum spui tu ! Însfîrșit, dacă se întîmplă să am unele mici... scăpări, unele... mici... față de tine... Dacă nu sînt întotdeauna foarte „politicos", foarte „bine crescut"... cu tine... și în schimb — așa susții tu, cel puțin ! — nu îmi îngădui nici o licență de la rigorile „codului manierelor elegante"... cu alte fe...

EA : Iartă-mă că te întrerup : aș fi dezolată să conchizi că m-ar mulțumi să fii și cu celelalte femei la fel de neatent... de nepoliticos, cum ești cu mine ! E în fond, singura mea consolare, că în „lume" mai știi să fii bine crescut... fie chiar numai cu „altele"... E drept, mă gîndesc cu oarecare nostalgie la vremea cînd beneficiam și eu de acest regim preferențial...

EL (cu o emoționantă sinceritate) : Dar draga mea — atunci nu eram căsătoriți ! Pe vremea aceea nu erai pentru mine decît o străină... Nimic mai mult decît o străină... (curtenitor) care evident, îmi plăcea... Dar cum de nu înțelegi ? (amabil) nu ești chiar lipsită de inteligență — e destul de simplu de priceput. Cu tine nu pot să mă port cu „mănuși", cum mă obligă convenientele sociale să mă port cu femeile care îmi sînt... care îmi sînt indiferente !

EA (destul de logică, trebuie să recunoaștem) : După teoria ta, cu cît un bărbat ține mai mult la o femeie, cu atît mai multe derogări își poate permite de la regulile — nu e vorba de „codul manierelor elegante" ci pur și simplu, de la regulile elementarei bunei cuviințe... Mă întreb, la ce mă pot aștepta din partea ta, cînd o să te simți și mai atașat de mine...

EL (adorabil) : În fond — să fim serioși, draga mea („draga mea" — cu subtextul : „Știi, nici așa să n-o luăm !") ceea ce îmi reproșezi tu mie — la urma urmei (la „urma urmei" cu subtextul : Și răbdarea mea are o margine !) nu sînt decît fleacuri, pe care o femeie superioară (subliniat cu grație) cum te pretinzi tu... nici n-ar trebui să le discute... Dar pentru că îți să discutăm... (superior) să vedem — în definitiv — care sînt capetele tale de acuzații... (aer de victimă), care sînt marile mele culpe ! Că nu ți-am ajutat să-ți îmbraci paltonul, aseară, la plecarea de la teatru ? ! Sau că am răsfoit deunăzi, gazeta la restaurant...?

Desen de Beca RIND

EA : În treacăt fie spus — ai citit-o foarte atent, filă cu filă...

EL (demn) : Sînt prea politicos ca să te contrazic... (suspină, să-i plîngi de milă !) Și ce alte „crime" am mai comis ? !

EA...

EL : Nu, te rog, insist, spune tot !

EA (cu jenă) : ...O iei înainte pe stradă... mă lași să alerg ca un cățel nenorocit în urma ta... Te urci primul în tramvai... uiți că mai există și eu... Și atîtea altele... pe care tu le consideri „fleacuri", „gesturi convenționale" pe care un bărbat este absolvit să le mai facă față de soția sa... E ciudat că nu aveai nici una din aceste „scăpări" înainte, cînd...

EL : Dar atunci ne cunoșteam foarte puțin ! Acum e cu totul altceva... Există intimitatea căsniciei între noi... Acum ne cunoaștem mult mai bine !

EA (din nou foarte logic, să recunoaștem și de data asta) : Mă întreb cum o să te mai porți cu mine, peste un an, doi, cînd o să fim cunoștințe și mai vechi...

EL (explozîv) : Dar eram obosit, n-am dansat cu ele decît din... obligație... Mi-am făcut o simplă datorie de bărbat bine crescut ! (patetic) : Dacă tu, soția mea, nu mă înțelegi — de la cine, pe lumea asta mai pot să aștept înțelegere ? De la cine ? ! Nu e destul că sînt silit să fiu politicos (cu dispreț), că astea sînt convenientele sociale cu celelalte femei — (mai trebuie să fiu și cu tine — cu tonul : „Chiar la una ca asta — draga mea ! — nu mă așteptam din partea ta !").

...La acest ultim argument — suprem ! — și zguduitor de sentimental — amica mea a rămas fără replică ! — Și mărturisesc — și eu !

Sidonia DRĂGUȘANU

Colțul COSMETICIANEI

O completare și un răspuns...

...nu am împlinit nici 24 de ani și am riduri în jurul ochilor. Ori de cîte ori rîd, pielea se încrețește și ridurile apar și mai vizibil. Oare am îmbătrînit sau sînt riduri accidentale ? Ce să fac ? Sînt disperată. Nu vreau să mai am riduri. Vă rog să mă ajutați.

...să folosesc placenta seara sau dimineața ?

...vreți să repetați rețeta de cold-cream ?

Socotind că întrebările de mai sus, puse de tovarășa ce semnează Puica pot fi de interes general, publicăm răspunsul în această rubrică.

Ridurile accidentale care apar mai ales la femeile blonde, cu pielea uscată, sînt datorite însăși calității pielei, fineții și deshidratării ei. În afară de acțiunea repetată a agenților atmosferici (soare, vînt, frig), de boală, oboseli excesive și slăbire forțată, apariția ridurilor mai poate fi grăbită — în dese cazuri — de o mare sau chiar excesivă mobilitate a feței. Acesta din urmă este și cazul dumitale și, crede-mă, nu ai motive de disperare. Iar dacă dispoziția mușchilor și marea mobilitate pe care o are fața dumitale fac ca ori de cîte ori rizi să se formeze sub ochi riduri, ei bine, atunci rizi cît poți, rizi ori de cîte ori ai ocazia s-o faci pentru că rîsul e sănătos, pentru că rîsul aduce cu el optimism și voie bună, pentru că rîsul e reconfortant și tonic și pentru că — oricît de paradoxal ți s-ar părea — rîsul descrețește fruntea. Amintește-ți totdeauna că e mult mai plăcut să vezi o față mobilă, expresivă, chiar dacă are cîteva riduri, decît un obraz cu o piele întinsă, dar lipsit de viață și expresivitate.

Extractul gras de placentă se poate folosi oricînd în cursul zilei. Se întinde ușor pe față, masînd regiunea ridată, se lasă 1—2 ore, apoi fața se spală cu apă boraxată sau apă de roze. În nici un caz nu se lasă noaptea pe obraz, deoarece pielea are nevoie să respire cu ușurință.

Reamintesc că această operație se face de 2—3 ori pe săptămînă și că folosirea placentei nu exclude întrebuințarea zilnică a cremei grase, hrănitoare, absolut necesară tenului uscat.

Repet rețeta de cold-cream : ceară albă 10 gr., cetaceum 10 gr., apă de roze 15 gr., ulei de parafină 55 gr. Se prepară la farmacie.

Sanda NOREANU

E bine să știți

● UNTUL se păstrează mai multă vreme proaspăt, dacă se ține în apă fiartă cu puțină sare, bine răcită.

● UNTUL puțin lute sau care are vreun iz, recapătă gustul bun dacă se spală în apă cu puțin bicarbonat. Pentru 1,2 kg. unt se pune într-un castron 1/2 l. de apă și o linguriță rasă de bicarbonat. Se amestecă bine untul cu o lingură de lemn curată, se limpezește apoi în două — trei ape reci.

CĂPCANA

Povestire pentru cei mici

DE PASCAL RĂDULESCU

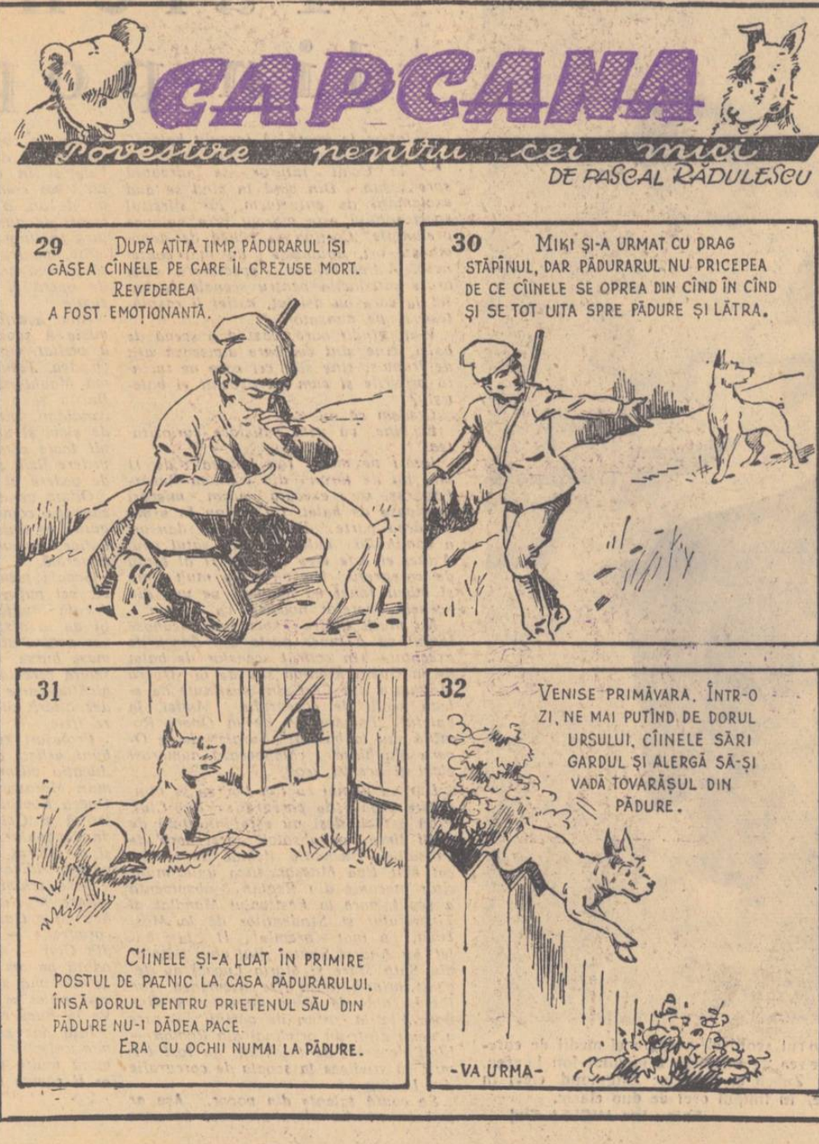

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

Din literatura R. P. R.

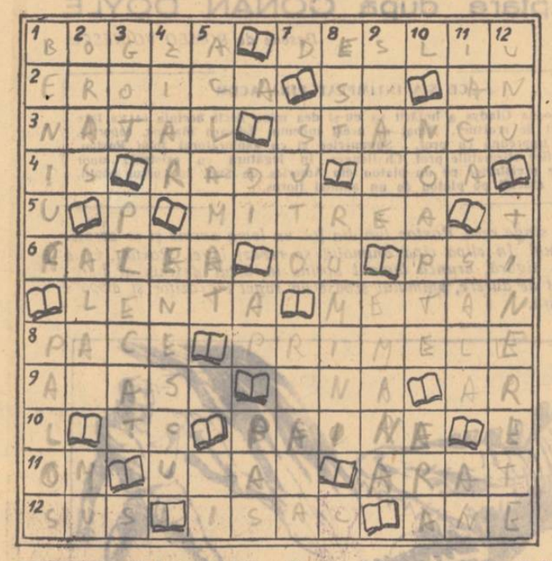

ORIZONTAL: 1) Autorul volumelor „Scrieri în proză", „Cartea Oltului", „Țara de piatră", etc. — Poetul lui „Lazăr de la Rusca" și al „Minerilor din Maramureș"; 2) Titlul trilogiei lui Laurențiu Fulga din care a apărut prima parte: „Oameni fără glorie" — Interjecție — „1907"; 3) „Cintecele pămîntului...", poezii de Ion Brad — Autorul romanelor „Desculț" și „Dulăii"; 4) Sînt — Miron... Paraschivescu, autorul unor prețuite „Cîntice țigănești" — Oraș în Norvegia; 5) „...Cocor", volumul maestrului Mihail Sadoveanu, distins cu Medalia de aur a Păcii; 6) „...Grivița", poem de Cicerone Theodorescu — Lucru genial (vezi „Giuvaere" de Tudor Arghezi) — Literă grecească; 7) Titlul unei nuvele a scriitorului Francisc Munteanu — Hidrocarbură; 8) „Poeme de... și luptă", volum de Eugen Jebeleanu — „...iubiri", versuri de N. Labiș; 9) Titlul unui volum de proză de Nicolae Jianu — Numeral — Măsură; 10) Traian Coșovei — „Oțel și ...", roman de Ion Călugăru; 11) „Un ... între oameni", marele roman istoric al lui Camil Petrescu — Poet, autorul volumului de versuri „Chemări" — Indic; 12) „Toate pînzele ...", roman de aventuri de Radu Tudoran — Poet clujan — Poemă de Victor Hugo.

VERTICAL: 1) Autorul volumelor de poezii: „Steaguri", „Mărul de lîngă drum", „Azimă", etc. — „Brazdă și ...", roman al scriitorului R. Theodoru; 2) „Noui ...", de Ștefan Andrei — Varietate de grîu — Vîrf de munte! 3) Ins dintr-o ramură a vechilor germani — „Am ... din sat" de Ion Vlasiu; 4) Jurnal — Gloria muzicii românești 5) O-vațional — Pronume; 6) Interjecție — Scap a doua jumătate! — Autorul romanelor: „Lanțuri", „Zilele vieții tale" și „Trecut înnecat"; 7) Scriitor de limbă maghiară, autorul volumului de nuvele „Pornesc oamenii" — „Cîntec de ...", titlul unui recent poem al lui Dan Deșliu; 8) Răsărit — Formă arhaică pentru romîn (pl); 9) Autoarea romanului „Familia Calaiț" — A provenî; 10) „Cîntec de zi și ...", poezii de A. Baconsky — „Cerul ... plin de stele", nuvele de M. R. Pop; 11) Iată — Incăpere — „... viu nouă sute și șaptesprezece", versuri de Nina Cassian; 12) „Primăvara lui șaptezeci și ...", nuvelă de Petru Dumitriu — „Cuvînt despre ...", volum de versuri al poetului Ștefan Iureș.

Al. MATEESCU

Fantezie gramaticală

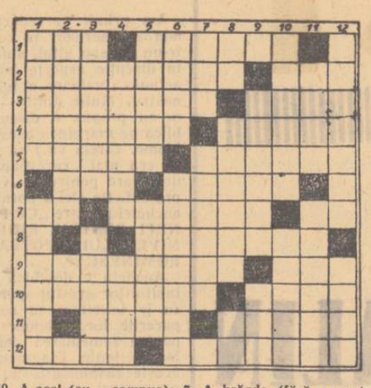

ORIZONTAL: 1. A dărui (infinitiv) — A da impresia (perfect compus); 2. A-ți da îndeajuns, a te îndestula (indicativ prezent) — A spăla pe cap (infinitiv); 3. A străluci (infinitiv) — A așeza (perfect compus); 4. A pleca (indicativ prezent) — A îndemna caii (infinitiv); 5. A împodobi (infinitiv) — A opri o lovitură (perfect compus); 6. Auxiliar al perfectului compus — A distanța (infinitiv); 7. Armăsar — Șpanuri... de lemn — A spune (imperativ); 8. Invitație la... tribunal; 9. A pune semințe în pămînt (perfect compus) — Așa cum vă spun; 10. A sosi (supin) — A cunoaște (infinitiv); 11. A ședea (infinitiv) — A da o distincție (indicativ prezent); 12. A adresa o felicitare (infinitiv) — A te destina (imperfect).

VERTICAL: 1. A bătători (infinitiv) — A pica (infinitiv); 2. A atașa (supin) — Particulă a conjugării reflexive; 3. A lipi suprafețele metalice (perfect compus) — Lucrător la fevărie. 4. A pierde graiul (perfect compus) — Supliment capilar; 5. Din vechea Atenă — Plantă decorativă; 6. A pune, fără particula infinitivului — A hașura (perfect compus); 7. A brăzda (fără parantează!!!) — A eșua, a nu reuși (perfect compus); 8. Soarele faraonilor — A trece mingea unui coechipier (perfect compus) — Indicativ prezent, sau auxiliar al perfectului compus ori al optativului; 9. A crește (perfect compus) — A cerne... pe jumătate!; 10. Elefanți reduși! — Căutătorul nylonului antichității!; 11. Au gust... într-un cuvînt! — Venit... feminin (la timpul trecut I); 12. Ca să păstrezi! — A dona (optativ, pers. II sing.).

L. MĂRĂCINEANU

METALE

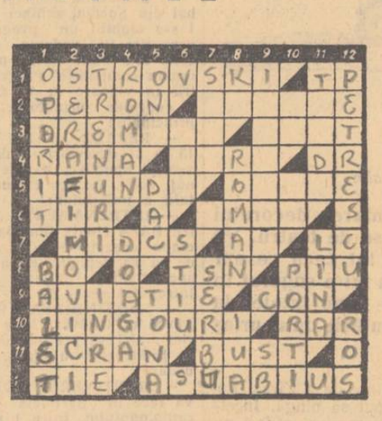

ORIZONTAL: 1) Scriitor sovietic, autorul romanului „Așa s-a călit oțelul". — Tudor Petrescu. 2) Scurtă pauză la „Cale lungă drum de fier" — Argument de aur în filozofia populară. 3) Pustnici. — Văl argintiu al iernii. 4) Se tratează eventual cu apă de plumb. — Ținut antic pe coasta apuseană a Peloponesului. — Doctor 5) O bucată de metal, în apăi — Fiica lui Acrisios, vizitată de Jupiter sub forma unei ploi de aur. 6) Arta de a nimeri un punct cu o bucată de plumb. — Instrument de șuflat, uneori de alamă. 7) Rege în Frigia, care primi de la Bacchus facultatea de a schimba în aur tot ce atingea. — Simbolul unui metal alcalin, fuzibil la 86°. — În loc. 8) Bor. — Sacrificiu la chinezi. — Numele masculin. 9) Familia păsărilor de fier (pl.) — Figură geometrică. 10) Bucăți de metal turnate în formă paralelipipedică. — Se zice despre un metal ca thoriul. 11) Acolo ați văzut „Păianjenul de aur". — Bronzul nemuririi! 12) Interjecție. — Scriitor latin, autorul „Măgarului de aur".

VERTICAL: 1) Tratat cu o lamă de oțel. — „Călărețul de aramă" de Glier. 2) Scriitor sovietic, autorul romanului „Torentul de fier". 3) Convoaiele drumului de fier. — Cutie de medicamente la japonezi. 4) „Bolidul de aur" de Jules Verne. — Se strînge la butoi în cercuri de fier. 5) Orășel în Caucazia. — Colecționează fier vechi. — Unitate de măsură pentru metale în „Cetatea oțelului". 6) Nume feminin. — Cunoscut. 7) Scriitor progresist francez, autorul volumului de povestiri „Floare de oțel". — Sportiv romîn, cîștigător al mai multor medalii de aur. 8) Literară sanscrită. — Vițelul de aur (pl.). — Fiul lui Enea. 9) Vechi monede turcești de argint. — Selebiu. 10) M. — Nene! — La cele „de fier" se va construi o mare hidrocentrală. 11) Verb al celor 30 de arginți — În Colchida era de aur! 12) Autorul romanului „Aurul negru". — Fierul sub acțiunea ruginei.

Nelu POPESCU

ZIG—ZAG

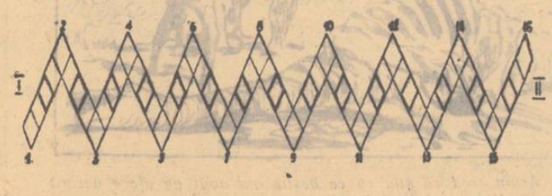

Înscrieți în fiecare căsuță cîte o literă pentru a obține cuvinte corespunzătoare semnificațiilor de mai jos:

1—2: Lat; 2—3: Imensitate; 3—4: Albite (fiz.); 4—5: Rezultat; 5—6: Geantă de vînătoare; 6—7: Artist; 7—8: Dărăpănare; 8—9: Teren sportiv; 9—10: Dă glas viorii; 10—11: Timid; 11—12: Ajuns la destinație; 12—13: Pe copertă; 13—14: Înalt la superlativ; 14—15: Fără îndoială; 15—16: Unele cărute au cîncî... (sing)

De la I la H: Un proverb radiofonic!

A. R. TURCESCU

Găsiți legătura!

În rîndurile de mai jos veți găsi cifre sau litere așezate într-o anumită ordine. Găsind legătura dintre ele, veți putea arăta și ce cifră sau literă urmează în intervalul punctat. De exemplu: 13, 11, 9, 7, 5, cifrele sînt scrise în ordine descrescîndă din 2 în 2. Următoarea cifră este deci 3.

Găsiți și dvs. ce urmează după:

1) 20, 17, 14, 11, ...
2) Hg Fe Dc. . . . . .
3) 47, 38, 30, 23, 17 . . . . .
4) a C b d F E g . . . . .
5) 30, 15, 45, 15, 60 . . . . .
6) 16, 15, 13, 12, 10, 9 . . . . .
7) A A C B B D . . . . .

Iris ROMAN

Criptografie teatrală (8-2-3)

LA ȘD Au

Calească de aur

R. DANIEL

POȘTA REBUS

În ultimul timp sosesc pe adresa rubricii noastre numeroase scrisori (nu ne referim la plicurile conținînd dezlegările concursului).

Citindu-le ne dăm seama că rubrica noastră a stîrnit mult interes și este urmărită cu deosebită atenție. Lucrul acesta nu poate decît să ne bucure.

În același timp, observăm că un număr însemnat de dezlegători s-au hotărît să devină compunători de probleme. Nimic mai lăudabil. Numai că lucrul este ceva mai pretențios decît pare la prima vedere.

Spațiul restrîns de care dispunem nu ne permite să publicăm cîte jocuri am vrea și atunci e firesc să le publicăm pe cele mai corespunzătoare.

Prin rîndurile de mai sus ne-am adresat tuturor celor ce urmăresc rubrica noastră și în special celor de la care am primit poștă în ultimul timp și anume: A. ȘERBĂNESCU, NELU OLTEANU, G. GEROTA, A. SCAUNAȘ, N. BEALCU, R. CERCHIZAN, D. PETRESCU, E. DUCHET.

G. SORESCU. 1) Vă rugăm să citiți cele publicate mai sus. 2) Credem că sînteți satisfăcuți de felul cum s-au plasat cupoanele în ultima vreme.

GH. FOMETESCU: 1) Casa e tratată prea unilateral. Vă rugăm să fiți atent la noua ortografie. 2) Celelalte, așteaptă.

IOSEFINI VĂ PREZINTĂ scamatorii de familie

Creionul magnetizat...

Prezentați publicului o sticlă de jumătate de litru, albă și, evident, goală. Dați sticla la control, pentru ca asistența să constate că nu are nici o preparație. Dați de asemenea la control și un creion simplu, ascuțit sau neascuțit.

După acea, luînd obiectele de la public, introduceți creionul în sticlă, îl „magnetizați" făcînd asupra lui niște pase și, spre mirarea asistenței, creionul începe să se miște în sticlă, să se ridice, să joace, ca și cum ar fi însuflețit.

EXPLICAȚIE

De un nasture de la haină aveți legat un fir de păr mai lung. La capătul liber firul are un mic grăunte de ceară.

În momentul cînd luați creionul și îl introduceți în sticlă, lipiți grăuntele de ceară de unul din capetele lui — și anume de capătul care va sta în jos.

Apoi, faceți „pasele magnetice" de rigoare și efectul va fi că la fiecare mișcare de apropiere sau de depărtare de sticlă sau a sticlei de dvoastră creionul se va mișca, săltînd, ridicîndu-se sau jucînd chiar într-un tempo viu.

La scoaterea creionului din sticlă îndepărtați ușor bobul de ceară de pe creion și puteți să-l dați apoi din nou la control publicului, care nu va găsi nimic suspect.

SAH

O partidă a lui Ivan S. Turgheniev

Este un lucru în deobște cunoscut că numeroși mari scriitori au fost șahiști pasionați. Între aceștia se număra și Turgheniev. Din memoriile unor șahiști francezi contemporani marelui scriitor rus s-a aflat că în timpul șederii sale în Paris, la începutul celui de-al șaptelea deceniu al veacului trecut, Turgheniev frecventa o vestită cafenea, unde se adunau șahiștii vremii, „Café de la Regence".

În ultimul număr al revistei bulgare „Șahmatna misl", primit zilele trecute la redacție, maestrul ludovici adaugă un amănunt interesant, la cele știute pînă acum, și anume acela că Turgheniev a participat în 1870 la un congres internațional șahist la Baden, unde a fost ales vicepreședinte al congresului.

Iată una din partidele cunoscute ale lui Turgheniev, care arată forța sa apreciabilă de joc.

ALB: L. Macinski. NEGRU: I. Turgheniev. Paris, 1861.

1. d4, d5 *2.* c4, e6 *3.* Cc3, Nb4 *4.* f3, c5 *5.* a3, N:c3 șah *6.* b:c3, Da5 *7.* Nd2, Cf6 *8.* Dc2, Nd7 *9.* e4, d:e4 *10.* f:e4, c:d4 *11.* c:d4, Dh5 *12.* Cf3, Dg6 *13* Nd3, D:g2 *14.* Tf1, Cc6 *15.* 0-0-0, Cg4 *16.* Tde1, h6 *17.* d5, Cce5 *18.* C:e5, C:e5 *19.* Tg1, Df3 *20.* Te3, Df6 *21.* Nc3, C:d3 șah *22.* D:d3, De7 *23.* N:g7. Tg8 *24.* Teg3, 0-0-0 *25.* De3, b6 *26.* D:h6, Dc5 *27.* Nd4, D:c4 *28.* Tc3, T:g1 *29.* Rd2, D:c3 șah *30.* R:c3, Tg4 *31.* Dh5, Tf4 *32.* De5, Tf3 șah *33.* Rb2, Tg8 *34.* Nc3, Na4 *35.* Dd4, Tg2 șah *36.* Nd2, Nd7 *37.* h4, Tff2 *38.* Rc3, T:d2 *39.* Dh8 șah, Rb7 *40.* h5, e:d5 *41.* e:d5, T:d5 *42.* h6, Nf5 *43.* Df6, Tc2 șah *44.* Rb4, a5 șah *45.* Ra4, Tc7 *46.* Rb3, Tb5 șah *47.* Ra4, Nd7 și albul se recunoaște învins.

L. DARIAN

— Nu te-am văzut de mult cu fata aceea blondă... Te-ai certat cu ea?...
— Nu. m-am însurat cu ea!...

FRED GHENĂDESCU

— „Prăjit peste măsură", în trei litere!... Fleacuri... Cine lasă să se prăjească peste măsură!...

NELL COBAR

Ventrilogul.

GH. CHIRIAC

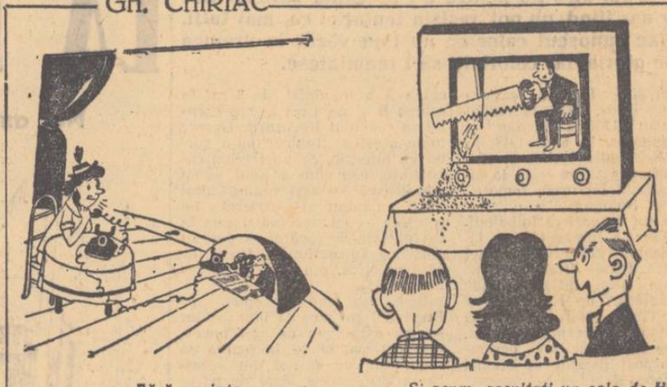

Fără cuvinte.

— Și-acum, ascultați un solo de fierăstrău...

AL. CLENCIU

NEPTUN, zeul mărilor: *— Doctore, am reumatism.*
DOCTORUL: *— S-a făcut, te trimit la mare!...*

RIK AUERBACH

ERA ZBORURILOR INTERPLANETARE
— Sper să-ți treacă nebunia vitezei. Azi te-ai lovit de carul mic, dar mîine te poți ciocni cu al mare...

FILATELIE

Abecedar filatelic

COALĂ — ansamblul de mărci tipărite laolaltă, pe aceleași fragment de hîrtie. Colile mai obișnuite sînt cele care conțin cîte 100 mărci (așezate în 10 rînduri a cîte 10), 50 (5x10) etc.

„Capul de bour" din Moldova a fost tipărit în coli de 32 mărci (4x8).

— margine de coală — marcă sau bloc avînd atașată și porțiunea albă din marginea colii de hîrtie, rămasă în afara perforaturii.

Unii filatelișți colecționează marginile sau colțurile de coală, mai ales cînd ele cuprind mărci nedantelate.

COLECȚIONA (a) — a aduna, clasa și păstra mărci poștale (după fără sau după o temă) în ordinea cronologică a apariției, de preferință în serii complete. Se pot colecționa fie mărci uzate (ștampilate) fie neuzate (noi) fie din amîndouă categoriile. Mulți filatelișți preferă să colecționeze mărcile ștampilate, care și-au îndeplinit funcția lor poștală. Partizanii mărcilor neuzate le preferă pentru că sînt mai prezentabile.

Colecționarii sînt de mai multe feluri:

— începători; aceștia, mai ales cînd e vorba de copii, colecționează orice mărci le cad în mînă; aleg mai mult cu ochii (ce e viu colorat, sau deosebit de interesant).

— avansați — care au renunțat să colecționeze mărci din toată lumea sau din toate temele, căci și-au dat seama de imposibilitatea acestui lucru. Se mulțumesc cu cîteva țări sau teme de care se ocupă cu toată atenția.

— specializați — aceștia practică o colecționare intensivă — în adîncime — și nu una extensivă — în lărgime. Ei preferă o colecție pe o temă restrînsă, dar completă, uneia largi dar cu goluri.

— erudiți — care pe lîngă că colecționează, se ocupă cu studierea amănunțită a mărcilor.

Emisiuni noi de peste hotare

AFGANISTAN — Emisiunea anuală obișnuită, cu prilejul zilei naționale (Paștutistan): 2 mărci reprezentînd drapelul țării.

R. P. ALBANIA — 3 mărci în cinstea aniversării a 40 ani de la Marea Revoluție Socialistă (subiect identic: Lenin și crucișătorul Aurora); 4 mărci în cinstea celui de al IV-lea Congres mondial al sindicatelor (emblema congresului).

ARGENTINA — o marcă pentru comemorarea poetului Esteban Echeveria.

BRAZILIA — o marcă în cinstea celui de al doilea campionat mondial de basket feminin.

R. P. BULGARIA — o marcă în cinstea celui de al IV-lea congres mondial al sindicatelor.

R. P. CHINEZĂ — 3 mărci noi destinate poștei aeriene.

COLUMBIA — 2 mărci de poștă uzuală și 2 de poștă aeriană, amintind 50 ani de la înființarea școlii militare de cadeți; o marcă de poștă uzuală și una de poștă aeriană, comemorînd pe José Matias Delgado, luptător pentru independența Salvadorului.

EGIPT — o marcă în amintirea faraonului Ramses II.

ELVEȚIA — în seria anuală Pro Juventute: o marcă pentru a 25-a aniversare a nașterii matematicianului elvețian Leonard Euler; în aceeași serie, alte patru mărci „insecte", reprezentînd diferiți fluturi și gîndacul auriu.

I. C. S. Filatelia

București, str. Biserica Enei 16, telefon 47975
CUMPĂRĂ

— Mărci poștale românești și străine, NEUZATE, în serii complete.

Prețurile la mărcile românești sînt indicate în listele aflate la magazinele și secțiile filatelice.

Prețurile la mărcile străine sînt cele indicate în cataloagele Zumstein și Yvert:

— mărci românești și străine, UZATE, la pachet, în sortimentele și cu prețurile următoare:

10	buc.	diferite	lei 12	mia
25	"	"	" 15	"
50	"	"	20	"
100	"	"	" 30	"
200	"	"	" 40	"
300	"	"	" 45	"
500	"	"	" 55	"
1000	"	"	" 100	"

Minimum 1000 bucăți.

Mărcile trebuie prezentate în pachete conținînd 10 pachețele a 100 bucăți de același fel, banderolate în celofan. Sortimentele de 500 și 1000 bucăți se vor prezenta în pachețele de cîte minimum 100 de același fel.

Mărcile fiind destinate colecționării este necesar să fie corespunzătoare.

Doritorii se vor adresa direct I.C.S. Filatelia sau prin intermediul regionalei C.L.D.C.;

— mărci poștale uzate, românești și străine, sortimente diferite, în CANTITAȚI INEGALE, la prețuri care variază între 1—2 lei pachetul de 100 bucăți;

— mărci poștale pe FRAGMENTE DE PLIC (de pe corespondența primită) cu următoarele prețuri:

— pentru instituții și întreprinderi — 30 lei kg;

— pentru particulari — 1 leu — 120 mărci.

100 de întrebări despre patria noastră

AZI: Grupa II-a de întrebări: despre geografia R. P. Romîne

Continuăm azi marele nostru concurs cu premii: **„100 de întrebări despre patria noastră"**, publicînd cele 10 întrebări privind date și noțiuni despre GEOGRAFIA R. P. ROMINE. Iată cele 10 întrebări:

1. — Care este cea mai lungă graniță a țării noastre și cît măsoară ea?

2. — Care este defileul transversal al Carpaților cu cele mai multe tunele de cale ferată?

3. — Unde se găsește în Carpați un depozit permanent de gheață pus la adăpost de razele soarelui?

4. — Pe ce vîrf de munte s-a construit, la 1927, cel dintîi observator astronomic alpin din Carpații noștri?

5. — Ce cunoștințe geografice despre țara romînească găsesc în titlul pe care-l purta Mircea cel Bătrîn?

6. — Poetul Vasile Alecsandri a descris o parte din cîmpia țării în felul următor: „Pe cea savanăntinsă și cu sălbatec nume / Lung ocean de iarbă necunoscut în lume / O cumpănă se-nalță aproape de un puț / Și-n orizont se-ndoaie ca gîtul unui struț". **Despre ce cîmpie este vorba în versurile poetului?**

7. — Care e regiunea din țară cu cel mai mic număr de raioane?

8. — Curentul electric cu care este alimentat Bucureștiul provine din hidrocentrale sau din termocentrale?

9. — De ce s-au instalat sonde la Ocna Mureșului?

10. — Ce geograf a comparat Vrancea cu „ținuturile arse de soare din marginea Saharei?"

Răspundeți acestor întrebări și apoi păstrați răspunsurile. Ni le veți trimite — toate odată — la sfîrșitul concursului, după apariția celor 10 grupe de întrebări, împreună cu bonurile de participare la concurs, care apar în fiecare număr. **(Pentru cititorii noștri care nu și-au putut procura Bonul nr. 1 apărut în numărul trecut, publicăm azi Bonul nr. 1—2).**

Reamintim, totodată, amănuntele complete ale organizării concursului nostru.

Concursul **„100 de întrebări despre patria noastră"** va consta din zece grupe de cîte 10 întrebări, care vor fi publicate în zece numere consecutive ale revistei noastre.

Cele zece grupe de întrebări se vor referi la următoarele teme:

1. **Istoria R. P. Romîne.**
2. **Geografia R. P. Romîne.**
3. **Fauna și flora R. P. Romîne.**
4. **Literatura română.**
5. **Muzica noastră și interpreții ei.**
6. **Plastica românească.**
7. **Teatrul romînesc.**
8. **Sportul romînesc.**
9. **Figuri de seamă ale poporului nostru.**
10. **București, capitala R. P. Romîne.**

Întrebările sînt redactate de oameni de specialitate în domeniile respective, sub conducerea cărora se va face de altfel examinarea și trierea răspunsurilor.

După apariția ultimei grupe de întrebări vom anunța termenul pînă la care ne vor fi trimise răspunsurile la toate cele zece grupe de întrebări deodată, însoțite de cele 10 bonuri de participare pe care le vom publica în fiecare număr. După expirarea acestui termen juriul va începe operațiile de triere.

Iată premiile oferite de redacția noastră celor care vor lua parte la acest concurs:

PREMIUL I (minimum 90 de răspunsuri exacte): un televizor.

PREMIUL II (minimum 80 de răspunsuri exacte): un aparat de radio.

PREMIUL III (minimum 70 de răspunsuri exacte): 3 m. stofă de lînă.

PREMIUL IV (minimum 65 de răspunsuri exacte): o mașină de gătit aragaz.

PREMIUL V (minimum 60 de răspunsuri exacte): un răcitor.

5 MENȚIUNI: cîte un disc microrii.

5 MENȚIUNI cîte 3 plăci de patefon.

5 MENȚIUNI: în cărți literare.

5 MENȚIUNI: cîte un abonament pe 6 luni la „Magazin" (celor care au dat minimum 60 de răspunsuri exacte).

În cazul cînd vor fi mai mulți participanți la concurs, care vor da răspunsurile exacte, premiile se vor decerna prin tragere la sorți, care se va face în mod public. Cei dintr-o categorie superioară care n-au ieșit la sorți vor concura la tragerile la sorți pentru categoriile inferioare.

100 DE ÎNTREBĂRI DESPRE PATRIA NOASTRĂ
BON Nr. 1-2

O întrebare de mare actualitate

Poate C. C. A. să recupereze handicapul de la Dortmund ?

Fostul internațional Ion Bogdan ne vorbește despre o partidă similară: F. C. Rapid-Ujpest, din cadrul Cupei Europei Centrale

Interlocutorul meu de astăzi este ION BOGDAN, una din fostele glorii ale fotbalului nostru. Pe „Ionică" — cum îl răsfăța „galeria" bucureșteană — l-am ales nu pentru a-i prezenta cariera. Dar chiar așa fiind, nu pot rezista tentației ca, mai întîi, să-l fac cunoscut celor ce nu l-au văzut în vremea lui de glorie, iar celorlalți să-l reamintesc.

Bogdan și-a început cariera fotbalistică în 1930, la clubul bucureștean „Unirea Tricolor" și și-a terminat-o, în anul 1948, la clubul „Bari" din Italia, în rîndurile căruia a jucat — la 13 iunie — ultimul lui meci, împotriva echipei Bologna.

Cei 18 ani de carieră fotbalistică Bogdan i-a împărțit între Unirea Tricolor (1930—1936), Rapid București (1936—1945), M.T.K. Budapesta (1946—1947) — unde a jucat alături de Hidegkuti — și Bari (1947—1948). Pentru ca acest tablou să fie mai complet, se cuvine să adaug că în perioada cît a fost jucător al echipei bucureștene Rapid s-a „repezit" și prin Franța (avînd asentimentul clubului lui), unde a jucat la Rennes, Roubaix și Saint Etienne. Jucător de mare valoare în epoca lui de glorie, Bogdan a fost selecționat de 12 ori în echipa A a Rominiei, de 3 ori în echipa B și de 3 ori în reprezentativa orașului București. Despre toate acestea „Ionică" mi-a vorbit cu mîndrie, ca unei vechi cunoștințe, așa cum a ținut să-mi amintească — deși n-am uitat acest amănunt al carierei lui sportive — că de cînd a pus în cui ghetele de jucător, a devenit antrenor (profesiune alături de care practică, din 1955, și pe cea de avocat).

Însă, așa cum am spus, pe Bogdan l-am ales ca interlocutor pentru astăzi nu ca să-i povestesc cariera, ci ca împreună să reamintim un episod din aceasta carieră, strîns legat de partida C.C.A.—Borussia Dortmund, programată mîine după amiază pe stadionul „23 August" din Capitală, în marea competiție fotbalistică continentală „Cupa campionilor europeni".

Povestea unui meci faimos Rapid-Ujpest

La 28 noiembrie s-a jucat la Dortmund prima ediție a partidei C.C.A.—Borussia, pe care echipa campioană a R.F. Germane a cîștigat-o cu scorul de 4—2. Nu intru în amănuntele desfășurării acestei partide, de altfel bine cunoscute amatorilor noștri de fotbal. E vorba doar ca, împreună cu Bogdan, să aducem o contribuție la răspunsul căutat cu insistență la întrebarea : Va reuși C.C.A. să refacă, mîine, handicapul cu care a revenit de la Dortmund și să se califice pentru turul următor al competiției ?

Pentru aceasta să ne reîntoarcem mai întîi în anul 1938...

Bogdan juca atunci la Rapid, care participa la o altă mare competiție fotbalistică continentală, Cupa Europei Centrale. Sorții au decis ca echipa bucureșteană să aibă de înfruntat redutabila formație maghiară Ujpest. Prima ediție a jocului s-a desfășurat la Budapesta, de unde Rapid a revenit cu o înfrîngere grea : 1—4. Diferența mare de goluri mai-mai că spulbera orice speranțe jucătorilor bucureșteni într-o calificare mai departe. Dar ei se gîndeau totuși la revanșă. În atmosfera aceasta a început partida programată pe stadionul Giulești, asupra căreia îi dau cuvîntul lui Bogdan :

„In acest joc, Rapid a prezentat formația : Petrică Rădulescu—Wetzer II, Roșculeț—Vintilă, Rășinaru, Rafinschi—Bogdan, Moldoveanu, Auer, Lengheriu și Cuedan. Partida a început într-o alură infernală, căci la marea noastră dorință de-a cîștiga se opunea voința echipei maghiare de a păstra roadele victoriei de la Budapesta. Pînă la pauză nu s-a înscris nici un gol, așa că Ujpest continua să aibe neatins avansul de 3 puncte luat în primul joc. În timpul pauzei, în cabină, n-am avut prea multe să ne spunem, dar ni s-a reamintit să jucăm cu calm, să nu ne enervăm, în așteptarea momentelor favorabile. Apoi am reluat jocul. A mai trecut aproape o jumătate din repriza a doua și scorul era tot 0—0. Dar în minutul 65 o incursiune a echipei noastre se termină cu un gol marcat de Cuedan. Golul acesta ne-a sporit mai mult puterile, a „încălzit" mai mult tribunele, și în ireșul ce a urmat Moldoveanu și Auer au mai înscris două goluri. La 3—0 pentru noi avansul luat de Ujpest la Budapesta era anihilat. Meciul nu era însă jucat. Nici pentru noi, nici pentru oaspeți. Iată-ne în preajma sfîrșitului partidei, de care ne mai despărțeau 2—3 minute. Primesc o minge în apropierea porții, însă trag prudent-plasat, ca să fiu „mai sigur". Balonul se îndreaptă spre „colțul" drept, dar portarul are timp să intervină. Îmi zic atunci : „Uite, ai pierdut ocazia să asiguri calificarea echipei pentru turul următor". Minutul 90. Imi vine, din nou o minge, tot în apropierea porții. De astă-dată am tras destul de tare, balonul a lovit bara transversală și s-a rostogolit în poartă. Gol ! 4—0 ! Ne-am luat revanșa și ne-am calificat mai departe".

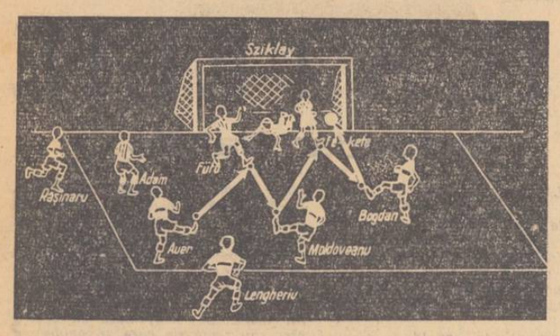

Așa a marcat Bogdan golul patru.

Toți cei prezenți atunci la acest meci, care au trăit frenezia ultimelor 25 de minute de joc, în care pe teren nu mai exista decît o singură echipă, nu vor uita niciodată golul lui Bogdan, care a ridicat tribunele în picioare, într-un entuziasm indescriptibil. Ani și ani de-a rîndul, cîte comentarii nu s-au învîrtit în jurul acestor două rezultate : 1—4 la Budapesta și 4—0 la București ?

Față-n față cu scorul de 2-4

Acum, revenind la zilele noastre, iată-ne față în față cu scorul de 2—4 cu care a revenit C.C.A. de la Dortmund. Ce se poate întîmpla mîine ? I-am pus această întrebare tot lui Bogdan, care mi-a răspuns :

„Părerea mea e că C.C.A. poate să se califice mai departe, cu mult mai ușor decît a făcut-o, în 1938, Rapid. Atunci diferența era de trei goluri, în timp ce acum e de două goluri. Or, deși e vorba numai de un gol în minus, totuși acesta contează enorm de mult. Orice jucător știe : cînd într-o partidă ajungi să primești trei goluri nu mai crezi în victorie, dar cît timp diferența e de două goluri continui să speri.

C.C.A. trebuie să atace, dar nu nervos, ci calm, calculat, cu încredere. Iar dacă golul nu va veni din primele minute — ceea ce se poate întîmpla — să nu uite că o partidă are 90 de minute. Și chiar din meciul de la Dortmund, să-și amintească că Borussia a marcat trei goluri în 6 minute — deși scorul îi era atunci defavorabil.

Eu am încredere în posibilitățile echipei C.C.A. și cred că poate reface handicapul cu care a terminat partida de la Dortmund. Un mare rol în această reușită îl poate avea și publicul, ale cărui încurajări contează foarte mult. Acest public m-a ajutat și pe mine atunci cînd am înscris cel de-al patrulea gol, acest public poate avea cuvîntul hotărîtor și mîine..."

★

Din totdeauna l-am cunoscut pe „Ionică" Bogdan plin de vervă cînd vorbește despre meciuri și despre jucători. Numai că de astă-dată — cel puțin așa mi s-a părut — mi-a lăsat impresia că s-a străduit să cîntărească minuțios fiecare cuvînt atunci cînd a drămuit șansele echipei C.C.A.

În această postură am găsit, parcă, reflectîndu-se prin Bogdan, sentimentele și năzuințele tuturor iubitorilor de fotbal din țara noastră. Sentimentele, năzuințele dar și urarea lor : Succes C.C.A.! Așteptăm o performanță care să se situeze alături de cea realizată în urmă cu 19 ani tot de o echipă bucureșteană și despre care ne-a amintit azi, nu ca o simplă poveste, „Ionică" Bogdan...

B. BERCEANU

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația Piața Scînteii tel. 7.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 7.60.10, interior 1400.

SPORT magazin

PE CURIND LA POIANA STALIN

Noi amenajări în cea mai mare stațiune romînească de sporturi de iarnă

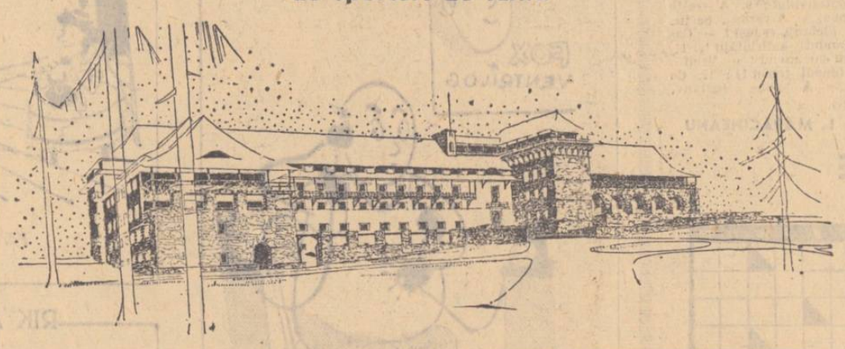

Vedere a noului hotel în construcție la Poiana Stalin.

Nu am asistat niciodată la montarea decorului pentru un tablou al unei piese de teatru. Vă asigur, cu toate acestea, că tot ceea ce am văzut zilele trecute la Poiana Stalin mi-a sugerat în cele mai mici amănunte tabloul — bine înțeles la proporții infinit mai mari — al montării unui uriaș decor de teatru.

Vă rog să nu mă înțelegeți însă greșit. Nu este vorba cîtuși de puțin de niște decoruri, chiar de teatru, din carton și din pînză vopsită. La decorul la care mă refer lucrează omul și în deosebi natura. Fundalul este asigurat de munții care-și arată crestele numai în zilele senine și este armonios completat de perdelele întunecate de brazi. La aceasta omul adaugă în acest an o sumedenie de alte lucrări, ce vin să întregească decorul Poienei Stalin. Terenurile de baschet, volei, handbal și tenis, de pildă, terminate luna trecută, se vor transforma într-un frumos patinoar, ce are de data aceasta și tribune pentru cca 500 de spectatori.

Nu pot, desigur, să lipsească din tabloul de iarnă al Poianei Stalin nici trambulinele necesare săriturilor cu schiurile. Trambulina mare este modificată pentru a permite obținerea unor performanțe internaționale. S-a retăcut panta de elan, se toarnă trepte de beton. Se refăce și trambulina mijlocie.

O activitate febrilă domnește și pe pîrtiile de schi. Pe pîrtia de slalom special, pe cea din Valea Lupului, pe Sulinar, pe Kanțer, pe uriașul de sub funicular, se desfășoară lucrări de perfecționare și pregătire pentru concursuri. La starturi și sosiri se montează foto-celule, se fac instalații telefonice și de radioficare. Sînt pregătite din timp și fanioanele, marcatoarele și alte materiale necesare bunei desfășurări a concursurilor de schi. Nu a scăpat de această primenire generală nici funicularul, care te poartă pînă sus pe Postăvarul. I se schimbă acum cablul.

Deși nu va fi dat în funcțiune în sezonul din iarna aceasta, ci numai la vară, nu pot omite din decorul ce se pregătește la Poiana Stalin, marele hotel turistic. Construit într-un frumos stil romînesc de munte, pe o suprafață de 2600 m.p., acest hotel va putea adăposti, în cele mai bune condițiuni de confort, 390 de turiști. Cînd va fi gata, vizitatorii lui nu vor ști ce să admire mai întîi, camerele frumos mobilate, sala de spectacole pentru cca. 280 locuri, încăpătorul restaurant, salonul de dans și muzică, biblioteca sau cofetăria-bar așezată în punctul cel mai înalt al hotelului ? Dar aceasta — din păcate va fi deabia la vară.

Chiar înainte de a părăsi Poiana a început să ningă. Încetîncet, fulgii mari și pufoși au început să țese o mantie sclipitoare peste întreaga așezare. Era exact ceea ce lipsea decorului pentru a-l întregi : zăpada.

Pe curînd deci, la Poiana Stalin.

Gh. TODIRAȘ

Varietăți

O cădere bine simulată

Ciclistul portughez Antonio Alves Barbosa, care s-a impus în deosebi în „Turul Franței" ediția 1956, (în care a ocupat locul 10 în clasamentul general) a fost angajat pentru filmul portughez „Omul zilei", care prezintă viața și cariera lui.

In timpul turnării, el a interpretat cu atîta realism o căzătură suferită în ultimul „Tur al Portugaliei", încît în căderea simulată... și-a fracturat un braț.

Regizorul a decis, bine înțeles, să se păstreze pentru film secvența filmată.

Pledoarie pentru fotbal

Celebrul jucător englez de fotbal Stanley Matthews care a monopolizat ani și ani postul de extrem dreapta în echipa Angliei, s-a pronunțat recent — în „News Chronicle" din Londra — împotriva practicării fotbalului defensiv. Printre altele, el a spus :

„Datorită lui Herbert Chapman, Arsenal a devenit cea mai mare mașină de fotbal din lume. Dar, după mine, el a ruinat fotbalul. Campionatul nostru a devenit un campionat al apărătorilor.

Să nu primești nici un gol a devenit regula de aur în lupta pentru puncte. Toți se preocupă de apărare... Strălucitul joc ofensiv al anilor precedenți a fost ucis... Fără îndoială, în felul acesta au fost salvate puncte, dar frumusețea jocului a fost pierdută... Să fim lăsați în pace cu interul apărător... Spectatorii vor să vadă un fotbal mai bun, cu faze pasionante".

Caldă pledoarie, dar ne îndoim că va schimba ceva în fotbalul englez.

Pînă la sfîrșitul vieții

Victoriile unor sportivi sînt citeodată răsplătite într-un mod cu totul original. Despre aceasta v-ar putea vorbi și cunoscutul atlet francez Alain Mimoun. In semn de recunoștință pentru cucerirea titlului de campion olimpic în proba de maraton, la Jocurile Olimpice de la Melbourne, patronul unui mare salon de frizerie din Paris a hotărît... să-l radă și să-l tundă în mod gratuit pe Mimoun, pînă la sfîrșitul vieții.

Făcut k. o. și totuși învingător

In cursul unui meci de box între echipele Angliei și Irlandei, boxerul englez Colin Wayment a fost făcut K. O. de adversarul său, irlandezul Tommy Mulvey, și totuși a fost declarat învingător la puncte. Knock-outul a intervenit exact în momentul cînd gongul final suna sfîrșitul partidei. Wayment recepționînd atunci un formidabil „uppercut" din partea lui Mulvey. Arbitrul a decis însă — pe bună dreptate — că lupta se terminase chiar în momentul cînd boxerul englez a fost trimis la podea și că pînă la gongul final el acumulase suficiente puncte pentru a fi declarat învingător

Invinsul, la rîndu-i, a păstrat totuși satisfacția că și-a trimis învingătorul în „țara viselor".

Ancheta noastră

Ce propuneți pentru ridicarea nivelului fotbalului romînesc ?

Am primit la redacție numeroase scrisori în care, într-un fel sau altul, sînt aduse în discuție aspecte legate de actuala valoare a fotbalului nostru. Mulți dintre cititori ne-au propus o discuție publică pe marginea acestei probleme, căreia să i se găsească cea mai corespunzătoare dezlegare pentru un viitor apropiat. De aici a pornit ideea anchetei noastre „CE PROPUNEȚI PENTRU RIDICAREA NIVELULUI FOTBALULUI ROMINESC ?".

Ancheta e deschisă tuturor iubitorilor acestui sport, cărora le solicităm să ne spună părerile lor, propunerile lor, pentru remedierea deficiențelor existente. Fragmente din aceste răspunsuri sau chiar răspunsuri complete le vom insera în coloanele noastre.

Scrieți-ne părerile dvs., propunerile dvs., ca împreună să contribuim la ridicarea calitativă a fotbalului nostru.

Cum se pregătește o echipă națională

Odată cu calificarea obținută pentru turneul final al campionatului mondial de fotbal din Suedia, echipei Ungariei i s-a stabilit un program de pregătire în vederea realizării celei mai bune forme pentru această competiție Programul intră în vigoare la 15 decembrie și cuprinde următoarele etape principale :

— REPAUZ „ACTIV" (de la 15 la 31 decembrie) : diferite exerciții sportive, baschet, patinaj, volei, etc., cu excluderea totală a fotbalului ;

— ANTRENAMENT ATLETIC DE BAZĂ (toată luna ianuarie) ; etapa aceasta este esențială și de ea va depinde, după părerile specialiștilor unguri, succesul întregului sezon ;

— DOBÎNDIREA PROGRESIVĂ A FORMEI (luna februarie) ; aici se prevede un turneu în Indonezia, cu jocuri foarte ușoare ;

— MENȚINEREA FORMEI se va face în partidele returului campionatului, între 1 martie și 31 mai 1958.

Publicînd acest program, socotim că n-ar fi lipsit de interes dacă și forul nostru de specialitate ar face cunoscut DE PE ACUM cum înțelege să pregătească jucătorii noștri fruntași pentru sezonul viitor — chiar dacă, sau tocmai pentru că echipa noastră națională nu s-a calificat pentru campionatul mondial al anului 1958.

Din anonimat în loturile reprezentative

Antrenorul și elevii lui...

Foto : T. ROIBU

In ierarhia celor mai dinamice discipline sportive, handbalul de sală a cucerit un loc fruntaș, apreciate fiind atît rapida succesiune și varietate a fazelor, cît și spectaculozitatea lor. Pentru a te convinge de acest lucru nu e absolut necesar să-i urmărești pe Sidea, Haberpusch, Bulgaru și Căliman sau pe Elena Pădureanu, Carolina Cîrligeanu și Irina Nagy. E suficient să urmărești și o competiție ca cea găzduită de curînd de sala Floreasca și anume : „Cupa orașelor" pentru juniori și junioare. Băieți și fete sub 17 ani au reușit, aproape în aceeași măsură ca și consacrații handbalului, să-i facă pe spectatorii care au umplut tribunele de la Floreasca, să admire și să aplaude „la scenă deschisă" spectaculozitatea și dinamismul acestui joc. „Cupa orașelor" a aruncat în întrecere 17 formații din 12 centre ale țării, prilejuind astfel evoluția a peste 150 de juniori și junioare. In rîndurile lor au abundat elemente de talent, dintre care multe și-au și cîștigat meritate locuri în viitoarele tabere și loturi reprezentative de juniori. Dintre aceștia amintim de Gheorghe Dan de la Rîmnicu-Vîlcea, I. Andreescu de la Botoșani, Maria Hanec de la Bistrița și Anișoara Roman de la Lugoj.

„Cupa orașelor" reprezintă doar începutul, prima ușă deschisă în fața juniorilor și junioarelor care vor să se consacre acestei discipline, deoarece curînd, din decembrie 1957 pînă în martie 1958, se va desfășura o nouă întrecere rezervată lor. De data aceasta însă cifra echipelor participante este de domeniul sutelor, întrucît numai la București se vor întrece 68 de formații, la Orașul Stalin 40, la Sighișoara 50...

Florin ȘERBAN

1 AUTOMOBIL (ŠKODA)

MOTOCICLETE
DORMITOARE COMPLETE
APARATE RADIO

APARATE TELEVIZIUNE
ARAGAZURI CU BUTELIE
CEASURI DE MÎNĂ ETC.

GRATUIT ÎN AFARA VĂ

GRATUIT PREMIILOR OBIȘNUITE ACORDĂ

I.S. PRONOSPORT

ROMANUL NOSTRU

Lumea dispărută

Adaptare după CONAN DOYLE

Desene de ROMEO VOINESCU

CE S-A INTIMPLAT PINA ACUM

Frumoasa Gladys a hotărît să nu-și dea mîna decît aceluia ce va face un „act de eroism". Mînat de acest îndemn, Edward Malone, reporter, pleacă împreună cu prof. Summerlee și cu exploratorul John Roxton, să verifice afirmațiile prof. Challenger, în legătură cu existența unor animale preistorice pe un platou din America de Sud. In cursul nopții, ei sînt atacați pe platou de un animal fioros.

Cu sînge rece, Roxton luă din foc un lemn aprins și se apropie de animal. In clipa cînd animalul se repezi la el, Roxton, cu o mișcare sigură, aruncă lemnul aprins în botul deschis al fiarei. Înebunit de durere, animalul scoase un răget îngrozitor și dispăru în pădure.

— A fost un act de curaj cum rar se poate vedea, spuse Challenger după o scurtă tăcere. Îți mulțumim. Ne-ai salvat.

— Este metoda care niciodată nu dă greș cînd ai de-a face cu animale sălbatice, — zise Roxton : întotdeauna focul sperie fiarele. Dar... ați putea să-mi spuneți despre ce animal a fost vorba ?

— Probabil un dinosaur carnivor, — răspunse Challenger. De altfel, mîine vom merge să cercetăm locul unde s-au luptat cele două animale. Poate că vom obține mai multe amănunte.

— Pînă atunci, să ne reluăm somnul, — am propus eu.

— Da, aprobă Roxton, însă de-acum înainte fiecare din noi va trebui să-și sacrifice două ore pe noapte pentru a sta de sentinelă.

Aprinzîndu-și pipa, Summerlee se oferi să stea primul de veghe.

In restul nopții nu am mai avut nici o neplăcere. A doua zi dimineață, cum s-a făcut lumină am mers să cercetăm locul luptei. Se afla în apropierea „Fortului Challenger" și ceea ce văzurăm ne îngrozi. Părea un adevărat abator.

— Acum cred că știu cu ce bestie am avut de face aseară — zise Challenger. A fost un allosaurus.

— Sau un megalosaurus, — interveni Summerlee.

— In tot cazul, unul din acești tigri ai preistoriei, a căror familie a dat cele mai îngrozitoare tipuri de viață animală care au dezonorat vreodată pămîntul sau onorat vre-un muzeu !

Și zicînd acestea, Challenger începu să rîdă zgomotos.

— Cu cît o să facem mai puțin zgomot, cu atît mai bine, — zise Roxton. Nu se știe dacă tigrului acesta al preistoriei nu i s-a făcut din nou foame. In tot cazul, se pune problema, ce facem acum ?

Challenger, care se simțea jignit, răspunse :

— Dacă domnia voastră îmi va permite să-mi deschid gura, o să-mi facă o nespusă bucurie ca să-mi dau și eu părerea. Nu știam că trebuie să vă cer autorizația pentru o glumă !

— O, profesore, crede-mă, n-am vrut să te jignesc.

Mormăind în barbă, în semn că acceptă scuzele lui Roxton, Challenger zise :

— Este păcat de orice clipă pe care o pierdem, domnule Roxton. Trebuie să pornim imediat să explorăm interiorul podișului !

Furios, Summerlee izbucni :

— Stau și vă ascult cum vă bateți capul ca să pătrundeți cît mai mult în inima acestui ținut cînd de fapt ar trebui să vă gîndiți la un mijloc pentru a părăsi cît mai curînd acest podiș.

Challenger protestă cu indignare, arătînd că nu se așteptă ca un om de știință, avînd la dispoziție atîta material de cercetat, să vrea să lase totul baltă. Profesorul Summerlee argumentă că veniseră ca să verifice afirmațiile profesorului Challenger și că erau pe deplin convinși de justețea acestora. Pentru a pătrunde în interiorul platoului ar fi trebuit să fim mult mai bine echipați. Am intervenit în această discuție arătînd că m-aș fi simțit vinovat față de cititori dacă nu le-aș fi descris cel puțin în linii mari viața de pe acest platou.

— Tînărul nostru prieten are dreptate — zise Challenger. Echipa noastră este mică și prost echipată, e adevărat. Totuși, nu vom părăsi acest ținut pînă nu-l vom cerceta cît de superficial și pînă cînd nu vom fi întocmit o hartă provizorie ! De astă dată, eu hotărăsc în această privință.

In acel moment, am avut o inspirație. Privirea îmi căzu asupra trunchiului uriaș al unui gintego, un copac ce depășea în înălțime și grosime pe toți ceilalți arbori dimprejur.

— Ce-ar fi să mă urc pe arborele ăsta ? Din vîrful lui aș putea vedea tot podișul și aș putea întocmi o hartă !

Toți fură de acord cu această soluție simplă. Zis și făcut. In copilăria mea eram vestit pentru agilitatea cu care mă cățăram în cei mai înalți copaci. Am început să urc din creacă în creacă, din ce în ce mai sus. Urcușul devenea din ce în ce mai greu. Trebuia uneori să mă agăț de liane. Frunzișul des mă împiedica să zăresc pămîntul sau cerul. La un moment dat, m-am aplecat să dau frunzișul la o parte și fui cît pe ce să cad jos de spaimă. In fața mea am văzut o figură omenească, cu fața lunguiață, pătroasă, de culoare albicioasă, nasul turtit, bărbia scoasă mult în afară, o gură cu dinți ascuțiți și încovoiați. O clipă, citii în ochii lui ură și ferocitate. Apoi, teamă.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin București

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Ancheta noastră în lumea fotbalului

(în pagina 8-a)

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE UNIȚI-VĂ!

magazin

ANUL I — Nr. 10 ★ Simbătă 14 decembrie 1957 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

In acest număr:

NĂRAVURI ȘI MORAVURI:
FACTOTUM

Maria Felix- actriță din devotament matern

Modele de garnituri din blană

SURORILE DIONNE LA 23 DE ANI

Hormonii vegetali la lucru

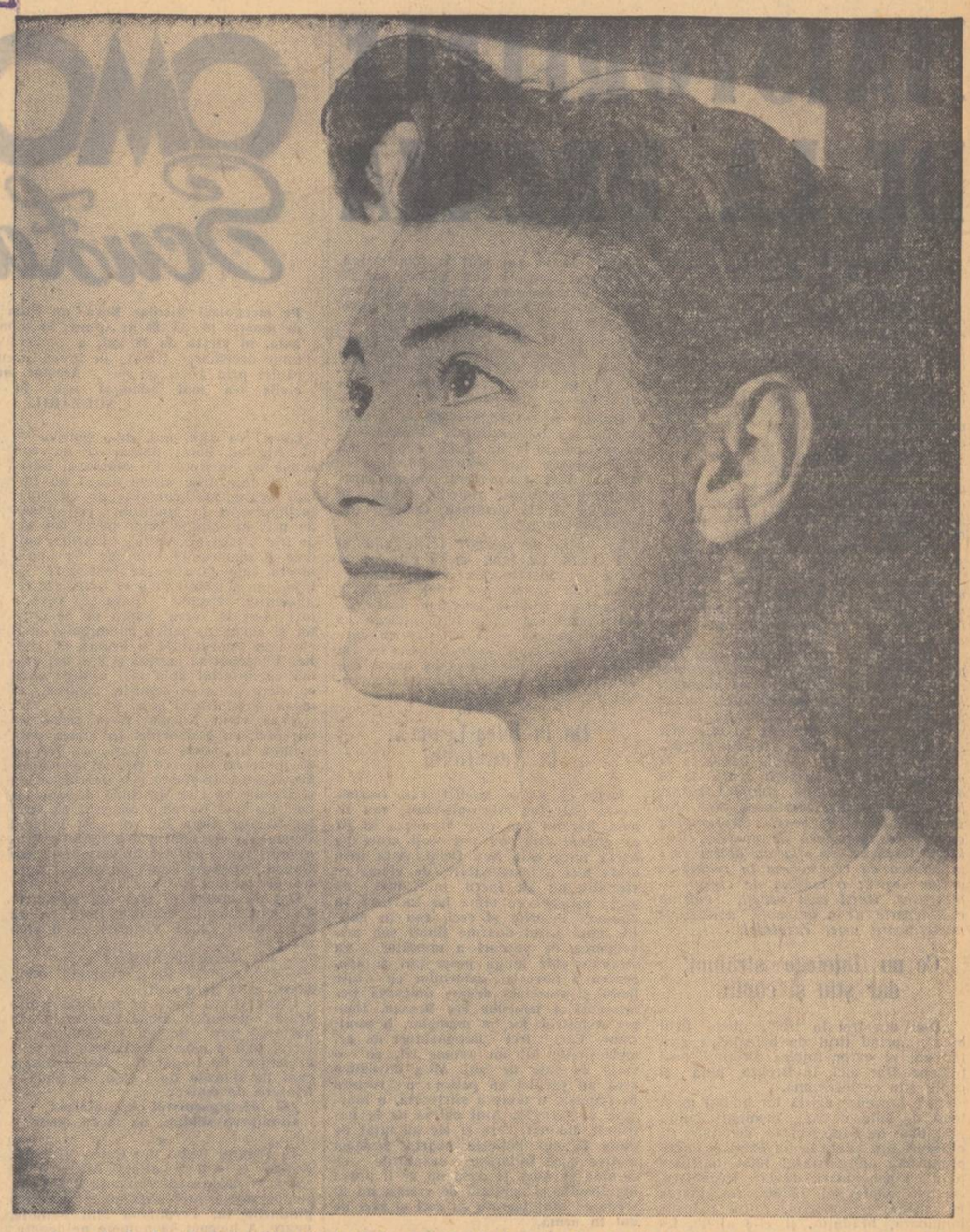

In cadrul „Lunii Culturii", atît teatrele din Capitală cît și cele din țară, au pregătit o serie de noi spectacole cu piese românești. La Teatrul Național „Vasile Alecsandri" din Iași va avea loc premiera dramei bardului de la Mircești „Despot Vodă", în care rolul domniței Anca este deținut de tînăra actriță RALUCA STERIAN, care a debutat în această stagiune la Teatrul Național din orașul moldovean.

Fotografia: Eugen IAROVICI

TREȘTIILE DE AUR

Recent a fost publicat comunicatul Comisiei permanente de colaborare pentru valorificarea stufului din Delta Dunării, din care fac parte reprezentanți ai R. D. Germane, R. P. Polone, R. Cehoslovace și R. P. Române. În comunicat se vorbește despre aportul tehnic al fiecărei țări, în vederea construirii marelui combinat de la Brăila pentru valorificarea complexă a stufului din Delta Dunării.

Capacitatea maximă a combinatului de prelucrare a stufului va fi de 1.000.000 tone, iar produsele obținute vor fi repartizate fiecărei țări participante potrivit convenției existente.

Interesul care se acordă în momentul de față stufului este indisolubil legat de situația precară a exploatărilor forestiere, de criza mondială a lemnului, — o consecință firească a exploatării nemiloase a pădurilor din majoritatea țărilor lumii. Dacă ne referim numai la Europa, Carstul dinaric, Munții Balcani și Rodope sînt exemple tipice de despăduriri masive, care au avut loc pe timpul imperiului otoman și al celui austriac. Exploatarea pădurilor din țara noastră a început încă de pe timpul colonizării romane. Pe vremea stăpînirii turcilor s-a făcut un export masiv de material lemnos. Dar cea mai nemiloasă exploatare a avut loc în perioada dintre cele două războaie mondiale, cînd în numai 16 ani (1920—1936) s-au tăiat aproximativ 1.280.000 ha de pădure, ceea ce reprezintă 1/5 din întreaga suprafață acoperită cu păduri din țara noastră.

Dr. L. Rudescu, biologul român care împreună cu alți oameni de știință din țara noastră a contribuit la rezolvarea problemei stufului din Delta Dunării, a făcut interesanta remarcă a compensării pierderilor masivelor pădUroase prin vastele întinderi acoperite cu stuf din Deltă. Aluviunile aduse în regiunea inundabilă și în Delta Dunării, ca rezultat al despăduririlor, au dus la crearea unor zone vaste acoperite cu stuf. Astfel, pierderile dintr-o parte a lumii au fost compensate de natură într-alta.

Alexandru cel Mare — precursor al folosirii stufului

Folosirea stufului ca material de construcție nu a început în epoca noastră. Vechii greci știau să folosească stufui în diferite construcții rurale. Însăși denumirea științifică a stufului: *Phragmites communis*, provine de la cuvîntul grec *phragma*, care înseamnă *gard, împletitură* — ceea ce denotă că această plantă a fost utilizată încă în antichitate.

Un interesant episod din campania lui Alexandru cel Mare, regele Macedoniei, împotriva urmașilor lui Darius, regele perșilor (330 î.e.n.) ne amintește modul ingenios în care Alexandru a făcut posibilă trecerea armatei sale peste un rîu adînc din Asia. El a dat ordin să se facă un pod din corturile de piele ale soldaților, în care a introdus tulpini de stuf, pentru a-i mări rezistența.

Astăzi, stufui are foarte multe întrebuințări. Lista produselor obținute din stuf este lungă: celuloză, hîrtie, carton, mucava, plăci de stufit, lăzi de ambalaj, s.a. După calcule provizorii de pe o suprafață de 50.000 ha. de stufării (1/5 parte din suprafața stufăriilor românești) se pot obține atîtea plăci de stufit cîte să înfiocuiască 700.000 m.c. de cherestea sau peste un miliard de cărămizi. De pe o suprafață similară se poate produce atîta celuloză, încît fiecărui locuitor din țara noastră să-i revină 3 kg de hîrtie și 7 m de pînzeturi, într-un an.

Recoltarea manuală nu poate soluționa problema exploatării stufului din Delta Dunării. Acoperirea cantităților necesare prelucrării nu poate fi făcută decît cu ajutorul recoltării mecanice. Dar recoltarea mecanică se lovește de o serie de greutăți, printre care cea mai importantă constă în slaba rezistență a solului, — fapt care împiedică pătrunderea recoltoarelor mecanice în masivele de stuf. Numai într-o singură situație accesul în teren este mai lesnicios: în cazul unui puternic îngheț. Dar în condițiile climatice și hidrologice ale Deltei noastre, așteptarea înghețului poate însemna o irosire a vremii și pierderea recoltei. Pentru rezolvarea problemei recoltării au fost mobilizate cele mai bune cadre tehnice și s-a făcut apel la tot ce a creat tehnica mondială mai ingenios. Au fost create zeci de tipuri de mașini, care au fost supuse experimentării la stațiunea de la Maliuc și în alte puncte din Deltă. Esența întregii probleme constă în a creea, pentru mediul atît de variat și de instabil al Deltei, un recoltor a cărui greutate să fie extrem de redusă sau să se găsească posibilitatea unei susțineri aeriene a mașinii. Pe o cale sau alta problema va fi soluționată. A trecut vremea cînd a cere un punct de sprijin însemna a aborda visuri mărețe, dar irealizabile.

Faptele au demonstrat că în secolul nostru visurile cele mai îndrăznețe pot deveni realități. Nici în cazul recoltării stufului tehnica nu va rămîne datoare prea multă vreme răspunsurilor care i se cer. Și nu este departe ziua cînd secerișul mecanizat al „trestiilor de aur" pe întinsul nemărginit al Deltei se va putea considera în întregime rezolvat.

Ing. Eugen PANIGHIANȚ

MERDEKA! MERDEKA!

Libertate! Libertate!

— cu această lozincă poporul indonezian duce lupta pentru restituirea Irianului de vest

Punte de trecere între Asia și Australia, la hotarul dintre Oceanul Indian și cel Pacific, Indonezia, cu cele peste 1000 de insule ale ei, reprezintă cel mai mare arhipelag din lume, cu o invidiată poziție strategică. Bogățiile fabuloase care se găsesc pe această insulă țin parcă de domeniul basmului.

O treime din tot cauciucul lumii, un sfert din producția de ulei de palmier, o cincime din producția de cositor, 90 la sută din producția de chinină, o treime din producția de copră — iată, în mod sumar, participarea Indoneziei la producția mondială. N-am pomenit în această enumerare marile rezerve de petrol, de aur și argint, de diamante și uraniu. N-am pomenit vegetația luxuriantă, pădurile uriașe... Și totuși, trăind în una din cele mai bogate țări de pe glob, indonezienii formează unul din cele mai sărace

U. VĂLUREANU

● (Continuare în pag. 3-a)

O stradă a orașului Bandung

LA MASA ROTUNDĂ

despre teatrul românesc

Paradoxal sau nu, dar masa rotundă a „Magazinului" a început să capete o formă... patrulateră. Asta, bineînțeles, datorită celor patru oaspeți ai redacției noastre din această săptămînă, care au ocupat cele patru dimensiuni ale... discuției. Totul a pornit de la un telefon. Și cu aceasta intrăm — cum s-ar spune — pe... firul acțiunii.

— Alo, maestrul Sahighian? Vă invităm astăzi la... masa rotundă.

— **Accept invitația la... masă. Dar de ce neapărat trebuie să fie rotundă?**

— Pentru ca discuția să se învîrtească mai bine în jurul subiectului.

— **Și care este subiectul?**

— „Săptămîna teatrului" din Luna Culturii.

Margareta Butuc-Codrescu, cunoscută publicului din interpretarea a numeroase roluri pe scena Teatrului Armatei și din filmul „Vultur 101", ne-a răspuns — deocamdată prin amabilitatea telefonului — la fel de telegrafic:

— **La ce oră?**

— **La ora 5.**

— **...Ceea ce înseamnă la 5 și jumătate.**

Și așa a fost. La 5 și jumătate (era să spunem trecute fix) iată-ne în fața mesei rotunde.

Fotoliile din redacția „Magazinului" au primit deci oaspeți noi. Cafelele aburinde așteptau încă (se pare că vinul nu este tradițional în materie de convorbiri decît la Iași) pe masă, cînd ultimii doi oaspeți, actorul Ion Lucian și regizorul Miron Niculescu, au intrat pe ușă. Aceasta a constituit, se pare, semnalul pentru sfîrșitul suetei de pînă atunci (în care „șahul" — așa cum i se spune maestrului Șahighian — ne-a povestit despre spectacolele văzute la Atena și Istambul) și începutul discuției, care ne interesa, în aceeași măsură pe toți. Și cu aceasta a venit rîndul întrebărilor și desigur, cel al răspunsurilor și al cafelelor. Mai tîrziu n-a mai fost nevoie de întrebări, ci numai de cafele — căci discuția încetase să fie un interviu, ci un schimb prietenesc de păreri între patru oameni de teatru. Iar noi, nu făceam decît să înregistrăm...

— Începe „Săptămîna teatrului" din Luna Culturii. Știm, maestre Șahighian, că Teatrul Armatei s-a pregătit intens în acest scop. Puteți să ne spuneți cum și cu ce anume se prezintă colectivul Dvs. în această perioadă?

— **Dumneavoastră îi spuneți „Săptămîna teatrului" din Luna Culturii românești. Eu i-aș spune „Luna teatrului românesc". Căci în toată luna aceasta, Teatrul Armatei prezintă 37 de spectacole, cu 14 piese românești contemporane, din care 4 premiere. E, ca să-i spun astfel, un fel de bilanț al muncii din ultimii ani al Teatrului Armatei cu autorii. Cele patru premiere pregătite într-un timp record sînt „Prăbușirea", de Alexandru Șahighian, „Umbra baroanei" de Tiberiu Vornic, „Pupăza din Tei" de Ion Damian după „Amintiri din copilărie" a lui Creangă și „Meșterul Manole" de Laurențiu Fulga.**

— **Maestrul, cînd spune timp record, intervine Margareta Butuc, se referă probabil nu numai la pregătirea spectacolelor, ci mai ales la munca cu autorii. Și, într-adevăr, în teatrul nostru colaborarea cu autorii este cred una din cele mai fructuoase. Închipuiți-vă, și actorii l-au ajutat și nu odată, pe autorii ale căror premiere le pregătim.**

Mariana PÎRVULESCU și D. TABACU

● (Continuare în pag. 4-a)

NU MAI VREAU SA FIU REGE!

Ajunge! Gata! Nu mai vreau să scriu despre alții. Am scris destul. Vreau să scriu despre mine. N-am dreptul? Unde scrie? Arătați-mi unde scrie că n-am dreptul să scriu despre mine! Așadar, de data asta vreau să fiu erou. Da, vreau să fiu eroul acestui reportaj... Nu, nu, nici erou, m-am răzgîndit. Fiindcă sînt membru al Uniunii Scriitorilor și deci sînt scriitor, am dreptul să exagerez conștient. În acest reportaj am să vă rog să-mi permiteți să fiu... nici mai mult nici mai puțin decît rege. Da, am zis bine: REGE. Am scris cu litere mari fiindcă eu, Nicuță Tănase! începînd de la ora asta (e ora 20) o să fiu rege al Rominiei. E cineva împotrivă? Care e? Să-l văd!

Deci, sînt rege!

Eu, la telefon:

— Alo, vreau un tren pentru Reșița...

Mi se răspunde:

— Aveți la ora 22 accelseratul 101, cu locuri rezervate.

Fiindcă vreau să fiu un rege modest, nu bag în seamă rigiditatea cu care mi se răspunde. Nevastă-mea, necunoscînd hotărîrea pe care am luat-o, vorbește și ea la fel cum ai vorbi cu plebea.

— Ce-i cu tine? Unde vrei să pleci?

— Noi, rege al Rominiei, am decretat: plec la Reșița să-mi văd domeniile (e vorba de acțiuni).

Nevastă-mea (femeie cum se cade) care mă cunoaște, nu insistă. Nu se împotrivește.

Deci noi, rege al Rominiei, sîntem în tren — vagonul 8, locul 6. Ce timpuri trăim: noi, rege al Rominiei, să călătorească pe loc indicat. Nu, nu permit. Mă duc la vagon de dormit. Îi spun cine sînt. Însoțitorul nu mă crede pînă nu-i promit ceva și îmi face rost de un loc la vagonul de dormit. Deci noi, rege al Rominiei, dormim în vagonul de dormit.

Am ajuns. Sînt la Reșița. Ce fel de Reșiță e asta? N-o mai cunosc. Nu tu muzică militară, nu tu prefect... Așa se primește un rege? În sfîrșit. Fie și așa. Să intru în uzină.

Eu rege... pardon, noi rege al Rominiei, mă prezint la portar. Vreau să intru. Mă oprește.

— Nu e voie!

— Bine, dar eu sînt regele Rominiei.

— Nu e voie. Mergeți la direcție. Ingrozitor!

Mă prezint la direcție. Secretara directorului stă jos cînd vorbește cu mine. Nu-i zic nimic.

— Unde-i directorul?

— În ședință!

— Spuneți că am venit eu.

— Nu se poate. E ședință.

— Nu mă interesează ședința lor. Ordon să-l chemi.

Secretara se uită la mine ca la un film cu Boris Karloff și își vede de treabă.

— Am ordonat să-l aduci pe director.

Secretara bate la mașină. Ce nerușinare! Iese cineva. Vine la mine. Îi iau direct:

Nicuță TĂNASE

● (Continuare la pag. 2-a)

MAISTORIȚELE DIN BREAZA

Aici, la Breaza, femeile s-au pomenit cu acul în mînă din bătrîni. Cînd au răsărit mai mărișoare și s-au plictisit de păpușa de cîrpe, fetițele prind acul, și nu-l mai lasă pînă cînd anii mulți le impăienjenesc vederea. Așa au făcut mamele, bunicile, străbunicile lor, așa fac și ele. Iar despre ceea ce iese din mîna lor s-a dus de mult vestea. E cunoscută peste tot măiestria în cusături a brezencelor.

Din zori și pînă-n noapte femeile din Breaza cos. Legănatul copiilor, îngrijitul casei, făcutul mîncării — nu

Rochiță țesută de maistoritele de la Breaza

sînt decît scurte pauze. După aceea se întorc la cusătură, grăbite și îngrijorate că au zăbovit prea mult cu alte treburi.

În toată Breaza nu există femeie care să nu știe să coasă (asta înseamnă: care să nu știe să înlocuiască motive complicate și foarte migăloase pe pînză fină ca spuma mării). Poate doar cele pripășite cine știe cum prin părțile locului; iar acelea sînt privite de localnice cu dispreț și ...milă.

Iată de ce nu pare deloc curios cînd afli că aproape toate femeile din sat și din împrejurimi lucrează — într-o formă sau alta — în cooperativa de artă populară „8 Martie". Adevărată fabrică rurală, cu ramificații vaste, peste 260 de femei cos, țes la gherghef, spală pînza, brodează — în cooperativă. Dar alte 2400 din Breaza și din așezările vecine — Provița, Capul Cîmpului, Cornu, Ocina, Podul Vadului — fac același lucru la casele lor; cînd au terminat cusătura iau pieptiș dealul sau se duc la vale purtînd minunea ieșită din mîinile lor, ca pe un trofeu. Și cînd pun pe masă fia sau perdeaua, care s-au născut din ore și ore de migală, ochii lor cîntăresc atent și perspicace pe figurile celorlalți, admirația și mulțumirea.

O bunică, 33 de nepoți și 4 strănepoți

Se spune că mai toate femeile sînt tipicare. Nu este adevărat! Trebuie să cunoașteți pe brezence ca să puteți înțelege pe de-a-ntregul ce înseamnă „tipicar".

Pia RĂDULESCU

● (Continuare în pag. 2-a)

Țăndărică primește oaspeți

Citiți reportajul nostru despre Festivalul internațional al teatrelor de păpuși

MAISTORIȚELE DE LA BREAZA

(Urmare din pag. 1-a)

In prima zi de ninsoare din anul acesta stăteam într-o bucătărioară curată, la gura vetrei ce gemea sub pîrjolul jarului. In fața mea se afla o bătrînică în a cărei figură doar ochii trăiau viu, ca în anii în care a pețit-o moșneagul de lîngă ea.

— Să nu te uiți la mine că-s bătrînă, mi-a spus ea punîndu-și șorț curat, cu o cochetărie rămasă de demult. Învîrtesc acul mai repede ca o fată mare. Uite, moșul poate să-ți spună. Am ochii trei: atîția ani m-au slujit cu credință neclintită și nici azi nu m-au lăsat. Lucrul pe care-l dau la cooperativă e la fel ca al nepoatelor mele...

Maria Dinescu are peste 75 de ani. Are cinci fete, 33 de nepoți și patru strănepoți. Toată partea femeiască din marea ei familie e cuprinsă în cooperativă. Bătrîna a fost prima care a intrat și — ca o cloșcă grijulie — și-a adus și pui după ea.

— Nu că mă laud, dar eu dau numai din trei în trei. Așa, la centimetru, poate să-ți mai scape un fir-două. Dar cînd le numeri cu răbdare, nu se pomenește așa ceva. Și nu țin lucrul o mie de ani! Îi dau zor că mi-i urît să buchisesc mult pe aceeași pînză...

M-a plîmbat prin odăile bune, ce le păstrează pentru oaspeții veniți de la drum. Prești, velințe, ștergare, perne, fețe de masă care împlinesau mai bine de o jumătate de veac, împrumutau camerei o atmosferă de muzeu. Doar lîngă fereastră se află un obiect care te aduce cu repeziciune în realitatea anilor noștri: o mașină de cusut românească. După cum vedeți, bătrîna era departe de a nesocoti avantajele modernizării artei cusutului.

Ce nu înțelege străinul, dar știu și copiii

„Dau din trei în trei", „bat firul bine", „prind firul de beteală", sînt termeni al căror înțeles străinul nu-l pricepe. Dar aici, în Breaza, pînă și copiii știu ce înseamnă.

Între brezence există un limbaj moștenit de sute de ani, închinat acului. Mai bine de șaptezeci de denumiri de cusături sînt știute în tot satul și în împrejurimi: mărgăritarul tăiat, bătrînelii plini cu pene mari, de la trecătoare, crestele șapte ani, lăbuța, trecătoarea cu cheițe, porumbelul, rotița pătrată, inimioara, brădușul, și cîte altele. La multe din aceste denumiri, nimeni nu mai știe de ce le spune așa și nu altfel. Dacă întrebi, femeile se miră: „Așa am apucat de la mama...".

Fetele tinere tot așa le știu, pentru că de la 5—6 ani, cînd au pus prima oară mîna pe ac, le-au învățat așa. Și niciodată nu o să încurce o denumire cu alta.

Le-am văzut pe fete lucrînd. În colectivul de cusături care lucrează la cooperativă, vîrsta medie este de douăzeci de ani. Cea mai „bătrînă" are 24 de primăveri...

M-am oprit în dreptul Elenei Chițu, atrasă de frumusețea ei: ochi albaștri mari și limpezi, o bogăție de păr castaniu, frunte largă și luminoasă. Într-adevăr, foarte frumoasă! Am intrat în vorbă.

— De la 13 ani sînt în cooperativă. Și mama lucrează aici. Bunica are 70 de ani și coase fără ochelari... Vă place fața de masă? Aici în colț era altfel modelul pe planșe, dar lucrat nu venea bine. Și am adăugat frunzulițele astea. Nu-i așa că-i mai frumos? Să vedeți bluzele de mătase naturală... un vis, nu alta. Pentru mine nu prea am timp să cos, pentru că...

Trecea cu repeziciune de la o idee la alta. Nu avea astîmpăr să zăbovească prea mult la un gînd, după cum nici degetele nu-i stăteau în timp ce vorbea. Acul dansa fără odihnă, străpungînd cusătura, ridicînd capul și revenind iar la cusătură. Oboseai urmărindu-i drumul...

La secția de covoare fetele sînt și mai tinere. De fapt, secția este încă nouă, iar lucrătoarele de-abia se califică. Dar trebuie să vedeți pe Maria Chițu care țese la gherghef doar de patru luni, ca să puteți înțelege că talentul lucrului este un dar cu care au fost înzestrate toate brezencele. De aceea e lesne de înțeles că multe din ele au luat premii la diferite concursuri de artă populară.

De la Ielea Leana... la New-Delhi

Poate că Elena Anghel, care lucrează la gherghef fețe splendide, sau Elena Băcanu cea care brodează în fir ca nimeni alta, nu pot să-ți arate pe hartă unde este New-Delhi. Asta însă n-are nici o însemnătate, de vreme ce ele știu un alt lucru, mult mai de preț: că ceea ce mîna lor lucrează în dimineți însorite și reci, sau în nopțile cînd satul doarme tihnit sub privegherea de veacuri a munților, va străbate cale lungă peste țări și ape, pentru a povesti oamenilor cu alte limbi și obiceiuri despre măestria neîntrecută a femeilor din Breaza. Despre măestria lor, a mamelor, a bunicelor. Căci trei împunsături de ac, meșteșugite într-un anume fel, au o viață de sute de ani. Mi-a dovedit-o asta un săculeț cu petice: o rochiță de păpușă, o mînecă sfîrtecată, o margine de ștergar. Sînt culese de la bătrînele din sat, care și ele au uitat de unde le au. Peticele poartă aceleași motive care înfloresc cusăturile ce de-abia se nasc și dacă nu ar fi pînza îngălbenită și subțiată de vreme, nu ai crede că sînt lucrate cu zeci și zeci de ani în urmă.

Iile, fotele, covoarele, eșarfele, fețele de masă, bluzele și toate celelalte cusături ale cooperativei poartă cu ele în toată țara și dincolo de hotare, o frîntură din bogăția și tradiția artei populare din aceste locuri. Ele au ajuns în India, Franța, Germania, Austria; și peste tot au fost cerute din nou.

Brezencele se mîndresc cu asta. Și chiar dacă Elena Băcanu sau alta umblă pe ulițele satului în taior de gabardină, niciuna nu-și imaginează că ar putea renunța la arta moștenită din bătrîni. Toți o au în inimă, în degete, în gust, în această împărăție a artei populare.

Pia RĂDULESCU

OMOR ScuZabil

Demonstrația muncitorească din 13 decembrie 1918

Pe mecanicul Nicolae Bora nu l-am cunoscut. Buletinul de moarte nr. 13.196 ne spune, în termeni oficiali, că omul ăsta, în vîrstă de 28 ani, a „încetat din viață la 13 ale lunii decembrie (1918), la orele necunoscute, de boala: rănire prin arma de foc". Acestor indicații ofițerul stării civile i-a mai adăugat una, în paranteze: OMOR SCUZABIL.

La fel ca alții, mii, de-o potrivă cu el, Nicolae Bora, deabia ce a venit acasă de pe front din Moldova. Sărăcia și necazurile aflate acasă au fost mai negre, mai cumplite de cît și le închipuise el în gîndurile ce-i țineau de urît în nopțile celor peste doi ani de front, tranșeele, spital, cazarmă, bordeie și apoi iarăși tranșeele. Se împliniseră cele 15 zile „reglementare" și totuși nu a izbutit încă să înapoieze regimentului efectele uzate, cu care a fost lăsat la vatră. Șapca de pe creștet îi surtucul, peticit cu migală, doar ele i-au împrumutat o brumă de **civilie.** A început să lucreze și și-a dat seamă că salariul abia ce-i ajunge să-și cumpere pîine — cenușie, cleioasă, amară — pentru el și ai lui.

Și a venit Nicolae Bora acasă cu un gînd, cu o nădejde. În lumea asta nclăită în sudori și sînge, s-a ivit — de peste un an — o țară a muncitorilor. Așa că dreptatea și-a deschis drum și trebuie să i se deschidă drum și la noi. Cu nici un chip oamenii de felul lui Nicolae Bora nu vor mai îngădui să mai fie așa cum a fost înainte. Preocupări noi s-au ivit în viața lui: socialism, sindicat, lupta de clasă, comitet de fabrică...

Om de ordine în una din coloanele de manifestanți, Nicolae Bora salută intrarea în Calea Victoriei cu o chemare:

— Jos starea de asediu!...

— Jos... jos... jos... răspund ecou, clocot, sute de glasuri.

Urcat cîteva clipe pe bordura trotuarului, mecanicul Bora zărește în depărtare, spre Regală și Cîmpineanu, luciul mut a sute de baionete înșiruite în lanțuri de trăgători. Mai aproape, cam de dincolo de Capșa, el aude o frîntură de cîntec:

„Și dacă gornistul sună alarmă,
Gîndiți-vă soldați, nu faceți omor"

★

În Palatul Regal din Calea Victoriei, Nando — așa îl alintă Augusta lui soață — meditează. Aromată e havana, gustos, ademenitor e cogniacul și totuși gîndurile lui Ferdinand sînt sumbre, negre. A început să numere pe degete: — „Niky (Nikolae Romanov) al Rusiei — unu, Carol al Austro-Ungariei — doi, Ferdinand al Bulgariei — trei, Wilhelm al Germaniei (Wilhelm al II-lea!...) — patru..." Înspăimîntat, Ferdinand a rămas cu degetul gros (disponibil) în aer. Mîna a început să-i tremure. — „Nu cumva — rationează el pe nemțește — ar trebui să îndoi degetul ăsta chiar pentru mine?..." Soarbe — cu distincție — o înghițitură — zdravănă — din licoarea aurie. Îi savurează aroma. Purtat de gînduri filozofează cu glas tare: — „Are dreptate Take (Ionescu). Da. A început degringolada — degringolada tronurilor".

Băutura tare — pare în cupa de cristal fărîmă de soare lichid (Henessy 5 stele) — nu izbutește totuși să împrăștie sumbrele gînduri regești. Dimpotrivă. „Triumfala" intrare regală (reîntoarcerea la București) a fost „aclamată" doar de slujbașii poliției (în civil) și de dălcăușii electorali, tocmiți de primărie cu ziua. În schimb, după cîteva zile, regina și principesele, trecînd într-o seară spre Cotroceni, au zărit (din goana mașinii) o masă compactă de oameni înșiruiți în fața Cișmigiului. Subit îmbujorate, regina și odraslele sale regale și-au ciulit suavele urechiușe. Pasă-mi-te își pregătiseră poza cuvenită receptării aclamațiilor poporului lor. Cînd colo, la auzul refrenului de operetă lansat de claxonul automobilului regal, „nespălații" — între ei se aflau și femei în mare număr — au început să strige: Vrem pîine!... Vrem pîine!..., ba chiar — culmea! — să și huiduiască...

Vuietul coloanelor de manifestanți a răzbit, în pofida draperiilor grele, pînă și în încăperea regală. Ferdinand și-a ciulit respectabilele sale urechi... Își aduce aminte despre cele ce i le-a spus Marghiloman chiar ieri: „Se manifestă zdravăn. Am întîlnit la amiază pe Calea Victoriei o manifestație cu placarde și drapele roșii. Se striga „Trăiască Revoluția Rusească!" Nu strigau „Trăiască Franța!", nici America, strigau „Trăiască Internaționala!"...

În încăperea regală se aude, înăbușit de plușul covoarelor, odată cu clinchetul pinteilor aghiotantului — să zici

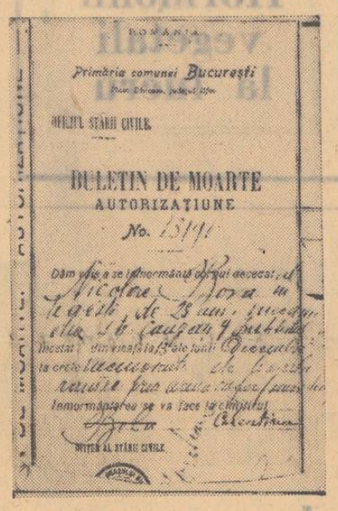

ROMÂNIA

Primăria comunei București

BIROUL STĂRII CIVILE

BULETIN DE MOARTE

AUTORIZAȚIUNE

No. 13196

Buletin de moarte cu autorizație, al lui Nicolae Bora în vîrstă de 28 ani, decedat la 13 Decembrie 1918 în Capitală, județul Ilfov, în urma rănirii cu arma de foc, conform declarației celor doi martori.

Nicolae Bora nu va face armata.

Ofițerul Stării Civile

Căpitan

OFIȚERUL STĂRII CIVILE

Cronica gastronomului

Pentru gospodinele cochete sau grăbite

Dintre nenumăratele feluri în care se tratează și ades maltratează orezul, l-am ales pe acesta — „pilaf sub plapumă" — ca fiind cel mai ușor de executat. E ideal pentru gospodinele cochete sau grăbite, cînd nu și cochete și grăbite. O staționare prea îndelungată în bucătărie le poate îmbiba, doamne ferește, rochia nouă, cu iz de bucate. Deci, iată:

PENTRU PATRU PERSOANE — Un pahar mare de orez, ales bine. Două pahare jumătate apă (sau supă de carne, dacă aveți). Două linguri de unt (sau un sfert de pahar de untdelemn dacă doriți să serviți pilaful rece). Sare, ad libitum.

PREPARAȚIA. Încingeți untul (sau untdelemnul) într-o cratiță. Cînd s-a încins bine, turnați orezul, de preferință nespălat, (dacă e frumos). Îl rumeniți ușor amestecînd mereu (altfel se lipește). Turnați cele două pahare și jumătate apă (n-ați uitat sarea, nu-i așa?), și lăsați să fiarbă acoperit și la foc molcom, pînă ce apa, prin evaporare, dispare de la suprafață, fără ca orezul să fie încă fiert. În momentul acesta, luați cratița așa cum se găsește, cu capacul pe ea și-o acoperiți cu plapoma sau c-o pătură groasă, îngrămădind apoi deasupra șaluri, perne, pulovere, în fine tot ce poate acoperi bine (și un covor turcesc, dacă doriți). Părăsiți orezul și așteptați pilaful că se face singur. Îl puteți lăsa așa cît binevoiți. Dar dacă doriți să-l mîncați cald, după un ceas, un ceas și jumătate cel mult, despuiați cratița și ridicați capacul. Veți constata că orezul se umflă (înfloresțe, cum spun poetic bucătarii) în propriii lui aburi și în propria lui căldură.

★

Aș fi un impostor lăsînd să se creadă că această preparație e invenția mea. O știu de la o gospodină cochetă dar nu grăbită. Pe cînd mă delectam cu un pilaf de ea gătit în acest fel, a avut buna voință să-mi scrie această rețetă. Frumos ar fi fost să n-o transmit la rîndu-mi cititoarelor mele? Cercați și poftă bună.

PĂSTOREL

Năravuri și moravuri

FACTOTUM

Poate fi întîlnit adesea acest „erou" — factotum — din timpurile noastre. Cum arată? Ca oricare dintre noi... Ba nu. Nu chiar ca oricare dintre noi. El are ceva deosebit, firește, nu în înfățișare, ci în felul cum gîndește și cum acționează. Cum să spun? Și eu, și dumneata, stimate cititor, și alții ca noi, cu toții ne străduim să ne facem treaba cît mai bine. Cu el, cu factotumul zilelor noastre, lucrurile stau altfel. Fiindcă este de neînlocuit, fiindcă, deși cu toții muncim, fără el întreaga activitate, vezi bine, s-ar prăbuși. Fiindcă el este centrul, creerul, materia cenușie, fără de care colectivul nici n-ar putea exista. Sau, ca să fim modești: chiar dacă ar putea exista, ar lucra fără îndoială prost. Căci, ce să-i faci, e regretabil, dar fără el...

În consecință, „eroul" muncește. Muncește, dar nu numai atît, are mereu grijă ca toată lumea să știe aceasta...

...vine cel dintîi la slujbă și pleacă ultimul și, tot bine înțeles, are grijă să sublinieze aceasta cu orice preț...

...își ia lucrări duminica acasă și se plînge prietenilor că n-are timp nici să răsufle...

E atît de conștiincios, încît nici cînd este bolnav nu stă acasă. Gripa, de pildă, nu-l poate determina să lase liber pentru cîteva zile scaunul ce-l ocupă la birou.

— Vezi — spune el tuturor și mai ales superiorilor — am guturai, strănut, am temperatură, dar nu lipsesc.. Deoarece, fără mine...

Cu ocazia asta îi molipsește pe colegii săi și, fiindcă aceștia, avînd temperatură, rămîn acasă să se îngrijească, eroismul său se poate afirma cu atît mai mult.

În realitate, acest soi de „erou" al zilelor noastre are grijă să țină în mîna sa cît mai multe frîne, să nu se miște nimic în cadrul colectivului fără ca persoana sa să nu-și fi dat contribuția esențială. Alte cadre care ar trebui crescute? Desigur. Dar asta nu se face bătînd pîn palme. Să mai treacă anii pînă ce va fi în stare să lase și altora cîte ceva din importantele lui sarcini, în care, repet, e de neînlocuit.

De neînlocuit, e adevărat! Totuși într-o zi, s-a produs și acest eveniment. O avansare mult așteptată și o mutare într-o altă instituție. O ședință festivă de despărțire în care se fac complimente reci proce. „Eroul" zilelor noastre își exprimă, în discursul său, convingerea că munca nu va suferi prin plecarea sa, dar în fundul sufletului e sigur că totul se va destrăma și că, în sfîrșit, chiar și cei din urmă sceptici se vor convinge de marea lui valoare.

Plecînd, „eroul" continuă să se intereseze cu o paternală grijă de felul cum se desfășoară treaba în vechiul său colectiv, în speranța că va asista la o zgomotoasă degringoladă. Dar degringolada nu se produce și eroul continuă să aștepte... Pînă într-o zi, cînd află din sursa cea mai sigură că, după plecarea sa, munca merge totuși, și chiar în continuu progres. Ei bine, vestea asta l-a supărat pînă-ntr-atît încît nici nu mai dă binețe foștilor săi colegi.

Ce vreți? Au și eroii cusururile lor...

Al. CORNESCU

NU MAI VREAU SĂ FIU REGE!

(Urmare din pag. 1-a)

— Eu sînt regele vostru.

— Îmi pare bine. Cu ce pot să-ți fiu de folos?

Băgați de seamă? Vorbește cu mine la persoana doua singular.

— Tu ce ești aici?

— Nu contează... Ce dorești?

— Să-mi văd uzina.

— Să-mi văd?! Așa ai spus? Iartă-mă, neicușorule, dar ai greșit adresa. Asta-i uzina noastră!

— A voastră?!

— Da, a noastră... tovarășă secretară, condu' pe domnul pînă la poartă... Noi, rege al Rominiei, să fim dați afară?! S-a mai pomenit?

Intre timp intră în biroul directorului un bătrîn. Se bagă în vorbă

— Apăi cine a zis că-i dumnealui?

— Zice că e regele.

— N-o, dacă-i regele nostru, apoi fă bine și lasă-l cu mine o tîră, să intre în uzină. Eu îl cunosc bine. Are de luat procente de aici.

Omul are încredere în bătrîn. Mă lasă cu el. Ba îi spune secretarei să telefoneze la poartă să-mi dea voie să intru. Deci, sînt cu bătrînul în uzină. Trebuie să fac cunoștință cu el.

— Bătrîne, cine ești și cum te cheamă?

— Apoi pe mine mă cheamă Popa Pop Ion-II, prim-topitor la O.S.M.

— D-apăi că domn. Că numai domnii călătoreau prin țări străine

— El a fost în țări străine?

— O fost. O fost la Moscova, la Sverdlovs, Takir... alaltăieri s-a întors de acolo. Apoi vezi, majestate, dacă-i muncitor bun, mere prin străinătate. Acum îi în întrecere cu un oțelar din Cehoslovacia.... Apăi nu-i domn?

— O fi.

— Unde pleci, majestate? Vino numai să-l vezi pe Ion Căputan. Apoi el, cu cuptorul lui, o terminat planul pe anul ăsta și a dat pe deasupra 1000 de tone în contul lui 58. Bine-i? El e Căputan.

Mie, regele Rominiei, mi se prezintă un... care pînă mai acum cîțiva ani era un eșelfer, uh fel de ajutor de topitor, un nimic și acum, poftim: prim-topitor fruntaș.

— Incotro, majestate? Vino să ți-l prezint pe Vasile Benea, de la furnale. Să-ți prezint pe...

— Bătrîne, știi ce te rog?... zău sînt obosit. Lasă-mă. Ajunge cît mi-ai arătat. M-am plictisit. Aveți prea mulți fruntași. Aș vrea să văd orașul...

— Apoi bine zici, majestate. O să cer eu o mașină de la noi de la uzină să te plimbi cu ea... dar știi ce, majestate, mai bine să te duc cu cursa. Da, majestate, de cînd a plecat măria ta avem autobuze în oraș.. apăi fă bine și hai.

Of, tare aș vrea să scap de bătrînul ăsta.

Desen de A. CALISTRAT

— Bătrîne, îți mulțumesc c-ai fost drăguț cu mine și am să ordon să te pensioneze cu o pensie bună.

— Apoi, doamne, mulțamu-ți. Mi-s în pensie de trei luni. Cu pensie bună. Așa că, majestate, nu-ți mai bate capul... hai numa cu mine

— Unde?

— Hai numa să vezi unde am lucrat eu.

— Aici ts O.S.M.-urile, majestate... Văzutu-l-ai pe ăla?

— Care?

— Ăla în șalopeță. Oțelarul ăla. Vasile Mocea îl cheamă. Apoi, cum nu-l cunoști că-i domn și el...

— Domn?

Noi, rege al Rominiei și bătrînul pensionar Popa Pop Ion II sîntem în autobuz.

— Unde coborîm bătrînule?

— La prima.

Am coborît la prima. Intrăm într-un palat. Un fel de palat.

— Asta-i Casa de cultură, majestate. N-o cunoști. E făcută după ce a plecat măria ta. Să ne ierți că am făcut-o, majestate. Dar noi, muncitorii, aveam nevoie de ea și trebuia.

— Pentru ce?

— Apăi, majestate, în ea muncitorii ts stăpîni. Au cercuri...

— Cercuri? Ce fel de cercuri?

— Apăi cercuri le zice și ts multe. Cerc dramatic, cerc artistic german, cerc de limbă rusă, cerc artistic maghiar, cerc de artă plastică, cerc radio amatori, cerc de operetă germană... apăi ts 18 cercuri, majestate, fă bine și citește-le și dumneata singur, că-s trecute colo. Hai înăuntru, să intrăm într-un cerc din ăsta.

Deci noi, regele Rominiei, intrăm în sala unui cerc din ăsta.

— Îl vezi? El îi Pavel Sera... Măi Sera, gyere ide.

Vine Sera.

— Mioz?

— Apăi spune tu, Sera, ce faci aici?

— D-apoi voi sînteți chiori, nu vedeți că repet?

Noi, regele Rominiei, sîntem chiori. Fiindcă sînt modest nu bag în seamă obrăznicia.

— Ce repetați?

— „Ianos Vitez", îmi răspunde Sera. Eu sînt eroul principal.

— Ești actor?

— Da, dar sînt și raboteor.

— Apăi, majestate, intră în vorbă bătrînul, el îi raboteor prima, dar și actor bun. Îi fruntaș în meseria lui.

— Hai să mergem, bătrîne.

— Să mergem? Apăi nu mai vrei să intri în nici un cerc? Is 18 și ts numai muncitori în ele.

— Mergem acasă.

— Acasă? Apăi, majestate, acasă nu merî!

— Dar unde?

— Măria ta mere cu mine!

— Unde? Unde?

— Hai numa!

Pe noi, regele Rominiei, ne duce la fierul vechi. Bătrînul ne arată o cabană dărîmată aproape.

— Apăi, majestate, pe vremea ta ăsta era dormitor pentru muncitori. Acuma hai să-ți arăt ce s-a făcut pentru noi. Ce am făcut noi.

Mă duce bătrînul și îmi arată căminul triaj, cu 86 de locuri, căminul „23 August" cu 805 locuri, căminul „30 Decembrie" cu 186 de locuri. Mi-arată Lunca Pomostului cu zeci de blocuri, cu sute de apartamente. Mi-arată creșa, căminul...

— Apăi, majestate, mașinile noastre ts ocupate pentru lucruri mai importante, de n-ar fi, doamne bate-mă, dacă n-aș lua o mașină și te-aș duce să vezi vila de la Semenic, de la Dealul Drăgutei. De-ar fi vară te-aș duce la Vasile Roaită să-ți arăt cum se odihnesc muncitorii noștri, te-aș duce la debarcaderul de la Văliug, ți-aș arăta stadionul nou, cantinele. Apăi, majestate, nu-ți astupa urechile. Ascultă aici. Eu pot să-ți înșir pînă mîine ce-am făcut. C-am făcut multe din 47 și pînă acum... Magazinul ăsta Universal văzutu-l-ai? Apoi uite bine și vezi-l. Aici, în locul ăsta, erau niște case dărăpănate. Fă bine, majestate, alduiască-te dumnezeu și hai cu mine la Grupul școlar C.M.R. Apăi, majestate, pe timpul tău ucenicii învățau, doamne bată-i unde învățau și cum învățau! Acuma au un grup școlar cu 1200 de elevi, au cantină modernă, mîncare li se face în auto-clave, li se dă copiilor 3.500—4.000 calorii. Au un club cu o bibliotecă de 12.000 de volume. Au sala de șah, de lectură, sala de repetiții, au fanfară, echipe de dansuri, teren sportiv, sală de gimnastică modernă, laboratoare, un amfiteatru cu 500 de locuri.

— Bătrîne, lasă-mă, zău, te rog.

— Majestate, alduiască-te dumnezeu, hai cu mine să-ți arăt ce am făcut în ăștî zece ani și apoi...

— Bătrîne, zău nu mai pot, am obosit. Gata. Hai spre casă.

— Spre casă?! O, trăznească-te de rege. Apoi tu acasă vrei să te duci? O, du-te în sărăcie. Acasă nu te duc eu, că nu-s bolund.

— Dar unde vrei să mă duci?

— La miliție!

— La miliție?!

— D-apoi.

— De ce, bătrîne, pentru ce la miliție?

— Apăi tu știi cît m-ai furat pe mine. Apăi tu, hoțule, mi-ai furat mie lumina N-ai vrut să mă înveți carte. Nu-ți convenea să știu carte. Am muncit 42 de ani în ograda ta și mi-ai luat totul. Numai zece ani am muncit pentru noi și am primit pentru ăștia zece ani Ordinul Muncii, diplome, pensie. Si zici să nu te duc la miliție?

— Tovarășe Popa, nu mă stringe. Nu sînt eu regele Rominiei. Sînt Nicuță Tănase, reporterul. Am glumit, nu sînt rege.

— Apăi, drăgușule, eu știu că ești de la foaie, că dacă erai rege nu intram în vorbă cu tine. De regi ne-om săturat pînă în gît în anii cît am trăit sub ei. M-am săturat de ei...

Așa că de aia zic eu în titlu că nu mai vreau să fiu rege. Si eu m-am săturat...

Nicuță TĂNASE

CARNET JUDICIAR

În vocabularul citadin, noțiunea de „filodormist" este sinonimă cu aceea de intermediar (citiți „speculant") al... spațiului de locuit. Să vedem acum, cum arată un asemenea „filodormist". Semnalmentele fizice variază în funcție de persoană, dar semnalmentele morale sînt comune tuturor acestor specimene din regnul...penal: aviditate după bani nemunciți și profesarea înșelătoriei curente. M-am întîmplat la o instanță judiciară cînd se judeca un asemenea caz. Dar mai întîi să dăm numele și pronumele inculpatului: Rusu Constantin. Domiciliul? Strada Izvor nr. 9. Profesiunea? Cum se spune: „fără".

PREȘEDINTELE: — Este adevărat că ai prelins suma de 4500 lei pentru a oferi cuiva... spațiu de locuit și pînă la urmă te-ai mulțumit și cu 1.500 de lei?

INCULPATUL: — Cam așa. Dar banii i-am luat numai cu împrumut.

PREȘEDINTELE: — Cum adică... „împrumut"? În schimb ți împrumutai și... spațiu de locuit, care evident nu era al dumitale?

INCULPATUL: — ...

PREȘEDINTELE: — Cam așa... Cam așa... Dar pentru treaba asta o să-ți oferim și noi un anumit... spațiu de locuit, bineînțeles pentru un timp limitat, în funcție de vina pe care o ai.

INCULPATUL: — Să vedeți... Eu nu mă ocupam continuu cu... „meseria" aceasta...

PREȘEDINTELE: — Păi atunci cum îți explici că s-au găsit la domiciliul dumitale peste 200 de adrese și numere de telefon, ale locuințelor pe care intenționai să le speculezi?

INCULPATUL: — Cam așa...

PREȘEDINTELE: — Sau poate făceai colecție de ele? Sperăm că pînă la urmă o să-ți fie... coLECȚIE!

Așa a fost. Inculpatul a fost condamnat la 4 ani închisoare corecțională. Pedeapsă meritată. Și unde mai pui — luată fără nici o... filodormă!

D. T.

POȘTA Redacției

ARISTICA BAGHINA, str. Bolintineanu 55, Tr. Severin: De astă dată ceea ce ne-ați trimis este mai puțin izbutit. Așa că, în propriul dv. interes, nu vă vom publica astăzi nimic din versurile primite.

MARTHA din Iași: Regulamentul concursului nu poate fi încălcat. Dar aceasta nu este ultimul nostru concurs, așa că vă stau în față numeroase alte perspective.

CONSTANTIN MIHAIL, bd. Cuza 23 A, București: Dv. ne puneți în fața a numeroase probleme. Și, dacă vă mulțumim pentru o parte din sugestii, într-o altă parte a scrisorii dv. nu faceți decît să împingeți ușile deschise. În sfîrșit, la concluzia scrisorii dv., în care ne invitați să transformăm „Magazinul" într-un „Magazin universal", trebuie să nu ne declarăm de acord. Dacă aceasta ar fi fost intenția noastră, ne-am fi pus sub egida unui O.C.L. oarecare...

LUCIA POPESCU, str. elev Ștefan Ștefănescu 56, București: Treceți pe la secretariatul nostru de redacție, spre a discuta pe concret problema care vă interesează.

MAURA BISCA, str. Cuza Vodă 2, Mediaș: Am citit cu emoție despre recunoștința ce o purtați dv. și alți bolnavi, personalului medical din spitalul în care ați fost îngrijită și mai ales chirurgului dr. Iacob Tiberiu. Din păcate, versurile nu sînt de natură a fi publicate. În schimb, ne facem pe această cale ecoul dorinței dv. de a populariza constituționalitatea unui colectiv medical, ca atîtea alte colective de muncă din țara noastră, care pun mai presus de orice îndeplinirea sarcinilor ce le revin.

CRISTIN BĂLAN, com. Scăeni, raionul Ploești: Problema pe care o ridicați în articolul dv. este interesantă. Modul de tratare nu corespunde însă cu specificul revistei noastre.

AUREL POPA Institutul Regional de Proiectări, Deva: În numărul 7 al revistei noastre a apărut o informație care anunță că cea mai înaltă șosea din lume ar fi o șosea din India, situată la o altitudine de aproape 2.500 m. într-una din cele mai accidentate regiuni din lume. Tov. ing. Popa ne scrie, în legătură cu aceasta, următoarele: „Vreau să arăt că nu aceasta este cea mai înaltă șosea din lume... În Bolivia s-a construit peste munții Anzi o șosea ce pornește de la cota 2790, urcă la cota 4.100 și coboară la cota 525, după ce traversează nenumărate cursuri de apă". Luăm act de această rectificare și — vorba ceea — cine mai supralicitează?...

CORNEL RĂDULESCU, str. Virtuții 61, Tr. Severin: Fotografia artistei Marina Vlady ați găsit-o în nr. 8 al revistei noastre, deși cererea dv. ne-a parvenit mai tîrziu. Cît privește prietenul dv. care ar dori să scape de părul ce i-a crescut pe piept, îi sfătuim să renunțe. În definitiv, este vorba de o podoabă bărbătească de care n-ar trebui să se jeneze.

ADALBERT MAROSSY, str. C. Boliac 8, Beiuș: Sugestiile dv. ni se par interesante și vom ține seama de ele. Vă mulțumim.

D. BUNESCU, bd. Hristo Botev 31, București: În finalul scrisorii dv. vă exprimați părerea că „nu orice umor trebuie să stîrnească risul". Noi, fiind de altă părere... anecdotele trimise de dv. nu vor putea vedea lumina tiparului. Poate, cu altă ocazie.

MIHAIL SIMONOV, aleea C.F.R. 66, Timișoara: Radioamator, desenator, student la facultatea de Electrotehnică și poet — toate acestea sînt prea multe pentru un singur om. Dovadă, chiar poeziile pe care ni le trimiteți nu întrunesc calitățile necesare publicării. Probabil că viitorul inginer își va aduce aminte de ele cu emoție și cu oarecare ironie față de... o slăbiciune a tinereții. De altfel, cu toții am fost în tinerețe mai mult sau mai puțin poeți. Unii au renunțat la poezie și au ajuns medici, ingineri, profesori, alții au ajuns să facă poșta redacției la revistele de mare tiraj și, în sfîrșit, ceva mai puțini — cei care au știut să îmbrace în forma aleasă a versurilor lor mesajul celor mai frumoase aspirații ale omenirii — au rămas poeți.

ION MORARU, Str. Siretului 60, București, ne trimite o poezie plină de bune intenții, închinată concursului „100 de întrebări despre patria noastră". Îi mulțumim pentru aceste bune intenții. Dar atît.

A. și P. ENESCU, București: Ambiția dvs. de a desfega toate jocurile este meritorie. Numai că regulamentul concursului ne împiedică de a vă da lămuriri suplimentare cu privire la jocul în cauză.

Dr. LIMBAN, str. Pușkin 3, Cluj: Sugestiile dvs. sînt interesante. Vă mulțumim.

CONST. CHIRDA, str. Golășei 25, București: În concurs sînt incluse toate problemele. Nu știu dacă în magazinul din sv. Doamnei găsiți numărul din revista noastră care vă interesează. Puteți întreba acolo.

REȚINEȚI

Toți deținătorii de obligațiuni C.E.C., inclusiv cei care le procură în luna decembrie a.c. participă la 31 decembrie 1957 la

DOUĂ trageri la sorți

— de bază și suplimentară —

Cîștiguri în valoare de 2.000.000 lei.

EXCEPȚIONAL!

20 decembrie 1957 inclusiv

Depunerile pe obligațiuni C.E.C. se fac la valoarea lor nominală fără diferență de preț

O. N. T. CARPAȚI

organizează

Excursii de 18 zile în renumitele stațiuni de sporturi de iarnă din *Cehoslovacia:*

— STARI SMOKOVEC (munții Tatra)
— CERNAHORA (munții Krkonos)
— PUSTEVNY (munții Beschizi)

Se vizitează și orașele: PRAGA, BRATISLAVA și BUDAPESTA

Informații și inscrieri la agențiile O.N.T.

BUCUREȘTI — cal. Victoriei nr. 100, ORAȘUL STALIN, TIMIȘOARA, ORADEA, IAȘI, CONSTANȚA

Misiții, escrocii și gangsterii filantropiei americane

In S.U.A. instituțiile de știință și cultură trăiesc din pomeni. Arta deschiderii inimilor și pungilor. Strategie, stratageme și scamatorii

Inima americanului cu dare de mînă nu este de piatră. Nu e blindată după chipul caselor lui de bani. Ea nu bate însă — ca să zicem astfel — din proprie inițiativă. Ci pentru a o pune în mișcare e nevoie de o dibace zgîndărire a ventriculelor și auriculelor. Și cum, în S.U.A., totul se încheie cu un business, așa cum în Franța totul se încheie cu un cîntec, prospectarea donatorilor, lărgirea și adîncirea surselor, captarea bunăvoinței și a daniei a devenit un business de miliarde.

Stoarcerea pomenii cere spirit de inițiativă și o bogată imaginație. In mic, operația este ilustrată în volumul Vagabonzii foamei, o culegere de impresii din vremea studenției, în care autorul, Tom Kroner — el însuși „vagabond al foamei" — indică trucul născocit de un camarad întru flămînzire.

— O să-ți arăt eu, îi spunea haimanaua, ce înseamnă să fii băiat deștept... Nu mai ai în buzunar decît un zece „cenți". Cumperi cu ei gogoși. Apoi dai fuga la o stație de mașini. Arunci pe jos gogoșile de parcă le-ar fi pierdut cineva, treci pe trotuarul de vizavi. Cînd se oprește un automobil și coboară o femeiușcă sau două, împopoțonate și parfumate, traversezi iar strada în galop, te arunci asupra gogoșilor și le halești de parcă ai făcut ramazan trei zile la rînd. Damele au inimă bună, dacă știi să le-o zgîlțîi. Ce să-ți mai cînt? Cu racketul ăsta fac un dolar, uneori doi.

Or, pentru stringerea fondurilor necesare prelungirii existenței precare a instituțiilor de cultură, sau religioase, sau medicale, trucul folosit este fireşte de cu totul alte proporții. „Racketerii" sînt organizați în societăți anonime, în comandită sau în nume colectiv cu firmă înscrisă la Tribunal, deci „onorabile" după etica burgheză, care conferă calificația oricărei întreprinderi „libere" aducătoare de profit, cu singura condiție ca legea să nu fie prea vizibil călcată în picioare. Și astfel, exploatarea iubirii aproapelui nu se deosebește întru nimic de exploatarea mine'or de cărbuni, a surselor de petrol sau a comerțului de băcănie.

Strategia și stratagema

Tehnica e simplă.

Un business filantropic, — American City Bureau, Karsting Brown & Co., John Price Jones Corporation, sau altul, află că instituția American Cancer Society, The Jawish Theological Seminary, Yale University, Adolphi College sau alta, se află la mare anaghie de bani.

Urmează un dialog.

— Cît?

— Zece milioane.

— All right!... Comision?

— 12%.

— O.K.

Și firma intră în acțiune. Specialiștii în știința deschiderii inimilor și a pungilor pornesc la cules. Stringătorul de fonduri, fund-raiser — e un bun psiholog. Cunoscînd întreaga gamă a instinctelor care îl pot îmboldi pe burghez să se despartă de o fărîmă de avere, el cîntă pe harpa coardelor sufletești ale clientului, cu o rară îndeminare. Îl asigură că dania va apărea în ziare, iar dacă cifra e mai mare, apare și chipul binefăcătorului. O anumită sumă, în care încape și toc-meală, dă dreptul la apariția pe ecranul cinematografelor sau chiar pe acela al televiziunii. Minunată reclamă, care oferă dublul avantaj de a gîdila amorul propriu și de a mări cifra de afaceri a magazinului sau băncii donatorului.

Un alt argument de largă întrebuințare, cu numeroși sorți de izbîndă este aliniatul din legea financiară care scutește daniile de impozit. Procentul birului urcîndu-se la anumite venituri pînă la 50 la sută, milionarul caritabil realizează un profit personal, net, egal cu contribuția stării fizice și ridicarea nivelului cultural al aproapelui.

Misiți, escroci și gangsteri

Intermediarul „onorabil" lucrînd în comision, cîștigul realizat din exploatarea caritații e în funcție de bogăția recoltei. O relativă evaluare a cifrei de afaceri se poate căpăta considerînd cererile. Harvard University a avut cîndva nevoie pentru cheltuieli extraordinare de 90 milioane de dolari. Princetown University și Rensselaer Polytechnical Institute de cîte 20, înafară de pantahuzele anuale obișnuite.

Își exersează însă talentele, pe de lături, și o sumă de misiți mai puțin onorabili, a căror activitate frizează escrocheria. Ei traduc în viață ad literam proverbul francez „Charité bien ordonnée commence par soi-même" care, în traducere liberă s-ar potrivi cu al nostru „mai aproape e pielea decît cămașa".

Intreg fondul de comerț al unui asemenea misit-escroc constă în opt-zece telefoane plătibile în rate, plus o listă de clienți, ceva mai slăbuți la pungă dar și de îngeri, gîște numai bune de jumulit. Personalul luat „la parte", primește un sfert din sumele încasate. Instituția cam tot pe atîta. Restul intră în punga patronului, justă contravaloare a unui meritoriu efort de imaginație și a unui remarcabil talent organizatoric. Drept paravan slujește o oarecare legitimă Asociație pentru ajutorarea copiilor legitimi, pentru reabilitarea hoților pocăiți sau a negustorilor falimentați, al cărei Comitet de cucoane, încîntat să capete cînd și cînd o sumă care să le prelungească distracția, nu sînt prea atente la socoteli.

In subsolul filantropiei operează gangsteri autentici. Puteau tocmai ei lipsi de la împărțirea prăzii? Partea lor, din totalul de trei miliarde pe an extrase în scop de binefacere, se urcă, după statistici la vreo sută milioane de dolari.

Operațiile gangsterești iau forme variate și multiple, între care un loc de seamă ocupă exploatarea sentimentelor religioase. Femei gătite în straie călugărești pot fi văzute în colțuri de stradă, în marile aglomerații adunînd pomeni în pușculițe care nu se deșartă în cutia milelor a vreunei parohii ci în buzunarele unui „protector".

Arestarea și condamnarea unui „arhiepiscop" și a trei slujitori care oficiau la presupusul altar al inexistentei „Biserica americană catolică și ortodoxă" (sic) au dovedit și ele, prin renta anuală de circa 100 milioane de dolari pe care și-o asigură pseudo-înalta față bisericească, avantajele „liberei întreprinderi".

Aspectele amuzante ale uzului și abuzului stoarcerii lacrimilor și dolarilor nu slăbesc însă, întru nimic tragicul condițiilor precare în care știința și cultura americană își duc viața de azi pe mîine.

M. EDEL

Dacă nu ar exista englezii pe insulă...

Presa engleză a început să se ocupe din nou de problema Ciprului, în special după intensificarea acțiunilor patriotilor. Unele aprecieri realiste apărute, ne arată că opinia publică engleză privește cu neliniște scăderea prestigiului Angliei, din cauza încăpățînării cercurilor conducătoare de a refuza să discute cu seriozitate problema. Astfel, ziarul „Manchester Guardian" apreciază că „In tot acest timp (în ultimul an — n.n.), nu s-a făcut nimic — cel puțin în mod public — pentru a se ajunge la o reglementare politică și diplomatică".

Alte ziare continuă să privească faptele tot cu ochelari de cal sau să propună soluții care, în ultima instanță vor duce la știrbirea mai departe a prestigiului Angliei. Ziarul „Daily Express", de pildă, promovează ideea ridicolă că „dacă nu ar exista englezii pe insulă, turcii și grecii s-ar fi încăierat. O serioasă vendetta ar fi despărțit atunci cele două popoare. Pînă acum, Anglia este singurul obstacol în calea pogromurilor rasiale. Datoria Angliei este de a veghea ca Ciprul să rămînă liber, unit și britanic! Aceasta, afirmă ziarul, este dorința adevăratului popor al Ciprului".

Dacă aceasta ar fi dorința cipriotilor, de ce intensifică ei atunci lupta împotriva ocupanților englezi?

Pentru toți e limpede că aspiratiile cipriotilor s-ar realiza dacă nu ar exista englezii pe insulă. Pentru că, printre altele, acestia instigă o naționalitate împotriva alteia, conform principiului „divide et impera".

Dureri de cap

Scria cu cîteva zile în urmă ziarul vest-german „Süddeutsche Zeitung": „Cu cît se apropie mai mult termenul marii conferințe a N.A.T.O., cu atît crește neliniștea și agitația în capitalele apusene. Ambasadorii și atașații militari trimit zilnic rapoarte lungi în patriile lor și miniștrii întreprind călătorii fulger... se face din ce în ce mai simțită o atmosferă pesimistă".

De ce toate acestea? Oare nu au proclamat de attea ori politicienii occidentali că în sînul N.A.T.O. domnește cea mai deplină armonie și că ceea ce se proclamă la Washington e literă de evanghelie pentru ceilalți?

Tocmai aici e buba, scrie ziarul cu o ciudă abia stăpînită: „Hotărîrea privind viitoarea politică N.A.T.O., atît în domeniul militar-strategic, cît și în domeniul politic, depinde mai mult ca oricînd de poziția S.U.A." Or, în momentul de față tot mai mulți politicieni vest-europeni refuză să mai răspundă ordinelor primite de peste ocean.

Dureri de cap provoacă Washingtonului în special rezistența aliaților europeni de a-și transforma țările în depozite pentru proiectile atomice. Opinia publică din aceste țări știe care ar putea fi consecințele transformării țărilor lor în arsenale americane. Apoi, aliații europeni nu doresc încheierea unui sistem urîcios de aliante sub conducerea americană. El se tem să nu fie antrenați într-un război de către forțele agresive americane, sub pretextul punerii în aplicare a prevederilor agresivelor stipulații ale pactelor patronate de S.U.A.

Apoi, Washingtonul nu poate înțelege pretenția Franței de a construi o bombă atomică atunci cînd Pentagonul fixează următoarea repartiție: S.U.A. și Anglia cu armele atomice, iar ceilalți aliați, cu carnea de tun. Sau, după cum scria chiar ziarul englez „Economist": „In unele țări europene au apărut indicii unui sentiment neplăcut că noua acțiune anglo-saxonă despre „interdependență" nu este decît o versiune nouă a unei teme vechi: paloșul anglo-saxon, carnea de tun însă, europeană".

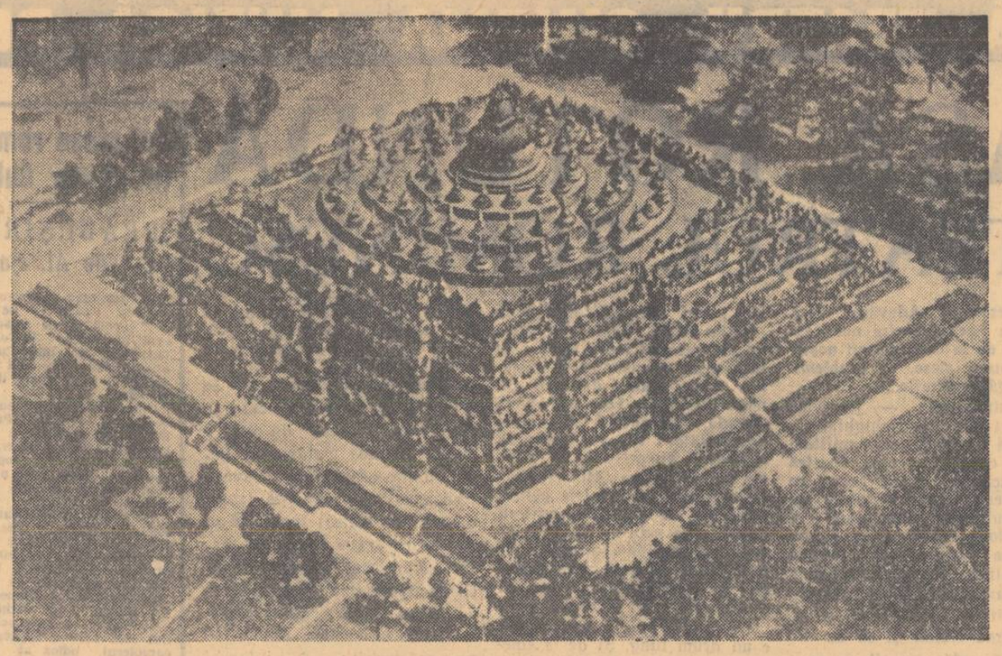

Vedere generală din Borobudur, la 9 km. de Iawa.

MERDEKA! MERDEKA!

(Urmare din pag. I-a)

popoare. Ați remarcat în filme, în fotografii, că indonezienii sînt foarte slabi. Știți de ce? DIN CAUZA SUBNUTRIȚIEI. Timp de două secole, pe trupul Indoneziei au trăit lipitori. Lipitorile colonialiste. Colonialismul olandez, care i-a supt cu sete, sistematic, neîntrerupt, crud, prădalnic, întreaga vlagă, toate bogățiile. Colonia cu cei aproape 2 milioane kilometri pătrați, întrecea de 55 de ori suprafața metropolei; cu cei 78 milioane locuitori avea o populație de aproape opt ori mai mare decît Olanda. Dar colonialiștii aveau arme, experiență de luptă, erau organizați. Și toate răscoalele care au avut loc cu înflăcărata lozincă „MERDEKA! MERDEKA!" (libertate), au fost înăbușite în torente de sînge.

In Indonezia există un dans popular, „Balaurul". Cînd oamenii vor să-l ucidă, balaurul se zbate cu înverșunare. Dar pînă la urmă, poporul îl răpune. E un dans simbolic. Și colonialismul olandez s-a zbătut înverșunat, s-a împotrivit dorinței de independență a indonezienilor. In anul 1945, cînd patrioții indonezieni au dezarmat pe japonezi (care-i alungaseră pe olandezi) și s-a constituit Republica Indonezia, Olanda a răspuns începînd războiul. Poporul și-a apărat tînăra republică. A continuat lupta eroică pentru „Merdeka", pînă în 1947, cînd în urma protestelor opiniei publice mondiale, a demersurilor sovietice și ale altor țări la O.N.U., Olanda a trebuit să recunoască de fapt guvernul indonezian în cele mai importante insule: Iawa, Madura, și Sumatra. Dar lupta a continuat și după aceea. A urmat o nouă intervenție olandeză și, în anul 1949, Olanda a impus prin forța armelor hotărîrile faimoasei Conferințe a mesei rotunde de la Haga: constituirea Uniunii olandezo-indoneziene, care a însemnat subordonarea Indoneziei. Insuflețiți de mărețele victorii ale poporului chinez, de valul revoluționar care cuprinsese Asia și Africa, indonezienii s-au debarasat și de această uniune. Iar acuma luptă pentru redobîndirea teritoriului indonezian, Irianul de vest (ocupat încă de olandezi) și pentru înlăturarea urmărilor economice ale dominației coloniale olandeze.

Colonialiștii olandezi, sprijiniți de confrații lor întru exploatare din S.U.A. și Anglia, s-au încăpățînat însă să nu restituie acest teritoriu și au continuat să unelteaască împotriva Republicii. Au finanțat ani de zile bande teroriste „Dar-ul Islam". Au instigat la comploturi elementele trădătoare.

Pe unul din cîmpurile de orez ale insulei Sumatra.

In această situație, cînd uneltirile luau amploare tot mai mare, poporul indonezian și-a unit rîndurile. Diferitele partide din țară au început să conlucreze împotriva amenințărilor colonialiste și această conlucrare a căpătat o confirmare și un program în luna septembrie, la Conferința națională pe întreaga Indonezie la care au participat toate personalitățile politice. Iar cînd Olanda a refuzat din nou să restituie Irianul de vest, poporul și guvernul Indoneziei au început să ia măsuri. Lupta pentru „Merdeka" continuă...

9 noiembrie. Președintele Indoneziei Sukarno, declară că dacă Irianul de vest nu va fi realipit Indoneziei în mod pașnic, poporul indonezian va adopta noi căi, care vor „zgudui lumea întreagă".

29 noiembrie. Conferința S.E.A.T.O. din Bagnio (Filipine) ia sfîrșit prin adoptarea unor noi măsuri subversive împotriva guvernelor care sînt împotriva pactelor militare agresive.

30 noiembrie. Atentat neizbutit împotriva președintelui Sukarno.

2 decembrie. Guvernul indonezian interzice apariția în Indonezia a ziarelor și revistelor olandeze și reprezentarea filmelor olandeze. In toate societățile olandeze funcționarii indonezieni declară grevă în semn de protest față de refuzul Olandei de a restitui Irianul de vest.

3 decembrie. Muncitorii și salariații indonezieni de la o serie de întreprinderi olandeze au preluat administrația societăților.

4 decembrie. Guvernul indonezian a hotărît ca societățile olandeze preluate de oamenii muncii indonezieni să fie controlate de guvern.

5 decembrie. Conferința pentru reconstrucția națională a Indoneziei cere confiscarea tuturor întreprinderilor olandeze.

6 decembrie. Ambasadorii S.U.A. și Angliei fac presiuni asupra guvernului indonezian.

7-8-9 decembrie. Numeroase alte întreprinderi olandeze continuă să fie preluate de oamenii muncii indonezieni.

In același timp, la Paris, o conferință N.A.T.O. discută la cererea Olandei situația creată în Indonezia. Oricare ar fi rezultatele acestei conferințe a colonialiștilor, marșul spre libertate al poporului indonezian nu mai poate fi oprit.

U. VĂLUREANU

DE PRETUTINDENI

LA MUZEUL etnografic din Slobodskoi (regiunea Kirov—U.R.S.S.) există un ceas care funcționează, fără întrerupere, de 133 de ani. Ceasul a fost creat în 1824 de Dmitri Vorobiov, un specialist în materie.

●

CITEVA date despre balenă. Greutatea ei (circa 120.000 kg.) este corespunzătoare cu greutatea a 35 de elefanți sau a 2.000 de persoane. Lungimea balenei atinge 30 metri, scheletul cîntărește 22 de tone, carnea 50 tone, grăsimea 25 tone, limba peste 3 tone, iar inima 700 kg. Balena are 8.000 kg. de singe.

●

FABRICA de chibrituri din Șanhai (R. P. Chineză) produce un tip de chibrituri care ard timp de două minute cu o flacără mare, roșie. Lumina acestei flăcări se poate vedea la o distanță de 16 km. Noul tip de chibrituri este folosit de marinari, călători și muncitori din munți, care pot semnaliza la nevoie.

●

UN ADEVĂRAT maestru al scrierii microscopice este Artin Ghidkov din Lewskigrad (Bulgaria). Pe o carte poștală obișnuită el poate să transcrie 40 de pagini tipărite de proporții obișnuite.

●

O RECENTĂ descoperire arheologică a permis să se constate că flautul (în forma sa primitivă) era cunoscut cu 20.000 de ani înainte de era noastră.

●

UZINA de mașini de precizie din Brno (R. Cehoslovacă) a realizat un nou defectoscop, care descoperă și înregistrează toate defectele ascunse ale pieselor. Defectul apare pe ecranul aparatului cu ajutorul unui fascicol electronic.

●

LA FABRICA de sticlă „Freithal" din Dresda se produc cărămizi de sticlă care sînt folosite la construcții industriale, laboratoare, ateliere etc. Recent s-a clădit, cu titlu experimental, o casă din asemenea cărămizi și rezultatele au fost remarcabile. S-a constatat că acest material lasă să treacă 80 la sută din lumină, este un bun izolator al frigului, căldurii și sunetului și este neinflamabil.

●

„RECORDUL POȘTEI" a fost realizat în provincia Finistère, din Franța. D-na Abenea, din Chateaulin (Finistère), a primit deunăzi o carte poștală, expediată acum 42 de ani, — în 1915 — de soțul ei, care, căzut prizonier în primul război mondial, îi scria nevestei sale din lagărul Friedrichfeld din Germania, unde se afla pe atunci.

●

UNIUNEA SOVIETICĂ produce anual 29.000.000 tone de ciment și deține primul loc în Europa, iar într-un viitor apropiat va ocupa primul loc din lume. Dacă această cantitate ar fi turnată de-a lungul Ecuatorului s-ar obține o pistă lată de 6,5 m. și groasă de 14 cm. Cantitatea ar fi suficientă pentru a se construi 19 baraje mari ca cel de la Kuibișev.

●

IN ORAȘELUL Gavoi din Sardinia a avut loc de curînd o nuntă ciudată: căsătoria dintre Stefano Soru și Maria Pili. „Tinerii însurăței" sînt în vîrstă de 82, respectiv 85 de ani. Intr-adevăr, dragostea nu cunoaște limite de vîrstă!

●

RECORDUL mondial în privința lungimii mustăților este deținut de un indian, Pandit Masudiya. Mustățile sale măsoară... 2 metri.

●

IN ORAȘUL englez Nottingham a fost scos la licitație un... cimitir. Motivul: cimitirul aparținea unei societăți care a dat faliment. După anunțarea falimentului, înmormîntările și vizitele la mormintele din respectivul cimitir au fost oprite, grupării concediați iar inventarul — „viu și mort" — precum și terenul, scoase la licitație.

●

MEMBRII Consiliului parohial din Hoxham (Anglia) au cerut reparații de război guvernului danez. In anul 875, capela bisericii locale a fost distrusă de cuceritorii danezi. Refăcută atunci, astăzi ea s-a dărîmat din nou sub povara anilor. Cum pentru ridicarea ei este necesară o sumă destul de mare, Consiliul parohial și-a adus aminte de invazia danezâ.

●

IN 1956 Cehoslovacia a fabricat 25.000 de autoturisme iar anul acesta 35.000. Conform planului, în 1960 se va ajunge la 55.000 de autoturisme și la 100.000 în 1965.

●

UN PUNGAȘ de buzunare parizian a început să-i la la bătaie pe unul din „clienții" săi, după ce i-a furat acestuia porte-feuille-ul din haină. Motivul: a descoperit în acesta o scrisoare de dragoste a propriei sale soții către „victima" pe care tocmai o buzunărîse. Pungaș, pungaș, dar gelos!

●

DUPĂ CUM relatează ziarul „National Zeitung", guvernul cehoslovac a hotărît să transmită R. D. Germane o arhivă literară de foarte mare valoare: manuscrisele lui Heinrich Mann.

●

CONTINUINDU-SI voiajul său în jurul lumii, pe bicicletă, tînărul canadian Conrad Dube, a sosit la Lisabona după ce și-a întrerupt șase ani călătoria deoarece a contractat o poliomielită și a stat într-un spital. Dube a parcurs pînă acum 100.000 km. și a „uzat" patru biciclete.

●

JOAN JOHNSON care apare seară de seară pe scena unui varieteu londonez cu numărul ei senzațional — „plimbarea" cu motocicleta pe „zidul morții" — și-a cumpărat un automobil. Dar nu poate să-l conducă pentru că a căzut de două ori la rînd la examenul de șofer. Motivul: nu e destul de atentă la volan...

●

S-AU DAT rezultatele concursului desfășurat în R.S.F.S.R. pentru cea mai bună piesă de teatru într-un act. Juriul a acordat unul din premiile de stimulare piesei „Din întuneric", de Anna Kiseleva. Piesa vorbește despre soarta unei țărănci ruse. Anna Kiseleva a fost în trecut muncitoare într-un colhoz din Altai. Acum, numele ei este bine cunoscut în U.R.S.S., datorită mai multor nuvele scrise cu mult talent.

●

IN JAPONIA apar anual 1.300 reviste diferite, cu un tiraj global de 360 milioane exemplare și un număr de 130 milioane cărți. Se editează zilnic 34 milioane de exemplare ale diferitelor cotidiene. Raportat la întreaga populație, fiecărei familii îi revin cîte două numere de ziar, două reviste lunar și opt cărți anual.

●

ȘTIAȚI că undele sonore sînt folosite și ca narcotic pentru... albine? Pentru ca apicultorul să poată lucra nestingherit în stupul de albine, cu ajutorul unui difuzor instalat în stupul de albine acestea pot fi cufundate într-un somn adînc de undele sonore de o anumită frecvență.

●

INTR-UN ORAȘEL din sudul Franței a stîrnit un haz deosebit invitația primită de unii locuitori pentru participarea la o expoziție a viteilor de prăsilă. In invitație scria printre altele: „Sosirea taurilor premiați la ora 11. Sosirea oaspeților de onoare și a primarului la ora 11.30. Masa comună la orele 12...

●

MARINA militară engleză riscă să rămînă fără efective. Pentru a încuraja înrolarea de voluntari Amiralitatea britanică a dispus să se acorde un concediu extraordinar de o săptămînă fiecărui marinar care va prezenta ofițerilor de încorporare cîte un voluntar. Dat fiind „entuziasmul" englezilor de a se duce să se bată în Cipru sau în alte părți, probabil că într-o bună zi concediul promis nu va mai avea cui să fie acordat!

●

LA SEUL, capitala Coreei de Sud, a luat recent ființă un nou partid politic. El s-a intitulat Partidul Unionii și e în plină campanie de organizare: are numai doi membri înscriși, președintele și casierul. Probabil că dacă va sprijini politica lui Li Sin Man, va primi și cîteva portofolii în guvernul de marionete aflat în slujba S.U.A.

TELEVIZOR Micul

Ciolanul teleghidat

Decorul ne înfățișează Olimpul. Penumbră. In scenă se află singur, președintele zeilor, Jupiter; e extrem de nervos, își aprinde la trăznet țigară după țigară. Pe ușa din stînga intră Globul Pămîntesc și Cerul. Luminile de scenă se aprind mai tare, și abia acum spectatorul observă că Pămîntul și Cerul au fost aduse înăuntru de un solid hamal cam dezbrăcat și cu barbă: Atlas.

Atlas *(către Jupiter)*: *Tăticule, mai ține și d-ta globul ăsta nenorocit, că de cînd cu experiențele astea termonucleare mi s-au pîrlit umerii de nu mai pot, am o arsură de gradul 5, am pus și Iecolan și degeaba, sînt numai băși!*

Jupiter *(tună și fulgeră)*: *Lasă prostiile astea! Decît să te ții de basme mitologice, mai bine spune-mi ce se aude. Ei?*

Atlas *(rușinat)*: *Nu s-a auzit pînă alci? Iar a... a explodat. Nu asta cu satelitul... — astalaltă.*

Jupiter *(cu un calm care nu prevestește nimic bun). A cîta oară?*

Atlas: *Zău tăticule dacă mai știu. Oficial, odată în iunie, pe urmă în septembrie, și acum iarăși.*

Jupiter: *Frumos îți șade! Racheta Atlas! 5500 de mile cică! Îți poartă numele și nu poate decît să fistie în gol! Atlas, auzi? racheta Atlas!*

Atlas: *Papa, da-nțelege odată că n-am semnat nici un contract, nu mi-au cerut nici o aprobare, a botezat-o așa firma aia americană. Vor să-și facă reclamă cu numele meu, să mă compromit. Aseară...*

Deodată, se face simțit un puternic miros de cadavre și în scenă apare, acoperit de singe, zeul german al războiului, herr Thor.

Thor. *Tomnu' Supiter, fac moarte de om și de zei! Americanii fabrică o rachetă, o răsucesc, și-o-nvîrtesc, nu merge deloc, și-o cheamă... Thor!*

Jupiter *(rîde înveselit)*: *Domnu' Thor, ce-s eu de vină? Acolo lucrează compatrioții dumitale: Wehrner von Braun, Dornberger, von Neuman, toți părinții lui V². Dacă nici el... e întrerupt de zgomotul ușii din dreapta. Apare, splendid, viguros, în costum de baie și papuci, Hercules; îi salută distrat și traversează scena).*

Jupiter: *Ce faci?*

Hercules: *Mă duc în baie, să mă rad.*

Jupiter: *Te razi? Ce ți-a venit: ieși în oraș?*

Hercules: *Îmi iau bita și mă reped puțin pînă la Washington...*

Jupiter: *Pe pămînt? Fii serios: de cîteva mii de ani am ieșit la pensie, avem convenție, nu mai mergem pe-acolo.*

Hercules *(izbucnește)*. *Da' cei asta, tată, pînă cînd? Să mă trăznești dacă mai rabd! Noi nu ne mai amestecăm în treburile lor, da' ei să-și boteze toate pocnitorile lor cu numele nostru?! Acum au o rachetuță Hercules!*

Jupiter: *Așa-ți trebuie! Tu ești de vină!*

Hercules *(mirat)*: *Eu?*

Atlas *(intervine)*: *Da, frate dragă: Pe frate-meu, Prometeu, tăticu l-a pedepsit să fie legat pe stîncă, că a dăruit oamenilor focul — și cine, mă rog, i-a dat drumul? Hercules!*

Hercules *(ironic)*: *Și ce legătură are asta cu afurisitele de fisitoare americane?*

Thor: *Tomnu' Hercules, are: cei mai buni specialiști germani sînt în America. Atunci, mă rog, cine a făcut racheta sovietică? Și te ce n-are nume? Prometeu dezlănțuit a lucrat în laboratoarele sovietice: racheta sovietică — pun pariu — se cheamă „Prometeu"*

Jupiter: *Sau poate Țiolkovski. Spionul nostru, Hermes, n-a putut să afle nimic. Heracle dragă, stai aici: trebuie să vedem ce e de făcut! (Hercules furios, apucă bita să plece, cînd năvălesc pe ușă doi oameni):*

Ajax I: *Pe mine!*

Ajax II: *Ba pe mine!*

Jupiter: *Ho! că vorbiți cu Tatăl zeilor!*

Ajax I: *Nene Zeus, dă-ne ceva lumină și ajută-mă să-i pedepsesc pe păcătoșii ăia! Au botezat o rachetă cu numele de Ajax, o rachetă de scurtă distanță, au încercat să facă de rîs un războinic onorabil ca mine...*

Ajax II: *Ba pe mine, de mine și-au bătut joc. Zeilor, luați măsuri contra Pentagonului, că de nu...*

Jupiter *(furios)*: *Nu amenința zeii, că te-nnec pe loc! (In această clipă se aude un zgomot îngrozitor, urmat de un țipăt din adîncuri: „Jupiter! Jupiter!"). Jupiter se uită pe fereastră și se-ntoarce rizînd): Vulcanul Etna... Erupe la 500 de metri înălțime, 20 de explozii pe minut! (rîde cu capul dat pe spate): Ha! ha! Ce-i, dragă Titane? Nu-ți place că te-am închis în munte? Te zvîrcolești, ai?*

Titan Typhon *(din culise)*: *Iupiter, dă-mi drumul, îți jur că nu mă ating de tine! Vreau să mă răfuiesc cu niște americani: au botezat o rachetă intercontinentală cu numele meu și... nu funcționează!*

Jupiter *(rizînd)*: *Foarte corect! Titan: sarcină uriașă care nu se realizează. N-au mîncat titanii bătaie?*

Titan-Etna *(erupînd)*: *Iupiter, nu-ți bate joc, c-o să-ți spun ceva de-o să rămîi trăznit.*

Jupiter *(în hohote)*: *Eu, trăznit?*

Titan: *Da, tu: armata americană are un proiectil interfisiilor numit... IUPITER!*

O explozie groaznică: mii de trăznete. Scena e acoperită de fum și flăcări. Cînd revine vizibilitatea, se poate observa că Hercules a dispărut, Ajax I s-a sinucis în semn de protest, Ajax II s-a-nnecat, Atlas se înalță încetișor în nacela unui balon, Thor își smulge părul de sub coif. Jupiter arată cărunt și gîrbovit, cu o țigară explodată între dinți și cu barba de jumătate arsă.

Jupiter *amărît (către Atlas)*: *Incotro, fiule?*

Atlas *(plîngînd)*. *Au luat racheta mea în balon! O rachetă cu numele lui Atlas, susținătorul Cerului, nu poate înfrînge rezistența atmosferei! Au pus-o în balon, să-i dea drumul dincolo de stratul de aer...*

Jupiter: *Revoltător, fiule! Atlas... în balon! De ce să-i dea numele tău? S-o boteze Dulles! Să-l ia pe Dulles în balon!*

Atlas: *Lasă-mă să mă răfuiesc cu ei!*

Jupiter: *Să ne ținem cuvîntul: nici un amestec în treburile oamenilor. Crezi că eu nu sufăr? Cu cît au rachete mai poliomielitice, cu atît le botează mai pompos.. Cu Iupiter al lor, mi-au șeșelit tot renumele! Toată reputația mea între latini. Noroc că mai am un nume grecesc.*

Etna-Titan *(din culise, batjocoritor)*: *S-a zis. Reputația ta între greci: pif-paf! Marina americană încearcă mereu să înădească proiectilul... ZEUS!*

Jupiter *(se ia cu mîinile de cap și începe să plîngă încetișor)*: *Gata! Acum și Zeus! S-a dus d-aculul toată mitologia. O, zei! (Scîncește mereu. După un timp, luminat)*: *Alo, Hermes, alo, alo Hermes! Cheamă-l iute pe Prometeu!*

Cu reactoare la picior, apare imediat Hermes. Alături, Prometeu: are un bandaj mare în dreptul ficatului, dar încolo e viguros, mîndru și impunător.

Jupiter *(jenat, își drege vocea)*: *Promitică dragă, iartă-mă, nu mai fac. Îmi pare rău că am lăsat vulturii ăia să-ți ciugulească ficatul; au cam făcut exces de zel, eu n-am știut, eram distrat cînd am semnat hotărîrea. Nu uita însă că ți-a dat drumul fiu-meu nelegitim.*

Prometeu *(plictisit)*: *Știu: nu poți să te miști în Olimpul ăsta că dai numai de rude. Hercule însă e băiat bun.. Ce vrei, stimabile? De ce m-ai chemat?*

Jupiter: *Fă, dragă, ceva cu rachetele alea americane, că se strică toată reputația noastră.*

Prometeu: *Eu am dat numai focul. Restul l-au făcut singuri oamenii — oamenii sovietici. Nu îți vînd secretul lor — poți să mă torturezi, poți să-mi faci orice, nu mi-e frică de tine. Zeus!*

Prin scenă trece balonul cu Atlas, care, înarmat cu o cheie franceză, încearcă febril să repare o rachetă pe care scrie: „Atlas, made în U.S.A.".

Atlas: *Vreme defavorabilă!... Vîntul ne-a luat balonul!*

Jupiter *(grăbit, către Prometeu)*: *Ce e de făcut?*

Prometeu: *Sovieticii au propus dezarmarea. Altfel nașii americani ai rachetelor mitologice o să rămînă mereu în urmă și reputația voastră o să intre cu totul la apă.*

Jupiter *(lui Prometeu)*: *Păi... să dezarmeze!*

Thor *(marțial)*: *Dezarmare? Nu!*

Prometeu *(îi trage coiful peste ochi, îl lovește cu dosul mîinii peste gură și se întoarce plictisit spre Iupiter)*: *Stimabile, aici e vorba de cîștig. Cursa teleghidatelor au pierdut-o pe ani de zile, dar pe ei îi interesează ciolanul. Sume fantastice! Ciolanul teleghidat...*

Războinicul Thor se repede la Prometeu, dar Iupiter — provizoriu — îl îngheață, transformîndu-l în zeul războiului rece. Apoi, bătrînul se întoarce spre Prometeu:

Jupiter: *Sîntem zei respectabili: ne-am mîncat copiii, ne-am violat fiicele, am ucis, dar ca numele nostru să figureze pe ciolanul teleghidat al lui Convair, Douglas, General Electric, Bell — asta nu! Interzic tuturor zeilor să aibe de-a face cu trusturile de armament! Chestia e: cum să oprim ciolanul teleghidat?*

Prometeu: *Nu mi-e de reputația ta, dar mi-e de omenire. Am furat focul de la voi ca să-l dau oamenilor. Dar l-am dat à condition: numai pentru treburi pașnice. O să fac deci tot posibilul: o să vorbesc cu vechii mei prieteni, cu oamenii.*

Sergiu FĂRCĂȘAN

NOTA AUTORULUI: Toate numele pomenite aici — afară de Prometeu și Hermes — corespund unor rachete americane: cîteva, de rază scurtă, sînt gata, iar restul, majoritatea, sînt ca și numele: încă de domeniul basmelor. Ii

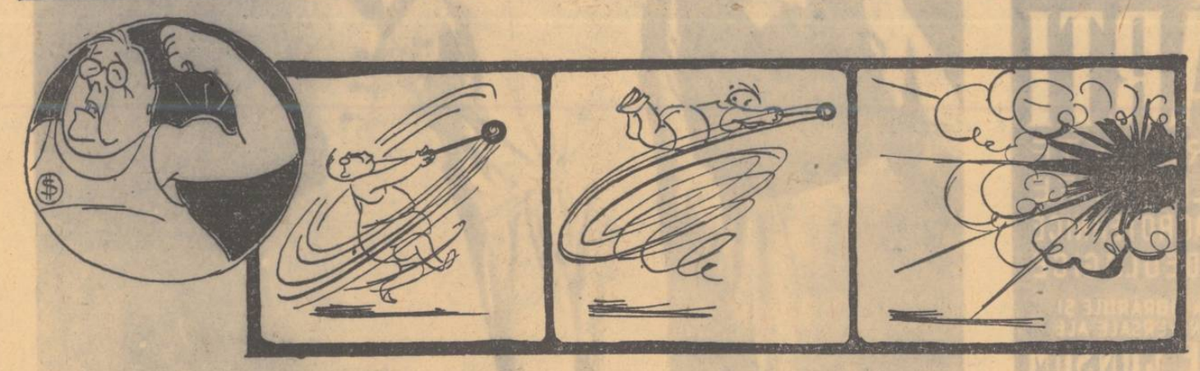

„Elogiul politicii de forță" — sau soarta satelitului american.

Desen de Cik DAMADIAN

LA MASA ROTUNDĂ

DESPRE TEATRUL ROMÎNESC

(Urmare din pag. I-a)

— Of, cînd se amestecă actorii... — maestrul Şahighian face pe supăratul...

— Şi... cu aceasta v-aţi făcut datoria faţă de dramaturgia romînească în această stagiune?

— Nicidecum (De data aceasta maestrul Sahighian pare cu adevărat supărat). În afară de cele pe care vi le-am enumerat, vom pregăti pînă la sfîrşitul stagiunii încă două piese romîneşti. Una a lui Ion Luca, despre care încă nu pot spune mare lucru, deoarece se află încă într-o fază de început şi una a lui Eusebiu Camilar, intitulată „Căderea zeilor" — o piesă istorică foarte frumos scrisă, cu foarte multă poezie şi de bună calitate... Camilar este un poet — dar cu aceasta a treia piesă a lui, la care a lucrat mult împreună cu teatrul, va dovedi că nu este mai puţin dramaturg... ţin interesant. Adevărul însă este că fiecare dintre noi aşteptăm de la dramaturgii noştri piese bune, piese, cu probleme de largă respiraţie...

— Într-adevăr, — intervine din nou maistrul Şahighian — cred că trebuie să militäm pentru ca dramaturgia noastră să aducă pe scenă ceea ce este esenţial în construirea socialismului, în viaţa nouă a oamenilor. Trebuie considerat ca un lucru pozitiv că în ultima vreme dramaturgii noştri au depăşit faza schematică, atît în tematică, cît şi în zugrăvirea eroilor şi că au început să vadă oamenii, cu problemele lor mai permanente, legate de construirea socialismului. Dar aceasta nu e decît un început... şi e nevoie să continuăm pentru ca omul să vină la teatru pentru a se înălţa...

— De altfel problema dramaturgiei originale, intervine Miron Niculescu, ne preocupă pe toţi — înţeleg prin aceasta pe regizori. Eu personal am pus în această stagiune două piese romîneşti: „Judecata focului" de Al. Adamescu la Teatrul Naţional şi „Noapte albă" de Ludovic Bruckstein la Teatrul de Stat din Baia Mare. Prima ne-a pus la grea încercare şi numai eu şi actorii ştim cît am pătimit pînă la premieră. A doua mi s-a părut a fi un lucru interesant şi trebuie să spun că am făcut tot posibilul ca spectacolul să nu fie nici el mai pu-

— Maestrul vorbeşte de dramaturgie şi ne uită pe noi actorii, care lucrăm în aceste zile într-un iureş nemaipomenit.

Intervenţia e a Margaretei Butuc-Codrescu.

— E adevărat. În ultimul timp colectivul Teatrului Armatei, dar cred că nici în alte teatre situaţia nu e mai bună, a depus un efort colosal. Ştii cum e în teatru, colectivul merge, iar cînd nu merge destul de repede, îl mai împingi înainte...

— ...Dar ştiţi că mai există şi un împins înlături.

Remarca e a lui Ion Lucian. Şi ceea ce urmează, evident, tot a lui — „Şah la şah"...

— Dar, fiindcă e vorba de Luna Culturii şi de dramaturgie, ştiam că te pasionează teatrul pentru copii; ai mai făcut ceva în direcţia asta?

Întrebarea i-a pus-o Margareta Butuc, bineînţeles tot lui... Lucian, actor talentat, regizor apreciat, iar în timpul liber, autor de piese pentru copii.

— Pasiunea e veche. De pe vremea cînd fiind odată la Praga, am învăţat arta păpuşăriei. Şi de atunci sînt la „Municipal" „specialist" în teatrul de copii. Din păcate, dramaturgia noastră pentru copii, spre deosebire de cea pentru maturi e sublimă, dar nu există. Adică am făcut foarte puţin pentru copii, maximumul de efort, de pînă acum, fiind unele dramatizări după basme cunoscute cu cîte 60 de personaje, montări mari, jocuri de lumini etc. Şi aceasta pentru că aproape nici unul din dramaturgii noştri nu cunoaşte sau nu şi-a dat osteneala să cunoască mentalitatea copilului, posibilităţile lui de percepere, atunci cînd trebuie să urmărească o idee greu accesibilă. Noi am făcut anul trecut încercarea cu „Cocoşelul neascultător"; un lucru simplu, cu multă acţiune şi care vorbeşte direct copilului, învăţîndu-l lucruri elementare de comportare. Succesul de atunci ne-a dovedit încă odată cît de mult au nevoie copiii de teatru şi de piese pe care să le înţeleagă. Anul acesta, şi fiindcă am cedat sala Teatrului Tineretului, care pînă acum n-a făcut nimic, şi fiindcă n-am avut piese, dramatizarea după „Harap Alb" fiind prea grea, nu am realizat mare lucru. Totuşi, o să continuăm, şi pasiunea pentru teatrul de copii, rămîne pasiune... Cea mai bună dovadă, în curînd „Cocoşelul neascultător" va avea premieră la Cluj şi eu personal cel puţin mă voi strădui ca „Municipalul" să continue spectacolele pentru copii şi ca unii din scriitorii noştri, care s-au mai ocupat de copii, ca de pildă Cicerone Theodorescu, să scrie şi piese pentru ei... Şi cred că n-ar fi rău ca şi alte teatre să înceapă...

De la copilărie la tinereţe nu e un drum lung. Şi de la tinereţe la tinerii actori şi regizori unul şi mai scurt. Deci, discuţia se învîrteşte în momentul de faţă în jurul acestora şi ceea ce se spune nu este lipsit de interes.

— Socot că în ceea ce priveşte mişcarea tinerilor regizori s-a făcut un serios pas înainte în ultimii ani — spune maestrul Şahighian. Avem tineri regizori talentaţi, oameni de cultură, de idei, atît în Bucureşti, ca şi în provincie. Cred totuşi că ei nu sînt întotdeauna serios ajutaţi, că în ciuda directivelor foarte precise ale Ministerului, nu toate teatrele — şi dacă în provincie sînt multe, ele nu lipsesc nici în Bucureşti, — îi ajută îndeajuns ca ei să se poată dezvolta...

— Nu credeţi, maestre, că regizorii noştri tineri au încă puţine posibilităţi de a învăţa de la maeştrii mai bătrîni — intervine Miron Niculescu, — puţine posibilităţi de a cunoaşte şi un alt teatru şi un alt stil de teatru ca să-i zic aşa, decît acela în care ei activează? Mă gîndeam de pildă la tinerii regizori din provincie, pe care nu-i ajută nimeni şi chiar şi la cei din Bucureşti — care lucrează fiecare de unul singur. Aceasta în sensul în care nu există un dascăl cum era Paul Gusty, fără să vorbesc de Nottara, în jurul căruia să se strîngă aceşti viitori maeştri ai teatrului romînesc. Şi nu există nu pentru că noi n-am avea maeştri ai regiei, dar pentru că foarte puţini din ei se gîndesc la crearea, hai să-i zic pretenţios, a unei „şcoli a regiei romîneşti".

— În ceea ce priveşte pe tinerii regizori şi pe tinerii actori, eu am să vă spun numai un proverb mexican pe care l-am auzit nu demult. „Dacă vrei să înveţi broasca să înoate, n-o arunca în apă fiartă". Intervenţia e desigur din nou a lui... Lucian. Ce să-i faci — în afară de teatrul pentru copii mai are o pasiune: umorul.

După cum pasiunea lui Miron Niculescu pare să fie studioul experimental pentru tinerii regizori şi actori şi posibilitatea largă de informare asupra mişcării teatrale din întreaga lume, iar aceea a Margăi Butuc-Codrescu rolurile bune, multe şi interesante în care să fie distribuiţi desigur... actori tineri. Toate aceste pasiuni discutate şi mărturisite cu pasiune într-o seară în redacţia revistei „MAGAZIN" au fost interceptate şi înregistrate în caietele de note. Unele din cele spuse rămîn să fie împărtăşite cititorului altădată. Căci, să vă mărturisim un secret. Discuţia a fost planificată pentru o oră. Dar cum se întîmplă în asemenea ocazii, a durat pînă aproape de orele 9 seara. Şi unde mai pui că fiecare dintre oaspeţii noştri aveau treburi atît de... urgente (aşa-s oamenii de teatru) încît... le-au aminat cu dragă inimă. Iar toate s-au încheiat, aşa cum se încheie majoritatea interviurilor de teatru. Aţi ghicit, cu exprimarea unei dorinţe. Ion Lucian ne-a mărturisit:

— Aş vrea să scriu o piesă de teatru pentru copii. Şi dacă se poate... foarte bună.

Margareta Butuc-Codrescu ne-a mărturisit la „ureche":

— Vreau roluri multe şi interesante. După primul meu film, în care am auzit că am avut succes, n-am prea fost distribuită în teatru. Dar să nu audă maestrul Şahighian...

N-avea nici o grijă că n-a auzit! Sau dacă aude acum, nu se supără. Şi acum o dorinţă a noastră: să avem oaspeţi cît de mulţi la masa rotundă a „Magazinului". Sau cu alte cuvinte:

Nici părerea nu-i intrusă
Nu e nici prezumţie:
V-aşteptăm cu masa pusă
...Dar pentru discuţie!

Mariana PÎRVULESCU şi D. TABACU

În jurul mesei rotunde, de la dreapta la stînga: actriţa Margareta Butuc-Codrescu, actorul Ion Lucian, regizorul Ion Şahighian, maestru emerit al artei, colaboratoarea noastră Mariana Pîrvulescu, regizorul Miron Niculescu şi colaboratorul nostru D. Tabacu.

Fotografia: A. CONSTANTINESCU

Colţul discofilului

Pentru Luna Culturii, „Electrecord" a reeditat o serie de discuri de muzică cultă românească, ce au fost difuzate în principalele magazine de specialitate. Este vorba de Dixtuor op. 14 şi Cvartetul de coarde op. 22 nr 2 în sol major de George Enescu, de Cvartetul în do major de Ion Dumitrescu şi de Cvartetul „Pe Argeş în sus" de Theodor Grigoriu.

Interpretat de o formaţie de zece suflători, sub bagheta maestrului Constantin Silvestri, artist al poporului, Dixtuorul operă de tinereţe a lui George Enescu, este considerat ca o adevărată simfonie, prin varietatea sa sonoră, prin minunata combinaţie de valori obţinute cu 10 instrumente.

Cvartetul de coarde compus în ultima perioadă de creaţie a artistului, este o lucrare de maturitate, avînd caracterul unei confesiuni. Conceput în patru părţi, sub formă de sonată, cvartetul cuprinde în prima sa parte o idee ce se dezvoltă ulterior, în celelalte 3 părţi, ceea ce îi dă o mare unitate de gîndire.

În interpretarea cvartetului radio (Mircea Negrescu vioara I-a, Isidor Wechsler vioara II-a, Marcel Gross violă, Ion Fotino violoncel), creaţia lui Enescu este redată cu toată profunzimea concepţiei sale.

Compus în 1949, Cvartetul de coarde în do major al lui Ion Dumitrescu se numără printre cele mai interesante lucrări ale compozitorului. Bazat pe melodie populară, însăşi ritmica şi instrumentaţia compoziţiei amintesc pe alocuri jocul, balada sau colindul. Interpretarea aparţine cvartetului radio — în aceeaşi formaţie ca şi cea amintită mai sus.

Cel de al patrulea disc editat aparţine unui tînăr compozitor al şcolii muzicale romîneşti, Theodor Grigoriu. Cvartetul „Pe Argeş în sus" este de o evidentă inspiraţie populară, în care autorul expune stările sale sufleteşti în timpul unei plimbări de-a lungul albiei Argeşului.

Prima parte a piesei e inspirată din cunoscuta baladă a Meşterului Manole. Partea a doua, un scherzo, aminteşte de o serbare cîmpenească, fiind urmată de meditaţia muzicală „La izvor". Cvartetul se încheie printr-un viguros dans popular.

Compoziţia acestui tînăr muzician este interpretată de o formaţie tînără, cvartetul Uniunii Compozitorilor din R.P.R., format din Lucian Savin vioara I-a, Mendy Rodan vioara II-a, Wilhelm Berger violă şi Alfons Capitanovici violoncel.

Eva MOLHO

TEATRUL PESTE HOTARE

● *ÎN CINSTEA sărbătoririi Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, Teatrul din Artaşat (oraş de care se leagă începuturile mişcării teatrale armene), a reprezentat o nouă piesă a aramaturgiei armene,* Lalelele din Nairii, *de S. Sarkisian şi cunoscuta piesă a lui B. Lavreniev,* Ruptura.

● *UNUL dintre cele mai remarcabile evenimente din viaţa teatrală mexicană l-a constituit recent reprezentarea de către Teatrul Institutului de Arte Frumoase a cunoscutei piese* Fîntîna turmelor, *de Lope de Vega. Spectacolul s-a desfăşurat în aer liber, în apropierea localităţii Cimalistak.*

● *TEATRUL Popular din Plovdiv a deschis noua stagiune 1957/58 cu spectacolul* Ciinele grădinarului *de Lope de Vega.*

● *PAULETTE GODDARD, Melvyn Douglas şi Mildred Natwick deţin rolurile principale în spectacolul* Valsul toreadorilor *de Anouilh cu care întreprind actualmente un turneu prin cele mai importante oraşe americane.*

Noi piese romîneşti în „Luna Culturii"

„PRĂBUŞIREA" de Al. Şahighian

Înfruntarea dintre părinţi şi copii — fie că era generată de meschine interese materiale, fie că era determinată de înalte principii — a constituit de cînd e lumea conflictul unor opere literare şi artistice.

S-ar putea, deci, spune că şi conflictul piesei „Prăbuşirea", de Al. Şahighian, e cunoscut... de cînd e lumea. Dar, înfruntarea dintre tată şi copiii săi în această piesă, este nouă prin conţinutul ei specific vremurilor pe care le trăim.

Între Andrei Bălteanu şi copiii săi, Adrian şi Rhea, se deschide, în frămîntatele zile ale victoriei asupra fascismului, o prăpastie de netrecut. Tatăl, mosier şi politician de vază, se cramponează cu ultimele-i puteri de zidurile lumii vechi, ce stau gata să se prăbuşească. Adrian, fiul său, care a înţeles pe front caracterul odios al războiului „sfînt", se alătură fără şovăire celor ce pregăteau, cu preţul vieţii lor, drumul spre libertate. Este prins şi îndemnat să trădeze pe tovarăşii săi. El rezistă tuturor încercărilor, chiar şi a. bilelor tentative ale tatălui său. Dar atunci cînd acesta denunţă cu sînge rece pe studenta comunistă pe care o iubea fiul său, Adrian se zmulge din mîinile comisarilor şi sare pe fereastră, preferind moartea ruşinii de a fi fiul unui asemenea monstru. Dacă Rhea, fiica lui Bălteanu, asistă la discuţiile dintre tatăl şi fratele ei, păstrînd însă unele rezerve, dezvăluirea adevărului asupra morţii lui Adrian o determină să-şi aleagă drumul. Ea va păşi alături de tovarăşii de luptă ai fratelui ei.

Cu toate sforţările, uneltirile criminale sau abilele combinaţii pe care le urzeşte, Andrei Bălteanu va fi în cele din urmă învins şi acoperit de dărîmăturile societăţii care, inevitabil, se prăbuşeşte sub loviturile celor ce au pornit să înfăptuiască o lume nouă.

Spectacolul cu această piesă este pus în scenă de regizorul George Rafael şi cuprinde în distribuţie pe: Toma Dimitriu (Andrei Bălteanu), George Demetru (generalul), Sanda Bănicilă (Rhea), Sebastian Radovici (Adrian), Marga Butuc-Codrescu (Anca) şi alţii.

„UMBRA BARONEI", de Tiberiu Vornic

Urgia războiului reuneşte în aceeaşi casă dintr-un oraş al Ardealului două familii: pe aceea a profesorului medic Teofil Bogdan şi pe cea a profesoarei Catinca Opriş. Printr-una din acele întîmplări ciudate, atît de caracteristice vremurilor de mari frămîntări şi prefaceri, se întîlnesc aici oameni care cîndva s-au iubit şi s-au despărţit, s-au urît ori s-au disprejuit şi pe care viaţa îi pune din nou faţă în faţă. Profesorul medic Teofil Bogdan a iubit în tinereţe pe Catinca Opriş, o profesoară săracă, dar a părăsit-o, pe ea şi pe copilul ei, pentru a se căsători cu Eugenia, baroană de Şondrea. Dar banii nu i-au asigurat fericirea. Nu s-a simţit niciodată în largul său într-o lume care dispreţuia pe intelectualii „de jos". Cînd şi-a înţeles greşeala era prea tîrziu. El va îndura cu resemnare apropierea soţiei, de care nu-l mai leagă nimic altceva decît conştiinţa faptului că trebuie să „plătească" într-un fel uşurinţa tinereţii. Dar profesorul Bogdan, om cinstit şi integru, va munci în aşa fel încît va ajunge o somitate în ştiinţă, fiind preţuit de oamenii pe care i-a slujit întotdeauna cu credinţă. El are doi fii, pe Virgil şi pe Mircea. Amîndoi iubesc pe Cireşica, fiica din altă căsătorie a acelei femei a cărei fericire a zdrobit-o cîndva tatăl lor. Şi istoria se repetă: Cireşica îşi va dărui inima lui Virgil, dar acesta, repetînd fără să ştie faptele tatălui său, o va părăsi, pe ea şi pe copilul ei, fugind în Apus unde credea că va reuşi. Iar privilegiile baronilor de Şondrea. Dar doctoriţa Cireşica Opriş, cea mai apropiată colaboratoare a profesorului Bogdan, îşi va purta cu demnitate suferinţa, într-o lume în care numai munca omului este cea mai de seamă „carte de vizită".

Iar Eugenia, baroană de Şondrea, care asistă cu mînie la prăbuşirea societăţii în care ea însemna ceva, pe cînd acum nu mai e nimic, îşi vede şi cea din urmă speranţă spulberîndu-se atunci cînd fugarul Virgil, singura speranţă a „neamului ei", reintors din Apus, îngenunchie în faţa tatălui său cerîndu-i cu umilinţă iertare şi prin el ţării pe care o dispreţuise şi o trădase.

Piesa „Umbra baroanei" — a cărei acţiune am schiţat-o mai sus — este pusă în scenă de Ion Sahighian şi are următoarea distribuţie: Aurel Rogalski (Teofil Bogdan), Aglae Metaxa (Eugenia, născută baroană de Şondrea), Tony Zaharian (Virgil Bogdan), Val. Săndulescu (Mircea Bogdan), Mircea Avram Nicolau (Catinca Opriş), Liliana Tomescu (Cireşica Opriş), George Sion (Emil Opriş) şi alţii.

Lucia BOGDAN

Pe artistul emerit ION VOICU, iubitorii de muzică l-au reîntîlnit din nou pe podiumul Ateneului. În interpretarea pe care el a dat-o concertelor lor de vioară de Bach, Mozart, Brahms, Mendelsohn-Bartholdy — ascultătorii au simţit influenţa binefăcătoare a profesorului său, marele David Oistrah. Caracteristicile noilor sale interpretări au surprins prin siguranţă, sensibilitate, înţelegere deplină a textului muzical.

Fotografia: Liana GRILL

O operetă originală în limba maghiară

La casa de odihnă „Rază de soare", sosesc noi oaspeţi. Celor 4 fete de la o uzină textilă, tînărului strungar Nicu Pop şi tîmplarului Sandu Rozenbaum, li se adaugă un profesor de ştiinţe naturale, o tînără actriţă, o coafeză îmbrăcată conform ultimului răcnet al modei, o tînără inginer agronomă şi alţii. Ultimii sosesc tînărul compozitor Nagy Peter şi prietenul său din copilărie, brutarul Enös Gabor. Deşi tînăr, Nagy Peter a devenit celebru şi ar vrea să-şi termine în linişte noua compoziţie aici, în casa de odihnă de pe munte.

Ca să nu fie asaltat de curioşi şi de admiratori, compozitorul îl roagă pe prietenul său Gabor să se prezinte la vilă drept Nagy Peter. După îndelungate insistenţe, de dragul vechei lor prietenii, Enös Gabor acceptă. Şi din această clipă încep peripeţiile, care de care mai hazlii. În timp ce Enös Gabor, în rolul compozitorului, este asaltat de coafeza Lola, care încearcă să facă cu orice preţ carieră prin intermediul pseudo compozitorului, adevăratul Nagy Peter se îndrăgosteşte de tînăra actriţă Csiri Klara, iar profesorul Binder, mare colecţionar de fluturi, se îndrăgosteşte de frumoasa inginer Soss Iulisca.

Lucrurile par să se desfăşoare totuşi oarecum normal, pînă în clipa cînd la casa de odihnă soseşte ziarul cu fotografia adevăratului Nagy Peter, care primise între timp Premiul de Stat. Nevinovata înşelăciune a celor doi prieteni, este astfel demascată. Tînăra actriţă Csiri Klara îi reproşează compozitorului focul de-a iubirea şi-i interzice orice apropiere. La serata de adio însă, cînd locuitorii vilei îşi iau rămas bun, se lămureşte totul. Dragostea de vară dintre tinerele perechi continuă şi se prelungeşte pînă la ofiţerul stării civile.

Acesta ar fi, pe scurt, libretul noii operete, a cărei premieră a avut loc zilele trecute la Casa de Cultură a Sindicatelor din Tg. Mureş. Un crîmpei din viaţa nouă a oamenilor patriei, a fost adus pe scenă cu mult humor şi bun simţ, în ritmul unei muzici melodioase şi plăcute. Libretul ca şi muzica, sînt rezultatul strădaniilor a două tîrgmureşene: Egri Kovacs Ilona şi Szalai Berger Elisabeta, iar operetа lor, prima operetă maghiară scrisă în ţara noastră, — a fost surpriza cea mai plăcută pe care Ansamblul de amatori al sindicatului lucrătorilor din industriile de stat l-a pregătit publicului tîrgmureşean în „Luna Culturii"...

V. KONYA

„Hovanscina" la opera din München

Noul spectacol al operei de stat din München — drama muzicală „Hovanscina" a lui Mussorgski, puţin cunoscută pînă acum în R. F. Germană, se bucură de un mare succes în rîndurile spectatorilor. Dirijorul acestei opere este Ferenc Frikszay. Rolurile principale sînt interpretate de artiştii Gottlob Freick, Herta Töpper, R. Holm, Kit Engen, L. Felser, H. Kopf şi alţii.

Maria Felix — actriţă din devotament matern

Personalitatea Mariei Felix, celebra actriţă mexicană, atît de apreciată de publicul romînesc, preocupă în continuare pe unii din cititorii noştri. Aceştia continuă să dea crezare ştirii eronate după care Maria Felix ar fi căzut victima unui accident mortal. Am căutat să reconstituim filiera acestei ştiri. Iată rezultatele investigaţiilor noastre: în vara aceasta a fost terminat filmul mexican *Tizoc*, în care Maria Felix apare alături de compatriotul ei, actorul Pedro Infante. La scurt interval după încheierea filmărilor, Infante a suferit un accident mortal. E de ajuns de probabil că stirea privitoare la această regretabilă pierdere să fi cuprins şi datele privitoare la ultimul său film şi fireşte, numele Mariei Felix. De aci presupunem că se trage confuzia şi zvonul bucluca...

În prezent, Maria Felix se află în Franţa, unde se filmează exteriorarele filmului *Febra creşte la El Pao*, despre care am mai informat pe cititorii noştri.

Intervievată recent, în cadrul unei emisiuni a televiziunii franceze, consacrată vedetelor ecranului şi intitulată „Gros-Plan", apreciata actriţă mexicană a mărturisit că ceea ce a determinat-o să facă film, a fost dragostea pentru fetiţa ei. Divorţată la vîrsta de 17 ani şi neavînd cu ce să asigure existenţa fetiţei sale, Maria Felix şi-a încercat norocul în lumea filmului şi a scenei. Mai tîrziu, sub îndrumarea talentatului regizor Fernandez şi a nu mai puţin dotatului operator Figueroa, ea şi-a dovedit puternicul temperament artistic. Acestei echipe îi datorează de altfel Maria Felix succesele ei cele mai răsunătoare, rolurile din filmele *Maclovia* şi *Rio Escondido*.

Fotografia noastră o înfăţişează pe Maria Felix alături de actorul Pedro Armendariz, partenerul ei din nenumărate filme, de regizorul Roberto Gavaldon şi de operatorul Gabriel Figueroa, într-o pauză din timpul realizării filmului *La Escondida*.

ECOURI CINEMATOGRAFICE

● *ÎN PRIMELE ZILE ale lui ianuarie vor începe filmările pentru noua producţie romînească* Doi vecini.

Scenariul aparţine lui Geo Saizescu, după nuvela cu acelaşi titlu de Tudor Arghezi. Regia: Geo Saizescu. În rolurile principale vor apărea actori cunoscuţi ai teatrului şi filmului romînesc: Gr. Vasiliu-Birlic, Nineta Gusty, Ion Lucian, Carmen Stănescu, Mitura Arghezi, Aurel Cioranu.

● *REGIZORII Andrei Călăraşu şi Mircea Mureşan pregătesc scenariul regizoral al filmului* Valetul de cupă, *pe care îl vor realiza după scenariul literar al lui Simion Macovei. Valetul de cupă este o comedie muzicală inspirată din viaţa studenţilor.*

● *TÎNĂRA regizoare Malvina Urseanu lucrează la scenariul literar al unui film care, judecînd după titlu, se anunţă a fi deosebit de interesant:* Oraşul cu fete bogate.

● *ÎN CURÎND se vor încheia filmările celei de a treia serii a filmului sovietic* Pe Donul liniştit *— adaptare cinematografică a celebrului roman al lui Mihail Şolohov. Regizorul filmului este Serghei Gherasimov.*

● *MARELE regizor german Wolfgang Staudte este autorul filmului* Rose Bernd *— transpunerea pe ecran a unui cunoscut roman al lui Gerhard Hauptmann. În rolul titular apare Maria Schell (emoţionanta interpretă a Gervaise-ei), alături de actorul italian Raf Vallone.*

● *CU OCAZIA Expoziţiei Universale de la Bruxelles din primăvara 1958, s-a deschis „Competiţia internaţională a filmului experimental", la care pot participa cineaşti independenţi din toate ţările. Tot cu acest prilej, cinematografia belgiană a organizat o „confruntare" a celor mai bune filme din toate ţările, la care, de asemenea, pot participa cineaşti din lumea întreagă.*

● *JEAN PAUL LE CHANOIS, autorul apreciatelor comedii* Tata, mama, servitoarea şi eu, *etc. a transpus pe ecran cunoscutul roman al lui Hugo, „Mizerabilii" care, după cum se ştie, a mai constituit de cîteva ori o atrăgătoare sursă de inspiraţie pentru cineaşti. De data aceasta, personajele hugoliene vor prinde viaţă datorită lui Jean Gabin, Bernard Blier, Danièle Delorme, Bourvil, Fernand Ledoux, Sérge Reggiani.*

● *URAGANUL este titlul unui film pe care îl pregăteşte acum regizorul sovietic Dubson, după un scenariu de M. Bleiman. Filmul înfăţişează evenimentele primilor ani ai revoluţiei.*

● *MICHELE MORGAN, celebra vedetă franceză care ne-a vizitat nu de mult, va defini rolul titular al filmului* Madame Bovary. *Regia filmului aparţine lui Henri Verneuil.*

● *PRIMA ZI — se intitulează noul film al cunoscutului regizor sovietic F. Ermler. Inspirat după un scenariu de Isaeva, acest film în culori zugrăveşte pregătirea insurecţiei armate de la Petersburg, neuitata noapte din 25 octombrie 1917, care a hotărît soarta poporului rus.*

● *REGIZORUL David Lean, care a realizat filmul* Scurtă întîlnire, *semnează regia filmului* Podul de peste riul Kwei, *care rulează acum pe ecranele pariziene. Filmul numără în distribuţie pe William Holden, Alec Guiness, Jack Hawkins (pe care l-am văzut mai de mult în filmul* Mandy).

● *RENÉ CLEMENT, unul dintre cei mai talentaţi regizori francezi din generaţia de după război, căruia îi datorăm filme mari ca* La bataille du rail, Jeux interdits *şi* Gervaise, *este autorul filmului* Baraj pe Pacific *— adaptarea pentru ecran a unui roman de Marguerite Duras. Filmul se arată a fi internaţional, întrucît în afara regizorului francez, pe afiş mai întîlnim numele unor actriţe italiene: Silvana Mangano (frumoasa Penelopa-Circe din filmul* Ulise) *şi Alida Valli, precum şi o nouă stea a filmului american, tînărul actor Anthony Perkins.*

● *REPUTATUL regizor sovietic I. Heifit lucrează la un film în culori inspirat după un scenariu de I. Gherman. Filmul se va intitula* Cauza pe care o slujeşti *şi va înfăţişa influenţa binefăcătoare a comuniştilor din vechea generaţie, asupra tineretului.*

● *REGIZORUL Giuseppe de Santis se pregăteşte să turneze filmul* „Drumul din vale" *— o coproducţie italo-iugoslavă. Rolurile principale din acest film, care povesteşte despre nişte ţărani care construiesc o şosea în condiţii grele, sînt interpretate de artişti iugoslavi, în colaborare cu cunoscuţii actori de film italieni Leonora Rossi-Drage, Silvana Pampanini şi Massimo Girroti.*

● *DESPRE noul film artistic „Polonia-Express", prezentat recent pe ecranele cinematografelor din R.D. Germană, ziarul „Berliner Zeitung" scrie că este îndoielnic că vreun alt film din producţia „Defa" ar fi putut să evoce mai fidel Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie".*

● *LUCHINE VISCONTI a terminat noul său film „Nopţile albe", după o nuvelă cu acelaşi nume de Dostoievski. Rolurile din acest film sînt interpretate de Maria Schell, Jean Marais şi Marcello Mastroianni.*

VITRINA CU CĂRȚI

Aurel Gurghianu:

„Zilele care cîntă"

În lirica poeților noștri contemporani, ideea titlului volumului lui Aurel Gurghianu *„Zilele care cîntă"* nu este nouă. Sub o formă sau alta, vremea noastră, zilele noastre cîntă și la Mihai Beniuc, ca și la Doina Sălăjan, la Victor Tulbure ca și la A. Bakonschi. Căci vremea noastră nu se cere numai cîntată. Ea însăși se deschide ca un cîntec poeților noștri, care o preiau și, trecînd-o prin sensibilitatea lor, o redau din nou în mii și mii de cîntece.

Zilele cîntă în lirica lui Aurel Gurghianu cu glasul munților și al brazilor, al pădurarului și al lunii, cîntă viața nouă, viața pe care poetul o preia de la natura veșnică care a cunoscut cîndva zile tăcute, amare, zile fără cîntec: *„Cetină verde de brad / Anii nu-i numără nime... / Prin munți avalanșele cad / Zăpezi și păduri și desime / Securile zîua s-aud / Copacii se clatină, cad, / Și ziua și noaptea cu vuetul surd / Ca-n nopțile negre de iad / Un om a murit într-o zi / Oamenii nu-i numără nime.*

Dar brazii spun și cîntece noi: *„Pădurar din munte, pădurar / Ți-au plecat feciorii-n lumea largă / Alt susur s-aude prin frunzar / Bine ziei, că bine-o să le meargă..."*

Prezența lui Aurel Gurghianu în lirica noastră nu este o prezență nouă. Dar cu „Zilele care cîntă" ea devine o prezență de durată, una care nu se uită ușor. Și aceasta pentru că este o prezență a zilelor noastre, a contemporaneității, și poartă semnul celor zece ani de cînd, pentru noi toți, zilele au prins să cînte

Dana MUȘAT

Alexandru Chiriţescu:

„Ruxanda și Timotei"

Poemul dramatic scris de cunoscutul dramaturg Al. Kiriţescu, înalță în versuri dragostea pătimașă care se țese între gingașa domniță Ruxanda, fiica domnitorului moldovean Vasile Lupu și polcovnicul cazac Timotei Hmelnițchi.

Tînărul Timotei vine în fruntea oștilor cazace din Zaporojie să-și pețească mireasa și urmînd pilda glorioasă a tatălui său, Bogdan Hmelnițchi, aducea pentru puțină vreme în Moldova năpăstuită libertate și mulțumire necăjiților din bordeie.

Sfîrșitul minunatei povești de iubire este însă fulgerător și tragic. Leșii, în frunte cu prințul Wiznovețchi, și după ei ungurii și muntenii, încep războiul în care își pierde viața apărînd Moldova și Timotei.

Scrisă cu dinamism și căldură, aducînd pe scenă episoade colorate și interesante — așa cum ar fi momentul nunții celor doi tineri — piesa lui Al. Kiriţescu reînvie timpuri îndepărtate, evocă șingeroase chipuri de tirani, intrigi de iatac, zilele de chin ale pălmașilor truditi și amintirea luminoasă a cazacilor din Zaporojie... Acei cazaci înflăcărați, minuind țesne cîntecul și sabia, jertfindu-se generos pentru nevoile poporului.

Ioana TUDOR

I. Peltz:

„Max și lumea lui"

Viața capitalistului Max Gros e aparent simplă. Din totdeauna el a urmărit un singur scop și anume: să facă avere, cu orice preț, să capete locul cuvenit în ceata bîrfitorilor. Fabrici, bani depuși la bănci străine, munți de acțiuni, piatră pe piatră între zidurile cetății puterii lui, acesta îi este scopul. Planurile sale sînt vaste; nu vrea să se mulțumească cu bunăstarea agonisită de părinții lui prin negoțul de mărunțișuri.

Cu un egoism feroce, cu luciditate, și calcul, în goana amețitoare a îmbogățirii a înlăturat orice sentimente omenești. Familia? Oameni ca toți ceilalți, în măsura în care nu-l stinghereșc în drumul lui. S-a căsătorit cu un scop bine determinat: să folosească, prin intermediul soției, relațiile socrului său, un fost guvernator decăzut și vicios, familiar regelui.

Magnatul Max Gros, urcat prea sus pe mormanul galbenilor pentru a-l putea ajunge prigoana rasială, simte totuși nevoia unui divertisment. O lună de lagăr pentru a închide ochii naziștilor e necesară. La Tg. Jiu, lagărul unde comuniștii sînt schingiuiți, marele financiar ajunge cu limuzina.

La primele semne de primejdie Max își păstrează calmul caracteristic. Are o încredere oarbă în puterea și în ajutorul capitaliștilor de peste hotare. Dar anii 1944, 1945 aduc surprize îngrijorătoare și ghearele panicii încep să se strîngă. Cînd ajunge să deslușească în dîrzenia, hotărîrea și mulțimea muncitorilor manifestanți actul de condamnare, e prea tîrziu. El și societatea care l-a generat s-au prăbușit pentru vecie.

Rodica NICOLESCU

TÂNDĂRICĂ PRIMEȘTE OASPEȚI

În primăvara anului 1958 Țăndărică se va întîlni la București cu păpușile și marionetele din toată lumea

Între 15 mai și 1 iunie 1958 se va desfășura la București primul Festival Internațional al Teatrelor de Păpuși și Marionete. Întîlnirea pe care o va găzdui timp de două săptămîni ospitaliera capitală a patriei noastre, va prilejui maeștrilor păpușari de pe toate continentele o trecere în revistă a succeselor dobîndite, un rodnic schimb de experiență, o largă și vie dezbatere profesională pentru ridicarea pe o treaptă mai înaltă a străvechei arte păpușărești.

Socotim interesant pentru cititorii noștri să afle de pe acum unele lucruri în legătură cu întîlnirea internațională a păpușarilor de la București.

Așa, după cum se vorbește și în titlul reportajului nostru, oficiul de gazdă bucureșteană îi va îndeplini cunoscutul și voiajatul „Țăndărică"...

Urmaș direct al popularului „Vasilache", care putea fi întîlnit în larma iarmaroacelor de altă dată, „Țăndărică" s-a născut după 23 august 1944, împrumutîndu-și numele primului teatru de stat de păpuși din țara noastră.

De la „Vasilache" la „Țăndărică" nu au trecut decît zece ani. Imaginea tristă a păpușarului anonim, care a colindat veacuri de-a rîndul tîrgurile și satele cu păpușile sale din cîrpe colorate, a dispărut pentru totdeauna. În anii regimului de democrație populară s-au creat peste 90 de teatre profesioniste de păpuși, iar pe lîngă casele de cultură și căminele culturale sătești activează numeroase grupe de păpușari amatori.

Pentru a ne da seama de dezvoltarea pe care a luat-o în ultimii ani arta păpușărească din țara noastră, este suficient să arătăm că Teatrul „Țăndărică" numără peste 90 de artiști păpușari, regizori, decoratori, sculptori și tehnicieni, prezentînd anual 600 de spectacole pentru preșcolari, școlari și adulți.

Apreciat în egală măsură de milioanele de spectatori tineri și vîrstnici din R.P.R., Teatrul „Țăndărică" și-a cîștigat un frumos renume și dincolo de hotarele țării noastre, dovedindu-se un veritabil ambasador al tradiționalei arte păpușărești naționale cu prilejul turneelor întreprinse în îndepărtata Chină, în Uniunea Sovietică, Albania, Cehoslovacia, etc.

Cu un atît de bogat palmares, era de așteptat ca invitația adresată de „Țăndărică" confraților săi din toate țările pentru o întîlnire prietenească la București, să fie primită cu nespus entuziasm. Așa că între 15 mai și 1 iunie 1958 veți avea plăcuta ocazie să vedeți pe scenele bucureștene în „carne și oase" pe năstrușnicul „Kasperl", pe șiugubățul „Papotin", pe „Felix Cotoiu" și „măgărușul Muffin", pe „Buretino" și „Pinochio", împreună cu alte numeroase celebrități „din cîrpă și lemn".

★

Festivalul Internațional al Teatrelor de Păpuși și Marionete de la București va oferi participanților prilejul unor întîlniri artistice care vor fi distinse cu numeroase premii colective și individuale pentru cele mai reușite spectacole sau creații în domeniul interpretării, muzicii, originalității și fanteziei.

Juriul care va aprecia valoarea concurenților va fi alcătuit din personalități artistice de prestigiu internațional, printre care se numără: **Serghei Obrazțov**, directorul Teatrului Central de Păpuși din Moscova, **Alain Recoing**, director al teatrului de marionete parizian „Martin Martin", **A. Zajotti**, director la „Theatre des Nations", **G. Morice**, critic de artă din Anglia, **Javier Villafane** (Argentina) și **P. Podrecca** (Italia).

În afara competițiilor artistice propriu zise, vor avea loc și alte numeroase manifestări. Astfel, se va organiza o expoziție retrospectivă a teatrelor de păpuși și marionete, în cadrul căreia vor fi expuse documente, fotografii, păpuși, afișe, programe, cărți și

publicații, schițe și machete de decoruri, etc.

Una dintre marile atracții ale întîlnirii internaționale a păpușarilor de la București o va constitui fără îndoială prezentarea celor mai reușite filme de păpuși din toate țările, ce vor fi urmate de discuții.

Marea sărbătoare a păpușarilor din lumea întreagă va lua sfîrșit la 1 iunie, cînd se va decerna celui mai bun colectiv „medalia de aur" și „marele premiu al Festivalului" în valoare de 25.000 lei.

Așa cum am arătat, Festivalul Internațional al Teatrelor de Păpuși și Marionete a stîrnit mare entuziasm în rîndurile animatorilor din toată lumea, care se pregătesc cu febrilitate pentru întîlnirea de la București.

Astfel, cunoscutul ansamblu de marionete „The Hogarth Puppets" din Anglia va prezenta un program variat, alcătuit din scene din „Macbeth", numere de circ și de balet clasic; iar compania „Les Marionnetes à la Lyonnaise" a lui Rolland Rolland pregătește un program de autentic „grand guignol".

Păpușarii germani salută cu multă bucurie inițiativa organizării festivalului de la București. Printre teatrele care și-au anunțat participarea se numără „Die Holzköppe" din Hessa ce va prezenta basmele fraților Grimm; ca și cel din Braunschwig, condus de reputatul Harro Siegel, care montează într-o inscenare proprie nemuritoarea tragedie „Faust".

Spectacole de înalt nivel artistic vor prezenta de asemenea și compania lui Michel Mescke din Suedia, ansamblul de păpuși cooperatist din regiunea minieră Charlesroi (Belgia), precum și numeroase teatre de păpuși și marionete din Uniunea Sovietică, China, Cehoslovacia, Olanda, Japonia, Elveția, Ungaria, etc.

Pe adresa Comitetului de organizare al Festivalului de la București sosesc zilnic numeroase scrisori, prin care maeștri păpușari vestiți își anunță participarea.

Mira CERBU

ABONAȚI-VĂ PENTRU ANUL 1958
la publicațiile
UNIUNII SCRIITORILOR DIN R. P. ROMÎNĂ:

GAZETA LITERARA
VIAȚA ROMINESCA
UTUNK
STEAUA
IGAZ-SZO
TINĂRUL SCRIITOR
IAȘUL LITERAR
SCRISUL BANATEAN
NEUE LITERATUR
NOVI JIVOT

Abonamentele se primesc prin difuzorii voluntari din întreprinderi, instituții și școli, oficiile poștale, factorii poștali, precum și la administrația Uniunii Scriitorilor din R. P. Romînă, șos. Kiseleff nr. 10, raionul I. V. Stalin, București, 3.

„Marele meridian"

La Observatorul Astronomic al Academiei R.P.R. din Dealul Filaretului se află într-una din încăperi, un mare telescop, care independent de cercetările ce se fac în cupola instituției, face în fiecare noapte observații îndelungate într-un domeniu nou din cîmpul vast al astronomiei. Aparatul, care se numește „Marele meridian", duce la identificarea stelelor zise slabe. Cercetătorii observatorului, care fac noapte de noapte de serviciu la „Marele meridian", înseamnă pe o tablă constatările făcute în orele de observație prin marile lunete. Urmările cercetărilor făcute cu „Marele meridian" nu sînt imediate. Peste treizeci de ani ele vor fi, după verificarea de către observatoarele celorlalte state date spre publicare.

Bananele bucureștene cresc mereu...

La grădina botanică din București, în marea seră din fund, se află un banan impozant, care dă rod de cîteva ori pe an. Adus și plantat de fondatorul grădinii, dr. Brînză, bananul s-a aclimatizat în sera grădinii botanice bucureștene și cei ce gustă din rodul ce-l dă, spun că bananele noastre nu sînt mai prejos decît cele importate. Doar că au mai multe seminte. Asta o făcut ca la cercul tinerilor naturaliști din „Palatul Pionierilor" să fie plantați cîțiva banani din sămînta bananului vecin. În cîțiva ani au crescut atît de mari în sera din grădina Palatului Pionierilor, încît nu mai au loc sub acoperișul de sticlă.

Gheorghe ȘERBAN: „Indiscretul"
(Fotografie expusă la primul salon internațional de artă fotografică din R.P.R.)

5 MILIARDE DE CĂRȚI
se tipăresc anual în toată lumea

Cartea a devenit în zilele noastre una dintre realitățile cele mai concrete. Pe tot globul pămîntesc se tipăresc anual aproximativ 5 miliarde de cărți. Dar, oricît de mare ar părea această cifră, calculată la întreaga populație a planetei noastre, nu revin decît două volume pentru fiecare om de pe glob.

În privința răspîndirii cărții pe glob, sînt o serie de inegalități datorită marelui procentaj de analfabeți din unele regiuni ale pămîntului.

Producția de cărți, din aceste cauze, este foarte concentrată, căci din cele aproximativ 60 de țări care tipăresc cărți, 10 publică peste trei sferturi din totalul cărților care apar. Este adevărat că aceste 10 țări reprezintă și 3/4 din populația globului, în lumea noastră se cunosc aproximativ 3.000 de limbi și de dialecte vorbite, totuși 9/10 din literatura globului e scrisă în numai 8 limbi. Concentrarea este și mai accentuată în privința traducerilor, căci 70% din traduceri sînt făcute doar în patru limbi.

Cartea este izvorul inepuizabil al științei, piatra unghiulară a culturii umane, chiar și în ciuda faptului că în condițiile tehnicii și științei moderne există noi mijloace de expresie, care au luat o dezvoltare uriașă. Cartea își păstrează totuși rolul fundamental în răspîndirea culturii.

Cartea a făcut o cale lungă în decursul veacurilor, pînă a ajuns să fie astăzi un bun al milioanelor de oameni. Chiar înainte de Gutenberg, inventatorul tipografiei moderne, s-au scris și s-au tipărit cărți și se formau primele biblioteci.

Dacă unele cărți constituie monumente ale culturii, adevăratele monumente ale culturii omenești le formează însă bibliotecile.

Prima bibliotecă publică a fost deschisă în anul 35 înaintea erei noastre, de către romanul Asinius Pollion și cuprindea rulourile de papirus pe care filozofii romani, presimțind decăderea lumii antice, au căutat să fixeze gîndirea epocii lor. Una dintre marile traduceri ale evului mediu (sfîrșitul sec. IV), se datorește călugărului dalmat Sofronius Hieronymus, cunoscut mai tîrziu sub numele de sfîntul Jerom, care a lucrat la traducerea Bibliei în limba latină timp de 23 de ani, scriind zilnic o mie de rînduri.

De la aceste începuturi s-a ajuns în Europa la dezvoltarea culturală din secolele VIII, IX, X, care a permis în Anglia înființarea Universității din Oxford. În sec. XI Cordoba, Spania, devine „capitala cărții": biblioteca califului Alhacam II cuprindea 400.000 volume, cifră uriașă chiar și pentru secolul nostru, cînd cartea se tipărește cu mijloace mecanice moderne.

În secolul următor, tot în Spania, s-a creat un institut internațional de traduceri, „Colegiul traducătorilor din Toledo" care avea drept scop să facă cunoscute marile opere ale epocii.

Perioada Renașterii a produs opere nemuritoare, dar pînă la Gutenberg, totul s-a redus la copii sau la tipărituri rare, cu mijloace rudimentare. Cu Gutenberg începe perioada marilor cuceriri ale gîndirii umane, prin intermediul cărții.

● IN INDIA există o bibliotecă care adăpostește o singură carte. Această bibliotecă se află în localitatea Amritsar, este construită din marmură prețioasă și împodobită cu aur și păstrează cartea sfîntă a sikșilor.

● NIMENI nu cunoaște numărul exact al cărților din British Muzeum, dar bibliotecarul principal crede că numărul lor s-ar cifra la aproximativ 5 milioane, iar lungimea raioanelor pe care sînt așezate se întinde pe 100 km. În 1931 s-a început întocmirea unui catalog general al bibliotecii, dar după 25 de ani de inventariere, experții au estimat că pentru terminarea lui ar fi necesari cel puțin 82 de ani. În ritmul actual de inventariere, catalogul complet va fi terminat în anul 2036 și va cuprinde 200 de volume, iar lungimea raioanelor cu cărți va fi de 130 km.

● CELE mai bogate biblioteci din lume sînt următoarele: Biblioteca de Stat V. I. Lenin **din Moscova, care cuprinde 15 milioane volume,** Biblioteca publică din Leningrad **cu 10 milioane volume,** Biblioteca Congresului din Washington **cu 10 milioane volume,** Biblioteca Academiei de Științe a U.R.S.S. din Moscova **cu peste 8 milioane volume,** Biblioteca Națională din Paris **cu 6 milioane volume,** Biblioteca Publică din New-York **cu 6 milioane volume.** Britiah Muzeum din Londra **cu 5 milioane volume.** Biblioteca Dietei Naționale din Tokio **cu 3,5 milioane volume,** Öffentliche Wissenschaftliche Bibliothek" **din Berlin cu 3 milioane volume etc.**

Astăzi, în mijlocul sec. XX, producția medie anuală de cărți este de 5 miliarde. Datele privind producția mondială de cărți se referă la anul 1955. În acel an, în lumea întreagă au fost editate în total peste 214.000 titluri. Sînt cîteva țări în lume care au publicat în acel an peste 10.000 de titluri și IN PRIMUL LOC STA U.R.S.S. cu 54.732 DE TITLURI, urmată mult în urmă de Japonia cu 21.653 titluri, Anglia 19.962 titluri, S.U.A. abia 12.589 titluri, Franța 11.793 titluri, după care urmează țările care au publicat între 4—5.000 titluri dintre care fac parte Cehoslovacia, Polonia, Iugoslavia, Italia etc.

Sub aspectul limbilor folosite, din totalul cărților editate 22% sînt în limba engleză (Anglia cu întregul Commonwealth, S.U.A. etc.), 17% în limba rusă, 15% în limba germană, 12% în limba japoneză, 10% în franceză, 7,5% în spaniolă, 6,7% în italiană, 5,4% în portugheză, 4,8% în chineză.

Statisticile pe anul 1955 arată și volumul traducerilor. Și pe această listă în frunte este U.R.S.S., care în acel an a tradus 4.282 de titluri, urmată de Germania cu 2.056 de titluri, apoi de Cehoslovacia cu 1.478 de titluri. S.U.A. ocupă locul 11 cu abia 818 traduceri, iar Anglia locul 13, avînd **doar cu un titlu mai multe traduceri decît țara noastră, UNDE S-AU TRADUS 658 DE TITLURI ÎN 1955.**

Autorii cei mai mult traduși în perioada 1948—1955 sînt cei de limba rusă. Faptul că din operele lui Lenin în această perioadă au fost traduse 968 de titluri, iar numai în 1955 au fost traduse 371 de titluri în 14 țări, că din operele lui Stalin au fost traduse 689, respectiv 200 de titluri, în 12 țări, are o semnificație deosebită, împreună cu faptul că doi clasici ai literaturii ruse L. N. Tolstoi și Maxim Gorki, au fost traduși numai în 1955 în 23 țări cu 105 titluri, respectiv în 19 țări cu 102 titluri. Toate acestea dovedesc prestigiul internațional al acestei literaturi.

Matei GALL

Surorile Dionne la 23 de ani

În 1934 a stîrnit vîlvă în toată lumea nașterea în Canada a celor cinci surori gemene Dionne. Cazul a dat prilej presei să se ocupe săptămîni și luni de-a rîndul nu numai de cele cinci gemene, ci și de mama care le-a dat viață. Cinematograful și-a avut și el „partea leului" în această naștere, puțin obișnuită în epoca modernă. Sînt douăzeci și trei de ani de atunci. Surorile au crescut: una dintre ele, Emilia, mezina și cea mai plăpîndă din quintet, a murit în 1954, în urma unei crize de epilepsie.

CECILIA, sora cea mai mare (dacă se poate spune astfel), s-a căsătorit zilele trecute cu Philippe Langlois, în vîrstă de 26 ani, operator la postul de televiziune din Quebec. Ceremonia a avut loc în prezența a 70 de membri ai familiilor mirilor, și a prietenilor. Și, bineînțeles, că la ceremonie n-au lipsit surorile miresei: EMILIA pianistă cunoscută prin concertele ei, care s-a căsătorit cu Germain Allard, student în economie politică; YVONNE, cea mai drăguță din quintetul Dionne — care în septembrie 1957 și-a luat diploma de infirmieră la spitalul Notre Dame din Montreal; MARIA, poreclită în familie „mistica", fragilă și superstițioasă, care a intrat în mînăstire. Acum, Maria a preluat florăria pe care o avea sora ei decedată.

În noua viață a soților Langlois se află cadourile, jucăriile, darurile primite de Cecilia de cînd s-a născut și pînă azi. Între altele, se află acolo și un bronz reprezentînd pe cele cinci Dionne, blonde, bucălate, cînd erau în vîrstă de trei ani.

ȘTIINȚĂ

Mic — dar de o valoare excepțională

Un nou aparat de radio sovietic face concurență, în ce privește dimensiunile sale, oricărui telefon. Colaboratorii facultății radiofizice din Harkov au construit un radio-receptor în miniatură, avînd greutatea de numai 710 grame, — pe care-l vedeți în fotografia noastră. Lămpile de radio sînt aici înlocuite de semiconductori. Aparatul cuprinde o antenă magnetică, o baterie care îl alimentează, precum și un difuzor magnetic.

Epoca de piatră în Australia

O expediție etnografică engleză a descoperit în Australia un trib de indigeni care nu mai văzuseră pînă atunci oameni albi. Numele lor, aflat prin descifrarea dialectului pe care-l vorbesc, este „pintibu". Ei se hrănesc cu șopîrle și cu rozătoare, au arme de lemn și fac focul frecînd două bucăți de lemn între ele, pînă se aprind. Firea lor este foarte pașnică: au arătat foarte mult interes pentru chibrituri și oglinzi.

Un pahar cu lapte în locul unei vaccinări

Laptele este foarte folositor nu numai ca aliment, ci și ca medicament natural. În prezent, cercetătorii de la Universitatea din Minnesota (S.U.A.), urmăresc posibilitatea ca laptele de vacă, inoculat oamenilor care suferă de o boală infecțioasă să distrugă microbul acestei boli.

Metoda se experimentează pentru lupta împotriva rujeolei, anghinei difterice, pneumoniei, etc.

Hormonii vegetali la lucru

Pe la începutul lunii septembrie, ziarul „ROMINIA LIBERĂ" a anunțat că în ajutorul gospodinelor a fost pus în vînzare un nou produs de mare utilitate. Acest produs chimic, „Solanex", se utilizează la păstrarea cartofilor, pe timp de iarnă. Presărat printre cartofii depozitați, Solanexul împiedică încolțirea lor, menținîndu-i fragezi și sănătoși pînă în primăvară.

Puțini cititori știu însă că produsul cu asemenea proprietăți face parte din categoria unor compuși chimici cunoscuți sub numele de STIMULATORI DE CREȘTERE Încolțirea, înmugurirea, dezvoltarea rădăcinilor, căderea sau coacerea fructelor, pot fi astfel dirijate de om cu ajutorul stimulatorilor de creștere, ce au primit datorită proprietăților lor miraculoase și numele de hormoni vegetali.

Utilizarea hormonilor vegetali a început să-și croiască drum în agricultura noastră. Drumul acesta nu începe însă de pe terenuri agricole, ci din laboratoarele chimiștilor. În cazul de față, din secția agrochimică a Institutului de Cercetări Chimice, unde au fost sintetizate o serie de substanțe cu proprietăți de stimulatori de creștere. Drumul trece apoi prin laboratoarele secției de agrobiologie din același institut de cercetări, unde produsele sintetizate prima dată în țară, sînt supuse probelor. Cadrul laboratoarelor și chiar al serelor este părăsit, după primele încercări, pentru cercetări pe cîmp, în stațiuni experimentale sau în gospodării agricole de stat. Acidul cunoscut sub numele prescurtat 2,4-D, de pildă, a ajuns acum în al treilea an de încercări pe cîmp. Rezultatele utilizării acestui stimulator de creștere sînt de fiecare dată mai evidente. „Secretul" celor 26.275 kilograme roșii la hectar obținute anul acesta la stațiunea experimentală din Pleașa trebuie căutat tocmai în folosirea acidului 2,4-D. În aceeași stațiune, dar pe terenuri netratate, s-au obținut recolte de roșii cu cca. 5.000 kilograme la hectar mai mici.

De la stațiunea Crăciunel au venit vești despre încercările ce s-au făcut pe zeci de mii de butași de viță de vie cu acidul alfa-naftilacetic. Rezultatele sînt deosebite: procentul de butași de calitatea I-a a crescut cu peste 25 la sută. Aceasta înseamnă o viță de vie mai viguroasă, cu o producție mare și de calitate. Același stimulator de creștere a fost încercat, al treilea an la rînd, în scopul prevenirii căderii premature a fructelor. Din merii stațiunii Bistrița Năsăud, de pildă, care au fost tratați cu acest acid, au căzut de trei ori mai puține fructe decît la pomii netratați. Cu ajutorul acestui stimulator de creștere oamenii au început să lupte cu succes și împotriva brumelor și înghețurilor tîrzii, ce distrug mugurii de rod ai pomilor fructiferi. Încercările făcute pe caiși la gospodăria agricolă de stat Săftica, au arătat că acest acid poate întîrzia vegetația cu 3-4 zile, ferind pomii de brume sau îngheț.

Poate ar mai trebui să vorbim și despre eficacitatea altor stimulatori. Despre heteroauxină de pildă, care ajută la grăbirea înrădăcinării puieților, sau a acidului 2,4,5-T, care mărește considerabil producția de roșii și încă fără semințe. Preferăm însă să vă vorbim în încheiere, despre un alt aspect, cu totul diferit de cele de pînă acum, al utilizării acestor substanțe chimice. Acidul 2,4-D, de pildă, de care aminteam la început că ajută la sporirea producției, aplicat în doze ceva mai mari, stimulează creșterea plantelor dincolo de limita normală, distrugîndu-le. În felul acesta, stimulatorul de creștere s-a transformat într-un ierbicid foarte eficace în combaterea buruienilor din culturile agricole. Avem de face cu un ierbicid numit și selectiv, deoarece face o deosebire între plante, distrugînd numai unele și lăsînd neatinse pe altele. 500 grame de ierbicid selectiv, dat într-o anumită doză, distruge pe o suprafață de un hectar plantele cu frunză lată (din care fac parte majoritatea buruienilor) și nu turbură cu nimic creșterea grîului, a secarei, a orzului sau a altor păioase cu frunză îngustă. Acidul 2,4-D stropit cu ajutorul avioanelor sau al aparatelor, a adus și anul acesta sporuri de recoltă de cca. 25 la sută. De unde se vede, încă o dată, că o agricultură modernă nu se poate concepe fără chimizare. Utilizarea hormonilor vegetali reprezintă în acest sens un domeniu plin de perspective pentru agricultura țării noastre.

Tudor GHEORGHIU

Meteoriții studiați de fizicieni atomiști

Fizicienii atomiști din Uniunea Sovietică au descris de curînd o metodă, cu ajutorul căreia se pot studia „pietrele căzute din cer", meteoriții. Prin această metodă se poate stabili cu precizie vîrsta meteoriților, componența fizico-chimică și, poate, și originea lor.

Sistemul solar se deplasează în mijlocul unui roi bogat de astfel de meteoriți, formați din nisip, pietricele și bolovani. În 24 de ore, milioane de astfel de particule izbesc pămîntul. Dar, pătrunzînd în straturile înalte ale atmosferei, ele se aprind și devin, ceea ce, în mod greșit, se numește „stele căzătoare". Astăzi, meteoriții se studiază cu ajutorul radarului.

Meteoriții ajung uneori chiar la sol, unde provoacă, prin cădere, gropi destul de adînci. Se știe că o întîlnire între sateliții artificiali sau navele interplanetare și un meteorit de dimensiune mare, ar putea duce la distrugerea lor totală. Calculele probabilității arată însă că o astfel de întîlnire este extrem de rară. În schimb, meteoriții mici izbesc adesea suprafața sateliților artificiali.

IN FOTOGRAFIA NOASTRĂ: *un meteorit de dimensiuni mijlocii, căzut în Cehoslovacia acum vreo cincizeci de ani și actualmente cercetat cu atenție de fizicieni.*

ȘTIINȚĂ

Curierul Laurei

ELENA: In scrisoarea d-tale am găsit o amănunțită și, cred, sinceră expunere a situației în care te găsești și care te îndreptățește să te întrebi dacă să rămîi mai departe lîngă soțul d-tale, sau să te desparți.

S-ar părea că, într-adevăr, ai toate motivele să fii nemulțumită în proaspăta d-tale căsnicie (care a început numai de un an — așa precizezi) și totuși atît de uzată. Te plîngi că soțul d-tale, din salariul lui și-a reținut un timp cea mai mare parte pentru distracții și cheltuieli personale, ca acum în urmă să-și oprească toată leafa numai pentru el. S-a ajuns aici pentru că d-ta — mă refer numai la cele pe care le-ai declarat în scrisoare — i-ai imputat că ești copleșită de greutățile gospodăriei, că nu le mai poți face față singură — el refuzînd să te ajute. Nu numai că aportul lui material în căsnicie era mult prea mic, dar el se făcea vinovat și prin refuzul de a-ți da o mînă de ajutor la treburile grele ale gospodăriei — lăsîndu-te să te istovești singură — în timp ce el își făcea în tihnă orele de siestă și de somn. Bine dispus apoi, se ducea să se distreze și d-ta rămîneai singură acasă. Înăsprindu-se relațiile dintre d-ta și el, ai refuzat să-i mai pregătești mîncarea, să-i mai speli rufele. El a găsit o soluție: s-a abonat la cantină — mai mănîncă și la părinții lui, unde acum i se spală și lingeria. Mai vine pe acasă — scrii d-ta — dar vorbește puțin și în ultimă instanță, te acuză pe d-ta că ați ajuns la această înstrăinare: d-ta nemai acceptînd să-l slujești, l-ai obligat să-și găsească o altă formulă... cea pe care a și adoptat-o de la o vreme.

Dar firește, aceasta nu este o situație și ea nu va duce decît la destrămarea completă a căsniciei voastre.

Înainte însă de a sugera o soluție — vreau să-mi spun părerea și în ceea ce privește purtarea d-tale și în ceea ce privește purtarea lui. Luînd drept riguros exacte toate capetele de acuzație pe care i le aduci, desigur, partea mare de vină o are el. Dar mă întreb: oare d-ta ai folosit întotdeauna metodele cele mai bune, cele mai potrivite, pentru a-i semnala greșelile conduitei lui? Nu vreau să te acuz: te invit numai să-ți analizezi cu obiectivitate purtarea și dacă ajungi la concluzia că în locul unor discuții prietenești ai provocat certuri, că în loc să-i ceri să te ajute — (deși de dorit ar fi fost să știe să o facă și din propriu îmbold! —) i-ai pretins-o pe un ton răstit... dacă însfîrșit ai contribuit și d-ta la înstrăinarea pe care o trăiți acum, — atunci este cazul să încerci să iei totul de la început (presupunînd că îi la soțul d-tale, că îi recunoști probabil, unele calități despre care ai omis să pomenești — altminteri nu te-ai mai întreba o clipă dacă să divorțezi sau nu) dar altfel decît a fost la început... Bineînțeles, într-o bună măsură, reluarea relațiilor conjugale normale depinde și de intențiile, de sentimentele soțului d-tale. Nici lui nu văd de ce i-ar conveni să continue o asemenea situație.

Dar înainte de a lua această hotărîre — mai fă o încercare, după ce — cum ți-am mai spus — îți vei pune foarte cinstit — (și... îți vei răspunde la fel de cinstit) — întrebarea: care este vinovăția d-tale — dacă există — în situația la care ați ajuns.

LAURA

Fără cuvinte

Desen de **Nell COBAR**

VĂZUTE ȘI AUZITE

O lecție și o... pălărie!

Îmi spunea mai zilele trecute amica mea T: — O știi pe Dina, nu? Ce te mai întreb: o știi chiar foarte bine! Ești și tu, presupun, uimită de prodigioasa ei cultură, nu-i așa? Ce, nu ești uimită?... Mă mir... Dar ia spune-mi: ți s-a întîmplat vreodată s-o întrebi: ai citit cutare carte, fie că e vorba de un roman, fie că e vorba de un volum de filozofie, de știință, de istorie, de geografie, de arhitectură, de muzică, de... etc., etc., etc., — și ea să-ți răspundă altfel decît: dar bineînțeles că am citit-o?! Ți s-a întîmplat — măcar o singură dată — s-o întrebi: de muzica cutărui compozitor ai auzit? — și să-ți răspundă altminteri decît: dar o cunosc foarte bine! Aceeași competență... universală, uluitoare, în plastică... Nu e pictor, sculptor, indiferent de meridian, de epoca în care a trăit, ale căror nume să nu declare că li sînt foarte familiare... ale căror opere să nu le fi văzut în original sau în cazul cel mai rău, în reproduceri...

A văzut tot, cunoaște tot, a citit tot, știe tot... O adevărată enciclopedie! De remarcat că aprecierile ei critice sînt întotdeauna destul de... sumare și inevitabil legate de felul și tonul cu care este formulată întrebarea cu care i te adresezi. De pildă: — Ce zici, ce formidabil a fost concertul de ieri seară? Poți conta sigur pe următorul răspuns: — Extraordinar, într-adevăr! Sau: — (pe un ton neutru) Ce zici de romanul cutare? Va surîde: — Ce să zic? Apoi va ofta, va privi o clipă în gol, ca să poți înțelege ce vrei: ori că i-a plăcut atît de mult încît... n-are cuvinte să se exprime, ori nu i-a plăcut de loc și... ce să mai discute!

Dacă insiști: — Totuși, care e părerea ta? Să nu crezi că se turburâ. Încrețește fruntea, ridică din umeri: — Nu m-a entuziasmat. Această apreciere îi urcă prestigiul: e o persoană dificilă, cu gusturi foarte rafinate... E greu, e foarte greu, cînd ești atît de competent, să-ți mai stîrnească ceva entuziasmul...

Dar să spunem că te încăpățînezi sau că pur și simplu îți la o părere a ta și îi răspunzi: — Ba eu cred că e o carte remarcabilă!

Scapă ușor și de data asta, făcîndu-ți o concesie: Fiecare cu gusturile lui... E prea bine crescută ca să discute în contradictoriu...

Am fost o dată la ea și i-am văzut cu acest prilej biblioteca. Trei rafturi cu cărți mediocre... Mi-a explicat că... restul.. adică încă vreo... două mii de volume — le ține la părinți... unde e mai mult loc...

Am mai comis și indiscreția — sînt sigură, nu mi-a fost iertată — să răsfoiesc cîteva cărți din bibliotecă... Inutil să-ți spun că erau destule cu filele complet netăiate... Dar asta este numai un detaliu... Ascultă mai departe. Sînt vreo două luni de atunci, într-o dimineață primesc vizita Dinei. — Ai un aer cam obosit — îmi spune ea (are și această particularitate că nu pierde niciodată ocazia să-ți spună că arăți prost). — Da, într-adevăr, sînt cam obosită, îi răspund eu... Și în clipa aceea îmi vine ideea...! — Am citit toată noaptea o carte care mi-a fost împrumutată numai pentru douăzeci și patru de ore... Azi dimineață — foarte devreme, a trebuit s-o restitui..

— Ce carte — întrebă Dina. Și eu: — „Arhipelagul... Arhipelagul marilor triști“... Ai auzit probabil de ea... insinuez. Autorul ei... Felingthon.. a luat de două ori premiul Nobel.

— A, sigur, Felinghton... Cum de nu?... Am citit Arhipelagul marilor...

— Triști.

— Da, triști..

— Cutremurătoare carte... zic eu.

— Zguduitoare— mă completează ea, dar îndată ia în mînă pălăria mea cea nouă — era pe scrin — o pune în cap, o trage pe o sprînceană, se contemplă în oglindă: — Îmi vine bine, nu? Unde ți-ai făcut-o?

— La o modistă ieftină... Dar lasă pălăria. Să vorbim mai bine despre carte — încep eu să mă joc. Ce spui — o întreb — de momentul cînd... Richard (alt nume nu mi-a venit în minte!) rămîne singur și stă de vorbă cu pinguinul...

— Extrem de interesant... Și stă departe modista ta? Grozav îmi place pălăria asta... Trebuie neapărat să mi-o copiez...

— Dar ce zici — perseverez eu— de discuția dintre Richard și bătrînul abate... Cînd abatele îl blestemă...

— Teribil! M-a impresionat teribil, nici n-am mai putut să dorm în noaptea aceea. Și... modista ta e parolistă, că dacă mai stă și departe și nici nu se ține de cuvînt... Uite așa, dacă îmi las fruntea mai dezgolită, nu ești de părere că îmi stă și mai bine pălăria?

— Dă-o încolo de pălărie... Eu sînt încă atît de fascinată de carte... Ia spune Dina, tu de unde ți-ai procurat-o?

Ea, cu aplomb: — Mi-a făcut-o cadou un prieten al meu...

— Vasăzică o ai în bibliotecă — mă amuz eu din ce în ce mai bine.

Ea are de lucru tot cu pălăria: — Zău, e foarte drăguță. Neapărat să mă duci la modista ta. Mîine ai avea timp?

— Nu, mîine vin la tine să iau „Arhipelagul marilor triști“...

— Păi abia ai citit-o... Ce-ți mai trebuie?... Hai să hotărîm: la ce oră mergem mîine la modistă? Sau știi ce? Dă-mi pălăria și o duc să mi-o facă modista mea...

Eu, ca și cînd n-as fi auzit: — Am citit cartea, în noaptea asta, în viteză... Vreau s-o reiau, pe îndelete... Așa că mîine...

Ea puțin agasată: Nu sînt sigură dacă n-am împrumutat-o cumva... cuiva... a, da, acum știu sigur: i-am dat-o lui cumnatu-meu... Luna trecută... Am uitat să i-o cer.

Eu nu mă las de loc: — Te rog mult, ia-o de la el și împrumută-mi-o mie pentru cîteva zile...

— Da, cu plăcere... Ce spui, să-mi fac pălăria cu borul ca al tău, sau ceva, ceva, mai mărișor...

— Mîine îți telefonez să-ți amintesc să ceri cartea...

— Bine, dragă, bine! Îți promit că n-am să uit...

Eu... ca să fiu mai sigură că n-o să uite, am chemat-o cu regularitate la telefon, cîteva zile în șir: — Dina, ai luat cartea?

Ea: — Să vezi, cumnatu-meu n-a citit-o încă... dar mîine... sau poimîine... Lasă, îți telefonez eu îndată ce mi-o dă înapoi..

Eram hotărîtă să termin locul aici... Îi întinsesem o cursă, căzuse din plin în ea...

Dar tot ea m-a provocat.., într-o dimineață mă cheamă la telefon. — Știi, trebuie să-ți dau o veste neplăcută — îmi pare rău... (Îi părea însă, nu mă îndoiesc, foarte bine că găsise soluția să scape de insistențele mele) dar cumnatu-meu habar n-are unde e cartea.. a pierdut-o... a rătăcit-o... însfîrșit, ce mai, nu o are și gata! Cum nu eram în cele mai bune toane ale mele — i-am răspuns:

— Nici n-o s-o mai găsească vreodată...

— De ce — se miră ea

— Pentru că ar trebui mai întîi și întîi să existe un domn... Felinghton, care s-o scrie...

— Cum, nu înțeleg..

Eu, excedată: E simplu! Ți-am furat o mică și inocentă farsă.. Un omagiu adus — cu modestele mele mijloace — culturii tale... enciclopedice...

...Lecția pe care i-am dat-o să știi însă că n-a fost complet gratuită: m-a costat o pălărie... Pălăria mea, știi — pe care a luat-o s-o ducă — model... la modistă...

Sidonia DRĂGUȘANU

PAGINA FEMEII

Ce gătim? Cum gătim?

Zacuscă de crap

Se curăță crapul, se spală și se taie în bucăți de mărime potrivită. Se dă sare. Se usucă într-o cîrpă și se prăjește în ulei încins.

Separat se prăjesc în ulei 2 cepe tăiate felii, se adaugă un morcov și un castravete murat în oțet, de asemenea tăiați felii, și 250 gr. de arpagic. Se stinge cu bulion subțiat cu apă și se lasă să fiarbă înăbușit un sfert de oră. Se așează peștele în cratiță împreună cu sosul și tot zarzavatul, se adaugă 2 linguri de vin, o frunză de dafin și cîteva boabe de piper. Se potrivește de sare. Se dă la cuptor o jumătate de oră. Se servește rece.

Salată de cartofi cu ceapă și sos de muștar

Această salată, ca să fie gustoasă, trebuie pregătită din ajun.

Se fierbe un 1 kg. de cartofi, se curăță calzi, se taie felii și se pun într-un castron. Se toarnă deasupra o jumătate de ceașcă de oțet îndoit cu apă, în care s-a topit o linguriță de zahăr. Se taie 3—4 cepe felii foarte subțiri, se amestecă cu cartofi, se pune sare, puțin piper, se acoperă și se dă la rece.

A doua zi se face un sos dintr-un gălbenuș, o linguriță de muștar, o linguriță de zeamă de lămîie sau oțet, un vîrf de cuțit de sare și 100 gr. ulei. Uleiul se pune la început picătură cu picătură, amestecînd într-una ca la orice maioneză. Cînd sosul este gata se subțiază cu apă atît cît să se poată amesteca ușor cu salata de cartofi. Se potrivește de acru și de sărat.

Găluști de brînză la cuptor

Se pune într-o cratiță la foc, 1 pahar de apă, cu 60 gr. unt sau untură și un vîrf de cuțit de sare. Cînd dă în clocot se toarnă un pahar de făină, toată odată și se amestecă bine pînă se desprinde aluatul de pe cratiță.

Se dă la o parte, se mai amestecă puțin și cînd s-a mai răcorit se adaugă pe rînd 3 ouă. Compoziția nu trebuie să fie prea moale. Se pune puțin piper și 2 linguri de brînză rasă.

Se pregătește o cratiță cu apă clocotită și sare, se ia cu linguriță din compoziție și se dă drumul găluștelor în apă. Se fierb 20 de minute la foc mic, să nu se sfărîme. În acest timp se pregătește sosul. Se amestecă la foc o lingură de unt (sau untură) cu o lingură bună de făină, se stinge cu 2 cești de lapte și se face un sos potrivit de legat. Se pune sare și două linguri de brînză rasă. Se așează găluștele într-o formă cu puțin unt, se toarnă sosul deasupra, se presară brînză și se dă la cuptor la foc potrivit o jumătate de oră.

Sanda MARIN

MENIUL SĂPTĂMINII

16—22 DECEMBRIE

Pilaf de praz. Uger pane, cu cartofi fierți. Plăcintă cu mere.

Zacuscă de crap. Budincă de iofea, cu brînză. Compot de pere.

Supă de varză, cu orez. Papricaș cu găluște. Prăjituri cu marmeladă.

Salată de cartofi cu ceapă și sos de muștar. Friptură înpănată, la cuptor. Geleu de lapte cu cacao.

Cașcaval pane. Mîncare de carne cu conopidă. Strudel cu griș.

Ciorbă de crap. Găluște de brînză la cuptor. Ruladă cu mac. Budincă de spanac. Ciulama de rinichi. Baclava.

Colțul COSMETICIANEI

Prevenirea degerăturilor la mîini

Există diferite procedee de prevenire a degerăturilor: băi, masaje, administrare de diverse medicamente etc. Astăzi vom vorbi de unul dintre cele mai eficace și anume despre gimnastica mîinilor, adică acel procedeu care constă într-o mobilizare activă a tuturor articulațiilor mîinii. Această gimnastică activează circulația sîngelui (în genere defectuoasă la cei ce fac degerături și principala cauză care favorizează apariția lor) și menține suple și agile degetele și încheieturile. Mișcările se fac între 5—10 minute pe zi, într-un ritm destul de viu.

1) Strîngeți și deschideți brusc pumnii de cîteva ori în șir;

2) îndoiți degetele, apropiindu-le de podul palmei, apoi desfaceți-le cu violență. Repetați de cîteva ori;

3

3) rotați mîna din încheietură de la dreapta spre stînga de 10 ori, apoi în sens invers tot de 10 ori;

4

4) descrieți opturi printr-o mișcare largă a mîinii ce lucrează din încheietură;

5

5) lăsați mîna să cadă moale, relaxată, din încheietură, apoi ridicați-o brusc.

Sanda NOREANU

Medicul vă sfătuiește

SANDU D., din Craiova, ne cere unele lămuriri în legătură cu gastrita.

Printre cauzele gastritei cronice se numără: alimentația incorectă (cantitate mare de alimente la o masă, ore neregulate, condimente, piper, ardei în cantitate mare); alcoolul, tutunul, cafeaua, întrețin boala. Proasta mestecare a alimentelor, dinții stricați, băuturile prea reci sau fierbinți, etc. sînt de asemenea printre cauzele bolii. Primele simptome sînt o senzație de „stomac plin“, o apăsare în abdomen sub stern, rigtieli după masă, arsuri și dureri de abdomen, uneori permanente, în tot cazul mai mari după mese. Hiperaciditatea este și ea printre simptomele gastritei cronice de tipul „hiperacid“. Eforturile fizice nu sînt contraindicate. Regimul alimentar, ca și tratamentul, variază după felul gastritei, care se precizează doar de medic, după un examen amănunțit. În tot cazul, se vor evita alcoolul, condimentele, etc. Mesele vor fi destul de dese (de cinci ori pe zi). În urma tratamentului și în deosebi a unui regim alimentar foarte serios respectat, boala se vindecă.

ELENA B., din București, ne cere părerea în legătură cu urmările unui accident pe care l-a suferit.

Fracturile multiple pe care le-ați suferit sînt toate vindecabile. Desigur că datorită infectării rănii pe care o descrieți, această vindecare va dura mai multă vreme. Anchilozele eventuale se pot de asemenea trata. Răspunsul nostru este deci că vindecarea dvs. este posibilă, fără nici o îndoială.

Dr. N. B.

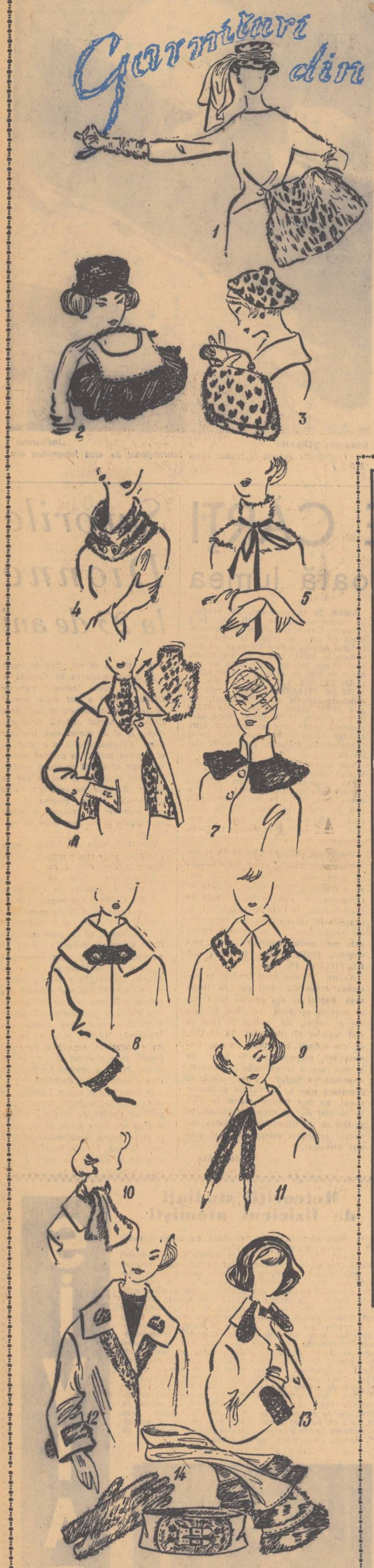

Cu diverse bucățele de blană puteți garnisi în mod original și variat echipamentul dumneavoastră pentru această iarnă.

1. Pălărie și manșon din leopard. Pălăria este originală, prin voalul cu care se leagă; 2. Pălărie și geantă din astrahan; 3. Beretă și geantă de gen vînătoresc din panteră; 4. Guler mare de leopard sau din blană țesută; 5. Guler montant din blană albă sau angora, legat cu o fundă de catifea sau din materialul hainei; 6. Din blană țesută tărcată se face un ansamblu decorativ foarte potrivit pentru persoanele înalte; 7. Guler de astrahan pe umeri în jurul unui guler montant; 8. O mică gaică care închide gulerul mare rabatu. Manșeta din aceeași blană; 9. Labele în chip de margine lată la guler; 10. Fular din blană; 11. Cravată din astrahan pe sub gulerul hainei și cu terminație din hermină; 12. Codițe de hermină pe cordon lat; 13. Clape din blană pe guler și pe mînecă; 14. Mănuși, cordon și fular din aceeași blană.

CAPCANA

Povestire pentru cei mici

DE PASCAL RĂDULESCU

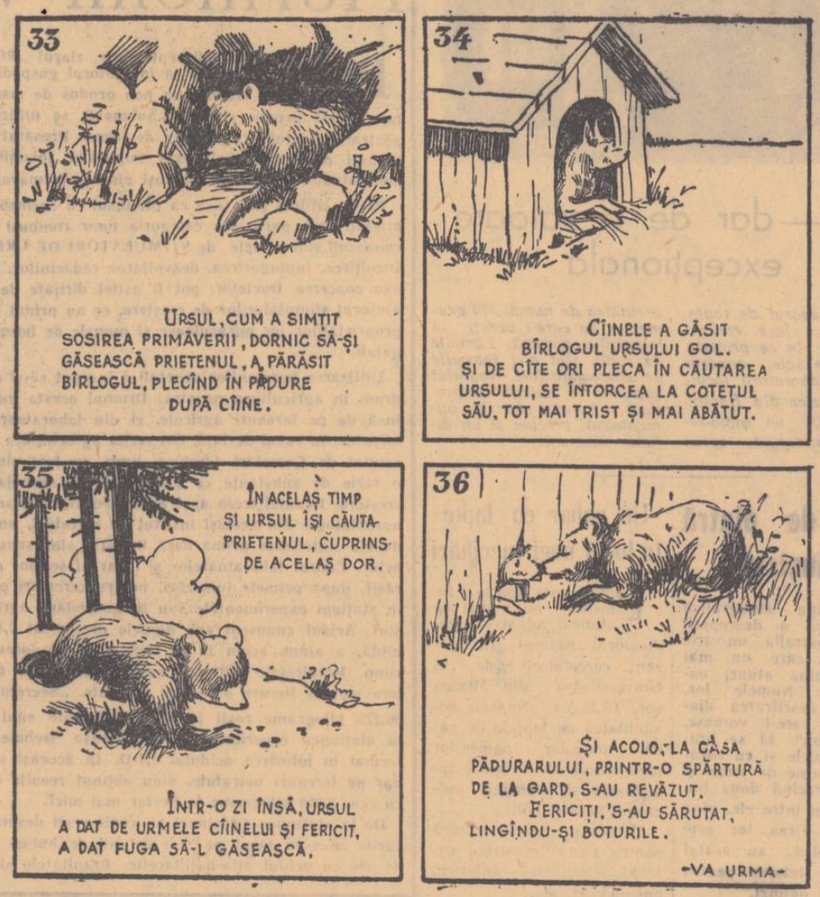

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

In anii aceștia

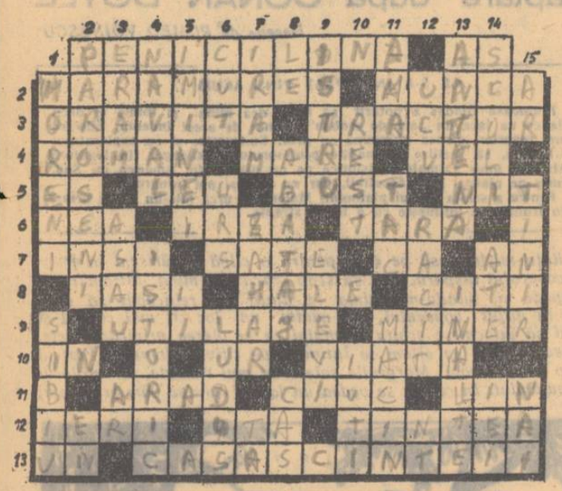

ORIZONTAL: 1) Una din cele mai importante realizări ale industriei noastre chimice farmaceutice — Este întotdeauna primul. 2) Ținut în nordul țării unde se găsesc importante zăcăminte de metale neferoase — Activitatea creatoare a oamenilor muncii de la orașe și sate. 3) Stațiune balneară în reg. Timișoara, nu departe de Anina — Realizarea lui a însemnat una din primele victorii ale industriei noastre. 4) Localitate în Moldova unde a fost pus de curînd în funcție cel mai mare laminor din țara noastră. — Una din granitele naturale ale țării noastre care conține cantități enorme de materie primă pentru industria noastră alimentară. — Legislator gal, (907—948). 5) S. — Moneda noastră — Partea superioară a corpului — Cui cu ghivent. 6) Zăpadă — Spitalul Emilia..., una din realizările regimului nostru în domeniul sănătății — Scumpa noastră patrie, Republica Populară Romînă. 7) Indivizi — Aci se desfășoară cu succes munca de transformare socialistă a agriculturii (pl.) — Întocmai — 1938. 8) Vechi oraș moldovenesc în apropierea căruia a fost construită în acești ultimi ani o mare fabrică de antibiotice — Încăpere specifică unei întreprinderi industriale (pl) — A reproduce. 9) Cele petrolifere sînt astăzi fabricate în țara noastră și chiar exportate în diferite colțuri ale lumii — Scotocind măruntaiele pămîntului, dă patriei tot mai mult cărbune 10) Plantă folosită în industria textilă — Oraș antic — Cea a oamenilor muncii din țara noastră este liberă și fericită. 11) Important oraș al țării unde printre altele funcționează o mare întreprindere textilă — Șir carpatic la sud de Trotuș — Pește de apă dulce. 12) Trecut (fig.) — Uzinele Textile Arad — Important centru de exploatare a petrolului din regiunea Ploești. 13) Numeral — Palat al culturii.

VERTICAL: 1) Alt centru important pentru exploatarea petrolului în țara noastră — Unul din frumoasele orașe ale țării cu o industrie variată. 2) Localitate în apropiere de Vulcan, unde a fost construită în anii regimului de democrație populară o puternică termocentrală — Literă slavonă. 3) Am fost. — Localitate minieră în bazinul carbonifer Comănești de unde se extrage un cărbune brun de foarte bună calitate. — 10 m.³ 4) Un astfel de șantier puteți întîlni vizitînd orașele Galați, Constanța, etc. — Consemnează pentru viitor succesele realizate în acești zece ani. 5) Încăltăminte din piele de iuft (pl.) — Cămașă înfloțată. 6) Localitate în Grecia — Animal din pădurile noastre — Aci a fost construită în acești ani o topitorie de in și cînepă. 7) Domnitor în Edom — Aliment pentru producția căruia a fost construită fabrica de la Livezi — Pronume. 8) Și alt pronume — Loc de muncă pentru tăierea și extragerea unui minereu sau a unei roci dintr-un zăcămînt — Brînză dulce. 9) Vechiul nume al Dunării — Li s-au creat condiții foarte bune pentru însușirea cunoștințelor. 10) Diferență — Repezi. 11) Însă — Nu spun nimic — Unul din raioanele regiunii Galați. 12) Literă cirilică — Ținut la rece — Nota traducătorului. 13) Cele de televiziune au început să-și facă apariția odată cu punerea în funcțiune în 1956 a primei stații de televiziune din țara noastră (sing.) — Ca furnalele și cosurile combinatului siderurgic de la Hunedoara. 14) Lăcașuri de învățămînt care s-au înmulțit în număr considerabil în anii regimului democrat-popular — Fire — Pui mina. 15) Lucrez pămîntul — El reprezintă viitorul — Instrument muzical popular.

Șt. STOIANOVICI

ARCURI ȘI SAGEȚI

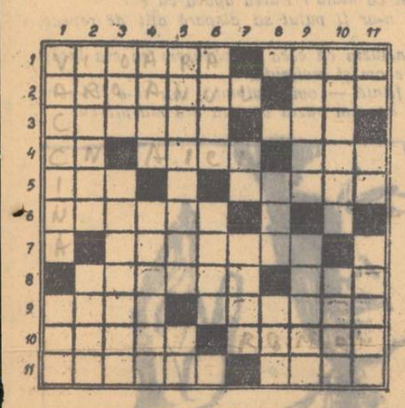

ORIZONTAL 1) Tremură sub tăietura unui arcuș! — Săgetătorul din legendă 2) Aduce cu... arcul! — Seringă de vînătoare! 3) Arc pentru copii. — Vremea unui arc! 4) Cîrn la capete — In acest loc. — Fructe pentru otrăvitul săgeților 5) Făcută cu o săgeată miniatură — Arcul în exercițiul funcțiunii 6) Personaj mitologic, răpus de săgeata lui Hercule pentru că a vrut să-i fure soția. 7) Arcuri... umblătoare. 8) Boală a arcului — Arcuri bune 9) Turnuri — Săgeți pe hîrtie 10) Brusc ca o săgeată — De pildă „Arcul de Triumf" de Remarque. 11) A pune între arcurile unei paranteze — La arcul voltaic.

VERTICAL: 1) A trage cu săgeata doctorului — Prescurtare matematică referitoare la arcul cercului 2) Săgeți nevăzute, dar simțite! — Sculptor francez, autorul unui basorelief din „Arc de l'Etoile", supranumit „Marseilleza de piatră" 3) Mișcă acul unei balanțe — Părintele acului și siringii 4) Intră într-o gaură! — A trage cu... arcul! 5) Clienții săgeților — Face parte din arc 6) Arcuri și săgeți în acțiune — Drumul săgeții 7) Ținutul la urmă — Riu în Europa 8) Botul porcului. — Începe să topăie. 9) Erich... Remarque, autorul romanului „Arcul de Triumf" — Poligonul preferat al unui copilaș năstrușnic (pl.)! 10) Oraș în Franța celebru prin ruinele unui arc de triumf ridicat odinioară în onoarea lui August — Probă vorbită 11) Arc frînt — Doi piepteni — Zeița vînătoarei și a... săgeților.

N. P. CHIRIȚESCU

IN FRUNTE

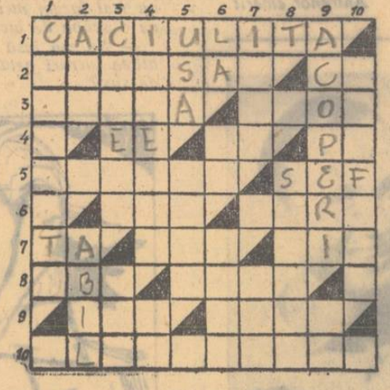

ORIZONTAL: 1. Pe capul copiilor. 2. Fruntaș. — În cap! 3. Acoperă capul. — Boală de... inimă, ce-ți dă uneori dureri de cap! 4. E dublu. — Un careu 10/10. — La concurență cu „în" cînd e vorba de cap. 5. Lacom. — În fruntea secției sau serviciului. 6. E un... sclav revoltat acum vreo două milenii. — Oameni de frunte. 7. A capta fără cap! — Din cap în cap! — În cap. 8. În fruntea dorobanților, odinioară. — Cu capul tobă de carte. 9. Punct cardinal. — Oraș francez, locul natal al lui Malherbe. 10. Personaje de frunte.

VERTICAL: 1. Se poartă pe cap 2. De la cap la coadă și de la coadă la cap, tot plasa pescărească. — Cu cap. 3. Pe capul soldaților. — În fruntea clasamentului (pl). 4. Toldeauna e în cap. — În frunte! 5. Poartă-n casă! A da... peste cap! 6. A spăla pe cap. — În fruntea avansaților! — A îndesa cunoștințe în cap 7. Nu în cap, ci în picioare. — Frunte. 8. Prima vînzare 9. A pune căciula pe cap. — Nul minus unu! 10. În fruntea cuvintelor compuse.

Ica MARIAN

DEZLEGĂRILE

problemelor din concursul nostru distractiv

1. DIN LITERATURA SOVIETICĂ

Polevoi — Ziua — Apele — Pămînt — Depărtare — Aa — Uri — Arctur — R — Reni — E — H — Ako — E — Lanțuri — — Afif — Ieri — F — Ar — Foi — Baia — Adamov — Vi — Ej — Redat — Tînăra — Me — Rămîn — S — E — Evoc — Gladkov.

2. RECREAȚIE

Acceptat — Bob — Larva — Girafa — Ploaie — Natii — Imn — Estetice — Naiv — Ci — Eși — Incetate — Tus — Stalpalma — E — T — Renan — — Om — F — Radiologi — Timoara — Viran — Ierni — Cart — Trei — Calarie.

3. LA 3 ORIZONTAL...

Tir — Cursa — Sm — Inele — Sulița — Ocupa — Sport — Stop — Patina — Pirtie — In — — Da — A — Den — Animat — RPU — Sut — Sa — L — Cura — Haltere — Anina — Ce — Set — C — O — Fault — I — Stadion — Oras — Teren — Arism.

4. TABLA DE ȘAH

Al — Nou — Alo — Ag — Veto — Of — Iaz — Cinci — Ciung — Tie — Rana — Arta — Birou — Nea — Lista — Sta — Leal — Birt

Anul Geofizic Internațional Satelit.

5. CEL MAI MIC CAREU ȘI ÎNCĂ CEVA...

Nil — Aba — Rad: Bădăranii.

6. GEOGRAFIE ECONOMICĂ

Batumi — Kazan — Alazani — Mila—Karaganda — Am — Ut — — Dasava — Ai — Iset — Den — Cu — Stir — Tirg — Kozov — Ge — Da — Mai — G — Kotlin — Ivanovo — El — N — Nero — Urali — Și — Vs — Olenec — Karakum — Vaza.

7. STICLARIE

Cristal — Dop — Lenticulară — Eclipsa — R — H — S — Eclatanta — Tesla — Alior — Anna — L — Icre — Rei — Cupa — Pi — Er — Somatii — Vitrina — La — Baloane — Tap — Sticlărie — A.

8. ION CREANGĂ

Sfarmă piatră — Malca — Andrei — Ate — Roșu — Aa — Raci — Paloș — S — A — Urs — R — Enoe — Np — Isaia — Ema — Doi — Vulpea — R — Ivan — Lais — Aa — Teșită — Stan — Asi — R — U — Ioan — T — Verde — L — A — Neonil — Ptini.

9. CRIPTOGRAFIE TEATRALĂ

Un repertoriu ales.

10. COPERȚI LITERARE

Cronica de familie — Petru Dumitriu.

11. TEATRU SOVIETIC ȘI RUS

Baia — Anii — B — Uraganul — Ti — Lukonin — Ger — Ino — Natural — C — Via — Aripi — Io — L — V — Isac — Optimistă — Vera — Noa — MK — Re — Car — — Pia — Lenci — Atent — It — Aur — Eroi — Nas — Ruptura.

12. CA LA CARTE

Biblioteca — Ieri — Roman — Biata — Mirt — L — Vers — Și — Icar — Ca — Uc — Orman — Mora — Fo — T — Tipar — Întunecări — Librării — A — Incap — Stat.

13. CUVINTE INCRUCIȘATE ILUSTRATE

Animal — Note — Za — Itar — C — Mere — Pa — Azi — Pat — Lacăte.

14. E TOAMNA IAR...

Anotimpuri — Romanța — Iar — Arama — Moara — T — Tîrziu — Nu — Uv — II — N — Ta — Rece — Piru — P — Ași — Aa — Pica — Toamna — Cas — Vers — Numără — Idila — Ra — Tr — Ne — Argintii.

15. IN APROPIEREA SATELITULUI

Racheta balistică — Spărgătorul de gheață cu motor atomic — Sincrofazotronul.

16 TRIUMFUL ȘTIINȚEI

Satelitul artificial — Sovietic.

17. CINCI PATRATE

Moara — Obraz — Arati — Ratam — Azimă — Grabă — Răsad — Așezi — Bazin — Adina — Adula — Dires — Urzit — Leiți — Aștia — Iască — Actor — Stela — Colac — Araci — Arcan — Reală — Catir — Alina — Narat — MAGAZIN.

18. CARTEA PREFERATĂ

Copilăria mea.

19. COPERTA MAGICĂ

Pușkin — Călărețul de aramă.

20. DIN INIMĂ

Curajos — Zel — București — Rea — Rup — Titircă — Ada — Acasă — E — Milos — Su — P — N — Ri — Prea — Drag — Uiți — Ro — U — Neam — Ager — S — Tas — Azima — Ae — Tu — M — N — Ot — Al — Film — Solist — Nemîncat — Tu — Aia — Sînge — Inimoși — Ceata — Vine.

21. DIN TOATE CITE PUTIN!

1. Dobor 2. Rabat 3. Urcus — Arcus 4. Mîine — Cîine 5. Etate 6. Tăiat. 7 Iaurt — Tauri 8. Inova — Avion. 9. Veselă 10. Epură 11. Salon 12. Elan. 13. Liric — Ciril 14. Inimă — Amîni.

Inițialele: „Drumeții veseli".

Celelalte dezlegări în numărul viitor.

RIK AUERBACH

PE CAI NEUMBLATE

— Iubito, nu știi în ce lună sîntem?

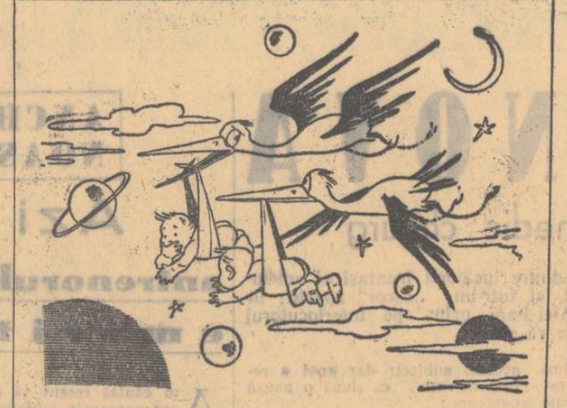

— Ce viață ușoară ducea mama, ea deservea o singură planetă...

Fără cuvinte

— V-am spus odată! Nu primim recomandate dacă nu indicați și constelația...

— Ești un cîrpănos! I-ai promis fetei mele al nouălea cer și ai dus-o numai în Marte...

PE CALEA LAPTELUI: — Uite, vezi? Acum avem și praf de lapte...

ȘAH

Un spectaculos sacrificiu de regină

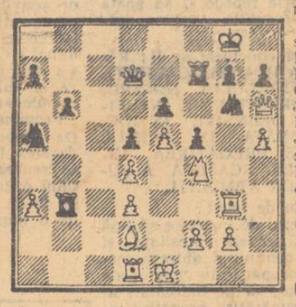

Partida cea mai palpitantă din prima rundă a campionatului republican de șah a fost, fără îndoială, cea dintre tinerii Pavlov (cu albele) și Mititelu.

După mutarea 23-a a negrului — Cg6 —, Pavlov a sacrificat cu multă îndrăzneală regina — fără o compensație imediat previzibilă, obținînd pînă la urmă un meritat și valoros cîștig.

Iată cum a decurs în continuare partida:

24. h:g6 !!, g:h6. *25.* g:f7 dublu șah, R:f7. *26.* Ch5, Db5. *27.* a4. D:a4. *28.* Tg7 șah, Re8. *29.* T:a7. Dd4 *30.* Tcl, D:e5 șah. *31.* Rf1. Cc4. *32.* d:c4, d:c4. *33.* Nf4. Db5. *34.* Cg7 șah, Rf8. *35.* C:e6 șah. Rg8. *36.* Cd4, Db4. *37.* C:b3, D:b3. *38.* Tel, Db5. *39.* Rg1. c3. *40.* Te7 și Mititelu se recunoaște învins. De notat că Pavlov ar fi putut cîștiga și mai devreme, la mutarea *30*, prin Cg7 șah și apoi C:c6 șah și cu cîștigul damei.

Povestea unui studiu nerezolvat

Între compunătorul de probleme și dezlegători se desfășoară o permanentă întrecere. Compunătorul se străduiește să creeze probleme și studii cît mai frumoase, cu soluții cît mai neașteptate și mai grele. Iar satisfacția dezlegătorului e cu atît mai mare, cu cît e mai grea compoziția pe care o rezolvă.

Sînt însă unele probleme și studii, rare, chiar extrem de rare, cu o soluție atît de ascunsă încît dezlegătorii o găsesc abia după multe, multe eforturi. Iată bunăoară partea studiului pe care-l publicăm mai jos, intitulat „Labirintul", compus de maestrul sportului, inginer Paul Farago.

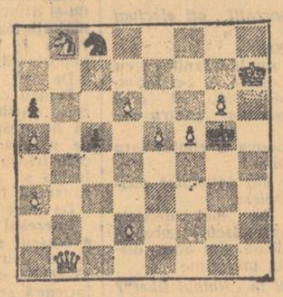

Albul joacă și face remiză.

Studiul a fost publicat prima oară acum 13 ani, DAR, PÎNĂ ACUM, NICI UN DEZLEGĂTOR NU A IZBUTIT SĂ SE DESCURCE ÎN „LABIRINTUL" INGINERULUI FARAGO. STUDIUL A REZISTAT TUTUROR ÎNCERCĂRILOR!

Propunem cititorilor rubricii noastre să găsească soluția atît de bine ascunsă a acestui studiu. În afara satisfacției de a fi primul învingător al „Labirintului", dezlegătorul studiului va primi un volum „Idei noi în șahul artistic" de ing. Paul Farago, cu dedicația autorului, și un abonament pe șase luni la revista „MAGAZIN".

LIDO

RESTAURANTUL „LIDO" din Bd. Magheru 5—7, telefon 6.00.00 oferă zilnic clienților săi un bogat sortiment de preparate. ● Bucătărie românească și străină. ● Larg sortiment de băuturi indigene și străine. ● Vinuri alese din podgoriile cele mai renumite. ● Concertează orchestra Gaston Ursu ● Refrene vocale Micșunica Gheorghiu ● Dans, antren ● Localul deschis pînă la ora 2 noaptea.

Concursul nostru cu premii

100 de întrebări despre patria noastră

AZI, grupa 3-a de întrebări: „Fauna și Flora R. P. Romînă"

Publicăm azi grupa 3-a de întrebări din cadrul concursului nostru cu premii: „100 de întrebări despre patria noastră". Această grupă cuprinde 10 INTREBĂRI DESPRE FAUNA ȘI FLORA R. P. ROMINE. Iată cele 10 întrebări:

1. — Care este cel mai tînăr animal din R.P.R.?

2. — Care animal din R.P.R. are glasul cel mai subțire?

3. — Care pește de la noi călătorește cel mai mult?

4. — Care este cel mai mare elefant descoperit pe teritoriul țării noastre?

5. — Cît de lungă este rădăcina grîului?

6. — Care este cel mai bătrîn arbore din R.P.R.?

7. — Ce valoare științifică are azi expresia populară „pagubă'n ciuperci"?

8. — Care este cauza „ruginei" grîului și în ce condiții se produce ea?

9. — Ce soiuri bune de grîne au fost create în ultimii ani în R.P.R. de oamenii noștri de știință?

10. — Care plante din țara noastră se hrănesc cu animale și de ce?

ÎNTREBARE DE REZERVĂ (care înlocuiește orice întrebare de mai sus):

— Ce legătură există între recolta de trifoi și numărul pisicilor?

Răspundeți acestor întrebări și păstrați răspunsurile. Ni le veți trimite la sfîrșitul concursului, odată cu răspunsurile la celelalte 9 grupe de întrebări. Aveți de asemenea grijă să decupați din josul acestei pagini BONUL nr. 3 de participare la concurs.

FILATELIE

Abecedar filatelic

COLIȚA — una sau cîteva mărci din aceeași emisiune, imprimate pe o coală mică, separată și purtînd o inscripție în legătură cu evenimentul la care se referă. Nefiind folosite deobicei la francarea corespondenței, colițele nu sînt acceptate de majoritatea filateliștilor. Adesea au tiraj redus și suprataxă.

Prima coliță românească datează din 1932.

COLȚ DATAT — (coin daté) — colțul din coala de mărci poștale pe care se află imprimat anul tipăririi (deobicei colțul din dreapta, jos). Procedeul se folosește mult în Franța. Unii filateliști colecționează, de preferință mărcile avînd atașat colțul datat.

CONSERVAREA (mărcilor) — După felul cum sînt conservate, mărcile se împart în:

— piese de categoria I, cărora nu li se poate reproșa nimic cu privire la felul cum au fost executate și păstrate: au culoare normală, obliterare curată și citeață, hîrtia în bună stare (nesubțiată, fără îndoituri), margine regulată (la mărcile nedantelate) și tăiate exact la jumătate din distanța ce ● are marca pe coală față de mărcile vecine; dantelura întreagă; sînt bine centrate; guma e originală și cel mult cu urme ușoare, fără pete.

— piese de categoria II, care întrunesc numai o parte din condițiile indicate;

— piese de calitate inferioară.

Experiența va învăța pe fiecare cum să deosebească aceste categorii.

Nu numai raritatea ci și buna conservare, dă valoare unei mărci poștale. Prețurile din cataloage se referă deobicei la mărcile de calitatea II.

A păstra bine o marcă nu înseamnă a o menține în starea în care a fost căpătată, ci a o pregăti pentru a figura frumos în album sau clasor.

Știați că...

...Filatelia nu-i preocupă doar pe cei mici, cum cred unii. În țara noastră sînt cunoscuți ca filateliști pasionați, oameni de știință ca acad. prof. dr. Ștefan Milcu; muzicieni ca dirijorul de faimă mondială Constantin Silvestri actori ca Marcel Anghelescu, Radu Beligan, Mircea Buciu, compozitori ca Elly Roman, regizori ca Sică Alexandrescu, etc.

...Nu numai în țara noastră se găsesc printre muzicieni numeroși filateliști. Celebrul bariton Titta Rufo este unul din cei mai mari filateliști din Europa. Leo Slezak, cunoscutul tenor austriac, mort în urmă cu cîțiva ani, a fost de asemenea un pasionat filatelist.

...Un domeniu în care țara noastră este periodic popularizată în sute de reviste și ziare din întreaga lume, este filatelia. Aproape nu există publicație filatelică sau ziar cu rubrică filatelică din lume, care să nu înregistreze în mod regulat emisiunile de mărci din țara noastră; în felul acesta, toate aceste organe de presă scriu despre realizările și evenimentele noastre mai de seamă, oglindite în mărcile R.P.R., însoțindu-le de numeroase ilustrații (fotografiile mărcilor respective).

...După un calcul făcut de cîteva reviste de specialitate, numărul actual al filateliștilor din lumea întreagă se cifrează la aproximativ 50 milioane.

100 DE ÎNTREBĂRI DESPRE PATRIA NOASTRĂ
BON Nr. 3

magazin SPORT

JEAN PONOVA

maestru al sportului și medic chirurg

Discuția cu maestrul sportului Jean Ponova, unul dintre jucătorii fruntași ai voleiului nostru, am purtat-o nu pe terenul de sport, ci într-un „decor" aparte: în camera medicilor de la spitalul C.F.R. Nr. 1. Aici l-am „prins" pe interlocutorul meu — care e medic chirurg — într-o clipă de răgaz.

Trebuie să mărturisesc că unele răspunsuri i le-am scos cu... cleștele. O fi ea bună modestia, dar gazetarilor ea le creează, uneori... greutăți în muncă.

Cu primele întrebări a fost mai simplu:

— *De cînd jucați volei?*

— De la 13 ani, adică din 1938, cînd am debutat în echipa liceului „Sf. Iosif" din Capitală.

— *Care au fost primii dvs. coechipieri?*

— Din 1939 pînă în 1944, am jucat alături de Gicu Constantinescu, dr. Dorel Scorteanu, ing. Bebe Ralea, Lucian Toma, de ale căror nume sînt legate dealtfel începuturile voleiului în țara noastră. Cînd am intrat student la medicină (în anul 1944) am început să joc volei în echipa „Medicina". Jucam pe atunci împreună cu D. Medianu, N. Dragomirescu, M. Patras, Melonte Popescu, Miron Georgescu.

— *Cînd ați optat pentru Locomotiva București?*

— Joc în această echipă de zece ani, din 1947, de cînd eram extern la spitalul C.F.R. Nr. 1. De această echipă sînt legate, de altfel, amintirile mele cele mai „bogate".

— *De ce?*

— Pentru că sub culorile „Locomotivei" am cunoscut, încă din anul 1949, ce înseamnă să cîștigi un titlu de campion republican. În acel an s-a organizat de fapt primul campionat republican, la care au participat și echipe din țară.

Legat de aceasta aș vrea să subliniez dezvoltarea cunoscută de voleiul românesc în anii regimului democrat-popular. De la un sport intim, limitat la cîțiva practicanți pasionați, voleiul a ajuns astăzi o disciplină de masă, cu mii de sportivi.

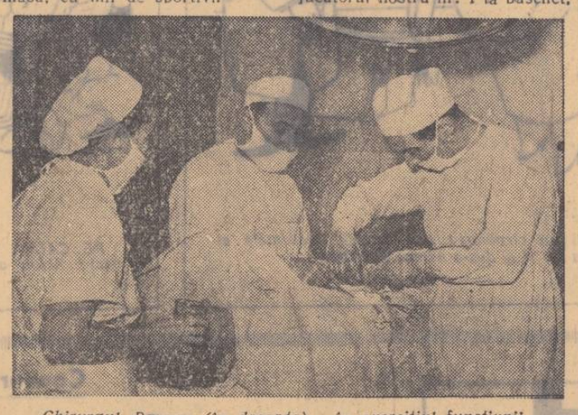

Chirurgul Ponova (în dreapta)... în exercițiul funcțiunii.

Revenind la echipa în care joc, vreau să adaug că a fost pînă acum de patru ori campioană, de patru ori s-a clasat pe locul doi și odată pe locul trei. Și în toate aceste competiții am jucat și eu. Deci, n-am exagerat spunînd că de „Locomotiva" sînt legate amintirile mele cele mai „bogate" și, aș putea să adaug, și cele mai plăcute.

— *Ce ne puteți spune despre debutul dvs. în echipa R.P.R.?*

— Acest debut l-am făcut în anul 1948, în luna septembrie, la Sofia, cînd am jucat contra Bulgariei. Debutul a corespuns... unei înfrîngeri a echipei noastre. Tare aș fi vrut ca el să fi fost legat de o victorie. Așa însă, de cîte ori mi-l amintesc — și e destul de des! — am mereu în fața ochilor eșecul de atunci. Însă nu uit că echipa Bulgariei era mai bună decît a noastră.

— *De cîte ori ați jucat în echipa națională?*

— De 102 ori. Al 102-lea meci l-am jucat tot la Sofia și tot în luna septembrie, în 1957 însă de astă-dată împotriva Italiei și am cîștigat noi, cu scorul de 3—0.

— *Care sînt cele mai de seamă succese, pe plan internațional, ale voleiului nostru?*

— La ora actuală, echipele noastre de volei (masculin și feminin) sînt vicecampioane ale lumii, performanțe realizate — precum se știe — la campionatele mondiale de la Paris, din anul 1956.

Reputația de care se bucură voleiul nostru este reflectată și de declarația d-lui Paul Libaud, președintele Federației Internaționale de volei, făcută după campionatele mondiale de la Paris: „...echipele care au impresionat cel mai mult, cele care pot spune că au cucerit totalitatea simpatiilor, în sfîrșit, cele care s-au dovedit a avea pregătirea cea mai bună și cele mai mari perspective de progres, au fost echipele României".

— *Care dintre jucătorii și jucătoarele noastre de volei vă plac cel mai mult?*

Interlocutorul meu m-a privit o clipă mai lung, parcă ar fi vrut să ceară îngăduința asupra acestui subiect; dar apoi a reluat discuția, ca după o pauză oarecare:

— Îi băieții apreciez foarte mult pe Roman, Nicolau, Plocon, Crivăț, Rusescu, Miculescu, Cherebețiu, Mihăilescu, Fieraru, iar la fete pe Tinela Plesoianu, Natalia Cernat, Sonia Colceriu, Doina Ivănescu.

Jean Ponova este și un iubitor destul de pasionat al atletismului și al baschetului, unde poate fi văzut deseori ca spectator. Aici are două mari preferințe, pe care s-a lăsat convins să mi le spună:

— Îmi place foarte mult atletul Wiesenmayer și baschetbalistul Folbert.

— *Faptul că Wiesenmayer este și el medic, are vreo „importanță" în stabilirea acestei preferințe?*

— Nu. Categoric nu. Îl admir pentru tenacitatea și spiritul lui de adevărat sportiv. Ca și pe Folbert, pe care eu îl socotesc jucătorul nostru nr. 1 la baschet, și care — după cum știți — nu e medic și totuși îl admir pentru intuiția, creația, fantezia lui de — aș spune — adevărat artist în baschet.

Discuția noastră a ajuns vrînd-nevrînd (de fapt mai mult „vrînd" din partea mea) la profesia de medic a lui Ponova. Aici, la început, lucrurile s-au cam împotmolit, căci cu medicul Ponova se discută mai greu decît cu sportivul Ponova, deși unul nu-l exclude pe celălalt ci, dimpotrivă, se completează de minune. L-am luat de aceea mai de departe.

— *Cîte operații ați efectuat pînă acum?*

— Peste 1200.

— *Și...* — am îndrăznit eu cu oarecare timiditate — *s-a întîmplat vreodată... știți... să aibă urmări... neplăcute pentru pacient?*

Medicul Ponova a zîmbit larg și mi-a răspuns:

— *Nu, nu s-a întîmplat niciodată. Toți trăiesc.*

Și pentru că mai departe n-am mai putut discuta „probleme" de medicină, am adus discuția la... alte preferințe:

— *Ce faceți în „timpul liber"?*

— Profesia și sportul îmi lasă puțin „timp liber". Dar aceasta nu mă împiedică, de pildă, să iubesc foarte mult muzica.

— *Aveți și anumite preferințe?*

— Da. Enescu, Beethoven și Chopin. Nu voi uita, de pildă, niciodată concertele date în București în 1946, de George Enescu și Iehudi Menuhim, care m-au emoționat profund.

— *Dacă vorbim de preferințe, îmi puteți spune și autori preferați?*

— Da: Tudor Arghezi și Radu Tudoran. Citesc și alți autori, dar „Cîntare omului" și „Stihuri pestrițe" de Tudor Arghezi și „Toate pînzele sus" de Radu Tudoran sînt cărțile mele preferate.

Interlocutorul meu nu mi-a dat semne vizibile de oboseală. Totuși am socotit că „operația" la care l-am supus a ținut cam mult. Așa s-a făcut că, pentru astăzi, nu veți afla mai multe despre sportivul și medicul Jean Ponova...

Stan VLAD

Varietăți

Doping sau... acțiune tonică

Matt Busby, antrenorul lui „Manchester United", a anunțat — înainte de jocul cu „Dukla" (Praga) din „Cupa campionilor europeni la fotbal" — că va da pastile de benzedrină la șase dintre jucătorii săi, care par mai obosiți. Antrenorul englez a ținut să sublinieze că benzedrina are drept scop să calmeze nervii jucătorilor lui.

Este cunoscut faptul că și Bill Walker, manajerul echipei Nothingham Forest, dă și el cîte un comprimat de benzedrină jucătorilor lui înaintea fiecărei partide mai importante, după cum și diriguitorii echipei Wolwerthampton Wanderers recunosc că se întîmplă și la clubul lor. În sfîrșit, antrenorul Stan Cullis (Chelsea) a ținut să precizeze că folosirea acestor pastile de către jucătorii lui a fost prescrisă chiar de medicul clubului, pentru că nu e vorba de un doping, ci de o... acțiune tonică. Impresia generală e, totuși, că oricare o fi explicația, tot despre „doping" este vorba.

Un club al admiratorilor lui Kuț

Excepționalul alergător sovietic Vladimir Kuț și-a cîștigat mulți admiratori în toate țările lumii.

Recent, la Stockholm, un grup de tineri pasionați după atletism au format un club care cuprinde pe admiratorii atletului sovietic.

„Turul Franței..." și exibiții la circ

Jean Robic, unul dintre cei mai populari cicliști ai Franței — care a alergat și în țara noastră — are în „spatele" lui o activitate glorioasă, în care figurează, printre altele, și o victorie în cea mai mare competiție ciclistă profesionistă a lumii: Turul Franței.

Glorioasa lui carieră nu i-a pus însă familia la „adăpost" pentru ziua de mîine. Așa se face că acum, cînd nu mai e tînăr, străduința lui Robic e... să-și deschidă un restaurant. Marea lui carieră ciclistă nu i-a adus însă banii necesari pentru noua îndeletnicire. De aceea, astăzi, Robic — care continuă să participe în competiții — s-a angajat să facă exibiții la circ, pentru „capitalul" de care are nevoie.

Și Robic nu e un „caz" unic în sportul profesionist...

Care vor fi recordurile atletice în 1960?

La această întrebare a răspuns de curînd ziarului francez „L'Equipe", cunoscutul antrenor sovietic Leonid Homenkov. După părerea lui, la sfîrșitul anului 1960, tabela recordurilor mondiale masculine va arăta astfel: 400 m.: 44"5/10; 800 m: 1,45"; 1.500 m: 3'55"; 5.000 m.: 13'30"; 10.000 m.: 28'20"; 110 m. garduri: 13"0; 400 m. garduri: 48"5/10; 3000 m. obstacole: 8'30"; înălțime: 2,25 m.; lungime: 8,20 m.; prăjină: 4,90 m.; triplu salt: 17 m.; greutate: 20 m.; disc: 61 m.; ciocan: 70 m.; suliță: 90 m.; decatlon: 8200 puncte.

Frumoase performanțe, privite mai ales din 1957.

ANCHETA NOASTRA

Ce propuneți pentru ridicarea nivelului fotbalului românesc?

Azi ne răspunde antrenorul emerit

EMERIC VOGL

Am căutat recent să analizez care este situația reală a fotbalului nostru. Pentru că această analiză a intervenit oarecum paralel cu ancheta întreprinsă de revista „MAGAZIN", voi încerca să prezint, în coloanele dvs., unul dintre aspectele mai importante ale problemei.

Aș putea să spun că, în general, nemulțumirea mea actuală este legată nu atît de rezultatele înregistrate de echipele noastre pe plan internațional, cît de calitatea jocului ce-l prestează, mai ales în partidele decisive. Practica mi-a arătat că *la meciurile de mai mare importanță echipele noastre — în majoritatea cazurilor — nu-și ating valoarea reală.* Pentru echipa națională această constatare este confirmată dacă ne gîndim fie numai la ultimele două jocuri împotriva Iugoslaviei. Ea își păstrează însă integral valabilitatea și acolo unde e vorba de jocurile internaționale de club.

Constatarea se cuvine să fie extinsă mai departe. *La unele jocuri, chiar dacă echipele noastre ar fi atins valoarea lor reală, ea tot s-ar fi dovedit insuficientă,* ceea ce dovedește de fapt, rămînerea noastră în urmă pe plan internațional.

De altfel, în majoritatea cazurilor în care am obținut rezultate frumoase, de răsunet, ele nu s-au datorat unei superiorități tehnice propriu-zise, ci au fost mai mult rezultatul elanului, al unei lupte crîncene sau al unei pregătiri speciale de moment.

Din toate acestea, putem deduce că n-avem o bază de tehnicitate ca să ne încadrăm cu șanse normale în fotbalul european de prima mînă, adică să ne măsurăm oarecum de la egal la egal cu echipele de frunte ale continentului: U.R.S.S., Ungaria, Anglia, Franța etc. După aprecierea mea, posibilitățile noastre de moment ne-ar putea încadra în plutonul doi al fotbalului continental, la nivelul echipelor Suediei, Elveției, Bulgariei, Belgiei, Portugaliei etc.; cu remarca suplimentară că, așa cum stau lucrurile în fotbalul nostru, nu putem avea însă certitudinea unor comportări constante chiar în această companie. Aceeași este situația și acolo unde e vorba de echipele de club, în comparație — de pildă, — cu Dinamo și Spartak Moscova, Real Madrid, Manchester United, etc.

Am spus că echipele noastre nu-și ating valoarea lor reală în majoritatea cazurilor în care este vorba de meciuri de mai mare importanță.

De ce?

Pentru că jucătorii au, în aceste partide, o stare psihologică necorespunzătoare: o tensiune nervoasă necorespunzătoare, care frînează inițiativa, gîndirea lucidă și, cîteodată, chiar îi paralizează în mișcări.

De unde provine aceasta?

Interesul maselor pentru fotbal a crescut extraordinar de mult. Acum nu mai e vorba de 15—20.000 de spectatori, ci o țară întreagă se interesează de partidele de fotbal. Și toți acești spectatori vor și rezultate, vor victorii, pe măsura condițiilor create. Jucătorii care cunosc această stare de spirit, ca să nu dezamăgească așteptările spectatorilor, se mobilizează peste măsură. Am putut, de aceea, să constat că deseori jucătorii sînt cuprinși de o adevărată teamă nu atît din cauza adversarului, ci la gîndul eventualului rezultat nefavorabil ce l-ar putea înregistra.

Am mai afirmat că la unele jocuri, chiar dacă echipele noastre ar fi atins valoarea lor reală, ea s-ar fi dovedit insuficientă. Din capul locului țin să subliniez că valoarea noastră defensivă este mai ridicată decît cea ofensivă. În campionat, unde există o adevărată goană după puncte, fiecare preferă în primul rînd să nu primească vreun gol. De aceea și preocuparea s-a îndreptat mai mult spre acest tel. Așa că, în momentul de față, atacanții noștri au mult prea puține cunoștințe individuale, nu numai cît posibilitatea lor de a le folosi în mod eficace, constructiv, pentru rezolvarea fazelor de joc. Aici apare insuficiența lor. Am constatat că mulți dintre jucătorii noștri, de pildă Georgescu (Locomotiva București), Copil (Locomotiva București), Tătaru (C.C.A.), etc. nu aleg la rezolvarea fazelor execuția tehnică cea mai corespunzătoare, ci caută să rezolve faza respectivă după execuția lor tehnică preferată. Georgescu, de pildă, rareori ține cont de partenerul lui cînd a ajuns în fața porții. El caută să termine faza singur, fiindcă-i place să tragă la poartă. Sau Tătaru. Într-o situație cînd o centrare simplă ar putea rezolva cît mai eficace finalizarea unei acțiuni, el preferă să tragă, dintr-o poziție din care are numai puține șanse de reușită.

2. Echipe cu un fotbal calitativ ridicat, nu se pot forma, orice instruire dibace s-ar folosi, dacă nu cuprind jucători de un nivel mai ridicat. Și pentru că este imposibil să se formeze jucători buni într-un termen foarte scurt, trebuie să se ia măsuri ca toți jucătorii cu aptitudini mai ridicate de care dispune fotbalul nostru, să fie promovați în prima categorie. Pînă cînd echipele din această categorie, nu vor dispune de loturi omogene — de jucători cu cunoștințe deja ridicate, sau cel puțin cu aptitudini mai pronunțate — fotbalul nostru nu va putea înregistra un salt calitativ mai însemnat. În această ordine de idei, îmi permit să susțin că *ridicarea calitativă a fotbalului nostru nu se va putea rezolva prin echipele noastre reprezentative, care ar fi un cadru mult prea strîmt,* CI NUMAI PRIN LĂRGIREA PREOCUPĂRILOR CEL PUȚIN ASUPRA ECHIPELOR CATEGORIEI A. Sînt împotriva „acaparării" de jucători, care se fac pentru interese strîmte de colectiv. Dar la fel sînt contra să fie reținuți în categorii inferioare jucători cu calități dovedite, numai pentru interesele strîmte ale unui colectiv. În toate domeniile de activitate cei talentați sînt promovați spre locuri de frunte. De ce să se procedeze altfel în fotbal? Cu atît mai mult, cu cît s-a dovedit că pentru a se ajunge la culmile jocului de fotbal, trebuie aptitudini speciale.

Propunerile par foarte simple. Dar trebuie să subliniez că traducerea lor în viață este legată de crearea unei serii de condițiuni organizatorice, de conducere și de instruire și, mai ales, de o muncă perseverentă.

Emeric VOGL
Antrenor emerit

Cu numărul de astăzi începem publicarea răspunsurilor la ancheta noastră: „CE PROPUNEȚI PENTRU RIDICAREA NIVELULUI FOTBALULUI ROMINESC", primul răspuns înserat fiind cel al antrenorului emerit EMERIC VOGL.

Pentru cei ce-l cunosc pe Emeric Vogl de dată mai recentă, publicăm și cîteva amănunte din strălucita lui carieră. Ca jucător de fotbal — și a fost unul dintre cei mai mari jucători ai țării noastre — Vogl s-a făcut cunoscut, mai întîi, la 13 ani, la un club de cartier din Timișoara, pompos intitulat: Ferencvaros. De aici, după doi ani, a trecut la marele club timișorean „Chinezul", de unde nouă ani mai tîrziu a venit la București, optînd pentru „Juventus". Sub culorile acestui club a jucat alți opt ani și aici, în 1937, și-a încheiat cariera de jucător, devenind mai tîrziu antrenor: „Juventus" (1942—49), antrenor de stat (1949—53), Locomotiva (din 1953).

De 29 de ori internațional în echipa Rominiei, ca mijlocaș centru și fundaș, Emeric Vogl a primit și placheta acordată celui mai corect jucător romîn și medalia de aur pentru merite sportive. Într-adevăr, un model de sportiv.

B. B.

Viorel Moraru

și... întîlnirea de rugbi FRANȚA—R. P. R.

Dacă ați întreba pe unul din amatorii de rugbi din țara noastră ce părere are despre șansele echipei României în meciul cu Franța, care se dispută mîine la Bordeaux, în mod firesc va aduce în discuție numele lui Viorel Moraru, jucător în linia a treia a formației noastre reprezentative. Veți afla curînd că Moraru este cheia jocului, că dacă vestitele sale incursiuni au succes, atunci echipa României va merge bine. De fapt, în materie de rugbi, cheia jocului nu este niciodată un jucător care face parte din „grămadă", ci un fundaș gen Penciu, un mijlocaș gen Ionescu sau Stănescu, adică jucători care prin poziția lor pe teren au posturi-cheie. Totuși, tînărul inginer Viorel Moraru este prin specificul jocului, un fel de comandant al acțiunilor. Cu sufletul lui inepuizabil, cu acțiunile lui tactice de mare amploare, el apare în fazele cele mai importante acolo unde adversarii nu se așteaptă. Un ziarist englez de la „Evening Post" l-a văzut pe Viorel Moraru jucînd în Țara Galilor meciul cu echipa „Swansea". El relatează astfel una din isprăvile jucătorului romîn. **„Echipa română era în atac, dar mingea a fost cîștigată de jucătorii englezi, care au pornit la contraofensivă. În mod normal, romînii au repliat. Primul care a fugit să-și apere terenul a fost Viorel Moraru. El a ajuns în propriul teren, a plăcat adversarul, a recîștigat balonul și apoi, fără să-i pese că a făcut o cursă, a mai făcut alta și a adus din nou balonul în terenul echipei Swansea. Dacă ai fi pus flacăra unei lumînări în fața buzelor sale, această flacără nici nu ar fi mișcat".** Ziaristul englez face aluzie la excepționalul suflu al jucătorului romîn.

Viorel Moraru a învățat rugbi fiind elev de liceu, în echipa de juniori a Locomotivei din București. Odată cu studiile făcute la Institutul de Căi Ferate, a continuat antrenamentele și a ajuns din anul 1953 titular al echipei naționale, jucînd contra echipelor Italiei, R. D. Germane, Cehoslovaciei și meciurile din turneul echipei de rugbi în Anglia și Țara Galilor. În acest an a devenit căpitan al echipei Locomotiva, în locul deținut cu cinste de antrenorul lui, Gh. Pîrcălăbescu. El și-a condus echipa la mari succese, între care trebuie citat campionatul țării pe anul 1957. Din anul 1955, Viorel Moraru este maestru al sportului.

Art. VOGEL

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

Redacția și administrația Piața Scînteii tel. 7.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 7.60.10, interior 1400.

ROMANUL NOSTRU

Lumea dispărută

Adaptare după CONAN DOYLE

Desene de ROMEO VOINESCU

CE S-A ÎNTÎMPLAT PÎNĂ ACUM

Frumoasa Gladys a hotărît să nu-și dea mîna și inima ei decît aceluia ce va face un „act de eroism". Mînat de acest îndemn, Edward Malone, reporter, pleacă împreună cu prof. Summerlee și cu exploratorul John Roxton, să verifice afirmațiile profesorului Challenger, în legătură cu existența unor animale preistorice pe un platou din America de Sud. Ei ajung pe platoul greu accesibil, dar nu se mai pot întoarce.

Pentru a schița planul platoului, Malone se urcă într-un copac uriaș, dar în frunziș se întîlnește cu o ființă stranie.

Ființa misterioasă pe care pentru o clipă o zărisem în frunzișul copacului dispăru. Era să scap creta din mînă. Mi-am revenit repede și, lunîndu-mi inima în dinți, am reînceput să urc. Ajuns în vîrful copacului, îmi căutai un loc cît mai comod și începui să întocmesc schița terenului ce se oferea privirilor mele. Pădurea în care ne aflam se întindea pe cîțiva kilometri. Platoul avea o formă ovală. Marginile sale erau mai ridicate, iar mijlocul mai scufundat. În centru se vedea un lac în care se vărsau rîuleții

întîlnit în ziua trecută și încă unul, care venea din partea opusă nouă. Spre stînga, în depărtare, se zărea un perete stîncos, în care se deschideau, după cîte mi se părea, gurile unor peșteri. La un moment dat am avut impresia că în fața lor se mișca ceva.

Mi-am terminat schița și am început să cobor.

Ajuns jos, prietenii mei năvăliră asupra mea cu întrebările. Înainte de a le arăta schița, le-am povestit despre întîlnirea mea neașteptată din copac.

— Spune, dragă Malone, — întrebă Challenger, — cum arăta ființa pe care ai văzut-o? Putea să-și îndoaie degetul?

— Nu, — am răspuns eu.

— Avea coadă?

— Nu.

— Piciorul era la fel ca mîna? Putea apuca cu el?

— Cred că da. Altfel n-ar fi putut să dispară atît de repede. prin frunziș.

Challenger trase concluzia că ceea ce văzusem eu era însăși verига de legătură dintre om și maimuță.

— Cred că această ființă — om, maimuță, sau ce-o fi — ne pîndește de mult, spusei eu. Am văzut cu cîtă ură mă privea.

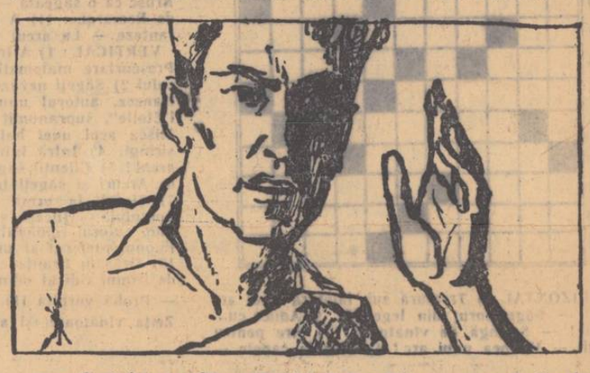

— O să facem mîine cercetări, să ne dăm seama dacă este într-adevăr vorba despre mult discutatul om-maimuță.

Aflt a trebuit ca lui Summerlee să-i sară țandăra.

— Am crezut, d-le Challenger, că ne-am înțeles. Era vorba să nu mai facem nici un fel de cercetări și să găsim o posibilitate de a scăpa de aici.

— Nu mă lasă conștiința mea de om de știință să rămînă atîtea lucruri nelămurite. Ia spune, Malone, ce-ai văzut de-acolo de sus?

Le-am arătat schița, care dădu loc la multe discuții. Ca pe orice hartă, fiecare punct mai important trebuia să capete un nume. Aceasta-l făcu pe Challenger să întrebe:

— Cum vom numi lacul?

— Cred că cel mai indicat să dea un nume acestui lac este tînărul nostru prieten. Dacă vrei să-i spui lacul Malone, niment nu te va împiedica, spuse Roxton.

Inima-mi bătea mai tare ca deobicei. Un val cald îmi înunda fața. Cu un glas tremurător de emoție, am propus ca lacul să fie numit lacul „Gladys".

Neînțelegător ca deobicei, Summerlee se împotrivi:

— Pentru ce lacul Gladys? Nu-i mai bine „Lacul Central".

— Eu aș prefera totuși lacul „Gladys".

— Fie și lacul „Gladys"! aprobă Challenger. Copiii tot copii rămîn!

În seara aceea, m-am culcat foarte mulțumit de mine însumi. Era o noapte senină. Mă gîndeam cît de neplăcut ar fi fost să te plimbi singur, pe întuneric, prin meleagurile astea. Și totuși, ceva nu-mi dădea pace. Ah! Dacă aș avea destul curaj... ce articol i-aș mai trage! Aș deveni un erou!

Și, în aceeași clipă, fui fulgerat de o idee: „de ce nu"? Fără îndoială că în această clipă frumoasa Gladys se gîndea la faptele măreție și eroice pe care le înfăptuiam în această expediție. Era un prilej care nu trebuia pierdut! Puteam să pornesc spre lacul „Gladys", să cercetez singur interiorul platoului!

Am înșfăcat o pușcă și am pornit spre pădure.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin București

1564

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

In acest număr:

„DE ANUL NOU"
O pagină de umor

Care va fi linia modei în 1958?

O VIZITĂ IN LUNAVIL

ILIE GONGU și „PALATUL"

10 fruntași ai sportului romînesc în anii Republicii

Cronica gastronomului
•
Colțul cosmeticianei
•
CURIERUL LAUREI
•
Medicul vă sfătuiește
•
Poșta redacției

1947
1957

TRĂIASCĂ SCUMPA NOASTRĂ PATRIE, REPUBLICA POPULARĂ ROMÎNĂ!

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE UNIȚI-VĂ!

magazin

ANUL I — Nr. 12 ★ Simbătă 28 decembrie 1957 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

Au crescut odată CU REPUBLICA

Afară ninge... Flori de gheață miraculoase, brodate de fantezia iernii, se lipesc pe ierbarul de cleștar al geamului. A trecut oare un deceniu? Filele calendarului, acest impecabil și neiertător socotitor al timpului, s-au oprit marcînd zvîcnirea impetuoasă a anilor: 30 decembrie 1957! Deci au trecut 10 ani de atunci... Fulgii zburdalnici de afară s-au aninat și ei în jurul tîmplelor noastre, iar amintirile au început încet, încet, să ne împresoare, pulsînd proaspete și calde sub pulberea timpului mort. Ehei, eram parcă mai tineri atunci în miezul acela de iarnă furtunoasă, dar amprenta zilelor pline de febră ne copleșește în ceasul acesta de aducere aminte.

30 decembrie 1947. In Piața Palatului, pe linoliul zdrențăros al iernii, pașii se adună în ritmul trepidant al horei, mîinile tremurătoare se încleștează una lîngă alta. Vestea a răzbit prin omăt, prin scheletic scrîșnet al viforului și dogorește acum, dogorește... Megafoanele o anunță sonor și dur, ca o sentință definitivă a istoriei. Monarhul a fost izgonit. S-a proclamat Republica Populară Romînă!

Îmi croiesc drum, prin liota de oameni și urmăresc, extaziat, efuziunea imensă a mulțimii. Hora se învîrte ametitoare, tot mai ametitoare. In tr-un colț un copilandru, cu fața îmbujorată, deschisă într-un zîmbet larg și mulțumit. E îmbrăcat într-un suman peticit în coate, cu o căciulă uriașe și mițoasă. Doar ochii îi lucesc ca doi licurici sub sprincenile stufoase.

— Cum te cheamă?
— Apetrei Mihai.
— Cîți ani ai?
— 16.
— De unde ești?
— De la Drăgușeni, de prin părțile Fălticenilor. Am fugit de acasă, de foamete. A fost secetă în Moldova. Sîntem opt frați și 10 guri în casă. Am plecat să-mi caut în lume norocul...
— Și l-ai găsit?
— Poate de acum încolo... Sînt ucenic la „Malaxa".

M-a privit stăruitor și a repetat silabă cu silabă, parcă făcînd o descoperire uimitoare, cu inima încolțită de o mare speranță:

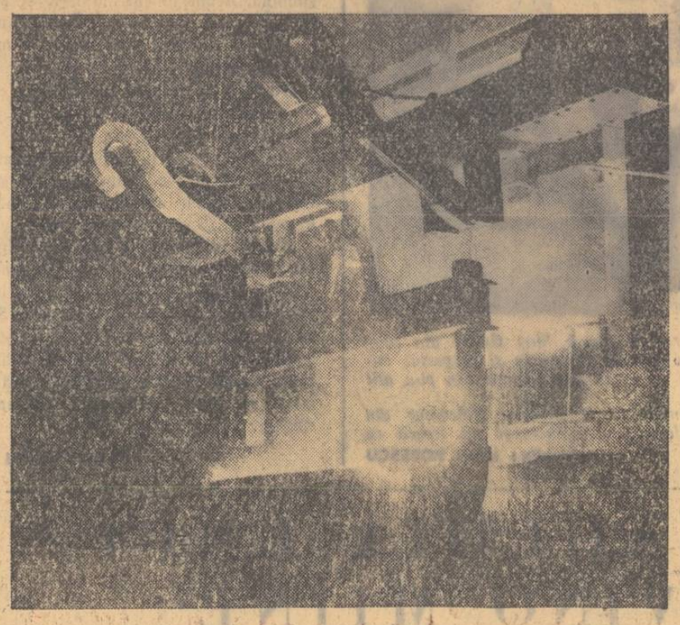

— Poate de acum încolo!...

Și a zbughit-o ca un vifor în tumultul horei. Sus, la geamurile palatului, luminile aprinse înfloreau în noapte ca niște superbe jerbe de artificii...

★

Unde o fi acum Apetrei Mihai, ucenicul acela de 16 ani, care cu zece ani în urmă a pornit în lume să-și caute norocul? Am să-l mai întîlnesc vreodată? Cine știe! Mare-i lumea asta! Imaginea lui, cu sumanul peticit și căciula mițoasă, mi-a rămas în minte, stăruitoare... Parcă spunea că-i ucenic la... Dar cine știe, unde l-au mai purtat pașii. Au trecut zece ani de la proclamarea Republicii și ar trebui să aibă... Stați să facem o socoteală. Exact, 26 de ani... La toate acestea mă gîndeam zilele trecute cînd treburile m-au dus pe la uzinele „Republica".

Aici — în halele uriașe de dimensiunile cîtorva mari bulevarde — ți se înfățișează un univers de metal, cu constelații trepidante de oțel încandescent, cu fosforescențe obsedante care te fascinează. Există fără doar și poate o simfonie a oțelului, orchestrată de ritmul încins și încleștat al sevei minerale, de zvîcnirea mușchilor încordați și încleștați pe manete. In lumina impăienjenită de sudoarea fierului, laminorul de șase toli își apare în viziunea modernă ca un mastodont de metal, încrîncenat și taciturn, estompat pe acuarela difuză a dimineții.

Infometat și totuși veșnic ghiftuit, acest mastodont al industriei înfulecă în uriașele-i măruntaie cubul ardent de oțel, sfîrtecîndu-l și mîngîindu-l cu adorație de părinte iubitor și aspru. Inchipuiți-vă că această digestie minerală se face la o temperatură de 1200 de grade și mai gîndiți-vă la apăsătoarea căldură emanată în jur, în care lucrează în preajma maxilarelor mastodontului, oamenii laminorului. L-am cunoscut aici pe Ion Sandu, șeful de echipă de la cuptoare, un om între două vîrste, firav și sprinten în același timp, cu

D. TABACU

○ (Continuare în pag. 2-a)

LA MULȚI ANI!

MARGARETA BUTUC-CODRESCU (Teatrul Armatei) — Fotografia: Mihai POPESCU

VA FI 1958 anul destinderii internaționale?

Pe războiul vremii s-a mai înscris un an. Cel de-al 12-lea de la terminarea războiului. Din păcate omenirea nu s-a bucurat în suficientă măsură de acești ani de pace. Curioasă pace. Omenirea visa cu totul altceva. Sutele de milioane de oameni sperau în 1945, că odată terminat războiul și lichidat fascismul, ei vor putea să-și vadă în liniște de treburile lor. Cînd colo, la 12 ani de la sfîrșitul războiului situația internațională continuă să fie anormală.

Lumea mai este încă scindată în grupări militare ostile una alteia. Intre ele domnește o atmosferă de neîncredere reciprocă, se desfășoară o cursă a înarmărilor, fără precedent în istorie. Tratativele cu privire la dezarmare se tergiversează fără nici un rezultat, aminindu-se chiar și rezolvarea unei probleme simple și realizabile cum ar fi încetarea experiențelor cu armele atomice. Uniunea Sovietică a încercat în numeroase rînduri să pună capăt acestei situații dar s-a lovit neîncetat de opoziția cercurilor agresive din occident, în frunte cu cele din S.U.A., care au inițiat față de țările socialiste așa zisa politică „de pe poziții de forță". Această politică, străină intereselor popoarelor, a încordat în mod artificial relațiile dintre state, a transformat întreaga lume într-o tabără militară.

La baza acestei politici stă nemulțumirea cercurilor monopoliste pentru felul cum decurge istoria... Ele s-au supărat de faptul că popoarele din răsăritul Europei, ca și unele popoare asiatice, au pornit o pe drumul socialismului. Le supără de asemenea faptul că o serie de țări din Asia și Africa, foste colonii odinioară, au devenit astăzi independente. Supărarea monopoliștilor, pe istorie seamănă leit cu supărarea văcarului pe sat. Istoria nu ține cont nici de laude, nici de supărări, ea se dezvoltă conform unor legi ale ei proprii și monopoliștii pot grăbi sau întîrzia cu cîțiva ani un anumit proces istoric, dar atît. Iată de ce m-a amuzat teribil o știre care anunța că țările participante la N.A.T.O. vor edita în curînd o Cartă în care vor respinge în mod oficial ideea că victoria finală va fi a socialismului. E cert că o asemenea Cartă va putea fi editată. Dacă însă istoria va ține cont de această Cartă e cu totul altceva. In fond în Cartă ar putea să se înscrie că socialismul nici nu există. Precedente

Gh. IOSUB

○ (Continuare în pag. 3-a)

PĂMÎNT-LUNA și retur

In anul una mie nouă sute cinci zeci și șapte, datorită științei și tehnicii sovietice, omul a început cucerirea spațiilor siderale. Prin lansarea celor doi sateliți artificiali ai pămîntului, s-a făcut un prim pas hotărîtor spre viitoarele itinerarii cosmice. Anul 1958 ne rezervă cu siguranță surprize noi, marcînd poate chiar începutul călătoriilor interplanetare.

Ce se va întîmpla în viitorul apropiat, care va fi următorul pas? Sînt întrebări care interesează cu siguranță pe toți cititorii noștri. De aceea, am vizitat încă odată pe tovarășul profesor universitar CĂLIN POPOVICI, rugîndu-l să ne facă unele anticipări în legătură cu surprizele pe care ni le rezervă anul 1958 în ceea ce privește zborurile interplanetare.

— Cum vor începe călătoriile interplanetare? l-am întrebat pe interlocutorul nostru.

— **Pentru aceste călătorii se fac nenduoielnic pregătiri intense, care cer foarte mult timp și un aparataj cu totul special. In tot cazul, pregătirea acestor călătorii se va face prin crearea unor mari platforme cosmice la cîteva mii de kilometri deasupra pămîntului, prin asamblarea a numeroși sateliți artificiali. Acestea vor fi în primul rînd stații intermediare de lansare a rachetelor interplanetare. Rachetele care se vor forma mai departe, de pe platforma cosmică, spre lună sau alte planete, nu vor trebui să posede în plus peste viteza platformei decît numai circa 3 km. pe secundă. In același timp, de pe stațiile cosmice de care aminteam, astronomii și fizicienii, nestînjeniți de atmosferă, vor face o sumă de foarte importante studii. Astfel, se vor studia razele cosmice primare, radiația ultra-violetă și de raze X a soarelui și a altor aștri.**

— Se va putea lămuri în sfîrșit și misterioasa problemă a canalelor marțiene?

— **Da, desigur. Cu ajutorul acestor platforme cosmice uriașe se vor putea face studii privitoare la suprafețele planetelor Marte, Venus etc. fără a fi stînjeniți de agitația atmosferică. Se va lămuri astfel și misterioasa problemă a canalelor marțiene despre care întrebați.**

— In anul acesta, în U.R.S.S. a fost lansat deja un al doilea satelit, care a avut pe bord un cîine, pe Laika, ceea ce a constituit, așa cum ne-ați

AL. POPESCU

○ (Continuare în pag. 3-a)

Macheta unei stații cosmice interplanetare, avînd ca bază luna.

CE VĂ DORIȚI ÎN NOUL AN?

Al 12-lea număr de revistă grăbea către tipar cu destulă vreme înainte ca orologiul să fi bătut de 12 ori pe pragul anului ce vine. Ieșindu-i în întîmpinare cu prietenescul „Bine ai venit!", noi ne gîndeam să-i oferim în dar o listă cu toate dorințele pe care ei să le împlinească cititorilor. Grea treabă. De unde să le afli? Cum să aduni în jurul mesei rotunde atîtea zeci de mii de cititori? Ne-ar trebui desigur, mai întîi, o masă ca-n poveste. Și, hai să zicem, c-am avea-o, cîți cititori ar fi dispuși să facă revelionul într-o redacție? Pe fiecare îl așteaptă doar, în aceste zile, familia, tovarășii de muncă, prietenii... Succese cunoaștem pretutindeni și oameni veseli sînt destui. Să ridicăm paharul deci pentru fericirea tuturor! Dar cum să le aflăm așa, deodată, gîndurile?

Cîțiva redactori, a căror unică dorință era să afle dorințele dumneavoastră dragi cititori, au și pornit la drum. Acum probabil se află undeva prin țară, ciocnind și ei paharul și spunînd urări... Noi, cei rămași aici, la rotativă, am stat și am judecat ce-i de făcut. După discuții aprige, am hotărît să adresăm întrebarea „Ce vă doriți în noul an?" unor cititori din cît mai multe domenii ale vieții noastre obștești. Intr-un anume fel unele din dorințele lor vor fi și ale dumneavoastră, căci, cu toții gîndim ca anul nou să fie un an de pace, hărnicie și belșug. Cu toții vrem să adăugăm la firul anilor ce au trecut mereu alte împliniri, satisfacții, perspective, pe drumul socialismului.

Solicitații noștri sînt ca și dumneavoastră muncitori, savanți, artiști, sportivi, lucrînd cu sîrguință la propășirea vieții noi. Este firesc ca pentru ei dorințele să fie mari și multe. Nu ne îndoim că ele ar fi chiar mult mai multe dacă le-am fi putut cuprinde chiar pe toate. Dar ce poți face? Dacă alegi doar una singură, pe care s-o alegi? Să strîngem un buchet căruia fiecare să-i poată adăuga (chiar și în restul anului) o floare din grădina atîtor succese ce le așteaptă în întreaga țară oamenii muncii privind spre viitor.

CITIȚI IN PAGINA 4-A RASPUNSURILE LA ANCHETA NOASTRA.

„MAGAZIN" lansează un

„CÎNTEC DE PETRECERE"

— O compoziție inedită de Elly Roman —

Ilie GONGU și PALATUL

„Majestatea sa a petrecut o săptămînă plină la reședința sa de la Segarcea. Vînătoarea organizată cu acest prilej s-a bucurat de o reușită deplină".

Cei mai virstnici își amintesc comunicatele laconice prin care ziarele din trecut ne informau despre înaltele și variatele preocupări ale prealnaltului și mărginitului suveran.

Despre altceva nu mai pomeneau aceste comunicate. Nu pomeneau, de pildă, nimic despre Ilie Gongu, țăran sărac din Segarcea, și fost argat pe fostul domeniu regal al fostului vodă. I-a fost dat odinioară acestui Ilie Gongu să fie „invitat" la una din vestitele vînători regale. Omul nostru însă n-a putut să răspundă acestei invitații. Avea acasă unul din copii bolnav de friguri așa că în ziua respectivă ceata hăitașilor — căci în această calitate și nu într-alta fusese „invitat" — a numărat un om mai puțin.

A doua zi din capul scărilor palatului din Segarcea, cumplitul general Baliff, administratorul domeniilor, i-a ținut „răzvrătitului" un întreg discurs despre „onoarea" de a fi „invitat" la o vînătoare regală. Și pentru că după legile scrise și nescrise de pe atunci, nepoliteța de a refuza o asemenea „înaltă invitație" se pedepsea cu asprime, a mai poruncit domnul general, să i se aplice vinovatului pedeapsa cuvenită (25 lovituri cu cravașa).

Aceasta a fost prima cunoștință a lui Ilie Gongu, cu palatul regal de pe domeniile Segarcea. Evident despre acest fapt ziarele timpului n-au amintit nimic în comunicatele lor laconice. Ilie Gongu a zăcut o săptămînă oblojit în comprese, în timp ce ziarele anunțau: „M. S. a petrecut o săptămînă plăcută la Segarcea".

A doua cunoștință cu — acum fostul palat — a avut-o Ilie Gongu cu cîteva săptămîni în urmă. Dar mai întîi o precizare: Cu toate că de cîțiva ani aici funcționează spitalul raional, Ilie Gongu nu se desobișnuise încă să-i spună tot ca înainte. Adică palat. Dacă-l întreba, de pildă, cineva:

— De unde vii, măi Ilie?

— Păi, fusei pînă la cutare, ăla de stă dincolo de palat, venea îndată răspunsul.

Fie că îi erau prea dureroase amintirile, fie din altă pricină, omului îi venea greu să zică altfel. Cu noile rosturi, cu spitalul, el n-a avut prilejul să aibă de-aface decît în ultima vreme. Și atunci, indirect ca să spunem așa: și-a internat fata pentru operație de apendicită.

Iată așa dar că într-una din „zilele cu vizită" omul îi spuse nevestei:

— Dă-mi femeie ce ai de dat, că dau pe la palat să văd ce face fata. Mi-e să nu treacă ora de vizită.

A luat omul legătura cu dulciurile pregătite de nevastă și a pornit spre „palat" — vorba lui.

Clădirea e aceeași ca mai înainte și revederea scării i-a adus o clipă în minte chipul generalului de altă dată, mărunt și buhăit de chiolhanuri, de „lecția de politețe", de umilința suferită atunci. O clipă numai pentru că în cea următoare în fața i-a apărut o fetișcană zveltă, îmbrăcată în alb, purtînd un pui de om de 6-7 luni: în partea aceasta a fostului palat a fost amenajat un salon pentru copii.

— Ce-ar mai turba generalul de necaz dacă ar vedea asemenea „încălcări de protocol", se gîndește Ilie Gongu. Încălcări pentru că mai sînt și altele.

Iată: „camera reginei" adăpostește acum salonul de boli interne. Ceva mai încolo e „chirurgia", „stomatologia", vin apoi „laboratorul", „farmacia", „sala de operații", „de pansamente" și multe altele.

Ilie Gongu trece prin dreptul fiecărei uși, citește tăbliețele indicatoare de pe ele și un fel de mulțumire lăuntrică îi inundă inima. A găsit și salonul fetei lui, fata e liniștită și zîmbitoare: operația a reușit.

— În două trei zile vii s-o iei acasă, n-ai nici o grijă, îi spune doctorul.

A plecat Ilie Gongu. S-a mai uitat încă odată la fiecare ușe, a ieșit în curte și a îmbrățișat cu privirea clădirea impunătoare a fostului palat.

Peste un sfert de ceas se afla din nou în drum către casă. Cineva l-a oprit în dreptul școlii și l-a întrebat: „Da' unde ai fost prin partea asta nea Ilie? I s-a părut atît de firesc să răspundă:

— La spital.

Și a spus-o în așa fel ca și cînd niciodată acolo n-ar fi fost un palat regal.

Ana CRISTEA

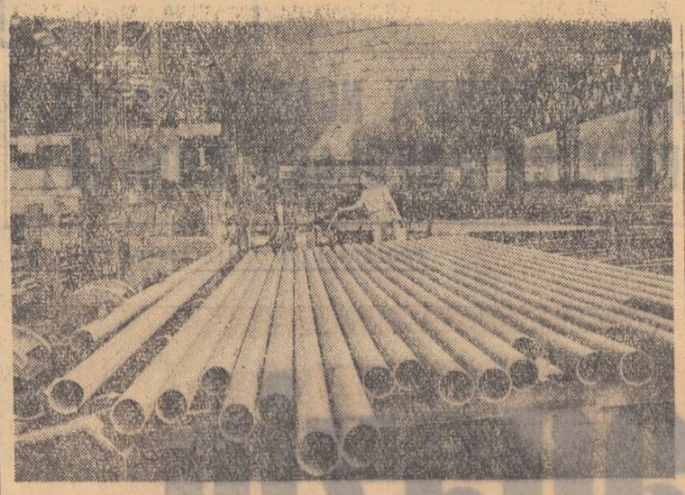

Au crescut odată cu Republica

(Urmare din pag. I-a)

pielea bronzată de oțel, cu privirea metalică și dură. Mi-a arătat detaliile anatomice ale uriașului laminor, explicîndu-mi cu patimă fiecare amănunt în parte. Apoi, minune, deodată din căldura aceasta crîncenă, în fața mi s-a deschis o veritabilă oază, un staționar confortabil cu perdele și șezlonguri în care lucrătorii de la laminor își petrec în liniște, la cîțiva metri depărtare de fierberea metalului, orele de repaos.

★

Dragostea își croiește drum și aici la confluența oțelului cu viața. Cîte povești de dragoste nu s-au înfiripat în halele acestea pline de pîclă și funingine, cîte inimi n-au tremurat înfiorate sub salopetele mînjite de funingine! Aici în asaltul acesta uriaș al omului, în încleștarea lui cu metalul a cunoscut lăcătușul Ion Baicu pe lăcătușa Aurora, soția lui de astăzi; aici s-a urzit povestea de dragoste a lui Christache Alexandrescu cu Trandafira.

Am stat de vorbă cu mai mulți tineri din uzină. Și am remarcat că aici noțiunea de „capitalist" a devenit ceva abstract. L-am întrebat de pildă pe un tînăr de 18 ani, vioi și plin de energie:

— Ai auzit de Malaxa?

A ridicat din umeri, sincer, nedumerit.

— Nu, cine este?

— El stăpînea înainte locurile acestea. A fugit atunci pe vremea cînd a fugit și Hohenzollern!

— Nu, n-am auzit. Să-l vedem cînd ne-om vedea ceafa!

★

Am trecut prin secția de filetaj, am străbătut timp de cîteva ore prin forfota uzinei. Am văzut panouri cu fruntași în producție, grafice și cîte și mai cîte. L-am rugat apoi pe însoțitorul meu:

— Aș vrea să vorbesc cu unul dintre cei mai buni strungari din uzină.

— Stați că vă duc îndată. Avem un băiat, oțel nu altceva.

Lîngă un strung automat, mi l-a arătat.

— Uite, ăsta este.

Nimic deosebit. Un tînăr, cu ochii sprinteni sub genele stufoase, mînjit tot de funingine. Mi s-a explicat:

— Lucrează de 10 ani aici în uzină. Cînd a venit nu era nici „alfabetizat". Aici a făcut școală, aici s-a calificat, aici a ajuns fruntaș.

Ne dăm mîna. Mă privește iscoditor.

Începem să discutăm. Despre cîte toate. Îi place literatura și adoră în același timp schiurile. E căsătorit? Da! Are un copil, Aurel. Mă uimește vocabularul lui bogat, e la curent cu spectacolele și e o adevărată plăcere să stai cu el de vorbă.

— M-am născut, ca să spun așa, cam odată cu Republica — îmi spune zîmbind. Acum 10 ani am ieșit și eu în lume, din găoace și-mi spuneam pe atunci ca omul fără carte, să-mi caut norocul.

Tresar și îl privesc cu atenție.

— Cum te cheamă?

— Apetrei Mihai.

— Cîți ani ai? îl întreb emoționat.

— 26. Aha! Nu știam de unde să vă iau... Acum am ghicit. De la.. Republica!...

...Afară ninge ca atunci... Cu fulgi mari, catifelați. De ce ai lăcrimat, Apetrei Mihai? Fii serios. Ești om în toată firea. Ai copil mare acum. Și eu la fel. Așa e cînd te copleșește bucuria. Ce, te uiți la mine, în ochii mei? Cum? Sînt la fel? Ei, ce să-i faci, se mai întîmplă! Oameni sîntem..

D. TABACU

Cronica gastronomului

Gîsca

Gîsca e bună și friptă, dar cu condiția să fie boboc. Preparată cu sosuri și condimente poate fi de asemeni foarte bună, dar cu condiția ca acel care-o gătește să nu fie boboc. În zilele noastre, amatorii apreciază numai pieptul și mai ales ficatul acestei palmipede, careia creșcătorii îi provoacă prin îndopare și imobilitate, o ciroza hipertrofică. Acest sistem barbar a făcut celebritate orașelor Toulouse și Strassbourg, precum și Aradului și altor centre din Ardeal. La maturitate, adică după 6—7 luni de viețuire, carnea acestei păsări devine coriace și desigur că aceasta e pricina pentru care curcanul și purceilul de lapte au înlocuit-o pe mai toate bufeturile reci, unde totuși prezentată „a la grec" sau ca grillic, nu e de disprețuit. Astăzi, în Anglia toți insularii în măsură să-și plătească acest lux mănîncă la anumită dată gisca întreagă, în amintirea zilei, pentru ei epocală, în care, în secolul al XVI-lea, a fost distrusa flota spaniolă. Vestea fusese adusă reginei Elisabeta pe cînd pe masa regală se adusese o gîscă, mîncare pentru care corpolența suverană avea o slăbiciune. De atunci, obiceiul.

În antichitate gisca era unanim prețuită. Vechii egipteni o adorau cu divinitate, iar romanii îi datorau salvarea Capitoliului, amenințat nocturnamente și prin surprindere de războinicii gali. Dar asta nu i-a împiedicat cîtuși de puțin să îngrașe gîștele cu smochine coapte, după cum ne mărturisește Horațiu, pentru a obține o carne mai fragedă, cu care să se desfete la sardanapalicele lor festinuri. În evul mediu friptura de gîscă era atît de răspîndită, încît ospătarilor care comercializau aceste fripturi, li se spunea gîscari (nu văd alt chip de a traduce cuvîntul oyer de la oie — gîscă).

Pentru variație în prepararea acestei păsări, care își mai găsește amatori fideli, comunic cetitorului o rețetă foarte bună și puțin cunoscută:

Se așează în cratiță o gîscă, mai bine zis o gîsculiță, dar nici chiar bobocel, care să nu depășească în greutate 3 kgr. Se rumenește în unt și, pentru cine preferă, în chiar untura ei. Se toacă mărunt 1 kgr ceapă, 1/4 kgr. arpagic, 10 căței de usturoi. Se răstoarnă peste pasăre și se lasă să se prăjească împreună 10 minute. Se stropește cu un litru de vin alb (fierbinte!), se adaugă 6 tomate, proaspete în sezon, conserve iarna, tăiate felii, un buchet de verdețuri, sau piper și se bagă cratița acoperită în cuptor, la foc potrivit, unde, după circa cinci ore, carnea se desprinde de pe oase. Bucățile desprinse de pe os se așează frumos în altă cratiță, care se acopere și se așează la cald. După ce scade sosul și se îngroașe, se scoate grăsimea care plutește la suprafață și se adauga, în lipsă de Maderă, un pahar de vin aromat (tot fierbinte). Se scoate buchetul de verdețuri, se toarna sosul peste gîscă și se servește.

Această rețetă mi-a fost comunicată de Costache, prietenul meu, cu rugămintea să n-o divulg. De aceia rog cititorul căruia eventual i-ar fi pe plac, să nu spună că o știe de la mine.

PĂSTOREL

„Cine a fost cuminte va primi daruri frumoase de la „moșul" — *pare să spună Moș Gerilă din fotografie. Deși el nu are nici sacul cu jucării, nici barbă și mustăți, totuși a stîrnit admirația și respectul micuților ascultători. Cele cîteva zile ce ne mai despart de sărbătorirea pomului de iarnă sînt folosite din plin atît de profesori și educatori, dar mai ales de copii.*

Fotografia înfățișează un aspect din clasa I-a A a școlii elementare mixte nr. 1 „Nicolae Bălcescu" din Capitală. Sub atenta supraveghere a profesoarei Elena Bircă, Moș Gerilă repetă și încearcă să treacă cu succes „examenul".

Fotografia: Mihai POPESCU

Năravuri și moravuri

URARE

— Sînt urări și urări — îmi spuse prietenul meu. Vine, bunăoară, cineva și-mi urează „La mulți ani!". Prin asta n-a spus mare lucru. Sau altul: „Să trăiești cu noroc și fericire!". Nici asta nu-mi spune prea mult.

— Bine, — i-am răspuns — dar sînt urări tradiționale. Rostirea lor a devenit deprindere, tot așa cum, dacă te întîlnești cu cineva, la anumite ore ale zilei, spui „bună dimineața" și la altele, „bună seara".

— Nu neg. Mi se pare însă mai util ca, între prieteni cel puțin, urările să se facă mai concret, pe baza cunoașterii dorințelor celor mai intime ale celuilalt. Cînd cineva îți face o asemenea urare, parcă s-a solidarizat cu tine, parcă este gata să-ți acorde sprijinul ca să ți-o realizezi. Căci — vezi bine — dezbrac urarea de orice inveliș și-i dau un sens cît se poate de concret, de legat de viață.

— Ca să înțeleg mai bine, n-ai vrea să-mi spui, de pildă, ce ți-ar place să îți se ureze zilele acestea, cu prilejul noului an?

— Cum de nu. Decît numai că lista ar fi lungă. Ce să-i faci! Sînt un om tînar, sănătos, și dorințele mele, năzuințele mele sînt felurite, entuziasmul meu cuprinde perspectiva unei mari game de realizări pe care le-aș dori transformate în fapte pînă la sfîrșitul anului. Sufletul meu este plin de dragoste de oameni și năzuiesc să văd înflorind fericirea și pacea pretutindeni...

— Bag de seamă că pînă acum n-ai spus nimic concret.

— Ți se pare. Crezi că dacă mi-aș dori bogății — și anume calculate la centimă — ar fi mai concret? Sau dacă, suferind de o boală oarecare, mi-aș dori vindecarea, aceasta ar putea fi mai concret? De fel. Ar fi mai mărunt, mai egoist, atîta tot.

— Asemenea mărunțișuri defectează uneori mecanismul avîntului despre care vorbeai mai înainte. Oare ținînd la pat de o boală, poți gîndi cu entuziasm la ceea ce se întîmplă în jur, poți fi, măcar cu sufletul, alături de alții, gîndind la fericirea tuturor?

— E deocamdată prematur să mă pun în această situație. Totuși îmi vine greu să cred că în anumite clipe grele voi înceta de a mai fi eu însumi și mă voi transforma într-un animal dintr-o speță inferioară, condus numai de instincte, preocupat doar de propriile mele pofte. Ar fi trist să fie așa.

— Te înțeleg. Totuși explică-mi sensul fericirii care nu se referă la o persoană anumită.

— Îți pot răspunde printr-o întrebare: cum te-ai putea închipui fericit într-o lume de oameni triști, mohoriți, lipsiți de viață, plictisiți de toți ce se întîmplă în jurul lor?

— Desigur n-ar fi prea încîntător...

— Și cum ai încerca să-ți schimbi situația?

— Nu văd decît două căi: să plec de acolo sau să muncesc pentru a remedia ceea ce determină răul.

— Eu m-aș opri la cea de a doua cale. Fiindcă nu cred că sînt rele pe lumea asta care să nu poată fi remediate prin strădania omului. Adu-ți aminte cîta luptă și cît sînge au trebuit pentru a pune capăt oprimării burghezo-moșierești. Ce s-ar fi întîmplat dacă cei care urau acel regim, ar fi abandonat lupta și ar fi plecat spre alte meleaguri să-și caute mulțumirea individuală?

— Fără îndoială că în preajma anului 1958 am fi stat de vorbă mai puțin liniștiți sau n-am fi stat deloc de vorbă.

— Bine înțeles, fiindcă înseși relațiile noastre, ca și o serie mare de alte legături și situații favorabile, pe care le socotim normale, nu sînt decît rezultatul unor lupte și, în primul rînd, al luptelor care au dus la scuturarea exploatării. Pentru a înțelege ce înseamnă asta trebuie negreșit să cîntărești prezentul ținînd seama de trecut și chiar de ceea ce s-ar fi întîmplat dacă acest trecut s-ar fi prelungit pînă azi.

— Ai dreptate.

— Atunci, ca să revenim, ce-mi urezi pentru noul an 1958?

— „La mulți ani!"

— Cum iar o iei de la capăt?...

— De fel. Dacă îți urez „la mulți ani", e clar că-ți doresc sănătate; dacă îți urez „la mulți ani" îți doresc să fii ferit de primejdii, de amenințări și asta cred că înseamnă să trăiești în pace. „La mulți ani" în condițiile noastre înseamnă progres, deci anul 1958 să aducă mai mult și mai bine decît 1957 și decît ceilalți ani de pînă acum...

— Bine, dar eu nu sînt singur pe lume...

— Dacă te-ai gîndi bine și ai vrea să lărgești urarea, ai vedea că ea cuprinde răspuns și la existența ta socială. „La mulți ani" înseamnă deci, iubite prietene, să contribui cu întreaga ta forță la mersul înainte al societății noastre și, în același timp, să lovești în dușmani, hoți, șperțari, fățarnici, ipocriți, în diferiți încurcă-treabă și în cît mai multe alte figuri asemănătoare.

— Deci o urare politică?

— Firește! Vorbeai doar de existența ta în societate. Și societatea noastră, cred că nu e nevoie să ți-o repeet, se îndreaptă neabătut spre socialism.

— Dă-mi voie să mă asociez punctului tău de vedere și...

— ...Și în consecință, să nu-ți pară deloc generală, ci foarte concretă, urarea pe care din toată inima o facem cititorilor noștri: „LA MULȚI ANI!"

Al. CORNESCU

POȘTA Redacției

VIORICA LUTAȘ str. Țepeș Vodă 24, Oradea: Vă mulțumim pentru sugestii. Din cele scrise de dvs. reiese că aveți unele probleme de educație care interesează femeile, mai ales în legătură cu creșterea copiilor, și pe care doriți să le publicați în revista noastră. Vă rugăm să ne trimiteți aceste articole și, în funcție de calitatea lor, le vom publica.

CARMEN TUTU, București: Am comunicat colaboratoarei noastre Sidonia Drăgușanu aprecierea pozitivă pe care o dați rubricii „Văzute și auzite". Cît privește tirajul revistei noastre, acesta este mare, dar se pare că numărul celor ce doresc s-o aibă este încă mai mare. Pe măsura posibilităților, firește, vom mări și tirajul.

M. P., str. Eremia Popescu 47, Tîrgoviște: Problema dvs. mi se pare simplă. Iubiți un tînăr. Fără nici un motiv — și din vina dvs. — legătura cu el s-a rupt. Nimic mai firesc decît, recunoscîndu-vă vina, să reînodați această legătură, la care se pare că țineți foarte mult.

NICOLAE HAN, Săsar, Baia Mare: Ultima grupă de întrebări a concursului nostru cu privire la orașul București are tocmai scopul de a determina pe cei ce nu cunosc încă Bucureștiul, să cunoască ceva despre el măcar... din cărți. Or, tocmai pentru a stimula aceasta, nu putem primi sugestia dvs. de a înlocui acest grup de întrebări cu altul.

IONEL HAIDUC, pionier în clasa a IV-a, Salonta: Ne pare bine că și dumneata găsești în revista noastră lucruri care te interesează și că, printre ele, se numără povestea „Capcana". Cît privește dezlegarea jocului despre care ne scrii, noi am început cu numărul 10 publicarea dezlegărilor tuturor jocurilor apărute pînă acum. Vei găsi acolo ceea ce te interesează.

CONST. PANTEA, str. Scheiul de Sus 19, București: După părerea noastră, nu există nici o piedică să vi se organizeze partida de șah solicitată. Pe noi posibilitatea acestei organizări ne depășește însă.

VIORICA DOMȘA, comuna Măgina, raionul Aiud: Date în legătură cu Maria Felix ați putut găsi în numărul 10 al revistei noastre.

TITEL FEȚEANU, student, București: Versurile dvs. intitulate „Lacrime" sînt la nivelul poeziilor pentru albumele duduilor romantioase de altă dată. Cu ușurința dvs. de versificare, ați putea încerca poezii viguroase, bune, pe care eventual ni le veți trimite cu alt prilej.

UN GRUP DE ELEVI din București ne întreabă în esență dacă la revista noastră se fac abonamente. Firește. Îi rugăm chiar pe tinerii noștri cititori — și pe alții — să ne anunțe dacă organele difuzării presei le-au făcut dificultăți atunci cînd au cerut să se aboneze.

GH. MOLDOVAN, str. Păulești, Satu Mare: din tot ce ne-ați trimis, am ales următorul „sfat practic": „Părinți! Produceți o mare bucurie copiilor dvs. cumpărîndu-le chibriturile produse de fabrica din Timișoara. Sînt jucării foarte bune și nu produc incendii".

KARINA MARCHEȘI, București: Vom încerca să vă satisfacem dezideratele.

EMIL GOLERO, str. Turgheniev 49, București: Fără îndoială, versurile dvs. au la bază frumoase sentimente de față față de ființa sau. Atît numai este insuficient.

„UN PASIONAT CITITOR" din București, ne scrie că e mic de statură, deși a împlinit 20 de ani și ar dori să afle dacă există vreun medicament care să-l ajute să crească. După știința noastră, un asemenea medicament nu există. De altfel, nici nu prea înțelegem bine de unde vine dorința cititorului nostru. Puținătatea înălțimii nu-l poate împiedica să fie om mare. Păstrînd, firește, proporțiile, putem aminti numeroase personalități mari ale istoriei, a căror statură n-o depășea pe aceea a corespondentului nostru. În altă ordine de idei, acelaș ne scrie că, dorind să devină pictor amator-începător, ar vrea să știe ce materiale îi sînt de trebuință. Părerea noastră este, în cazul că are aptitudini în această privință, să se adreseze unei școli populare de artă, unde va primi nu numai îndrumări cu privire la materialele necesare, dar și cunoștințele minime pentru a putea picta.

CORNEL DOMOCOȘ, str. T. Vladimirescu 74, Gătaia, regiunea Timișoara: Vă mulțumim pentru frumoasele aprecieri făcute revistei noastre. Dezideratele dvs. în legătură cu rubrica de cinematograf le veți vedea realizate pe rînd.

ION RESCEANU, str. Andrei Șaguna 2, Caracal: Ne face plăcere interesul pe care-l arătați revistei și, firește, vom ține seama, pe măsura posibilităților de sugestiile dumneavoastră.

FELIX FISCHER, str. V. Tordasan 1, Sibiu: Observațiile dvs. vor face obiectul unei atente cercetări.

CRISTINA VASILIU, București: Aprecierile dvs. asupra artei muzicale interpretative în țara noastră sînt în întregime justificate. De la maeștrii consacrați ai operei și pînă la tinerii care au obținut succesele internaționale cunoscute, acești artiști vădesc o tradiție muzicală bogată și o preocupare mereu sporită pentru școala noastră de canto. De aceea, dorința dvs. de a se scrie în revistă mai mult despre interpreții noștri de muzică vocală, este cît se poate de întemeiată.

TELEVIZOR Micul

TRAGEDIA UNUI „VINO MIINE"

Există poate zeci de feluri ale birocratismului, dar nu știu de ce o serie de autori nu observă decît unul și același tip: cel care spune „vino miine".

A fost odată ca niciodată, că de n-ar fi, nu s-ar povesti, a fost un birocrat care... Dar n-aș vrea ca diferiți funcționari să se supere, crezînd că fac aluzie la ei: voi preciza că îl chema Grigore N. Amîniu și — ca nu cumva să creadă că totuși generalizez vizînd vreun alt funcționar — aveau Buletinul de identitate Nr. DCM X 72389761 G. H. E deci unic. Adaug că funcția lui era foarte mică.

Omul aista plin era de daruri și haruri, însă mai avea și unele lipsuri — dar să nu exagerăm, că exagerarea nu prieste satirei — avea o singură lipsă: nu făcea nici o treabă. Oricărui om îi spunea doar atît — „Vino miine".

Într-o bună zi, ce să vezi? Vine la el un mosneguț ciudat, pensionar C.F.R., care avea tremurătură din cap, un inventator necunoscut de nimeni, și îi cere pensia, sau măcar un ajutor. Omul inventase un aparat atomic numit „fonomiroscronoîndeplinitorul", a cărui întrebuințare o vom vedea de îndată, dar nu era luat în serios de Amîniu. Mosneguțul avea nevoie de pensie, pentru el și pentru ca să-și pună la punct aparatul, dar Amîniu s-a răstît deodată:

— Miine, miine!

— Apoi fiule — a prins a grăi mosneguțul — statul nostru ne ajută, și d-ta ne amîni?

Dar lui Amîniu prea puțin îi păsa și de legile statului și de biefii bătrîni. El o ținea una și bună: miine!

A ieșit bietul inventator necunoscut afară din birou, cătrănit cum nu se mai poate.

— Ce zici dragă? — s-a întrebat inventatorul, care cam avea obiceiul să vorbească de unul singur — cum să pedepsim pe omul ăista hain la inimă, care nu ascultă legile statului popular?

— Apoi, tovarășe inventator — și-a răspuns el — eu zic așa: să-i îndeplinim dorința. Să-i fixăm fonomiroscronoînaeplinitorul.

Și s-a dus iute acasă, a meșterit ceva la prototipul lui, l-a fixat de la depărtare asupra lui Amîniu și să vedeți ce s-a întîmplat.

★

Amîniu tocmai se pregătea să ia un suc la ghiață, cînd în biroul lui a intrat — purtînd pantaloni scurți — un băiat de vreo 14 ani, cu voce în schimbare, cu obraz catifelat. Venise pentru maică-sa, văduvă, ocupată în producție. Băiatul a tușit stingherit și a înșirat pe o voce foarte subțirică care la unele silabe cădea pe neașteptate în bas:

— V-am adus o cerere pentru mama.

— Vino miine, i-a spus liniștit Amîniu.

— V-am adus cererea aceea pentru mama — a ciripit și bubuit vocea nesigură a băiatului.

— Vino miine! a strigat Amîniu.

— Mi-ați spus alaltăieri... v-am adus-o...

— Vino miine, miine, miine! — a urlat scos din sărite Amîniu — ce, ești surd? Eu nu știu de ce dracu' îmi vin mie toți copiii necopți și cu pantaloni scurți!

— N-am pantaloni scurți! i-a răspuns jignit băiatul. De-o săptămînă nu mai port pantaloni scurți!

Amîniu era atît de enervat, încît n-a observat ciudata schimbare: minute în șir, văzînd roșu înaintea ochilor, a strigat mereu „miine, miine, miine!" socotind că băiatul va dispare negreșit. Cînd și-a venit în fire, avea în față același băiat, numai că era îmbrăcat de astă dată cu palton. În sobă ardea focul; Amîniu nu mai avea poftă de suc la ghiață. Se simțea moleșit de căldura sobei, s-a întins puțin, a căscat, cînd a auzit o voce plăcută de tenor:

— Plec peste o săptămînă ca muncitor calificat pe un șantier și v-aș ruga, în legătură cu cererea aceea veche a mamei...

— Păi — i-a întrebat Amîniu care, moleșit, devenise binevoitor — nu ți-am spus să vii miine? Miine, domnule, nu știi ce înseamnă miine? Nu poți să aștepți o zi? Ori miine, ori peste trei zile... S-a uitat la el, și deodată a văzut că în mîna băiatului apăruse un geamantan.

— De un an și ceva viu zi de zi aici! — a spus tînărul. Peste o oră pleacă trenul și...

— Cum de-un an și ceva, că de abia ai... și de odată Amîniu a sărit în sus, cu ochii holbați: pe fila calendarului stătea scris 2 februarie 1959.

— Ieși afară! a urlat el. Lasă-mă să mă gîndesc! Să nu te mai văd nici miine, nici poimiine, nici poimarți, nici peste doi ani — numai peste cinci ani!

Și de odată ușa s-a deschis, și în birou a intrat, elegant și trist, tînărul. Era îndoliat.

— Inginer Mihăescu, directorul secției a 2-a a șantierului Uzinești — s-a prezentat el, întinzîndu-i mîna. Acum cinci ani mi-ați spus să revin în legătură cu o cerere a... — aici vocea i-a tremurat ca-n adolescență — a Elenei Mihăescu, răposata maică-mea, care...

Amîniu s-a prăbușit cu capul în mîini:

— Spune-mi, te rog, ce se întîmplă cu mine? În ce an sîntem?

— '66 — i-a răspuns mirat inginerul. Peste o săptămînă — revelionul.

— Nu-mi amintesc nimic — a spus Amîniu — acum cîteva minute eram în 1957, și d-ta purtai pantaloni scurți și aveai o voce caraghioasă. Ce-ai făcut? ai crescut? ce-ai făcut?

Tînărul s-a fîstîcit și a pus mîna pe clanță.

— Nu, nu plec! a strigat Amîniu. Nu-s nebun! Zău, nu știu ce-i cu mine: nu-mi amintesc nimic, nici cînd am mîncat, nici cînd am băut, nici leafa cînd mi-am luat-o... nimic pe lumea asta. Nici nu știu dacă am rămas pe tîsta de prime. Dă-mi o dovadă, spune-mi ce s-a întîmplat în anii ăștia...

— Păi — a spus încurcat inginerul-director — s-a montat pe lună prima cabină etanș cu oxigen, s-a instalat acolo filiala academiei, am trimis și noi un repre...

— Da' ratele la mobilă le-am plătit?

— Ce faceți cu cererea mamei — i-a spus plictisit bărbatul — miine plec în străinătate...

— Da' ce s-o fi întîmplat cu intrigile lui Popovici? Și cînd mi-am terminat damigeana adusă alaltăieri de un țăran? Și cum a rămas cu ancheta controlului de stat?

În acea clipă, ușa s-a deschis și Amîniu, din obișnuință, a strigat:

— Peste o săptămînă!

A dat să vorbească iarăși cu Mihăescu, dar omul dispăruse: s-a trezit că ține în mînă o telegramă din străinătate: „Rezolvați memoria mamei".

A scris pe colțul telegramei: „Să se rezolve pînă într-o lună" și deodată s-a pomenit în alt birou decît al lui. Abia adineauri vorbise cu băiețelul cu pantaloni scurți, totul se petrecuse atît de iute, că Amîniu nu putea să-și revină din surpriză. Se simțea îmbătrînit, cu junghiuri la inimă, stomacul îi era cam încărcat, deși nu știa cînd mîncase, dar nu putea să se gîndească o singură clipă: mereu intrau oameni să-l deranjeze din gînduri, mereu striga „Vino miine!" și mereu apăreau alții, încuia ușa, și imediat o găsea descuiată, ba se topea de căldura verii, ba îl înfiora umezeala toamnei; biroul i se mărise, devenise mai luminos și elegant, avea un calendar electric, la un moment dat soba a dispărut, clima era plăcută, se auzea o muzică ciudată, comenzi ca la gimnastică, la un moment dat i-a apărut un ziar cu un titlu care sărea în ochi, dar pînă să citească, s-a pomenit cu o fetiță care plînge.

— Vino miine! striga el mereu, dar fetița plîngea și răspundea: „Și ieri mi-ai spus la fel. Nu mă mai cunoști bunicule? Mi-ai promis că mă duci azi cu lacheta în Amelica de Sud!" — și cînd i-au căzut privirile pe-o oglindă, să vadă dacă arată a bunic, s-a îngrozit: era bătrîn, ședea pe veranda unui sanatoriu la munte, întins pe un șezlong, și în fața lui cădea mereu la vale o bucată de lemn. Un cățelus zburdalnic i-o aducea înapoi în bot, dar el îi spunea cățelușului „Vino miine" și iar îl revedea suind dealul cu bucata în bot.

Înainte de a ațipi, s-a trezit înăuntru în sanatoriu, cu picioarele învelite în pled, cu fața spre televizor, dar nu micul televizor al acestor ani, ci unul uriaș, în culori și relief:

Se arăta un fel de sărbătoare uriașă, un fel de festival, dar al oamenilor de toate vîrstele.

Ce se întîmplase? Pasă-mi-te fonomiroscronoîndeplinitorul fusese lăsat cu raza fixată asupra lui Amîniu: îl urmărea după miros, îi înregistra fonografic toate cuvintele, și cum spunea omul „vino' miine" sau „peste un an" sau „peste o săptămînă", îl și sălta cronologic, în timp, pînă la data respectivă. Așa își trăise omul în cîteva minute toată viața. Amîniu parcă și-a amintit vag de bătrînul inventator, dar nu putea să-și dea seama ce se întîmplase.

— Unde am fost eu? Ce s-a petrecut? — se întreba el. Parcă mi-aș fi aminat singur viața. Măcar să aflu ce s-a petrecut, ce-au făcut oamenii în timpul ăsta. Cum au rezolvat cererile? Sînt bătrîn, dar merită să am măcar un ceas, să aflu ce-a fost — numai să nu vie Moartea să mă ia.

— M-ai chemat? l-a întrebat ea din depărtări.

Amîniu s-a speriat. Ca să scape de ea, i-a zis:

— Vino miine!

— Am venit! i-a strigat Moartea în ureche — și de odată Amîniu n-a mai știut de nimic și s-a trezit în fața unei porți uriașe, frumos nichelate. Așa i se năzărea.

— Aici e paradisul, nu? a întrebat Amîniu. Am fost expediat de pe lumea cealaltă. Vă rog să-mi dați și mie un loc oricît de modest, chiar cu bale și bucătărie în comun.

— Nu mă mai cunoști? i-a zîmbit portarul.

— Nu.

— Am venit odată să-ți cer drepturile mele. Eram un inventator bătrîn. De ce n-ai respectat domnule, legile statului popular?

— Îmi fac autocritica — a spus iute Amîniu. Vă rog să mă primiți.

Portarul s-a uitat la ceasul de ani-lumină:

— Acum e prea tîrziu. Vino miine.

. . . . . .

Închei cu sfîrșitul tradițional al acestui gen de povestiri: „cînd s-a trezit din somn, era lac de sudoare".

Sergiu FĂRCĂȘAN

Pentru tragerea specială LOTO CENTRAL, din 31 decembrie, tragerea Revelionului, CUMPĂRAȚI-VĂ CHIAR AZI BILETELE!

Cu același bilet participați atît la tragerea pentru premii obișnuite în bani, cît și la tragerea pentru premii suplimentare în obiecte, la care se vor distribui: motociclete, garnituri de mobilă pentru dormitoare, televizoare, mașini aragaz cu butelii, frigidere din import, ceasornice de aur și de nichel Schaffhausen și Universal Geneve, aparate de radio, magnetofoane, mașini de spălat rufe, covoare plușate, stofe bărbătești și de damă etc.

CONSTANȚA-ATENA-ISTANBUL

IN CROAZIERĂ PE MOTONAVA „TRANSILVANIA"

In una din ultimele zile ale lui octombrie, motonava „Transilvania" își aștepta pasagerii în fața gării maritime din Constanța pentru a porni într-o croazieră organizată de O.N.T.-Carpați, pe Marea Neagră, Marmara și Egee, cu opriri la Pireu și Istanbul. Un tren special a tras în gară și excursioniștii au descins în port. E greu să-i numesc pe cei 220 de cetățeni ai patriei noastre care aveau să pornească la drum. Pot spune doar că erau oameni de știință, scriitori, artiști plastici, medici, compozitori, tehnicieni, muncitori, studenți, avocați, ziariști (printre care și subsemnatul) și alte multe categorii. Dar, indiferent de profesiune, cînd ne-am urcat pe vas, cu toții am fost la fel de plăcut impresionați de eleganța acestuia, de confortul excepțional în care aveam să ne petrecem călătoria. N-a trecut mult și ne-am convins de amabilitatea echipajului și de perfecta organizare a personalului de serviciu.

La ora 22,45, silueta elegantă a motonavei s-a desprins de țărm și, cîteva minute mai tîrziu, a ieșit în larg.

Marea, perfect liniștită (de altfel avea să se mențină liniștită pînă la reîntoarcerea noastră în Constanța). Aceasta n-a împiedicat însă pe cîțiva călători să se declare cuprinși de rău de mare, nici pe alții să împartă în dreapta și în stînga sfaturi cu privire la felul cum trebuie tratat același rău de mare. Cei mai mulți însă și-au văzut de treabă, consemnînd excelenta calitate a mesei de seară (constatare ce nu s-a desmințit pînă la urmă), descoperind cele două elegante baruri ale vasului, plimbîndu-se pe punte, urcîndu-se pe puntea de comandă (unde, deși intrarea este interzisă, pasagerii au venit mereu, ca atrași de un magnet). Într-un tîrziu, ne-am liniștit, în cabine luminile s-au stins și vasul înainta în noapte cu toată viteza.

Iar dimineața, cînd ne-am trezit...

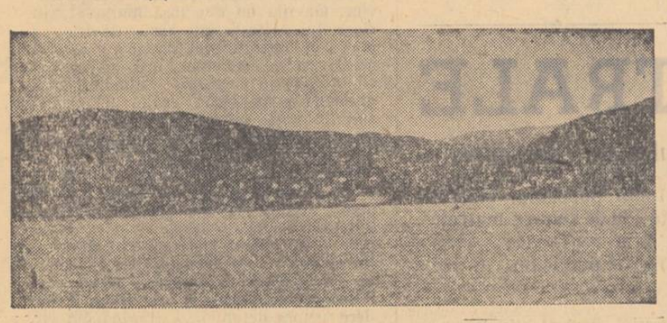

1. — ...ca prin ceață, am văzut țărmul turcesc.

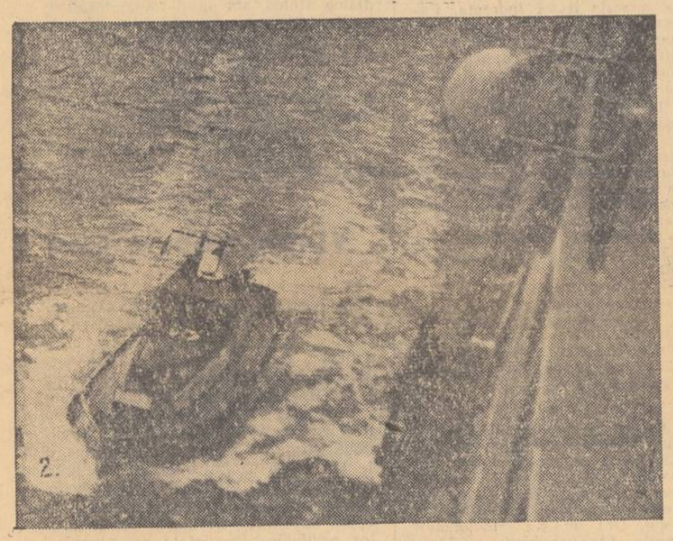

2. — Ne apropiem de Bosfor. O șalupă se îndreaptă spre vasul nostru și urcă pilotul turc care ne va conduce prin strîmtoare.

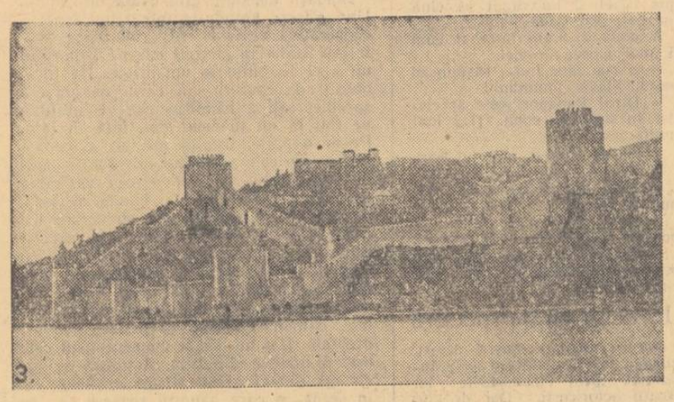

3. — Un colț al Istanbulului, văzut din mers.

4. — Sîntem pe Marmara. E soare și cald. Iată un călător care profită din plin de razele soarelui...

5. — ...și alți doi — scriitorul Eugen Barbu și criticul Ov. S. Crohmălniceanu — care preferă o discuție amicală pe punte.

După încă o noapte pe mare, dimineața am ajuns la Pireu. Am fost primiți cu căldură și iată-ne cercetînd monumentele de patru ori milenarei Atene, orașul ilustru în care au trăit Miltiade, Pericle, Socrate, Sofocle, Demostene, Platon și atîția alți oameni mari ai istoriei antice. Astăzi, Atena este un oraș modern cu o populație de aproape 1.500.000 locuitori, păstrînd numeroase din străvechile sale monumente.

Din păcate, trei sferturi din vizita noastră s-a desfășurat pe o ploaie, care devenea din cînd în cînd, torențială. Aceasta ne-a făcut să cunoaștem și un alt aspect al Atenei. Dat fiind că ploile sînt rare, nimeni n-a dat prea mare atenție canalizării, astfel că am fost martorii unor inundații cu care noi, deși trăim într-o zonă cu mult mai ploioasă, nu sîntem deloc obișnuiți. De altfel, dacă am încercat regretul că nu ne-am putut bucura de albastrul și însoritul cer al Heladei, în schimb am avut satisfacția de a ne număra printre foarte rarii călători care au avut foarte rara ocazie de a vizita Atena sub o ploaie care nu mai contenea. Ghizii noștri înșiși făceau în legătură cu aceasta feluri glume. Astfel, unul dintre ei, în momentul în care autobuzul n-a mai putut înainta din cauza inundației, a luat microfonul și a anunțat cu un ton dintre cele mai profesionale cu putință: — „Doamnelor și domnilor, ne aflăm în fața unui lac, care nu este nici sfînt, nu datează nici din secolul al V-lea înainte de era noastră. Este un lac natural, provenit din cataclismul din anul 1957".

6. — Prima excursie am făcut-o la capul Sunion, unde se află urmele celebrului templu al lui Poseidon, construit de Pericle. După cum vedeți, turiștii noștri cercetează cu curiozitate străvechiul monument, pe care se află încrustată și semnătura poetului englez Byron. Mai modești, nimeni dintre noi n-a ținut să-i urmeze exemplul...

7. — Luîndu-și o poză solemnă, poetul Mihu Dragomir privește spre îndepărtatul golf al Salonicului.

8. — Iată-ne pe Acropole. Ghidul ne informează: Din depărtare, coloanele Parthenonului par drepte. În realitate ele sînt convexe, tocmai spre a crea iluzia că sînt drepte. Monumentele de pe Acropole atrag asupra lor obiectivele tuturor aparatelor fotografice...

9. — ...ca de pildă obiectivul aparatului sculptorului Constantin Baraschi, pe care-l vedem din fotografia din dreapta pregătindu-se să fotografieze de pe treptele Parthenonului, Cariatidele Erechteionului. Eu nu vă voi da o asemenea fotografie deoarece nu toate Cariatidele de pe Erechteion sînt originale. (Furate sau cumpărate, o parte din ele s-au mutat la muzeul Luvru sau la British Museum din Londra, alături de alte detalii ale monumentelor de pe Acropole).

10. — La poalele Acropolei se află teatrul zeului vinului, Dyonisos. În clișeu, poate fi admirat un detaliu al acestui monument.

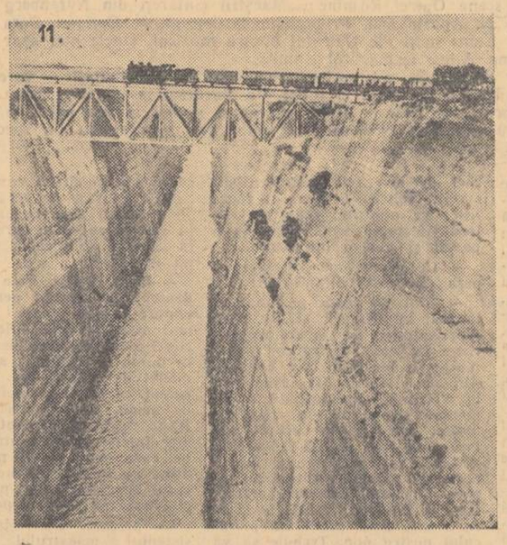

11. — O scurtă excursie ne face să trecem în Peloponez peste ciudata strîmtoare Corint, lungă de 6,3 km.

12. — Întîlnire cu un popular mijloc de transport...

13. — ...și iată-ne în vechiul oraș Corint, cel mai luxos, cel mai frivol și cel mai comercial oraș al antichității, ale cărui colonii au constituit cauza războaielor medice.

Din nou pe vas pentru o zi și o noapte. Iar dimineața ancorăm la Istanbul. Se fac formalitățile de rigoare. Unul dintre polițiști vorbește românește: e un turc de prin părțile Dobrogei care a emigrat cu peste douăzeci de ani în urmă. Pornim să cunoaștem acest mare oraș. Ne amintim cu regret de confortabilele autobuse turistice și de ghizii inteligenți și inimoși din Atena. La Istanbul lucrurile stau puțin altfel. Cotind mereu pe străzile înguste, întortocheate și foarte, foarte pitorești ale orașului...

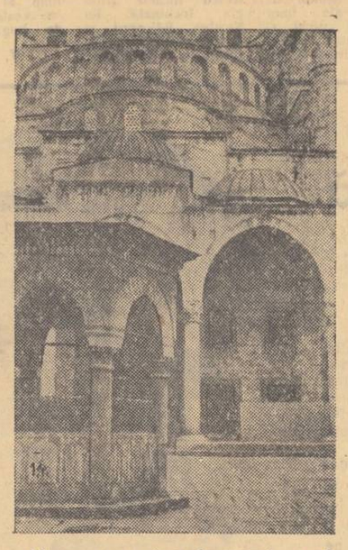

14. — ...am ajuns la moscheea albastră, împodobită cu peste 20.000 de faianțe, avînd șase minarete și peste 30 m. înălțime.

15. — Înainte de a intra în moschee, credincioșii sînt obligați să se spele pe față, pe mîini și pe picioare. Pentru aceasta, lîngă fiecare moschee se află cișmele speciale, ca aceia pe care o vedeți în clișeul de mai sus. E o măsură de igienă prevăzută în Coran...

16. — ...care nu-i împiedică însă pe unii muncitori turci să ia masa în aceste condițiuni.

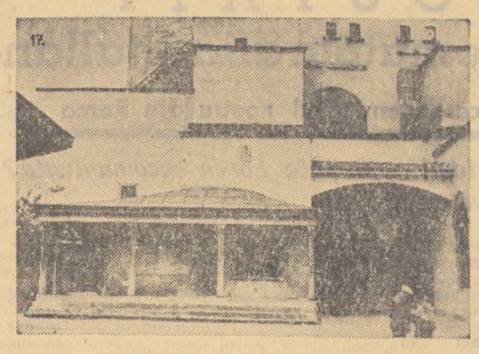

17. — Fațada celebrei biserici Sfînta Sofia, construită în secolul al VI-lea de Justinian, transformată în moschee de către Mahomed al II-lea și, însfîrșit, în muzeu. La plecare, ghidul mi-a povestit cît o duce de greu. Tot atunci m-a informat că de peste un an de zile în Turcia nu se mai găsește cafea. Cum rămîne deci cu cafeaua turcească? Poate că ar fi cazul să-i schimbăm numele...

18. — Un ultim popas: fortăreața Edicule (șapte turnuri) unde, printre alții, a fost ucis domnitorul Munteniei, Constantin Brîncoveanu. La intrare, ne-a zîmbit cuceritor acest tînăr turc: Ce-a fost, a fost! Acum să fim prieteni...

...de altfel, micul meu prieten care locuiește în cartierul fortăreței celor 7 turnuri, încă nu știe probabil istorie. Probabil că n-a avut încă nici timpul să deosebească exact marele hotel „Hilton" din cartierul cel mai luxos de restul orașului. Toate acestea, rămîne să le descopere mai tîrziu. Pentru noi însă, contrastele izbitoare pe care le poți întîlni în acest mare oraș, rămîn adînc întipărite în amintire.

Și la Istanbul, ca și la Atena, am discutat cu mulți cetățeni, legînd unele amiciții pe care cu toții am dori să le dezvoltăm. În ambele orașe, numeroși oameni de cultură și cetățeni simpli, și-au exprimat dorința de a ne cunoaște mai bine, de a ne vizita țara. Tuturor le-am răspuns: poftiți.

Am părăsit Istanbulul seara. A doua zi dimineața ne-a întîmpinat farul de la Tuzla. După scurtă vreme, coborăm în port spre a urca în trenul special care urma să ne ducă la București. Cînd locomotiva s-a pus în mișcare, de pe puntea „Transilvaniei" ne saluta echipajul alături de care petrecusem 10 zile minunate. Comandantul, apăsînd pe manetă făcu sirena să sune de trei ori. E poate greu de crezut, dar pentru cei mai mulți dintre noi, momentul acesta al despărțirii a fost cel mai emoționant.

Text și fotografii de Al. CORNESCU

5 minute cu Moni Ghelerter

Am considerat că unul din subiectele potrivite unei discuții cu un regizor este acela al alcătuirii distribuției, întrucît de ea atîrnă de multe ori succesul sau eșecul unui spectacol. Această problemă a format obiectul întrevederii cu regizorul Moni Ghelerter.

— Socotesc, a răspuns Moni Ghelerter, că distribuția actorilor într-o piesă este lucrul cel mai important. Pentru mine, elaborarea distribuției este un element principal și îmi cere mult timp și multă frămîntare. De altfel se și spune că la piesele pe care le pun în scenă, durează mai mult elaborarea distribuției, decît repetițiile. Este

o bună parte de adevăr în aceasta. Pentru că o dată găsit actorul care să aibă posibilități de a se identifica cu rolul, repetițiile încep plăcut și spornic.

Întrerup pentru o clipă pe interlocutor amintind că despre felul cum își alcătuiește distribuția se spun două lucruri: unii zic că are noroc, iar alții că distribuie numai actori mari. Moni Ghelerter încruntă puțin sprînceana, dar apoi zîmbește.

— E o zicală: norocul și-l face omul. Cît despre distribuirea excesivă a actorilor mari, nu neg că am o slăbiciune pentru ei, dar am încercat de multe ori, să găsesc în ei posibilități noi, să-i distribui în alte genuri de roluri decît cele cunoscute publicului. De tinerii actori nu m-am ferit însă niciodată și ori de cîte ori am avut prilejul i-am promovat.

Nu-i lesne să afli întotdeauna actorul potrivit.

În primul rînd socotesc că actorul este principalul element pe care trebuie să te bazezi pentru reușita piesei. Regizorul trebuie să studieze cu atenție, în momentul în care a luat o piesă, toate posibilitățile actorilor la care se gîndește, să le compare cu dimensiunile rolurilor. Și dacă această comparație este în favoarea actorului respectiv, să-i încredințeze rolul cu toată încrederea. În ce mă privește, această căutare e îndelungată și chinuitoare pentru mine. Dar odată găsit, actorul, așa cum îl concep eu în rol, cu greu mă poate convinge cineva să renunț la el. Sînt foarte greu maleabil la schimbarea distribuției, lupt cu direcția și de multe ori cu actorul însuși. Așa mi s-a întîmplat, de pildă, în 1945, cu Ion Fîntești. Cînd i-am propus să joace rolul lui Bușecan, din „Ultima oră", m-a refuzat categoric, motivînd că nu poate renunța la un anumit gen de roluri care-i făcuseră frumoasa lui reputație. După multe insistențe, Ion Fîntești-anu a consimțit să încerce. Încercarea a fost un mare succes. Un lucru asemănător s-a petrecut cu „Trei surori". Cu excepția lui Marcel Anghelescu, aproape toți ceilalți actori erau nemulțumiți de roluri, considerîndu-le în afara gamei lor. Cu toate acestea, s-a văzut că am avut dreptate și că fiecare din cei nemulțumiți a realizat o creație, iar unii din ei au fost distinși cu Premiul de Stat.

Al. GÎRNEAȚĂ

„Maeștrii cîntăreți din Nürenberg" în vizită la București

...Era o seară cețoasă, umedă și rece: 6 decembrie 1934. Afișe cu litere de-o șchioapă anunțau o nouă premieră pe scena Operei Române: „Maeștrii cîntăreți din Nürenberg" de Richard Wagner. În distribuție: N. Apostolescu, P. Ștefănescu-Goangă, N. Oprișan, Dora Massini, Maria Snejina, Lucian Nanu... Nume mari ale teatrului nostru muzical. Unele mai apar și acum în ziare, pe afișe, în programe. Altele au dispărut demult...

Spre bucuria iubitorilor de muzică wagneriană și a celor — nenumărați — care ar dori s-o cunoască, să și-o apropie, Teatrul de Operă și Balet din București a înscris-o acum din nou în repertoriu. Și pentru că premiera „bate la ușă", am bătut și noi la ușa celor ce se străduiesc ca, în seara zilei de 29 noiembrie 1957, să ofere publicului bucureștean un spectacol de o înaltă ținută artistică.

A fost greu să-l întîlnesc pe maestrul **Panait Cottescu**. Într-adevăr în momentul de față el „pune în scenă" nu mai puțin de patru spectacole: „Maeștrii cîntăreți" la București, „Năpasta" la Cluj, „Crai nou" și „La șezătoare", în Orașul Stalin. Întîmplarea a făcut să-l întîlnesc cînd pleca spre minister. De aceea, discuția noastră a avut loc în mașină, pe drumul lung, ocolit și întortochiat de la podul Cotroceni pînă la Casa Scînteii.

— **Prin reprezentarea operei „Maeștrii cîntăreți"**, a început tov. Cottescu, **teatrul nostru de operă își îmbogățește repertoriul cu una dintre cele mai reprezentative capodopere ale dramei muzicale wagneriene, reprezentativă atît pentru conținutul ei înaintat, cît și pentru mijloacele noi și îndrăznețe de expresie ce le pune în valoare. Bazat pe o profundă cunoaștere a epocii și reînviind pentru o clipă, cu bagheta și condeiul, Nürenbergul de altădată, Nürenbergul veacului al XVI-lea, Wagner a dat o ripostă de o mare îndrăzneală adversarilor lui clasicizanți, adepți fervenți ai unor forme prăfuite de expresie, ce sufocau cu înverșunare muzica secolului XIX. În opera lui Wagner există o unitate desăvîrșită între conținut și formă, între desfășurarea dramatică și cea muzicală. Acesta este principiul de care a ținut în primul rînd seama direcția de scenă, atunci cînd s-a pornit la închegarea spectacolului. Cît despre concepția regizorală, am căutat să nu ne abatem de la tradiția wagneriană.**

★

Sala de repetiție a Operei e minusculă, cochetă, îmbrăcată în pluș cenușiu și luminată în tonuri calde. Zeci de oameni, zeci de emoții: instrumentiști, coriști, soliști. Evident, o repetiție. La pupitru: maestrul Alfred Alessandrescu. Profit de o pauză și pun o întrebare:

— Ce părere aveți despre opera „Maeștrii cîntăreți"?

— **Sînt un mare pasionat al muzicii lui Wagner și de aceea reprezentarea unei opere wagneriene în țara noastră îmi prilejuiește o inexprimabilă bucurie. Ani de-a rîndul, la München, la Salzburg, am urmărit spectacolul wagnerian, în zeci de teatre, prezentat în zeci de stiluri. Alegerea operei „Maeștrii cîntăreți" și înscrierea ei în repertoriul operei noastre, mi se pare nimerită, datorită caracterului ei profund realist, însușire ce o face ușor accesibilă publicului nostru nou. Trebuie să vă spun că în tratarea muzicală am căutat și eu să respect stilul wagnerian așa cum l-am descoperit cu ani în urmă. Care va fi atitudinea spectatorilor? E greu de spus. Premiera aceasta înseamnă pentru noi o grea încercare. Să sperăm că va fi și o frumoasă izbîndă!**

★

Interpretul lui Hans Sachs, artistul poporului Petre Ștefănescu-Goangă, se află și el la repetiție. Mai sînt puține clipe și pauza ia sfîrșit. Îl invit deci să ne spună cîteva cuvinte. Decorul? Sîntem pe sală, așezați pe o bancă negricioasă, clădită în spirale savante, care „joacă" în „Dama de pică". Notez ce mi se spune:

— **Hans Sachs este un rol deosebit de atractiv pentru orice cîntăreț, este poate rolul cel mai mare și mai dificil al carierei mele. Mi-a rămas neștearsă în minte și în inimă seara premierei de atunci, din 1934, și o aștept cu îndoită emoție pe cea de acum. Cu trecerea anilor, Hans Sachs a căpătat în ochii mei înțelesuri și contururi noi, pe care sper să le pot transmite, cu mijloacele mele, publicului spectator. Dar pînă atunci... auzi că sună clopoțelul!**

La plecare, Bob Massini, asistentul maestrului Cottescu mi-a strecurat în mînă o listă: distribuția. Mă mulțumesc să amintesc doar cîteva nume: P. Ștefănescu-Goangă, Mircea Bucîu, Nicolae Secăreanu, George Mircea, Ionel Tudoran, Arta Florescu, Zoe Dragotescu, lăsînd publicului putința și plăcerea să o afle în toată întinderea ei în seara premierei.

Silvia KERIM

Încă de pe cînd studia la institutul de teatru din Kiev, Elina Bistrițkaia a început să joace în filme. Ea nu a renunțat la cinema nici chiar atunci cînd a fost angajată, după terminarea studiilor, la un teatru din Vilnius. Elina visa să joace în filme un personaj contemporan. Rolul dificil pe care i l-a încredințat F. Ermler în „Poveste neterminată", a marcat debutul unei frumoase cariere artistice. După interpretarea femeii-doctor Elisaveta Maximovna din „Poveste neterminată", Elina Bistrițkaia reapare pe ecrane în rolul Axiniei din marele film „Pe Donul liniștit", creat de Serghei Gherasimov, după celebrul roman al lui Mihail Șolohov.

Fotografia noastră o reprezintă pe Elina Bistrițkaia, acasă.

Filme noi pe ecranele Capitalei

CELKAȘ

Cu Gorki, vagabonzii au intrat în literatură ca refuzații unei societăți pe care simțul lor moral nu vrea să o recunoască. Cu el, au intrat în teatru avînd același rol social. Cu el intră în cinematografie, care a aflat de mai mulți ani, atît în primele sale povestiri, cît și în marile romane, substanța unor capodopere ale ecranului.

Celkaș, este părintele vagabonzilor: **„Un lup bătrîn, hăituit, pe care toată lumea din port îl cunoștea bine ca un bețivan înrăit și un pungaș dibaci și îndrăzneț"** — cum îl descrie Gorki. Marele actor Andrei Popov (Iago în filmul „Othello") mi l-a făcut prieten. În adîncurile nepătrunse ale acestei inimi otrăvite de apucături tîlhărești, strălucește o generoasă filozofie asupra vieții. Celkaș este necruțător, aspru, violent, dar și milos, darnic, devotat... Atîția oameni și atîtea calități și defecte într-unul singur! Dar cine poate ști care dintre ele și cînd vor ieși la iveală? Într-o zi, îi apare în cale flăcăul Gavrilă. A plecat din gospodăria părintească, gonit de foame, spre oraș. O altă lume, cea obișnuită să respecte așezările, îi curge în sînge. Dar Celkaș îl face părtașul unui mare furt. Îl răsplătește apoi cum se cuvine. Gavrilă nu este însă mulțumit: în sinea lui pofte te toți banii. Azvîrle cu piatra în binefăcătorul său și e gata să-l ucidă. În deznodămînt, mai deplin decît oriunde în cuprinsul filmului, nota gorkiană a montării exaltă umanismul specific marii creații. Intonația calmă a replicii, privirea dureros de melancolică a eroului, gestul său blînd, răbdător, ne trezește, alături de el, întreaga compasiune pentru Gavrilă, căzut atît de ușor pradă aurului. E una din temele esențiale ale operei gorkiene, această supunere a oamenilor slabi puterii **„diavolului galben"**, temă care în film dobîndește o excelentă întruchipare psihologică. Regizorul F. Filipov a stăruit cu precădere asupra detaliilor, extrăgînd din ele, fără grabă, întreaga valoare umană a întîmplării. Tocmai de aceea, fără un dialog stufos, am putut totuși recunoaște în film întreaga povestire, cu'marile ei sensuri și cu amănunțitele descrieri ce le cuprinde. Imaginea, creată de Savelieva, ca și muzica lui Boldirev, circumscriu atît de pitoresc evenimentul, încît, reîntorcîndu-ne la temeiul literar al filmului — povestirea publicată în 1895 — nu mai putem în nici un chip desprinde pe eroii filmului de eroii cărții.

Eugen ATANASIU

Vînătoarea tragică

Acum 10 ani, cînd a fost premiat la Festivalul de la Veneția, filmul a produs o impresie puternică. De Santis impunea prin sinceritatea brutală a temei alese, prin veridicul atmosferei. Văzută la timpul său, **„Caccia tragică"** ne-ar fi smuls calificativul „zguduitor".

Intre timp însă, cinematografia italiană ne-a dat desăvîrșite modele, și e greu — după **„Hoți de biciclete"** sau **„Roma orele 11"** — să ne întoarcem la începuturile neorealismului. Poate cu titlul de valoare documentară. Și totuși percepem și astăzi opera adevărată, document uman al zilelor postbelice frămîntate de mizerie și derută, de acte disperate sau lașe, de încercări cinstite sau criminale.

Soldații demobilizați caută de lucru. Unii găsesc unindu-se într-o îndrăzneață cooperativă agricolă. Alții, flămînzi, cutreieră Italia în „trenul mizeriei", lansînd un apel fierbinte la umanitate. Iar alții, obosiți de căutări, iau calea neagră a speculei sau a banditismelor. Ei întîlnim pe toți la un moment dat, față în față. Pe de o parte, trudiții membri ai cooperativei agricole așteptînd înfrigurați banii — împrumutul de stat — ce-i va salva de foamete. Pe de alta, banda de hoți, naziști, spioni sau oameni slabi, lași, ca Alberto, fostul deținut. Mașina ce aducea capitalul cooperativei e atacată, cîțiva sînt uciși sau răpiți. „Vînătoarea" criminalilor începe. Solidaritatea celor săraci e proclamată. În sate răsună clopotele, oamenii pornesc să-și facă singuri dreptate. Dar nu aceste momente sînt cele mai dramatice din film. Acțiunea se încheagă uneori greoi, alteori artificial, ca în scena în care bandiții reușesc să se salveze. Impresionantă este atmosfera acestor zile dramatice, în care mizeria generează obsesia, lașitate, ca în cazul lui Alberto, isterie, ca în cel al spioanei, sau îndîrjire, curaj, ca în cazul lui Michele sau al tinerei sale soții. Halucinantul „tren al mizeriei", tragică „arcă a lui Noe", comprimă în el toată drama unui popor sleit de război. Dar în atmosfera sumbră răsar, timid și promițător, mugurii nădejdei umane: cei doi îndrăgostiți.

Alice MĂNOIU

Teatrul peste hotare

● **TEATRUL** parizian la Bruyere va prezenta încă în cursul acestei stagiuni o dramatizare după cunoscutul roman IDIOTUL de Dostoievski. Spectacolul, în direcția de scenă a lui George Vitali, va dura, după toate probabilitățile, cel puțin 4 ore.

● **POSTURILE** de radio ale Republicii Democrate Germane au transmis de curînd un scenariu după cunoscuta piesă a lui Lion Feuchtwanger, Diavolul din Boston. Trebuie menționat că scriitorul a folosit pentru piesa sa același material documentar ca și Arthur Miller, atunci cînd acesta a scris Vrăjitoarele din Salem. Spre deosebire de piesa lui Miller, Diavolul din Boston s-a bucurat de o popularitate mult redusă.

● **LA MONTEVIDEO** s-a desfășurat recent primul festival internațional al Teatrelor Independente, la care au participat formații teatrale din Chile, Argentina, Brazilia, Peru și alte state sud-americane. De un succes deosebit s-a bucurat formația argentiniană Frai Mocho, care a reprezentat Hangița de Carlo Goldoni.

● **TURNEUL** Teatrului Popular din Sofia în R.P.F. Iugoslavia a fost întîmpinat cu un deosebit interes de spectatorii din Belgrad, Zagreb și alte orașe. Repertoriul turneului cuprindea „Volpone", „Micii burghezi" de Gorki și „La poalele Vitoșii", de P. Iavorov.

● **TEATRUL VERSAL** din Buenos Aires a prezentat în premieră „Tîrfa respectuoasă" de J. P. Sartre. Trebuie menționat că este prima piesă a cunoscutului scriitor francez jucată pe o scenă braziliană.

Cărți care vor apare în „LUNA CULTURII"

Standurile librăriilor, rafturile bibliotecilor publice și ale celor personale, se vor îmbogăți curînd cu noi tipărituri.

Pentru a cunoaște ce anume urmează să apară în apropiata „Lună a culturii" ne-am adresat acelor instituții editoriale pe seama cărora stă sarcina editării lucrărilor literar-artistice.

— **Ați putea să ne spuneți, pentru cititorii revistei „MAGAZIN", ce noutăți literare vor apare în cadrul „Lunii culturii"?**

— Vă interesează desigur, în primul rînd, volumele de proză și poezie aparținînd autorilor noștri contemporani... Din **Operele** maestrului Sadoveanu se află în curs de apariție volumul al 11-lea. Geo **Bogza** va fi prezent cu **volumul III** din **Scrieri în proză**. Din poeziile lui Victor Eftimiu va apare volumul **Odă limbii române**. Romanul din care au fost publicate pînă acum cîteva fragmente **„Ion Sîntu"** de **Ion Marin Sadoveanu** și **„Cezar Dragoman"**, roman de **Alexandru Sever**, completează lista scrierilor originale. La aceasta se mai adaugă o seamă de reeditări ale unor opere mai vechi și mai recente: **Versuri** de **I. Minulescu, Chira Chiralina** de **Panait Istrati, „Moromeții"** de **Marin Preda, „Zilele vieții tale"** de **Ion Pas.**

— **E.S.P.L.A. a anunțat mai de mult apariția unor ediții complete de clasici, întocmite după criterii riguros științifice. Pînă acum însă n-a apărut nici un singur volum...**

— În cadrul „Lunii culturii" apare primul tom din **Operele** lui **Grigore Alexandrescu** și un volum **Opere** de **Ion Creangă.**

— **Din literatura clasică universală ce vom putea citi?**

— Iată cîteva titluri: **Sora Carrie** de **Theodore Dreiser, „Familia Buddenbrook"** de **Thomas Mann, „Goya"** de **Lion Feutchwanger, Metamorfozele** lui **Ovidiu, Belinski: Opere filozofice vol. II, Gorki: Opere, vol. 7,** etc.

Editura Tineretului nu se lasă de loc mai prejos, în ce privește noile apariții.

— **Ce ne-ați putea spune despre noile titluri pregătite să apară în „Luna culturii"?**

— Volumul al III-lea din **„Un om între oameni"** al regretatului **Camil Petrescu** încheie trilogia închinată lui Nicolae Bălcescu și revoluției de la 1848. **„Bucuria tinereții"**, un roman de **Demostene Botez**, are ca temă viața unui sportiv. Volumul de **„Tablete"** de **Tudor Arghezi** include articole publicate între anii 1944—1956. **„Paginile contemporane"** de **Geo Bogza** cuprinde publicistica de după 1944 a eminentului nostru scriitor. **Al. O. Teodoreanu** apare cu un volum satiric, **„Cărțile din Bourem!"**.

— **Vor apare și scrieri cu tematică de actualitate?**

— Firește. Cu precizarea că unele dintre ele se referă la o perioadă de acum cîțiva ani deși tot „în actualitate". Citățm romanul lui **Francisc Munteanu: „Statuile nu rîd nici odată"**, un volum de schițe și nuvele de **N. Jianu** intitulat: **„Drumul spre cer"**, un roman închinat războiului antifascist — **„Dincolo de pădurea vieneză"**, de **Traian Uba.** Alte volume de proză — **„O vară în sipotul fîntînilor"** de **Sanda Movilă, „Din neagra țărănie"** de **Ion Istrati, „Povestiri despre Doftana"** de **M. Novicov, „Drumuri"** roman de **Maria Vlad, „Smecherul în paradis"** de **Sonia Larian** și altele.

„Recolta" editorială a ultimului anotimp al anului 1957 se vestește deosebit de bogată.

V. BALTAG

Ecouri cinematografice

● **IN CADRUL** „Lunii culturii românești" urmează să apară pe ecranele bucureștene două filme de producție națională: „Dincolo de brazi" (regia: Mircea Drăgan și Mihai Iacob) și Două lozuri, ecranizarea cunoscutei lucrări a lui I. L. Caragiale, în regia lui Gh. Nagy.

● **ÎN CURÎND** va intra în producția studioului București filmul „Primejdii nevăzute", după un scenariu al scriitorului Marin Preda. Regia: Savel Știopul, autorul apreciatului film „Cu fața spre public" (Ștefan Braborescu).

● **SPECTATORII** bucureșteni vor avea prilejul să vizioneze în scurt timp filmul Moartea tînărului cu termen redus. Despre ultimul film al tinerilor regizori Manole Marcus și Mihu Iulian s-a mai scris în nenumărate rînduri, dar sub un alt nume, căci pînă nu de mult el se intitula „Cînd se ridică ceața".

● **EDIȚIE SPECIALĂ** este titlul unui scenariu în curs de finisare, semnat de Emil Suter și Ion Barna. E un film de factură polițistă, a cărui acțiune se situează în perioada dintre cele două războaie, în plină campanie de fascizare a țării.

● **UN ALT SCENARIU** în curs de finisare se intitulează „Valetul de cupă" și aparține lui Simion Macovei. Este vorba de o comedie muzicală inspirată din viața studenților de la Conservator.

● **ÎN PREGĂTIRE** se mai află ecranizarea „Sfîrlează cu Fofează", după romanul lui Victor Ion Popa. Scenariul este semnat de Andrei Călărașu, Mircea Mureșan, Val Săndulescu și Sergiu Dumitrescu.

● **UN INTERESANT** scenariu inspirat din viața și lupta lui Filimon Sîrbu pregătește scriitorul Mihu Dragomir.

● **RĂDĂCINI** este titlul unui nou film românesc, care va intra în producție la începutul anului 1958. Autorii scenariului sînt Iulia și Pavel Cîmpeanu. Filmul va înfățișa copilăria marelui muzician român, George Enescu.

● **IVAN PÎRIEV** pregătește o nouă versiune cinematografică a unui binecunoscut roman al lui Dostoevski. Filmul se va intitula „Nastasia Filipovna" și constituie o adaptare după „Idiotul"

● **O COPRODUCȚIE** franco-sovietică a fost perfectată recent. Doi autori, un francez și un sovietic, vor semna scenariul filmului „Dubrovski", după nuvela cu același nume de Pușkin. Rolurile vor fi interpretate de actori din ambele țări.

● **JORGE AMADO** lucrează în prezent (în colaborare cu scenaristul italian Amidei) la scenariul unui film inspirat de romanul său „Marea Moartă" Filmul se va realiza în Brazilia. În rolul principal apare Sophia Loren.

SNOAVE TEATRALE

— Cîteva pagini din noua lucrare a artistului poporului VI. Maximilian —

După apariția volumului său de amintiri teatrale, artistul poporului **Vladimir Maximilian** a scris o nouă lucrare memorialistică, intitulată **„80 de snoave teatrale"**. Am obținut, pentru cititorii revistei „MAGAZIN" dreptul de a reproduce cîteva pagini din noua lucrare a marelui nostru artist — pe care le publicăm în cele ce urmează:

Se întîmplă...

Între protagoniștii unei piese se produce adesea o comuniune de sentimente izvorîtă din convingerea ce depun pentru a părea cît mai sinceri. Ei își spun, în gînd, cuvintele pe care le aud de la partener și orice „bîlbîială" a acestuia îl scoate din rol și îi face să-și încurce propriile replici.

Nenea Iancu Petrescu, unul din cei mai prețuiți actori ai Teatrului Național și poate cel mai apropiat de sufletul poporului nostru, într-o discuție aprinsă dintr-o piesă, spune înfuriat maestrului Nottara:

— Află de la mine că dumneata n-ai „pac"... (în loc de cap.)

La care maestrul i-a răspuns, tot atît de înfuriat.

— Nu-i adevărat, mie nu mi-a spus încă nimeni pînă acum că n-am „capac".

Prea mult temperament strică

La una din reprezentațiile pe care marea noastră actriță Maria Ventura le-a dat la teatrul „Bulandra", unul dintre personajele principale ale piesei „Omul de altădată" de Porto Riche o acompania la pian, în

VL. MAXIMILIAN
Desen de Cik DAMADIAN

timp ce actrița fredona o arie din opereta „Frumoasa Elena" a lui Offenbach. Vorba vine, că era acompaniată, fiindcă între culise, un pianist, veritabil ca și pianul la care cînta, ținea locul personajului din scenă, respectiv al actorului așezat în fața unui pian mut. Tînărul actor, în plină expansiune, a ridicat la un moment dat mîinile în sus de pe pian, și a început să declame cu patos: *„Vai mamă, ce frumos cînți!"*. Pianistul cel veritabil din culise continua însă melodia. Publicul a început să rîdă, iar Ventura să înnebunească nu altceva...

Exemplu de educație

Autorul piesei „Păianjenul", A. de Herz, își adora copiii. Nu pleca de-acasă fără ei, ori unde s-ar fi dus: la berării, la cafenea, la teatru sau la prieteni.

Într-o seară, după o reprezentație care s-a încheiat tîrziu, se găseau cu toții la restaurantul „Cooperativa" din piața Teatrului Național. Împreună cu ei se aflau cîțiva prieteni, printre care și academicianul Victor Eftimiu.

După cîteva discuții asupra piesei la care asistaseră, copiilor, cum era firesc, li s-a făcut somn. Tatăl lor le-a spus atunci să treacă în boxa alăturată să-și facă rugăciunea și să se culce, iar odraslele s-au executat. În tăcerea prietenilor din boxa de alături ei și-au început rugăciunea, pe care desigur că o spuneau și acasă: „Înger îngerașul meu, roagă-te lui dumnezeu pentru sufletelul meu. Dă sănătate lui tătucu și mămichii și la toți cei care mă iubesc și fă să nu se mai joace nici o piesă a domnului Eftimiu, ci numai piesele lui tătucu!".

S-a rîs pînă la ziuă.

Ciucurette

Neuitatul actor care a obținut cele mai mari efecte comice pe scena românească, nu era omul pe care să-l poată lua cineva peste picior, deși el îi lua pe toți și mai ales pe acela care îndrăznea să-l șicteze. Nu putea însă să gîndească mai departe cînd era vorba de cuvinte și de situații pe care nu le cunoștea.

Într-o dimineață, înainte să înceapă repetiția ca de obicei ne citeam gazeta. Deodată, unul între noi sare de pe scaun și, îngrozit, ne citește un pasaj despre ravagiile pe care le-a făcut taifunul în Japonia. Ciucurette, care era și el acolo, a auzit și — îngrozit - a exclamat: — Japonezi țîmpiți, de ce n-au interzis piesa?...

★

Se însurase. Era fericit, fericit mai ales că în curînd va avea un copil. Fără să știe de ce sex va fi, toată ziua își făcea planuri, ce educație îi va da, spre ce meserie îl va îndrepta. Făceam mare haz de aceste planuri și mai cu seamă de nenumăratele întrebări ce ni le punea, de informațiile ce le cerea la toată lumea.

Spre sfîrșit veni și ziua mult așteptatului eveniment. Ciucurette devenise tatăl unei fetițe. Emoționat și în culmea fericirii de felicitările ce le primea de la toți cărora le anunța evenimentul, intră repede peste noi, care ne aflam în repetiție, și înainte să se lase felicitat și de mine, mă întreabă: „Dragă Max, spune-mi repede: care-i adresa doicii fetiței lui Gusti, că vreau s-o angajez și eu".

— Nu-i știu adresa! Sînt trei ani de atunci... O mai fi ea doică și-acum?

— Cum să nu fie? Păi nu-i asta meseria ei?...

★

Ca ori și care părinte în timpul creșterii copilului a avut și Ciucurette neplăceri. I s-a îmbolnăvit fetița. A dat fuga la teatru: „Dragă Max dă-mi repede adresa unui doctor bun de copii. Uf! mi s-a îmbolnăvit Josefa. (Așa o chema pe fiicăsa). I-am indicat doi doctori: Răuțoiu și Rapaport. Ciucurette l-a ales pe cel din urmă, s-a dus la el și l-a rugat să vină imediat să-i vadă fetița.

A doua zi l-am întrebat cum îi mai merge Josefei.

— E mai bine, mi-a răspuns el vesel. Slavă domnului!

— D-rul Rapaport este specialist în boli de copii. Ți-a luat multe parale?

— Nu mi-a luat nici un ban.

— Frumoș din partea lui.

— I-am dat 50 de bani, dar nu l-a primit.

— Cum măi Ciucurette, se poate? 50 de bani unui doctor?

— Da' cît era să-i dau, măi, pentru o fărîmiță de copii de cinci luni?!

Un actor cu perspectivă

Printre neuitații noștri actori, numele lui Ion Morțun este însemnat prin frumoasele lui creații actoricești. Dar de cîte ori ieșea din scenă și mai ales la sfîrșitul piesei, ofta în toate felurile și cu foarte multă convingere: of, ah! of și ah!

Vraca, cu care Morțun împărțea cabina, l-a întrebat într-o seară, dezesperat de atîta văicăreală.

— Domnule Morțun, ești oare bolnav?

— Nu sînt, drăguțule, mă simt chiar foarte bine!

— Atunci de ce te vaiți mereu?

— Știu eu, poate că mîine mă îmbolnăvesc...

VI. MAXIMILIAN

NOUTĂȚI din cinematografia italiană

De la corespondentul nostru din Roma

Gina Lollobrigida și-a reluat activitatea

După patru luni de la nașterea primului ei copil, Gina Lollobrigida și-a reluat activitatea. Sub îndrumarea expertă a lui Vittorio de Sica, actor și regizor, ea turnează în apropiere de Roma noul său film „Anna din Brooklin". Subiectul filmului este, pe scurt, acesta: italiană de origină Anna, după ce s-a căsătorit cu un bogătaș american care se ocupa numai de afacerile sale, a rămas văduvă, tînără încă, bogată și frumoasă. Pentru a găsi un soț ea traversează oceanul. Apare în satul ei la volanul unui automobil Pontiac de culoare albastră ca cerul, îmbrăcată în mătăsuri, împodobită cu brățări și cercei de aur de un gust cam îndoielnic, cu pantofi și poșetă transparentă din nylon, de marcă americană.

Întreaga elită a comunei își disputa pe tînăra văduvă americană. Un baron decăzut, proprietarul cinematografului, farmacistul, primarul, care e un intelectual, potcovarul și fierarul comunei. În acest conflict este angrenat și preotul, care încearcă să se pună bine cu toți, dar dintr-un exces de diplomație ajunge să fie suspectat că vrea să-și protejeze pe unul din nepoți. Plictisită de scandalurile care se țin lanț, de intrigi și de bîrfeli, Anna renunță la ideea căsătoriei și e gata să-și ia zborul. Dar în acest moment intervine potcovarul, care o răpește pur și simplu din Pontiacul ei și totul se sfîrșește cum nu se poate mai bine.

De Sica este regizorul filmului și interpretul rolului preotului. Rolul fierarului a fost încredințat actorului Dale Robertson.

Sophia Loren excomunicată?

Sophia Loren, actrița nr. 1 a cinematografiei italiene, s-a căsătorit luna trecută, prin procură, la Ciudad Jaurez (Mexico) cu producătorul Carlo Ponti, care obținuse la 6 august, în aceeași localitate, divorțul de prima sa soție.

În legătură cu această căsătorie organul oficial al Vaticanului, „Osservatore Romano", a luat atitudine. Pornind de la un răspuns dat unui cititor, ziarul scrie: „Dreptul canonic consideră vinovat de bigamie pe cel care, fiind legat printr-o căsătorie valabilă, contractează o alta, fie chiar numai civilă, și pedepsește pe

Gina Lollobrigida

Sophia Loren

ambii contractanți ai acestei pseudo-căsătorii cu oprobiul infamiei. Dacă cei doi își inaugurează apoi viața în comun, conviețuirea aceasta, calificată ca un adevărat concubinaj, poate fi pedepsită cu interzicerea și chiar cu excomunicarea".

Prin urmare, frumoasa Sophia este amenințată cu excomunicarea... Cîți italieni și nu numai italieni, ar trebui puși sub interdicție și excomunicați? Ar fi de ajuns, de pildă, să ne întrebăm cîți din așa zisa „lume bună" sînt bigami de fapt, fără ca fulgerele excomunicării să le tulbure menajul. Contesa Bellentani își ucide amantul, Filippo Sacchi. După un timp iese din închisoare. Astăzi își scrie memoriile și-și trece timpul... înălțînd rugăciuni. În Italia, guvernată de foarte catolicul guvern democrat-creștin există cel mai mare număr de case de toleranță. Dacă numărul oamenilor divorțați este mic, pentru că divorțul este interzis, numărul adulterelor este foarte ridicat. Dar „Osservatore Romano" nu vorbește despre acest lucru.

Dante POLI

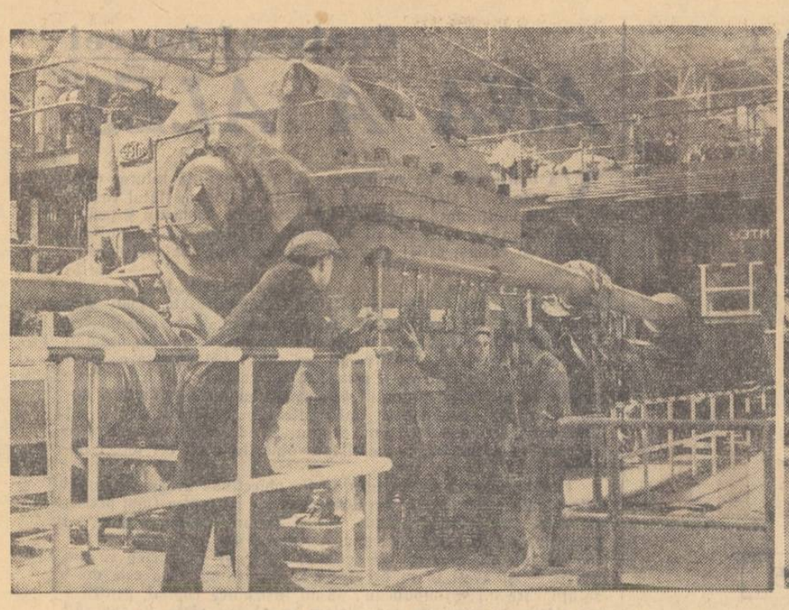

Stînga: Perforatorul nr. 1 de la fabrica de țevi din Roman; Dreapta: În curtea casei de la Mircești a poetului Vasile Alecsandri

BUCUREȘTII ÎN 1970

(Urmare din pag. I-a)

monumentale a Sfatului Popular al Capitalei situată pe locul unde înainte era Circul de Stat. Pe Bd. Bălcescu și Bd. Magheru, nici urmă de tramvaie. Unde au dispărut? Au acum traseul schimbat, pe o magistrală nouă care merge paralel cu marile bulevarde.

Iată Piața Romană. Nu o mai recunoașteți. Clădirea impunătoare din fața I.S.E.P.-ului i-a schimbat cu totul înfățișarea. De altfel și bulevardele Bălcescu și Magheru s-au schimbat. Nu mai există nici un teren viran, nici o casă cu un singur etaj sau cu două: numai blocuri impunătoare. În Piața Victoriei, troleibuzul cotește pe lîngă frumosul monument al lui V. I. Lenin, și se îndreaptă spre Casa Scînteii. Iată că și întinsul teren viran din spatele Casei Scînteii s-a umplut de locuințe. Blocurile de aici se unesc cu cele din Bucureștii-Noi, formînd un nou cartier, cartierul Jiului.

De aici, aveți de ales: puteți lua autobuzul spre complexul recreativo-sportiv Snagov-Cernica, incomparabil mărit și înfrumusețat față de cel ce exista prin 1957; dacă preferați să vă îndreptați spre noul complex Buftea-Mogoșoaia, veți fi cu siguranță plăcut impresionați de frumusețea locurilor și a amenajărilor; nu e rău însă nici să luați vaporașul, să o porniți pe salba de lacuri asanate care se întinde pe o mare suprafață în nordul Capitalei (veți face eventual un plăcut popas pe malul lacului Fundeni, unde se întinde noua Grădină Zoologică). În sfîrșit, dacă preferați ca loc de odihnă pădurea, veți găsi un repaos plăcut pe imensul teren împădurit care unește lacurile de pădurea Băneasa.

Dar noile locuri de agrement din Capitală sînt departe de a se mărgini la cele din nordul orașului. Desigur că vor exista mulți amatori care vor merge la cele amenajate pe meandrele Dîmboviței, de la Teatrul de Operă și Balet în sus; și acolo vor fi stranduri, plimbări cu bărcile și vaporașele, restaurante. Alți cetățeni vor merge cu siguranță să se destindă în frumosul parc al tineretului, situat în fosta groapă Valea Plîngerii, în Parcul Tonola din șoseaua Ștefan cel Mare, în parcul de cultură și sport „23 August", mult mărit, sau în alte noi parcuri ale Capitalei, pe care spațiul nu ne mai permite să le pomenim. Ajunge să spunem că spațiul verde, care în 1957 reprezenta 4,5 metri pătrați pe cap de locuitor, ajunge în 1970 la 19 metri pătrați.

O raită prin oraș

Nu toți oamenii sînt amatori de plimbări lungi. Pentru voi, dragi cititori, care vă despărțiți mai greu de peisajul citadin, să organizăm o plimbare prin centrul Bucureștiului și prin noile cartiere mărginașe. Nu vă temeți: și aici veți avea de văzut o mulțime de lucruri noi.

Pe Calea Victoriei, peste drum de Palatul Telefoanelor, să ne oprim o clipă în fața Teatrului Național. E același ca și cel dinaintea ultimului război mondial și totuși altul: mai mare, mai modern, reconstruit după ultimele cerințe ale tehnicii. Mai departe, în Piața Republicii, un impunător monument al lui Bălcescu întregește aspectul întregii piețe, după cum statuia lui Enescu din fața Ateneului dă o altă perspectivă acestei frumoase clădiri. De altfel, astfel de monumente se pot vedea în numeroase piețe și parcuri: Monumentul Eroilor de la Grivița, în Piața Gării de Nord, monumentul lui Mihail Eminescu, în Cișmigiu, monumentul Eliberării, în preajma podului Constanța, monumentele lui Caragiale, Grigorescu, Ovidiu, în alte colțuri ale orașului.

Aspectul străzilor din centru s-a schimbat mult. Nu mai sînt terenuri virane, nici case cu un singur etaj sau două înghesuite între blocuri. Și străzile periferice au suferit mari transformări. Șoseaua Ștefan cel Mare a devenit o stradă impozantă, cu clădiri mari și cu un important trafic. E și explicabil: ea formează acum inelul interior care înconjoară centrul Capitalei. Un alt inel înconjoară exteriorul Bucureștiului, el este destinat traficului greu.

Iată și o nouă magistrală impunătoare, care înainte nu exista; ea leagă centrul orașului de parcul și cartierul industrial „23 August".

Vă amintiți? În urmă cu vreo 15 ani abia începuseră să se construiască primele blocuri în Floreasca. Acum noul și frumosul cartier de la marginea lacului e o adevărată mîndrie a Capitalei. Poate fi comparat doar cu marele cartier nou care a apărut în Balta Albă, între Bd. Muncii și Vitan. De altfel, cartiere noi de locuințe pot fi văzute și în alte părți ale Bucureștiului: pe șoseaua Giurgiului, pe șoseaua Măgurele, etc.

V-ați oprit în fața unei clădiri atrăgătoare în jurul căreia mișună veseli tineri și tinere? E una din cele opt Case ale Tineretului. Aici mii de tineri fac zilnic sport, vizionează spectacole, citesc cărți.

Multe lucruri mai pot fi văzute în Bucureștiul anului 1970. Într-o singură zi nu pot fi cuprinse însă nici măcar cu ochii minții. Să ne dăm de aceea din nou întîlnire peste cîțiva ani pe străzile Capitalei noastre dragi. De acord?

Paul MARIAN și Ion FICIU

PE SIREȚ DE VALE

(Urmare din pag. I-a)

Siretul își cotește și azi apele sale pe lîngă comuna Ruginoasa, în care mai trăiește încă țăranul răsculat Ion Zăgan. Riul udă, pe stînga sa, ogoarele comunei Lespezi, unde s-au format cinci întovărășiri, iar la Mogoșești oglindește în undele sale silueta noului camion al gospodăriei colective „9 Mai", care gonește pe drum de-a lungul malului. El trece pe lîngă construcțiile celor 35 de școli noi, pe lîngă peste 300 de locuințe muncitorești, pe lîngă cinematografele sătești. Părăsind ținutul Pașcanilor, Siretul trece apoi spre vale, pierzîndu-se în lunca deasă, cîntată în veacul trecut de **„acel rege al poeziei, vecinic tînăr și ferice/ Ce din frunze își doinește, ce cu fluierul își zice,/ Ce din basme povestește, veselul Alecsandri"...**

Sus în sat, înconjurată de o ogradă mare, se află casa poetului, joasă, cu construcția tipică a caselor țărănești, cu tindă și cerdac închis cu geamuri, cu sobe văruite și tavanele podite cu traverse de brad. Aci, lîngă camerele-muzeu în care sînt adăpostite manuscrise, fotografii de-ale poetului și de-ale artiștilor ce i-au interpretat opera, volume cu scrierile sale și tablouri, se găsește, păstrată întocmai, camera sa de lucru, cu biblioteca, fotoliile și masa mare de scris pe care odihnește și acum nuiaua lucioasă de alun, cu care îi plăcea să se plimbe prin luncă.

Siretul se grăbește acum spre Roman, spre vechiul tîrg moldovean, fost loc de reședință domnească. Pe una din piețele acestui oraș a fost tăiat Miron Costin cronicarul, din ordinul Domnului Moldovei, Constantin Cantemir. Pe străzile lui au pășit oștile lui Ștefan cel Mare, ce se pregăteau aci pentru lupta de la Codrul Cosminului. În cerul lui s-au oglindit vîlvătăile focului în care l-a ars Matei Corvin, înaintea marșului său către Baia. În casele lui au locuit pașnicii tîrgoveți, breslași, calfe și muncitori, care l-au ridicat și i-au dăruit viața.

Pe străzile lui grăbesc astăzi pasul constructorii celui mai mare laminor de țevi din țară. La marginea orașului, pe o suprafață de 6 ha., se înalță hala uriașă ce adăpostește sub bolta ei metalică zeci de mașini și agregate. **Odată cu intrarea în producție a acestui colos, ȚARA NOASTRĂ VA PRODUCE CU 300.000 DE TONE DE LAMINATE IN PLUS PE AN. Ziua aceasta nu este departe. Dar ea va transforma Romanul, micul tîrg moldovenesc, într-un oraș al cărui nume va flutura pe buzele constructorilor de peste hotare:** ROMAN, ORAȘUL CELUI MAI MARE LAMINOR DIN EUROPA CENTRALĂ.

În așteptarea acestei zile, în care prima serie de țevi va ieși din producție, Siretul își întîrzie o clipă apele pe șesul neted. Apoi se îndreaptă spre Bacău. Aici are loc întîlnirea Siretului cu apele Bistriței. Aici primește Siretul mesajul constructorilor hidrocentralei, iar albia sa largă se îmbogățește cu apele domolite ale riului de munte, ale cărui forțe vor lumina ținutul Moldovei.

Siretul trece la vale mai departe, împreunîndu-și apele cu cele ale Trotușului, înnegrite de cărbunele Comăneștiului și de petrolul sondelor moinești. În cale-i ies casele din Domnești, unde se spune că Duca Vodă s-ar fi refugiat și unde ar fi fost surprins, în zi de Crăciun, cu oștile risipite, de către Petriceicu Vodă...

Pe partea dinspre apus a satului Lungociul, Putna se varsă în apele sale, iar Siretul, tăind în partea de miază-noapte șesul Bărăganului, printre ogoarele unite ale colectiviștilor și întovărășiților, obosit de atîta drum, se îndreaptă spre Galați, spre marea întîlnire cu Dunărea.

Eva MOLHO

Cronica gastronomului

Sturzul

Prietenul meu Costache nu e numai vînător meșter, ci și iscusit bucătar. În această din urmă îndeletnicire însă, are un cusur: ca și alhimiștii evului mediu, lucrează cu ușa încuiată.

Un bilet laconic mă vestise că sînt așteptat la el acasă, la orele două. Asta însemna că prietenul meu Costache se înapoiase de pe coclauri, numai de el știute, cu vînat în tolbă. Dar ce anume? Prepelițele plecaseră, sitarii nu sosiseră și vînătoarea de iepuri nu se deschisese. Vom vedea! Hotărît să-l surprind în bucătărie în halat alb și cu tichia pe cap, la ora 1 jumătate eram la el. Ușa de la intrare, ca de obicei, deschisă. În prag, cu botul pe labe, Bubi, un Setter-Lavrac, planton (toate schimburile), cu sempiternelul consemn: Intră cine vrea, dar nimeni nu iese! Obișnuit al casei, am intrat pe cînd Bubi, care mă cunoștea, bătea cu coada pe podele tactul unei melodii săltărețe, pe care probabil o cînta în gînd. Ajungînd în sufragerie, zăresc pe bufet două venerabile sticle colbăite. Mă apropii plin de cucernicie și sub zapitul unor inefabile aprehensiuni, examinez etichetele: Crăcană, Coasta Lupii, 1950 — scris de mîna lui Costache. Prin urmare, vînat! Bun! Bat la ușa bucătăriei:

— Cine-i, cine-i stăi!, — se auzi deodată un glas răstit.

— Eu sînt, Costache! — răspund dulce.

— Ți-am spus să vii la două! Du-te în sufragerie și așteaptă-mă acolo. În dulapul din stînga bufetului găsești țuică, tescovină, vermut și, dacă vrei, măsline.

Hapsîn Costache ista, îmi ziceam, încîntat o țiră. Dar cînd cucul ceasului de perete ieși pentru a doua oară să se recomande pe păsărească limba sa, Costache se ivi îmbujorat și jovial cu o farfurie lunguiață în care sfîrîia, rumenă, o omletă cu ciuperci. Îi ies înainte cu vorbele:

— Bine, Costache, înțeleg să nu divulgi profanilor arcanele tale culinare, dar mie, ca specialist...

— Ce specialist? — mă tăie Costache... Cînd te-oi vedea curățind cum se cuvine un pește, cinătuind o pasăre sau combinînd un sos apelpisit, ți-oi deschide ușa bucătăriei. Pînă atunci, fă tu doctrină și scrie la gazetă, eu gătesc!

— Ascultă, Costache, zic, pe cînd înfulecam din omleta mustoasă și parfumată, mi se pare că te-ai apucat de braconaj la bătrînețe... Ce-ai putut tu vîna la epoca asta, căci după vinul roș de pe bufet sigur că ai vînat la masă.

— Ai să vezi!

Peste puțin, Costache sosea cu o farfurie uriașă, pe care erau frumos așezate mormane de păsărele mici, că nu puteai ști de-s vrăbii sau ciocîrlii. Nu mai văzusem așa ceva și spun drept că nici nu știam cum se mănîncă. Îl văd pe Costache apucînd una de plisc și de picioare și mîncînd-o în întregime. Fac și eu la fel și văd că-i tare bine.

— Ce-s astea, Costache?

— Spune tu, specialistule.

Și cum păstram o circumspectă tăcere, pe cînd destupa a doua sticlă, Costache mă lămuri:

— Sturz, băiete!

— Așa? Turdus, nu? La grive!

— Tocmai! Prepararea e simplă, la fel ca a prepeliței fripte, cu singura deosebire că nu trebuie să-i curăți pe dinăuntru (cinătuire) și după cum vezi îl mănînci întreg, cu tot cu oase. Dar numai acuma, la culesul viilor trebuie împușcat sturzul. Se hrănește cu boabe de struguri. De aceea carnea e atît de fragedă. Cînd se înmulțește prea mult, e o adevărată pacoste a podgoriilor, prin care face prăpăd. Și de mirare este că această savuroasă păsărică, pe care Martial și Juvenal n-au șovăit s-o slăvească în versurile lor nepieritoare și cu care epicurianul Horațiu îl delecta pe generosul Mecena, e atît de puțin cunoscută la noi.

— Eu îți mărturisesc că n-o cunoșteam decît din zicala: Faute de grives, on mange des merles.

— În afară de Corsica, interveni sentențios Costache, unde zicala e inversată și sună așa: Faute de merles, on mange des grives.

— Or fi chiar atît de bune merele corsicane?

— Așa zic insularii... și Dumas-atăl!

Ascultam uimit și, fără vrere, îmi căpă o exclamație:

— Cît trăiești mult te-mbeți! Costache rîdea.

— Voiam să zic...

— Știu ce voiai să zici, dar și ind ai zis cum ziseși, adevăr grăi, făcu Costache, pe cînd îmi turna ndul celei de-a doua sticle.

— Să trăiești, Costache!

PASTOREL

BUNA ZIUA, stimați spectatori!

(Urmare din pag. I-a)

Am aflat aici — în glumă, bineînțeles — cum a venit pe lume televiziunea. Se spune că s-a luat o pîlnie și s-au cernut prin ea toate dezavantajele teatrului, cinematografului și radio-ului laolaltă. Asta se referă, se înțelege, la cei ce lucrează în acest domeniu... De pildă, aici nici vorbă nu poate fi de sufleur (ca la teatru) de filmat mai multe secvențe de probă (ca la cinematograf) sau de a fi invizibil la microfon (ca la radio). Totul e pe... viu! Se pare însă că în pîlnia respectivă s-a turnat — ca o compensație, firește — un surplus mare de entuziasm, energie și tinerețe. Aceasta explică succesul, și uneori insuccesul lucrătorilor din acest domeniu.

V-ar interesa, de pildă, cum se comportă vorbitorii la televiziune, în fața camerei de luat vederi? Ei au — ca să spunem așa — psihologia taurului. Acolo unde văd un bec roșu aprins, trebuie să-și îndrepte privirea. În timpul unei emisiuni, mai multe camere de luat vederi prind imagini. Atunci cînd pe una dintre ele s-a aprins un bec roșu, înseamnă că aceia transmite. Deci... Atențiune. S-a aprins un bec roșu! Corrida (adică emisia) a început!...

★

Se întîmplă cîteodată și „mici încurcături regizorale" care ies din comun și care provoacă situații amuzante. De pildă, într-o zi, la o emisiune despre satelitul artificial, profesorul Paul Ioanid, în fața unui glob în miniatură și a unui satelit improvizat probabil din... carton, explica perioada de rotație și alte amănunte deosebit de interesante. Deodată, vorbitorul, în plină emisiune, a dispărut. Ce se întîmplase? Mister! Operatorii nu-l mai prindeau în camerele de luat vederi. Toate erau în regulă, și globul și satelitul, dar... conferențiarul nicăieri. O fi fost răpit de o planetă acaparatoare? Nicidecum. În verva explicațiilor, oratorul dispăruse în spatele globului și totodată din fața spectatorilor, alarmați la aparatele de televiziune. Apoi totul a reintrat în normal și după o... emisferă, i-a apărut creștetul capului.

★

Cine nu-și mai amintește emisiunea „Faima vinurilor noastre"? Maestrul Păstorel Teodoreanu și specialiștii oenologi, în bahica lor dizertație, au aprins multe pofte în seara aceea. Poate că spectatorii i-au invidiat mult văzînd expuse pe ecranul televizorului etichetele ademenitoare ale vinurilor noastre celebre. Dar, vai, de unde să știe că lucrurile s-au petrecut cu totul altfel în studio. Și anume (ironia soartei) sticlele erau... goale.

— Din cauza reflectoarelor, s-a explicat. Căldura prea mare ar fi putut să impulsioneze brusc dopurile și atunci... recuziterul ar fi trebuit să deconteze.

Din păcate nu s-a văzut la televizor că vesela agapă s-a sfîrșit la bufetul televiziunii, unde vrednicii slujitori ai lui Bachus au cinstit cîte un pahar de suc de cea mai neaoșe și pură calitate. Ceea ce ne face — post festum — să remarcăm și noi:

La memorabila agapă
Cei de la televiziune
Spuneau mereu că „vinul bun e"...
Privind paharele cu... apă.

Cu prea angelice sfortări
Chiar Păstorel a spus: Răspunde
Așa o fi, cînd mergi pe unde.
Nu poți să mergi pe... trei cărări?!...

★

Și acum să vă mai împărtășim cîteva secrete despre confrații noștri de la televiziune. O statistică arată că este o instituție foarte tînără. Media anilor celor care lucrează aici este de 27—28 de ani. Încolo, datorită faptului că sînt în marea lor majoritate bruneți, nu au nevoie să se machieze. Este un colectiv tînăr, plin de mari promisiuni. De curînd, televiziunea din R. D. Germană a turnat un film despre București și — evident — despre munca centrului nostru de televiziune. Iar de Anul Nou, televiziunea cehoslovacă va transmite un program special întocmit de televiziunea română. Bineînțeles, televiziunea noastră răspunde acestei amabilități prezentînd și ea în aceeași noapte un program al confraților lor cehoslovaci.

Seara, după ce mi-am strîns materialul pentru reportaj, am plecat cu cîțiva redactori spre casă. I-am întrebat atunci indiscret:

— Am ghicit! Acum vă duceți acasă și vă instalați în fața televizoarelor.

— Te înșeli — mi-au răspuns. Astă-seară ne ducem la... cinematograf!

...Era desigur un gest de respect și de complezență pentru venerabilul bunic al televiziunii!...

D. TABACU

Maria Tănase și Dinu Șerbănescu în studioul de televiziune

TELEVIZOR Micul Scurt, nu? Scurt!

— E strigătul secolului nostru! a exclamat un prieten de-al meu, pe care nu-l mai văzusem de mult. Ne regăsisem într-o vizită la un amic comun.

— Scurt, scurt! a țipat el — peste tot unde mergi numai de cuvintele astea te izbești. Cînd vine la mine un student să-mi ceară ceva, primele lui cuvinte sînt „o să fiu scurt, tovarășe profesor". Nu știu cum, dar nu-i vine să deschidă gura înainte de a mă asigura că o să fie scurt: are un simțămînt de vinovăție, simte că face un păcat dacă vorbește. Și eu, dacă merg la minister, cum deschid gura mă pomenesc spunînd: „O să fiu scurt". Nu știu de unde ne vine asta; toată lumea se rușinează de vorbit, am impresia că păcatul real pentru care Adam și Eva au fost dați afară din rai nu e cel pomenit în Biblie, ci faptul că au vorbit prea mult.

— Sursele autorizate spun c-au fost izgoniți pentru abateri de la morală! l-a întrerupt o tînă, roșind.

— Mă îndoiesc! răspunse profesorul meu. În fond, erau soț și soție și însuși plămăditorul lor îi înzestrase cu posibilități de a păcătui. Poftim! uitați-vă azi în viață: nimeni nu se rușinează atît de păcatul de a iubi, cît de cel de a vorbi și nici un îndrăgostit, înainte de a-și lua femeia visurilor în brațe, nu se simte obligat să se scuze și să declare „voi fi scurt, iubito". Dar cînd e să se vorbească...

— Mi se pare că exagerezi — i-am spus — probabil ți s-a întîmplat ceva zilele trecute...

— Păi judecă și tu — a răspuns — eu o să-ți povestesc pe scurt — na, că iar am zis-o! — și tu să tragi concluziile. Acum două săptămîni, mă cheamă la telefon o tovarășă și îmi spune: „N-o să vă reții mult, tovarășe profesor. Pe scurt, iată despre ce e vorba: vă rugăm să ne țineți o conferință cu tema: „De la dramaturgia clasică elină la cea modernă a realismului socialist". După conferință se va prezenta un act din „Broaștele" lui Aristofan și unul din „Ploșnița" lui Maiakovski. Nu ne refuzați, nu?"

Am o oroare instinctivă față de aceia care, cînd sînt solicitați, încep să descrie starea digestiei și a ficatului lor, să analizeze structura furunculului apărut la subțioară, să se plîngă că nu pot vorbi pentru că n-au primit nu știu ce distincție, să se intereseze cît se plătește conferința și la urmă să ceară nu știu ce pastile de import care, singure, i-ar putea ajuta să conferențieze despre „Ploșnița"

Așadar, două săptămîni după aceea, m-am înfățișat la locul manifestării.

Trecînd pragul, am văzut o tovarășă scundă care se agita la intrare, întrebînd mereu: „Profesorul n-a venit?"

— Eu sînt!

A tresărît speriată și s-a tras cu un pas înapoi, uitîndu-se la mine bănuitoare. Am observat că și alți oameni, de unde pînă atunci nu-mi dăduseră importanță, acum mă priveau cu neliniște și se uitau ciudat la corpul meu. Unul s-a dus să mă vadă și din spate.

M-am gîndit că poate am hainele mototolite sau descheiate, dar în dreptul unei oglinzi am văzut că înfățișarea mea n-avea nimic ciudat.

— Unde e? m-a întrebat cu voce tremurătoare tovarășa scundă, uitîndu-se ciudat la talia mea.

— Ce să fie?

— Textul — zice ea — conferința, credeam că o ții în buzunarul de la spate. Apoi, speriată: E mare?

— Vorbesc liber... am zîmbit eu.

Spaima de necunoscut e cea mai puternică spaimă a ființei omenești. Dacă m-ar fi văzut ducîndu-mi conferința cu o roabă, cred că femeia nu s-ar fi speriat atît de rău, ar fi știut la ce se poate aștepta; dar „vorbitul liber", de dimensiuni necunoscute, producea vădit asupra ei, impresia pe care le-o stîrnea strămoșilor noștri primitivi un trăsnet aruncat de nu se știe care zeu ranchinos.

— Scurt, nu? — m-a întrebat cu ultimele-i puteri.

Mergînd spre culise, căutam s-o liniștesc; mă gîndeam că ar fi neplăcut să leșine acolo, în întuneric, printre sforile acelea. Zgribuliți în niște zdrențe antice, viitorii interpreți ai „Broaștelor" se uitau la mine cu o spaimă pe care, cu tot talentul lor actoricesc, nu puteau s-o ascundă. Din sala teatrului, răzbătea un murmur parcă înfricoșat.

Ciudat obicei: e greu pînă te convingi să vii, să vorbești de toate, că pe-ormă nu mai știu cum să scapi de tine.

Tovarășa de lîngă mine m-a dus în fața unui bătrîn înalt, cu obraz congestionat și cu ochelari fumurii, care urma să prezideze conferința, și i-a spus:

— Vă prezint pe tovarășul profesor!

— Unde e? a întrebat bătrînul cu ochelari fumurii.

— Aicea sînt! — și l-am apucat de mînă, crezînd că e orb.

— Vă văd, dar unde e textul, conferința? — a întrebat bătrînul cu obraji stacojii. Se uita la mine ca la un călău și nu știa unde mi-am pus gentuța cu instrumente de tortură.

Tovarășa, pe tonul folosit de funcționarii calificați care ocupă locul de frunte pe schema de salarizare a pompelor funebre, i-a spus încet: „Vorbește liber..."

Bătrînul a pălit deodată. Interpretul lui Euripide a început să geamă sfîșietor, întreg corul broaștelor, ca și corul inițiaților, a început să murmure: „Vorbește liber, fraților, vorbește liber!" Bătrînul prezident, care părea un om călit, și-a revenit însă iute și mi-a spus:

— Dar scurt, nu? Scurt!

— Scurt! i-am spus eu.

— Scurt, nu? m-a întrebat regizorul piesei.

— Scurt, nu? m-a întrebat omul de la cortină.

Cînd s-a deschis cortina, publicul, toți oamenii care veniseră să asculte și conferința, s-au uitat la ceas. În toate privirile am citit aceeași întrebare: scurt, nu?

— Vă jur în fața conștiinței mele — îmi venea să strig — că nu l-am ucis eu, jur că nu l-am ucis! — și nu mai știam din ce piesă e replica și de ce mi-a venit în minte.

Lent și solemn, s-a ridicat în picioare președintul ședinței, șoptindu-mi la ureche:

— O să vă prezint... Profesor, nu? Veți fi scurt, nu?

— Voi fi! am jurat.

Calmat, președintele s-a scormonit și a scos din buzunarul de la piept niște foi scrise mărunt:

— Astă-seară, tov. profesor ne va arăta... cu tema... cum întreaga dezvoltare a dramaturgiei mondiale ne oferă un minunat exemplu al felului cum... De asemenea...

Ca să fiu scurt, vă spun doar atît: cuvîntul tău de introducere a durat o oră și cinci minute.

Cînd am căpătat cuvîntul, m-am ridicat iute:

— Să mulțumim tovarășului pentru frumoasa lui expunere! și m-am așezat repede la loc.

În sală — după cîteva clipe de încremenire — a izbucnit un adevărat delir — aplauze, ovații; președintele, emoționat, mi-a strîns mîna, ne-am îmbrățișat: cele 7 cuvinte de încheiere fuseseră cea mai reușită conferință a mea".

★

Povestirea prietenului meu, profesorul era, de fapt, mai amănunțită. Dar redacția mi-a cerut s-o scurtez.

Sergiu FARCAȘAN

POȘTA Redacției

GH. MARAȘESCU, str. Iovanilor nr. 1, Petroșani. Da, în evoluția revistei noastre, ea va recurge, și nu odată, la concursul amatorilor în domeniul artistico-literar și sperăm că printre aceștia vă veți număra și dvs. Cît privește desenele trimise, ele vădesc spirit dar, pentru a le face publicabile, este necesar să mai lucrați.

ELENA DUMACHI, str. I. C. Frimu 9, Tg. Ocna, ne cere cîteva lămuriri cu privire la concursul Rebus-Magazin. Iată-le: din cele 8 cupoane cîte apar pe parcursul concursului, se decupează cel puțin 7 și se trimit la sfîrșitul concursului, împreună cu jocurile dezlegate; scamatoriile de familie nu fac parte din concurs, ele pot fi folosite de dvs. cu prilejul unor reuniuni prietenești; dezlegările jocurilor trebuie trimise la sfîrșitul concursului, conform regulamentului apărut în primele numere ale revistei.

ION DRAGHICI, calea Ferentari 72, București. Dvs. aveți calități de desenator și oarecare spirit. Deocamdată însă, încă nu suficient pentru a face loc în coloanele revistei desenului trimis.

CORNELIA GHINEA, str. 23 August 63, Focșani. Scrisoarea dvs. ne-a produs plăcere dat fiind că dovedește că revista noastră este foarte căutată la Focșani (ca și în alte orașe, de altfel). În același timp însă ne-a indispus faptul că stăruința dvs. de a cumpăra un exemplar rămîne uneori nesatisfăcută. Ne cereți o soluție. Există una: să vă abonați.

VLADIMIR CREVENCIUC, str. Rondă 4, București. Luăm act de sugestii și vom încerca să le îndeplinim. De la 1 noiembrie oficiile poștale au obligația de a primi abonamente. La oficiul de care depindeți trebuie să existe o defecțiune.

UN CAMIN FARA „MAGAZIN", după ce-și exprimă nemulțumirea pentru faptul că tirajul revistei noastre se epuizează prea repede, încheie cu următoarele versuri:

Te rugăm frumos, fierbinte,
Tovarășe „Magazin",
Adu-ți și de noi aminte,
Vino la noi în cămin
Și ne-adu, dacă se poate
Jocurile publicate...

Pentru prima parte, vă dăm sfatul pe care l-am oferit mai sus și tovarășei Ghinea. Cît privește jocurile publicate pînă acum, vă amintim că actualul concurs se încheie în curînd și vom începe un alt concurs de cuvinte încrucișate, pe care-l veți putea urmări mai departe.

Cineva care semnează PITICUL VESEL ne trimite niște versuri mai puțin vesele și, în orice caz, șchioape, întrebîndu-ne dacă i le putem publica sub acest pseudonim. Hotărît, nu, dar nu din cauza pseudonimului...

NIC. J. SARRU, B-dul Bălcescu 24, București. Chioșcarii au anumite reguli pe care nu noi le fixăm, ci organele lor superioare. Le vom transmite propunerea dvs. în speranța că vor ține seama de ea. Cît privește tipărirea calendarelor de perete, aci chiar că nu avem nici un amestec...

EMIL COSTOIU, str. Izvor 26, București. După cum ați putut constata deficiența semnalată de dvs. a fost remediată chiar în numărul următor.

GHEORGHE NEAGU, str. Lenin 36, Buzău. Propunerile dvs. ar fi bune dacă ar putea fi realizate în spațiul revistei noastre. Așa că deocamdată trebuie să ne mulțumim cu gospodărirea a ceea ce avem. Iată de ce nu putem rezerva cîte o pagină întreagă pentru fiecare rubrică. La ultima întrebare răspunsul este: firește, puteți colabora, cu condiția îndeplinirii cerințelor de calitate.

ILEANA ILIESCU, funcționară la U.C.E.C.O.M., București, dorește să știe dacă poate pune întrebări la rubrica „Colțul cosmeticianei". Desigur.

ION CIOBANOIU, str. Neajlov 24, București, cere înființarea unor rubrici care există în revista noastră încă de la primul număr: umor, cronica evenimentelor internaționale (e drept: la noi se numește „săptămîna internațională"), un colț al copiilor. În plus, cititorul nostru solicită să publicăm programul săptămînal de radio și lista spectacolelor pe săptămîna următoare. Regretăm, dar nu-l putem satisface; dacă am introduce toate acestea, ne-ar lua cel puțin o pagină și jumătate din spațiul care și așa ne este insuficient pentru rubricile noastre specifice. În al doilea rînd, tovarășul Ciobănoiu a adresat scrisoarea privind revista „MAGAZIN" redacției ziarului „Informația Bucureștiului", care a avut bunăvoința să ne-o remită. Poate că domnia sa a încurcat și conținutul scrisorii.

UN CITITOR, care semnează indescifrabil, ne propune să publicăm din cînd în cînd cîte un cîntec de muzică ușoară românească. Vom face-o imediat ce ni se va oferi prilejul.

F. FUHRER, str. Petru Rareș 52, Suceava. Vă mulțumim pentru rețeta de conservare a strugurilor. Vom încerca s-o folosim.

COCA P. LEONTE, comuna Sadova, regiunea Suceava. Ne vom interesa și veți găsi răspunsul într-un reportaj pe care-l vom publica într-unul din numerele viitoare.

MODA

1. — Mantou din stofă cu guler șal. Lărgimea spatelui este dată de două cute, necălcate, prin care trece un cordon. Blana este ieșită de sub mînecă, formînd manșeta.

2. — Rochie neagră din stofă, jerseu sau catifea, strînsă în talie cu un cordon trasat care formează un frumos bluzeu.

3. — Rochie din două piese, bolero scurt și fustă strîmtă cu pense pe șold.

4. — Rochie care poate fi purtată în mai multe feluri: decoltată sau cu un mic șal, fie din același material cu al rochiei fie dintr-un voal de o culoare vie. Rochia se poate purta, după ultima modă, cu și fără cordon

Desene de Tanți PFENNINGS

PAGINA FEMEII

VĂZUTE ȘI AUZITE

O „ghinionistă"

Zice că — zău — nu mai știe ce să se facă: o urmărește ghinionul, o urmărește pas cu pas!

Asta nu mai este ghinion, asta este chiar fatalitate — constată ea — și împotriva fatalității cum poți lupta? — se întreabă tot ea, ridicînd ușor din umeri. Nu, sigur, nu e chip de luptat — își răspunde, lăsînd umerii să revină la poziția normală.

Păi eu cred că are dreptate — e într-adevăr o ființă persecutată de ghinion! Să vedeți numai cîte i se pot întîmpla într-o zi, într-o singură zi.

Se zice că ziua bună se cunoaște de dimineață. Și cea rea, se pare! Și — dacă e să fim logici, nici nu văd cum ar putea să fie altfel!

Joi dimineața, — ea (amica mea) cuprinsă de un zel gospodăresc nemaipomenit, și-a spălat o bluză — bluza cea nouă, brodată, foarte brodată. Și pe urmă — nimic neașteptat! — s-a apucat să și-o calce. Dar cînd ai ghinion, n-ai ce-i face: te sună telefonul tocmai cînd talpa fierului de călcat păsește fermă și bine încinsă — decisă să te servească pe cît poate ea mai constiincios — pe una din mînecile bluzei.

In receptor, glasul unui bărbat:

— Allo — se exprimă interogativ și cuviincios dînsul — allo, casa Georgescu?

— Nu — răspunde, cu sinceritate, amica mea. Și completează: Greșeală!

— Dar mă rog — insistă dînsul — ce casă sînteți dvs? (O curiozitate spontană, a cărei explicație nu trebuie întotdeauna cercetată).

— Dar de ce vă interesează? — vrea să știe dînsa, cochetînd grațios.

— Pentru că aș vrea să mai greșesc și altădată, se disculpă cu anticipație, galant, dînsul.

— Serios?!

— Foarte serios!

— Și pentru care motiv — aș putea să știu oare?

— Sînt colecționar de timbre vocale... Al dvs. este de o calitate excepțională...

Și amica mea colecționa complimente. L-a găsit pe acesta, fără precedent! Niciodată n-a auzit unul mai inspirat, mai savuros, mai spiritual. Dar cînd ai ghinion, n-ai ce face; nu ți-e dat să-ți tihnească nimic! Un miros de cîrpă arsă a trezit-o brutal din extaz! Colecționarul de timbre vocale a auzit brusc un răcnet în telefon — care s-ar putea să-l fi dezamăgit — sau cine știe, poate dimpotrivă, i-a plăcut chiar.

Sigur este însă că doamna a vărsat lacrimi pe scrumul fostei mîneci — ale fostei bluze.

Dar cînd vine un ghinion, nu vine niciodată singur: își aduce frații și surorile, mai mari și mici. Observația aceasta, formulată în termenii reproduși, îi aparține amicei mele. Și iar cred că are dreptate!

In ziua aceea — tot în ziua aceea! — (amica mea avea seara invitați la masă) i-a sosit netam-nesam din provincie o mătușă necăjită și deloc decorativă! Auziți ghinion, să-ți vină mătușa, cu necazurile ei, tocmai cînd vrei să petreci o seară veselă cu prietenii! Și culmea ghinionului, să fie tocmai mătușa în casa căreia ai crescut, care ți-a purtat de grijă, care te-a dat la școală, etc., etc... Firește, toate acestea n-ai întotdeauna chef să ți le amintești... Și exact cînd ai mai puțin... Poftim! Ce să mai vorbim, ghinion sadea!

Vedeți cum se schimbă optica, și norocul de ieri, e „ghinionul" de azi!

Și n-o să vă mire dacă în concluzie, a suspinat: Așa sînt eu, ghinionistă!

Sidonia DRĂGUȘANU

Curierul Laurei

ANA A ALES

Vă mulțumesc. Vă mulțumesc cu recunoștință tuturor celor care v-ați străduit să-mi veniți în ajutor cu sfatul vostru.

Vă mulțumesc pentru cuvintele voastre frumoase și pentru solidaritatea pe care mi-ați dovedit-o arătîndu-mi drumul cel bun. Și cu același prilej, mulțumesc desigur și prietenei noastre Laura.

Am urmărit, cu tot interesul pe care îl bănuiți, toate răspunsurile care într-o formă sau alta îmi erau adresate: toate stîrnite de „povestea adevărată" pe care am pus-o în discuție, cu nădejdea mărturisită de la început și care nu mi-a fost desmințită, de a-i găsi o rezolvare. Mi-am spus: voi accepta ca pe o sentință, soluția care va fi a majorității celor ce vor avea bunăvoința de a supune judecății lor, spiritului lor de dreptate, bunului lor simț cazul meu. Mai multe capete, fără îndoială, pot judeca mai limpede decît unul singur. Și adesea cel care privește dinafară o problemă, poate fi mai obiectiv decît cel direct implicat.

Firește, mie nu-mi era ușor să fiu obiectivă: aveam de luptat între două sentimente — nu deopotrivă de puternice (mai presus de orice îmi iubesc copilul), totuși fiecare cu importanța, cu greutatea lui în viața mea și cu chemarea lui.

Voi toți cei care mi-ați scris m-ați făcut să înțeleg că am greșit — și aveți toată dreptatea! — șovăind între cele două soluții care mi se impuneau: să-mi înstrăinez copilul, pentru a nu pierde bărbatul de care voiam să-mi leg viața — sau să-l îndepărtez pe acesta — pentru a-mi păstra copilul.

Da, nu îmi era îngăduit, nici măcar o clipă, să stau pe gînduri și totuși eu am avut slăbiciunea de a pune în cumpănă o dragoste și cealaltă și de a nu fi în stare să iau singură o hotărîre.

Astăzi văd totul clar, foarte clar: nu sînt două drumuri, ci unul singur și pe el voi merge: VOI RAMINE ALATURI DE FETIȚA MEA ȘI VA INCREDINȚEZ CA NIMENI SI NIMIC NU MA VA MAI ABATE DE AICI INCOLO DE LA ACEASTA DATORIE, care sînt încredințată că va fi izvorul satisfacțiilor și al bucuriilor pe care în cealaltă soluție nu le-aș fi găsit. Și sînt tot atît de sigură că acesta va fi izvorul mîndriei mele de om — și azi și mîine.

Nu mai vreau să adaug nici un cuvînt în plus decît că sînt convinsă că totul s-a isprăvit așa cum trebuia să se isprăvească...

Această experiență mă va face însă mult mai circumspectă în viitor — vă asigur!

Rămîn a voastră îndatorată,

ANA

Cu aceasta socotim încheiată discuția asupra „povestei adevărate". Scrisorile cetitoarelor sosite la redacție după publicarea răspunsului Anei vor fi înaintate acesteia.

LAURA

UN DULĂPIOR PENTRU COPII

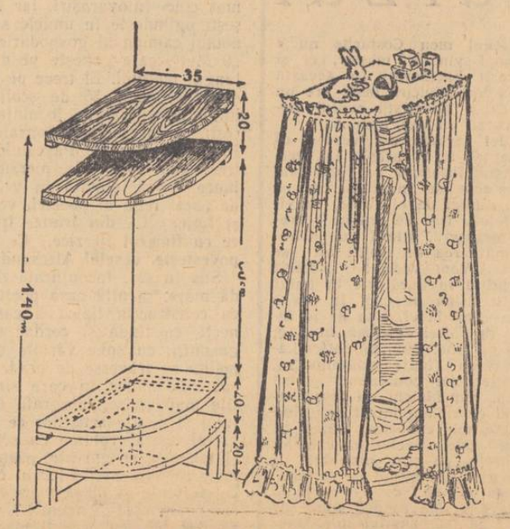

Pînă se va face mai mare micuțul nostru ca să-i cumpărăm dulăpior, putem face un ingenios colțar: din 4 colțuri rotunjite, 6 stinghii și 3 picioare, ne confecționăm acest dulap. In el putem ține lucrurile celor mici și ca să fie mai frumos îi facem o perdeluță din creton, prin care trecem o sîrmă care este prinsă în trei părți, la mijloc și pe laterale. Ca perdeaua să cadă mai bine, îi adăugăm jos un volan lat de 10 cm., pe toată lățimea ei.

Colțul cosmeticianei

Un alt aliat: SĂPUNUL

Săpunul formează, împreună cu apa, cea mai perfectă combinație pentru igiena pielei. El are o mare putere antiseptică și — folosit în mod corect, după indicațiile pe care le vom da atunci cînd vom vorbi despre igiena diverselor tenuri — este necesar aproape totdeauna pentru o bună îngrijire a feței.

Săpunurile rezultă din combinarea acizilor grași cu sodiu sau potasiu. Cele cu potasiu sînt alcaline și irită pielea. Ele nu se folosesc decît în cazuri speciale. Pentru a evita iritația pielei, în toaleta zilnică se folosesc săpunurile tari, neutre, cu exces de grăsime, fabricate pe bază de sodiu. In comerțul de stat există diferite săpunuri grase ca: Palmier, București, Carmen, Palmolive, Cadum, Cheia etc.

Împreună cu apa, săpunul moaie stratul de celule moarte ale pielei și ajută la îndepărtarea lor și a impurităților,

Un săpun de bună calitate trebuie să fie perfect tolerat de piele, să nu fie iritant, să facă multă spumă, să se dizolve ușor, să nu absoarbă apa în exces, să nu conțină sodă în stare liberă și să nu aibe decît foarte puțin colorant și parfum.

In săpun se pot încorpora substanțe de origină vegetală, animală sau minerală, ca lanolină, glicerină, unt de cacao, miere, gălbenuș de ou, ori alte substanțe grase, care fac ca săpunul să fie bine suportat de un ten sensibil.

Alteori se adaugă săpunului substanțe active și atunci avem de-a face cu săpunurile medicinale, care conțin sulf, gudron, ichtiol, rezorcină, oleum cadini etc. Săpunurile medicinale nu trebuie însă folosite de oricine, oricînd și oricum. Ele au indicații speciale și de aceea trebuie cerut totdeauna sfatul medicului dermatolog și al cosmeticienei.

Tenurile uscate, excesiv de sensibile, prezintă adesea o intoleranță față de săpun. In asemenea caz săpunul poate fi înlocuit cu substanțe neiritante, dintre care amintim aici făina de migdale ori tărîțele de grîu, care — împreună cu apa — curăță în mod mecanic tenul și fac deci același servici ca și săpunul.

Sanda NOREANU

Am întrebat pentru dvs:

CE SE VA PURTA IN IARNA ACEASTA?

La o asemenea întrebare am obținut un răspuns competent cu prilejul unei scurte vizite la *Centrul de creație de pe lîngă fabrica de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej"*.

Pe tovarășa Dora Cojocaru, șefa secției de creație, am găsit-o în mijlocul tiparelor, documentației de specialitate, modelelor și manechinelor — adică, foarte ocupată. Totuși, pentru cetitoarele „MAGAZINULUI" și-a întrerupt pentru cîteva minute munca, făcîndu-le cu plăcere cunoscute, prin intermediul acestui scurt reportaj, ultimele noutăți ale modei feminine din iarna aceasta.

Pentru mantouri pot fi alese una din cele două linii la modă: linia foartă bogată și lejeră, cu lărgimi care pornesc de sus, lărgimi rezultate din pense sau cute care merg cu amploare pînă jos, sau linia „fus", bogată în lărgime în partea de sus și care se îngustează pe măsură ce coboară. La această din urmă linie se recomandă buzunare aplicate în partea de sus a mantoului. La ambele linii mînecile pot fi chimono rezultate din crotală, semi-kimono, raglane, care jos se drapează cu o manșetă, o tăietură sau un nasture. Uneori mîneca poate fi lăcată în jos evazată, largă, în care caz ea va fi mai scurtă. Gulerele mantourilor se poartă degajate, nelipite pe gît sau se renunță cu totul la guler, completîndu-se mantoul cu o eșarfă sau cu o garnitură cu blană. Și pentru că a venit vorba de guler de blană, el va fi croit tot degajat și asortat cu o pălărie cu garnitură de blană.

In iarna aceasta se vor purta foarte mult costume sau completuri fanteziste, cu garnituri de blană și asortate cu căciuliță și pălării cu garnituri de blană — o particularitate ce se observă și la modelele de rochii de orice gen. Jachetele au o varietate mare de lungime, care pornește de la cea mai scurtă, chiar din talie și ultra lungă, depășind lungimile cele mai cunoscute. Coloritul la taioare și haine este viu la nopeurile stofelor tweed, iar la stofele uni culorile negru, roșu, bej, verde oliv, verde migdală trecînd prin toate nuanțele bronzului înverzit.

Caracteristic la linia rochiilor este talia netăiată. In acest caz, rochiile vor fi lucrate pe corp sau strînse cu cordoane late (cordonul lat dînd o notă sport). Rochiile fără talie și fără cordon sînt mai elegante și se poartă fără mînecă și guler, fiind însoțite de jachete din același material. Rochiile cu talie tăiată au linia fustei dreaptă și — un amănunt foarte nou — sînt bluzate. Moda rochiilor ce se poartă în iarna aceasta mai indică două linii: linia „amforă", care constă din corsajul pe corp și talia tăiată și strînsă pe corp, cu fusta cu pense libere care pornesc din talie, fusta îngustîndu-se din ce în ce mai mult în partea de jos. Rochiile largi se poartă și ele din materiale suple, cu corsajul pe corp, tăiat în talie, cu fuste creț sau în cute foarte libere puse pe jupoane din șifon apretat sau tafta vegetală. O caracteristică a modei din iarna aceasta este lungimea rochiilor, care coboară puțin mai jos de genunchi. Decolteurile sînt variate, în unghiu, rotunde sau pătrate, însoțite de șaluri. Linia mînecilor la rochiile înguste este dreaptă burlan, iar la cele largi trei sferturi, pe cot. Țesăturile la modă sînt crepuri de lînă, sateuri lucioase, ripsuri, catifea, moar, dantelă pe tafta în culorile galben (care trece prin tonuri de bej, bleu (toate tonurile de bleu pînă la albastru), mov, gri argintiu și mai ales negru. Se constată la îmbrăcămintea de ocazii combinații de două sau trei culori diferite, ca de pildă negru cu roșu, negru cu alb și combinații mai îndrăznețe, ca roz cu verde și negru, galben cu verde și negru, galben cu albastru. In privința accesoriilor ele sînt colorate neobișnuit, în culori care, de obicei, se folosesc la țesături, ca roz, bleu, vernil. Și pentru că am ajuns la accesorii, pălăriile nu se mai poartă pe frunte, ci din contră, degajează fruntea. Vor fi preferate pălăriî de format destul de mare și uneori din blană.

Ștefania BARBU

— Cînd s-or trimite oameni în satelit, am să mă ofer și eu.

— De ce?

— Am auzit că acolo sus îți pierzi din greutate!...

Desen de Gh. MARINESCU

CAPCANA

Povestire pentru cei mici

DE PASCAL RĂDULESCU

CE GĂTIM? CUM GĂTIM?

Chiftele de praz, la cuptor

Se curăță o legătură de praz, se taie bucăți și se fierbe în apă cu sare. Se scurge bine de apă și se trece prin mașina de tocat carne. Se adaugă 2 linguri de făină, 2 linguri de brînză rasă, o lingură de unt, 3 ouă puse pe rînd, sare și un praf de piper (facultativ). Se amestecă totul împreună. Se face o pastă groasă ca o smîntînă. Se ia cu lingura din compoziție, se dă drumul într-o tigaie cu untură fierbinte și se rumenesc chiftelele pe amîndouă părțile. Se așează într-o formă rezistentă la foc. Se toarnă deasupra o ceașcă de smîntînă amestecată cu o lingură de făină și un praf de sare, și se presară brînză rasă.

Se dau o jumătate de oră la cuptor și se servesc în formă.

Ostropel de pasăre

Se taie pasărea în bucăți potrivite, se sărează și se înăbușă într-o cratiță cu puțină untură. Dacă este o pasăre grasă — rață sau gîscă — se pune fără untură în cratiță, deoarece lasă singură grăsime. Se lasă să se rumenească. Se adaugă 3 cepe tăiate felii subțiri, o jumătate lingură de făină și se amestecă pînă începe să se rumenească. Se stinge cu puțină apă. Se mai adaugă o lingură de bulion, 2 cățel de usturoi, sare, 10 boabe de piper și o frunză de dafin. Se lasă să fiarbă pînă ce carnea este destul de fragedă. Cînd este aproape gata, se adaugă 2 linguri de oțet de vin (să nu fie prea acru). Se lasă să mai dea un clocot. Sosul trebuie să fie potrivit de scăzut. Se servește fierbinte.

MENIUL SĂPTĂMINII

19—25 NOIEMBRIE

— Ciulama de cartofi; cîrnați pe varză călită; compot.

— Pește prăjit; chiftele de praz la cuptor; orez cu lapte.

— Supă deasă de fasole (cremă); mîncare de carne cu pere; coltunași cu brînză.

— Mazăre verde (conserve) cu friganele; musaca de cartofi; cremă de griș.

— Linte cu costiță afumată; budincă de macaroane; fructe.

— Rizoto cu brînză și sos de roșii; ostropel de pasăre; gogoși cu stafide.

— Salată de conopidă cu maioneză; friptură la cuptor cu cartofi; clătite cu dulcea.

Gogoși cu stafide

Se cerne într-un castron 500 gr. făină. Se încălzește o ceașcă de lapte, în care se topește 25 gr. de unt proaspăt. Se amestecă laptele cu făina, se adaugă 2 ouă întregi, drojdie cît o nucă, dizolvată în puțin lapte, o jumătate linguriță de sare, o linguriță de zahăr, 2 linguri de rom, și un pumn de stafide. Se lasă să crească o oră, la cald. Se înfierbîntă untură într-o cratiță, se ia cu lingura din aluat, și se dă drumul în grăsimea încinsă. Se scot gogoșile pe măsură ce sînt gata. Se așează pe o farfurie unele peste altele, și se presară zahăr. Se servesc cu sirop de zmeură, sau alt sirop, după gust.

Turtă dulce fără ouă

(REȚETĂ CERUTĂ DE O CETITOARE)

Se ard într-o cratiță 3 linguri de zahăr și se sting cu jumătate pahar de apă caldă. Se cerne într-un castron 500 gr. făină, se toarnă siropul de zahăr ars răcorit și încă un pahar de apă. Se adaugă un pahar de zahăr, o ceșcuță de ulei, o lingură de rom, o linguriță de bicarbonat (proaspăt cernut) un vîrf de linguriță de scorțișoară, un vîrf de linguriță de cuișoare și un pahar de nuci. Se amestecă bine. Se unge o tavă cu ulei, se toarnă compoziția și se coace la foc moale. Se taie după ce s-a răcit.

Sanda MARIN

Magazinul Universal

BUCUREȘTI

str. Bărăției 2

telefon 6.34.90

Sortimente bogate în:

- albituri, poplinuri,
- imprimeuri bumbac,
- stofe bărbătești și pentru femei,
- tricotaje — încălțăminte,
- confecțiuni pentru copii, femei și bărbați,
- articole de uz casnic,
- articole electrice,
- televizoare, aparate de radio
- foto — sport — articole muzicale, frigidere — articole de menaj, pălării — articole de parfumerie, marochinărie — jucării.

Medicul vă sfătuiește

Ileana D. din București ne întreabă: **ce anume turburări se produc în tratamentul cu raze X al cancerului sînului?**

Röntgenterapia (tratamentul cu raze X) în cancerul sînului poate produce turburări generale și locale.

Ca turburări generale menționăm: greața, vărsăturile, diareea, care deobicei dispar la scurt timp după încetarea tratamentului. Printre turburările locale trebuie menționată descuamarea (cojirea) pielei. Unii pacienți au o reacție puternică a pielei, cu zone de descuamație care în majoritatea cazurilor se vindecă în 3 săptămîni.

Pot apare de asemenea pneumonii, a căror severitate depinde în principiu de doza de raze X primită și de volumul plămînului iradiat. Unii pacienți prezintă doar turburări de respirație și febră. In aceste cazuri se recomandă antibiotice, care pot împiedica infecțiile. Aceste pneumonii de radiații pot provoca uneori scleroze pulmonare.

Dr. N. C.

Probleme de sezon

Păstrarea fructelor proaspete

Pentru a păstra fructele de toamnă în stare proaspătă pînă primăvara tîrziu, trebuie să avem o încăpere curată, răcoroasă și aerisită. Dacă ținem fructele în pivniță, trebuie să renunțăm la butoiul cu varză sau murături, care viciază aerul. Atît fructele păstrate în pivniță, cît și cele păstrate în cămară, se așează pe stelaje sau rafturi, astfel ca să nu se atingă între ele. Merele le înșirăm cu codița în jos, iar perele cu codița în sus.

In prima săptămînă după ce punem fructele la păstrat ținem încăperea închisă, ca fructele să degaje acidul carbonic, care contribuie la buna păstrare a lor. După o săptămînă primenim aerul odată la 3-4 zile, pe toată durata păstrării fructelor.

Pentru a se menține bine pînă în luna mai, fructele trebuie culese cu mîna, rupte cu codițele, să nu fie lovite și nici deplin mature, deoarece ele se coc și în timpul păstrării.

M. BREBU

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

A ZECEA ANIVERSARE

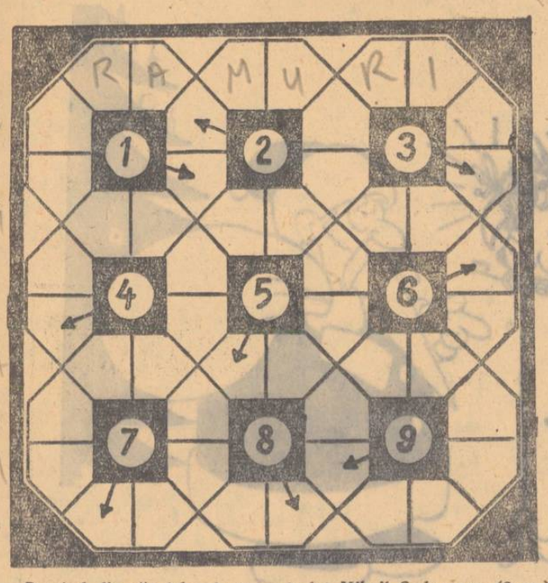

Pornind din căsuțele însemnate cu săgeată și inscriind cite o literă în fiecare din spațiile albe în sensul acelor unui ceasornic, se vor obține 9 cuvinte de cite 8 litere cu semnificațiile următoare:

1) Crenguțe
2) Aparat pentru gimnastica mușchilor
3) Numele de familie al fraților Jderi, din romanul maestrului Mihail Sadoveanu (2 cv.)
4) Cei ce vin după aceea
5) Oraș în nordul Moldovei
6) Prelucrară un metal în foi
7) Succedare, perindare.
8) Armă de foc
9) Care stimulează

Inițialele celor 9 cuvinte citite în continuare: Îi sărbătorim a zecea aniversare.

Dan LAURENȚIU

DE ANUL NOU

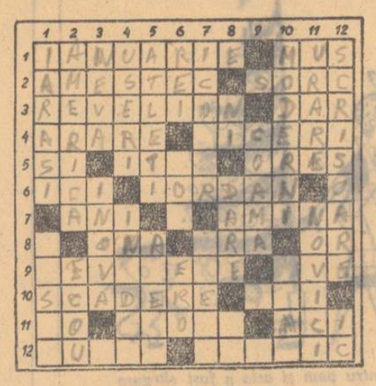

ORIZONTAL: 1) Începe noul an — Consul roman. 2) Combinarea mai multor substanțe din care rezultă altceva nou — Decapitat, umblă cu colindul în ajun de anul nou. 3) Petrecere de anul nou — Un cadou de anul nou. 4) Din cînd în cînd — Lună nouă (pl.). 5) Între nou și vechi! — Port la golful Corint — „Noul...", titlul unui roman de Ștefan Andrei. 6) Chiar aici — Cară apă în Marea Moartă. 7) Fiecare a fost odată nou! — Verbul lui „vino din nou". 8) Riu în Asia — Pe — Conjuncție. 9) La... o nouă întîlnire! — Salut roman. 10) Opt din nouă! — Nici în casă, nici afară! 11) O definiție nouă: zece! — A risipi — În acest loc. 12) Temei de casă nouă — Nu se poate spune că e nou.

VERTICAL: 1) Din nou — Veche unitate de măsură. 2) Lumea nouă — Sunet auzit din nou. 3) Trece prin Leningrad — A introduce metode noi în felul de a munci. 4) Portari de odinioară — Nou, pentru prima oară. 5) Și în anul care vine vor aduce noi recorduri sportului nostru — A se ține strîns lipit. 6) Monedă portugheză — Deschide soarelui porțile unei zile noi (mit.) — Gen de arahnide. 7) Veche monedă turcească de argint — Informează publicul cu ultimele noutăți. 8) Pronume — ...de seamă — Medicament empiric. 9) Culmi de deal sau de munte. 10) În pas cu vremea nouă (pl). — Cuprinde la nord și insulele Noua Siberie 11) Felicitară de anul nou — Oameni noi în meserie. 12) Aduce noutăți — Spărgător de... lemne.

Cuvinte mai puțin cunoscute: MUS — ONA — ERO — REI

I. BRÎNCUȘ

POMUL DE IARNĂ

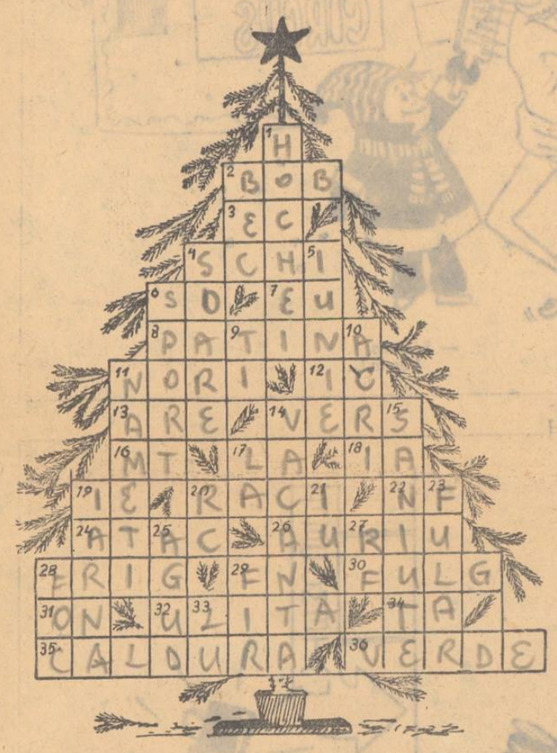

ORIZONTAL: 2) Sanie cu volan. 3) Trec ultimele litere! 4) Sport de iarnă practicat mai ales în munți. 6) Indemn canin. 7) Persoana întîia. 8) A practica sportul pe gheață. 11) Își scutură fulgii jucăuși de zăpadă. 12) Sparge lemne. 13) Nu duce lipsă. 14) „Din văzduh cumplita iarnă cerne norii de zăpadă" (Alecsandri). 16) Mihai Tudose. 17) Vocea diapazonului. 18) Prinde. 19) Cămașă țărănească. 20) A avea călduri din cauza frigului! 22) Două consoane. 24) Asalt. 26) De culoarea unui anumit metal. 28) Temperatura scăzută a iernii. 29) Ca la 22 oriz. invers. 30) Fluturaș de zăpadă purtat de vînt. 31) Con trunchiat. 32) „Iarna pe...", poezie de G. Coșbuc. 34) Pronume. 35) „Febra" sobei din zilele geroase de iarnă. 36) „O! brad frumos, O! brad frumos, cu cetina tot...".

VERTICAL: 1) Joc sportiv pe gheața unui patinoar. 2) Luminare electrică în pomul de iarnă. 4) În timpul iernii își arată dinții! 5) Lună însorită și caldă de vară. 6) Patinaj, hochei, schi, etc. 9) Tie. 10) Au gustul oțetului. 11) Troiene de zăpadă îngrămădită de viscol. 14) Este așteptată cu bucurie pe timpul sărbătorilor de iarnă. 15) Odată cu primii fulgi de nea, intră în funcțiune pe derdelușurile pline de forfotă. 17) Dă tonul. 19) Iat-o, cu trena-i de zăpadă și surîsul de gheață. 20) Rece! 21) Literă slavonă. 23) Ferește gîtul de răceală. 25) Dud. 27) În porfir. 28) Duduie în sobă tot timpul iernii. 29) Ață. 33) Leu!

Ana OPREAN

Monoverb ilustrat (2-7)

N. RAICIU

La lumina rampei

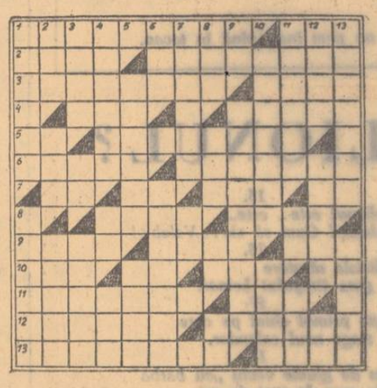

ORIZONTAL: 1) Dramaturg român, autorul pieselor „Gaițele" și „Michel Angelo" — Pachet de tutun; 2) „...din Ceatal, piesă de M. Davidoglu — Secția în care lucrează Pavel Arjoca din piesa „Cetatea de foc"; 3) Titlul unei piese de Lucia Demetrius (2 cuv) — „Steaua fără nume"; 4) „Oameni de...", altă piesă de Lucia Demetrius — Lupta acestuia pentru libertatea poporului a inspirat pe Mihnea Gheorghiu, în recenta sa evocare dramatică; 5) Conform (abrev) — Un „Tartuffe" feminin; 6) „...Filip, unul dintre coautorii piesei „La ora 6" — A sufla cu argint; 7) Calciu — Nota bene — Excepțional — Prescurtare muzicală; 8) Deși „turbat", Aurel Baranga ni-l prezintă la lumina rampei — Excavatoristul din „Îndrăgostiții" de Maria Banuș; 9) Piesă de Tudor Mușatescu — Personaj feminin din comedia „Patriotica Romînă" de Mircea Ștefănescu — Și celelalte; 10) „Iarba...", piesă de A. Baranga — Nu duci lipsă — Riu în Asia Centrală — A juca fără consoane! — 11) Dramaturg contemporan, laureat al Premiului de Stat — Petru din „Cetatea sfărîmată"; 12) Și pe aici a trecut Dr. Faust din piesa „Doctor Faust-vrăjitor" de Victor Eftimiu — „Arcul de...", piesă de Aurel Baranga; 13) A reprezentat cu cinste glorioasa tradiție a dramaturgiei noastre la „Festivalul internațional Goldoni" de la Veneția — Unul din cei doi autori ai piesei „Nota zero la purtare".

VERTICAL: 1) Familia din piesa Anei Novak — Tînărul autor al piesei „Casa liniștită"; 2) Mamă — „Cetatea de..." piesă de Mihail Davidoglu — „...răspunsurilor", piesă de Sidonia Drăgușanu; 3) Din aceeași familie — Natriu — Dus; 4) Speranțe neîntemeiate — Interjecție — Abia 5) Pești ce seamănă cu păstrăvul — Riu în vechea Italie; 6) Arbore din care a fost construită corabia Argonauților — Interpretează rolul lui Cerchez din piesa „Ziariștii" de Al. Mirodan. 7) Un flăcău din piesa „Tudor din Vladimiri" de Mihnea Gheorghiu — Pronume; 8) Riu în Turchestan — Treleri — Pronume — Thaliu 9) Mult în centrul — „Rapsodia...", piesă de Mircea Ștefănescu; 10) Încetare a oricărui zgomot (pl) — Membrană colorată a ochiului 11) Alt personaj din piesa „Tudor din Vladimiri" — Întrebare — Nanii 12) Locuitor în vechea Japonie — Autorul piesei „Ecaterina Teodoroiu" — Mihai Vancea; 13) Cortina teatrului improvizat în anii copilăriei... — Personaj din piesa „Horia" de M. Davidoglu.

Cuvinte rare: CEU, EON, BUA, ANIO.

Corneliu POPESCU

Rezultatele concursului nostru de dezlegări

Ca urmare a concursului de dezlegări, organizat de revista MAGAZIN, pe adresa redacției au sosit, în timpul prevăzut de regulament, 4021 de scrisori. Comisia de triere, procedînd la verificarea și selecționarea răspunsurilor, a stabilit valabilitatea a 3.608 răspunsuri, încadrate în următoarele categorii:

CATEGORIA I: 2955 răspunsuri.
CATEGORIA II: 318 răspunsuri.
CATEGORIA III: 208 răspunsuri.
CATEGORIA IV: 112 răspunsuri
CATEGORIA V: 15 răspunsuri.

Primind mai multe răspunsuri exacte, premiile vor fi distribuite — conform regulamentului concursului — prin tragere la sorți care se va face în mod public, cu participarea concurenților.

Vom anunța în zilele următoare data și locul unde se va face distribuirea premiilor.

100 DE ÎNTREBĂRI DESPRE PATRIA NOASTRĂ
BON Nr. 5

magazin
revistă săptămînală
editată de ziarul
„ROMÎNIA LIBERĂ"
★
Redacția și administrația
Piața Scînteii
tel. 7.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 7.60.10, interior 1400.

Concursul nostru cu premii

100 de întrebări despre patria noastră

AZI, grupa 5-a de întrebări:
Muzica noastră și interpreții ei

Continuăm azi marele nostru concurs cu premii: „100 de întrebări despre patria noastră", publicînd cele 10 întrebări privind date și noțiuni în legătură cu muzica noastră și interpreții ei.

Iată cele 10 întrebări:

1. — Atît de popularul cîntec „Sanie cu zurgălăi" nu este de origină populară, ci a fost scris de un compozitor de muzică ușoară din țara noastră. Cine este acesta?

2. — Cunoașteți „Rapsodia română nr. 2" de George Enescu; cum se numește melodia populară care, prelucrată, constituie tema inițială a lucrării?

3. — „Este incontestabil că între alte multe ce se cer de la o celebritate muzicală, originalitatea ideilor și a stilului sînt principalele condițiuni, căci numai ele pot da pe adevăratul geniu". Această frază aparține unui clasic al literaturii noastre, socotit în același timp drept primul critic muzical romîn. Care este el?

4. — George Enescu povestește că una din primele sale lucrări a fost primită cu atîta ostilitate de către critica „oficială", încît un cronicar al timpului a rostit cu voce tare în sala de concert: „Dă-i dragă un gologan țiganului!" Care era lucrarea incriminată?

5. — În concertele date la București vara trecută, orchestra Kurt Henkels a prezentat un potpuriu de melodii românești. Ce altă orchestră străină a realizat o imprimare, cunoscută și la noi în țară, a unei răspîndite piese de muzică ușoară românească?

6. — În ultimii ani ai vieții sale, Dinu Lipatti a fost titularul catedrei de perfecționare pianistică a Conservatorului din Geneva, deținută odinioară de un celebru compozitor și pianist din veacul trecut. Vă cerem numele acestuia din urmă.

7. — Celebra „Hora staccatto" a lui Grigoraș Dinicu cunoaște nenumărate versiuni, prelucrări și aranjamente. Vă cerem numele celor doi muzicieni care au realizat transcripțiile de largă circulație: cea pentru vioară și pian și cea pentru orchestră simfonică.

8. — Pablo Casals l-a numit pe unul din marii noștri artiști „Muzica însăși într-o formă umană". La cine se referea marele violoncelist spaniol?

9. — Care dintre compozitorii noștri a scris o lucrare pe versuri extrase din volumul „1907" de Tudor Arghezi?

10. — Acțiunea operetei „Ana Lugojana" este axată pe crearea cîntecului cu același nume, care a fost armonizat, după cum se știe, de Ion Vidu. Ion Vidu apare sau nu, ca personaj al operetei lui Filaret Barbu?

Răspundeți acestor întrebări și apoi păstrați răspunsurile. Ni le veți trimite odată — la sfîrșitul concursului, după apariția celor 10 grupe de întrebări, împreună cu bonurile de participare la concurs, care apar în fiece număr în această pagină.

ȘAH

Noi succese ale problemiștilor romîni

Ultimul număr al revistei iugoslave „Problem", sosit zilele acestea în țară, publică rezultatele unor concursuri internaționale de compoziție la care au participat și compozitori din țara noastră. La unul din concursuri, la care au participat 399 lucrări trimise din Iugoslavia, R. F. Germană, R. P. Ungară, Danemarca, Olanda, Israel și din alte țări, maestrul sportului L. Loewentin a ocupat locul șapte cu o problemă compusă în colaborare cu doi problemiști sîrbi — V. Bartolovic și R. Bulijan. La un alt concurs maestrul sportului Victor Cuciuc a obținut lauda a patra, de asemenea în compania unui lot select de participanți.

În același număr de revistă se mai publică referatul lui Radu Voia, care a arbitrat un concurs internațional tematic de studii, problemă a maestrului sportului A. F. Ianovcic și cele ale lui Mircea Manolescu și G. Teodoru.

Problemă — glumă

Pentru oedipii amatori să rezolve în zilele de sărbătoare enigmele sfinxilor șahiști, iată o problemă reprodusă dintr-o carte recent apărută a maestrului sovietic Lavenliș care desigur că o să-i amuze:

R. MOOR

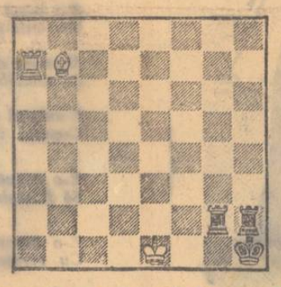

Albul ia înapoi ultima sa mutare și apoi dă mat într-o mutare. Soluția în numărul viitor.

FILATELIE

Ce emisiuni noi va aduce anul 1958

R.P.R.: În anul 1958 prevede 12 emisiuni. În luna ianuarie va apare seria *Scriitori romîni*, 10 valori și anume: N. Bălcescu, I. Creangă, Gh. Coșbuc, I. L. Caragiale, Al. Vlahuță, Gr. Alexandrescu, M. Eminescu, C. Negruzzi, D. Bolintineanu, V. Alecsandri. Macheta: pictorul S. Zainea.

În luna februarie va apare seria *Vederi din țară* (8 valori) realizată de pictorul Harold Meschendorfer, din Orașul Stalin.

În luna martie va apare seria *Costume naționale* din diferite regiuni, cuprinzînd 14 valori (7 perechi): bărbat și femeie și anume: Oltenia, Ardeal, Țara Oașului, Muntenia, Banat, Moldova. Fiecare pereche va avea și o vignetă cu motive naționale (din regiunea respectivă).

Va mai apare seria *„Mari aniversări culturale* (reportată din 1957), 7 valori: 100 de ani de la moartea compozitorului rus M. I. Glinka (55 bani), 250 ani de la nașterea dramaturgului italian Carlo Goldoni (1,75 lei), 150 ani de la nașterea poetului american Henry Longfellow, 250 de ani de la nașterea naturalistului suedez Charles Linné (10 bani), 100 ani de la moartea matematicianului francez Auguste Comte (20 bani), 200 ani de la nașterea poetului și pictorului englez William Blake (40 bani), 300 ani de la apariția lucrării Didactica Magna de filozofui și pedagogul ceh Jean Amos Komensky-Comenius (2 lei). Macheta: pictorul S. Zainea.

Dintre celelalte emisiuni prevăzute, menționăm: Sport (5 valori, machete pictorul Vincențiu Grigorescu) și o emisiune specială în cinstea *Centenarului primelor mărci poștale romînești* (cap de bour).

R. P. BULGARIA: R. P. Bulgaria a anunțat proiectul de emisiuni de mărci poștale pentru 1958. Primele emisiuni vor fi cele citeva amînate din 1957: Aniversări culturale (6 valori), Vînătoarea (6 valori), Turism (8 valori), Costume naționale (6 valori). Vor urma: două emisiuni uzuale (Păsări folositoare — Legume, amîndouă cîte 6 valori) și 10 emisiuni comemorative: Jocuri sportive studențești (3 valori), Campionatele mondiale de luptă (2 valori), Balcaniada de atletism (5 valori), Septembrici (organizația de pionieri, 6 valori), Vechea arhitectură bulgară (5 valori), Momente de seamă din istoria Bulgariei (5 valori). S-au rezervat 4 emisiuni (total 12 valori) pentru diferite evenimente din cursul anului.

ROMANUL NOSTRU

Lumea dispărută

Adaptare după CONAN DOYLE

Desene de ROMEO VOINESCU

CE S-A ÎNTÎMPLAT PÎNĂ ACUM

Frumoasa Gladys a hotărît ca inima și mîna ei să fie dăruite numai aceluia care va face un act de eroism. Mînat de acest îndemn, Edward Malone, reporter, pleacă împreună cu profesorul Summerlee și cu exploratorul John Roxton să verifice afirmațiile profesorului Challenger, în legătură cu existența unor animale preistorice pe un platou din America de Sud.

Pentru a înlăptui un act deosebit de curajos, Malone pleacă în toiul nopții din tabără, cu scopul de a explora singur interiorul platoului. Cînd se întoarce, găsește tabăra devastată. Prietenii săi dispăruseră, iar în fața cortului se întindea o baltă de sînge.

O clipă rămăsei nemișcat, înmărmurit. Apoi înebunit de groază, am început să-mi strig prietenii dar singurul răspuns fu ecoul care repeta, parcă în bătaie de joc: Summerlee! Roxton! Challenger!... Un gînd înspăimîntător îmi străbătu mintea: oare rămăsesem singur? Calmul Roxton, impulsivul Challenger, să fi dispărut oare pentru totdeauna? Unde era Summerlee, pe care-l știam atît de prudent? Încercam să alung acest gînd, însă toate aparențele demonstrau că în lipsa mea, în tabără, se petrecuse o dramă îngrozitoare. Oare un monstru asemănător cu acela care mă urmărise pe mine îi atacase și pe prietenii mei, surprinzîndu-i în timpul somnului?

Deodată, îmi veni o ideie care îmi dădu puțin curaj. Mi-am amintit de credinciosul Zambo: nu eram singur. Oare Zambo nu văzuse sau nu auzise nimic? M-am apropiat de marginea platoului și l-am strigat: Zambo îmi răspunse însă că ziua și noaptea trecută și o petrecuse ca deobicei jos, la poalele platoului inaccesibil și nu observase nimic deosebit.

Emoțiile prin care trecusem în această noapte începură să-și arate efectele. Cădeam din picioare de oboseală. Rațiunea îmi dicta să fiu prudent, pentru că ceea ce li se întîmplase prietenilor mei putea să mi se întîmple și mie. Am aprins trei focuri în jurul „fortului Challenger" și m-am întins pe pămînt, privind sfărîmăturile și dezordinea din tabără. Încercam să reconstitui cele ce se petrecuseră. Încetul cu încetul, însă, somnul mă cuprinse.

Nu știu cît vreme am dormit, însă la un moment dat fui trezit brusc de cineva care mă zgîlțîia de umăr. Speriat sării în sus și pusei mîna pe o pușcă. În clipa următoare, însă am scos un strigăt de bucurie. În fața mea se afla Roxton, însă... alt Roxton decît acela pe care eram obișnuit să-l văd, elegant, corect îmbrăcat, îngrijit. De astădată, în fața mea se afla un Roxton cu hainele rupte, fața zgîriată, plin de noroi și de sînge. Era foarte agitat și gîfîia. Nu mi-a dat răgaz să-i pun nici o întrebare, ci mi-a strigat.

— Repede, tinere. Lasă acum întrebările. Fiecare minut e prețios! Adună iute cît mai multe cartușe, îndeasă-ți bine buzunarele cu muniții. Ia două carabine și cîteva cutii de conserve. Să fugim! Altfel sîntem pierduți!

Începu o cursă nebunească, cu mii de ocoluri și de precauții. Nu puteam să înțeleg de ce Roxton se ascundea după fiecare arbore, după fiecare tufiș, folosind orice cută a terenului. La un moment dat, am ajuns într-un desiș. Aici Roxton se culcă la pămînt, trăgîndu-mă după el și exclamînd:

— Sper că aici n-o să ne găsească!...

— Dar ce se întîmplă? întrebai eu. De cine ne ascundem? Unde sînt profesorii?

— Mai întîi, ce a fost cu dumneata? Unde ai dispărut? Am încercat să-i explic ce se întîmplase cu mine.

— Mare noroc ai avut, tinere. În noaptea trecută, cînd ai lipsit din tabără, noi am fost atacați de oamenii maimuță, asemănători cu ființa pe care ai văzut-o dumneata în copac. După o luptă scurtă, ei ne-au luat prizonieri și ne-au dus în birlogul lor. Dacă eu mai sînt acum în viață, aceasta se datorește numai unei întîmplări ciudate și comice în același timp. Am scăpat ca prin minune din mîinile lor, dar prietenii noștri au rămas prizonieri și cel puțin unul dintre profesori este în mare primejdie.

— Cum asta?

— Ascultă ce s-a întîmplat.

(Va urma)

DE ANUL NOU

ION POPESCU GOPO

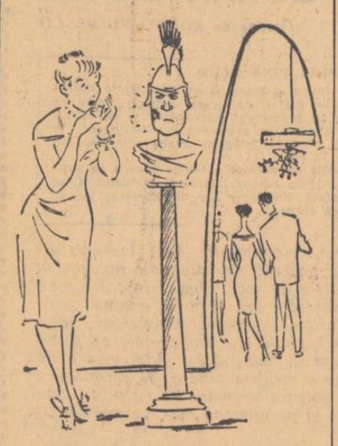

...Cînd s-au aprins luminile de revelion

— Nu se poate dragă, costumul ăsta nu mai merge, copiii noştri au crescut!

RIK AUERBACH

— Popescu mi-a urat înaintea dumitale „La mulţi ani".
— Ei, da' nu aşa mulţi ca mine...

— Draga mea, am epuizat toată ordinea de zi! Vezi tu, poate mai găseşti ceva la diverse...

GHIGORŢ

— Ce noroc pe capul lui! Să se îmbolnăvească de Anul Nou!

NELL COBAR

— Să vezi, au început să se certe între ei pentru pom şi asta a fost singura soluţie.

— Îngeraşul a ţinut neapărat să aibe un pom înalt pînă în tavan.

GH. CHIRIAC

— Spune-mi Coco, Dănuţ a fost cuminte?

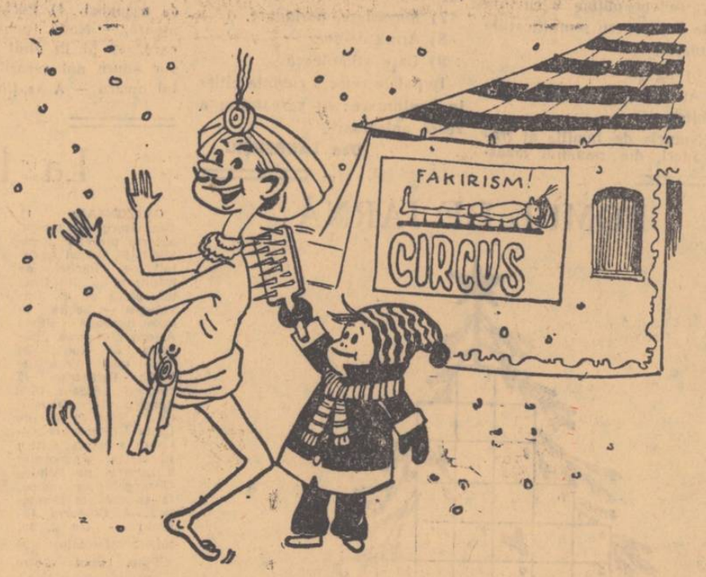

— Sorcova, Vesela!...

FRED GHENĂDESCU

ŞPERŢARUL PRIMEŞTE URĂRI:
— Am venit personal, să vă aduc urările mele.
— Unde sînt?...

— Mămico, Moş Gerilă l-a descălţat pe tăticu şi i-a luat pantofii...

CE-I REVELIONUL?

Mă-ntrebi ce-i revelionul?
Răspund aici mai mulţi de-odată:

1.
E un prilej să-ţi pierzi paltonul
Şi să cîştigi în schimb o fată.

2.
E-o perlă, fină miniatură,
Pe veşnicul colier de date.

3.
E cea mai nouă vechitură
Şi cea mai veche noutate.

4.
Un termen adnotat de veci
Pe prima filă din agendă.

5.
Un „stop" al vremii. Poţi să treci,
Că nu plăteşti nici o amendă!

6.
E-o nouă condică cu alte
Trei-sute-şai-zeci-cinci de zile.

7.
Moment de satisfacţii-nalte:
Se schimbă cifra pe stampile.

8.
E-antetul anului, conceptul,
Coperta vremii ce se-ncheagă.

9.
E-o noapte ce-ţi acordă dreptul
Să fii mahmur o zi întreagă.

10.
E-o expoziţie de-amintire
Cu vernisajul spus în şoapte...

11.
E singurul ce la-ntîlnire
Soseşte fix: la miez de noapte!

12.
E-o porţie de vis servită
Pe tava clipelor festive.

13.
Şi o probabilă colită
Cu complicaţii...digestive!

14.
Izvor de tipice proteste,
Că ospătarul nu-i amabil

15.
Revelionul este... este...
Ei, drace! Cum să zic?...Valabil!

16.
E oficiala sărutare
Din gura timpului hoinar.

17.
Şi este primul chiul pe care
Ni-l trage noul calendar.

18.
Popas de glume vechi „cu barbă"
Ce le auzi de zeci de ori.

19.
Şi cum iubirea cică-i oarbă,
E şi-un prilej să te însori!

20.
Motiv de scuze: spargi cristalul,
Sau arzi covorul lîngă sobă.

21.
Şi dacă vreţi să ştiţi finalul:
Galoşi schimbaţi la garderobă.

22.
În crosul anilor, ştafetă
Şi start spre noi izbînzi şi premii.

23.
E primul scîncet de trompetă
Al pruncului din faşa vremii.

24.
E-o uvertură repetită
Cu acul nou, dar placa roasă.

25.
E-un somn pierdut pentr-o ispită
Şi-un bun motiv... de-a sta acasă!

26.
E gongul altui act mondial
Dintr-o stagiune necurmată.

27.
Şi un prilej strict anual
Să scrii... o cronică rimată!

I. BERG

Post-scriptum:
La simpla noastră întrebare:
„Ce e revelionul oare?",
De nu ştii cine a răspuns,
Prin pagină fă o plimbare
Şi-o clipă îţi va fi de-ajuns
Să te opreşti la dezlegare.

A. POCH

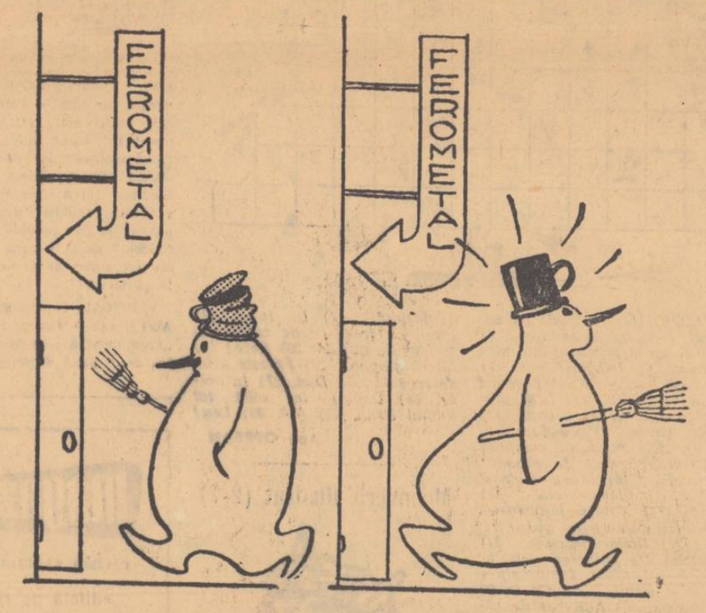

Fără cuvinte.

AL. CLENCIU

Cum a rezolvat Moş-Gerilă problema frigului.

L. DARIAN

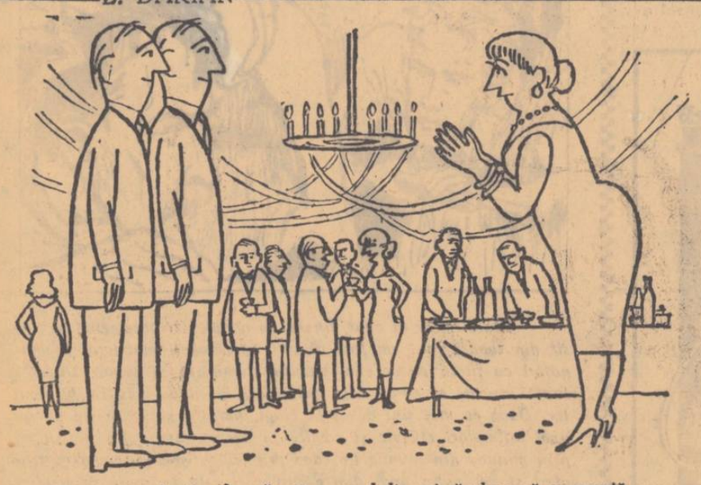

— Sînteţi gemeni, ştiu, dar vă rog ca unul din voi să plece, să nu creadă musafirii că s-au îmbătat...

Desen de Gh. CHIRIAC

NOBILESCU

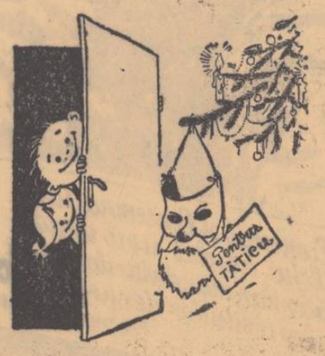

Fără cuvinte

DEZLEGARE
CE-I REVELIONUL?

Au răspuns în ordine:
1) Un tînăr
2) Un bijutier
3) Un anticar
4) Un avocat
5) Un pretor
6) Un contabil
7) Un birocrat
8) Un editor
9) Un adept al lui Bacchus
10) Un pictor
11) O îndrăgostită
12) Un ospătar
13) Un medic
14) Un client
15) Un boulevardist
16) Un sentimental
17) Un sceptic
18) Un nepoliticos
19) Un celibatar
20) O amfitrioană
21) O garderobiară
22) Un sportiv
23) O mosafă
24) Un muzicant
25) Un somnoros
26) Un actor
27) Şi... subsemnatul.

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin Bucureşti